

ZALA VÁRMEGYE TÖRTÉNETE.

KIADJA

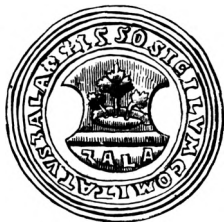
ZALA VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGE.

OKLEVÉLTÁR

ELSŐ KÖTET 1024—1363.

SZERKESZTIK

NAGY IMRE, VÉGHÉLY DEZSŐ ÉS NAGY GYULA.

A VÁRMEGYE PECSÉTE 1550.

BUDAPEST.

1886.

E L Ő S Z Ó.

Zala vármegye történetének megírásánál ama vezérelvből indultunk ki, hogy munkánk kritikai alapon nyugodjék, és e célunk elérésénél az oklevelek egyik főforrásul fognak szolgálni; munkánkat az oklevéltár kiadásával kezdjük meg, hiszen minden régi oklevél közzétételével, mindinkább eltávolítjuk a fátyolt, mely a multak eseményeit előlünk elfedi; ezekből és egyéb hiteles kútfőkből merítendjük tehát az adatokat a megye történetéhez. A most közölt oklevelek eredeti-jeit harmincznál több különböző levéltárban találtuk fel, s a két kötetből álló oklevéltár számára az eddigelé nem ismert oklevelek ezer darabon felül álltak rendelkezésünkre, ezek közül a még közzé nem tett Árpád-koriakat minden kivétel nélkül, a későbbi korból valókat azonban már csak válogatva vehettük fel gyűjteményünkbe, mert az oklevéltárnak eddigelé két kötetre meghatározott terjedelme miatt csak bizonyos számú oklevelet közölhetünk.

Az oklevéltár magának a történeti résznek függelékét képezvén, bővebb előszót ehez nem írtunk, a történeti rész előszava majdan erre is ki fog terjedni, azonban a köszönet adóját ezúttal is lerójuk a levéltárak tisztelt tulajdonosainak, kiknél az eredetieket feltaláltuk, és azon íróársainknak, kik másolataikat közlés végett kötetünk számára átengedni szíveskedtek.

A szerkesztők.

1. *Szent István király adománya a zalavári egyház részére. Székes-
fehérvár, 1024. aug. 16.*

In nomine domini summi, Stephanus superna providente clemencia Hungarorum rex. Quia ex officio nobis incumbenti tenemur invigilare, ne iura, libertates et decimationes ecclesiarum et monasteriorum regni nostri, nobis a sancta sede apostolica commissarum, et precipue ecclesie beati Adriani martiris preciosi de Insula Zaladiensi per nos ob specialem devocionem fundate per ministros earumdem dispergantur, unacum prelati et baronibus regni nostri, ad petitionem religiosi viri fratris Petri primi abbatis eiusdem ecclesie, anno domini M^o vicesimo quarto, in crastino festi Assumcionis beate virginis, cum essemus in Alba, inito consilio decenti cum matura deliberacione duximus discernendum, quod nullus abbatum aut conventus dicte ecclesie, decimas, possessiones aut condicionarios manumittere et ab eorum condicionibus liberos reddere absque regia licencia et consensu speciali alienare seu distrahere habeat facultatem; si quid vero contrarium per quemlibet abbatem aut conventum processu temporis actum vel factum fuerit, eorumdem facta vel acta, et eciam instrumenta literalia, si que per quempiam confecta fuerint super eo, in futurum volumus ut frivola sint et omni stabilitate caritura; sacerdotes vero capellarum beati Georgii et sancti Laurencii de Pa(c)ha et Rokolyan cum ceteris sacerdotibus ad ipsum monasterium spectantibus, congregacioni ipsius abbatis, propter verbum dei et bonum obediencie, ad preceptum ipsius quociens visum fuerit teneantur interesse; et quia id ipsum monasterium amplectimur dileccione speciali, eciam libertates et exemptiones eidem ecclesie (con)cessimus infrascriptas in secula statuendo: videlicet ut nullus preter personam regiam vel eum quem elegerit

abbas, populos ipsius monasterii presummat iudicare, sed a iudicio et potestate ac iurisdiccione omnium iudicum et universorum comitum parochialium seu viceiudicum et curialium comitum r(egn)i, et eciam a gravaminibus que per collectores tam victualium quam denariorum seu quarumlibet aliarum exactionum, tam in presenti quam in futuro camare et fisco regali exigendarum, que eisdem possint imponi, penitus sint exempti; volumus eciam ut cum necessitas poposcerit, contra inopportunitates iura vel possessiones impugnancium seu occupancium, et ne per hoc laus divina intercipiatur propter occupationes talium, ut casui tali obvietur, regia maiestas quociens locus aut tempus se obtulerit, dicte ecclesie teneatur in pugili de sua benignitate providere et ipsum pugilem per omnia expedire; insuper eciam ne ipsis fratribus vel ad eosdem pertinentibus pro alimentorum et aliarum rerum necessitatibus ad victum vel amictum pertinentibus remocius querendi vel emendi incumbat necessitas, dedimus eisdem fora in die Lune in villa Barand, et in die Veneris in villa Zalavar, atque (*így*) fora quilibet liber sit veniendi et recedendi, nullo penitus gravamine obstante vel tributo; et in omnibus possessionibus ipsius ecclesie contra fures et malefactores officialis eorumdem singulis singulas penas condignas iudicandi exercendi et infligendi secundum demerita eorumdem habeat plenarie potestatem; contulimus eciam prefato monasterio piscinas simul cum insulis aque Balatini, unacum silvis adiacentibus ipsius ecclesie Zalavar et Burul noncupatis, cum duodecim piscatoribus in portu eiusdem aque commorantibus pro mensa fratrum; addidimus eciam piscinam Pliske cum villis ac prediis, videlicet Bornuk, magnum Bok, Merenya, Jelesnek, Appathy, Harazty, Odornuk, Vthekuta, Boblunka, Strigar, Akurpataka cum terris et silvis adiacentibus, Eguruelg, Rokielyan, Odornuk, Bozuk, redditus fori Chan, fluvium Zala, Razna cum viginti quatuor condicionariis, Appathy penes Rennuk, Budun, Bach, Zeuleus prope aquam Balatini, Bulchew cum piscinis suis in fluvio Drawa, predium Zenthadrianmartyr vocatum circa Tyciam cum capturis piscium ac utilitatibus universis et ex omnibus et de omnibus de terra nascentibus plenam decimam de predictis posses-

sionibus. Et sicut id ipsum monasterium devocionis affectu sequestratim propter religionis disciplinam devote servandam, et ab ipsis fratribus in eodem conversantibus devocius tenendam et custodiendam in insula ad hoc apta locavimus et fundavimus, ita ab omnibus inquietudinibus ac molesciis volumus ad ipsum esse semotum quietum et exemptum; si quis autem potens infringere voluerit vel presumserit donationes, libertates, exemciones et decimaciones eidem monasterio per nos traditas et concessas, ante dominum iudicem vivorum et mortuorum in die iudicii se contendere nobiscum sciat, componatque centum libras auri purissimi, medium cameræ nostre ac medium prefato monasterio suisque rectoribus, malediccionisque perpetue vinculo eternaliter feriat. Et ut verius credatur hanc paginam perpetuis futuris temporibus duraturam, propriis manibus ob reverenciam beati Adriani, sigilli nostri autentici munimine corrigie appenditione roboravimus consignando.

Az esztergomi káptalannak 1339-ben «in crastino festi undecim millium virginum» kelt átiratából, mely ismét Giletfi Miklós nádor által 1350-ben «Bude in vigilia Purificacionis virginis» íratott át. Ennek eredetije megvan a zalavári apátság levéltárában: Priv. 4. Szent István király ezen oklevelét már közzétette Fejér György Cod. Dipl. I. 307. l., de több olvasási hibával és kihagyással, ezért szükségesnek láttuk, azt a nevezett nádornak hitelességre nézve kétségbe nem vonható átiratából egész terjedelmében újabban közölni. Magának Szent István király oklevelének hitelességére nézve a vélemények különfélék lehetnek, s e részben ezúttal Horváth Mihály «A kereszténység I. Száz. Magyar Országán» című munkájára utalunk. Nagy Imre.

2. II. István király Arácsen tíz szállást a tihanyi egyháznak visszaad. 1118.

Ego Stephanus dei gracia Hungarie rex, tercio anno regni mei, cum auctoritate totius concilii, iudice existente Georgio episcopo Jauriensis ecclesie precepi reddi omnem posteritatem decem mansionum, quas patruelis meus Bela dux pro anima fratris sui Andree regis dederat; defuncto namque Andrea rege, Bela frater eius has decem mansiones, scilicet Briccium, Babissa, Bachi, Nitros, Lana, Lymeon, Michael, Scrindi, Lipita, Pothy, ad servitium ecclesie beati Aniani or-

dinavit, sed a tempore patris mei C(olomanni) regis, absque auctoritate regali, violencia udvarnicorum ad servitutem regalem retraxit; cumque facta examinatione cognovissem ecclesiam iusta possessione iniuste privatum iri, cum totius deliberacione concilii decem mansionum reliquias pristino servicio per manum supradicti G(eorgii) episcopi restitui.

Imre nádornak 1373-ban «sedecimo die octavarum festi b. Martini confessoris» kelt, s eredetiben Felső-Eörsön a Mórocza-családnál őrzött ítéletleveléből, mely szerint Domokos tihanyi apát, Arácsi János fia Miklós kir. jegyző ellen bizonyos arácsi birtokrész végett pert folytatott. A fentebbi oklevelet még 1368-ban a Bebek István országbíró előtt megindított perben Miklós tihanyi apát mutatta fel. A fent közölt oklevélből az évszám hiányzik, s abban egyedül a király uralkodási éve van kitéve. Knauz Nándor kortani munkájában 509. l. bővebben ír II. István király uralkodásának kezdetéről; Imre nádornak 1373-ban kelt s alább egész terjedelmében közölt ítéletében II. István királynak ezen okleveléről azt olvassuk, hogy az 1118-ban kelt, azonban ha a király atyjának, Kálmán királynak halálától az 1114-ik év febr. 3-tól számítjuk II. István király uralkodásának harmadik évét, akkor az oklevél keltét az 1117-ik évnél későbbre nem tehetnők, de Knauznál is már azt olvassuk, hogy II. István király más három eddig ismert okleveleiben uralkodása kezdetét nem atyjának halálától, hanem azon időtől számítja, midőn önkormányzatát elnyerte; Imre nádor is ez alapon határozta meg az oklevél keltének évét, s mi is ezt tartottuk meg. Nagy Imre.

3. II. Endre király adománylevele Gebarth nevű birtokról. 1211.

Quarum quidem literarum una, videlicet privilegialis condam inelyti principis domini Andree secundi, tercii Bele regis filii, sub maiori suo autentico duplici pendentis sigillo anno ab incarnatione domini Millesimo ducentesimo undecimo, regni autem sui anno septimo emanata expressisset, quod cum tempore ducatus ipsius domini Andree regis, Fabianus et Vincencius tam in Ruscia quam in Polonia, in Theutunia eciam Scлавonia, secum hospitalitatem patientes in suo servicio fideliter permansissent, eorumque interea predia ex precepto regis Hernici fratris eiusdem Andree regis miserabiliter exstitissent destructa, tandem idem Andreas rex divina gracia regni gubernacula adeptus, ad sue fidelitatis et servicii recompensationem eorumdem Fabiani et Vincencii, terram Gebarth ad septem aratra cum molendinis et nemoribus de

castro Zaladiensi exceptam, a parte occidentis et aquillonis terris eorum hereditariis Kuthus et Louazy videlicet coherentem, ex parte vero orientali terre eorum emtie adiacentem, contulisset eisdem iure perpetuo possidendam, et in ipsius terre possessionem per fidelem hominem suum Jacobum de villa Therle ipsos fecisset introduci.

Hédervári Lőrincz nádor 1437-iki ítéletéből Arachai Péternek Szentbalázsi Zele Balázs né Katalin és Suska Neszelei Fábíán leányai ellen, Gebarth, Aracha, Tötös és Sevenfalua más néven Louazy birtokok iránt folyamatba tett perében. A nádor ítélete eredetiben feltálható a N. Muzeum könyvtárában. Nagy Imre.

4. *Az esztergomi káptalan bizonyáglevelé Türjei Miklós végrendeletéről. 1230.*

Nos magister G. prepositus et capitulum ecclesie Strigoniensis damus pro memoria, quod sicut in literis venerabilis patris domini nostri archiepiscopi Strigoniensis, quas nobis Mauricius notarius eiusdem exhibuit, vidimus contineri, et Fulcone et Vencezlao magistris ac Urbano sacerdote concanonice nostris intelleximus nobis referentibus, Nicolaus filius Mosei de Gurle de bonis et rebus suis hereditariis condidit testamentum: Ego Nicolaus filius Mossey de Gurle considerans omnia mortis imperio subiacere ac universa que sub celi circuitu continentur fore ruitura, iacensque in lecto egritudinis, compos nihilominus sane mentis, de bonis a deo mihi collatis hoc condidi testamentum: primo scilicet terram meam hereditariam Euclie vocatam prope ecclesiam beate virginis de Gurle, cum vineis meis in territorio de Tekeneu existentibus, quarum unam adhuc vineam predictae ecclesie de Gurle legaveram, reliqui ipsi ecclesie beate virginis pro remedio anime mee, ita tamen, quod prepositus ipsius ecclesie de Gurle Benedicto filio Ambrosii solvat unam marcam qua tenebar eidem solvat, item aliam terram Barlabashyda vocatam sita iuxta Zala, et vineam meam prope domum meam existentem reliqui uxori mee donec vivit, sublata vero ipsa de medio, reliquat Pelegrino et filiis suis contradiccione non obstante, item arma mea reliqui eidem Pelegrino, ita tamen, quod uxori mee de eisdem solvat unam marcam, item equos

meos et boves quos habui, et vestimenta mea reliqui uxori mee, de quibus duobus servientibus meis solvat stipendium suum, Martino scilicet dimidiam marcam et alteri fertonem et unciam; item mancipium meum (B)ok vocatum dimisi similiter uxori mee, sed ipsa moriente relinquat Pelegrino et filiis suis supradictis. (Anno dominiM° CC° XXX.)

Eredetije Körmeden a herczeg Batthyány család levéltárában. Az oklevél eredetileg év nélkül volt kiállítva, és csak később más tollal és tentával íratott az évszám a végére. Megtartottuk ugyan az évet, azonban ahhoz mindenesetre kétség fér, annyiaval is inkább, mert Wenzel Gusztáv által az Árpádkori Uj Okmánytár VI. köt. 486. és 487. l. 1230. évről közölt oklevelekben esztergomi prépostnak Tamás van megnevezve. Más oklevelek szerint Gergely nevű prépostja az esztergomi káptalannak 1265. 1266. és 1279-ik években volt; I. M. Sion III. 461. l. és Wenzel i. m. VIII. 151. l. Türjei Peregrinus neve pedig alább egy 1306-ki oklevélben fog előfordulni. A föntebbi oklevél a zalavári conventnek 1517. évi átiratában az 1230. évszámmal a körmendi levéltárban szintén fellelhető. Nagy Imre.

5. II. Endre király Gebarth nevű birtokban Fábían utódait megerősíti. 1231. aug. 9.

Secunda autem ipsarum, videlicet alterius Andree regis similiter (litera) privilegialis anno domini Millesimo ducentesimo nonagesimo primo, quinto idus Augusti, regni autem sui anno secundo exorta, tenorem literarum secundi Andree regis similiter privilegialium anno gracie Millesimo ducentesimo tricesimo primo, regni autem sui anno vigesimo octavo editarum transsumtive et confirmative in se habendo declarasset, quod cum duo filii Fabiani Creynik et Andronuk, ac Stephanus filius Vincencii cum Bela rege filio eiusdem Andree regis ad exercitum contra ruthenos perrexissent, et ipse Stephanus filius Vincencii in servicio eiusdem Bele regis mortem ibidem incurrisset, ipse Andreas rex sua suorumque merita recensendo, terram Gebarth cum molendinis et nemoribus ad castrum Zaladiense pertinentem, olim prefatis Fabiano et Vincencio pro serviciis tempore ducatus ipsius Andree regis eidem impensis, et vulneribus mortiferis tam in bello Muchek quam in bello Raad receptis et cunctis legacionibus tam in regno quam extra regnum sibi exhibitis, postquam regni gu-

bernacula teneret collatam, et partem dicte terre processu temporis per filium suum Colomannum regem ab eis receptam sed postmodum ad petitionem suam et Bele regis primogeniti sui totaliter eis restitutam, eis et per eos omnibus suis successoribus confirmasset, ita quod si aliquando omnes alias donaciones moveri forsitan vel retractari contingeret, ipsa sua donacio legitime facta firmitatem obtineret inconcussam.

Hédervári Lőrincz nádor 1437-ik évi ítéletéből. L. az 1211-ik évi oklevél után álló jegyzetet, főntebb 3-ik sz. a. Nagy Imre.

6. II. *Endre király a hahóthi monostor alapítását jóváhagyja. 1234.*

(A)ndreas dei gracia rex Hungarie, omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem et omne bonum. Quod regia auctoritate sanccitur, fundamento (mittitur) perpetue firmitatis. Hinc est (quod) ad universorum noticiam tam modernorum, (quam futurorum) tenore presencium volumus pervenire, quod accedens ad nostram presenciam comes Hoholdus, comes Michael, Akus, Nicolaus et Dionisius filii comitis Hoholdi, item magister Buzad, magister Chak, Lanchereth et Tristianus filii Buzad bani, item comes Arnoldus, Keled et Ponyth filii comitis Arnoldi de genere Hoholth, a nobis humili petiverunt cum instancia, ut in possessionibus ipsorum monasterio beate Margarete de Hoholth, quilibet ex eisdem quanta dedit et donavit, nostro dignaremur privilegio confirmare; ex quibus comes Arnoldus filius Buzad, adhuc vivente, qui predictum monasterium edificasse dicitur, dedisset et statuisset ipsi monasterio totam porcionem suam in Kyuholm ipsum contingentem, et in Zamtou in comitatu de Tolna tria aratra terrarum a parte terre Edelyn, item ad sanctum Michaellem iuxta Plyske, que cum terris udvornicorum per herbas dividitur, quinquaginta iugera terrarum, et adhuc in terra Sukorod tria aratra terrarum, que tota generacio Hoholt asseruerunt hec omnia contulisse ecclesie prenotate; item comes Arnoldus Keled et Ponyth cum benivolencia omnium generacionum suarum, porcionem totam ipsius ecclesie quam habet in Kuholm, dederunt in nostri presencia Nicolao et Dionisio super tota porcione ipsorum quam in Hoholt habere dinoscuntur, cum omnibus utilitatibus, et separat terminus dictarum terra-

rum arabilium Kumal, per unam vallem vadit ad orientem, et per monticulum holm dictum cadit in fluvium Pyske (a parte meridionali ipsam vallem et holm dictum, ipsi monasterio perpetuo remanente; item comes Arnoldus assignavit ipsi monasterio in Bornuk terram uni aratro sufficientem, (similiter) in terra ville Hene terram unius aratri et ibidem in fluvio Zala molendina in quatuor lapidibus et quatuor rotis volvencia; item Po(nyth ibi)dem in fluvio Pyske retro monasterium unam insulam; item Keled in terra Bezenche (*igy*) terram ad unum aratrum, item filii Hoholt et filii Buzad bani pari voto et consensu dederunt et statuerunt dicto monasterio ad sanctum Michaellem iuxta eosdem udvarnicos tria aratra terrarum, et in terra Rayk terram unius aratri, et in Asseyagh terram pro uno aratro sufficientem; item magister Buzad pro se in terra Wngh terram pro uno aratro, et unam vineam; quas videlicet possessiones superius expressas unanimiter et una seu sincera voluntate dicto monasterio contulerunt iure perpetuo possidendam, hoc eciam adiecto, quod specialem patronatum et proteccionem dicte ecclesie Arnoldo Keled et Ponyt seu ipsorum successoribus admiserunt et obedierunt sincera voluntate, quia pater predictorum pociora ecclesie ipsi ordinavit, et per eundem Arnoldum filium Buzad dictum monasterium est institutum et fundatum, nihilominus tamen ceteri generaciones Hoholdi habebunt sepulturam. Ut igitur huius donacionis series robur obtineat perpetue firmitatis, presentes ad instanciam predictorum concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas; si quis pertinax huius donacionis pagine temerario contraire attentaverit, iram omnipotentis dei incurrat, et sancte regie indignacionis severitatem in sue persone distraccionem et rerum suarum distraccionem vehemencius experiatur. Datum est anno gracie M^o CC^o XXX° IIII° regni autem nostri XXX° primo.

A XIV-ik század elejéről való hártyára írt másolat, mely a N. Muzeumban őriztetik. Közli Fejér i. m. III. 2. 408. l., de több hibával. Rövid kivonatát lásd H. Okmánytár VII. 22. l. Megvan a zalavári convent átiratában is 1408-ról, a Nemzeti Muzeumban. Nagy Imre.

7. *Arnold zalai főispán és társainak ítélete Sárosd nevű birtokról. 1236.*

Arnoldus comes Zaladiensis, Michael comes tawarnicorum regis, Enoc (*igy*), omnibus ad quos literę presentes pervenerint salutem in domino Jesu Christo. Ad universorum volumus pervenire noticiam, quod nos et episcopus Vesprimiensis et ceteri consocii nostri cum essemus inquisitores veritatis in parochia Saladiensi, super terris vineis et super alia iura ecclesiarum, servientum regis, castrensium, udornicorum, populorum regine, et aliarum diversarum condicionum ab illustri rege Bela constituti, accessimus ad terram Panus que dicitur Sarusd, et ibidem multorum testimonio subtilique et occulta invenimus inquisicione, quod dicta terra fuerat emticia prenominati Panus ab Ocuz comite, quam idem Ocuz quondam emerat a Mour et Marsa, sed filii Marsa impetebant prenominationem Panus super illam terram, asserentes esse terram ipsorum hereditariam. Verum tamen nos scientes super hoc rei veritatem, quod erat de iure emticia superius nominati Panus, sibi per Mathiam magistrum hominem regis Colomani fecimus restui (*igy*); sed quia in primo adventu nostro, super metas huius terre facta fuit contencio a filiis Dominici et a iobagionibus castri, idcirco metas dicte terre nominatim scribere nequivimus, sed postmodum episcopus Vesprimiensis, et ceteri consocii nostri, vices suas nobis commiserunt ad terram dicti Panus, scilicet Arnoldo comiti Saladiensi et M(ichaeli) comiti Enoc. Nos vero comes Arnoldus vice nostra comitem Michaelē Enoc misimus, et terram sepenominati Panus metis circuierunt. Mete vero dicti Panus taliter site disponuntur: prima meta est iuxta que (*igy*) dicitur aqua Velemer, sub arbore pomifera, que conterminatur cum terra Gregorii, inde tendit iuxta terram eiusdem Gregorii, perveniet ad ilices ibi meta sub ilice, inde cadit in viam antiquam, et transit ad aliam viam que dicitur esse via fusile, et per eadem (*igy*) viam vadit ad partes australes, et tendit in viam que est (in) modum crucis, et ibi iungitur cum terra filii Dominici et vadit per viam que ducit ad Sarusd, ibi iuxta Sarud (*igy*) est meta sub ilice, inde vadit per nemores Sa-

rusd, est meta sub arbore piro, inde transit nemores (*igy*) Sarusd, et iuxta . . . . est meta sub ilice, exinde iungitur cum terra ville Micsa et per viam vadit ad magnam ilicem, ibi est meta, deinde vertitur ad partes occidentales, iungitur cum terra ville Radusa, vadit per viam ad duas ilices, ibi est meta, deinde per eandem viam vadit ad Radicypotaca, ibi meta sub ilice, inde per nemores vadit et transit rivulum (*igy*) quod dicitur Welemer et vadit ad theluc Eymrici, exinde vadit ad rivulum quod dicitur Kebela, ibi iungitur cum terra Povs, deinde vadit ad dictum rivulum, quod dicitur Welemer, unde prima processit. Et ut hoc sibi stabile et firmum possit permanere, concessimus presentes literas munimine nostrorum sigillorum roboratas. Anno domini M° CC° XXX° VI°.

A hártya-szalagokon függött két pecsét közül csak az egyik kisebb gyűrűspecst maradt meg. Eredetije Körmenden, a hg Batthyány cs. levéltárában. Nagy Imre.

8. *Bertalan veszprémi püspök és társainak ítélete a pornói egyház Bezeréd nevű birtokáról. 1236.*

Quoddam privilegium domini Bartholomei episcopi ecclesie Vesprimiensis, suo et aliorum in eodem privilegio nominatorum sigillis consignatum, in anno domini M° CC° tricesimo sexto emanatum nobis presentavit, in quibus habebatur, quod cum ipse dominus episcopus ecclesie Vesprimiensis, Arnoldus comes Zaladiensis, Michael comes tavarnicorum magister, Zlandus lector ecclesie Albensis et alii in eodem privilegio expressi, fuissent inquisitores veritatis in parochia Zaladiensi super terris et aliis iuribus ecclesiarum, servientum regis, castrensiarum udvarnicorum, populorum regine et aliorum hominum diversarum condicionum a domino rege Bela constituti, multorum testimonio proborum et occulta subtilique invenissent inquisicione, quod predium ecclesie de Perno nomine Bezered, cui in vineis per castrenses de Bezered contradicebatur, metis in eodem privilegio contentis circumcideretur.

Tamás országbírónak a vasvári káptalanhoz 1354-ben intézett megkereséséből, melynek eredetije a N. Muzeumban őriztetik. Nagy Imre.

9. *A budai káptalan a kapornaki egyház Láncz nevű birtokáról
Dénes nádor ítéletét átírja. 1237.*

Universis presencium noticiam habituris capitulum ecclesie Budensis salutem. Effectum iusta postulantibus indulgere ius exigit rationis et vigor compellit equitatis. Proinde universitati vestre significamus, literas domini Dionisii palatini sub impressione sigilli eiusdem nos recepisse, sub hac forma: Dionisius dei gracia palatinus et comes de Sovnuch, omnibus christianis presentes literas inspecturis salutem in domino. Universorum noticie tenore presencium duximus significandum, quod Herrius filius Herrii, Henche, Virunt patroni, et Peter officialis ecclesie de Copurnuch, citatis ad nostram presenciam Simeone canonico Wesprimiensi et suis cognatis Lazaro et Alexio, proposuerunt contra eos, quod cum ipsi dimidietatem cuiusdam terre nomine Lanch vi occupatam detinuerunt, coram Dionisio quondam palatino nostro precessore (*így*) ab eis requisitam, ecclesie de Copurnuch iustificassent, dato super hoc eiusdem Dionisii privilegio; ad hec ipsi Simeon, Lazarus et Alexius responderunt nunquam coram predicto palatino se super hoc facto comparuisse seu respondisse. Auditis igitur partis utriusque propositionibus statuimus, quod procuratores predictae ecclesie suum apportarent privilegium. In die igitur assignato predicto privilegio coram nobis presentato et perlecto, tenoreque eius diligenter considerato, antequam iudicium inter partes faceremus, predicti Simeon, Lazarus et Alexius se a nostra subtraentes presenciam occultaverunt; hec quia ipse Dionisius per dominum Belam regem et suos magnates pro iniusto iudice fuerat iudicatus, nec fuit nobis visum causam ipsius terre testimonio privilegii predicti Dionisii terminare, donec comperimus in privilegio Geyze regis supradictam terram Lanch, pro cuius dimidietate controversia erat in partes predictas in ius proprium cessisse et debere cedere sine contradiccione ecclesie prenominate, quo facto in terre prefate dimidietatem per nostrum pristaldum Jacobum filium Herrii de genere Soloch, hominem eiusdem ecclesie fecimus introduci, quem hominem in ipsam terram introductum postmodum interfectum, homini-

bus superius nominatis facientibus, sicut ipso Jacobo pristaldo et officiale ipsius ecclesie referentibus cognovimus; et postmodum idem Simeon, Lazarus et Alexius ad quamplures terminos citati non comparuerunt, parte adversa in omnibus terminis comparente; et de illis omnibus terminis tres terminos elegimus, octavam Sancti Regis, Omnium Sanctorum et Epiphanie, et rursus quartum terminum dominicam Letare peremptorium assignavimus; quia nec ter comparuerunt, officiali supradicte ecclesie assistente, unde ipsam ecclesiam in hac parte iustam esse considerantes, in dimidietatem sepe dicte terre cum suis pertinenciis per predictum pristaldum introduci fecimus, sibi perpetuo possidendam statuentes. Ut igitur prenarrate rei series inconcussa perseveret, presentes literas sigilli nostri munimine sicut de iure tenebamur, fecimus communiri; Jona cantore, Thoma custode, Agustino decano et ceteris existentibus. Actum ab incarnatione domini Millesimo CC° XXX° septimo.

A pecsét hártaszalagon függött, fönt chyrographum rajta; eredetije a veszprémi káptalan házi levéltárában, Lad. 109. Miscell. 1. jelzet alatt őriztetik. Véghely Dezső.

10. *A veszprémi káptalan előtt Fábián fiai az Aracsá nemzetségbeliikkel Orbán birtoka felett megegyeznek. 1237.*

Capitulum Wesprimiensis ecclesie universis Christi fidelibus literas presentes inspecturis salutem in domino Iesu Christo. Vestra noverit universitas magistrum Matheum Creinuhe et Andronych fratres, filios Fabiani, in nostra proposuisse presencia, quod cum Michael Antholdi filius et eius cognati de genere Orocha, videlicet Morthun, Orocha, Pousa filii Magnus, et Ysyph filius Clementis, Buga et Zeghen fratres filii Bulchu, Welprecht filius Bugur, Pousa filius Pech, terram que Urbani fuerat, terris dictorum magistri Mathei et fratrum suorum inter media occupassent, predicti magistri Matheus et fratres eius ipsum Michaellem cum cognatis supradictis coram Dionisio palatino comite vocaverunt ad iudicium, se illi opposcentes occupacioni, quia terre erant commatanei supradicte. Lite vero pendente, domini palatini et aliorum proborum hominum consilio mediante, ita est inter partes

compositum, quod sepedicti magister Matheus et fratres eius sepedictam occupacionem sustineret, hoc tamen sub tenore, quod illa terre porciuncula quam idem magister Matheus cum fratribus, marca emerat et dimida de Cupano Urbani filio, iuxta Zomargumulche terre eorundem hereditarie continuam, iuxta circa aquam Turnua versus orientem necnon silvam cum vineis sitis ultra eandem aquam Turnua, quam (*igy*) idem magister Matheus et fratres a Cupano pro decem et novem marcis emerant de argento, Cupano hoc idem presencialiter asserente, penes magistrum Matheum et fratres remanerent libere et pacifice tam ab ipsis quam eorum heredibus perpetuo possidende, ibidem presentibus supradictis Michael et pro se tum pro Michayno fratre suo et Ysyph cognato, Marthino pro se pro Orocha et Pousa eius fratribus, Wolpretho filio Buguth et Pousa filio Pehe, Zegenh filio Bulchu pro se et pro filiis Buga, et in id ipsum concordantibus, presentes vero pro absentibus se obligantes, maxime cum dominus palatinus eisdem omnibus dederit in mandatis coram nobis personaliter comparere, presente etiam coram nobis . . . caro filio Jacelino cause pristaldo supradicte; hoc insuper adnotando, quod magister Matheus et fratres pro terra quam eorum pater quondam a Nicholao Urbani predicti filio emerat, contigua terre supradicte quam dictus Michael et cognati a Cupano habuerunt, de eadem terra a Cupano habita magistro Matheo et fratribus suis sepedictis Michael et cognati eiusdem centum iugera commutacionis titulo contulerunt. Mete autem terre quam ipse Michael et Michayn fratres magistro Matheo et fratribus tradiderunt commutando, incipiunt a parte aquilonis a Hugvaghithu, inde protenditur ad arborem que vocatur tulfa, deinde tendit ad magnam viam qua venit(ur) ad Zala et ibi sunt quatuor mete, abhinc transit viam et venit versus meridiem ad arborem que vocatur agasalmafa, que (est) media inter terram Michaelis et magistri Mathei et fratrum eiusdem, et in aqua Turnua terminatur et coniungitur hereditarie terre eorundem magistri Mathei et fratrum suorum cum silvis emtis ultra aquam Turnua a Cupano Urbani filio; si vero super terris commutatis in aliqua parcium contingeret calumnia processu temporis suboriri, magister Ma-

theus et fratres partem aliam a Nicholao et Cupano fratribus, Urbani filiis, tantum modo Michael vero magistrum Matheum cum fratribus ab omnibus eosdem impetentibus defendere teneretur, preterea quem sepedictus Michael in venditione terre hereditarie quam post eiusdem (*igy*) patri magistri Mathei et fratrum suorum quatuordecim marcis vendiderat argenti se ipsum deceptum esse asserebat magister Matheus et fratres causa pacis et dileccionis cum Michaele et Micheyno reformande, octo marcas insuper addiderunt de argento; terra vero hac terre sepedictorum magistri Mathei et fratrum est contermina a parte occidentis; cuius terre prima meta incipit sub monte Susold in loco ubi cementum ad opus ecclesie fuit combustum ex parte meridionali, deinde vadit iuxta eundem montem et ibi est meta in tuylbugurh et circuit quatuor iugera terre ante ecclesiam sancte Marie versus occidentem, quam filii Onthold contulerunt eidem ecclesie et magister Matheus cum fratribus, unum iuger cuius patronatus communiter spectat ad magistrum Matheum et fratres cum filiis Onthold, scilicet Michaele et Micheyno et aliis cognatis, nihilum terre posse habere predictum Michaelem et Micheynum et alios cognatos suos in parte occidentali, deinde descendit in viam magnam per quam itur ad ecclesiam, inde vadit ad arbores vocatas hegur et rochotyabugurh et ibi sunt mete, deinde protenditur ad aquam Turnua in superiorem partem pontis, postea transit aquam Turnua et vadit ad pirum, a piro protenditur supra aquam Turnua ad arborem quam vulgus vocat apathalmafa et ibi sunt mete, deinde vadit ad yborfa et ibi est meta, et cadit iterum in aquam Turnua et super eandem protenditur versus occidentem, ita quod aqua est ibi pro meta; ab aqua eadem protenditur ad arborem nomine quechalmafa, inde versus aquilonem ad magnam viam per quam itur ad villam Porcuna et versus occidentem est commetanea terre, de qua contenditur inter Hohold comitem et villam Porcuna, deinde protenditur parumper versus occidentem et inde revertitur et tendit versus aquilonem ubi sunt mete, et ibi transit viam et vadit ad aquilonem ad arborem vocatam tuylfa, deinde venit ad quercum et ibi sunt mete, postea venit ad viam per quam itur ad do-

mun Corradi et ibi in piro est meta infra viam, alia meta est ultra viam in tuylfa, deinde venit versus orientem in eadem via ad arborem tuylfa, et ibi transit viam et venit ad locum quem vulgus vocat Quelewesbighe, et sic iuxta Quelewesbighe vadit versus aquilonem, ita tamen quod Quelewesbighe remanet filiis Fabiani, deinde vadit iuxta eundem Quelewesbighe ad arbores vocatas gurthanfa et tuylfa, et ibi sunt mete, deinde vadit ad ilicem et ibi sunt mete in arboribus et in terra, deinde transit Quelewesbighe et cadit in viam que vadit versus aquilonem et ibi sunt mete in terra et in quercu, deinde vadit per eandem viam ad quercum et ad ilicem et ibi sunt mete, deinde cadit in viam magnam que venit de villa Lengel et ibi tenet metas cum villa Besprunh, deinde per eandem viam venit versus orientem ad arborem tuylfa, circueundo terram quam vulgus vocat Yachgepey, et ibi tenet metam cum Huruath, et sic conterminatur et coniungitur terre hereditarie eorumdem filiorum Fabiani. Ne igitur super predictis inter partes vel earum successores in posterum valeat quescio suboriri, ad earundem preces et instanciam presens conscribi dignum duximus privilegium nostri roboratum sigilli munimine, continens memoriam rei geste. Datum per manus magistri Johannis lectoris nostri, anno gracie M^o CC^o XXX° VII°; reverendo domino et patre nostro Bartholomeo episcopo, Cazmerio preposito, Johanne cantore, Mathia custode existentibus.

Kék és fehér selyem sodraton függő monorú pecséttel, fönt chyrographum rajta. Eredetije Balozsajban, Vas vármegyében, a Rummy cs. Itárában őriztetik. Nagy Imre.

11. Arnold Zala vármegye főispánjának ítélete egy a mai Oltárcz falu körül feküdt birtokról. 1239.

Arnoldus comes de Sala, omnibus ad quos presentes litere pervenerint, salutem in eo qui est salus omnium. Ad universorum volumus pervenire noticiam, quod super controversiis et altercacionibus que pro terris ipsorum fiebant inter Cletum comitem fratrem nostrum ex una parte, Boyzlov vero et Ilemer et cognatorum suorum (*íyy*) ex altera, nobis mediantibus iuxta nostram sententiam, ex consensu partis

utriusque tali condicione pax fuit reformata, ita quod per se terra per metas certas fuit per medium segregata: prima enim terrarum supradictarum meta inchoatur de ponte Dunai ubi sunt terree mete due, et inde tendit versus meridiem per viam magnam et inde ad Sestungudur et ibi sunt mete, et per eandem viam tendit ad metas angulares, et inde versus occidentem ad pirum que est in virgulto, et secus arborem sunt mete, et inde ascendens venit ad magnam vallem et secus vallem est magna ilex et ibi sunt mete et caput illius vallis, et venit ad pomum subtus quam sunt mete, et inde venit ad arborem zilfa et ibi sunt mete, et venit postmodum ad mege ubi sunt tres mete, et per virgultum descendit de valle fagi et per vallem eandem ascendit usque ad caput fagi ubi commetatur terre Oltarch; hee autem mete a parte orientali et meridionali separant terram Boyzlov, Ilemer et cognatorum suorum, a parte vero occidentali et septemtrionali terram comitis Cleti; tali eciam condicione interposita hec divisio inter ipsos fuit facta, ut dictus Cletus nunquam occasione aliqua posset emere terram vel vineas infra metas predictorum virorum, quantum ipsi poterunt emere . . . . . postquam non possent, tunc non alius commetaneus sed dictus Cletus posset emere de ipsorum voluntate et consensu. Ut igitur hec divisio inter ipsos illesa permaneat et firma, per petitionem partis utrius ad rei geste robur concessimus pro testimonio presentes literas sigilli nostri munimine roboratas, anno domini M^o CC^o XXX° IX°.

Függő pecsét nyomaival, alúl chyrographum rajta. Eredetije a gr. Esterházy cs. galantai levéltárában. 102. 26. Nagy Imre.

12. A veszprémi káptalan előtt Benedek comes, arácsi birtokát a tihanyi monostornak eladja. 1244.

Privilegii (Vesprimiensis ecclesie) anno gracie M^o CC^o XL° quarto emanati continencia, per Benedictum comitem de Bela totam possessionem suam cum terris vineis fenetis nemoribus et aliis omnibus appendiciis suis, quam habuisset in Arach, preter terras quas intra metas de Paloznuk possedisset, ex eo quia per annum obligasset monasterio sancti Aniani de Tyhonio pro octo marcis, et revoluti anno faculta-

tem non habuisset redimendi, de quo sensisset ipsam possessionem suam ipsi monasterio perpetuandam, receptis insuper aliis octo marcis, tum pro obligacione qua ipsi monasterio fuisset astrictus, tum etiam compellente sua penuria, eidem monasterio in perpetuum datam et commissam fuisse denotasset coram capitulo annotato.

Imre nádornak 1373-ki átiratából; 1. alább. V. ö. a 2-ik sz. a. jegyzettel. Nagy Imre.

13. IV. Béla király előtt Szentgróti Dénes nádor Barlabáshida nevű birtokot megveszi 1246. apr. 12.

Bela dei gracia Hungarie Dalmacie Chroacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanieque rex, omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in salutis largitore. Quum ea que geruntur in tempore variis etatum temporibus oblivionis caligine dilabuntur, prudentum consilio salubriter est inventum, ut contractus rerum qui temporum successibus possent in irritum revocari literis maiestatis regie debeant perennari. Proinde ad universorum noticiam tam presencium quam etiam posterorum harum serie volumus fieri manifestum, quod accedens ad presenciam nostram Endre filius Barlabe, confessus est coram nobis, quod quandam terram suam in comitatu Zaladiensi existentem, que vulgo Barla(bashy)da nuncupatur, cum duobus molendinis et ponte in fluvio Zale, necnon et omnibus utilitatibus ac pertinenciis suis sub eisdem metis quibus ipse et antecessores sui iure hereditario possederunt, dilecto ac fideli nostro Dionisio palatino et comiti Simigiensi pro quadraginta marcis argenti vendidisset, et pecuniam integraliter recepisset cum tota parte terre illius quam Nicolao filio Nicolai magistro tavarnicorum bone memorie patris nostri coactus vendiderat, et tandem propter offensam eiusdem nostre maiestati perpetratam ad nostras manus devolutam, supradicto Endre de gracia nostra restitueramus, ita ut cum contractus pretaxatus factus fuerit de nostro beneplacito et licencia speciali, supradictus magister Nicolaus nec ab ipso Endre nec a comite palatino aliquam requirendi habeat facultatem, sed tam ipse palatinus quam sui heredes heredumve succes-

sores, ipsam terram libere possideant et quiete. Ut autem rei geste series robur obtineat perpetue firmitatis, nec possit aliquo processu temporum per quempiam in irritum revocari, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum anno domini M^o CC^o quadragesimo sexto, secundo idus Aprilis, regni autem nostri anno undecimo.

Sárga és fehér selyem zsinóron függő pecsét nyomaival. Eredetije a hg. Batthyány cs. Itárában. Nagy Imre.

14. IV. Béla király a veszprémi káptalant kiküldi, hogy a türjei egyházat a Szentgróti Dénes bán által adományozott birtokokba iktassa be. 1247. sept. 6.

Bela dei gracia rex Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie etc. capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam. Dicit nobis dilectus ac fidelis noster magister Dionisius banus de Sancto Gerardo, quod pro remedio anime sue volens et optans terrestria cambire celestibus et transitoria relinquere pro eterno, possessiones suas in comitatu Zaladiensi existentes, videlicet Barbashyda nuncupatam in comitatu Zaladiensi, ut secundum ac formam (*igy*) emcionis ab Endre filio Barnabe comparasset, sicut in tenoribus literarum nostrarum privilegialium serie continebatur, cum duobus molendinis necnon telonio pontis in fluvio Zala, cum omnibus utilitatibus seu pertinenciis, videlicet pratis, silvis, terris arabilibus, vindemiis, secundam vero Wythened similiter cum omnibus suis utilitatibus, sin quatuor fundus in predicta possessione Scengerohlt cum duabus rotis molendini in fluvio Zala, unacum medietate tributi in eadem Scengerohlt existentis, coram homine nostro ac testimonio vestro secundum regni nostri (*igy*) requirente, ecclesie sue beate Marie virginis in Gerleu constructam (*igy*) ac fratribus ordinis premonstratensis in eadem existentibus metaliter distinguendo statueret perpetuo possidendas tenendas pariter et habendas; ideo mandamus vobis per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magister Sykardus de Vsa homo noster specialis de curia nostra protonotarius, ad faciem dicte possessionis accedant, inibi legitime vicinis et commetaneis suis convocatis, prefatas possessiones cum om-

nibus utilitatibus ac pertinenciis suis, ut prefertur, metaliter ab aliorum possessionariis possessionibus (*így*) separando, statuatur dicte ecclesie possidendas tenendas et habendas si contradictores non fuerint, si qui vero fuerint, extunc evocet eos in nostram presenciam ad terminum competentem de premissis rationem reddituros; et post hec exinde vobis veritas existerit, si necesse fuerit, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum Nativitatis beate Marie virginis gloriose, anno domini Millesimo CC^o quadragesimo septimo.

A veszprémi káptalannak ugyancsak 1247-ben kelt iktatói és határjáró leveléből; l. alább.

15. *A veszprémi káptalan határjáró levele Barlabáshida nevű birtokról. 1247. sept. 22.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis, tam presentibus quam futuris, harum serie literarum volumus pervenire, quod cum nos regium mandatum firmissimum honore quo decuit recepimus in hec verba: Bela (*l. föntebb* 14. sz. a.) Nos vero regium mandatum obedire cupientes ut tenemur, unacum Sikardo de Vsa homine regio sicut in tenoribus literarum domini regis serie continetur, unum ex nobis videlicet Jacobum presbiterum concanonicum nostrum ad premissa peragenda pro testimonio duxissemus destinandum; qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt isto modo, quod ipsi in octavis festi beate Marie virginis ad faciem dicte possessionis Barbashyda vulgariter nuncupate accessissent, vicinis et commetaneis inibi convocatis, specialiter magister Dionisius banus cum proximis ac cognatis suis personaliter astando, tali modo metaliter ab aliorum possessionariis possessionibus separando statuissent iamdicte ecclesie sin fratribus existentibus, cum duobus molendinis necnon tributo pontis in fluvio Zala, et cum omnibus utilitatibus ac pertinenciis suis, videlicet pratis, silvis, terris arabilibus, vindemiis, perpetuo possidendis et inrevocabiliter pariter tenendis et habendis, nullo contradictore apparente: item prima meta incipit penes fluvium Zala a parte orientali sub quadam ar-

bore piri silvestris, que arbor piri a parte ville Vechtkeht vulgariter existeret, sub qua arbore unam metam terream erexissent, deinde procedendo ac ascendendo per quasdam sagaces vulgo mege nominatas ad partem orientalem pervenit ad unam viam qua via transit de villa Beer, et per viam flectitur ad partem meridionalem, descendendo ac ascendendo in berch, per viam eundo per longum spacium, pervenit ad unam montanam lapideam pro mete signata, (*igy*) sicque flectitur ad partem occidentalem, descendendo similiter per quadam (*igy*) ultra viam saliendo, qua via transit de villa Vhohtkereh, et sic pervenit ad fluvium Zala, per fluvium vero flectitur ad partem septemtrionalem, per parvum spacium eundo flectitur ad partem occidentalem, ultra fluvium eundo pervenit ad unam arborem iegenyefa vulgariter nominatam pro meta signata, deinde eundo similiter ad eandem plagam pervenit (*igy*) unam publicam viam, ac per viam eundo sicque flectitur modo quasi ad partem septemtrionalem, pervenit unum locum ubi via duplicatur, unde vertitur ad partem septemtrionalem, per quasdam sagaces eundo pervenit ad unam arborem ilicis, sub qua arbore unam metam terream erexissent, qua meta . . . . . a parte septemtrionali separat possessioni Mortunus, a parte vero meridionali possessioni ecclesie beate Marie de Gerleu, deinde saliendo ad partem eandem per bonum spacium pervenit ad unam viam, sicque per viam eundo ad partem orientalem pervenit unam magnam viam, ultra viam saliendo ad eandem plagam pervenit unam arborem piri prope villam Bozol a parte meridionali, sub qua arbore unam metam terream erexissent, quarum a parte septemtrionali separat possessioni Bozol, a parte vero meridionali possessioni Barlabas, deinde eundo ad eandem plagam pervenit ad fluvium Zala . . . . . flectitur ad partem meridionalem, ultra fluvium Zala saliendo pervenit ad priores metas et sic terminatur. Metas vero possessionis idest Vithened vocate sub eisdem antiquis metis, sicut sepenominatus magister Dionisius possedisset, ac quatuor fundos in possessione Zent Gyrolth cum medietate tributui seu duarum rotarum molidini in fluvio Zala currencium, similiter coram vicinis et commetaneis, sepenominate ecclesie ac fratribus ordinis

premonstratensis statuissent perpetuo possidendas tenendas et habendas, nullo contradictore extunc inibi apparente. In cuius rei memorie et perpetue firmitatis concessimus literas pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum octavo die statucionis, anno domini ut supra; reverendissimo domino et in Christo patre nostro Zlando episcopo, Henrico preposito, Simeone cantore, Johanne custode existentibus.

A vassvári káptalannak András türjei prépost kérésére az általa felmutatott eredetiről 1483-ban «in profesto Nativitatis beati Johannis Baptiste» kiállított átiratából, melynek eredetije a hg. Batthyány cs. lban őriztetik. Nagy Imre.

16. *A kapornaki convent előtt Rajki Pósa és Márk megosztónak. 1251.*

Nos Martinus abbas de Copurnuk, scire proposuimus quibus expedietur, quod cum inter Pousam et fratrem eiusdem Marcum nobiles de Rayk, super divisione terre ipsorum rixe et quesciones fuissent exorte, et nullo modo potuissent convenire, voluntarie utreque partes rogantes et petentes nos, tamquam in arbitros se in nos commiserunt, ut nullus eorum de nostro arbitrio prout divina inspiracione arbitrati fuerimus resiliret, si quis autem eorum de predicto arbitrio resiliret, tres marcas fundere teneretur; nos igitur accepto uno fratre nostro nobiscum, ivimus ad terram ipsorum, et de cognatis eorum accepimus duos nobis in socium, de quibus nulla dubitacio inter ipsos existeret, scilicet Martinum filium Petri et alium Martinum filium Clementis, terras eorum divisimus cunctas cum funibus per medium et sicut ius exigebat, quia dictus Posa voluit divisionem et non Marcus, et eciam primam compromissionem ipsorum inspeximus in literis magistri Chak tavarnicorum regis et comitis Suprunien-sis, quas exhibuit idem Posa, ut ipse Posa divideret, et Marcus aliam partem eligendo acciperet, tercium eciam ius quia dictus Marcus maior est natu, de ipsa divisione perpetuo acciperet, sicut nos fuimus arbitrati, et utrosque prosilire fecimus de equis ipsorum et propriis manibus ipsorum metas formarunt; sepedictus Marcus enim accepit partem a parte ecclesie eorum, videlicet inter maiorem fratrem suum Seegen

et iuniorem fratrem suum Posam stetit in medio, voluerunt itaque ut ipsam divisionem sub testimonio nostri conventus ad duo paria scribendo tenerent. Ut igitur hec divisio robur firmitatis obtineat, literas nostras sigilli nostri munimine contulimus roboratas, anno gracie M^o CC^o quinquagesimo primo; reverendo patre nostro Martino abbate, Mathia decano, Petro custode existentibus.

A kapornaki conventnek 1336-ban «fer. 4. ante fest. Purificationis beate virginis» kelt és «Stephanus filius Johannis et Dorman filius Posa nobiles de Rayk» kérésére kiállított átiratából, melynek eredetije megvan a Rajky cs. ltárában. Nagy Imre.

17. Szentgróti Dénes Szolnok vármegye főispánja Battyk nevű birtok elajándékozását bizonyítja. 1251.

D(ionisius) comes de Zonuk universo capitulo Vesprimiensi salutem cum dilectione. Universitati vestre mandantes significamus, quod quedam soror nostra relicta Acus, pro remedio anime sue et ex voluntate nostra et nostrorum cognatorum, dedit unum predium nomine Bogk cum uno molendino super eadem terra existente, et uno servo pro pulsatore nomine Pechcur, fratribus premonstrati ordinis de Gurle, quod hoc factum nuper cum eadem domina vobis dixisset non credistis. Preterea vos literis nostris certificamus, ut hoc factum veraciter ut scripsimus credatis et super hoc literas vestras sub sigillo vestro dare velitis nil dubitantes.

A veszprémi káptalannak 1251-iki átiratából; l. alább.

18. A veszprémi káptalan bizonyáglevele a türjei egyháznak ajándékozott Battyk nevű birtokról. 1251.

Capitulum Vesprimiensis ecclesie omnibus presentes literas inspecturis salutem in domino Jesu Christo. Ad universorum noticiam volumus pervenire, quod constituta coram nobis domina quedam relicta Acus de cognacione Dionisii comitis de Zonuk, asseruit viva voce, quod unum predium suum nomine Bogk cum omnibus pertinentiis suis, terris videlicet ad tria aratra, et uno molendino ibidem existente, et uno servo nomine Pechcur pro pulsatore, contulisset pro remedio anime sue ecclesie beate Marie virginis de Gurle, ad

sustentacionem fratrum premonstratensium; situs vero loci adiacet inter duos fluvios, videlicet inter fluvium Bogk ex una parte versus o . . . . . tem, et inter Agas ex altera versus septemtrionem, et protenditur usque ad possessionem episcopi Zlandi et ibi terminatur. Super quo eciam dicta domina rogavit nos diligenter, quod literas nostras stabiles concederemus; nos vero de tam facili consensu eidem non adhibentes, consulimus eidem, quod consanguineos suos et commetaneos adduceret, qui rei geste veritatem plenius nobis exprimerent; que domina ad maiorem cautelam per fratrem Laurencium prepositum ecclesie supradicte et confratrem eius Johannem, literas Dionisii quondam palatini nunc vero comitis de Zonuk transmisit in hec verba: Dionisius comes de Zonuk (*l. ennek levelét fõntebb 17. sz. a.*). Ut autem talis donacio robur obtineat firmitatis perpetue, presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Roberti lectoris nostri, anno gracie M° CC° L° I°; reverendo domino et in Christo patre nostro Zlando episcopo, Henrico preposito, Simeone cantore, Johanne custode existentibus.

Függõ pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. Iban, tévedésbõl 1221. évrõl bevezetve. Nagy Imre.

19. A veszprémi káptalan bizonyáglevele Hagyáros nevű birtokból történt eladásról. 1251.

Capitulum Wesprimiensis ecclesie omnibus presentes literas inspecturis salutem in domino Jesu Christo. Ad universorum noticiam volumus pervenire, quod constitutis coram nobis Bocath filio Mika, Stephano filio Somboth, Cosma filio Monoslou, Herborto filio Bene, Ponk filio Endus, Elia filio Bud, Chon filio Mixe, Andrea filio Mod, Mysse filio Oth et Petro filio Marci de villa Hagarus ex una parte, Paznam filio Thome de eadem villa ex altera, idem Bocath ac cognati sui supranominati proposuerunt asserentes viva voce, quod terram eorum hereditariam sitam ibidem in Hagarus, adiacentem terre Paznam, que illis in divisione cesserat, vendissent eidem Paznam pro sex et dimidia marcis sibi plenarie persolutis, in perpetuum possidendam; cuius terre meta inci-

pit de fluvio Zala iuxta metas Petri filii Jach, et progreditur versus plagam septemtrionalem, deinde tendit versus plagam occidentalem et intrat in quoddam flumen quod Berend nuncupatur, exinde etiam protenditur per flumen supradictum versus septemtrionem usque ad terras ecclesie sancti Georgii de eadem villa Hagarus, exinde vergit ad stratam publicam per quam itur in Curmund, et per eandem stratam tendit versus plagam septemtrionalem usque ad virgultum rotundum, et exinde iuxta metas eorundem populorum protenditur usque ad quendam rivulum a parte orientali qui Chorgosk nominatur, et iuxta eundem rivulum regreditur a parte meridionali usque ad fluvium Zala supradictum, et sic mete supradicte terre terminantur. Ut autem idem Paznan et sui heredes terram metis predictis assignatam in perpetuum valeant possidere, presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Roberti lectoris nostri, anno gracie Millesimo ducentesimo quinquagesimo primo; reverendo domino in Christo patre nostro Zlando episcopo, Herico preposito, Simone cantore, Johanne custode existentibus.

I. Lajos király 1378. évi átiratából, melyet ismét Hédervári Lőrincz nádor 1439-ben írt át. Ennek eredetije a Szentkeresztbányai Törjék utódoknak Itárában őriztetik. Nagy Gyula.

20. A veszprémi káptalan előtt Mindszenti Enok fiai a Csama szigetén lévő birtokukat Rajki Márk comesnek eladják. 1253.

Capitulum Vesprimiensis ecclesie omnibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod constitutis coram nobis Marko comite de Royk ex parte una, Mathia filio Elye, Elya filio Enok de villa ecclesie Omnium Sanctorum de iuxta Zala, pro se, et eodem Mathia pro suo fratre Enok filio Enok ex altera, idem Mathias asseruit viva voce, quod medietatem terre ipsorum site in insula Chama et medietatem loci molendini in eadem insula existentis vendidisset prefato Marko comiti pro octo marcis plenarie receptis ab eodem, iure perpetuo pacifice possidenda, Grecheg, Ladislao, Jugar, Stephano filio Kechedyn, cognatis dicti Mathie, necnon commetaneis ipsius insule, Ludugeris

comite Nicholao et Herentino filiis Cosme coram nobis personaliter constitutis, assensum prebentibus per omnia liberalem. Cuius terre prima meta incipit ab ipsa aqua Zala in medio a parte orientali, et vertitur per nemus ad plagam occidentalem, a parte meridionali Nicolao et Herentino predictis filiis Cosme commetaneis existentibus, ad fenetum ubi in inferiori via sunt due mete terre, et inde tendit ad viam quandam ubi sunt mete terre, et ibi mete terre predictae separantur a terra filiorum Cosme predictorum, et inde dirigitur ad plagam septentrionalem per viam ad metam terre Ludugerii ubi etiam sunt due mete terre, deinde vergit ad orientem ad fenetum et ibi sunt due mete, exinde vadit ad nemus ubi sunt due mete, una ilicis et altera terrea, abinde progreditur ad insulam, cuius insule et loci molendini partem possidet Ludugerius et partem Markus, et inde regreditur ad metam priorem et sic mete . . . . . terminatur; hac tamen conditione interposita, quod si dictus comes Markus super terra memorata quempiam molestaret vel impeteretur, dictus Mathias cum suis fratribus memoratis . . . . . tenebitur defensare. In cuius rei memoriam pleniorum ad petitionem parcium in testimonium rei geste presentes literas concessimus sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri . . . . . nostre, anno gracie M^o CC^o quinquagesimo tercio; reverendo domino et in Christo patre nostro Zlândo episcopo, Henrico preposito, Simeone cantore, Johanne custode existentibus.

A zalavári conventnek «Johannes filius Demetrii de Mendzenth» kérésére 1391-ben «Judica» vasárnap táján kiadott átiratából, melynek eredetije a hg Batthyány cs. körmendi ltárában őriztetik. Nagy Imre.

21. *A zágrábi káptalan előtt Margit asszony Oroszton nevű pusztáját férjének Chopo comesnek adja át. 1253.*

(C)apitulum Zagrabiensis ecclesie omnibus presens scriptum inspecturis salutem in domino. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Chopo comite ex una parte, et domina Margareta consorte sua relicta Petri filii Hab in nostra presenciam constitutis ex altera, eadem

domina proposuit, quod cum maritus suus Chopo comes quoddam suum predium nomine Vrustun, quod ad ipsam hereditario iure dinoscitur pertinere, in desolacione positum et omnino destructum, suis expensis propriis cum servis, aratris, vineis, piscinis, molendinis ac aliis utilitatibus reparando ditaverit, et congregaverit iobagiones quamplurimos adidem predium, et liberos suos filium videlicet et filiam a premortuo marito suo progenitos propriis sumtibus educaverit liberaliter tamquam suos, ipsa in recompensacionem huiusmodi beneficiorum non immemor acceptorum, dotem suam cum omnibus rebus parafernalibus marito suo comiti Chopou relaxavit, et predium prenomiatum in quo sita est ecclesia in honore beate Marie Magdalene, necnon totam familiam suam que ipsam ex patrimonio contingebat, sibi contulit perpetuo possidenda, hac condicione interposita, quod post obitum suum pro remedio anime sue mille missas dictus Chopou comes faceret celebrari; e converso memoratus Chopou comes si prius quam uxor sua viam universe carnis ingrederetur, porcio que ipsum contingit, ad ecclesiam sancti Georgii cum servis ascripticiis et ancillis suis utpote possederat, devolveretur in ius uxoris sue domine memorate; ita tamen, ut pro salute anime sue in celebrandis mille missis anime in quantum mariti sui curam adhiberet diligentem; ceterum domina Margareta superius nominata quoddam predium eciam suum quod vulgo Cuissevurustun nuncupatur, filie sue domine Aquido uxori videlicet Thome perennaliter donavit possidendum; hoc addito, quod post decessum suum centum missarum faceret officia celebrari. Ne igitur talis ordinacio processu temporis irritetur, ad petitionem dicte domine seu mariti sui presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas, anno gracie Millesimo ducentesimo quinquagesimo tercio.

Hártyán függő pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban.
Nagy Imre.

22. *A vascári káptalan a türjei egyházat Battyk nevű birtokba beiktatja. 1254. oct. 17.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei damus pro memoria quibus expedit universis, quod cum nos literis excellentissimi principis Bele regis Hungarie dei gracia illustris, in mandatis nobis directis, pro domina quadam relicta Acus de cognacione Dionisii comitis de Sonuc datis et concessis honorifice receptis, et iuxta eandem (*így*) continenciam unacum homine regie maiestatis Nicolao filio Johannis de Zekenye sicut in literis domini regis serie continebatur, hominem nostrum Jacobum custodem ecclesie nostre, idoneum ad infrascripta exequenda pro testimonio transmisimus fidedignum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt isto modo, quod ipsi feria quinta proxima post octavas festi beati Michaelis archangeli de novo preterita, ad faciem possessionis Boge vocate, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus, videlicet domina prefata, Dionisio comite de Sonuc ac Posa de Beel (*így*) ceterisque proximis ac cognatis suis personaliter astantibus, prefatam possessionem Boge nomine in comitatu Zaladiensi, eandem possessionem ab aliorum possessionariis possessionibus taliter metaliter separassent: quod inciperet in uno rivulo qui transit per villam sepefatam Boge usque ad fluvium Zala a parte orientali, per fluvium Zala usque ad rivulum Agaspataca nominatum versus septemtrionem, et protenditur usque ad possessionem Ladislai episcopi et ibi terminatur; sique (*így*) cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis, videlicet pratis, silvis, terris arabilibus, uno molenino in eodem fluvio Zala, et cum uno servo nomine Pethwr pro pulsatore, per donacionem prefate domine relicte Acus seu consencientibus prefatorum nobilium (*így*) scilicet Dionisio comite de Sonuc, Posa de Beel, ecclesie beate Marie virginis de Thulev (*így*) et fratribus ordinis premonstratensis deo famulantibus in eadem ecclesia commorantibus statuissent perpetue possidendam et irrevocabiler pariterque tenendam et habendam, nullo contradictore eotunc inibi apparen- te. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales pendenti

sigillo nostro consignatas. Datum decimo die statucionis, anno domini Millesimo ducentesimo quinquagesimo quarto.

A vasvári káptalannak 1501-ben «sabb. prox. ante f. b. Lucie virginis» kelt, és András türjei prépost kérére kiállított átiratából, melynek eredetije a hg. Batthyány cs. ltárában őriztetik. Nagy Imre.

23. *Roland nádor előtt Balázs fiai Sárd faluból azon egy ekényi földterület birtokáról, melyet a nóvai határból követeltek, lemondanak és azt a veszprémi püspök jobbággyainak engedik át. Mura-Szombat. 1255.*

Nos Rolandus palatinus et comes Posoniensis, omnibus presens scriptum inspecturis duximus significandum, quod cum Blaseus et duo filii eiusdem Blaseus et Abraam de villa Sard convenissent coram nobis Adrianum Farcasium et Jowan iobagiones episcopi Wesprimiensis de Nowa, requirentes ab eisdem quandam particulam terre in terra Nowa, sufficientem ad usum unius aratri ratione terre hereditarie ipsorum; tandem quamvis aliquamdiu fuisset inter partes altercatum, ex nostra permissione ad petitionem Z(laudi) venerabilis patris episcopi Wesprimiensis, sicut eciam in eiusdem literis plenius vidimus contineri, probis viris mediantibus ad talem devenerunt compositionem, sicut eciam partes nobis retulerunt voce viva: quod ipsam terram Blasius et duo filii eiusdem supranominati, iobagionibus ecclesie Vesprimiensis supradictis pacifice reliquerunt possidendam, sub eisdem metis quibus antea possidebant. Ne igitur idem Blasius vel filii sui seu eciam ipsorum cognati viros sepius nominatos vel heredes eorumdem iterato super facto terre dicte possint vel debeant molestare vel agravare, literas presentes sigillo nostro munitas in memoriam huius facti duximus concedendas. Datum in Bel Mura, anno gracie M°. CC°. L° quinto.

Eredetije a veszprémi káptalan házi ltárában a «Documenta Episcopalia — Nova» csomagában N°. 1°. alatt őriztetik. A pecsét hiányzik. Vég helyi D.

24. IV. *Béla király ítélete a Pacsa - melléki nemesek birtokáról.*
1256. sept. 22.

Bela dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Ser-
vie Gallicie Lodomerie Comanieque rex, omnibus Christi
fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in vero sal-
vatore. Solet a principe confirmari, quod in conspectu geritur
aliorum, inconcussum quippe permanet, quod regie serenitatis
presidio roboratur. Ad universorum igitur noticiam volumus
pervenire, quod Balasey maior exercitus Zaladiensis, Gothar-
dus, Oliverius, Bud, Buduay, Loudan de Bokonuk et ceteri
iobagiones castri Zaladiensis, Petrum et Karachinum filios
Jurke, Mathiam Matheum filios Mathey, et Paulus (*igy*) cleri-
cum filium Chuda de iuxta Pacha, pro sociis suis scilicet ioba-
gionibus castri Zaladiensis coram Dionisio iudice curie nostre
et comite Zaladiensi in causam evocando requisivissent, et
licet ipse partes in causam diucius processissent, tamen prout
in literis privilegialibus eiusdem Dionisii iudicis curie nostre
plenius contineri vidimus, sicut eciam postmodum medianti-
bus baronibus nostris idem Dionisius nobis oretenus recitavit,
ut a tempore sanctissimi regis Stephani nostri protavi pre-
dictos Petrum Karachinum filios Jurke, Mathiam Matheum
filios Mathei et Paulus clericum filium Chuda in numero seu
collegio nobilium regni nostri scivisset et invenisset perma-
nere, et predicti iobagiones castri eosdem habita reformatione
pacis, sopito litis rancore, in libertate nobilium regni nostri
permisissent permansuros, et quia sic iusti in illesa libertate
sunt inventa, nos qui ex officio suscepti regiminis omnibus
rorent (*igy*) pietatis redundare solemus, libertatem predicto-
rum nobilium auctoritate regia munientes, ut libertas huius-
modi nobilium nostrorum simul cum distinctis metis terre
ipsorum, sicut in literis Dionisii iudicis curie nostre et comitis
Zaladiensis continentur, stabilis et irrevocabilis perseveret,
nec ullo tempore per iobagiones castri vel per comitem Zala-
diensem valeat seu possit in frivolum retractari, presens
scriptum patrocinio nostri duplicis sigilli duximus roboran-
dum. Mete igitur terre prescriptorum nobilium hoc ordine
distinguntur: prima meta incipit iuxta fluvium Kanyssa ubi

sunt due mete, quarum una est in dumo ilicis alia vero terrea; inde progreditur versus partes orientales et pervenit ad duas metas terreas, deinde ascendit versus easdem partes orientales sub uno monte iuxta quandam parvam viam, facit duas metas terreas, adhuc eodem modo ascendit ad orientem per quandam vallem, iuxta viam facit duas metas terreas, abinde descendit ad montem et attingit quandam magnam viam ubi facit duas metas, quarum una est in arbore merasii, alia vero terrea; ibique cadit ad illam viam, ascendens directe ad orientem pervenit ad duas vias cruce signatas, ibi facit duas metas quarum una est in arbore cerasi alia terrea; exinde descendendo per veterem viam ad orientem pervenit ad virgultum ubi facit duas metas terreas; inde per eandem viam in virgulto iamdicto flectit adhuc ad orientem, ibique descendit ad unam vallem Chekeytoua vocatam, ubi per eandem viam facit tres metas angulares; abinde vertitur ad partes meridionales, pervenit ad tres metas, quarum in una sunt tres arbores ilicis, due vero terree; eodem modo vadit et iuxta quandam veterem viam facit tres metas terreas; adhuc vadit ad partes meridionales et pervenit ad unam viam ubi facit tres metas, quarum una est in arbore ilicis, alia vero in piro, tertia vero terrea; ibi relictis terra castrensi tangit terram ville Dusnuk, inde a metis terre Dusnok ascendit per unum virgultum ubi facit duas metas terreas, unamque in arbore ilicis; inde descendit directe ad orientem, ubi iuxta quandam viam facit tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia vero terrea; inde vertitur per eandem viam ad partes meridionales, pervenit ad tres metas, quarum due sunt terree et tertia est in arbore piri; adhuc vadit per eandem viam, pervenit ad tres metas, quarum una est in arbore ilicis alia in arbore piri tertia terrea; et ibi relictis metis terre Dusnuk tangit terram et metas ville Kaal; abinde vertitur iuxta vicinitatem terre Kaal per unam veterem viam versus partes orientales, ubi facit tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore piri; adhuc currit per eandem viam, pervenit ad duas metas que sunt in arboribus ilicum; inde vergit per eandem viam, pervenit ad duas metas terreas; exinde circuit per eandem viam ad partes septentrionales, pervenit ad tres me-

tas terreas ; currendo per eandem viam pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum tertia vero terrea ; relicta ibi terra Kaal, tangit terram ibi Agustini ; currendo eodem modo ad partes septemtrionales, iuxta quandam viam in arboribus ilicum facit tres metas ; currendo eodem modo, per eandem viam pervenit ad quinque metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore narfa, due vero terree ; ibi separat a metis terre Agustini et tangit terram castrensi-um ville Lengel, relictaque ibi via a parte orientali, pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est terrea ; currendo eodem modo iuxta quandam terram arabilem facit tres metas, quarum una est in arbore pomi, alia in arbore narfa, tertia vero terrea ; inde vertitur ad occidentem, pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia terrea ; inde vertitur ad partes septemtrionales, pervenit ad tres metas iuxta quandam viam, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia in arbore piri ; inde vertitur ad occidentem, pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore nyrfa ; inde vertitur ad partes septemtrionales, pervenit ad tres metas, quarum in una sunt arbores ilicum et pomi, due vero terree ; inde descendit ad occidentem iuxta quoddam pratum, facit tres metas, quarum una est in arbore ilicis, due vero terree ; inde vertitur directe ad partes septemtrionales, pervenit ad duas metas, quarum in una est arbor salicis alia vero terrea, ubi etiam vimina continentur ; inde in eadem valle viminata ascendit versus partes septemtrionales, sub monte Selk vocati (*igy*) pervenit ad tres metas terreas, et ibi separata metis terre ville Lengel, et exinde a tribus metis iamdictis pergit per unum fluvium Vnka vocatum et tangit terram ville Igricy, ibique per medietatem illius fluvii circuit versus partes meridionales et pervenit ad tres metas terreas ; relictaque terra ville Igricy, tangit terram Thome et Cheke iobagionum castri ; ibique circuit in eodem fluvio quasi versus partes occidentes (*igy*) relictoque fluvio et terra dictorum iobagionum castri, declinat versus partes meridionales et ascendit ad quoddam virgultum Monorokerek vocatum, ubi ex occidentali parte virgulti facit duas metas terreas, que separant a metis terre Kothou, Urbani et Chepani filiorum Baas

nobilium; abhinc tendit ad partes meridionales ad quandam viam ubi facit tres metas angulares et terreas, et per eandem viam vertitur versus occidentem ad distinciones duarum viarum cruce signatarum, ubi facit duas metas terreas; et exinde directe vadit versus easdem partes occidentales, iuxta quandam piscinam descendendo facit tres metas terreas angulares, et iuxta piscinam prefatam percurrit versus partes septentrionales, in fine autem piscine sepediecte a parte septentrionali facit tres metas terreas angulares, et deinde in finibus eiusdem piscine vergens ad occidentem iuxta eandem piscinam facit duas metas terreas, et deinde tendit versus easdem partes occidentales ad quandam (*igy*) virgultum, ubi facit duas metas terreas iuxta virgultum iamdictum; demum procedit et tangit quandam terram arabilem in fine cuius facit duas metas terreas; exinde vadit et cadit ad quandam viam directe ad occidentem, in qua facit tres metas angulares, et per eandem viam pergit ad unum pratum ubi vimina continentur, et facit tres metas terreas angulares, relictaque via in eadem valle prati circuit et tendit versus partes quasi orientales, que cadit ad unam viam facitque ibi tres metas, in quarum una est arbor nyrfá vocata, duas vero terreas angulares; et per ipsam viam currit et tendit ad orientem, ubi contingit tres metas angulares, quarum una est in arbore salicis, due vero terreæ; et deinde pergit versus partes septentrionales per quoddam pratum, ubi per duos monticulos facit duas metas terreas; abhinc cadit in fluvium Kanysa ad partes septentrionales, et sic mete terre nobilium prescriptorum terminantur. Nec hoc silencio preterimus, quod pretaxati commetanei premissam ordinacionem et assignacionem metarum, cum requisiti presencialiter a nobis fuissent, in nullo contradixerunt; et hec omnia legitime facta sunt protestati; et nos de merito tenemur vigilare remediis subditorum, predictorum nobilium precibus inclinati, statum libertatis et terre eorundem prefate secundum continenciam privilegii predicti Dionisii iudicis curie nostre et comitis Zaladiensis de verbo ad verbum inserti presentibus, auctoritate regia confirmamus, ut in posterum utantur pacifice, nec aliquis comes Zaladiensis pro tempore constitutus super libertate et assignacionibus metarum

huiusmodi possit seu debeat molestare. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Smaragdi Albensis ecclesie electi aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno dominice incarnationis Millesimo CC^o quinquagesimo sexto decimo kalendas Octobris, regni autem nostri anno vigesimo primo.

Eredetije Körmenden, a herczeg Batthyány cs. levéltárában őriztetik; u. o. megvan a veszprémi káptalannak «Elyas filius Scentus pro se et pro Thoma fratre suo de Pacha» kérésére 1332-ben «secunda feria post dominicam Reminiscere» kiadott átiratában is. Rajkyana, nro. 5. A Rajky cs. iratai ugyanis a Batthyányak kezébe kerültek, s az itteni levéltári jegyzés szerint azon iratok, melyek a Rajky családot érintették, ezek kérésére 1800-ban visszaadattak; ezen oklevél azonban mint a Rajky családot nem érdeklő, visszatartatott. Nagy Imre.

25. *A vascári káptalan kivonatban adja IV. Béla király ítéletét a káptornaki convent Vas vármegyei birtokairól. 1257. sept. 29.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod religiosus vir dominus frater Franciscus abbas ecclesie sancti Salvatoris de Kopornuk, personaliter in nostram veniens presenciam, quasdam literas condam domini Bele illustris regis Hungarie felicis reminiscencie privilegiales duplici eiusdem sigillo vallatas, super confirmatione possessionum seu prediorum eiusdem ecclesie sancti Salvatoris in anno domini M^o ducentesimo LVII°, tercio kalendas Octobris, regni autem sui vicesimo secundo confectas, tenores literarum condam domini Geys e regis magni, atavi eiusdem domini Bele regis in se habentes, in nulla sui parte viciatas sed prorsus omni vicio alienas, nobis presentavit, petens nos instantissime, ut quia ipse easdem literas pro reservacione iurium possessionariorum dicte ecclesie sancti Salvatoris literis in eisdem conscriptorum, magistris Gregorio et Ladislao filiis Johannis filii Osl de/Azzonfalua, pro tuicionem possessionis Kanatha vocate in isto comitatu Castriferrei existentis, per ipsumque ac conventum dicte ecclesie sancti Salvatoris eisdem magistris Gregorio et Ladislao simulcum possessione Kadar vocata similiter in isto comitatu existenti

in concambium possessionis eorundem magistrorum Gregorii et Ladislai Zenthmarton vocate in comitatu Zaladiensi habite serie aliarum literarum nostrarum date et donate, in specie dare non valeret, ob hoc quandam clausulam literis in eisdem in facto ereccionis metarum dicte possessionis Kanatha vocate conscriptam, de verbo ad verbum literis nostris privilegialibus transscribi et transsummi faciendo, eisdem magistris Gregorio et Ladislao pro pacifica reservacione eiusdem possessionis Kanatha vocate dare dignaremur; cuius quidem clausule continencia verbalis is est: item prima meta terre Konetha monasterii sancti Salvatoris existentis similiter in comitatu Castriferrei incipit in mortuo Raba a parte septentrionali et progreditur versus meridiem usque aquam Herepena, iuxta quam metis continuis in quadam via vadit usque duplicem iactum sagittarum, deinde transit aquam Herepena in plagam orientalem, ascendens Kemnesseg, in quo sunt mete, una super ilice, relique terree; de quibus currit metis continuis in virgulto Kemnes per vias diversas et virgultum versus meridiem usque quandam saltum filiorum Laurencii comitis de Tyak, prope quem sunt tres mete angulares separantes a metis terre uxoris Osl bani, iungunt metis terre filiorum comitis Laurencii antedicti, de quibus vergit modicum in meridiem iuxta eundem saltum ubi sunt mete ex quibus flectitur versus occidentem in quadam via in virgulto eiusdem Kemnes in larga quantitate, qua quidem via relicta, intrat aliam in eodem virgulto, per quam continuis metis descendit in quandam vallem versus frigidum puteum, ubi sunt tres mete angulares terree, que distingentes a terris filiorum comitis Laurencii predictorum, coniungunt metis terre Pauli filii Marhardh et eiusdem cognatorum et magistri Chepani; abinde volvitur versus aquilonem iuxta eandem aquam Herepena in modica quantitate, demum transiens aquam Herepena intrat quandam viam, in qua per metas continuas currit usque Kuerekzel, unde regirat iterum in mortuum Raba in quo venit usque priores metas; tamen locum molendini monasterium habet in eodem Raba. Nosque eiusdem domini abbatis petitionibus, imo iusticie annuentes, eandem clausulam de verbo ad verbum presentibus literis

nostris privilegialibus pendentis sigilli nostri munimine roboratis, transscribi et transsummi faciendo, eisdem magistris Gregorio et Ladislao duximus concedendas. Datum feria tertia proxima post festum Pentecostes, anno domini Millesimo quadringentesimo septimo; honorabilibus viris dominis Egidio preposito, Nicolao cantore, Jacobo custode, magistro Marco decano, ceterisque canonicis ecclesie nostre existentibus.

Ezen a N. Muzeumban őrzött, s oda az Ostffy cs. ltárából került oklevelet, érdekességénél fogva s hogy kellőképen megérthető legyen, szükségesnek véltem egész terjedelmében közölni; a kapornaki monostor alapításáról eddigelé semmit sem tudtunk, ezen oklevélből megtudjuk, hogy az már I. Gejza király idejében föntállott, s hogy Vas vármegyében terjedelmes birtokai voltak; Konotha pusztá ma is létezik Ostfi-Asszonyfától nyugotra, a Kádár nevű birtok neve is fönnmaradt a mai Csöngői határban, hol egy dűlőt hívnak így a Rába mellett. Lásd föntebb az 1237-ből Lánecz nevű szintén Vas megyei birtokról közölt oklevelet, hol szintén I. Gejza király privilegiumáról van emlékezet. Nagy Imre.

26. IV. Béla király levele Kapornak nevű birtok határjárásáról. 1257.

Quoddam privilegium serenissimi principis domini Karoli quondam illustris regis Hungarie, anno domini M^o CCC^o vigesimo nono emanatum, confirmans et transscribens privilegium domini Bele similiter condam illustris regis Hungarie in anno domini M^o ducentesimo L^o septimo confectum, nobis presentavit, in quo vidimus metas possessionis Kapornak vocate inter alias possessiones monasterii de Kapornuk lucidius contineri et declarari.

Tamás országbírónak 1354-ben kelt, s a vasvári káptalanhoz intézett megkeresésében. Tamás országbíró eredeti oklevele a N. Muzeumban őriztetik. Nagy Imre.

27. A zalavári convent jelentése Pacsa nevű birtok határjárásáról. 1260.

Serenissimo principi Stephano dei gracia primogenito Bele regis Hungarie, duci Transsilvano et Stirie, ac domino comanorum, abbas et conventus Zaladiensis inclinacionem

et oraciones in domino. Receptis literis vestre maiestatis, cum comite Gothardo de Choby homine vestro ad reambulandam et metis separandam terram magistri Stephani Mark et Jonas Wydus ac cognatorum suorum proximorum Pacha vocatam, unum ex nobis virum idoneum misimus pro testimonio, qui demum cum eodem comite Gothardo homine vestro ad nos reversus, nobis dixit, quod idem homo vester in sui presencia reambulasset terram predictorum magistri Stephani Mark et Jonas ac Wydus necnon cognatorum suorum propinquoꝝ Pacha vocatam, et a terris castrensiũ de eadem Pacha et aliorum, his metis circumdando separasset: quod videlicet prima meta incipit iuxta locum Kanyisa ubi sunt due mete, et currit versus orientem in valle que Fyzeswelg vocatur, et pervenit ad finem ville castrensiũ de Pacha ad arborem nucis sub qua sunt due mete terree, deinde flectitur versus meridiem per vallem Myhalkudry vocatam, et ibi pervenit ad commetaneitatem filiorum Butk ubi sunt due mete terree, et ibi cadit in viam, et per virgultum Lazharaztha vocatum pervenit ad tres metas que sunt in capite vinee ecclesie de Pacha, et ibi separatur a terris dusnicorum, deinde cadit ad magnam viam que vadit versus Zwesteralasa, ibi in capite vinee Chybrezeule vocate sunt due mete in arboribus ilicum iuxta commetaneitatem nobilium de Kal, deinde versus aquilonem per vallem suptus vineas pervenit ad metas Karachini de eadem Kal, deinde ad duas metas dusnicorum ibi saliendo commetaneitatem dusnicorum pervenit ad pirum zerig vocatum ad tres metas terreas angulares, abhinc per metas pervenit ad vallem Chykeykutha, deinde similiter per metas currit versus ecclesiam, deinde versus occidentem ad lacum Lechke vocatum, deinde ad lacum Zygeththoua vocatum, et ad lacum Kanyisa ad duas metas terreas, ibique terminatur.

István ifjabb királynak 1260-ban kelt átíratából; l. alább.

28. IV. *István ifjabb király a pacsai várjobbágyokat megnemessíti. 1260.*

Stephanus dei gracia primogenitus Bele illustris regis Hungarie, dux Transsilvanus et Stirie, ac dominus comanorum,

omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in eo qui est salus omnium. Cum condicio humani generis ab uno dinoscatur descendisse principio, rationis calculus nos ammonet et misericordia exortatur, ut pro quibus propria vel aliorum interpellant merita, in pristinum libertatis titulum restituendi fore censeantur. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magister Stephanus et Mark filii Ine iobagiones castri nostri Zaladiensis de Pacha, servientes magistri Chak, sevissimum et durissimam persecucionem regis Bohemie habebamus (*igy*) multa et meritoria ac laudabilia servicia in confinio regni nostri impendissent, et specialiter sub castro Pethoviensi, quod per thetonicos contra nos detinebatur, strennue dimicassent, letalia vulnera coram nostre maiestatis oculis sustinendo, et aliis multis fortune casibus in fervore fidelitatis se commisissent; nos qui ex officio suscepti regiminis metiri debemus merita singulorum, volentes eisdem Stephano et Mark occurrere regio cum favore, ipsos Stephanum et Mark ac Jonas, fratrem eorundem Wydus, seu cognatos ipsorum propinquos, a iobagionatu castri nostri Zaladiensis penitus exemendo (*igy*) cum omnibus terris suis quas sine preiudicio iuris alieni possedissee dinoscuntur, ad numerum cetum et collegium nobilium servientum regaliū de benignitate regia duximus transferendos; volentes quod tam iidem quam heredes eorundem heredumque suorum successores, ea gaudeant et perfruantur libertate, qua omnes regni nostri nobiles et regales servientes gratulantur; et quia terram eorundem a terris aliorum metis separatam esse non dixerunt, fidelibus nostris abbati et conventui Zaladiensi dedimus in mandatis, quod ipsi unum ex eis virum idoneum darent pro testimonio, coram quo comes Gothardus de Choby homo noster, maior exercitus castri nostri Zaladiensis, reambulet eandem et a terris castrensiū seu aliorum separet metis circumdando sine iuris preiudicio alieni; qui quidem abbas et conventus demum nobis rescripserunt in hec verba: Serenissimo principi (*l. föntebb 27. sz. a.*). Ut igitur huius translacionis seu libertatis series robur capiat perpetue firmitatis, presentes eisdem literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas (*igy*).

Datum per manus magistri Benedicti prepositi ecclesie Orodensis, aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno ab incarnatione domini Millesimo CC^o sexagesimo.

A zalavári conventnek a «religiosus dominus frater Georgius abbas monasterii sancti Anyani de Thykonio» által felmutatott eredetijéről, és ennek kérésére 1402. mart. 17-én kiállított átiratából. Az átirat eredetije megvan a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

29. A veszprémi káptalan bizonyáglevela a Zala vizén a Csama szigeten levő malomról. 1260.

Capitulum ecclesie Vesprimiensis omnibus presentes literas inspecturis salutem in domino. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Marko comite de Reyk (*igy*) ab una parte, et Endre ac Stephano filiis Ledegeri comitis de Vasyan ex altera, coram nobis constitutis, idem Mark comes confessus est viva voce, quod cum ipse movisset causam contra Endre et Stephanum predictos, requirendo ab eisdem ordine iudiciario duo iudicia, super quibus pater eorum dictus Ledegerus contra eundem Markum comitem fuerat convictus, et duas marcas quas ipse Mark comes ut dixit eisdem mutuo concesserat, ac verberacionem servi sui, super qua eciam causa partes ad sententiam arbitratorum pervenerant, eandem causam fuisse sedatam, et secundum formam pacis terminatam tali modo, quod Ender et Stephanus predicti, porcionem eorum in loco molendini existenti super fluvio Zala, in loco qui vulgariter Chamazygethe dicitur, quem videlicet locum ipsi cum Marko comite predicto communiter possidebant, eidem Marko comiti relaxaverunt perpetuo possidendum, et ipse Mark comes eisdem iudicia, ac ipsas duas marcas et verberacionem servi sui, que omnia super dictis iuvenibus requirebat, eisdem relaxavit, ita quod nunquamque ipse partes super huiusmodi facto de cetero poterunt in invicem movere quescionem, vel si eciam quescio aliqua contra predictum Markum comitem racione porcionis in loco molendini, quam predicto Marko comiti relaxaverunt, superveniret, extunc ipsam quescionem dicti iuvenes tenebuntur expedire et salvare. In cuius rei mestimonium (*igy*) ad petitionem parcium presentes literas concessimus sigillo

nostro roboratas. Datum per manus magistri Roberti lectoris ecclesie nostre, anno domini M° CC° sexagesimo ; venerabili in Christo patre nostro Zlando episcopo, Favo preposito, Lodomerio cantore, Johanne custode existentibus.

Rajki János fia György kérésére a zalavári convent által 1391-ben kiállított átiratból, melynek eredetije a Rajki cs. ltárában Felső-Rajkon őriztetik. Véghely Dezső.

30. *A veszprémi káptalan előtt Orosztoni László a zalavári egyház részére alapítványt tesz. 1261.*

Capitulum Wesprimiensis ecclesie omnibus presentes literas inspecturis salutem in domino Jesu Christo. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod accedens ad nostram presenciam Laurencius filius Sebastiani de Vrustun, astante sibi domina Dominica uxore sua et consenciente, totam porcionem suam quam habere se dixit nullo participante in tribus possessionibus, videlicet in Vrustun, Berzencha et Zegued, pro remedio anime sue, quia heredum solacio carebat, ecclesie sancti Adriani de Zalawar reliquit pacifice perpetuo possidendam ; hoc adiecto, quod si per divinam gratiam filios habere ipsi possent, pars earumdem porcionum ipsis filiis vel filio permanerent, cedente alia parte in iurisdicto (*így*) ecclesie supradicte ; tamen quamdiu idem Laurencius cum uxore vixerit, in possessione sua manendi liberam habebit facultatem ; dixit eciam eadem domina Dominica, quod dotem suam et res parafernales quorum solucio fieri debeat de predictis terris sicut dixit, dicte ecclesie sancti Adriani relaxasset ; adiciendo, quod post mortem eiusdem pro remedio anime sue duo millia missarum conventus dicte ecclesie faceret celebrari. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas sigillo nostro roboratas. Datum anno gracie M° CC° sexagesimo primo ; venerabili in Christo patre nostro Zlando episcopo, Favo preposito, Fabiano lectore, Lodomerio cantore, Johanne custode existentibus.

Hosszúkás pecsét-töredéke hártvaszalagon függ; eredetije a zala-apáti convent házi ltárában. Ugyanezen adományról szól, csaknem hasonló szövegezéssel, a vasvári káptalannak 1269-ik évi, ugyanott másolatban őrzött oklevele is, ezen kiegészítéssel: «Cui

quidem donacioni pacifice Jacobus filius Batina de Lapsa de iuxta Rabam prope Körmend, Marcus filius Georgii de Reche fratres prescripte domine, personaliter coram nobis comparando consensum prebuerunt per omnia liberalem. Nos autem eo quod ipsarum donacionum perpetuitates privilegio domini nostri Bele serenissimi regis Hungarie, necnon privilegio venerabilis capituli Wesprimiensis fuerunt confirmate, prout textus privilegiorum prescriptorum continet, presentis rei tractum ad instantiam et petitionem presencium nostro privilegio duximus confirmandum. Véghely Dezső.

31. *A fehérvári káptalan levele a Vita és Törek nevű birtokok közti határjárásról. 1262. apr. 19.*

Capitulum Albensis ecclesie omnibus presens scriptum inspecturis, salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Valentino filio Puck, Marhardo filio Farkasii . . . ke filio Egidii de villa Wyta pro se et pro suis cognatis ab una parte, . . . ys qui se Marcellum filium Johannis, Natus filium Ompud, Heused filium Euze de villa Turek vocari et esse dixerunt, pro se et pro suis cognatis ex altera coram nobis constitutis, partes utreque literas Laurencii iudicis aule regie ipsorum nomina continentes, et compositionem factam inter ipsos nobis exhibuerunt, quod habitam compositionem inter partes, nostro dignaremur privilegio confirmare. Que quidem compositio sicut partes recitarunt viva voce talis est, et ut eciam in literis dicti iudicis vidimus contineri: quod cum quescio suscitata fuisset inter partes ordine iudiciario super distincione metarum in terris Wyta et Turek nominatis, tandem metis infrascriptis eodem terre essent ab invicem separate: incipit enim prima meta ut dicebant iuxta angulum vinee Goke ab occidente, in via que via ducit de Edulich ad villam Tumoy. ab eadem prima meta dirigitur ad duas metas terreas erectas in eadem via, et tendit abhinc in ipsa via ad angulum vinee Natus ubi sunt due metee terre, quarum una est in terra arabili, alia in termino vinee Natus, a parte occidentis tendit adhuc in eadem via secus eandem Natus ad quandam fossatam existentem iuxta quandam vineam ad duas metas elevatas in fine eiusdem fossate, ab aquilone tendendo ad orientem ad duas metas in altero fine ipsius fossate sitas ab oriente,

abhinc dirigitur per terram arabilem ad duas metas, inde ad duas arbores sorbelli sub quibus sunt due mete, hinc ad orientem ad duas metas sitas in feneto, deinde per ipsum fenetum ad arborem pomi silvestris similiter ad duas metas, ex eisdem ad orientem ad quoddam nemus ad duas metas, transeundo per medium ipsius nemoris ad fluvium Lesunche ad duas metas, quibus metis prenotatis ut est expressum ipse terre ab invicem distinguuntur. Nos igitur receptis literis dicti iudicis, ad petitionem parcium presentes concessimus literas utrique parti de premissis, anno domini M^o CC^o LX° secundo, tercio decimo kalendas Maji, magistro Paulo ecclesie nostre electo, aule regie vicecancellario, Gregorio cantore, Feliciano custode, Michaele decano existentibus.

A pecséttörédék selyem köteléken függ róla; eredetije a körmendi ltárban. Vég helyi D.

32. IV. Béla király a zalavári egyház Burulfölde nevű birtokát megnépesíti. Segesd. 1263. dec. 6.

Nos Bela dei gracia rex Hungarie significamus tenore presencium universis, quod quicumque libere condicionis homines super terram monasterii nostri Zaladiensis Burulfeulde vocatam, in vicinitate possessionis eiusdem monasterii Zalawar vocate adiacentem causa commorandi voluerint, libere veniant, soluto iusto terragio domino terre, et in ea secure commorentur, sub nostra et eiusdem monasterii nostri protectione speciali, et nullus ipsos homines sic libere ad predictam terram venire volentes impedire presummat, aut bonis ipsorum aliquatenus spoliare; et hoc ubique publice et solenniter volumus facere proclamari. Datum in Segusd, in festo beati Nicolai confessoris, anno domini M^o CC^o LX° tercio.

Imre nádornak 1374-ben kelt ítéletleveléből; l. alább. Nagy Imre.

33. IV. Béla király adománylevele Geszteréd birtokról. 1264. mart. 2.

Bela dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanieque rex, omnibus presentes literas inspecturis salutem in omnium salvatore. Excellencia regia solet subditorum sibi fideliter famulancium sudorem

remuneracionis abstergere linteo, ut iidem efficiantur depromptis (*igy*) largitatis beneficio ad servicia promciores, et eorum exemplo alii . . . . ad . . . . . opera forcius accendantur. Proinde ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Gregorius filius comitis Jule fidelis noster, magister dapiferorum venerabilis patris Philippi Strigoniensis archiepiscopi aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, nobis instantissime supplicavit, ut terram Gueztered castri Zaladiensis, quam Butk et Simoni de Bebus dededimus, eo quod eandem pater ipsius Gregorii tenuerat et terre sue immediate contingitur, ab eisdem Butk et Simone revocantes, sibi conferre ex liberalitate regia dignaremur; verum quia de statu eiusdem terre nobis non constabat, nos eius circumstantias inquisicioni Blasii abbatis Zaladiensis fidelis nostri duximus committendas, qui eandem scripsit terre dicti Gregorii commetaneam et per patrem eius olim possessam exstisisse. Cum igitur regum sit proprium subiectorum precibus manus porrigere largitatis, tum ob petitionem dicti domini archiepiscopi in cuius serviciis ipse Gregorius morabatur, tum eciam propter merita fidelitatis sue quam idem Gregorius exhibuit corone et regi in diversis expeditionibus nostris fortune se casibus exponendo, ipsam terram Gueztered, facta diligenti inquisicione comperientes per patrem ipsius Gregorii fuisse possessam et terre eiusdem coniunctam, eandem a prefatis Butk et Simone utpote a possessoribus a remotis introductis revocantes, ipsi Gregorio et suis heredibus cum pertinenciis et utilitatibus suis contulimus perpetuo possidendam, et in possessionem eius pacificam presentibus commetaneis per prenominatum Zaladiensem abbatem eundem fecimus introduci, qui metas eiusdem terre scripsit nobis distingui in hunc modum: prima meta incipit a parte meridionali in angulo unius rivuli, qui distingit terram hereditariam magistri Gregorii a dicta terra Gueztered, ubi prope quandam arborem iegune vocatam in vulgari est ab occidente una magna meta terrea, abinde in commetaneitate terre filiorum Scedizlay egreditur versus occidentem iuxta eundem rivulum, et saliens stratam publicam per quam itur in Copurnuk, venit ad duas arbores pruni sitas

iuxta eundem rivulum, ipso rivulo a parte meridionali remanente, de quibus prunis penes stratam dictam currit ab occidente versus aquilonem continuis metis iuxta terram Mixe filii Luduini usque quandam magnam ilicem sub qua sunt due mete, ubi distincta a metis terre dicti Mixe coniungitur metis terre filiorum Puchkur, deinde progreditur versus orientem ad kercum sitam iuxta viam sub qua est meta, quam viam transeundo ascendit montem per virgultum et venit ad duas metas terreas sitas in eodem monte iuxta viam et vineam Olburuh et fratrum eius, iuxta quam vineam in eadem via regirat versus aquilonem, transeundoque terram filiorum Puchkur predictorum et Galli filii Wyzlay, currit per quandam vineam ad unam arborem piri sitam supra vineam ecclesie sanctorum Cosme et Damiani, sub qua est meta, de qua piro tendit ad unam magnam ilicem sitam in capite fagi, sub qua sunt due mete, ubi distingit . . . metis terre Marcei, coniungitur metis terre monasterii sancti Salvatoris de Copurnuk, de qua ilice (iuxta) fagum predictam venit ad aliam ilicem duas metas continentem currendo versus orientem, et inde tendit ad angulos unius virgulti ubi sunt quatuor mete, quarum una est in ceraso, altera in arbore chypke, relique . . . . . egrediens incidit in viam quandam in qua currens iuxta terram monasterii antedicti continuis metis protelatur adhuc ad orientem . . . . . venit ad dumeta . . . . . predictam viam in cuius vie angulo ab oriente in predicto monte sunt due mete quarum una est in dumo . . . . . in fruticibus, inde declinat in eadem via versus meridiem ad quandam silvam ad . . . . . una est sub magna fago sita, ubi distingitur a metis monasterii sancti Salvatoris et coniungitur metis terre comitis Leustachii, de qua fago adhuc protenditur versus . . . . . per silvam antedictam ad . . . . . metas, quarum una est in arbore gyartan, relique autem in ilicibus iuxta quandam viam erga caput unius vallis, in qui . . . currendo versus meridiem adhuc distincta a metis terre prescripti comitis Leustachii . . . . . superius memoratum, qui distingit terram dicti magistri Gregorii hereditariam et terram Gueztered supradictam, qui rivulus currit inter terram

magistri Gregorii sepedicti et inter terram Gueztered prenotatam, deinde coniungitur priori mete, ubi mete eiusdem terre terminantur. Ut autem hec nostra donacio apud prefatum Gregorium et heredes suos . . . . . ter perpetuo perseveret, presentes literas in testimonium concessimus sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus magistri Farcasii Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri; anno ab incarnatione domini M° CC° LX° quarto, sexto nonas Marci; regni autem nostri anno vicesimo nono.

V-ik István királynak 1271-beu «nono kalendas Augusti» kelt átiratából; l. alább. Nagy Imre.

34. IV. Béla király Bahna nevű vasvári várföldet a türjei monostornak adja. Füzítő, 1264. mart. 9.

Bela dei gracia Hungarie Dalmacie Choroacie, Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanieque rex, universis Christi fidelibus salutem in domino sempiternam. Donacio ex pluribus causis rationabiliter facta, eo stabilior ac irretractabilis existit, quo firmiore fundamento consistit. Proinde ad universorum tam presencium quam posterorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nos thesaurizare nobis volentes thesauros in celis, ut ex eis que temporaliter gerimus mercedem eternam accipere valeamus, quandam terram nomine Bahna, quam quondam Dionisio bano pie recordacionis dilecto et fideli baroni nostro, patrono monasterii de Ghurle, ut ex ea sustentaretur per tempora vite sue concesseramus, existentem iuxta terram Heghe prope monasterium Ghurle, eodem barone nostro debitum reddente universe carnis, a castro Ferrei Castri ad quod pertinebat exemimus et exemptam monasterio suo predicto, scilicet monasterio beate virginis de Ghurle, cuius gloriosissime virginis clemencie ac proteccioni corona nostra et regnum nostrum consideracione provida sunt commissa, et cuius misericordie nos tam corpus nostrum quam animam nostram obtulimus ad salvandum, in perpetuam elemosinam contulimus, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis, sub eisdem certis terminis sive metis, et cum illa integritate totaliter, sub quibus idem baro noster

eam tenuit et possedit, expresse, quod quia quandam terram eiusdem monasterii Zalawari vocatam, ab eodem monasterio recepimus et receptam dedimus hospitibus nostris super terram Zalawar congregatis, sine cuius terre amminiculo iidem hospites nostri non valebant commode sustentari, placuit nobis ad maiorem stabilitatem donacionis prefate, ut dicta terra Bahna cum sit maioris quantitatis, partim in concambium terre Zalawari vocate, maxime autem pro salute nostra, utraque videlicet tam pro salute anime nostre quam etiam conservacionis regni nostri et prosperitatum circa ea data fiat et donata monasterio memorato, ita ut collacione facta earumdem terrarum ad sese invicem quitquid a congruitate sive equiparacione dicte permutacionis superhabundat vel excrecit, hoc totum in perpetuam elemosinam dicto monasterio traditum teneatur; in cuius terre corporalem possessionem per dilectum et fidelem nostrum Stephanum iudicem curie charissime consortis nostre domine regine, et comitem Ferrei castri, prepositum eiusdem monasterii nomine Santhus, et fratres suos ordinis premonstratensis, ac per eos monasterium eorum fecimus introduci. Ut igitur huius donacionis nostre seu etiam commutacionis series, pie riteque facta perpetuo irrevocabiliter perseveret, nec possit per quempiam temporum curriculo retractari, presentes tradidimus literas duplicis sigilli nostri munimine in perpetuum privilegium roboratas. Datum apud Fyzegtuu, per manus magistri Farcasii electi Albensis, aule nostre vicecancellarii, anno dominice incarnationis Millesimo ducentesimo sexagesimo quarto, septimo idus Marcii; regni autem nostri anno vicesimo nono.

Vörös és sárga selyem zsinóron függött pecsét nyomaival. Eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. U. o. megvan a kapornaki conventnek 1470. jun. 15-én András türjei prépost kérésére készített átiratában is. Nagy Imre.

35. A vasvári káptalan előtt a kutasi nemesek osztóznak.

1264. máj. 3.

Nos capitulum monasterii (*így*) beati Michaelis de Castroferreo significamus tenore presencium quibus expedit memorie commendantes, quod constitutis personaliter coram

nobis comite Creyneck ab una parte, et Andronico fratre eius ab altera, nobilibus de Kuthus, propositumque et relatum existit per eosdem, quod super universis terris et possessionibus suis pacificam inter se fecissent divisionem, ita videlicet, quod porcio eorum in Kuthus existens cessit comiti Creyneck, Louaz vero e converso Andronico, in Aracha autem equaliter divisissent, terra vero emticia a nobilibus de Horuath cum privilegio quam ipsi possiderunt, cessit ipsi Andronico, et e converso terra emticia ab Izyp de Aracha iuxta terram castri Zaladiensis ab orientali parte versus fluvium Zala, continens unum aratrum, cum privilegio quo ipsi possiderunt concessa est comiti Creyneck antedicto; hoc adiecto, quod si quem (*így*) ipsorum super ipsis terris emticiis materia quescionis movere attentaverit, extunc communi expensa et labore causam seu factum dictarum terrarum emticiarum prosequantur, prout inter fraternitatis unionem una fides, par affectus et equa voluntas esse debet et adimpleri. Datum in festo Inventionis sancte crucis, anno domini Millesimo ducentesimo sexagesimo quarto.

Héderváry Lőrincz nádor 1437-iki ítéletéből. L. főntebb a 3. sz. alatti jegyzetet, úgy az 5. és 10. sz. a. okleveleket. Az ítélet eredetije a N. Muzeum könyvtárában őriztetik. Nagy Imre.

36. *A székesfehérvári káptalan előtt Tamás fiai a Kanizsayak ősei, Isebor nevű és más több birtokaikban megosztóznak. 1264. nov. 21.*

Capitulum Albensis ecclesie omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nobiles viri filii comitis Thome, Thomas videlicet ab una parte, et Eymiricus ex altera coram nobis personaliter constituti, talem inter se in eorum possessionibus de communi voluntate divisionem fecisse se seu habuisse retulerunt: quod villa Ysobor cum molendinis et aliis omnibus pertinentiis et utilitatibus suis in eodem pleno statu et iure sicut pater eorum possederat, cessisset in ipsius Thome porcionem; in possessione autem Churna nuncupata porcio que ipsos contingit, cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis, et villa de Belind similiter cum pertinentiis suis, et porcio de Sceplok

ipsos contingens cum turri in eadem constructa, et insula quedam Halaz vocata sita iuxta Ferteu, ac eciam porcio in Mouruch ipsos contingens similiter cum pertinenciis suis, et porcio que est ipsorum iuris in Nagach de Symigio cum vinitoribus ibidem constitutis, omnino in ius et proprietatem cessisset Eymirici supradicti pro sua porcione; ita tamen, quod quitquid ipse Thomas in predictis porcionibus iam ipsi Eymirico in divisione devolutis pignori antea obligarat, iamdictus Eymiricus de proprio sibimet redimere tenebitur, cum dictus Thomas ipsi Eymirico fratri suo ratione ipsius impignorationis satisfecerit ut dixerunt, nec idem Eymiricus contra ipsum Thomam fratrem suum ratione obligacionis prenotate aliquam suscitare poterit quescionem; e converso autem quitquid in prefata terra Isobor ipsi ambo communiter pignori obligarant, idem Thomas de suo proprio sibimet redimere tenebitur, nec aliquam accionem ratione ipsius redemptionis habere poterit contra Eymiricum prenotatum. Exstitit eciam ordinatum inter se, quod si super premissis cuiuslibet ipsorum possessionibus per quempiam aliquem in futurum fuerit quescio suscitata, ipsi ambo communiter expedire tenebuntur, excepto eo, quod si aliquis aliquem ipsorum casus suo merito requirente contingat, extunc idem se ad sui expeditionem tenebitur de premissis; preterea quinque ipsorum libertinos taliter inter se divisos esse retulerunt, quod Scerechun et Omodoy cum Nicholao filio suo dicto Eymirico, Petrus vero et Martinus ac una ancilla nomine Neste cessissent Thome memorato; adicientes quod quoscunque de servis et libertinis ipsorum fugitivis repetere poterint, communiter inter se dividere tenebuntur, cessante omni controversia et accione, que ratione premissorum usque confeccionem presencium inter ipsos fuerant suscitate; renunciantes omnibus literis suis usque nunc super ipso negotio habitis, penitus easdem interimendo ita, quod si quas aliquis ipsorum literas detinuisset, omnino robore careant firmitatis; cum ipsi ambo existentes in etate legitima, premissam divisionem mutua inter se fecerint voluntate, pena tali interiecta, quod si aliquis ipsorum premissam divisionem vellet retractare et aliquibus literis antea emanatis uteretur quas fraudulenter retinuisset, suas amitte-

ret porciones eo ipso universas. Ut igitur premissa omnia et singula premissorum inter ipsos et ipsorum heredes irretractabiliter perseverent, ad petitionem eorundem ipsis utrisque presentes concessimus literas nostro sigillo communitas, anno domini Millesimo ducentesimo sexagesimo quarto, undecimo kalendas Decembris; magistro Farcasio ecclesie nostre electo, aule regie vicecancellario, Gregorio cantore, Feliciano custode, Paulo decano existentibus.

Zöld-, veres- és lilaszínű selyem zsinóron függő pecsét romjaival; eredetije a N. Muzeumban a Kisfaludy cs. ltárában. Nagy Imre.

37. IV. Béla király adománylevele Egerszeg nevű birtokról a veszprémi egyház részére. 1266. nov. 23.

Bela dei gracia Hungarie Dalmacie Crovacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanieque rex, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris salutem in salutis largitore. Aduniversorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum Martinus comes filius Martini et filii sui contra magistrum Marcum decanum ecclesie Vesprimiensis syndicum seu procuratorem eiusdem capituli Vesprimiensis super uno calice aureo qui tres marcas et fertonem ponderabat, quem nos pro elemosina seu pro salute anime nostre eidem ecclesie Vesprimiensi adhuc vivente Zlando bone memorie episcopo Vesprimiensi fratre ipsius comitis Martini dederamus, et super centum ac viginti marcis, quas idem Zlandus episcopus in ultimo testamento eidem ecclesie sicut idem procurator dicebat reliquerat, in lite deductis, quos videlicet calicem aureum et pecuniam predictam dictus procurator capituli dicebat esse receptos per eosdem comitem Martinum et filios suos, tunc cum dictus Zlandus condam episcopus in superiori castro Tadeuka viam universe carnis est ingressus, in generali iudicio, videlicet in festo Omnium Sanctorum, quod ad petitionem regis Stephani karissimi filii nostri eisdem comiti M(artino) et filiis suis pro termino assignaveramus, non comparuissent nec misissent, tredecim diebus per eundem magistrum Marcum procuratorem capituli expectati; nos ne iidem comes Martinus et filii sui omnino indefensi remanerent, proclamari et denunciari publice fecimus, ut in

illis diebus compareret, si quis esset eorum consanguineus defensor vel amicus, qui eos si posset defenderent vel aliquatenus excusarent; cumque post denunciacionem seu proclamacionem huiusmodi nemo pro eisdem comite Martino et filiis suis comparuisset, nos de consilio baronum nostrorum, quia iam ipsa causa a tempore obitus Zlandi episcopi Vesprimiensis, scilicet per quadriennium, dilacionibus frustratoriis contra ipsos comitem Martinum et filios suos protelata fuerat usque modo, eosdem comitem Martinum et filios suos non solum contra ipsum capitulum Vesprimiense, verum eciam contra alios plures, contra quos prius in ipso eodem termino sententiam tuleramus, super premissis omnibus sentencialiter duximus condemnandum, et eosdem fideles nostros capitulum Vesprimiense pro ipso calice aureo et summa pecunie pre-taxata in quandam possessionem ipsorum comitis Martini et filiorum suorum Egurzug vocatam, cum terra Mandeu et utilitatibus eius, molendino scilicet et aliis pertinenciis suis, presentibus Chepano filio comitis Cazmerii et magistro Bartholomeo filio Jacobi consanguineo eiusdem et non contradicentibus, per fratrem Guillelmum preceptorem domus hospitalis Jerosolomitane de Churgo, sub testimonio capituli Albensis auctoritate regia fecimus introduci; statuantes et decernentes, quod idem comes Martinus et filii sui nullam de cetero contra ipsum capitulum super ipsa possessione vel pertinenciis suis habere possint aliquatenus accionem, sed eandem ipsum capitulum possidere valeat et debeat pacifice et quiete. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes dedimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Farcasii prepositi Albensis, aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CC^o sexagesimo sexto, nono kalendas Decembris; regni autem nostri anno tricesimo primo.

A királyi kettős pecsét töredékével, mely zöld selyem sodraton függ. Eredetije a veszprémi káptalan ltárában, honnét már Fejér is közzétette, i. m. IX. 7. 680. l.; de több hibával. Megyénk székhelyéről ez érdekes s az eddig ismertek közt legrégibb oklevelet újabban és az eredetihez híven közölni szükségesnek tartottuk. Vég helyi Dezső.

38. IV. Béla király levele némely priaszai várjobbágyok megnevezéséről. 1265.

Quasdam literas privilegiales domini Bele olim regis Hungarie duplici suo sigillo vallatas, in anno domini Millesimo CC^o sexagesimo quinto, regni autem sui anno tricesimo emanatas, habentes in se confirmative tenorem et continencias literarum condam Chaak comitis Zaladiensis reambulatoriarum in predicto anno emanatarum, eidem domino Bele regi ad suum regium literatorium mandatum rescriptarum, presentasset; in quibus habitum fuisset, quod cum prefatus dominus Bela rex Illarem Boxam Thomam et Andornicum filios Antalius de plenitudine gracie sue de iobagionatu castri eximendo in numerum servientum suorum deputasset, fidelitatem dicti Chaak comitis requisivisset, quatenus daret eisdem hominem suum coram quo comes Mogh homo regius cum iobagionibus castri et testimoniis cruciferorum de Nova Curia, terram eorumdem de terra castrensi scilicet villa Priazo separaret; qui quidem Chaak comes preceptis dicti domini Bele regis satisfacere volens, terras prescriptorum Illaris Boxe Thome et Andornici filiorum Antalius a terris castrensiis sub metis literis in eisdem expressatis seperasset.

Perényi Péter országbírónak 1421-ban kelt ítéletében kivonatban foglaltatik, mely ítélet a Salamonvári Salamonfi János leánya Agatha Asszonyfalvi Ostffy Gergelyné, és Szentersébethi Theryek Ferencz fia István között Ján és Priaszó birtokok határjárása felett folyt ügyet tárgyalja; az országbíró ítéletének eredetijét a Szentersébethi Törjék cs. Itárából Csutor Imre úr volt szíves velem költeni. Nagy Imre.

39. Az új-udvari convent præceptora Egregy nevű birtok elzalogosítását bizonyítja. 1266. mart. 14.

Nos frater G. vice preceptor domus hospitalis Nove Curie damus pro memoria, quod constituti sunt coram nobis Luca sacerdos et Mersa pro Saulo de Leurenta ab una parte, Paris filius Peturke pro se et pro fratre suo Petro ex altera, dictus Paris confessus est viva voce, quod terram eorum Egrug vocatam impignorassent memorato Saulo pro septem marcis, quas quidem septem marcas in denariis viennensibus, quamli-

bet marcam cum decem pensis computando, dictus Paris dixit sibi fuisse persolutas, ipsam terram cum omnibus utilitatibus et pertinenciis ac populis, preter sata, preter mancipia ac aratrum seu preter quatuor acervia segetum, ita tamen quod quandocunque dicti Paris et Petrus ipsum predium redimere voluerint, liberam habebunt facultatem redimendi; adicimus eciam, quod si per quempiam dictus Saulus ratione ipsius predii impeteretur vel in aliquo molestaretur, dictus Paris et Petrus ipsum debent expedire, sicut ad hec se ultronea coram nobis obligarunt voluntate. Datum in dominica Judica, anno domini M° CC° LXVI°. Dicimus eciam quod ipsi vinemie vinum quod in vineis in terra Egrug existentibus collectum fuerit, prefati P(aris) et P(etrus) possidebunt, sed si ipsi vendere voluerint, ipse S(aul) emet in foro communi.

Zárlátán pecsét maradványaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

40. IV. *Béla király adománya Pach nevű várjobbágyi birtokról. 1267.*

Nos B(ela) dei gracia rex Hungarie memorie commendantes significamus quibus expedit universis, quod Emiricus filius Itemerii quandam terram castri nostri vacuum et habitatoribus destitutam in Pach, usui unius aratri sufficientem, quam vinitores et aratores castri Zaladiensis dicuntur habitasse, peciit a nobis sibi dari. Nos itaque ad instanciam Stephani comitis Posoniensis dilecti et fidelis nostri, et pro fidelibus serviciis eiusdem Emirici, scripsimus Chak bano comiti Zaladiensi fideli nostro, ut ipsam terram eidem Emirico statueret, si eandem vacuum prout a nobis peciit inveniret. Qui postmodum nobis scripsit, ut ipsam terram vacuum invenit et nemine contradictore existente dicto Emirico statuisset. Nos itaque easdem literas ratas habentes, et quidquid idem Chak banus in premissis fecerat, presentibus duximus confirmandas. Datum anno domini M° CC° LX° septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a gr. Esterházyak cseszneki ága pozsonyi ltárában: 17. 17. Az oklevél másolatát közlés végett Thaly Kálmán volt szíves átengedni.

41. *A türjei convent előtt Anian fiai Egregy nevű birtokot Saul comesnek átengedik. 1268 körül.*

Nos A. prepositus et conventus monasterii de Jurla damus pro memoria, quod sicut in literis Mauricii magistri tavarnicorum domini regis et Dionisii comitis Zaladiensis arbitrorum vidimus contineri, si Paris et Petur filii Peturke prestarent sacramentum quod Stephanum, comitem Paulum et Petrum filios Aniani, super eo quod idem Paris et Petur terram in Egrug usui ipsorum pertinentem Saulo comiti marito sororum ipsorum et filiis eiusdem non vendidissent, nec in pignore eidem Saulo comiti posuissent, sed in dono sibi contulissent; unde cum ad locum sacramenti pervenissent, dicti filii Aniani ab ipsis Paride et Petro iuramentum non exigerunt, sed terram prenominatam prefato Saulo comiti et filiis eiusdem permiserunt pacifice possidendam. Datum in sexta feria ante festum sancti Martini.

Hátlapján kerek pecsét maradványaival; eredetije Körmen-den a hg. Batthyány cs. ltárában : (Anyosiana.) Móricz 1263—1268-ig volt tárnok, Dénes pedig 1268-ban volt Zala megye főispánja, az oklevél kelte tehát megközelítőleg ez utóbbi évre tehető. Nagy Imre.

42. *A fehérvári káptalan levele a Halom nevű hegy alatti dörgicsei szőlőről. 1269. apr. 3.*

(C)apitulum ecclesie Albensis omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Zech et Vloud de Derguche pro se et pro Hyze fratre eorum ab una parte, Pechul de Menchel ex altera coram nobis personaliter constituti, retulerunt, quod cum predicti Zech Hyze et Vloud quandam vineam dicti Pechul in territorio ville Derguche sub monte Hulum a plaga meridionali in duobus iugeribus adiacentem impedivissent, repetendo eandem a Pechul antedicto, tandem proborum virorum sententia mediante ipsam vineam dicto Pechul et eius heredibus prefati Zech Hyze et Vloud, permittente magistro Feliciano ecclesie nostre thesaurario dilecto concanonico nostro, reliquerunt coram nobis perpetuo possidendam; quamquidem

vineam ab oriente vinee Iwance, a meridie vinee Dionisii, ab occidente vinee Johannis, ab aquilone alteri vinee eiusdem Pechul commetaneam esse partes retulerunt. In cuius rei testimonium ad petitionem parcium presentes dedimus literas nostro sigillo communitas, anno domini M° CC° LX° nono, tercio nonas Aprilis, magistro Demetrio ecclesie nostre preposito, aule regie vicecancellario, Myke cantore, Feliciano custode, Micaele decano existentibus.

A függő pecsét hiányzik; eredetije teljesen ép állapotban gyűjteményemben őriztetik. Véghely D.

43. *István alországbíró levele Balaton-Henye és a Nyvig völgyben fekvő két falu közti határjárásról. Füzető. 1269. oct. 28.*

Nos comes Stephanus viceiudex curie domini regis, memorie commendantes significamus universis quibus expedit presencium per tenorem, quod comes Absalon officialis venerabilis patris P(auli) dei gracia episcopi Vesprimiensis, Bence filius Mykoud et Tymipse filius Thymodei condicionarii ipsius episcopi, et Johannes filius Tiburcii de populis ducatus pro se et pro populis predicti episcopi de septem villis Nyvygh et pro ipsis septem villis Nyvygh vocatis cuiuslibet condicionis ex una parte, Akur filius Vosos de Heney pro se et pro Michaela fratre suo et pro omnibus generacionibus suis de Heney, Detricus filius Mauricii de eadem villa Heney pro se et pro Stephano filio Jacobi et pro omnibus generacionibus suis de Heney, Paul filius Purus iobagio castri Vesprimiensis de eadem villa Heney pro se et pro aliis omnibus iobagionibus et castrensibus eiusdem castri de Heney ab altera personaliter coram nobis constituti, dixerunt, quod super commetaneitate silve Sumberuk vocate que est inter Heney, et omnes populos de Nyvygh cuiuslibet condicionis fuisset contencio exorta inter eos; tandem postmodum per arbitrium proborum virorum talis compositio intervenisset inter ipsos, sicut partes retulerunt et eciam in literis comitis Ompudini quondam viceiudicis curie B(ele) ducis clare recordacionis continetur, quod si quatuordecim homines de septem villis Nyvygh cuiuslibet condicionis in loco contencioso ipsius silve iurarent, extunc ibi mete pacifice

elevarentur, et dixerunt ambe partes, quod illi quatuordecim homines de septem villis Nyvygh cuiuslibet condicionis, iurasent modo prescripto et secundum iuramentum ipsorum mete legitime fuissent elevate; et petiverunt partes a nobis diligenter, quod elevacionem ipsarum metarum predictae silve nostris literis privilegialibus eisdem dignaremur confirmare; quarum quidem cursus ipsarum metarum, sicut dixerunt, sic incipit: quod iuxta magnam viam que Varutha dicitur a parte aquilonis sunt due mete, quarum una est super dumum kerkus et altera meta est super dumum quod dicitur keurusfa; et ab illis duabus metis incipiendo in virgulto tendit directe ad aquilonem usque terram prepositi Lodomerii bone memorie, iuxta quam sunt due mete, una scilicet sub piro et altera terrea; abhinc procedit in eodem virgulto ad aquilonem, directe venit ad duas vias herbosas, inter quas sunt due mete super dumum kerkus; exhinc procedendo tendit similiter ad aquilonem, directe intrando postmodum in Sumberuk, ubi sunt due mete, quarum una est sub tribus ilicis, et altera similiter sub una ilice et una arbore gymulchen vocate; abhinc in eodem Sumberuk tendit similiter ad aquilonem et pervenitur ad duas metas, quarum una est in dumo cuiusdam arboris ihor vocate et altera in dumo avellani; exhinc procedit parumper in eodem Sumberuk ad aquilonem, et exit de eodem Sumberuk super quoddam virgultum ubi sunt due mete, quarum una est in dumo kerkus et altera est in dumo cuiusdam arboris keurus vocate; et in eodem virgulto procedendo ad aquilonem pervenitur ad quandam magnam viam que vadit in Kapulch, ubi sunt due mete, quarum una est in dumo kerkus et altera est in dumo piri; abhinc flectitur ad partem occidentalem usque metas nobilium de Wyganth, et sic cursus ipsarum metarum terminantur, sicut ambe partes retulerunt. Et quia elevacionem metarum predictae silve Sumberuk invenimus per iuramentum predictorum hominum sicut premisimus, et per composicionem habitam, et pacis formam inter partes iusto modo processisse amicabiliter et fuisse, petitionem ambarum parcium super elevacione metarum predictae silve Sumberuk presentibus duximus confirmandam. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes eisdem con-

cessimus sigillo nostro communitas. Datum in Phyzegthu, in festo apostolorum Simonis et Jude, anno domini Millesimo ducesimo sexagesimo nono.

A hosszúkás pecsét-töredék hártvaszalagon függ; eredetije a veszprémi káptalan házi ltárában őriztetik «Documenta episcopalia» Nivigh 3. «Chicho invale Nyveg» mondja V. István király 1272-ki oklevelében; l. alább 49. sz. a. Véghely D.

44. *A veszprémi káptalan előtt Pezei Gál fiai felsorolják azon birtokokat, melyekkel Veszprémi Gyárfást kielégítették. 1269.*

Nos capitulum Vesprimiensis ecclesie, significamus universis quibus expedit presencium per tenorem, quod Florianus et Barlabas filii Galli de Pezey coram nobis personaliter constituti, terras ad quas Petrum Paulum et Stephanum filios Gervasii de Vesprimio, tam ad satisfactionem dotis domine matrone relicte comitis Andree de eadem Pezey, quam eciam ratione quarte domine Dominice matris ipsorum ac domine Genurw matertere eorum, de terris predicti comitis Andree assignatas introduxerunt, sicut in nostro privilegio plenius continetur, ac eciam quasdam particulas nemoris in eadem Pezey existentes, quas ex gracia eisdem se dixerunt contulisse, retulerunt existere in his locis: videlicet in loco qui dicitur Huzzeweg, sunt quinquaginta quinque iugera terrarum arabilium, et protenditur versus orientem ad viam, per quam venit de Zabaazou, et in fine habet metam sub arbore piri, et ultra viam est meta terrea de Zubady, ex parte vero septentrionali sunt ipsi iidem Florianus et frater suus commetanei, a parte vero meridionali est vicina terra ecclesie beate Marie Magdalene de Vrs; item in alio loco qui dicitur Nogteluk, sunt octo iugera terrarum arabilium, vulgariter Labaslegiacencia, item in fine eiusdem terre Nogteluk vocate, ultra viam per quam itur de Poloznuk in Zubady, sunt duodecim iugera terrarum que protenduntur ad montem qui vulgo vocatur Pylzharazta, ubi virgulta que sunt in fine terrarum eorundem Floriani et Barlabe, eisdem filiis Gervasii dixerunt se pacifice reliquisse; item apud ecclesiam sanctorum Cosme et Damiani sunt duo iugera terrarum, super quibus medietas ipsius ecclesie est constructa; item ultra magnam viam per

quam itur ad Paloznuk, ex parte occidentis sunt quatuor iugera terrarum in loco vulgariter Fenees noncupato; item in valle Noguelg vocata sunt quatuor iugera terrarum, quibus ex parte silve Kerch, comes Mathias de Vrs vicinatur, et in latere earundem terrarum a parte occidentis est silva divisa in tres partes, quarum parcium media pars pertinet ad terras supradictas; item in monte Bordachege vocato habetur silva communiter cum ipsis filiis Gervasii possidenda, item in nemore in quo oritur aqua currens versus Balatinum per vallem Vrs, iidem filii Gervasii tantam habent porcionem quantum alii quibus pertinet ipsum nemus, item in loco Strw vocata sunt quatuor iugera terrarum; et hec omnia sunt in quartam supradictam assignata. Preterea hec sunt a domina matrona eisdem filiis Gervasii vendita et concessa: videlicet fundus curie, usus dolabri, pascua pecorum; item a monte Leshyg vocato usque viam magnam, per quam itur de Pezey in Vrs, sunt sex iugera terrarum arabilium et fimatarum, et in fine earundem terrarum ultra eandem viam a parte occidentis usque puteum Alasunkutha vocatum sunt novem iugera terrarum similiter fimatarum; item in loco Strw vocato sunt sex iugera terrarum fimatarum, quas distingit ex parte orientis via per quam itur de Vrs in Fayz, et ex parte occidentis distingit via per quam itur in Palaznuk; item in puteo Musoukuth vocato sunt quatuor iugera terrarum, quarum finis protenditur ad viam per quam itur in Fayz supradictam; item prope locum ubi Velermerius piscinam habuit, est unum iuger terre et dimidium, utilis pro canapis seminandis, cuius finis protenditur ad piscinam memoratam; item prope villam Pezey ultra viam per quam itur de Vrs in Vesprimium, sunt quatuor iugera terrarum fimatarum, quarum finis protenditur ad occidentem ad terras Floriani et Barlahe predictorum; in fundo eciam comitis Andree curie predicti, cum terra arabili sunt sex iugera terrarum, et sic distinciones predictarum terrarum terminantur. Datum anno domini M^o CC^oX L^o nono.

Hátlapján egy kerek s egy hosszúkás pecsét nyomaival; eredetije a körmendi ltárban. Véghely D.

45. *V. István király adománylevele Kebele nevű birtokról. Lipcse 1271. aug. 16.*

Nos Stephanus dei gracia rex Hungarie memorie commendantes significamus universis, quod cum Sydou filius Sidou de villa Mylee in presenti exercitu nostro quem contra boemos moveramus, magna fidelitatis opera et servicia incessanter exhibuisset, multis casibus fortuitis se committendo, et specialiter in conservacione castri Parapah magne fidelitatis servicium impendisset in eo, quod ipse vulneratus et duo cognati sui interemti in eodem, laudabiliter ipsum castrum conservaverit contra regni et nostros hostes ac infideles. Nos consideratis fidelitatibus et serviciis ac effusione sanguinis sui et suorum cognatorum, terram castri Zaladiensis Kebele vocatam, in qua ecclesia sancti Martini esse dicitur, eidem Sidou dedimus donavimus tradidimus et contulimus in eisdem metis et terminis in quibus ipsum castrum hactenus dinoscitur possedisse, in qua nunc hospites eiusdem castri dicuntur residere; volumus eciam quod cum presentes nobis reportate fuerint, nostrum privilegium super premissis, nobis inrequiritis, eidem Sydou concedatur. Datum in Lypch, in crastino Assumeionis virginis gloriose; anno domini M^o CC^o LXX° primo.

A salzburgi Stucken-könyvtárban őrzött eredetiről írt másolatot elsőben Csontos János, utóbb Szilágyi Sándor urak voltak szívesek velem közölni. Vess össze «Századok» 1868. évfolyam 185—186. l. Wenzel Arp. Új Okmtár VIII. 339—341. és H. Okmtár V. 43. l. A kelet helyére nézve l. a Fejér Gy. i. m. IX. 1. 415. l. közölt oklevelet. Nagy Imre.

46. *Erzsébet királyné adománylevele Teskánd és Dabrun nevű királynői birtokokról. Budán a Margit-szigeten. 1271. sept. 7.*

(E)lisabeth dei gracia regina Hungarie, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris ad quos presens scriptum pervenerit, salutem in omnium salvatore. In partem regie reginalisque sollicitudinis cedit metiri merita singulorum ut dum hi quorum opera quodam probitatis titulo commendari merentur, prospexerint se remuneracione secundos, de vir-

tute crescere studeant in virtutes et de promptis reddantur promciores, alii quoque horum exemplo ad fidelitatis studia exercenda potissime provocentur. Proindè ad universorum noticiam tam presencium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod cum Emricus comes filius Itemerii a primevis sue iuventutis temporibus, primum domino B(ele) illustri regi Hungarie karissimo patri nostro, domine Marie regine serenissime coniugi eius dilecte matri nostre felicitum recordacionum, in diversis expedicionibus regni sui et specialiter tunc cum ipsa domina Maria regina mater nostra karissima contra regem Servie fecisset exercitum, in quo idem rex extiterat captivatus, ubi ut miles strennuus viriliter dimicans, duo vulnera letalia, unum supra genu per fixuram lancealem in dextro pede, et aliud per ictum sagitte in sinistro, desuper calcaneum penetraliter susceperat, laudabiles semper et devotos cum fidelitate impenderit famulatus; deinde domino Stephano inclito regi Hungarie karissimo consorti nostro et nobis, in deferendis nostris legacionibus, tam extra regnum quam in regno nostro, in quibus arduissima et specialiora pendebant negocia, non parcens pecunie, labori, nec persone, ut gratiam nostram consequi mereretur specialem, semper ad honorem sancte corone regie et nostre magnitudinis voluntatem, fidelitatis debite curam et operam dederit efficacem, maxime autem eo tempore, quo domina Anna soror ipsius domini nostri regis St(ephani) cum ceteris infidelibus regni nostri, expugnato castro de Potok, nos excepit et duxit ad castrum Turul vocatum manu potencie, in quo nos iugo captivitatis quasi vinculatam et irretitam sine liberiori arbitrio nostro et nostrorum, non ut affinis nostra et soror domini nostri, que nos tam proxima linea contingebat, sed ut perfidissima extranea quasi vippera ferocissima detinebat et per longiora tempora detinere conabatur, idem Emricus pro nostra liberacione personam suam variis fortune casibus exponere non formidans, tam laudabiliter diuturnis sollicitudinibus et laboribus invigilando desudavit, quod inter nos et dominum nostrum St(ephenum) regem, qui tunc metu infidelium suorum et nostrorum in nos hostiliter seviencium compulsus, sub nigris alpibus quasi captivus, quia iter undique

habebat insidiis preclusum, latitando morabatur, arcana consiliorum nostrorum seriose et studiose vicissim deferens, nos et eundem dominum regem ab huiusmodi iugo captivitatis per sue fidelitatis industriam, post divinam miseriam que nescit abesse in se confidentibus, cum nostro honore fideliter procuraverit liberare, et nisi ipse in hoc articulo nostre necessitatis profuisset, die noctuque laborem subire non recusans, forsitan moram secundum propositum detinentis traxissemus longiorem, sed in hoc pre ceteris eius laboris effectus commendabiliter claruit et refulsit; et licet nos pro tot et tantis obsequiorum suorum meritis et meritorum obsequiis ac aliis non expressis, que longum et prolixum esset per singula describere suo modo, que nobis exhibuit summe fidelitatis cum ardore, ipsum ampliori et uberiori premio remunerare deberemus iuxta merita, tamen ad presens donec pluribus antidotis eidem occurrere possimus, in aliqualem recompensationem suorum servicionum, quasdam possessiones Tuskand et Dobren vocatas, in comitatu de Zala constitutas, iure reginali nos contingentes, cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis universis, videlicet vineis, silvis, fructibus, molendinis, fenetis, pratis, piscacionibus, venacionibus ac ceteris pertinentibus ad usum hominum consuetum, dicto Emrico comiti filio Itemerii et suis per eum heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo valiture donacionis titulo, una de consilio omnium baronum nostrorum, matura deliberacione habita, dedimus donavimus et contulimus inrevocabiliter possidendas tenendas et habendas, iisdem certis metis signis et terminis ab aliis terris separatas et distinctas, quibus per eandem dominam Mariam reginam matrem nostram predictam dinoscuntur fore habite et possesse. Ut igitur huius nostre donacionis series, vel hec nostra donacio inviolabiliter, inconcussa et illesa permaneat, nec processu temporis per quempiam valeat aliquatenus retractari seu in irritum revocari, sed in robur perpetue firmitatis observetur, sepedicto Emrico comiti robur et perpetuam firmitatem nostras presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum Bude in insula beate virginis, in vigilia Nativitatis eiusdem virginis gloriose, per manus venerabilis patris

Philippi episcopi Vaciensis, aule nostre cancellarii fidelis nostri, anno domini M^o CC^o septuagesimo primo.

Vörös selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije meg van a gr. Esterházyak cseszneki ága ltárában Pozsonyban. 21. 19. Másolatát Thaly Kálmán volt szíves átengedni. Ezen oklevelet Erzsébet királyné I. Károly király neje «Johannes filius Dominici Agyaras dicti et Laurencii ac Stephani fratrum» kérésére 1325. 16. kal. Septembris átírja, melynek eredetije megvan ugyanott, 21. sz. a. Itemer fia Imrétől a Darabos Nádasdyak származtak. Nagy Imre.

47. *V. István király Gezteréd nevű birtokot Gyula fiának Gergelynek visszaadja. 1271. júl. 24.*

Stephanus dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, omnibus presens scriptum intuentibus salutem in salutis largitore. Ad universitatis vestre noticiam pervenire volumus literarum presencium per tenorem, quod magister Gregorius filius comitis Jula fidelis et familiaris iuvenis noster nobis humiliter declaravit, quod terra Gueztered quam karissimus pater noster dominus Bela rex inclyte recordacionis sibi contulerat privilegio suo confirmatam, ab eo ablata fuisset et castro Zaladiensi restituta, petens a nobis, quod ipsam terram sibi reddere et restitui facere dignaremur; et quia nobis de qualitate et statucione dicte terre non constabat, volentes certificari de eadem, dilecto et fideli nostro Ponyth bano comiti Zaladiensi dedimus in mandatis, quod qualitatem et quantitatem ipsius terre, et si sine preiudicio dicti castri Zaladiensis conferri poterat, nobis remandaret et rescriberet seriatim, et ipsi Gregorio restitueret pacifice et quiete possidendam; qui postmodum nobis rescripsit, quod ipsa terra Gueztered terram ad tria aratra sufficientem et quasdam in se vineas contineret, et convenienter ac sine preiudicio castri predicti donari potuerit et potest magistro Gregorio sepedicto, pro eo, quod et terris suis adiacet et pater suus dictus comes Jula ipsam in antea tenuit et possedit; quam siquidem terram cum vineis et omnibus aliis utilitatibus et pertinenciis suis per eundem Ponyth banum dicto magistro Gregorio fecimus assignari, sibi suisque heredibus inrevocabiliter pacifice possi-

dendam, secundum tenorem privilegii dicti karissimi patris nostri eidem super hec traditi et concessi; cuius quidem privilegii tenor talis est: Bela (*l. fõntebb* 33. sz. a.) Nos igitur donationem dicti karissimi patris nostri volentes illibatam . . . . . et meritoria servicia sepedicti magistri Gregorii recensentes, qui et in domo nostra et in diversis expeditionibus nostris nobis acceptissimum semper exhibuit famulatum, presertim in conflictu quem contra regem Bohemie habuimus, in quo eciam Christo duce victoriam optinuimus et triumphum, petitioni ipsius magistri Gregorii satisfacere cupientes in hac parte, privilegium sepedicti karissimi patris nostri de verbo ad verbum presentibus ipseri faciendo, donationem ipsius ratam habentes et acceptam, presentibus literis duximus confirmandam. In cuius rei testimonium presentes eidem magistro Gregorio et per eum suis heredibus heredumque successoribus concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Benedicti Orodienensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M° CC° LXX° primo, nono kalendas Augusti, regni autem nostri anno secundo.

Zöld és sárga selyem zsinóron függő ép kettős felségi pecsétel; eredetije a hg. Batthyányi cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

48. *A zalavári convent bizonyáglevele Ochuz comes pacsai birtokának határjárásáról. 1271.*

Dominicus miseratione divina abbas Zaladiensis totusque eiusdem loci conventus, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in vero salvatore. Quia oblivio est inimica memorie, dignum est, ut omnes contractus legitimi teste scriptura muniantur; eapropter noticie cunctorum tenore presencium declaramus, quod cum ex precepto domini Ladizlai (*így*) regis Nicolaus comes Zaladiensis coram nostro testimonio terram Elie sacerdotis et fratrum suorum Bokow et Scentus, ac aliorum cognatorum suorum, nobilium scilicet de Pacha, a terra comiti Ochuz collata et a terra castrensium per antiquas metas separare accessisset, in presencia Sebe maiore exercitus, Benth, Karach, ac omnibus iobagionibus castri mediantibus, et castrensibus presentibus, Sutk videlicet,

Vethuklev, Herbordus, Karachinus, Luca, Vras, Stephanus filius Fyntur, Martinus, Gyrgus filii Wyda, Vydul, Marcel, Adrianus, Paulus filii Nemyt, ac omnes socii eorum de villa Pacha, ex bona voluntate eorum predictus Nicolaus comes per antiquas metas a tempore sancti regis circumfusas a metis et terris predictorum castrensiū distinctas et separatas invenit et separavit in metis infrascriptis, prout eciam in literis Dyonisii condam iudicis curie domini Bele regis et comitis Zaladiensis nobis presentatis vidimus contineri: prima meta incipit terre nobilium predictorum iuxta fluvium Kanyssa vocata (*igy*) ubi sunt due mete, quarum una est in dumo ilicis, alia vero terrea, iuxta quas veteres metas, ut sint pacis amatores, comes Ochuz erexit duas novas metas terreas; deinde autem progreditur versus partes orientales et pervenit ad quatuor metas terreas; inde ascendit versus easdem partes orientales sub uno . . . . iuxta quandam parvam viam facit quatuor metas terreas; adhuc eodem modo ascendit ad orientem per quandam valle (*igy*) iuxta viam facit quatuor metas terreas; et exinde descendit ad orientem et attingit quandam magnam viam, ubi facit quatuor metas, quarum due sunt in arboribus merasii, due vero terree; ibique cadit ad illam viam, currit et ascendit directe ad orientem per viam antedictam, pervenit ad duas vias cruce signatas, ubi facit quatuor metas, quarum due sunt terree iuxta arborem cerasii, aliarum vero duarum una est similiter terrea et alia in arbore cerasii; et exinde descendendo per ipsam veterem viam ad orientem, pervenit ad virgultum ubi facit quatuor metas terreas; et deinde per eandem viam in virgulto iamdicto flectit adhuc ad orientem, ibique descendit ad unam vallem Chekeytova vocatam, ubi per eandem viam facit tres metas terreas angulares, et abinde vertit se ad partes meridionales, pervenit ad tres metas, quarum in una sunt tres arbores ilicis due vero terre; eodem modo vadit et iuxta quandam veterem viam facit tres metas terreas; adhuc vadit ad easdem partes meridionales et pervenit ad unam viam, ubi facit tres metas, quarum una est in arbore ilicis, alia in piro, tertia vero terrea, ibique relicta terra Pacha tangit terram ville Dusnuk. Igitur ut predictam terram castrensiū sepe predictorum comiti Ochuz secundum preceptum domini regis

idem comes Nicolaus statuisset, terram nobilium prescriptorum in eisdem metis suprascriptis, idem comes Ochuz dictis nobilibus pacifice ac quiete resignavit, qui eciam castrenses obligarunt se, quod nullus filiorum suorum processu temporum possint aut valeant predictos nobiles racione terre ipsorum molestare, et si quispiam ex eis ipsos nobiles aggravare attentaret, sine aliquo tenore iudicii pro convicto haberentur. Residue vero mete iuncte prioribus a metis terre Dusnuk memorate, ascendit per unum virgultum ubi facit tres metas, duas terreas et unam in arbore ilicis; inde descendit directe ad orientem ubi iuxta quandam viam facit tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia vero terrea; inde vertitur per eandem viam ad partes meridionales, pervenit ad tres metas, quarum due sunt terree, tertia est in arbore piri; adhuc vadit per eandem viam, pervenit ad tres metas iuxta eandem viam, quarum una est arbor ilicis, alia est arbor piri, tertia vero terrea; ibique relictis metis terre Dusnuk, tangit terram et metas ville Kal nobilium, a tribus metis ville Dusnuk vertit se iuxta vicinitatem dictorum nobilium de Kal per unam veterem viam versus partes orientales, ubi facit tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore piri; adhuc currit per eandem viam, pervenit ad duas metas, que sunt in arboribus ilicum; inde pergit per eandem viam, pervenit ad duas metas terreas; exinde circuit per eandem viam ad partes septemtrionales, pervenit ad tres metas terreas; currendo per eandem viam pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia vero terrea; relicta ibi terra nobilium de Kal, tangit terram Rach filii Agustini; currendo eodem (eundo) ad partes septemtrionales iuxta quandam viam in arboribus ilicum facit . . . . . metas, currendo eodem modo per eandem viam, pervenit ad quinque metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore narfa dicta, due vero terree; ibi separat a metis terre Rach, et tangit terram castrensium ville Lengel; relictaque ibi via a parte orientali, currit et pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est terrea; currendo eodem modo iuxta quandam terram arabilem, facit tres metas, quarum una est in arbore pomi, alia in arbore narfa, tertia vero terrea; inde vertitur ad occi-

dentem, pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia terrea; inde vertitur ad partes septemtrionales, pervenit ad tres metas iuxta quandam viam, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia in arbore piri; inde vertitur ad occidentem, pervenit ad tres metas, quarum due sunt in arboribus ilicum, tertia est in arbore nyrfa; inde vertitur ad partes septemtrionales, pervenit ad tres metas, quarum in una sunt arbores ilicum et pomi, due vero terree; inde descendit ad occidentem iuxta quoddam pratum, facit tres metas, quarum una est in arbore ilicis, due vero terree; inde vertitur directe ad partes septemtrionales, pervenit ad duas metas, quarum in una est arbor salicis, alia vero terrea, ubi eciam vimina continentur; inde in eadem valle viminata ascendit versus partes septemtrionales sub monte Selk vocato, pervenit ad tres metas terreas, et ibi separat a metis terre ville Lengel, sicuti castrenses de Lengel ipsas metas ex iure erectas retulerunt; et exinde a tribus metis iamdictis pergit per unum fluvium Vnka vocatum et tangit terram ville Igricy; ibique per medietatem illius fluvii circuit versus partes meridionales et pervenit ad tres metas terreas; relictaque terra ville Igricy tangit terram Johannis, Thank et Nicolai filiorum Thome, Petri et Benedicti filiorum Cheke iobagionum castri; ibique circuit in eodem fluvio quasi versus partes occidentes, relictoque fluvio et terra dictorum iobagionum castri, declinat versus partes meridionales et ascendit ad quendam (*igy*) virgultum Monorovkerekh vocatum, ubi ex occidentali parte virgulti facit duas metas terreas, que separant a metis terre Pauli filii Kochow, Petri et Egidii filiorum Vrbani, Barcha et Baga filiorum Chepani; abhinc tendit ad partes meridionales ad quandam viam ubi facit tres metas angulares terreas, et per eandem viam vertitur versus occidentem ad distinciones duarum viarum cruce signatarum, ubi facit duas metas terreas; et exinde directe vadit versus easdem partes occidentales, iuxta quandam piscinam descendendo facit tres metas terreas angulares, et iuxta piscinam prefatam percurrit versus partes septemtrionales, in fine autem piscine sepedicte a parte septemtrionali facit tres metas terreas angulares, et deinde in finibus eiusdem piscine vergens ad occidentem, iuxta eandem piscinam facit duas me-

tas terreas, et deinde tendit versus easdem partes occidentales ad quendam virgultum, ubi facit duas metas terreas iuxta virgultum iamdictum. Demum procedit et tangit quandam terram arabilem, in fine cuius facit duas metas terreas; exinde vadit et cadit ad quandam viam directe ad occidentem, in qua facit tres metas angulares, et per eandem viam pergit ad unum pratum ubi vimina continentur, et facit tres metas terreas angulares; relictæque via in eadem valle prati circuit et tendit versus partes quasi orientales, que cadit ad unam viam facitque ibi tres metas, in quarum una est arbor nyrfæ vocata, duas vero terreas angulares; et per ipsam viam currit et tendit ad orientem ubi contingit tres metas angulares, quarum una est in arbore ilicis, due vero terreæ; et deinde pergit versus partes septentrionales per quoddam pratum, ubi per duos monticulos facit duas metas terreas; abhinc cadit in fluvium Kanyssa ad partes septentrionales, et sic mete terreæ prescriptorum nobilium terminantur. Ne igitur separaciones metarum prescriptarum in irritum revocentur, et firmiter per revolutiones temporum perseverari valeant, omnes commetanei et vicini terre Elye sacerdotis et fratrum suorum, per metas prescriptas coram nostro abbate per nos ad hoc deputato, silentium ponentes perpetuum Elye sacerdoti et fratribus suis, terram eorum prescriptis metis circumnectam, sine ulla contradiccione perenniter optinere permiserunt, prout in privilegio Nicolai comitis Zaladiensis super hoc confecto plenius vidimus contineri. Preterea Elyas sacerdos et fratres sui ab una parte, et Paulus filius Kochov ac alii vicini et commetanei coram eodem abbate nostro obligarunt se, quorum plenius nomina in predicto privilegio comitis Nicolai continentur, quod ipse partes si quas literas vel aliquod privilegium contra factum premissum adversus partem alteram coram (quocunque) iudice de cetero presentarent, pro frivolis haberentur. Ut igitur huius rei series inviolabilis perseveret, presens scriptum nostri sigilli munimine fecimus communiri. Datum anno gracie M^o CC^o septuagesimo primo.

Zöld és rózsaszínű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

49. *V. István király a veszprémi egyházat Tátika vára és tartományai birtokában megerősíti. Toplicza mellett, 1272. jun. 10.*

Nos Stephanus dei gracia rex Hungarie, significamus tenore presencium universis, quod quia erudicioni instancius novercata oblivio sue consvevit memorias hominum demoliri rubigine, dum humana memoria labilis sui semper intuitus ad diversa derivat in obiecta, dum sensus medio sue cellule studiosius a rerum varietate, quasi sumptis ideis disponit enigmata, semper formatum novitate congaudens, dum supra sui recepta non semper intencio reciprocata reflectitur, velud quadam disvetudine inumbrata desinit sapere que sciebat, nisi scripture series, memorante virtutis fidelissima coadiutrix quodam quasi restaurativo deperditi, plerumque oblivionis restituat alterata, presertim cum suggestionum varietas interdum vero falso plerumque aures demulceat principum variis variorum ex magnificencie regalis exigenciam rumoribus querulis abdicatas, altera potissimum contradiccionis pro parte relatoribus prout amant vel odiunt colorantibus que dicuntur. Hinc est, quod cum nobis profecturis versus confinia regni nostri maritima visitandi causa illustrem regem Sicilie karissimum cognatum nostrum, venerabilem in Christo patrem Paulum dei gracia Vesprimiensem episcopum, ac nobilem virum Laurencium palatinum filium Kemen barones nostros de partibus Sclavonie, ex consilii nostri ac baronum nostrorum communi beneplacito et consensu postmittendos ordinassemus, idem venerabilis pater episcopus Vesprimiensis, sollerti diligencia sue commodis intentus ecclesie, surgens in nostrorum baronum medio, devocius nobis curavit ex(po)nere ecclesie sue incommoda ac iniurias, quas in suis municionibus, possessionibus atque bonis ausu prophanorum occupatis ac detentis temerarie in iusticie quasi perniciem, regii trutinii expetens programate terminanda, super quibus omnibus varias iam pluries nobis querelas detulerat, hoc maxime longi itineris, nostris in serviciis discrimini mancipatus, curans in suis finem negociis aliquem concludere congruentem, super castris videlicet duobus, Tadeuka vocatis, ac super possessionibus Zamtho,

Nerrad et Zelch nominatis ad dicta castra Taudeuka pertinentibus, que castra unacum possessionibus antedictis per privilegium serenissime memorie reverendi patris nostri quondam Bele illustris regis Hungarie certo cercius nostris obtutibus exposita esse de iure irrefragabili Vesprimiensi ecclesie indicabant, preterea possessionem quandam Chychow appellatam in valle Nyweg sitam, quam venerande recolicionis noster parens rex Bela illustris materque nostra, ut in eorumdem apparebat privilegiis, ob Zlandi episcopi bone memorie merita, donaverant ecclesie Vesprimiensi, in quarumdam ecclesie Vesprimiensis afflictionum recompensam sedula sibi cum instancia a nostre serenitatis gracia nostris sub bullis renovari, ratificacionis seu confirmacionis regie sancconis munimina postulabat; insuper exhibuit privilegia inclitissimi principis avi nostri, necnon patris nostri felicis memorie, super donacione ville Byligue (dic)te dilectis et fidelibus nostris capitulo Vesprimiensi, cum instancia supplicando sibi sueque ecclesie capitulo, supradicta omnia restitui tam a nostra gracia quam eciam a nostrorum astancia procerum, suis querelis antedictis appensis in libra equitatis iusticie et rigoris, que nos omnia seorsum, sine presencia venerabilis videlicet patris antedicti, nostris cum baronibus tam clericis quam laicis, servientumque regni senioribus ac honorabilioribus convocatis, discussis rite omnibus, secundum exhibitorum ab eo privilegiorum tenores, concessimus de novo si opus erat, ratificavimus ac confirmari mandavimus, iustissimus (*igy*) eius petitionibus compellente iusticia annuentes, et si qua propter nostram novitatem ingressionis in regni dominium, quod tamen non recolimus, importunitate petencium in contrarium impetrata vel optenta fuerint, ullo unquam tempore in iudicio presentanda, ut extra evacuantes seu enervantes cassa penitus et irrita nunciantes, quecunque nostre serenitatis indulta super castris vel possessionibus predictis omnibus, vel aliquo predictorum ecclesiarumve regni privilegia nostro de mandato super predictis omnibus vel aliquo predictorum, falso elicita forsitam tempore quolibet, quod non credimus, demonstrentur, restituentes exnunc ecclesiam Vesprimiensem supra-

dictam, seu restitui mandantes, eadem sentencialiter perpetuo possidenda, predicta duo castra Tadeuka cum illis tribus villis, videlicet Zamtho, Nerrad et Zelch, sicut et superius exprimuntur, nuncupatis, item villam Chychow episcopatus, item villam Byligue ecclesie nostre capitulo, ad habendum proprietatis iure et tenendum, hoc miserandam ipsam Vesprimiensem ecclesiam adiutorio fulcientes, quod quecunque in predictis castrorum vel possessionum articulis omnibus vel aliquo predictorum in contrarium proferat nostra antecessorumve nostrorum, vel quecunque alia munimenta, per que predictam sanctam Vesprimiensem ecclesiam (intra) velit in iudicio vel extra intencione frustrari, primum omnium ante litis ingressum, trecentarum marcarum argenti penam dependere teneatur, duas partes ecclesie Vesprimiensi, terciam vero nostris vel nostre curie iudicis usibus applicandam, exnunc nostre prothonotario cancellarie denunciantes ac mandantes, ut cum primum nostris idem venerabilis pater post tanti laboris lassitudinem exstiterit curis emeritus, liberam habeat facultatem, absque ulteriori ulla nostre serenitatis requisicione, unum vel plura pro predictis omnibus castris possessionibus atque bonis privilegia, que et quot voluerit, dandi et nostris sub sigillis roborandi in rei memoriam sempiternam. His itaque omnibus tam rite in nostri actis presencia et decisis, ecce magister Heymo archidiaconus sancti Andree in ecclesia Vesprimiensi, unacum duobus eiusdem ecclesie canonicis, videntes nos ad deformata Vesprimiensis ecclesie reformanda feliciter esse intentos, suorum eciam quorundam privilegiorum inspeccione fieri obnixius pecierunt, quorum quidem privilegiorum quoddam par tria habebat sigilla, venerabilis scilicet patris Stephani quondam Zagrabiensis episcopi eiusdemque capituli ac nobilis viri comitis Turul, privilegiis illustrium nostrorum progenitorum avi videlicet et patris nostri confirmatum continens: quod cum comes Turul sepulchrum dominicum transfretaturus visitare disponderet, Zagrabiam veniens, predicto Zagrabiensi episcopo confessus extitit sua crimina corde et animo penitenti, licens inter cetera, quod villa Topuleha in Zala sibi a regia gracia concessa, ipse in eadem occupaverat et detinu-

erat per potenciam bona Vesprimiensis ecclesie, scilicet septem mansiones vinidatorum, terram ad quatuor aratra sub monte Hygmogos inter fluviolum et villam adiacentem, cum septem vineis et duobus molendinis subtus ecclesiam de Topulcha, ac dimidietate tributi fori de eadem; super quibus pluries per capitulum Vesprimiense citatus, in multis remanserat iudiciis, ut dicebat, assumens et relinquens, quod si eum repatriare non contingat vel reversus liberos non habeat, extunc villa Topulcha totalis pro satisfaccione damni in ius et proprietatem Vesprimiensis ecclesie devolvatur per eandem perpetuo possidenda. Que omnia nos de consilio omnium qui aderant rata habuimus atque grata. Datum in partibus Sclavonie apud Taplicam, feria quinta proxima ante dominicam Pentecostes, anno domini M^o CC^o LXX° secundo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije megvan a veszprémi káptalan házi ltárában: Documenta Episcopalia Tática 5. — Fejér György. i. m. IX. 7. 684. l. és kivonatban VII. 2. 18. l. már közölte, de több kihagyással, minél fogva az érdekes oklevelet az eredetihez híven újabban közzé tenni szükségesnek tartottuk. Véghely D.

50. *Az al mádi convent előtt a Pápa nemzetségbeli Imurald fiai az öörsi határban egy szöllöt megvesznek. 1272. jul. 1.*

Nos Nicolaus abbas ecclesie sancte Marie de Almad et conventus eiusdem loci, significamus universis quibus expediat memorie commendantes, quod accessit ad nostram presenciam sponsa Tenke Petri et Rebeka Petri cum Imuraldo et cum Futa ac Pous de villa Wrs ab una parte, item ab altera Scegun de eadem, proposuit eadem domina Mariscella nuncupata coram nobis constituta viva voce quandam vineam suam Nogscelev vocatam, ligonio sex hominum valentem, et iacentem uno fine ad Bolotinum altero vero ad magnam viam, ex consensu et voluntate virorum supradictorum, et vicinorum ac comprovincialium testimonio, antedicto Scegun pro marca et tribus fertonibus perpetuo possidendam vendidisse; qui videlicet viri memorati iterato coram nobis constituti et in nostri presenciam Scegun filius Ambrosii constitutus, ex consensu et voluntate vicinorum ac comprovincia-

lium testimonio, prefatam vineam in eadem quantitate pecunie in quanta scilicet domina Mariscella sibi vendiderat, pro marca et tribus fertionibus sicut in literis prioribus continentur, Scegun dictus filius Ambrosii dedit et vendidit Adriano et Fuldrico filiis Imuraldi de genere Papa personaliter astantibus perpetuo possidendam; cui vendicioni et emcioni in nullo contradixerunt. Et ut hoc quod coram nobis factum est firma sit et stabilis, ad parcium petitionem predictae emcionis seu eciam vendicionis formam, has presentes literas sepe dictis Adriano et Fuldrico munimine contulimus possidendam. (*így*) Datum in octavis sancti Johannis Baptiste, anno domini M^o CC^o septuagesimo secundo; Columbano decano et custode, Johanne clavigero, Petro et Pousa comitibus ecclesie existentibus.

A pecsét hártya szalagon függött; eredetije gyűjteményemben. Véghely D.

51. *Erzsébet királyné Jan nevű birtokot Itemer fiának Imrének adományozza. Margitsziget, 1272. sept. 29.*

(E)lizabeth dei gracia regina Hungarie universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris salutem in salutis largitore. Ad universorum noticiam volumus pervenire, quod attendentes fidelitates et serviciorum merita Emerici filii Itemerii que nobis idem impendit laudabiliter et devote, quandam terram nostram Jan vocatam ad usum octo aratorum sufficientem, sitam in comitatu Zaladiensi, nostre penitus collacioni spectantem, cum suis pertinenciis et utilitatibus (*így*) attinenciis dedimus donavimus et contulimus eidem et per eum suis heredibus heredumque successoribus iure perpetuo pacifice et inrevocabiler possidendam; cuius quidem terre mete sicut in tenore literarum capituli Castriferrei vidimus contineri hoc ordine distinguuntur: prima meta incipit ab oriente in arbore piri, quarum altera pomum amplexatur, ubi Benedictus filius Laurencii eidem terre commetatur; de quibus descendit in fluvium et vadit ad arborem platani loco mete positam, iuxta quam altera meta est terrea, ubi terris filiorum Antaleus vicinatur, et sunt due mete, altera in arbore piri alia vero est terrea; a quibus currit ad unam metam que illicem amplexa-

tur, iuxta quam altera meta est terrea; iuxta quam descendit in fluvium et vadit in alveo fluvii, quo scripto (*igy*) scandit monticulum, in quo currendo venit ad commetaneitatem terre Preazlou, ubi est meta in ilice posita, altera vero est terrea; a quibus currit ad duas metas, quarum una cerasum altera vero buricem, quod vulgo nirfa dicitur, amplexantur; in quibus transit ad magnam viam, ubi sunt due mete in ilicibus connexe, et ibi terris nobilibus de Milei commetatur; currendo autem in eadem via spernit ipsam viam et venit ad unam metam ilici federatam, iuxta quam altera meta est terrea; quibus spretis et relictis intrando vallem venit ad terram Kalafeu vocatam, ubi sunt due mete, quarum una est terrea altera ilici coniuncta; abinde declinat ad occidentem et est meta ilici connexa, ubi terre Gregorii filii Julia vicinatur; de qua inclinando se ad aquilonem intrat aliam viam, in qua currit ad occidentem et sunt due mete, una terrea altera autem tenet ilicem; eundo autem in ipsa via pervenit ad unam metam bucci sociatam, de qua transit ad viam que Kuruzwt dicitur, ubi sunt due mete, quarum una ilici est annexa; et abinde it ad aquilonem ad unam arborem piri, iuxta quam stat meta, de qua currendo in prato venit ad pirum, quem circumdat meta terrea; ubi transeundo fluvium sunt due mete; et sic redeundo ad orientem in medio montis stant due mete ulmo annexe, et venit ad tres ilices quarum duas mete circumdant et ambiunt, de quibus ad priorem metam redeundo terminatur. Ut igitur hec nostre collacionis seu donacionis series robur optineat perpetue firmitatis, nec per quempiam possit retractari aut in irritum revocari lapsu temporum, presentes literas eidem Emirico contulimus duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis patris Ph(ilippi) episcopi Vacienſis aule nostre cancellarii fidelis nostri, anno domini M^o CC^o septuagesimo secundo, in Insula virginis glorioſe, in festo ſancti Michaelis archangeli.

Viola-színű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. ltárában. Nagy Imre.

52. IV. László király a Buzád nemzetségből való Herbold comes-nek az udvarnokok Rajk nevű földjét adományozza. 1273. jun. 8.

Laczo, Istennek malazthyaaboól Magyarerzaagnak, dalmaciaanak, horwathorzagnak, szeremsygnek raacsagnak, hawasmellyeknek, kwnoknak, bolgaaroknak etc. kyrallya, mindeneknek ez masthany leweel nyzewknek, mind masthaniaknak, mind yewendewknek, kewzewnethewth az ydwessygnak beewulküdewben. Joollehet hogy kiraaly kegielmessygy ayaandokos kezét nywyttany tartozyk mindeneknek, de azokath az kiknek megh kysyrgetewt yamborsag dycheerween waghon yo ees gonoz szerenchegben, yelewsb ayaandokkal ees kegielmesygyel tartozyk laathny, hogh egiebek is azoknak peel-daayokal az hywsygnak dolgaara hiwatatwan erewsben gerieghienek. Azerth mindeknek esmeretire ez lewelewnge akaryok thwdaasaara tennye, hogh Herbordus Lanchereth Ispaan fya, Bwzaath nemzethsygybawl walo, az mi hywenk, az my kiraaly felsygewnknek ayatatoson kewnyewrgewt, hogh az ew zolgaalattyat elee wetween, egh fewldeth, wdwarnicoeket mieinkeet, Royk newth, Pelyske mellet waloot, ewrest, ees lakozook nekewl szykelkewdewth, az kiraaly kegielmesygbawl neky adnaank. Mi azeert az kiraaly tyztewlethbawl, az belsew gondolatonknak szeretetybawl thellyesyggel meg gondolwan, mykypen ew Maathey Bannal egyz Thotorzagnak, nekewnk szerethewel es hywenkkel, Stayer ees Koronthaal orszaagba, az my orzaagonknak ellensygy ellen, minden szerenche esetynek magaath erezhwen, wyteezkewdewth, inkaab halaalth hogh nem eeletewt waalaztwan, holot dicsyrethewst azon Baan elewth, ees egyebek laathasaara, gyewzedelmet walloth. Akarwaan azeert ezen Herbord hady werythieekienek ees hywsygeynek tekynthethews eerdewmieerth, kyket mindenysthewl hozzw wolna elee hozny, az my felsygewnknek ayandokaabol, myltho ees erdewmewgbawl felelly, yol lehet ygyn keweeknek laatatnak az kith mastan mywellyewk, ahoz keepewsth kith myelny gondollyok az minth eerdemly, az ew keereemeeseenek engedween, az felyewl meg mondot fewldet, minden haznaywal, az reegy es oo hataarok zzerynt, az mynt az wdwarnikok, kik annak elewtthe azt az fewldeth

byrtaak, azon Herbordnak atthok, ayandokozthok, ees byrnya aggyok, az my thellyesb kegyelmessygewnkbewl ewrewkkee walooba byrnya; mely fewldnek waloo birodalmaaban azon Herbordust az szerzethews fyrfyw zalawaary benedewk apaathwr, nekewn hywe aatal, belee wytetewk, synky ellene nem mondwaan, az minth az ew leweleebewl nylwaan eerthyewk; az fewldnek kedyg hataary, az apaatwrnak lewele szerynth rendiszerynth ellyen renddel wadnak oztwaan: thwdnya illyk, el kezdy plyska wizien az Herbord fewlde melleth fewlszeellewl, ees ky yew az folyoo wyzbewl az nap esethre, ees egh weulgben wagyon keet fewldbewl fel wethewth hataar az nagy wt melleth, ees ismeg napesethre menween, esyk egh reketlieesbe, kibe waghion keet megye keeth nyrrfaaba, ees hogh ky mennek az reketlieesbowl, megien keet hataarra, kynek eggyk wagian egh kewrthweelibe, az maasyk egh kewrewsfaaba, onnan fel menween az heghbe, ywth keet fewldbe fel wetewt halmocskaara, onnan zsal le az wewlghben walamy thewskes rekettyesre, kibe keet hataar wagian, egyik kewrewsfaaba, masik fewldbe wethewth, ees megien azon rekethlieesbe keeth fewld hataarra, kinek eggik wagian felwetween holoth waalyk az meg mondot Herbort fewldeetewl, ees hataarlyk az waar fewldeewel Sylytherye-keekewal, onnan haylyk az eezzakra, ees az weulgiewn menween, ywth keet hataarra, kinek eggik kewrewsfaaba, masyk fewldbe fel wethewt, onnon megien fel egh hegiecskeere, ees ot wagian keet hataar, kinek eggik wagian kewrewsfaba, maa-sik nyrrfaaba, onnon megien egh erdewre, ees abba keeth cseresnye faaba keet fel wethewt hataar wagian, ees az erdewbe menween az heghre, ees lezzaal onnan, ees az hegh weegiebe keet wethewt hattaar thewlfaaba ees nyrrfaaba, onnon megien ismeg fewlzeelre, ees ywt az heghre, holat wagian keet fewldben fel wetewth hataar az wt mellet, hollot walaztatik az waar fewl-deiekeethwl, ees hataarlik az Arnold fja Myklos fewldeewel, honnan haylyk az nap keletre ees megien egh nagh kewrewsfaara, mely fa mellet keet fewld wethewt hataar wagian, onnan le zsaal az weulgyre kybe az egerffaak melleth wagian keet fewld hataar, holot az faakon megien az Bwrnwkwyzre, ees az pathakon megien plyskara, kin kerekewdyk az deelre, ees

theer meg az elewbely hataarra azon pathak wyzbe, ees igh az hataarnak yaraassa felyewl meg mondot fewldnek el weegez-thethik; hogh azeert ez my adomaanyonknak ewrewk erewth wehessewn ees erewsygewth, hogh synky erewtelenee ne tehesse ees haatra ne wonhassa, ez my masthany lewelewnket engettewk, az my keeth zzynew pecheethewnk nyomaassawal erewssytween. Datum az orody prepost Benedewk mesther az my wicecancellariussonk nekewnk zzerethew ees hywewnk keze aathal yrwaan, zzewletetnek wtaanna, ezer keet zzaaz hetwen haarom ezthendewbe, zent Iwaan haanak nyooczad napyaan, az my kiraalsaagonknak elsew ezthendeieeben, az papi wrak, kalachay Esthwaan ees ezthregamy Jaanus eer-sewkewk etc. elewth. Ez leweelnek wagon keet zaaz ees hetwen haarom eztendeie.

IV. László király ezen adománylevelét az eredeti latin szövegben, a Rajky cs. ltárából már közölte Rómer Flóris a Győri Tört. és Régészeti füzetek II. 302. l. Itt az oklevélnek a főntebbi utójegyzet értelméből kivehetőleg 1546-ban készült magyar fordítását adjuk betűhíven, ugyancsak a Rajky cs. ltárából. Nagy Imre.

53. IV. László király a rádi várjobbágyokat megneemesíti. 1273.

Stephanus filius Johannis dicti Stark in persona Georgii Nicolai Stephani et Demetrii, quoddam privilegium Ladislai regis Hungarie anno domini M° CC° septuagesimo tercio confectum demonstrarat, cuius series per ipsum dominum Ladislaum regem Andream filium Erd nobilem iobagionem castri de inferiori Raduh, priorem videlicet et progenitorem eorumdem Georgii Nicolai Stephani et Demetrii pro multimodis et meritoriis ac laude dignis serviciis per ipsum Andream sibi impensis simul cum cognatis et suis heredibus, cum possessione eorum in inferiori Raduh existenti, prout mete in eodem privilegio girant et ambiunt, a iobagionatu castri penitus eximendo, ad numerum et cetum seu collegium nobilium et corone regie decencium servientum de benignitate regia exemisse explicabat.

Pál országbíró 1333-ki ítéletleveléből, melynek eredetije megvan a gr. Esterházy cs. galantai ltárában: II. 9. L. bővebben a Zalavári convent oklevelét alább 1298-ból. Nagy Imre.

54. *A zalavári convent jelentése Dabron birtok határjárásáról. 1274.*

Excellentissimo domino suo Ladislao dei gracia illustri regi Hungarie, humilis conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala, oraciones in domino debitas et devotas. Literis vestre excellencie debito cum honore receptis, cum homine vestro Panch filio Panus nostrum transmisimus hominem fidedignum, qui ad nos reversus retulit, quod coram ipsius testimonio idem homo vester quandam terram castri vestri Zaladiensis Dabrun vocatam, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis iuxta Karekatu adiacentem, statuisset et assignasset magistro Michaeli protonotario Nicolai iudicis curie vestre et comitis de Kuechke, nullo contradictore existente; cuius quidem terre mete hoc ordine distinguuntur: videlicet prima meta incipit a quodam molendino sito in fluvio Karka, quod quidem spectat ad eandem terram; et inde vadit ad metam terream que est prope ipsum molendinum; abhinc vadit superius ad arborem ilicis cruce signatam, et inde currit ad aliam arborem ilicis; eundo superius semper ad partem orientalem, pervenit ad arborem sub qua est meta terrea, et hoc usque semper tenet commetaneitatem cum populis de Karkatu; deinde vertitur ad partem aquilonis et habet commetaneitatem cum populis ducalibus, qui nunc sunt Dionisii palatini; et inde vadit per verticem montis et pervenit ad quandam vineam ubi est contigua terra Ladislai filii Petri de genere Oghuz, et in inferiori parte ipsius vinee venit ad puteum, de quo egreditur rivulus iuxta quem sunt populi Oghuz filii Jurk ab alia parte, et per ipsum rivulum Ztreblina vocatum inferius descendendo redit ad Karka et sic terminatur.

A zalavári conventnek 1366-ban «Georgius et Simon filii Balase filii Panch de Guztolya» kérésére kiállított átiratából, melyet ismét ugyancsak a zalavári convent 1393-ban «Petrus filius Johannis de Ryche» kérésére írt át; ennek eredetije a hg. Batthyány cs. ltárában található; az oklevél kelte határozottan 1274-re tehető, mert akkor voltak együtt Dénes nádor, Miklós pedig országbíró. Nagy Imre.

55. IV. László király az udvarnokok Pazaka nevű földjét a Pécz nemzetségből való Márk comesnek, a Marczalyak őseinek, adja. 1275. jul. 27.

Ladizlaus dei gracia Hungarie Dalmacie Crouacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex. Universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod cum comes Mark filius comitis Marci de genere Peech villam Jurk vocatam iam longo tempore tenuisset et possedisset pacifice et quiete, postmodum nos cognoscentes ipsam villam nobis fore necessariam atque utilem, ipso comite Mark volente et consenciente ad nostram petitionem et instantiam, ipsam villam ad nos duximus recipiendam; dantes eidem comiti Mark in concambium ville predictae quandam terram udvornicorum Pazaka vocatam in comitatu Zaladiensi existentem, simul cum duodecim vineis et silva in eadem terra existentibus, ac omnibus utilitatibus et pertinenciis suis, sufficientem in toto usui duodecim aratrorum sicut visu considerari potuit, prout per literas capituli Albensis, cuius testimonio ipsum comitem Mark in corporalem possessionem dicte terre per Dominicum de Gegye fidelem hominem nostrum fecimus introduci, nobis innotuit, presentibus commetaneis et vicinis et nullo contradictore existente, habendam perpetuo et tenendam pacifice ac quiete, tam per ipsum comitem Mark quam per suos heredes heredumque suorum successores. Cuius quidem terre mete sicut in literis predicti capituli contineri vidimus, hoc ordine distinguuntur: Prima meta incipit ab oriente iuxta aquam Zala, sub arbore populea, iuxta terram Dionysii filii Beche a parte meridionali; inde tendit per metas terreas versus occidentem ad vineas udvornicorum, iuxta quas est meta sub arbore piri silvestri (*igy*); et inde tendit versus meridiem, et iuxta easdem vineas sunt due mete arboree, una de silice et alia de gymilchen; et inde tendit ad occidentem parumper et inflectitur ad meridiem iuxta silvam Cherinbyky vocatam, ubi sunt due mete arboree de silice; hinc

vadit per metas arboreas in silva Nogerdeo vocata ad quandam vineam desertam, et ibi sunt due arbores pro meta, una de silice, alia de sorbello; abhinc ad occidentem ad terram arabilem, super quam tendit ad terram Symonreuidifev vocatam, ubi sunt due arbores, una piri et alia de silice, que sunt secus viam magnam, per quam viam tendit parumper ad occidentem et reflectitur ad meridiem; et tendit ad terram Chopomonorovfev vocatam, ubi est arbor silicis, et sub eadem meta terrea; et inde vadit ad orientem secus viam ad terram Kerekud, iuxta quam tendit ad meridiem et attingit viam, super quam tendit ad orientem, ubi sunt due mete terre; et inde tendit iterum ad meridiem per metas, et transit viam magnam ad terram arabilem, ubi sunt mete terre; hinc ad occidentem ad superiorem partem domus Lodomerii, et ibi continuatur terre ecclesie Zaladiensis, ubi sunt tres mete separantes terras Dionysii et ecclesie Zaladiensis; deinde ad aquilonem Chopomunurofev vocatam, et ibi vicinatur iterum terre Dionysii; et inde tendit ad occidentem ad fluvium Zacadat vocatum, et per eundem fluvium tendit ad aquilonem ad terram Petketeluke vocatam; et ibi transit ipsum fluvium ad occidentem ad terram Matheusharazta vocatam, ubi sunt mete; inde tendit ad aquilonem ad quandam viam, iuxta quam tendit ad occidentem, ubi sunt due mete; abhinc ad aquilonem, ubi est arbor nucis pro meta iuxta viam, iuxta quam tendit ad occidentem et vicinatur terre Dominici filii Endrech, ubi sunt tres mete; et inde tendit iuxta terram Dominici ad aquilonem et continuatur terre monasterii de Copurnuk, ubi sunt due mete; et tendit ad orientem et attingit terre filiorum Geched, ubi sunt due mete; et iuxta eandem tendit ad orientem, Enduserezteyni vocatam, et iuxta eandem silvam tendit ad aquilonem ad terram arabilem, super qua itur ad orientem ad terram Beredtouua vocatam, et ibi sunt due mete terre; inde ad viam Burhuswt vocatam, et in eadem via tendit ad orientem ad terram Noypasth vocatam, ubi est meta et arbor piri; inde ad viam Hurhuswt vocatam, et secus ipsam viam sunt due arbores..... ta, una castanea alia gim.....; abhinc ad orientem ad magnam viam, iuxta quam

tendit ad aliquilonem (*igy*), ubi sunt mete; et transit ipsam viam et tendit ad orientem, et attingit metas terre Ladizlai filii Petri, ubi sunt tres mete; et inde tendit in longitudine iugerum ad orientem, ubi sunt due mete; et inde flectitur ad meridiem in longitudine quatuor iugerum; et inde tendit ad orientem ad aquam antedictam, ubi est arbor sambucea, ibique terminatur. Ut igitur huiusmodi concambii series per nos facti robur optineat perpetue firmitatis, nec possit ullo unquam tempore in irritum retractari, presentes eidem comiti Mark concessimus literas, duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis viri magistri Benedicti sancte Strigoniensis ecclesie electi, eiusdemque loci comitis perpetui, prepositi Budensis, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri; anno domini M° CC° LXX° quinto, sexto Kalendas Augusti; regni autem nostri anno tercio. Venerabilibus patribus Stephano Colochensi et Johanne Spalatensi archiepiscopis, Job Quinqueecclesiensi, Philippo Vachiensi, aule domine regine cancellario, Lodomerio Waradiensi, Tymotheo Zagrabiensi, Dionysio Jauriensi, Petro Transsilvano et Andrea Agriensi, Petro Wesprimiensi et Gregorio Chenadiensi electis et confirmatis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; Nicolao palatino iudice cumanorum comite Sopruniensi, Nicolao vayavada iudice curie nostre comite de Banya, Joachino magistro tavarnicorum nostrorum, Johanne bano tocius Sclavonie, Nicolao bano maritimo, Matheo vayavada Transsilvano comite de Zounuk, Dionysio magistro tavarnicorum domine regine comite Zaladiensi, Vg. (*igy*) Paulo bano de Zeurino, Renoldo magistro dapiferorum nostrorum, Gregorio comite Simigiensi, et aliis quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Nagy alakú hártján, vörös-sárga színű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije az országos ltárban, dipl. oszt. 908. N. R. A. 575. 25. Nagy Gyula.

56. IV. László a keresztúri várjobbágyokat megnevesíti. 1275.

Quoddam privilegium domini Ladislai olim incliti regis Hungarie laudande recordacionis, anno domini M° CC° LXX° quinto, regni autem sui anno tercio emanatum curavit

exhibere, in quo inter omnia alia reperiebatur, quod idem Ladislaus rex Johannem et Paganch filios Elie et Zemeyn, pro ipsorum fidelibus serviciis in eodem privilegio lucide declaratis, ac per ipsos eorum heredes, de iobagionatu castri Zaladiensis cum terra ipsorum hereditaria iuxta aquam Sebechke sita, ubi ecclesia in honorem sancte crucis esset constructa emisisset, ac eosdem in numerum cetum seu collegium servientum suorum regalium transferendo nobilitasset.

Bebek István országbíró 1364-ki ítéletéből, mely az Isabori Mihály által Keresztúri János és társai ellen folytatott perben hozott; ezen ítélet eredetijét közölte velem Jósa Rudolf úr Pusztá-Csón Vas megyében. Nagy Imre.

57. *A zaladri convent előtt a Ják nemzetségbeliék a Buzád nemzetségből való Ponith fiával Jakabbal, Andi Gergely és fia megölése dolgában kibékülnek. 1276. jan. 19.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, memorie commendamus significamus (*így*) tenore presencium quibus expedit universis, quod comparentes in nostri presenciam pro se Ysip et Kenez et pro Kemen Chak (*így*) et Renelt iure cum procuratoriis literis de Castro Ferreo ab una parte, ab altera vero comes Jacobus filius comitis Ponit personaliter coram nobis constituti, idem Isep et Kenez pro ipsis et pro aliis sociis suis declaraverunt oraculo vive vocis coram nobis, quod in possessione Asceag et in possessione Sokoroud porciones . . . . cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis, seu sit hereditarie seu quoquomodo contingebat, relinquerunt ac collocaverunt predicto comiti (Jacobo) in filios filiorum et suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo possidendam tenendam et habendam, nemine vero contradicente; ita tamen, quod quia predicti homines cum Gregorio ac Martino filiis Sebastiani (*így*) de Ond in una societate erant, idem predictus Jacobus super morte seu interfeccione prefati Gregorii et filii eiusdem Ond vocati, super quibus quiesco inter (*így*) vertebatur ex antiquo, quia idem Jacobus super morte seu interfeccione Gregorii et filii eiusdem Ond, domine Cecilie

relicte Gregorii et filiabus suis Katha ac Margaretha vocatis, plene et integre satisfecit, ac Martinus totam porcionem suam, in predictis possessionibus Asceag et Sokoroud ipsum contingentem seu quoquomodo contingebat, et similiter ipsa domina relicta Gregorii, que predictum Gregorium in eisdem possessionibus, seu iure hereditario seu quoquomodo contingebat, in perpetuum relinquerunt comiti Jacobo, item predicti Isyp et Kenez obligaverunt se et socios suos Kementum Chak et Renoldum, quod si aliqui processu temporis contra eundem Jacobum insurgerent, vel aliquam litem seu materiam quescionis imponerent, aut filii sui filios suos vel suos posteriores, vel sui heredes heredes suos in pena calumnie puniantur. In cuius rei testimonium presentes dedimus literas nostras sigillo nostro communitas. Datum in festo beati Martini confessoris, anno domini Millesimo CC^o septuagesimo sexto, decimo nono Januarii.*)

Zöld czérna zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a gr. Esterházy cs. galantai ltárában. Nagy Imre.

58. *Moys országbíró ítélete bizonyos pákodi birtokrészek miatt Pákodi Balázs fiai- és Geur comes fiai közt folyó perben. Budavár, 1276. mart. 8.*

Nos Moys iudex curie domini regis, comes Symigiensis, memorie commendantes significamus quibus expedit universis, quod magister Laurencius et Phyle filii comitis Geur de Tyloy pro se et fratribus suis, in quindenis Cinerum ad nostram accedentes presenciam, exhibuerunt nobis literas voyovode quondam iudicis curie domini regis, in quibus vidimus contineri, quod idem magister Laurencius filius comitis Geur, pro se et pro fratribus suis, contra Bolosoy et Blasium filios Blasii de Pokud personaliter comparentes, egerat in forma iudicii coram ipso comite Nicolao, quod quandam terram ipsorum Pokud vocatam, videlicet porcionem Pous et Cosme, quam idem magister Laurencius ordine iudiciario

*) Így; valószínűleg kimaradt: *Kalendas*; mely esetben az oklevél kelte december 14-re volna teendő, azonban bizonytalanságban lévén, meghagyjuk január 19-ét. Az utolsó három szó a kivakart *«datum in festo beati Martini confessoris»* helyére íratott.

aquisitam se ab eisdem Pous et Cosma dixerat, a quatuor annis iam elapsis indebite occupatam detinuissent; in cuius occupacione damnum quatuor marcarum eisdem irrogassent; contra quem iidem Bolosoy et Blasius responderant, quod in ipsa terra predicti filii comitis Geur nullam habuissent porcionem. Unde per ipsum comitem Nicolaum decretum extiterat, quod in quindenis residencie exercitus, partes comparerent coram ipso iterato, et filii comitis Geur exhiberent instrumenta sua super eo, quod predictam terram ordine iudiciario aquisiverint a Cosma et Pous prenotatis; quibus visis idem comes Nicolaus decerneret inter partes. Adveniente ipso termino, iidem filii comitis Geur exhibuerunt nobis privilegium domini Ladislai regis, in quo comperimus, quod ex permissione patris predictorum Bolosoy et Blasii, supradictas terras Pous et Cosme ipsi filii comitis Geur possiderent; cui privilegio dicti filii Blasii in nullo contradixerunt per nos requisiti. Unde decreveramus, quod partes in quindenis Purificacionis beate virginis coram testimonio capituli Ferrei Castri et coram Vyda fratre Alus homine domini regis, accederent ad porciones terrarum Cosme et Pous predictorum, et dictus Vyda homo domini regis statueret easdem terras seu porciones predictis filiis comitis Geur tamquam ordine iudiciario aquisitas, absque contradiccione, perpetuo possidere, presentibus tamen commetaneis et vicinis; et post hec partes in quindenis diei Cinerum iterato coram nobis comparerent, seriem tocius facti in literis dicti capituli relature; sicut hec omnia in literis nostris memorialibus invenimus contineri. Advenientibus itaque ipsis quindenis Cinerum, predicti magister Laurencius et Phyle filii comitis Geur, ut predictum est, ab una parte, Bolosoy et Blasius filii Blasii de Pokud ab altera, in personis propriis sunt constituti coram nobis, et iidem filii comitis Geur exhibuerunt nobis literas capituli Castri Ferrei, in quibus invenimus comprehendere, quod in ipsis quindenis Purificacionis beate virginis idem Vyda homo domini regis, eosdem magistrum Laurencium et fratres suos introduxisset in porciones terrarum Cosme et Pous predictorum, a metis Dionysii filii Petri usque terram Lykymolum nuncupatam, nullo contradictore existente. Unde quia com-

perimus ipsos filios comitis Geur predictas porciones terrarum Cosme et Pous prefatorum secundum iuris formam optinuisse ut prediximus, et dicti Bolosoy et Blasius filii Blasii de Pokud nec in prioribus terminis seu diversis, nec etiam in ultimo termino videlicet in quindenis Cinerum in personis propriis coram nobis comparendo, ipsis omnibus literis et specialiter literis capituli Castri Ferrei in ultimo confectis in nullo contradixerunt, multociens per nos requisiti, ideo nos iuris . . . . . procedere volentes, predictas porciones terrarum Pous et Cosme sepedictorum in terra Pokud sitas, eisdem filiis comitis Geur decre . . . . . o remanere seu etiam possidere, tamquam ordine iudiciario adquisitas; predictis Bolosoy et Blasio super hoc ulterius silentium perpetuum . . . . . in castro Budensi, in dominica Oculi mei, anno domini M^o CC^o septuagesimo sexto.

Hártyán, függő pecsét nyomaival. Eredetije az Orsz. lt. dipl. osztályában, 30579. sz. a. őriztetik. Nagy Gyula.

59. IV. László király, atyjának V. István királynak 1259-ben kelt adománylevelét Móriczhely nevű birtokról, átírja és megerősíti. 1276.

(L)adizlaus dei gracia Hungarie Dalmacie Crohacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque rex, omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magister Jacobus filius comitis Ponyth fidelis noster ad nostram accedens presenciam, exhibuit nobis privilegium domini Stephani regis karissimi patris nostri inclite recordacionis, petens humili cum instancia, ut idem ratum habere et nostro dignaremur privilegio confirmare; cuius quidem tenor talis est: Stephanus dei gracia rex primogenitus illustris regis Ungarie et dux Stirie, omnibus Christi fidelibus presentem paginam intuentibus salutem in vero salutari. Circumspectio regum provida condignis premiis sibi obsequentibus sic debet occurrere, ut alii eorum exemplo provocati, ad fidelitatis studia forcius accendantur . . . . . sideracione inducti, ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum illustris pater noster B(ela) rex Ungarie co-

mitatum Zaladiensem (p)leno iure potencie nobis de sua gracia contulisset, quidam nobilis Elek nomine, sine solacio liberorum viam universe carnis (est in)gressus; verum cum possessio eiusdem Elek in comitatu Zaladiensi constituta Moruchhel nuncupata de iure ad manus nostras fuisset devoluta, nos ob remunerationem servicionum, que nobis fidelis noster Ponith comes indesinenter exhibuit, et coram oculis nostre maiestatis multipliciter in mera nota fidelitatis effulsit, predictam possessionem Moruchhel videlicet, cum eiusdem possessionis donacio legitime et immediate ad nos pertineret, ipsi Ponith comiti et suis heredibus contulimus perpetuo possidendam, salva quarta filiarum Elek iuxta regni nostri consuetudinem approbatam; nec hoc pretermittimus, quod idem Elek adhuc vivus, quemadmodum litere ordine iudiciario emanate indicabant, in multis (de)victus exstiterat Ponith comiti superius nominato. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem literas nostras concessimus duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Benedicti aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno dominice incarnationis Millesimo ducentesimo quinquagesimo nono. Nos igitur petitionibus et supplicationibus ipsius magistri Jacobi favorabiliter inclinati, prefatum privilegium domini Stephani regis karissimi patris nostri ratum habentes et acceptum, de verbo ad verbum presentibus inseri faciendo, auctoritate presencium duximus confirmandum, duplicis sigilli nostri munimine roborando. Datum per manus venerabilis viri magistri Benedicti sancte Strigoniensis ecclesie electi, perpetuique comitis loci eiusdem, prepositi Budensis aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini Millesimo ducentesimo septuagesimo sexto, regni autem nostri anno quarto; venerabilibus patribus Stephano Colocensi et Johanne Spalatensi archiepiscopis, Philippo Wachensi aule domine regine karissime consortis nostre cancellario, Job Quinqueecclesiensi, Thimoteo Zagrabiensi Lodomerio Waradiensi, Dionisio Jauriensi, Andrea Agriensi, Gregorio Chanadiensi et Petro Transilvano episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus; Petro palatino comite Supruniensi et iudice comanorum, magistro Moys iudice curie

Simigiensi, Matheo magistro tavarnicorum nostrorum, Rolando magistro tavarnicorum domine regine karissime consortis nostre, Stephano magistro dapiferorum nostrorum comite Zulgagauriensi, Thoma bano tocius Sclavonie, Vgrino vayvada Transsilvano comite de Zonuk, Herrando comite Castriferrei, Bagun comite Zaladiensi et aliis quampluribus comitatus regni tenentibus et honores.

Függő pecsét nyomaival; eredetije gyűjteményemben. Vég-hely D.

60. *A székesfehérvári káptalan cserelevele egy csopaki malomról. 1277. máj. 12.*

Capitulum ecclesie Albensis, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris, presentem paginam inspecturis, salutem in domino sempiternam, ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod discretus vir magister Andronicus custos ecclesie Wesprimiensis suo et tocius eiusdem ecclesie Wesprimiensis capituli et vice, cum procuratoriis literis capituli eiusdem ex una parte, item nobilis matrona domina Liliū filia videlicet Gabrielis de genere Noog-Tyuan, relicta primo Obud secundo vero Georgii Wesprimiensis, coram nobis personaliter constituti, tale concambium et permutacionis contractum inter se irrefragabiliter duraturum stabilivisse et ordinasse sunt confessi, quod predicta domina medietatem molendini existentis in Wesprimiensi fluvio, inter molendina prefati capituli Wesprimiensis infra curiam viri discreti magistri Simonis archidiaconi Segusdiensis, socii ipsorum et concanonici, molendinum Obud vocati ab eodem Obud marito suo premortuo, cuius possessio hereditaria fuisse dinoscitur, in solucione dotis sue legitime devolutam et per ipsam possessam hactenus pacifice et quiete, cum fundo curie, usu dolabri, domo lapidea, pomerio ac terris ad ipsam medietatem molendini ibidem pertinentibus, ceterisque suis utilitatibus universis presentibus cognatis suis dedisset ac contulisset ipsi capitulo Wesprimiensi habendam perenniter et tenendam ad usum eiusdem ecclesie Wesprimiensis irretractabiliter possidendam; et ipsum capitulum Wesprimiense in eiusdem medietatis molendini concambium e converso, consen-

cientibus commetaneis et vicinis, duo molendina ipsorum volubela ductu aque de super ad vasorum receptacula parvulorum sita in Chopok super fluvio currente per medium eiusdem ville Chopok, quorum unum a parte aquilonis supra viam publicam, per quam itur ad villam comitis Corardi de Owar Nostrey vocatam existit, alterum vero infra eandem viam ab occidente, nullo alio interposito molendino, cum terris aptis sessionibus et existentibus ab utraque parte vie prenotate, et specialiter cum sessionibus in quibus Peterke et Saulus condicionarii eiusdem ecclesie Wesprimiensis residebant, a parte inferiori vie sepediecte collocati, ac aliis terris fenilibus usu dolabri quod vulgo bard nuncupatur, pascuis pecorum ceterisque iuribus ac utilitatibus eorundem molendinorum universis, que cum prenotatis molendinis ibidem ipsa ecclesia Wesprimiensis seu capitulum habuit et possedit ex antiquo tempore, cuius non exstat memoria, inconcusse predictae domine Lilium et per ipsam suis successoribus dedissent et assignassent perpetuo possidendam; dixit etiam idem magister Andronicus custos predictae ecclesie et procurator, quod dedisset eidem domine unam, vineam dictum capitulum Wesprimiense, existentem in territorio ville Poluznok, continentem dimidium iuger terre vel paulo plus, iacentem in fine vinee comitis Corardi prememorati, Zebeney et filiorum Iwan de villa Vamus, contingentemque a parte orientis terram Sauli vinidatoris eorundem, ab occidente vero vicinam et contiguam vie publice, per quam itur de Chopok versus Balatinum; aliam etiam vineam ipsorum vitibus penitus destitutam et incultam ab antiquo, nulumque fructum afferentem, que quondam fuerat magistri Laurencii Enekus nuncupati, et predictae vinee domine collate antedictae immediate adiacet ab aquilone, et iuxta eiusdem longitudinem et latitudinem protenditur; a meridie vero vineam Simonis filii Jacobi, iobagionis eiusdem capituli contingit, sicut partes nobis retulerunt; salva tamen et exclusa porcione penitus Poulche filii Zege vinitoris eiusdem capituli, quam eidem de ipsa vinea magistri Laurencii ab oriente noscitur vendidisse, domine contulissent perpetuo antedictae; hoc tamen volente domina sepediecta et ob magne devocionis sinceritatem quam erga ipsam gerere se dixit Wesprimiensem

ecclesiam in hac parte plenius annuente ac voluntarie concedente, moderamine interiecto, quod quamdiu ipsa domina vixerit, omnia premissorum in libere dispositionis sue arbitrio obtinebit, post oblitum (*igy*) vero eiusdem in ius et proprietatem Johannis et Ivance filiorum suorum pleno iure devolventur, qui per se suosque successores ipsa possidere poterint pacifice et quiete; si vero vendere vel alio quolibet alienacionis titulo in alterum aliqua necessitate compulsi aut propria inducti voluntate transferre ambo cuperent, non in alium quam filios Gervasii fratris Georgii secundi mariti sui, magistrum Petrum videlicet canonicum sepe dicte ecclesie Wesprimiensis, Paulum et Stephanum ipsorumque posteritates, si comparandi habuerint facultatem, aut in eandem ecclesiam Wesprimiensem et non in alios, filiis Gervasii iam prenotatis nolentibus aut nequeuntibus comparere, transferre poterunt et debebunt; alter etiam alterius porcionem alienare volentis comparabit, aut filii Gervasii iusto e ment precio seu valore, ipsa etiam domina in signum dileccionis specialis et annexe cognacionis gratuitum ob amorem, ac recompensacionem factarum expensarum tam presentis negocii quam aliarum causarum in executione provida et laudabili complemento prefato magistro Petro suisque per eum fratribus antedictis, fundum curie, in qua parte collate sibi ab eodem capitulo terre voluerit acceptandum, preter sessionem existentem iuxta molendinum in parte superiori collocatum, dedit et contulit pleno iure perpetuo possidendum; id et si quid aliud amplius eidem de ipsa terra aut ipsius utilitatibus conferendum duxerit, nostro dum voluerit confirmandum privilegio; finita vero contingenter et extinctata (*igy*) tam filiorum prefate domine quam fratrum predicti magistri Petri successione, ipsis propan-gandis (*igy*) nobilis solacio penitus destitutis, extunc singula et omnia premissorum que prefate domine ipsum capitulum Wesprimiense contulit, sicut eadem domina voluit et salubriter ordinavit, absque quolibet precio ad eandem ecclesiam Wesprimiensem revolventur, medietate molendini apud eandem ecclesiam et capitulum salva semper remanente; et idem capitulum Wesprimiense, ob recompensam paris vicissitudinis et tante devocionis bene meritoriam retribucionem, et ipsam

dominam super molendinis, terris, ac vineis ab eodem capitulo sibi collatis, cum omnibus suis successoribus assumssissent expedire propriis laboribus et expensis, a quibuslibet volentibus molestare, et tamquam patronam in ceteris eciam casibus debita defensione prosequi promittentes et proteccionis comodo pro viribus defensare, suosque liberos et liberorum fratres post eius obitum pari favore prosequantur et dileccionis sinceritate liberaliter amplectentur, maxime quia ipsa domina quatuor marcas argenti minus fertone, quas in additamentum concambii prenotati idem capitulum eidem solvere tenebatur, sicut idem dominus custos predicti capituli procurator asserebat, sepedicto capitulo plenarie relaxasset; obligando se et suos successores sepedicta domina super predicta medietate molendini et utilitatum suarum prenominarum, ipsam ecclesiam Wesprimiensem ab omnibus molestare volentibus expedire, modo et ordine supradictis. Ut igitur presentis facti series successu temporum oblivionis nubilo minime detergatur, nec per quampiam parciū vel successorum earundem per aliquem valeat retractari aut aliquialiter infirmari, sed firma semper et stabilis perseveret, in perennis rei testimonium atque robur, nostri sigilli patrociniū autentici presentibus alphabeto ad cautelam intercisus duximus apponendum. Datum anno dominice incarnationis Millesimo ducentesimo septuagesimo septimo, quarto idus Maji, magistro Demetrio ecclesie nostre preposito, Myke cantore, Feliciano custode, Hab decano existentibus.

I. Lajos királynak Székesfehérvárott 1344. apr. 26-án kelt rendeletére, a székesfehérvári káptalannak ugyanazon évi máj. 8-án kiadott átiratából, melynek eredetijét a veszprémi kápt. ltárában őrzik «Veszprém» Caps. XVI. Vég hely D.

61. *A zalavári convent előtt Szentmiklósi Jakab örök bevallása Zala nevű birtokról a Salamonváriak ősei részére 1278.*

Frater Vysunt miseratione divina abbas, totusque conventus Zaladiensis, universis Christi fidelibus presentibus et futuris salutem in eo qui est salus omnium. Nisi vivant aut vo . . . . . aut testimonio literarum . . . . . ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod

Johannes filius magistri Jacobi de Sancto Nicolao de iuxta Kanyssa coram nobis personaliter constitutus, quandam possessionem suam Zala vocatam hereditario iure ipsum concernentem . . . . . ecclesia in honore sanctorum Cosme et Damiani martirum constructa existentem, cum una parva insula (duo) jugera terrarum in se continenti et . . . . loco molendini ac utilitatibus et pertinentiis suis universis, vendidit . . . . . Salomoni . . . . . necnon Demetrio fratri eorundem filiis comitis Demetrii pro viginti marcis latorum viennensium coram nobis plene receptorum, et suis heredibus heredumque suorum sucessoribus, iure perpetuo pacifice et irrevocabiliter possidendam habendam et tenendam. Cuius quidem . . . . . retulerunt, hoc ordine distinguuntur: quod prima meta incipit sub predicto loco molendini, ubi idem fluvius flectitur versus meridiem, a parte vero orientali eadem terra vicinatur terre Turek, deinde in modico spacio eundo flectitur versus occidentem in terra fructifera ad magnam viam, et in eadem via modico spacio tendit versus occidentem, ubi salit eandem viam versus meridiem ad cimiterium ecclesie supradicte, quod quidem cimiterium saliendo versus meridiem pervenit ad caput unius vallis, de qua flectitur ad orientem, in quadam . . . . via currendo pervenit ad commetaneitatem terre Holtou, ubi sunt due mete, una terrea alia in ilice; deinde tendens ad occidentem . . . . . ad magnam vallem in qua fluit rivulus, deinde versus meridiem currendo in magno spacio pervenit ad unam piscinam B . . . holtua vocatam; et in eadem valle descendendo flectitur versus occidentem, pervenit ad aliam vallem, ubi vicinatur terre . . appan, et in eadem valle . . . . . pervenit ad caput ipsius vallis ad montem versus septemtrionem, inde saliendo pervenit subtus vineam Bon . . . d, ubi sunt due mete, una terrea et alia in piro; deinde descendendo pervenit ad priorem . . . . . viam, quam saliendo pervenit ad magnum fossatum, et in eodem fossato revertitur ad . . . . Zala, ibique terminatur; nec hoc . . . . . ab omnibus molestatoribus Johannem et Salomonem comites ac Demetrium fratrem eorum supradictos, necnon heredes eorundem ratione ipsius terre propriis laboribus et expensis tenetur ut

assumsit expedire; cui quidem vendicioni et . . . . .
 Stephanus filius Turek Stephanus filius . . . . . Chepanus
 et Lampertus cognati eorumdem . . . . . predicte terre ven-
 dite coram nobis . . . . . assensum per omnia pre-
 buerunt liberalem. In cuius rei memoriam . . . . . per-
 petuamque firmitatem . . . . . sigillo pendenti . . . . .
 Datum anno domini Millesimo ducentesimo septuagesimo
 octavo.

I. Lajos királynak 1378-ban kelt átiratából, melyet ismét Hé-
 derváry Lőrincz nádor 1439-ben írt át: ennek a rajta levő penész
 foltok miatt már nagyon megromlott eredetije megvan a Szent-
 erzsébeti Törjék cs. utódainak ltárában. Nagy Gyula.

62. *A veszprémi káptalan előtt Kuthusi Marczel, Jan nevű birtokot
 megszerzi. 1278.*

Quasdam literas capituli ecclesie Wesprimiensis privi-
 legiales, anno domini M^o CCC^o vigesimo quarto emanatas,
 habentes in se tenorem et continenciam quarumdam litera-
 num eiusdem capituli, anno domini Millesimo CC^o septua-
 gesimo octavo privilegialiter confectarum, presentasset, in
 quibus habitum fuisset, quod nobilibus viris Gregorio filio
 comitis Jwle Zarnyas dicti de comitatu Zaladiensi ab una
 parte, et comite Marcello filio comitis Jobus de Kuthus coram
 dicto capitulo ecclesie Vesprimiensis constitutis, idem Grego-
 rius quandam terram suam emticiam, sicuti dixisset Jan voca-
 tam, in eodem comitatu Zaladiensi sitam, octo aratrorum usui
 sufficientem, cum suis vineis, molendinis, utilitatibus in se
 continentibus, confessus fuisset se vendidisse ad habendum
 perpetuo et fruendum prefato comiti Marcello pro quadra-
 ginta marcis communis argenti, receptis et habitis plenarie
 ab eodem; mete vero dicte possessionis Jan literis in eisdem
 seriatim essent conscripte.

Perényi Péter országbíró 1421-iki ítéletében, mely a Salamon-
 vári Salamonfi János leánya Agatha Ostffy Gergelyné s ennek nővére
 Beathka között egy részről, más részről pedig Szenterzsébeti Törjék
 Ferencz fia István közt, Jan és Priaszó birtokok határjárása miatt
 folyt perben hozatott. Az országbíró ítéletének eredetije megvan a
 Szenterzsébeti Törjék cs. utódainak ltárában. Nagy Imre.

63. *Miklós tótországi bán IV. László királyt kéri, hogy Uk nevű birtokban Tadeuka és Gerald testvéreket háborgattatni ne engedje. 1279 körül.*

Excellentissimo domino suo Li(adislao) dei gracia illustri regi Hungarie N(icolaus) banus tocius Sclavonie inclinacionem cum fideli promptitudine serviendi. Constat excellencie vestre, quod duas possessiones Vg vocatas, pro morte Ladizlai quam vobis presentibus in expedicione regni pro fidelitate laudabili vobis exhibenda accepit, Tadeuca et Geraddo cum plenitudine graciae vestre contulistis; super quarum possessionum una predictarum, idem Tadeuca et Geraddus per Benedictum filium Lucach inhibentur; unde cum eadem possessio proximi eorumdem Tadeuca et Geraddi exstiterit sine solacio heredis decessi, et pro tanto nullum ius idem Benedictus in ipsa possessione habere videatur, excellenciam vestram peto intime flagitando, quatenus id quod de gracia vestra contulistis speciali, per solitam clemenciam dignemini stabilire, ut per hoc vobis fideles ad opera fidelitatis exhibenda reddantur promciores.

Zárlatán kerek pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi káptalan házi ltárában «Documenta Episcopalia Tátika» 1. őriztetik. Véghely D.

64. *A veszprémi káptalan előtt Balázs, az al mádi monostor apátja, Pezey nevű birtokát Mihály veszprémi kanonoknak és testvérének eladja. 1282.*

Capitulum Wesprimiensis ecclesie omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis salutem in salutis largitore. Quum gesta temporum simulcum temporibus elabentibus elabuntur, gestisque mortaliu[m] memoria obumbrata oblivio plerumque novercatur, provida ratio adinvenit scriptis perenniter permansuris facta stabilire, que diuturnitatem expetunt et immutabilem sui firmitatem postulant et requirunt. Proinde noverint universi presentes pariter et futuri, quod vir religiosus Blasius divina providencia abbas monasterii virginis gloriose de Almad, in nostri presencia proposuit personaliter constitutus, quod cum

per varia atque multa regni dispendia guerrarum plurimarum impellentibus periculis et urgentibus, ad extreme exinanicionis exicium suum foret monasterium devolutum, in quo non relevari pauperes nec sustentari monachi gravi possent pre inopia et nimia paupertate, deoque psallencium fere organa quiescerent et cessarent, nec aliter ex debito suscepti officii posset adhibere remedium, deprimenti taliter miserie et monasterium destituenti officiis a divinis alimenti indumenti ceterarumque necessitatum debitarum deo famulancium in eodem ob penuriam impulsivam, quandam terram sui monasterii in territorio ville Pezey sub metis inclusam infrascriptis, ex donacione et collacione salutifera predecessorum Floriani filii Galli et comitis Andree de eadem villa Pezey, ad ipsum monasterium devolutam, de qua sicut dixit nihil hactenus aut modicum emolumentum monasterium est consecum, (*igy*) habito cum suis fratribus toto scilicet conventu sui monasterii, simulque cum patronis comite videlicet Chaba et Band filio Band et Ladislao filio Petri, iobagionibusque universis semel secundo et tercio tractato diligenti, volentibus omnibus et utile ac fructuosum fore monasterio asserentibus, concórditerque annuentibus dictorum eciam donancium ipsam terram successoribus dicto, videlicet Floriano et fratribus suis, magistro Petro socio et concanonico nostro, et fratribus eiusdem Paulo videlicet et Stephano nepotibus Andree comitis prenotati consencientibus ac volentibus, quemadmodum iidem in nostri constituti presencia se prebuisse consensum firmiter astruxerunt, petita eciam et optenta a venerabili in Christo patre domino Petro episcopo nostro licencia, sicut in eiusdem literis nobis exhibitis vidimus contineri, cum omnibus predictae terre utilitatibus pertinenciis seu appendiciis, cum quibus ipsam terram suum monasterium inconcusse multis temporibus retroactis noscitur possedissee, ipse abbas totusque eiusdem conventus magistro Nicolao socio nostro et concanonico et Michaeli fratri eiusdem eorumque posteritatibus et posteritatum successoribus pro sex marcis fini argenti iure perpetuo vendidissent et possidendam pacifice irrevocabiliter assignassent, dictamque pecunie quantitatem idem abbas a magistro Nicolao et Michaeli fratre suo prenotatis confessus existit se

dictumque monasterii conventum plenarie recepisse, et in alimenta monachorum subsidiumque pauperum ac ruentis monasterii fabricam restauratione provida convertisse se suosque successores et totum sui monasterii conventum, obligando firmiter magistrum Nicolaum et Michaelem fratrem eiusdem omnemque ipsorum propaginem iure hereditario eisdem succedentem, in sepedicte terre possessione pacifica conservare et ab omnibus super illa processu temporum movere conantibus quescionem, expedire propriis laboribus et expensis, cunctis renunciantes accionibus nihilque iuris sibi et suo monasterio in terra supradicta reservando sibi suisque successoribus pariter et patronis, de quorum ut premisimus patronorum presens terre alienacio dicitur processisse, consensu et unanimi voluntate, sicut comes Chaba filius Band pro se et pro Band fratre suo, ac comite Ladislao filio Petri ceterisque suis cognatis, prememorato abbati coram nobis personaliter astando sive assistendo prebuisse se consensum huic facto asseruit viva voce, sub pena quindecim marcarum ante litis ingressum persolvendarum, imponendo silentium et omnem penitus excludendo super terra eadem materiam quescionis. Mete autem terre eiusdem distinguuntur et taliter diriguntur: incipit namque sicut partes retulerunt in finē terre prememorati Floriani Hwzyw vocate in angulo duarum viarum, quarum una totam ipsam terram a parte occidentis seperat a terra dicti Floriani, que vadit per medium terre Zabadozow, alia vero per quam itur de Pezey in Zabady, ubi est una meta terrestris; quam quidem viam parum pertransit versus orientem ad quandam metam terrestrem, que seperat a terra populorum de Zabady, quam idem a dicto monasterio tempore Nicolai abbatis suo dicuntur recepisse iuramento; de qua declinat versus septemtrionem ad quandam magnam viam Sastwth vocatam, iuxta quam est meta terrestris a meridionali parte vie eiusdem, et per eandem itur versus orientem ad illius terre terminum quam populi de Zabady a comite Anchuk iusto titulo emcionis compararunt; inde directe eundo versus septemtrionem per magnum spacium venit ad quandam arborem piri Zomulche nuncupate, de qua versus eandem plagam angulariter transit ad quandam puteum existentem in latere cuius-

dam terre Falukwzfeld vocate incluse intra metas; deinde protenditur ad quandam magnam arborem sorbelli, iuxta quam est alia magna arbor piri, a quibus versus eandem plagam attingit quandam magnam viam, per quam itur de Zobady in Fayz villam, et eundo per eandem versus orientem in longitudinem unius iugeris venit ad quoddam virgultum Magosfew appellatum, ubi per quandam viam herbosam reclinatur in latere eiusdem virgulti ad plagam septemtrionalem iterato; deinde per eandem plagam protenditur ad quandam dumum in terra culta existentem, unde venit ad quandam viam, per quam itur de Zabady in Zobaozow, quam transit ad quandam arborem piri; unde protenditur versus eandem plagam septemtrionis iuxta quoddam virgultum inclusum intra terminos per longitudinem duorum iugerum terre, ubi in fine eiusdem virgulti directe vadit ad quandam magnam metam, in qua dumus ilicis existit, de qua attingitur ad prenominatam viam per medium Zobaozow transeuntem et ipsam terram seperantem usque principalem ipsius terre metam nullo intervallo. Ut igitur huius rei series robor optineat perpetue firmitatis, nec valeat in posterum per quempiam refragari, presens vendicionis et emcionis contractus propter petitionem dicti abbatis in testimonium rei geste magistro Nicolao et Michaeli fratri eiusdem prenominati, presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus magistri Hermannii lectoris ecclesie nostre, anno domini Millesimo CC^o octuagesimo secundo; reverendo in Christo patre et domino Petro episcopo, necnon magistro Paulo preposito, Paulo cantore, Laurencio custode existentibus.

Garai László nádor 1449. évi, a körmendi ltárban őrzött eredeti átiratából. Véghely D.

65. IV. László király az almásdi monostor verestői birtokával ütköző Barnag nevű Veszprém vármegyei birtokot Mórincz comesnek adományozza. 1284. jun. 11.

Ladizlaus dei gracia rex Hungarie Dalmacie etc. Omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Decet amplitudinem regie maiestatis subiectorum sibi fidelium obnixis precibus inclinari, ac eorum

sudoribus respondere condignis munificencie largitivis. Proinde ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod accedens ad nostram presenciam comes Mauricius officialis venerabilis patris domini Lodomerii archiepiscopi Strigoniensis ecclesie, quendam terram reginalem Borlog vocatam, sitam in conmitatu (*így*) Wesprimiensi, in cuius quoci reginales primitus residebant, et nostram gratiam peciit sibi dari unacum quadam particula terre cuiusdam odvarnici nostri sine herede decedentis, intra eandem terram reginalem contigue adiacentis; nos itaque eiusdem comitis Maurici meritis et obsequiis interne consideracionis oculis recensitis, que nobis et corone regie indefesso semper studio exhibuit tam fideliter quam devote, et exhibere poterit in futurum, interveniente presertim et concurrente consensu domine regine consortis nostre karissime quantum ad terram pertinet reginalem, ut eundem comitem Mauricium et eius exemplo reliquos ad fidelitatis opera efficacius et ardentius inducamus, dictam terram Barlag et coniunctim terram prefati udvarnici nostri memorato Mauricio comiti et per eum suis heredibus Nicolao videlicet Dominico et Petro heredumque suorum successoribus dedimus donavimus et tradidimus cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis perpetuo possidendam, ipsumque per hominem nostrum Ladislaum comitem de Vasun in corporalem possessionem earumdem terrarum fecimus introduci. Mete autem eiusdem terre, prout in literis Wesprimiensi capituli vidimus contineri, hoc ordine distinguntur: prima meta incipit a parte meridionali eiusdem terre in virgulto iuxta magnam silvam ville monasterii de Almad Verustow vocate, prope viam publicam per quam de villa Bilige itur in villam Durguche in loco qui Echefaya dicitur, ubi sunt due mete; et inde progrediendo iuxta eandem magnam silvam immediate, ita videlicet, quod una meta semper existit super magna arbore de predicta silva, alia vero in virgulto cum continuis binis metis, vadit directe ad partem septemtrionalem; transeundo autem vicinitatem predictae silve, venit ad modicam terram arabilem in virgulto existentem, ubi sunt due mete, una in dumo vulgariter gerthan dicto, alia in terra iuxta eandem a parte occidentis; inde progrediendo directe in eodem

virgulto, inter positis duabus metis, venit ad aliam antiquam silvam monasterii prenotati, in cuius silve angulo meridionali sunt due mete, una in magna arbore ilicis, altera in dumo; inde descendit ad terram arabilem et directe eundo interpositis metis venit ad metam angularem, que separat a terra predictae ville Verustow et a terra ville Chepel, ubi sunt due mete; adhuc flectitur ad orientem et cum continuis binis metis recte vergendo venit ad quendam collem iuxta quem parum remote sunt due mete, que separant a terra predictae ville Chepel et a terra Gatal filii Petri de Balag (*igy*); abinde reflectitur ad partem meridionalem et directe pergendo venit prope silvam filii Petri ubi sunt tres mete; abinde flectendo prope eandem silvam attingit quandam antiquam arborem vulgariter magal dictam, et ibi sunt tres mete; hinc circa ipsam silvam immediate eundo, intrat in quoddam virgultum et in ipso virgulto iuxta predictam silvam sunt tres mete; abinde flectendo paulisper ad occidentem mediantibus tribus metis in quadam veteri via exit in pratum ad tres metas, quarum una est in dumo gymulchyn dicto; dehinc vadit ad quoddam nemus pruni prope domos filii Petri prenotati et filiorum Gothalum, ubi sunt tres mete; deinde flectendo parumper ad occidentem, prope villam eorundem venit ad tres metas, que ecclesias filiorum Petri et Gothalum predictorum directe respiciunt; abinde iterum exeundo a vicinitate filii Petri iuxta terram filiorum Gothalum paulisper declinando ad orientem, pervenit ad virgultum, in cuius introitu sunt tres mete, quarum una est in parva piro; deinde pergendo versus orientem cadit ad viam publicam prenotatam, per quam de villa Bilege venit ad villam Durguche et in eadem via revertitur ad locum Echefaya dictum, ubi prima meta inchoavit; et sic premissis terminis atque metis predicta terra est distincta. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis patris Thome episcopi Vachiensis aule nostre cancellarii et comitis de Plys dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CC^o octuagesimo quarto, tercio idus Junii, regni autem nostri anno tredecimo.

XIV-ik századi másolata a körmendi ltárban. Vég hely D.

66. *A csurgói keresztések conventje előtt Kenéz fiai Asceag nevű Somogy vármegyei birtokukat, Zala vármegye szélén Móríczhely mellett, Zákáni Pál comesnek eladják 1286.*

Nos conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Churgou, significamus quibus expedit presencium per tenorem universis, quod Jacobus et Emiricus filii comitis Kenez personaliter coram nobis comparendo, quandam terram seu possessionem eorum Asceag vocatam in comitatu Simigiensi existentem, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis, vendiderunt Paulo comiti de Zakan filio Mortunus pro duodecim marcis plene ab eodem receptis, iure perpetuo in filios filiorum possidere, ita quod ab omnibus impetitoribus ipsius terre si qui quandocunque forent, tenebuntur prefati Jacobus et Emiricus et ipsorum posteritates suis propriis laboribus et expensis ipsum comitem Paulum et eius successores expedit. Cuius quidem terre Asceag prima distincio pro meta incipit in quodam rivulo iuxta terram Johannis Fudur dicti ab aquilone, qui rivulus descendit versus occidentem ad fluvium ipsius Asceag, per quem fluvium flectitur ad aquilonem, tendendo iuxta ecclesiam sancte crucis de eadem Asceag ab oriente, pervenit ibi, ubi duo fluvii simul iunguntur, et per meatum fluvii occidentalis vadit ad caput eiusdem fluvii, et abhinc adhuc ad aquilonem pervenit ad viam magnam que a parte Moruchel veniet versus Buren iuxta terram Benedicti filii Lamperti, ubi magna arbor ilicis est pro meta machkafa nuncupata, flectiturque ibi versus orientem et per ipsam viam parumper descendendo et iterum ascendendo pervenit ad unum beyrch vulgarie dictum, et est ibi meta terrea de qua flectit versus meridiem iuxta terram prefati Johannis Fudur dicti, et satis longe tendendo pervenit ad caput unius vallis, per quem vallem parumper versus meridiem ad occidentem pervenit ad priorem metam ad rivulum primitus nominatum, ibique terminatur. Datum anno domini Millesimo ducentesimo octoagesimo sexto.

Függő pecsét nyomaival; eredetije a gr. Esterházy cs. galantai ltárában, 27. 4. Nagy Imre.

67. IV. László király adománylevele Buken nevű földtéről Rajki Márk fia Benedek részére. 1289. febr. 10.

Ladizlaus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex, omnibus Christi fidelibus presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. (N)on solet humanis actibus imputari, quod condicio repentine calamitatis invexit, cum casus fortuiti ruine scilicet incendisse naufragii providendo provideri non possint, quibus miseracionis debet haberi prospectus, ut equitati studio in formam pristinam . . . . . turque casualibus fuerint dispendiis deperdita vel eversa; ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod accedens ad nostram presenciam magister Benedictus filius comitis Marci de Royk aule nostre notarius fidelis celsitudinis nostre . . . liter declarare curavit, quod cum serenissimus dominus clare memorie rex Stephanus genitor noster karissimus eidem magistro Benedicto et fratribus suis, Pouse scilicet Michaeli et Johanni quandam terram castri Zaladiensis Buken vocatam, terre ipsorum hereditarie Royk nuncupate contiguam et vicinam, ob serviciorum merita et meritoria servicia eiusdem magistri Benedicti, e regali munificencia ipsi magistro Benedicto et suis fratribus prenotatis ex munificencia regia liberaliter contulisset, ab obnoxietate castri Zaladiensis exemptam penitus et exceptam, adeo ut proprie possessionis terminis et funiculis intercepta, legem et conditionem per omnia sortiretur hereditarie porcionis, regio privilegio huiusmodi donacionis titulum roborando. Nosque eidem patri nostro euicino (*így*) divina preordinante clemencia in regni gubernaculum succedentes, dictum donacionis privilegium patris nostri ad petitionem instantem et supplicationem devotam eiusdem magistri Benedicti super memorata terra, cuius possessione pacifica nitebatur, nostro duxerimus privilegio confirmandum, eademque privilegia et alia munimenta sua propter mutabilitatem et varietatem temporis impacati, in exteriori camera ecclesie Albensis in propria cista sua duxerit deponenda, ac peccatis nostris exigentibus divine ulcionis acrimonia tota civitas et ipsa venerabilis Albensis

ecclesia fuerit miserabiliter incendio concremata, memorata sua privilegia inopinato ignis incendio perierunt; veritatem et seriem narratorum nobis in suis literis capitulum eiusdem Albensis ecclesie humiliter exprimentes. Peciit itaque predictus magister Benedictus sublimitati regie instancius et devocius supplicando, ut donacionem terre Buken vocate dignaremur ex integro privilegii nostri munimine renovare. Pensantes igitur et interne consideracionis oculis advertentes memorati magistri Benedicti obsequia dignis preconiiis recolenda in rebus prosperis et adversis nobis exhibita indefesse, ita quod inter actus promiscuos dubiis rerum eventibus et letalibus casibus in nostris legacionibus et negociis perferendis personam exponere propriam minime formidaret, petitionem eiusdem circa renovacionem privilegii prenotati et restauracionem antehabite donacionis, cum omni sui plenitudine, prout tempore domini incliti regis Stephani patris nostri, nostra subsequente confirmacione accepit possidenda et possedit accepta, de novo innovando ex certa sciencia et munificencia confirmamus et confirmando innovamus, pristina donacionis titulum presentis scripti patrocinio in eternam rei memoriam roborantes, cum vineis silvis pratis et aliis omnibus utilitatibus super ipsa terra existentibus. Mete eiusdem terre sicut in literis abbatis et conventus Zaladiensis contineri vidimus, que quidem presente Wrbouch tunc curiali comite Zaladiensi et Sebe maioris (*így*) exercitus (castri) eiusdem, ex nostro precepto presentibus commetaneis et vicinis limitate fuerant, nullo contradictore apparente, hoc ordine distinguuntur: prima meta ipsius terre incipit a parte septemtrionali a terra castrensi de Pacha, ubi sunt due mete terre, et vergit in aqua lutosa versus meridiem subtus montem satis in magna quantitate, ubi subtus eundem montem adhuc eundo, pervenit ad terram arabilem, cuius dimidietas remanet castrensibus de Pacha, dimidietates (*így*) vero terre Buken, ubi sunt due mete terre; ab hinc procedendo intrat unam silvam, eundo adhuc directe ad meridiem pervenit similiter ad terram arabilem, ubi parumper eundo ascendit montem versus orientem, ubi sunt tres mete terre, quarum una separat a terris castrensi de Pacha, due (vero remanent in terra) Buken prenotata; de

quibus metis ascendendo directe adhuc ad orientem, pervenit ad quandam vineam, quam quidam castrensis Wz nomine possidebat, et in superiori parte ipsius vinee cadit in quandam viam veterem ubi sunt due mete terree, de qua flectitur versus meridiem; eundo supra montem in eadem via in magna quantitate, pervenit ad duas metas terreas, et abhinc flectitur versus orientem per silvam, in qua parumper eundo cadit ad quandam viam veterem (que vulgari)ter Rapachuswt nuncupatur, ubi sunt similiter due mete terree; in qua eundo pervenit ad quandam vineam, quam Wros castrensis de Pacha possidebat, per quam diu procedendo pervenit ad quasdam vineas, que quidem (vinee a parte) meridionali sunt super terra Buken, a parte vero septemtrionali sunt super terra (castrensium) de Pacha; adhuc in eadem via procedendo versus meridiem circuit vineas existentes super ipsa terra Buken prenotata, per quam eundo pervenit ad metas terrarum hereditariarum nobilium predictorum ibique terminatur. Ut igitur huius collacionis seu confirmacionis series robur optineat perpetue firmitatis, nec processu temporum in irritum valeat seu possit retractari, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus venerabilis patris . . . . . dei gracia episcopi Waciensis aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M° CC° octogesimo nono, kalendas quarto nonas (*igy*) Februarii, regni autem nostri anno septimo decimo.

Fehér és rózsaszínű selyem zsinóron függött pecsét nyomai-val; eredetije a Rajky cs. ltárában, Felső-Rajkon Zala vármegyében. Nagy Imre.

68. *Tapolczai Lőrincz comes mint a tapolczai egyház kegyura, a tapolczai és dusnoki harangozókat és torlókat a veszprémi püspöknek visszabocsátja. Tapolcza, 1290. jul. 3.*

Nos comes Laurencius de Thaplicha memorie commendantes significamus quibus expedit universis, quod cum venerabilis pater dominus B(enedictus) dei gracia episcopus Vespriemiensis, aule illustris regine Hungarie cancellarius, pulsatores sive exequiatores qui turlouk vulgariter dicuntur, ecclesie beate virginis de Thaplicha, tamquam iurisdictioni ipsius ra-

cione ecclesie et episcopalis dignitatis subiectos, a nobis paternaliter requisisset, et nos eosdem pulsatores tamquam patronus ipsius ecclesie beate virginis, exceptos a iurisdictione predicti venerabilis patris detinuissemus pariter et exemptos; quia tamen viam salutis ingredientibus opere precium est lucris insistere animarum, per arbitrium proborum et nobilium virorum, videlicet comitis Moch, Stephani de Vsa, Andree de Ayka, Cypriani de Vrs et Petri de Turdemech comitum, taliter assumimus remittendos, quod idem dominus B(enedictus) episcopus Vesprimiensis super ipsos pulsatores de Thaplichia et eorum socios, super terra Dusnuk vocata existente iuxta villam Pacha ultra fluvium Zale commorantes, ius dominandi et possidendi in iudiciis descensibus collectis et exactionibus regalibus ac aliis iuribus habeat, quod venerabiles patres Bartholomeus Zalandus et Paulus quondam episcopi Vesprimiensis ecclesie bone memorie, possedissemus et habuissimus de iure et de facto dinoscuntur. Ceterum super facto decime tributi fori dicte ville Thaplichia, quam dominus episcopus nomine iuris sui requirit a nobis, ad instanciam predictorum nobilium fecerimus dilacionem usque festum sancti regis Stephani, super quo nos taliter obligavimus et assumimus, quod si usque predictum festum sancti regis proxime nunc venturum, comes Martinus filius noster ad partes istas ad domum suam redierit, restituemus pariter ipsi domino episcopo cum eodem, si vero idem comes Martinus usque prenotatum festum non redierit, extunc decimam tributi ipsius fori nos eidem domino episcopo resignabimus et restituemus habendam tenendam et pariter possidendam, prout predecessores sui possedissemus et habuissimus ab antiquo de iure dinoscuntur; preterea idem venerabilis pater promisit nobis, quod officialem suum non permetteret apud predictos dusnicos facere continuam residenciam, nec preter regalem collectam vel exactionem aliam collectam seu exactionem exigi faceret super ipsos. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam nos et prenotati nobiles apposuimus sigilla nostra presentibus ad premissa inviolabiliter observanda. Datum in Thaplichia, secunda feria proxima post festum beatorum apostolorum Petri et Pauli, anno domini M^o CC^o nonagesimo.

A pecsét hártvaszalagon függött; eredetijét a veszprémi kápt. h. ltárában a «Doc. episc. Tapolcza» című csomagban őrzik 12. sz. alatt. Véghely D. Eltéréssel Fejér Gy. is közli. i. m. IX. 7. 704. 1.

69. *III. Endre király előtt Benedek veszprémi püspök Tátika vára elfoglalása miatt előterjesztést tesz. Nagyvárad, 1291. jan. 2.*

Nos Andreas dei gracia rex Hungarie, significamus universis quibus expedit, presencium per tenorem, quod venerabilis pater dominus B(enedictus) episcopus Vesprimiensis dilectus et fidelis noster, per virum discretum magistrum Kolynum archidiaconum eiusdem loci fidelem clericum aule nostre, fecit in nostri presenciam protestari, quod castrum Thadeuka in comitatu Zaladiensi existens, esset castrum predicti episcopi et ecclesie Vesprimiensis et constructum immediate super terra eorumdem, quod nunc per magistrum Opour et Lucas comitem Zaladiensem esse dicitur indebite occupatum. Protestatus est eciam idem magister Kolynus, quod castrum Orikeny quondam magistri Phylippi fratris supradicti venerabilis patris, esset pertinens ad ipsum venerabilem patrem et fratres eius tamquam hereditarium, sed nunc esset per magistrum Chak filium Bagun potencialiter occupatum. Datum Waradini, in octavis beati protomartyris Stephani, anno domini M^o CC^o nonagesimo primo.

Hátlapján pecsét nyoma látszik; eredetije a veszprémi káptalan házi ltárában a «Doc. Episc. Tátika» csomagban, 36. jelzet alatt őrzetik. Véghely D. L. kivonatát Fejér Gy. i. m. IX. 7. 702.

70. *Az esztergomi káptalan előtt Benedek veszprémi püspök az egyház egerszegi birtokának elfoglalása miatt Henrik bán fia Iván ellen panaszát bejelenti. 1291. aug. 28.*

Nos magister Thomas prepositus et capitulum ecclesie Strigoniensis, significamus quibus expedit presencium per tenorem, quod discretus vir magister Petrus cantor ecclesie Vesprimiensis, nomine et vice venerabilis patris domini sui domini Benedicti dei gracia episcopi Vesprimiensis et prepositi ac capituli loci eiusdem ad presenciam nostram accedens, sua nobis protestacione et querimonia publice demonstravit, ut vir potens et magnificus magister Johannes filius Herrieci

bani quandam possessionem eiusdem ecclesie Vesprimiensis Egurzeg vocatam potencialiter occupasset et per violenciam et potenciam iniuste et indebite detineret. Datum in festo sancti Augustini episcopi, anno domini M^o CC^o nonagesimo primo.

Hátlapján pecsét töredékeivel; eredetijét a veszprémi káptalan levéltárában őrzik. Vég hely D.

71. *Benedek veszprémi püspök három köveskáli jobbágyának egyházi nemesi rangot ad. Veszprém, 1291. oct. 18.*

Nos B(enedictus) divina miseratione episcopus Wesprimiensis aule domine regine cancellarius, significamus quibus expedit presencium noticiam habituris, quod nos consideratis meritoriis serviciis Martini Elie et Marcus filiorum Nicolai iobagionum nostrorum de villa Kueskaal, que nobis et predecessoribus nostris ac ecclesie Wesprimiensi multipliciter et fideliter impenderunt, tam fidelium et multiplicium serviorum in gratuitam recompensationem, et ut ceteri exemplo eorum ad fidelitatis opera diligencius et ardentius excitentur, ad instanciam fratrum nostrorum et nobilium iobagionum ipsius ecclesie Wesprimiensis in numerum nobilium iobagionum exercituancium, cum filiis eorum Chaba et Lukach, filiis eiusdem Martini, et Johanne filio ipsius Elie recepimus paterne et gratuito cum favore. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum Wesprimii, in festo beati Luce ewangeliste, anno domini M^o CC^o nonagesimo primo.

Fennena királyné 1291-iki átiratából; l. alább.

72. *Fennena királyné a veszprémi püspöknek a köveskáliak részére adott kiváltság-levelét megerősíti. Esztergom, 1291. oct. 31.*

Nos F(ennena) dei gracia regina Hungarie, significamus quibus expedit universis, quod venerabilis pater dominus B(enedictus) episcopus Wesprimiensis exhibuit nobis suas literas patentes super recepcione quorundam iobagionum suorum in numerum iobagionum exercituancium ecclesie Wesprimiensis, petens easdem per nostras literas confirmari; quarum tenor talis est: Nos . . . . stb. (l. a fõntebbi

sz. a.) Nos itaque petitionem ipsius domini episcopi iustam et congruam cognoscentes in hac parte, literas suas insertas presentibus auctoritate nostra duximus confirmandas. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine communitas. Datum Strigonii, per manus eiusdem venerabilis patris B(enedicti) episcopi Wesprimiensis dilecti et fidelis nostri cancellarii, in vigilia Omnium Sanctorum, anno domini M^o CC^o nonagesimo primo.

A lehullott pecsét hártaszalagon függött; eredetije a veszprémi káptalan ltárában őriztetik. «Doc. episc. Köveskál» csomagban 1. sz. alatt. Véghely D. Vesd össze Fejér i. m. IX. 7. 108. l.

73. III. *Endre király adomány-levele Tolmács és Kazar nevű zalai várföldekről, 1292. febr. 3.*

Andreas dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarięque rex, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presentes literas inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magister Ladizlaus et magister Thomoy filii comitis Ladislai, Thonyz et magister Vrkund canonicus Strigoniensis, Dominicus et Paulus filii comitis Ompud, fratres predictorum Ladislai et Thomoy magistrorum de Thomoy, ad nostram accedentes presenciam, quasdam terras castri nostri Zaladiensis Tulmach et Kazar vocatas, quas dominus rex Ladizlaus frater noster patruelis mediante suo privilegio comiti Ompud patri Thonyz et magistri Vrkund Dominici et Pauli predictorum, necnon Ladizlao et Thomoy magistris contulerat, de nostra maiestate regia similiter conferri, et collacionem predicti regis Ladislai ratificari instantissime supplicando postularunt; sed quia de facto ipsarum terrarum, utrum predictę terre sine contradiccione commetaneorum et vicinorum statui et assignari predictis Ladizlao et Thomoy magistris, Thonyz, magistro Vrkund, Dominico et Paulo possent aut non, nobis veritas non constabat, fidelibus nostris capitulo Wesprimiensi dededimus in mandatis, ut cum Alexandro filio Martini de genere

Damasa homine nostro, hominem ipsorum pro testimonio mitterent fide dignum, coram quo predictus homo noster memoratas terras Tholmach et Kazar vocatas, presentibus commetaneis et vicinis reambulando, Ladislao et Thomoy magistris ac filiis comitis Ompud predictis statueret et assignaret, si non fieret contradictum, contradictores autem si qui fierent, ad nostram citaret presenciam ad terminum competentem, diem citacionis et terminum, nomina contradictorum ac cursus metarum nobis rescriberent seriatim; quod quidem capitulum ecclesie Wesprimiensis nobis rescripserunt in hec verba: Excellentissimo domino suo A(ndree) dei gracia regi Hungarie capitulum Wesprimiense oraciones in domino tam debitas quam devotas. Literas excellencie vestre debito recepimus cum honore huiusmodi mandatum continentes, ut Alexandro filio Martini de genere Damasa homine vestro, nostrum mitteremus hominem pro testimonio fide dignum, coram quo idem homo vester accederet ad faciem terrarum castri Zaladiensis Tulmach et Kazar vocatarum, collatarum eis per dominum regem Ladislaum fratrem vestrum karissimum, Ladislao et Thomoy magistris ac predicto comiti Ompud fratri eorundem nobilibus de Thomoy, et reambulet easdem presentibus commetaneis et vicinis, novas metas iuxta veteres et antiquas erigendo, statueretque eas. ipsis Ladislao et Thomoy magistris ac filiis comitis Ompud fratribus eorundem nominatis, si non fieret contradictum, contradictores vero si qui fierent, ad vestre citaret excellencie presenciam ad terminum competentem; et post hec diem citacionis et terminum ac nomina contradictorum, necnon et cursus metarum, excellencie vestre fideliter rescriberemus. Nos igitur excellencie vestre mandatis reverenter obedire cupientes ut tenemur, magistrum Nicolaum socium et concanonicum nostrum cum predicto homine vestro ad premissi negocii seriem transmisi-mus exsequendam, qui postmodum ad nos reversus per se et non cum predicto homine vestro, exhibensque literas cruciferorum de Nova Curia, excusam dicti hominis vestri continentes, ob quam causam ad nos ad premissi precepti vestri seriem recitandam accedere nequiverit, quarum tenor literarum dictorum cruciferorum inferius presentibus inseretur, nobis

dixit: quod convocatis omnibus vicinis et commetaneis, dictas terras Thulmach et Kazar vocatas invicem nullo participante contiguas et vicinas reambulassent, ac novas iuxta veteres metas erexissent, necnon et statuissent eas dictis magistris Ladislao et Thomoy et eorum fratribus, filiis videlicet comitis Ompud possidendas, nullo penitus contradictore existente. Tenor autem literarum dictorum cruciferorum talis est: Viris discretis amicis suis capitulo Wesprimiensi conventus cruciferorum domus hospitalis de Nova Curia, continuum amicitie incrementum. Noveritis quod Alexander filius Martini de genere Damasa homo domini regis cum nostro testimonio ad reambulandas terras et villas castri Zaladiensis Thulmach et Kazar vocatas, magistro Ladislao et Thomoy ac comiti Ompud fratri eorumdem per dominum regem Ladislaum et nunc per dominum Andream regem eisdem Ladislao et Thomoy magistris ac memoratis filiis comitis Ompud fratribus eorumdem collatas transmissus, ad nostram accedendo personaliter presenciam nobis dixit, quod presente vestro testimonio terras supradictarum villarum per veteres et antiquas metas earumdem, novas iuxta ipsas erigendo, presentibus vicinis et commetaneis terrarum predictarum reambulasset, et Ladislao ac Thomoy magistris et filiis comitis Ompud fratribus ipsorum statuisset, nullo penitus contradictore existente; et licet idem Alexander ad vestram presenciam accedere pre referenda premissa iuxta consuetudinem regni debuisset cum vestro homine prenotato, tamen propter insidias inimicorum suorum in vestris partibus existencium, prout nobis dixit ad vos ire non presumpsit. Datum in festo Conversionis beati Pauli apostoli. Cursus autem metarum terrarum earumdem, prout idem homo noster nobis recitavit, sic incipiunt: in valle videlicet, qui vulgo Ruzus vocatur, et ab una magna arbore ilicis pro meta assignata incipiens tendit ad plagam aquilonis directe ascendendo unum montem, in cuius summitate sunt due mete terre, et post hec descendendo de monte ad unam vallem, que respicit ad occidentem, et transit a valle, necnon et eundo in latere montis parvo spacio, descendit iterum ad quandam aliam vallem, que vallis directe vadit ad aquilonem, in cuius fine in ascensu montis

est via, per quam itur in villa Scetek, iuxta quam in virgulto sunt due mete; deinde autem ad eandem partem aquilonis tendendo iuxta ipsum virgultum per terras arabiles in longitudine duorum iugerum intrat in silvam in eodem monte et vadit directe ad aquilonem ad viam, que veniet de villa Tulumach, et itur in eadem ad villam Zeck(*igy*), transitaque eadem via attingitur ad arbores ilicis pro metis cruce signatis, per longitudinem trium iugerum in vertice ipsius montis directe una post aliam existentibus; post hec autem in longitudine unius iugeris divertit versus occidentem prope viam, per quam de villa Scetek venit ad aquilonem ad villam comitis Alexandri pristaldi huius cause, et ibi est una meta terrea nova, necnon et quedam arbor ilicis signata pro meta; deinde per eandem viam versus aquilonem in eadem silva currit in modico spacio, qua transita descendit in vallem ad terram cultam, ubi sunt due arbores cerasarum pro metis signate, qua culta terra per latitudinem trium iugerum transita, intratur iterum in silvam, et eundo per magnum spacium in eodem monte et silva, venit ad unam metam ultimam terream positam in arbore ilicis, ubi per omnes superius annotatas metas a terra et vicinitate magistri Johannis filii Dionisii palatini separatur, incipit vero vicinitas possessionis sive terre Alexandri supradicti; unde tenditur versus orientem et descenditur de predicto monte in vallem Kazar appellatam, qua transita et ascendendo montem in terra culta iuxta silvam, que silva est a parte aquilonis in longitudine unius iugeris, descenditur ad duas valles, quibus vallibus necnon et inter eis montibus existentibus transactis, venit ad tertium montem in quo sunt due mete terree in magna silva, ubi et finitur vicinitas possessionis dicti comitis Alexandri et fratrum suorum, inchoanturque termini vicinitatis terre seu possessionis Ladislai filii Paridis, de qua finali meta superius annotata divertit iterum ad plagam australem ad unam viam, per quam eundo competens spacium de manu sinistra extra ipsam viam, venit ad metam terream, ubi finitur vicinitas possessionis dicti Ladislai et inchoantur termini terre Johannis filii Elek; transitur enim de predicto finali loco per parvum spacium, venit in quandam viam superius

annotatam et per eam descendendo in vallem, attingitur ad unam metam terream, a qua parum procedendo venit ad aliam metam terream positam in arbore cerasarum, a qua ascendendo in montem, attingitur ad unam vineam, ubi sunt due mete terre; deinde iuxta eandem vineam eundo satis per competens spacium, de manu sinistra venit ad unam metam terream, in qua est arbor ilicis, et de manu dextra alia meta similiter terrea ad arborem ilicis monticulata, ubi finitur vicinitas terre Johannis filii Elek supradicti et venit ad metas et terminos terrarum emticiarum dicti magistri Ladislai et fratrum suorum comparatarum a Michaele et fratribus suis, filiis videlicet Warow sicut dicitur, et sic mete necnon et termini terrarum Tulumach et Kazar vocatarum finiuntur. Nos itaque petitionibus Ladislai et Thomoy magistrorum, Tonyz et magistri Vrkund, Dominici et Pauli fratrum eorundem favorabiliter inclinati, quia predictas terras Thulumach et Kazar vocatas per dictum regem Ladislaum ipsis Ladislao et Thomoy magistris ac comiti Ompud fratri eorundem collatas et per hominem nostrum memoratum sub testimonio capituli Wesprimiensis eisdem Ladislao et Thomoy magistris ac filiis comitis Ompud supradictis fratribus eorundem statutas comperimus nullo contradictore apparente, ipsas terras Thulumach et Kazar eisdem Ladislao et Thomoy magistris, Tonyz, magistro Vrkund, Dominico et Paulo filiis comitis Ompud fratribus eorundem et eorum heredibus, heredumque suorum successoribus, prout per dominum Ladislaum regem eis collate fuerant, reliquimus, et etiam de novo contulimus, dedimus et donavimus iure perpetuo possidendas et habendas. In cuius rei testimonium, perpetuamque firmitatem, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Theodori Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CC^o nonagesimo secundo; tercio nonas Februarii, regni autem nostri anno secundo.

A pecsétörödékek vörös és sárga selyem sodraton függnék. Eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1597. 15. dipl. lt. 1341. Nagy Imre.

74. *Benedek püspök újabb kiváltság-levele a köveskáli egyházi nemések részére. Veszprém, 1292. febr. 13.*

Nos B(enedictus) dei gracia episcopus Wesprimiensis, aule domine regine cancellarius, significamus quibus expedit presencium noticiam habituris, quod nos consideratis meritoriis serviciis Demetrii, Laurencii et Petri filiorum Germani, Mykaelis et Iwanch filiorum Johannis, Sebastiani filii Chamas, Lukach filii Petri, Floriani et Galli filiorum Petrus, Petri et Pauli filiorum Maradek, Vrbani Salamonis et Mathie filiorum Methe, Thyba et Theodori filiorum Lodomerii, Pauli Stephani Petri et Benedicti filiorum Wosos, iobagionum nostrorum de villa Kueskal, que nobis et predecessoribus nostris ac ecclesie Wesprimiensi multipliciter impenderunt, tam fidelium et multiplicium serviciorum in gratuitam recompensationem, et ut ceteri exemplo eorum ad fidelitatis opera diligentius et ardentius excitentur, de voluntate et consensu fratrum nostrorum et ad instanciam nobilium iobagionum ipsius ecclesie Wesprimiensis, in numerum nobilium iobagionum exercituancium, cum eorum heredibus heredumque suorum successoribus recepimus paterno et gratuito cum favore. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes concessimus literas nostro sigillo communitas. Datum Wesprimii, quarta feria proxima post dominicam Exurge, anno domini M^o CC^o nonagesimo secundo.

Fennena királyné 1292-ki átiratából; l. alább.

75. *Fennena királyné a veszprémi püspök által a köveskáli egyházi nemések részére adott újabb adomány-levelet megerősíti. 1292.*

(N)os F(ennena) dei gracia regina Hungarie memorie commendamus, quod venerabilis pater B(enedictus) episcopus Wesprimiensis aule nostre cancellarius, ad nostram accedens presenciam, literas suas insertas presentibus, peciit a nobis per nostras literas confirmari; quarum literarum tenor talis est: Nos . . . . stb. (lásd fentebb 74. sz. a.) Nos vero petitionem ipsius venerabilis patris iuri consonam cognoscen-
tes, literas suas insertas presentibus, auctoritate presencium

duximus confirmandas. In cuius rei testimonium et firmitatem, presentes nostras literas concessimus duplicis sigilli nostri munimine roboratas. Datum anno domini M^o CC^o nonagesimo secundo.

A pecsét hártvaszalagon függött; eredetijét a veszprémi káptalan ltárában «Doc. episc. Köveskál» csomagban 2. sz. alatt őrzik. Vég hely D.

76. A vassvári káptalan bizonyáglevelé a Ják nemzetségbeli Mikének Gyűrűs nevű birtokáról. 1292.

Nos capitulum ecclesie beati Michaelis archangeli de Castroferreo, notum facimus tenore presencium universis, quod magister Mike filius comitis Martini nobilis de genere Jak, coram nobis personaliter constitutus, possessionem suam Dyurus nuncupatam, que ipsum ut dicebat hereditario iure contingebat, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis, quibusdam particulis ab aquilone videlicet et a plaga meridionali positis, que pignori vel vendicioni per eundem magistrum Mykem prout exponebat sunt obligate penitus exceptis et exclusis de eadem, nobili domine Jolenth vocate consorti sue, filie Keled de genere Buzad pro dote et sponsalibus eiusdem ac omnibus rebus tempore nubendi secum allatis, dedit et contulit in perpetuum pacifice et quiete tenendam pariter et habendam ac possidendam, sicut ipsa domina in lecto iacens egritudinis, per unum ex nobis ad hoc pro testimonio per eiusdem precamina nobis frequencius porrecta impetratum, qui consensum ipsius et assensum referebat in hac parte, nunciavit eandem eciam dominam cum premissa possessione tamquam trecentis marcis super ipsis dote et sponsalibus ac aliis rebus premissis ad plenum contentam, didicimus et cognovimus eodem uno ex nobis recitante; hoc adiecto, ut tam ipso magistro Myke vivente quam eciam eodem de medio sublato, sicut idem annuit et concessit, predicta domina de possessione annotata liberam et securam ordinandi vel cui volet conferendi aut vendendi seu legandi tamquam sui iuris proprio habere poterit facultatem. In cuius rei memoriam plenioram presens scriptum contulimus sigillo nostro communitum, anno domini M^o CC^o LXXXX° secundo;

magistro Michaelae preposito, Cosma cantore, Blasio custode, Simone decano ecclesie nostre existentibus.

Hártyaszalagon függő pecséttel; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

77. *A fejérvári káptalan előtt Péter veszprémi kanonok Egerszeg birtok elfoglalása miatt tiltakozik. 1293. sept. 1.*

Nos capitulum Albensis ecclesie damus pro memoria, quod vir discretus magister Petrus cantor ecclesie Vespri-miensis vice et nomine prepositi et capituli loci eiusdem co-ram nobis personaliter comparens, protestatus est in hunc modum, quod possessio Egerzeg vocata, quam nunc magister Johannes filius Hernici bani nescitur quo mediante titulo occupavit et occupatam detinet in preiudicium iuris ecclesie Vesprimiensis, esset de mero iure et possessorio, dicte Vespri-miensis ecclesie, per iudiciariam sententiam domini Bele regis felicis recordacionis iamdicte ecclesie Vesprimiensi perpetuo assignata, unde suam protestacionem reiterans et repli-cans dicit atque dixit dictum magistrum Johannem supra-dictam possessionem indebite detinere, prohibuitque eundem ab emcione ipsius possessionis similiter et vendentem a ven-dicione eiusdem, si qui foret. Datum in festo beati Egidii confessoris, anno domini M^o CC^o nonagesimo tercio.

Zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije a veszprémi kápt. ltárá-ban. Véghely D.

78. *A vasvári káptalan előtt a Nádasd nemzetségbeliék több birto-kon és ezek között Paah nevű birtokon osztoznak. 1293. nov. 18.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castroferreo presentes literas damus pro memoria, quod Mark filius Laurencii de Nádasd ex una parte, Andreas Ladizlaus et Dionisius filii comitis Andree de eadem ex altera, coram nobis constituti, omnibus causis suis et earum quescionibus pro quibus ex citacione ipsius Mark coram domino rege in octavis sancti Martini debebant comparere, ipsis eciam citacioni et termino renunciantes ex integro, super possessionibus suis et earum divisionibus, mediantibus probis viris se taliter retule-runt concordasse, quod dicti filii Andree comitis porcionem

eorum cum omnibus utilitatibus suis et domibus, quam habuerunt in Monorod, dederunt et contulerunt dicto Mark in perpetuum pacifice et quiete possidendam; hoc adiecto, ut de cetero idem Mark in possessionibus dictorum filiorum comitis Andree tam hereditariis emticiis et acquisitis, Paah Gelse et Makua videlicet vocatis, nullam sibi posset vel valeret vendere porcionem. Literas eciam partes super qualibet quescione ipsorum suscitata confectas, permiserunt frivolas et inanes. Datum in octavis sancti Martini. Visis eciam presentibus, privilegium nostrum concedemus. Anno domini M^o CC^o nonagesimo tercio.

A vasvári káptalannak 1314-ben «Ladislaus et Dionisius filii comitis Andree filii Chopov de Gelse de genere Nadasd» kérésére kiadott átiratából, melyet ismét ugyancsak a vasvári káptalan 1341-ben «Ladislai filii Andree de Gerse» kérésére írt át; ezen utóbbi átirat eredetije megvan a gr. Esterházy cs. galantai ltárában. 18. 8. Nagy Imre.

79. *A vasvári káptalan előtt Széplaki Pósa fiai, birtokaikon, s ezek közt Löcő Szántó és Ivahunföldre nevű földterületeken megosztottnak. 1295. febr. 23.*

Altera vero litera conventus Zaladiensis anno M^o CCC^o quinquagesimo septimo edita, habens in se transscriptive continenciam literarum capituli Castriferrei in octavis diei Cinerum anno domini M^o CC^o nonagesimo quinto confectarum, sua serie informasset, quod comes Ladislaus filius comitis Pose de Zeplak ab una parte, magister Nicolaus et Dominicus filii comitis Pose fratres dicti comitis Ladislai ab altera, coram (eodem capitulo) constituti, talem in possessionibus suis hereditariis videlicet emticiis et acquisiticiis, propter unionem pacis et concordie stabilitatem perpetuam, divisionem inter se fore factam retulissent, quod possessio Zeplak vocata, Endred et Balase, et terra Leue, Zanto, Ivahonfelde ac terra Albi Dionisii in comitatu Riche ultra Dravam existens, cum omnibus utilitatibus suis circumstanciis et pertinenciis universis, cessissent et remansissent Ladislao comiti memorato perpetuo possidende per filios filiorum; e converso possessionibus Zenthmihal, Moso, Morton, que emtie comitis Ladislai fuis-

sent, ut dixissent, magistro Nicolao et Dominico fratri suo antescriptis cedentibus et remanentibus pleno iure similiter perpetuo possidende, possessio autem Tengerd vocata sicut usque tunc, in communi possedissent sub condicionibus et articulis in eisdem literis conscriptis conservarent.

Szécsényi Frank országbírónak 1402-iki ítéletéből, mely Széplaki Bothka fia Jánosnak Rummy Imre fia Benedek ellen Balozsaj Vas vármegyei birtok végett indított perében keletkezett; az országbíró ítéletét átírta a vassvári káptalan 1402 évben, s ez átirat eredetije megvan a Rummy cs. ltárában, Balozsajban Vas vármegyében. Nagy I.

80. *A zalavári convent bizonyság-levele a rajki nemesek birtokvételéről. 1296. máj. 1.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, significamus omnibus quibus expedit presencium per tenorem, quod comes Johannes filius Iwan de Bukyn a parte una, magister Pousa et Johannes filii Pousa, Johannes filius magistri Benedicti, Petrus filius Zegen et Alexander filius Elek nobiles de Rayk ab altera, personaliter coram nobis constituti, idem Johannes terram suam Bukyn vocatam cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis et in eisdem metis et terminis sicuti ipse possedissee dinoscitur et plenius in nostris prioribus literis privilegialibus ac Chak bani tunc tempore comitis Zaladiensis continentur, magistris Pousa et Johanni, item Johanni filio magistri Benedicti, Petro et Alexandro supradictis, pro viginti quinque marcis in terminis per eosdem assumtis secundum formam literarum domini Nicolai palatini coram nobis plene et ab eisdem habitis et perceptis, confessus est vendisse (*így*), iure perpetuo et heredum suorum successoribus possidendam et habendam; dicimus tamen, quod viginti marcas et fertonem de predicta pecunia magistri Pousa et Johannes ac Johannes filius magistri Benedicti, item duas marcas minus fertone Petrus filius Zegen, et tres marcas Alexander filius Elek ad precium predictae terre coram nobis persolverunt, recepturus tamen unus quisque ipsorum de predicta terra ad valorem et quantitatem pecunie sue per quemlibet ipsorum persoluturam; comes

autem Johannes de Bukyn omnia instrumenta et privilegia sua quorum vigore predictam terram obtinuerat, scilicet Chak bani et nostras, ad maius ipsius terre vendicionis munimen reddit et assignavit magistris Pousa et Johanni ac cognatis ipsorum antedictis coram nobis. In cuius vendicionis memoriam et perpetuam firmitatem, ad instanciam et petitionem parcium predictarum concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum in octavis beati Georgii martiris, anno domini Millesimo CC^o nonagesimo sexto.

A zalavári conventnek «Georgius filius Johannis de Rayk» részére 1393-ban készült átiratából; melynek eredetije megvan a Rajky cs. ltárában. Nagy Imre.

81. *A zalavári convent előtt a billei nemesek birtokuk egy részét Kanizsaszegi Einard comesnek eladják. 1296.*

Frater Stephanus miseracione divina abbas et totus conventus monasterii beati Adriani de Zala, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presens scriptum inspecturis, salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod constitutis personaliter coram nobis Jacobo et Stephano filiis Agabyti, Petro et Benedicto filiis Chuda ab una parte, Eynardo comite de Kenesazyg ab altera, iidem Jacobus Stephanus Petrus et Benedictus confessi sunt clara voce, quod terram seu possessionem eorum hereditariam in Bylle existentem, ab aliis consanguineis ipsorum in divisione separatam, aratro uni sufficientem, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis, vendidissent predicto comiti Eynardo pro quatuor marcis plene receptis ab eodem, volentibus et permittentibus cunctis commetaneis ipsius terre, videlicet Nicolao filio Leukrat, Thoma Johanne Gregorio et Petro filiis eiusdem, item Blasio et Laurencio filiis Lothart, item Myko Thoma et Albeus, item Petro Micaele Benedicto et Johanne filiis Nicolai filii Gubas, cognatis predictorum, nobilibus de eadem Bylle, item Nicolao filio Pous, iure perpetuo in filios filiorum inrevocabiliter possidendam. Illud eciam non preterimus, quod ad petitionem parcium unum ex nobis, Thomam sacerdotem notarium nostrum, ad maiorem huius rei cautelam transmisimus,

coram quo dominus Nicolaus palatinus, qui in vicinitate ipsi terre super porcione Abrae filii Scemere attinet, consensum et assensum prebuit vendentibus et ementi; precipue pro serviciis dicti comitis Eynardi fideliter impensis et eciam impendendis; predictam terram coram eodem notario nostro reambulando et signis metarum circumdando, pacificeque statuendo. Cuius quidem terre metarum distinciones hoc ordine incipit: primo in valle Zapula a quadam arbore ilicis, et vergit versus orientem, et pervenit ad duas arbores ilicis que sunt in acie silve et separant a Nicolao filio Pous; inde flectitur ad meridiem et venit ab arborem piri, que similiter separat a Nicolao iamdicto; (et) inde tendit ad orientem per virgultum, et incidit in viam magnam, ubi sunt due mete fuse angulares, que similiter separat ab eodem Nicolao; inde flectitur ad meridiem transiens duas vias, et venit ad quasdam arbores ilicis, que similiter separat a Nicolao sepedicto; inde vergendo directe ad meridiem pervenit ad arborem populeam, ubi est meta fusa, que separat ab eodem Nicolao et ab Abraam et a filiis Nicolai filii Gubas; inde flectitur ad occidentem et venit ad arborem piri iuxta terras arabiles existentem, que separat similiter a terra Abrae prenotati; inde paululum tendit ad septemtrionem et incidit in viam, per quam tendit ad occidentem pervenitque in vallem Zapula ubi separat a terra Nicolai filii Leukart; inde flectitur ad septemtrionem iuxta vallem antedictam et pervenit arborem ilicis primitus nominatam, et ibi terminatur. In cuius acti testimonium perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas; anno domini M^o C^o C^o nonagesimo sexto.

Piros, sárga, zöld és lila-színű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival. Orsz. Ltár: dipl. oszt. 1459. Nagy Gyula.

82. *A zalavári convent előtt Mikó bán és fia, Rád nevű birtokot megveszik. 1298.*

Petrus filius Benedicti pro Johanne fratre suo, quasdam literas privilegiales conventus Zaladiensis anno domini millesimo CC^o nonagesimo octavo emanatas demonstravit; in quarum tenoribus Petrum filium Dionisii (patrem Nico-

lai), Johannem et Blasium filios Balasey, Georgium filium Adriani, Ladislaum filium Andronici (patrem Demetrii) ac Michaellem filium Laurencii (patrem Stephani) possessionariam porcionem ipsorum in possessione Raduh ipsos de iure et de facto contingentem, absque alicuius contradictionis seu prohibitionis obstaculo, pro viginti duabus marcis plene receptis, in presencia dicti conventus, sub metis et terminis in eisdem literis privilegialibus habitis, Mykou bano et Benedicto filiō eiusdem ac per eos ipsorum posteritatibus cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis pacifice et quiete possidere et habere vendidisse comperimus.

Pál országbírónak 1333-ban kelt ítéletéből, melynek eredetije a gr. Esterházy cs. galantái ltárában 11. 9. őriztetik. A per a fönt nevezett Dénes fiának Péternek fia Miklós és a többi fönt nevezettek közt egyrésztől, másrésztől «inter Gregorium Chuntus filium Jule de Gyvad» — a kerecsenyiek egyik őse között, Olraduh (Alsó-Rád) birtok miatt folyt. Nagy I.

83. *A veszprémi káptalan előtt Mátyás eörsi nemes, palotáját a hozzá tartozó földekkel Renold fiának Miskének eladja. 1299. máj. 22.*

Nos capitulum Wesprimiensis ecclesie damus pro memoria, quod Myske filius Rennoldi ab una parte, comite Mathia Micahele et Bele filiis suis, pro se et pro Andrea ac Petro filiis eiusdem comitis Mathie nobilibus de Wrs ab altera, discretis viris magistris videlicet Paulo preposito Hantensi et Jekmino decano concanoniceis et sociis nostris karissimis per nos ad exequenda parcium prius negocia transmissis, et redeundo eisdem partibus communiter astantibus coram nobis constitutis, ipsis eisdemque partibus concorditer referentibus, tale proposicionale ordinatum inter eas intelleximus fore factum, quod pallacium comitis Mathie simul cum terris et aliis attinenciis infrascriptis, quod idem comes Mathias et filii sui prenotati ipsi eidemque Myske pro tredecim marcis pignori obligarant et totidem marce supercreverant per duplum earundem, superaddendis per predictum Myskem novem marcis et in terminis infrascriptis per eundem Myskem persolvendis, per predictum comitem Mathyam et filios suos prenotatos, prout iidem pro se et pro reliquis fratribus suis absentibus aderant, eidem Myske tamquam emcionis titulo

comparanti relictum et commissum esset perenniter possidendum. Terre autem et alia attinencia eidem pallacio ascripta hoc ordine distinguntur: quod triginta duo iugera terrarum eidem pallacio immediate adiacendo positarum, simul cum puteo Oolkwth dicto, et silva necnon pomerio ad idem pallacium spectantibus, a parte orientis ubi existit magna via per quam itur ad inferiorem villam Wrs nuncupatam, a parte vero septemtrionali terre ecclesie beate Marie Magdalene de eadem Wrs iuxta predictum pomerium vicinatur; a fine autem terre eiusdem ecclesie descendit una via, in qua itur subtus illum montem in quo idem pallacium fundatum existit, ad vicinitates terre eiusdem Myske versus occidentem, a parte autem meridionali, prout de predicta via ville Wrs, in quadam valle in utroque latere eiusdem vie montosa, per invium ad partes vergit occidentis et pervenit inferiores partes terre eiusdem Myske, ibique sicut dixerunt terminatur. Solutiones autem partim in denariis partim in estimacione condigna, exclusis armis, in binis terminis, scilicet partim in quindenis Nativitatis beati Johannis Baptiste et partim in octavis Nativitatis virginis gloriose eisdem comiti Mathye et filiis suis superius annotatis per eundem Myskem sunt coram nobis faciende, qui si primum terminum omitteret in solvendo, iudicium incurreret, si secundum preteriret, duplo puniatur; a molestantibus autem quibuslibet racione pallacii et suorum attinencium, idem comes Mathyas et filii sui frequencius iterati suorumque successores eundem Myskem et suos heredes semper tenentur expedire; preterea adiecerunt partes ut idem Myske sepedictum pallacium edificiali reparacione renovare posset, sed incastellare nullo modo, non hoc eciam inter cetera pretermisso, quod completis solucionibus suprascriptis, super confirmacione et perpetuacione presentis rei peremcionis et comparacionis titulum sive modum per partes facte, sicut expressius superius continetur, Myske sepius iterato sine parte adversa coram nobis comparente, nostrum privilegium conferemus. Datum in festo beate Elene, anno domini M^o CC^o nonagesimo nono.

Zárlatán hosszukás pecsét nyomaival; eredetije a körmenđi ltárban. Vég hely D.

84. *A veszprémi káptalannak a föntebbihez hasonló tartalmú oklevele jeles alakban kiállítva. 1299.*

Capitulum Wesprimiensis ecclesie, omnibus Christi fidelibus presens scriptum intuentibus, salutem in salutis largitore. Dignum est et necesse congruit rationi, ut series rerum gestarum literarum testimonio et scripto privilegiali fulciatur, ne obliuio emula memorie in eis recitandis aliquatiter possit novercari. Ad universorum igitur noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod comite Mathia et magistro Michael filio suo, pro se videlicet et pro Andrea, Petro, ac Beke filiis eiusdem comitis Mathie ab una parte, magistro Myske filio comitis Renoldi nobilibus de Vrs ab altera, coram universitatis nostre presencia personaliter constitutis, propositum et relatum extitit per eosdem, quod cum pallacium dicti comitis Mathie existens in Vrs simul cum terris et aliis attineniciis eiusdem pallacii infrascriptis, quod videlicet idem comes Mathias et filii sui, ipsi eidemque magistro Myske pro tredecim marcis pignori primitus obligarant, et totidem marce supercreverant per duplum earumdem, comes Mathias et filii sui redimere . . . usassent, imo spontanea et liberali voluntate unanimi concordi pacifico et consensu eidem magistro Myske perpetuare et perpetuacionis robore confirmare cupientes et volentes, novem marcis prefate summe superadditis, coram nobis receptis ab eodem, pro summa triginta quinque marcarum, que per debitum principale duplo cum eiusdem, nec non per novem marcas superadditas, videlicet paulo antescriptas collecta constituetur, simul computando, ipsum idemque pallacium iamdicto magistro Myske tamquam empcionis titulo comparanti et suis successoribus per eundem, idem comes Mathias et magister Michael filius eius, prout pro se et pro reliquis filiis eiusdem comitis Mathie superius nominatis aderant, commiserunt contulerunt et dederunt iure perpetuo pacifice et quiete ac irrevocabiliter possidendum heredum per heredes in filios filiorum. Terre siquidem et alia attinenencia eidem pallacio ascripta, hoc ordine distinguntur: quod triginta duobus iugeribus terrarum eidem pallacio immediate positarum simul

cum puteo interposito videlicet Olkuth dicto, silve et pomerio ad idem pallacium spectantibus a parte orientis existit magna via sive publica, per quam itur ad inferiorem villam Vrs nuncupatam, a parte vero septemtrionali terris ecclesie beate Marie Magdalene de eadem Vrs iuxta predictum pomerium vicinatur; a fine autem terre eiusdem ecclesie descendit una via in qua itur subtus illum montem, in cuius cacumine idem pallacium fundatum et constructum perseverat; deinde curritur ad vicinitates terrarum eiusdem magistri Myske versus partes occidentis, a parte autem meridionali prout de predicta via ville Vrs, in quadam valle in utroque latere eiusdem vie montosa, vergit per invium ad occidentem, et perveniendo ad inferiores partes terre eiusdem magistri Myske, terminatur; hoc non inter cetera pretermisso, quod comes Mathias et filii sui superius nominati, filiique suorum filiorum et ipsorum successores, tenentur magistrum Myskem heredes et eiusdem, a molestantibus omnibus racione pallacii et suorum attinencium prescriptorum impetentibus seu molestare attentantibus, expedire propriis laboribus sumtibus pariter et expensis. Ut igitur huius acte rei series robur perpetue firmitatis capiat, nec per quempiam lapsu temporum valeat in irritum revocari, presentes concessimus literas sigilli maioris munimine nostri roboratas. Datum per manus magistri Hermani lectoris, anno dominice incarnationis. M^o CC^o nonagesimo nono; venerabili in Christo patre et domino Benedicto dei gracia episcopo, aule domine regine cancellario domino nostro, magistro Stephano preposito, magistris Petro cantore, Laurencio custode ecclesie nostre existentibus.

Az ép kerek pecsét fehér-, zöld- és szederjes színű selyem zsinóron függ; eredetije a körmendi ltárban. Véghely D.

85. *Az alországbíró Kesző falut Chom fia István ellen megidézteti.
Év nélkül aug. 10.*

Viris discretis et honestis dominis amicis suis capitulo Budensi J. viceiudex palatini Bude residens inclinacionem cum honore. Discrecionem vestram requirimus, quatenus vestrum detis testimonium coram quo Jacobus homo noster

Stephanum et Dionisium filios Erdev de Pauly et Johannem servientem eorum, item Petrum officialem eorum de Kezv, et dictus Petrus Jurkum iobagionem suum debeat statuere, item Stephanum de Kezv, Eliam, Obus et Stephanum filium suum ac Myko de eadem Kezv et ipsam villam contra Stephanum filium Chom, ad nostram citet presenciam ad terminum competentem. Diem citacionis et terminum nobis vestri gracia rescribatis. Datum Bude, in die sancti Laurencii martiris.

Eredetije az orsz. ltárban dipl. oszt. 27826. Nagy Imre.

86. *Lőrincz kanizsaszege várnagy előtt Bakonaki Márk comes egy erdőt elad. Év nélkül nov. 25.*

Nos comes Laurencius castellanus de Kenesazyg damus^{us} pro memoria, quod cum magister Stephanus filius Ipoliti, Mark filius Munuh, et Petrus filius Wolkun de Nova Curia, comitem Mark de Bokonuk ad nostram legitime evocassent presenciam, et super facto impignorationis silve sue literas conventus Zaladiensis presentassent, tandem idem comes Mark personaliter astans, mediantibus ceteris cognatis suis de suo genere et aliis probis viris palam affirmavit, quod dictam silvam suam eisdem pro tribus marcis cum gravamine dupli in pignore obligasset, et quod redemcionis termino redimere non potuisset; assumsit, ut in octavis beati Nicolai confessoris nunc proxime venturis coram testimonio loci Nove Curie et presente homine nostro, dictam silvam secundum quod in literis dicti conventus Zaladiensis continetur, novis metis distingendo ac estimando, idem comes statueret prefatis magistro Stephano Mark et Petro perpetuo, possidere, literis nostris et loci confirmando, ut liberam habeant vendendi vel perpetuo pacifice possidendi facultatem. Datum in Kenesazyg, in quindenis beati Martini confessoris.

Eredetije ép hártvaszeleten, a veszprémi káptalan ltárában, B. fiókban őriztetik. Vég hely D.

87. *A zalavári convent előtt a türjei prépost és egyháza, Zala-Szent-Péter nevű birtok egy részét zálogba veszi. 1301. mart. 4.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani martiris de Zala, memorie commendantes significamus tenore presentium quibus expedit universis, quod magister Paulus filius comitis Thome de Zalazegh ab una, Martinus prepositus monasterii beate virginis de Jurlye pro se et pro suo conventu parte ab altera coram nobis personaliter constituti, idem magister Paulus quandam particulam terre sue de terra Sancti Petri nominata existente iuxta fluvium Nadasd a parte occidentali iuxta terram monasterii beate virginis predicti a parte aquilonis iuxta viam, aut a magna via incipiendo que veniet de Pereztegh versus sanctum Gerardum immediate terre eiusdem magistri Pauli in virgulto, et inde directe veniendo versus orientem usque duas arbores piri et pomi et aliquas arbores prunarum, que sunt iuxta ipsum fluvium Nadusd a parte orientis prope finem ville Wche, et inde directe versus occidentem cum terris arabilibus et silvis usque ad predictam viam magnam Perezthegwtha vocatam, in qua via a parte occidentali tendendo versus septemtrionalem perveniet ad metam angularem monasterii memorati, impignoravit pro quindecim marcis promtorum denariorum latorum viennensium Martino preposito et conventui monasterii memorati, per spacium decem annorum, ita videlicet, quod si idem magister Paulus infra spacium decem annorum a preposito et conventu predictis cum quindecim marcis latis viennensibus plenariter coram nobis a prefato Martino receptorum promtorum denariorum remutare potuerit, bene quidem, alioquin ipsa particula terre pro eisdem quindecim marcis et quod residuum esset pro salute anime sue predicto monasterio de Jurle remaneret perpetuo possidenda; ad quod se coram nobis spontanea obligavit voluntate. Datum in festo sancti Adriani martiris, anno domini millesimo CCC^o primo.

Zsigmond királynak Budán 1425. jun. 17-én kelt, s Lőrincz türjei prépost által felmutatott és kir. consensust magában foglaló átiratából, mely ismét átiratban Zsigmond király által Jakab türjei

prépost kérésére 1429. oct. 22-én privilegialis alakban is megerősítetik. Ez utóbbinak eredetije megvan Körmenden a hg. Batthyány cs. ltárában. Nagy Imre.

88. *A császári káptalan előtt János türjei prépost Apatolch nevű birtokát bérbe adja. 1303. apr. 24.*

Nos capitulum ecclesie Chasmensis damus pro memoria, quod Johannes prepositus ecclesie beate Marie virginis de Jerleu ac Posa nobilis de Beel ab una, ex altera vero Geynein prepositus ecclesie beate Marie virginis de Golgoncha coram nobis personaliter constituti, prefati videlicet dominus Johannes ac Posa vive vocis ministerio confessi sunt in hunc modum, quod quandam particulam terram ad possessionem Apatolch pertinentem, signanter de magna via que transit de possessione Apatolch usque ad partem orientalem ad fontem Straziche, sicut in tenoribus privilegialium capituli ecclesie Vesprimiensis contineretur, ad fontem Zadorcuta, de fonte vero ad unum monticulum Halum vulgariter nominatum, secundum modum estimationem more prediali prefato Genyn preposito singulis annis in tribus marcis denariorum cum quinque pensis computando dedissent et contulissent, imo dederunt et contulerunt iamdicto preposito ac ecclesie sue, tali condicione interposito, quod predictam pecuniam singulis annis in octavis festi beati Georgii martiris idem prepositus ac ecclesia sua in capitulo coram nobis solvere teneretur, ut prenominate prepositus de Golgoncha personaliter assumente (*igy*) coram nobis, tali modo, quod si predictam solutionem negligeret aut minus curaret, extunc prefatus Genyn prepositus seu ecclesia sua sue (*igy*) quot annis solvere non curaret, tot annis in duplo solvere teneretur, terram vero predictam resignare aliquali contradiccione non obstante teneretur, si vero resignare differet vel contradiceret, extunc ante litis ingressum in quinquaginta marcis denariorum convinceretur eo facto. In cuius rei memoriam concessimus literas nostras patentes sigillo pendenti nostro consignatas. Datum in festo beati Georgii martiris, anno domini M° CCC° tercio.

Hártyaszalagon függő pecsét maradványaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Ugyanott megvan a császári káptalannak 1316. máj. 4-én kelt oklevele is, mely szerint «frater Herri-cus ordinis premonstratensis prior ecclesie b. Marie virginis de Jerleu in persona domini sui Stephani prepositi de eadem Jerleu» protestált az ellen, hogy a fentebbi 1303-ki oklevél szerint kikötött évi bért Miklós glogonchai prépost nem fizette meg. Nagy Imre.

89. *A veszprémi káptalan előtt Benedek veszprémi püspök testvére, a Rád nemzetségből való István, a többek közt Paloznakon egy szőlőt szerez. 1304. jun. 7.*

Capitulum ecclesie Wesprimiensis, universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris, presens scriptum inspecturis, salutem in domino sempiternam. Cum plerumque acta iusta oblivione vel calumnia lapsu temporum soleant illicitè revocari et indebite retractari, nisi fuerint literarum testimonio confirmata et per scripta in memoriam revocata discretorum, ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nobilibus viris comite Johanne filio Simonis de Wamus pro se, et Nicolao ac Erdeu et Ladislao ac Mauricio et Iwan ac Johanne filiis suis ex una parte, et magistro Stephano filio comitis Prothasii fratre venerabilis patris domini nostri Benedicti dei gracia episcopi Vesprimiensis de genere Raad ex altera personaliter coram nobis constitutis, idem Johannes totalem porcionem seu possessionem suam, tam iure hereditario quam emticio in dicta terra Wamus ipsum contingentem, preter Thome filii Marci et Samsonis filii Sabini et Dionisii filii Sebastiani cognatorum suorum porcionem, cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis, videlicet sessionibus domibus et vinea circa domum eiusdem a parte occidentis existente, et arboribus fructiferis in Kerek-gemulch et in nemore Naraad vocatis, in porcionem suam cedentibus, ac terris arabilibus continentibus ducenta et viginti novem iugera, in locis infrascriptis, videlicet quatuor iugera in loco Kund inter duas stratas existencia, item sex iugera occidentis, ibidem ad predicta iugera iacencia longitudinis extremitate; preterea viginti quinque iugera circa viam qua itur de Wamus in Wesprimium, item ex alia parte

dicte vie a parte meridiei inter terras Mathei et terras filiorum Damiani decem iugera; preterea in loco Damanara nuncupato, iuxta viam per quam itur de Vesprimio in Wamus, viginti iugera, item ibidem in extremis iugerum eorundem a parte orientis quatuor iugera, inter terras Mathei et Pauli prepositi Hantensis ad eandem viam extensa, ad partem aquilonis; preterea in loco Vruskw nuncupato octo iugera, item in ordine terre fimate ante predictum locum Wruskw, inter terras Samsonis et Thome predictorum quinque iugera; preterea in loco Teluk vocato septem iugera, ad quendam rivulum versus partem occidentalem a quadam strata incipiendo iacencia, suis extremis; item in loco Wyteluk dicto tria iugera, terre Samsonis ab aquilone existenti vicinata; ceterum tria iugera inclusa terris Andronici et Petri nigri de strata prenotata, versus rivulum iacencia, vel extensa ad partem occidentis; preterea quinque iugera extensa versus partem aquilonis ad arborem piri Kalamarkurtuel vocatam; item prope villam Wamus iuxta terras Balasei octo iugera, ad vallem Kwtseed dictam extensa versus partem orientis; preterea in loco Gullaalia nuncupato quatuor iugera iacencia ad partem orientalem versus vallem; ceterum ibidem septem iugera duabus viis inclusa, quarum una ad ecclesiam et alia in Keseleufescek itur, cum sex arboribus nuncum existentibus in eisdem; item sex iugera iuxta arborem quandam nucum in loco Seri dicto, ad stratam, per quam itur ad ecclesiam versus partem occidentem extremitatibus suis extensa; preterea in sessione Kazmerii iuxta viam per quam itur de Hydegkvt in Vesprimium, a meridie tria iugera; item in loco Kwesteluk quatuor iugera, extensa suis finibus ad stratam per quam itur in Meneke a parte orientis; preterea in eodem loco, habito modico intervallo, quinque iugera a parte cuiusdam vallis; item iuxta viam publicam Loomwt dictam a parte occidentis quindecim iugera; ceterum inter eandem viam Lomwt vocatam et inter viam Fenerut similiter quindecim iugera; item in loco Magrold dicto in tribus locis novem iugera; preterea in loco Tynlouseuse decem iugera; item in magno campo in loco Tuteukuz decem iugera; item decem iugera de eodem loco Tuteu dicto

ad metam quandam iacencia suis finibus; ceterum in Loom quatuor iugera ad viam Ilmalwt iacencia vel extensa; item in loco Feneernak sex iugera iuxta terras Petri dicti Sceuka; preterea in loco Ruda dicto, iuxta terras Andronici existentes a parte aquilonis quatuor iugera; item iuxta viam de Bylge tria iugera; preterea in loco Halonheek de Monoroud tria iugera; ceterum ibidem in loco Medyesmezeu tria iugera; item medietatem vinee eiusdem in Poloznuk existentis, preter porcionem cognati sui ipsi magistro Stephano pro liberacione et redemcione persone sue proprie et duorum filiorum suorum, videlicet Nicolai et Erdeu, necnon Vrbaz generi sui de captivitate magistri Stephani filii Marci, est confessus ex voluntate beneplacito et consensu omnium commetaneorum et cognatorum suorum pro quindecim marcis denariorum viennensium, acceptis ab eodem magistro Stephano plenarie et receptis, sibi et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo et irrevocabiliter vendidisse contulisse et assignasse, pacifice possidendas tenendas et habendas. Obligans se et suos posteros vel heredes, predictum magistrum Stephanum et ipsius successores vel heredes, propriis expedire laboribus et expensis, si quis aliquid accionis ratione possessionum premissarum vel earum alicuius, contra ipsum magistrum Stephanum vel ipsius successores et heredes movere attentaret, imo si quis cognatorum vel heredum Johannis memorati, ullo unquam tempore, aliquam quescionem suscitaret ratione predictarum possessionum contra ipsum magistrum Stephanum vel eiusdem successores, notam calumnie vel gravamen incurreret ipso facto. Preterea idem Johannes assumsit literas privilegiales capituli Albensis, predicto magistro Stephano iuxta tenorem nostrarum literarum privilegialium facere emanari, propter rerum premissarum evidenciolem stabilitatem. In cuius rei firmitatem ac perpetuam certitudinem, nostras literas privilegiales ad petitionem predicti Johannis et instanciam, ipsi magistro Stephano concessimus, sigilli nostri appendentis munimine roboratas. Datum per manus magistri Dominici lectoris ecclesie nostre, anno domini M° CCC° quarto, septimo nonas Junii; reverendo in Christo patre domino B(enedicto) epi-

scopo nostro, et magistro Stephano preposito, Petro cantore et Laurencio custode existentibus.

A székesfehérvári káptalan 1304-iki átiratából, melynek eredetije a veszprémi káptalan ltárában «Vámos caps. XV.» őriztetik. Véghely D.

90. *A zalavári convent előtt Ádám-Suka nevű birtok elidegenítése miatt az illetők tiltakoznak. 1304. oct. 6.*

Nos frater Benedictus miseracione divina abbas de Zala totusque eiusdem loci conventus, memorie commendantes universis quibus expedit, quod Thomas et Johannes filii Michaelis dicti Kezeg coram nobis personaliter comparuerunt, qui Jacobum filium Michaelis de genere ipsorum de venditione possessionis in Adam Suka que ipsum Jacobum attingit, supradicti Thomas et Johannes manus alias de emptione et venditione de supradicta possessione Adam Suka vocate coram nobis prohibuerunt et contradixerunt; qui quidem si pignori obligaret vel venderet, ipsis supradictis Thome et Johanni obligari vel vendere teneatur, nec ipsi comiti Micaeli patri eorum dicto Kezeg idem Jacobus vendere vel impignorare habeat liberam facultatem, nec ipsis supradictis si quidem comes Micael pater ipsorum ipsam possessionem vendendi habeat voluntatem, similiter eundem prohibuerunt et contradixerunt coram nobis. Datum in octavis beati Micaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o quarto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Nemzeti Múzeumban. Nagy Imre.

91. *A zalavári convent előtt a Jurle nemzetségből való Peregrin comes, Barlabáshida és Vitenyéd nevű birtokait a túrjei monostornak ajándékozza. 1306.*

Nos frater Benedictus miseracione divina abbas totusque conventus Zaladiensis, omnibus Christi fidelibus salutem in salutis largitore. Acciones quas mundus ordinat, sepe delect successus temporum, nisi firmentur caractere literarum, frequenter accidit quod humanis actibus attentans calumnia novercari, nisi trahat a literis immobile firmamentum. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus perve-

nire, quod comes Peregrinus de genere Jurle personaliter coram nobis comparando, oraculo vive vocis est confessus, quasdam possessiones suas in Barlabashyda cum omnibus utilitatibus suis et cum dimidietate molendini sui in eadem possessione existentis, et in Wytuned similiter cum omnibus utilitatibus suis, ipsum contingentes, considerans se et cognoscens sine herede decessurum, pro remedio anime sue volens et optans terrestria cambire celestibus et transitoria relinquere pro eternis, dedisse legasse et donasse monasterio suo videlicet monasterio beate virginis de Jurle, omnibus suis proximis et cognatis, videlicet magistro Philippo Thoma et Deseu magistris, magistro Pousa archidiacono Zaladiensi et aliis propinquis consanguineis et fratribus eorumdem personaliter coram nobis astantibus et non contradicentibus imo faventibus consencientibus et permittentibus, perennaliter irrevocabiliter possidendas; unde ut in nostris gesta temporibus perpetuo stabilitatis robur optineat, et nasciture posteritatis memoriam salubriter contingat, materiori consilio provisum est, res sollenniter gestas sigillatis apicibus eternare, itaque presens scriptum nostro sigillo pendenti duximus confirmandum, anno ab incarnatione domini M° CCC° sexto.

Függő pecsét nyomaival: eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

92. *A tihanyi convent előtt Máté ábrahámi egyházi nemes a veszprémi egyháznak hűséget fogad. 1307. jul. 12.*

Nos frater Thomas divina miseracione abbas et conventus monasterii Tyconiensis, significamus quibus expedit universis, quod Matheus filius Mathei de villa Abram, iobagio ecclesie Vesprimiensis, coram nobis personaliter constitutus, presente magistro Petro cantore nomine ac vice magistri Stephani prepositi et capituli Vesprimiensis comparente, pro eo, quia idem prepositus et capitulum ecclesie Vesprimiensis ipsum a priori condicionem suam, videlicet sub qua regia maiestas avos et parentes suos ecclesie beati Michaelis donaverat, exemerunt et in numerum nobilium iobagionum ecclesie transtulerunt, propter acceptum beneficium assumpsit et obligavit se et heredes suos ad servicium seu obsequium aliorum

nobilium iobagionum ecclesie perpetuo, non obstante occasione qualibet se teneri, ac condicione adiecta, quod si immemor accepti beneficii notam ingratitude incurreret, iidem prepositus et capitulum revocandi eum in pristinam condicionem haberent liberam facultatem. Preterea decimas frugum et vini eisdem dominis suis videlicet preposito et capitulo solvere tenebitur annuatim. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem, presentes concessimus literas sigillorum nostrorum munimine roboratas. Datum quarta feria proxima ante festum beate Margarete virginis, anno domini M^o CCC^o septimo.

A pecsétek hártvaszalagon függöttek; eredetije a veszprémi kápt. ltárában «Caps. II. Ábrahám» csomagban őriztetik. Véghely D.

93. *Benedek veszprémi püspök Bodrog vármegyei birtokát, a többiek közt egy paloznaki szőlőjét, testvérével a Rád nemzetségbeli Istránnal elcseréli. Veszprém, 1307. mart. 5.*

Benedictus dei gracia episcopus Vesprimiensis, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum intuentibus salutem in salutis largitore. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod nos consideracione habita, que ad meliorem statum et commodum ac utilitatem nostram et ecclesie nostre cedere possunt ad presens et eciam in futurum, magistro Stephano fratri nostro filio comitis Protasii de genere Raad, quasdam piscinas nostras episcopales Zerem, Karamach, Dabra, Agastou et Kokoch nuncupatas, cum particula terre ad ipsas piscinas in villa Azunfalva pertinente, in comitatu de Budrug existentes, quibus quidem piscinis ab oriente et septemtrione nobiles de Chepch, ab occidentali vero parte possessiones abbatis de Warod, et a meridie possessiones Johannis filii Joahun bani et prepositi de Thetul vicinantur, que propter nimiam loci distanciam nobis et ecclesie nostre minus utiles habebantur, in concambium quarumdam terrarum nobis et ecclesie nostre vicinarum et magis utilium, videlicet unius sessionis cum domibus et edificiis ac unius vinee circa eandem sessionem a parte occidentali, ac ducentorum et triginta iugerum terrarum minus uno in villa Wamus, necnon unius

vinee in terra Poloznuk, a Johanne filio Simonis de eadem villa Wamus mediantibus privilegiis capituli ecclesie Alben-
sis et fratrum nostrorum capituli videlicet ecclesie nostre com-
paratarum, item quatuor iugerum a Petro nigro filio Leuren
de eadem Wamus emtorum, item duorum iugerum a Fabiano
de eadem comparatorum, item in concambium cuiusdam
sessionis ante castrum Omnium Sanctorum, cum quibusdam
iugeribus terrarum in literis patentibus conventus monasterii
Tyconiensis plenius continencium, Vesprimii a Petro filio
Michaelis mediantibus literis eiusdem conventus, preterea in
concambium unius sessionis et terrarum ad eandem sessionem
pertinencium a relicta Zoch et filiis suis mediantibus literis
capituli Budensis per ipsum magistrum Stephanum fratrem
nostrum similiter precio comparatorum, dedimus et contuli-
mus perpetuo et irrevocabiliter in filios filiorum et heredes
heredum suorum possidendas tenendas pariter et habendas.
Quas quidem literas predictorum capitulorum et conventuum
super emcione predictarum sessionum et terrarum emana-
tas, idem Stephanus frater noster ad manus nostras assigna-
vit. In cuius rei testimonium perpetuamque firmitatem pre-
sentes concessimus sigilli nostri autentici munimine roborat-
as. Datum Vesprimii, anno domini M^o CCC^o septimo, tercio
nonas Marcii.

Hártyaszalagon függő pecsét töredékével; eredetije a vesz-
prémi káptalannál «Caps. XV. Vámos» csomagban őriztetik. Vég hely D.

94. *Az esztergomi érsek által kiküldött egyházi bírák, Benedek zala-
vári apátot az érseki szék elé megidézik. Esztergom, 1308. máj. 15.*

Nos magistri Seraphinus prepositus Posoniensis, Jo-
hannes lector Strigoniensis et Pelagys prepositus ecclesie
sancti Thome de promontorio Strigoniensi, iudices per vene-
rabilem patrem dominum Th(omam) miseracione divina ar-
chiepiscopum Strigoniensem pro tempore deputati, tibi reli-
gioso viro fratri Thome abbati monasterii sancti Aniani de
Thykonio, auctoritate eiusdem domini nostri archiepiscopi
qua fungimur, mandamus firmiter iniungentes, quatenus ac-
cedas personaliter vel unum ex fratribus tuis virum idoneum
transmittas, qui citet fratrem Benedictum abbatem, et con-

ventum monasterii Zaladiensis, contra discretos viros magistrum Stephanum prepositum et capitulum ecclesie Wesprimiensis ad presenciam ipsius domini nostri archiepiscopi, ad terminum competentem; et post hec diem citacionis et terminum assignatum eidem domino nostro archiepiscopo studeas rescribere in tuis literis suo modo. Datum Strigonii, in octavis adventus beati Michaelis archangeli, anno domini M° CCC° octavo.

Zárlatán három hosszúkas pecsét romjaival; eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában Lad. 109. misc. 10. jelzet alatt őriztetik. V. ö. H. Okmánytár IV. 114. l. Véghely D.

95. *A vasvári káptalan bizonyáglevele, hogy Zalaszegi Pál a kitűzött határnapon zálogos birtokát nem váltotta ki. 1308. nov. 22.*

Nos capitulum beati Michaelis de Castroferreo presentes literas damus pro memoria, quod cum secundum tenorem literarum nostrarum memorialium in octavis sancti Martini confessoris Paulus de Zalaszeg possessionem suam Ladizlao filio Seberedy de Kald impignoratam, cum octo marcis redimere debuisset coram nobis, adveniente termino, idem Paulus non venit nec misit ad redimendam possessionem suam antedictam. Datum quinto die termini predicti, anno domini M° CCC° octavo.

Ugyancsak a vasvári káptalannak «Ladizlaus filius Seueredy de Kald» kérésére 1338. ápril 19-én kiadott átiratából, melynek eredetije megvan Körmenden a hg. Batthyány és. ltárában. Nagy Imre.

96. *A vasvári káptalan előtt a Jurle és Zolok nemzetségbeliék Barabáshida nevű birtokukat eladják. 1308.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castroferreo notum facimus tenore presencium universis, quod Pilgrim filius Pilgrimi de genere Gurle, Stephanus filius Corradi, Dionisius filius Johannis de genere Zolohe coram nobis personaliter constituti, terram eorum Barabashyda vocatam, que iacet circa Zalam, ab occidente existentem, cum omnibus utilitatibus suis et cum una rota molendini in eadem Zala existenti, vendiderunt Johanni et Mark filiis comitis Pousa pro decem et octo marcis iure

perpetuo pacifice et quiete irrevocabiliter possidendam heredum per heredes; hoc adiecto, quod si processu temporis idem Johannes vel suorum heredes (*így*) a quoquam fuerint molestati, d . . prefati viri et suorum heredes tenentur eosdem a molestatoribus omnibus expedire propriis laboribus et expensis; quod ut ratum sit presens scriptum contulimus nostro sigillo communitum, magistro Bors preposito, Cosma custode, Petro cantore, Thoma decano ecclesie nostre presentibus, anno gracie M^o CCC^o octavo.

A vasvári káptalannak «Stephanus filius Johannis filii Pousa de genere Jurle» kérésére 1328. máj. 29-én kiállított átiratából, melyet a nevezett káptalan 1393. ápr. 10-én «Ladislaus Gaspar de Kechked in personis Margarete (filie Nicolai filii Johannis de Beer) consortis, et Michaelis Gaspar et Balthazar filiorum suorum» előadott kérésére írt át; ennek eredetije a gyulafehérvári kápt. Itárában, Miscell. fasc. 1. nr. 23. Közölve Pesty Frigyes másolata után.

97. A veszprémi káptalan előtt Domján és Dama fiai Vámoson egytelket s pécsöli és paloznaki szölleiket Benedek veszprémi püspöknek eladják. 1309. jan. 20.

Capitulum Wesprimiensis ecclesie, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, salutem in omnium salvatore. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Stephanus et Georgius filii Damiani pro se et pro Valentino filio Dama cognato ipsorum, astantibus eisdem Cosma et Benedicto fratribus eorundem et Damsa cognato ipsorum ab una parte, magistro Mathia socio et concanonico nostro, notario venerabilis patris domini nostri B(enedicti) dei gracia ecclesie nostre episcopi pro eodem domino episcopo ab altera, coram nobis personaliter constituti, idem Stephanus et Georgius confessi sunt oraculo vive vocis, quod pro ipsis Stephano videlicet Georgio et Valentino, pro redemcione personarum suarum in facto duelli contra Paulum filium Buch de Borlog, iuxta formam iudicii Andree curialis comitis sive iudicis curie ipsius domini episcopi succubitarum, et usque ad mortis periculum condemnatarum, idem dominus episcopus septuaginta quinque marcas de propria pecunia eiusdem, prefato Paulo et comiti

Andronico filio Sandur de Vamus persolvisset, pro quibus quidem septuaginta quinque marcis fundum curie in Vamus existentem, et vineas in Pechel et in Poloznuk habitas, ac universas terras ipsorum empcionis titulo comparatas a quibuscunque, in diversis locis in territorio ville Vamus existentes, ipsi domino episcopo et per eum suis successoribus iure perpetuo possidendas et habendas tradiderunt, literas eciam ipsorum, quibus mediantibus premissa omnia comparaverunt, in ipsius domini episcopi manibus si quas reinvenire potuerunt, ad maioris (*így*) rei evidenciam assignasse se dixerunt; tali pena interiecta, quod si quas de ipsis literis maliciose et dolose circa se servassent, vel alias in manus ipsorum deventas eidem patri venerabili domino nostro episcopo vel suis successoribus reddere recusarent, ubicunque contra eundem dominum episcopum et suos successores per eosdem vel heredes ipsorum, in iudicio vel extra iudicium exhibite fuerint, viribus careant et penitus sint inanes. Ceterum prefati Cosmas et Benedictus filii prefati Damiani, ac Damsa cognatus eorumdem, se et suos heredes, cum omnibus terris eorum hereditariis et emticiis, iurisdiccioni et potestati prefati patris venerabilis et suorum successorum spontanea voluntate se perpetuo et irrevocabiliter submisisse sunt confessi; assumerunt eciam filii prefati Damiani pro se et pro Valentino, et idem Damsa pro se et pro filiis suis, ad dandas literas super premissis negotio venerabilis capituli Albensis ecclesie et alium (*így*) ecclesiarum conventualium, si quas idem dominus episcopus habere voluerint, accedere propriis inpersonis, quandocunque eiusdem super hoc mandatum receperint speciale. Datum per manus magistri Dominici ecclesie nostre lectoris, in quindenis Epiphaniarum domini, anno eiusdem M^o CCC^o nono; magistris Stephano preposito, Petro cantore et Laurencio custode ecclesie nostre existentibus.

A pecsét hártyaszalagon függött; eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában Capsula XV. «Vámos» csomagban őriztetik. Vég hely D.

98. *A Dormán István és Abránk fia Lőrincz közt folyt peres ügyben a per bírása a bajvívásra határnapot tűz ki. Karakó, 1309. mart. 9.*

Datum pro memoria, quod in octavis Invencionis sancte crucis Stephanus dictus Dorman pugilem congressum quem meliorem reperire poterit, contra pugilem Laurencii filii Abrank similiter congressum, in equis et armis dimicatur (*így*) in area certaminis statuere tenetur coram nobis; super eo videlicet, quod idem Laurencius contra predictum Stephanum egit in presencia adhuc Johannis palatini avi nostri felicis memorie, ut ipse Stephanus ipsum de ecclesia sua parochionali potencialiter excluserit, in quo damnum quindecim marcarum eidem intulisset, et quod patronum fore ipsius ecclesie eundem denegasset; super eo eciam, quod terciam partem proventuum unius molendini currentis super fluvio Zala memorate ecclesie pertinentem, a decem annis perceperit violent; que licet idem Stephanus fecisse denegaverit, prefatus tamen Laurencius testibus evidentibus coram abbate et conventu de Chatar, prout in literis eiusdem conventus comperimus, comprobavit. Datum in Coroko, in dominica Letare, anno domini M^o CCC^o nono.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Rajky cs. ltárában. Nagy Imre.

99. *A zalavári convent előtt a Buzád nemzetségből való Oghuz fia János, mostoha anyja hitbére és hozománya kielégítésére a többek között Páczod és Budafa nevű falukban fekvő birtokrészeit Demeter fiaira, a Salamonváriak őseire átruházza. 1310.*

Frater Benedictus miseracione divina abbas et totus conventus monasterii beati Adriani de Zala, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Ea que aguntur in tempore, ne simul labantur cum tempore, provida suorum discrecio consuevit literarum patrocínio communiri. Proinde ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Johannes filius comitis Oghuz de genere Buzad a parte una, comites Johannes Salamon et Demetrius filii comitis Demetrii de iuxta Zala ab altera,

personaliter coram nobis constituti, Johannes antedictus dimidietatem possessionis Seelche vocate emcionis titulo a Johanne filio comitis Tristiani de eodem genere Buzad olim comiti Oghuz predicto devolutam, nunc autem omnino vacuum et desolatam, cum parte sessionum quinque villarum, quarum una est iuxta fluvium Scelche, secunda iuxta fluvium Monoros iuxta fluvium Zala a parte aquilonis, tertia autem loco fori Scelche-Wasarhely dicta, quarta vero Pachuth vocata et quinta Budafoluuan vocata, cum utilitatibus et pertinentiis suis universis, nostro testimonio et capituli Castri-ferrei cum homine comitis Zaladiensis, convocatis universis commetaneis ipsius possessionis, iuxta veteres metas et antiquas reambulando, nullo contradictore existente, pro sua necessitate scilicet in debito quo ratione dotis et rerum parafernalium domine noverce sue videlicet relictæ ipsius comitis Oghuz facere debebat, ex permissione et voluntate comitis Herbordi filii Lancereti et magistri Buzad filii Chak bani, qui pro se et fratribus suis astiterunt, vendidit comitibus Johanni Salomoni et Demetrio supradictis pro quinquaginta marcis denariorum latorum viennensium plene receptis et persolutis per eosdem coram nobis, iure perpetuo in filios filiorum irrevocabiliter possidere; cui vendicioni et emcioni vicini seu commetanei videlicet Gregorius filius Tima de Sancto Jacobo, item Lorandus filius Cumpe, Laurencius et Johannes filii Nicolai de ecclesia Omnium Sanctorum, preterea Stephanus et Barrabas filii Thonk, Fabianus et Luca, Marcellus, et Bank filius Botiz, ac Sebastianus de Villa sancti Petri in Kutus, qui personaliter coram nobis consensum prebuerunt pariter et assensum, ita tamen, quod si iidem filii comitis Demetrii vel eorum posteritates ratione possessionis annotate ordine iudiciario per quempiam generacionum ipsius Johannis filii comitis Oghuz seu etiam aliorum impeterentur vel molestarerentur aut aggravari conerentur, prescriptus Johannes filius comitis Oghuz et ipsius successores tenebuntur expedire propriis laboribus et expensis, proprietate tamen nihilominus et dominio prefatos filios comitis Demetrii et eorum heredes pacifice tenendo et quiete in possessione memorata; ad maiorem etiam huius rei cautelam idem Johannes filius comi-

tis Oghuz privilegiales literas capituli Castrifrerrei assumisit eisdem facere emanari. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus nostro sigillo communitas, anno domini M^o CCC^o decimo.

Kékes selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a Szenterzsébeti Törjék cs. ltárában. Közölve Csutor Imre másolatáról.

100. *A zalavári convent bizonyáglevelé a Damasa nemzetségből való Adorján fiai adományozásáról, Jakusföldre nevű birtokról. 1310.*

Nos frater Benedictus miseratione divina abbas et conventus monasterii beati Adriani de Zala significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod comes Paulus et magister Micael filii Adriani de genere Damasa coram nobis personaliter comparendo, quandam possessionem eorum Jakusfeulde vocatam iuxta Paka in comitatu Zaladiensi existentem, a domino rege Ladislao eisdem collatam, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis dederunt et donaverunt, contulerunt Matheo Endree et Stephano filiis Johannis personaliter astantibus, pro eorum meritoriis serviciis fideliter impensis, eo quod eciam in serviciis ipsis comiti Paulo et Micaeli impensis iidem Mathe Endree et Stephanus multa damna in rebus, plurima vulnera et sangvinum effusiones, possessionum impignoraciones passi sunt et de patria hereditaria pro eisdem alienati iam pleno iure in filiorum filios perpetuo et inrevocabiliter possident; literas privilegiales dicti domini Ladislai regis super dicta possessione confectas ad manus predictorum Mathei Endree et Stephani coram nobis statuentes, et assummentes, quod si dictam possessionem a quibuslibet impetitoribus ipsi comes Paulus et Micael laboribus et expensis propriis non possent legitime defensare, extunc de suis hereditariis similem qualitate et quantitate dare tenebuntur e converso. Datum et actum anno domini M^o CCC^o decimo.

Fakó czérnán függő ép pecséttel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 647. 5. Közölve Óváry Lipót másolata után. V. ö. Anjoukori Okmánytár I. 197.

101. *A vasvári káptalan előtt Csáfordi Pál fia Dobrony nevű két birtokukat Köcski Jánosnak és Dénesnek eladják. 1311.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castroferreo, notum facimus tenore presencium universis, quod Ehelleus et Briccius filii Pauli pro se et pro Severedo fratre eorum de Chafurd coram nobis personaliter constituti, quandam particulam terre eorum in duabus terris Dobrongonusfolu et Dobronuegrez nuncupatis, cum omnibus utilitatibus suis circumstanciis et pertinenciis universis vendiderunt pro viginti marcis magistris Johanni et Dionisio de Kuchk iure perpetuo pacifice et quiete inrevocabiliter possidendam heredum per heredes, quas quidem terras presente homine nostro de terris predictorum virorum talium metarum cursu de novo erectarum fore separatam et distinctam recitarunt: quod prima meta incipit ab oriente iuxta viam Henche subtus silvam, quarum metarum una est in arbore kercus; de quibus quidem metis vadit ad occidentem ad unam metam in qua stat arbor kerkus, de qua pergendo in latere unius montis venit ad unam metam arbori ilicis annexam; abhinc ascendit ad verticem montis ubi est una meta arbori ilicis copulata, et descendendo montem pervenit ad unam metam similiter arborem ilicis in se continentem; de qua it adhuc ad occidentem ad duas metas arboribus ilicum circumdatas; abhinc ad meridiem pervenit ad unam metam arborem ilicis continentem, de qua currit similiter ad meridiem et venit ad unam metam in qua stat arbor kercus; unde declinat ad occidentem et venit ad pratum ad metam in dumo viminum erectam; adhuc ad occidentem transeundo rivulum quendam Gonusfolupataka nuncupatum, it ad arborem cerasi pro meta assignatam, de qua pervenit ad vicinitatem terrarum Dyurus, et per vicinitatem eiusdem terre Diurus vadit directe ad aquilonem et copulatur possessionibus predicti Johannis de Kuchk, quam per comitem Morecolphum cognatum suum donatam habet et possedit, ibique terminantur. Hoc adiecto, quod si processu temporis iidem Johannes et Dionisius ac eius heredes ratione predictae terre a quoquam fuerint molestati, Ehelleus et fratres sui predicti tenentur eosdem expe-

dire propriis laboribus et expensis; preterea Johannes filius Pauli dicti Hozev de Chafurd coram nobis personaliter astans, commetaneus predictae terre consensum prebuit et assensum; quod ut ratum sit, presens scriptum contulimus nostro sigillo communitum, magistro Bors preposito, Cosma custode, Petro cantore, Thoma decano ecclesie nostre existentibus, anno domini M^o CCC^o undecimo.

Vörös selyemkőczon függő ép pecséttel; eredetije a hg. Bathány es. körmendi ltárában. Nagy Imre.

102. *A tihanyi convent előtt Márton eörsi prépost az alsó-eörsi királynői tárnokok földjét megveszi. 1312. apr. 11.*

Nos frater Thomas miseracione divina abbas ecclesie sancti Aniani de Tykonio eiusdemque loci conventus, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Pethov filius comitis Mauricii de Menchel coram nobis personaliter constitutus, quandam terram tavernicorum reginalium Olvrs vocatam in comitatu Zaladiensi existentem, quam domina Elisabeth quondam regina Hungarie mediante suo privilegio cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis in eodem privilegio plene expressis, dicto comiti Mauricio patri suo pro meritoriis et fidelibus eiusdem serviciis dinoscebatur contulisse, confessus est se in eadem plenitudine, quemadmodum dictus pater suus tenuit et possedit, pro duodecim marcis wiennensium latorum, discreto viro magistro Martino de Vrs et Johanni fratri suo perpetuo possidendam vendidisse, et ipsam ad plenum recepisse pecuniam ab eisdem; obligans se idem Pethov, quod si temporis in processu dictam terram vel aliquam particulam de eiusdem utilitatibus privilegiatis a prefatis preposito et Johanne aut filiis eiusdem Johannis impetere mediante iudicio aliquas legitime attentaret, ipse Pethov consequenter et sui heredes expedire tenerentur propriis laboribus et expensis; uberiores eciam ad cautelam vendicionis premisse idem Pethov omnia privilegia regalia et regalia sive alia instrumenta quibus mediātibz terram

eandem possidebat, dedit coram nobis et statuit in manus prepositi et Johannis predictorum, ita, quod quodocunque idem Pethov in sui expedicionem super quescione de terra ipsa futor (*igy*) sive facti potencia movenda necesse haberet ipsa instrumenta, dicti prepositus et Johannes tenerentur eadem pro ipso exhibere; prefatis itaque vendicioni et emcioni, vir discretus Mathias presbyter canonicus ecclesie Wesprimiensis nomine capituli eiusdem ecclesie ratione commetaneitatis consensum prebuit et assensum, cum literis ipsius capituli super prebendo assensu confectis personaliter constitutus, eo declarato, quod aliquando dicto preposito aut Johanni suo fratri vel eiusdem heredibus, predictam terram vendicioni exponere videretur, ante omnia dicto capitulo vicinitatis ratione dare tenerentur si eidem placeret ad emendum. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas nostro sigillo communitas. Datum anno domini M^o CCC^o duodecimo, tercio pridie idus Aprilis; fratre Friderico custode, fratre Nicolao priore de Orozku, Vlrico et aliis fratribus nostris existentibus.

Függő pecsét töredékeivel. Eredetije a veszprémi kápt. orsz. ltárában E. fiókban őriztetik. V. ö. H. Okmánytár IV. 72. 73. és 123. ll. Véghely D.

103. *A tihanyi convent előtt Csopaki Lőrincz és László a veszprémi káptalannak tizenhárom hold földet eladnak. 1312. máj. 8.*

Frater Paulus miseracione divina abbas et conventus monasterii beati Aniani de Thykonio, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Quum oblivio emula memorie in humanis actibus sepius solet novercari, ne igitur ea que sub decursu temporis peraguntur simul cum eodem dilabentur, ad cautelam introductum est ut series rei geste literarum patrocinio roboretur. Proinde ad universorum noticiam tam presencium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Laurencius filius Bozma et Ladizlaus filius Petri de Chopok pro se et pro filiis suis ab una parte, magister Andreas Wesprimiensis ecclesie canonicus nomine et vice honorabilis capituli ecclesie eiusdem ex altera, ad nostram presenciam accedentes,

iidem Laurencius et Ladizlaus confessi sunt se tredecim iugera terrarum suarum, octo videlicet in loco Zylagteluk vocato circa Nogreth a parte orientali, a parte vero meridionali circa terram eiusdem venerabilis capituli, et a parte occidentali circa terram eiusdem capituli, a parte autem aquilonis circa terram Stephani et Mathei filiorum Michaelis iobagionum eiusdem capituli de Poloznuk; item quinque iugera terre in loco Boxafeulde dicto, a parte orientali circa terram Chouk filii Jacobi iobagionis eiusdem capituli de Poloznuk, a parte autem meridionali circa eandem Nogreth, et a parte occidentali et a parte aquilonis circa terram eiusdem capituli sita et existencia, ipsos iure hereditario contingencia, eidem venerabili capitulo ecclesie Wesprimiensis pro duabus marcis et dimidia coram nobis habitis et plenarie receptis, vendidisse dedisse et tradidisse, iure perpetuo possidenda et habenda ac irrevocabiliter tenenda, ius dominii in ipsum capitulum plenarie transferendo; assummentes nihilominus obligando se iidem Ladizlaus et Laurencius, quod si ratione dictarum terrarum ipsum capitulum per quem vel quospiam suorum cognatorum aut aliorum impeti seu inquietari ullo unquam tempore contingeret in futurum, sepedicti Ladizlaus et Laurencius memoratum capitulum tenebuntur expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas sigillis nostris communitas. Datum octavo idus Maii, anno domini M^o CCC^o decimo secundo.

Függő pecséttel; eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában, Caps. IV. «Csopak» csomagban őriztetik. Véghely D.

104. *A veszprémi káptalan bizonyáglevelé Dörgicse nevű birtok határjárásáról. 1312. júl. 8.*

Capitulum ecclesie Wesprimiensis, omnibus Christi fidelibus preens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Usus longeve explorateque consvetudinis cui sanccio canonica vigorem concessit non leve auctoritatis introduxit, ut ea que tamquam noxia discretorum deliberacio de medio tollens sopire extinxit, ne in recidive dissessionis litigiorum amfractus insurgant, in futurum scripture testimonio perpetue

memorie commendentur. Ad universorum igitur noticiam harum serie volumus pervenire, quod religiosus vir frater Paulus abbas Tykoniensis nomine suo et sue ecclesie, astantibus sibi comite Stephano de Araach et Johanne filio Ruma de Ozofew officialibus suis et ecclesie sue ab una parte, et Ladizlaus filius Moys, Michael filius Tywa et Egidius filius Kadaar pro se et pro universis nobilibus fratribus et cognatis eorumdem de Feldergechey ab altera ad nostram presentiam accedentes, iidem Ladizlaus Michael et Egidius nomine suo et eorumdem cognatorum suorum de Feldergechey proponentes coram nobis confessi sunt in hunc modum, quod cum idem dominus abbas predictos universos nobiles de Feldergechey pro terris et possessionibus ecclesie sue in eadem Feldergechey existentibus per eosdem occupatis ad presentiam magistri Nicolai filii Gregorii magistri tavnaricorum domini regis ordine iudiciario sibi ius vendicans evocasset, et tandem idem magister Nicolaus tamquam zelator pacis et concordie ad arbitrium proborum virorum videlicet fratris Nicolai abbatis monasterii beate virginis de Almaad, Laurencii fratris Cheykad de Vsa, comitis Wyd de Turdemech, magistri Karoli de Choob et magistri Floriani de Gulaach ipsam causam decidendam transmisisset; et demum ipsi arbitratore ex commissione huiusmodi et ex acceptance parcium earundem vigorem assummentes, taliter mediante iusticia bene digesto negotio inter partes, videlicet quod iidem nobiles de Feldergechey triginta et unum iugera terrarum in terris campestribus fimatibus et aliis locis infrascriptis in Feldergechey existencia, que et (quas) comes Andreas de Pechel homo eiusdem magistri Nicolai cum Petro sacerdote de Kvesd homine nostro pro testimonio transmissio reambulantes et distingentes, quia non fuerat contradictum, eidem monasterio Tykonienensi statuerant iuxta consuetudinem approbatam, eidem fratri Paulo abbati et sue ecclesie restituere et resignare deberent occupata, et quod si iidem comes Stephanus et Johannes officiales eiusdem monasterii Tykonienensis super novem iugeribus terre corporaliter prestare sacramentum possent, iidem nobiles et illa eidem ecclesie restituere tenerentur, fuissent arbitrati, prout hec in literis eorum-

dem arbitrorum nobis transmissis vidimus contineri; et post hec eedem partes sacramento super novem iugeribus terre renunciantes, hinc inde taliter, quod idem nobiles tria iugera terre arabilis sepedicte ecclesie similiter restituerent et assignarent, se dixerunt concordasse coram nobis; memorati universi nobiles de Feldergechey dictas terras in terris arabilibus fimatis et aliis, videlicet triginta et unum iugera terre et insuper tria iugera terre super quibus in sacramento ut pretactum est concordarunt, et ita triginta quatuor iugera terrarum eidem ecclesie Tykoniensi relinquerunt et reliquisent ac assignassent pacifice perpetuo possidenda et tenenda, ita quod ius patronatus ecclesie parochialis de eadem Feldergechey, silvas feneta et alias utilitates in ipsis terris communiter utendo possidebunt. Quarum quidem terrarum commetaneae distinciones sunt hec: videlicet duo iugera terre circa ecclesiam sancti Petri de eadem a parte occidentali, super qua terra iobagiones eiusdem ecclesie Tykoniensis nunc resident; item duo iugera circa viam magnam versus Nyweg iacentem, item duo iugera in Kuestetev quorum una pars iacet ad vineas versus occidentem, item quatuor iugera circa Kueskwth a parte aquilonis, item quatuor iugera terre circa pomerium quod vulgo dicitur gemulchkerth a parte meridionali, quorum una pars tendit versus Sanctum Georgium, item duo iugera in loco Cheresnethw vocato, quorum altera pars iacet versus Lipaldi de Menchel, item decem iugera circa duas arbores nucum a parte aquilonis, videlicet circa viam iacentem in Wrustow, item ibidem circa hec dicta duo iugera, item unum iuger circa terram Andree filii Cheke circumquaque, item duo iugera circa terram Laurencii filii Chepan a parte aquilonis, quorum finis tenditur in unam fossatam aruk vocatam, item duo iugera circa terram eiusdem Ladislai filii Moys a parte aquilonis, item unum iuger circa terram eiusdem Egidii, cuius una pars flectitur versus pratum vulgariter reeth dictum a parte occidentis. Insuper obligarunt se eedem partes sibi mutuo sub pena decem marcarum coram nobis, quod si dominus abbas Tykoniensis ipsos nobiles ratione dictarum terrarum iterum impetere vel plures terras ab eis requirere attentaret, aut e converso iidem nobiles

contra ipsum abbatem et ecclesiam suam insurgentes in predictis terris aliquas occupaciones defalcaciones et immutationum falsitates committerent in futurum, pars hec committens alteri his obediendi decem marcarum pene subiaceret, hoc non pretermisso, quod si sepedicta ecclesia dictas terras vendicioni vel impignoracioni exponere intenderet quando-cunque, extunc eisdem nobilibus de Feldergechey et non aliis extraneis vendere vel pignoraré possit tamquam vicinioribus, sicut habet consuetudo regni approbata. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem ad petitionem earumdem parcium presentes concessimus literas sigilli nostri apensione communitas. Datum per manus discreti viri magistri Dominici lectoris ecclesie nostre, octavo idus Julii, anno domini M° CCC° XII°; venerabili in Christo patre domino Stephano dei gracia episcopo aule domine regine cancellario, magistris Povsa preposito, Petro cantore, (Laur)encio custode ecclesie nostre existentibus.

Az elveszett pecsét rózsaszínű selyem zsinóron függött; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 402. 5. dipl. lt. 1806. Kivül a XVII. századból való írással: «Feldergieche aliter Zent Pether Deorgicse.» Nagy Imre.

105. *A zalavári convent bizonyáglevelé Pacsa nevű birtok felosztásáról. 1312. aug. 2.*

Nos frater Benedictus miseracione divina abbas et conventus monasterii beati Adriani de Zala significamus quibus expedit universis, quod cum iuxta tenorem literarum domini Nicolai magistri tavernicorum regis Hungarie, comites Ywan et Petrus iudices nobilium comitatus Zaladiensis coram nostro testimonio et conventus de Kopornok, feria tertia proxima post festum beati Jacobi apostoli, inter magistrum Paulum filium Katow ab una parte, Bako et Sentés filios Petri ab altera, in terra eorum Pacha vocata distinciones metarum erigere debuissent, super qua inter partes quesciones multiplice fuerant ventillate, tandem iidem iudices nobilium unacum magistro Stephano notario nostro per nos ad idem deputato et magistro Petro notario conventus de Kopornok testimonio scilicet eiusdem conventus, ac comite

Marchkalph filio Petri, ad nos reversi per nos requisiti pariter retulerunt, quod iidem magister Paulus Bako et Sentes per compositionem tam ipsorum iudicum nobilium quam magistri Buzad, Laurencii de Gethe et aliorum nobilium per partes adductorum, super facie ipsius terre astando, in talem pacis unionem devenissent, quod distinciones metarum ipsorum hoc ordine distinxissent: incipit prima meta ipsorum iuxta molendinum ipsorum Bako et Sentes a parte orientali (*igy*) in fluvio Hunka super arborem eger duos ramos habentem, abhinc versus orientem pervenit ad duas metas terreas, et in eadem plaga tendendo supra monticulum sunt due mete terre, et abhinc divergit versus meridiem, iuxta viam qua itur ad ecclesiam beati Georgii sunt tres mete terre, deinde currendo versus orientem per medium ipsius ecclesie exeundo sunt tres mete terre angulares, et abhinc regirat versus meridiem ad tres metas angulares, deinde currit ad occidentem pervenitque ad duas metas terreas, et abhinc in eadem plaga veniet ad duas metas terreas in monticulo, et modo similiter perveniet ad tres metas terreas angulares iuxta pratum, deinde versus aquilonem currendo parumper veniet ad tres metas angulares, abhinc divertitur ad occidentem, veniet ad tres metas terreas angulares iuxta magnam viam, deinde divertitur ad aquilonem, in ipsa via perveniet ad tres metas terreas angulares, deinde saliendo stagnum magnum Nagthow vocatum versus occidentem veniet ad duas metas terreas veteres, et inde per veterem viam in virgulto per veteres metas et novas perveniet ad Vasardhygi et modo simili perveniet Kaneza, et per eadem Kaneza ac per fluvium Unka redeundo ad priores metas veteres terminantur. Literas vero ipsorum usque datam presencium inter ipsos super iam pro ipsa terra multas (*igy*) et emanatas, exceptis privilegiis ipsorum capitaneis, commiserunt fieri cassas, et si ubicunque exhibite fuerint viribus carituras; quescio vero si per quampiam partem pro terra predicta unquam ullo tempore mota fuerit, tunc ante litis ingressum decem marcas solvere tenebitur parti adverse compositionem tolleranti, sine iudicis porcione. Datum in crastino octavarum beati Jacobi apostoli, anno domini Millesimo CCC et decimo secundo.

Ugyancsak a zalavári conventnek «vir discretus magister Nicolaus filius Johannis de Pacha custos et canonicus ecclesie Budensis» kérésére 1372. aug. 1-én kiállított átiratából, melynek eredetije megvan a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

106. *Márton eörsi prépost, mint a veszprémi püspök helyettese, bizonyos peres ügyet elhalaszt. Veszprém, 1314. jul. 17.*

Nos magister Martinus prepositus de Vrs, yconomus venerabilis patris domini Stephani dei gracia episcopi Wesprimiensis et comitis loci eiusdem aule domine regine cancellarii, damus pro memoria, quod cum secundum continentiam priorum literarum eiusdem domini nostri episcopi, Emiricus filius Johannis de Egud, qui personaliter aderat, contra Dominicum filium Pertoldi et Gaal fratrem eius in quindenis beati Johannis Baptiste peremptorie respondere debuisset, pro quibus Poson de villa Vrs officialis ipsorum astitit, si ante accionem ipsorum iidem filii Pertholdi unum iudicium quo contra Emiricum antedictum sunt convicti, ut debebant nobis et parti adverse satisfecissent, quia filii Pertholdi ipsum iudicium non solverunt ut debebant, ipsam causam cum iudicio secundo ipsorum filiorum Pertholdi ad quindenas beati Jacobi apostoli duximus prorogandam, statu sub priori. Datum Wesprimii, in festo beate Margarete virginis, anno domini M° CCC° X° quarto.

Zárlatán hosszúkás, felső szélén pedig gyűrűs pecsét nyomai-val; eredetije a körmendi ltárban. Véghely D.

107. *A zalavári convent Németujvári Andrásnak jelenti, hogy Lak és Börzöncze nevű birtokok végett Keled fiait megidéztette. 1314.*

Magnifico iuveni magistro Andree conventus monasterii beati Adriani de Zala oraciones in domino pro eo. Scire velitis, quod literas vestre magnitudinis recepimus in hec verba: Nos magister Andreas a nobili abbate et conventu de Zalavar petimus diligenter, quatenus cum Fabiano de Kal homine nostro, vestrum mittatis hominem pro testimonio, coram quo idem homo noster citet Micaelem et Arnoldum filios Keled ac instrumenta eorum si que habent super

possessionibus Lok et Bezenche (*így*), quas comes Ambrosius servat confecta, contra comitem Ambrosium predictum ad nostram presenciam ad congregacionem regni, ubi nos personaliter intererimus ad nostram presenciam; et post hec facti seriem ac nomina citatorum nobis in vestris literis rescribatis. Datum in Sar, die dominica post festum sancti Laurencii martiris. Nos igitur vestro mandato ut tenemur assurgentes, nostrum misimus hominem pro testimonio, qui quidem homo vester et noster homo ad nos reversi retulerunt, quod sexta feria post festum Assumcionis beate virginis in villa Hoholt vocata idem homo vester verbo dicti comitis Ambrosii citasset Arnoldum et Micaelem filios Keled ac eorum instrumenta si que habent super possessionibus Lok et Berzenche (*így*) vocatis, contra dictum comitem Ambrosium ad presenciam domini regis ad congregacionem eius cum omnibus nobilibus regni, in qua vos personaliter intereritis. Datum anno domini M^o CCC^o decimo quarto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a gr. Esterházy cs. galantai ltárában. 102. 11. Nagy Imre.

108. *A veszprémi káptalan előtt Ajkay Gellén és neje, alsó-cörsi birtokukat az odavaló egyházi nemeseknek eladják. 1315. aug. 1.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis, significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod comite Gelyano filio Petri filii Cristol de Ayka et domina Buga uxore sua filia videlicet Geurk filii Fulkumar de Vg ab una parte, Bulchu filio Pauli, Nicolao et Mathia filiis Petri pro se et pro Thoma ac Jacobo fratribus suis nobilibus iobagionibus nostris de Wrs, a domina Margareta relicta prefatorum Pauli et Petri filia scilicet Michaelis fratris Chudur de Wesprimio procreatis ex altera, in nostri presenciam personaliter constitutis, idem comes Gelyanus et domina uxor sua pre-nominata, totalem porcionem possessionis eiusdem comitis Gelyanus in Olwrs iure hereditario habitam et possessam, in sessionibus videlicet, terris arabilibus, silvis, nemoribus, pratis, locis vinearum desolatarum, piscaturis vel piscacionum locis in Balatino, usu dolabri, arboribus fructiferis, et aliis utilitatibus et pertinenciis universis, prout per ipsum

comitem Gelyanum possessa fore dinoscitur, quam dictus Gelyanus medianibus literis nostris in rationem dotis et rerum parafernaliū ipsius domine Buga uxoris sue eidem assignasse et dedisse asserebat, et prefata domina easdem literas se amisisse dicebat, urgente necessitate et eisdem urgente inopia, maxime pro vestibus et ornamentis ipsi domine comparandis, pari proposito et unanimi voluntate prefatis filiis Pauli et Petri ac eorum heredibus heredumque suorum successoribus, pro quinque marcis denariorum viennensium receptorum plenarie ab eisdem ut dicebant, retulerunt se vendidisse iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam. Assumentesque iidem comes Gelyanus et domina Buga uxor sua et obligantes se ac suos heredes si qui fuerint, eosdem filios Pauli et Petri super premissa possessionis portione ab omnibus impetere volentibus expedire, propriis eorum laboribus et expensis. Presentes autem quādoque infra biennium a data presencium nobis reportate fuerint, nostras literas privilegiales sub eodem tenore emanari faciemus. Datum in festo ad vincula sancti Petri apostoli, anno domini M^o CCC^o decimo quinto.

A veszprémi káptalannak 1316-ki átiratából, melynek eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában Caps. IV. «Alsóeörs» csomóban. Vég-hely D.

109. *Az almádi convent bizonyítványa bizonyos vérdíj megfizetéséről. 1317. aug. 1.*

Nos frater Syfridus divina miseracione abbas monasterii beate virginis de Almad et conventus loci eiusdem memorie commendantes (*igy*); congruum est (h)umane vite rectoribus maliciam viarum excludere et rerum eventus de quorum elapsu malignandi surgit occasio; noverint igitur et sciant posterī, quod accedentes ad nostram presenciam Dionisius filius Georgii et Paulus filius Sendus de Puthun ab una parte, ex altera Dionisius filius Georgii de Miskaa, iidem predicti Dionisius et Paulus pro morte Thome fratris ipsorum, Dionisius iamdictus solvit in vincula sancti Petri duas marcas in estimacione condigna, residuas vero duas marcas in denariis; iidem predicti Dionisius et Paulus cum voluntate conna-

torum aut propincorum ipsum Dionisium dimiserunt coram nobis omnimode expeditum; assumerunt eciam predicti Dionisius et Paulus, materiam quescionis suscitarent contra ipsum Dionisium, propriis laboribus tenebuntur deliberare occasione aliquali non obstante. Datum in vincula sancti Petri apostoli, anno domini M^o CCC^o X^o septimo.

Hátlapján hosszúkás pecsét romjaival; eredetije a körmendi ltárban. Vég hely D.

110. *A tihanyi convent előtt a szőlősi egyházi nemesek a veszprémi egyház irányában hűségüket és szolgálati készségüket kijelentik.*
1318. mart. 19.

Nos frater Thomas miseracione divina abbas et conventus monasterii Tykoniensis, significamus quibus expedit universis, quod Demetrius Tykon et Nicolaus Vruslan dictus filii Arnoldi filii Foluyne pro se et pro Paulo fratre ipsorum, Ladizlaus et Demetrius filii Volpoth de Zeuleus, in nostri presenciam personaliter constituti, attendentes et considerantes favorem et benivolenciam ecclesiarum, et maxime Wesprimiensis ecclesie, ac venerabilis patris domini Stephani dei gracia episcopi et prelati ecclesie ac perpetui comitis loci eiusdem, quibus hoc tempore impaccato, famis et inedia in fovendis, alendis, nutriendis, defendendis et protegendis, suos fovit, nutrit et protexit, et ut speratur in premissis semper suum laudabile factum, in eorumdem personis recipiet incrementum, cum omnibus ipsorum possessionibus in eadem Zeuleus et in locis aliis habitis et possessis, hereditariis videlicet, emticiis acquisitis et quovis titulo in futurum acquirendis, ad prefatum dominum Stephanum episcopum et ecclesiam suam prenotatam, ac per eundem ad eiusdem successores, ad honorem et honus nobilium iobagionum eiusdem Wesprimiensis ecclesie, se et suos heredes hereduinque suorum successores perpetuo et irrevocabiliter inclinasse et annexuisse sunt confessi; assummentes et obligantes se et eorum heredes iidem filii Arnoldi et Volpoth, ipsi domino Stephano episcopo et suis successoribus ac prefate Wesprimiensi ecclesie cum omni fervore fidelitatis servire et famulari in

perpetuum, sicut alii nobiles et veri iobagiones Wesprimien-sis ecclesie servire et famulari consueverunt ab antiquo. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem, presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum in dominica Reminiscere, anno domini M^o CCC^o decimo octavo.

Eredetije a szombathelyi kápt. ltárában. Vég hely D.

111. *Németujvári Miklós Léka és Rohoncz várak megrédéseért Pölöskefej nevű birtokát Rumi Dorozló fiainak adományozza. Pölöske. 1318. apr. 16.*

Nos Nicolaus filius domini Nicolai bone memorie quondam palatini, magister agasonum domini regis, comes Castri-ferrei et Zaladiensis, significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod quia facta decedencium elabantur literarum testimonio solent communiri; proinde ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod considerantes fidelia servicia et serviciorum merita magistrorum Gregorii et Doruzlai filiorum magistri Doruzlai, que nobis in conservacione castrorum nostrorum Lewka ot Rohonch vocatorum, dum ipsa castra cum nos in serviciis domini nostri Karoli dei gracia illustris regis Hungarie fuisset occupati, per magistrum Andream fratrem nostrum die noctuque cum omnibus actibus contra castra inventis et ordinatis obsidebantur, sine intermissione vel pigricia fideliter impensa, indefesse casibus fortune contra hostes submittere se non formidantes, damna non modica que in destruccionibus possessionum suarum per dictum magistrum Andream fratrem nostrum et suos passi sunt, specialiter pro morte Nicolai de Vnon, Michaelis filii Pouka proximorum suorum, item Martini et Johannis (. . . . .servientu)m eorum qui in ipsis castris ab hostibus et servientibus prefati magistri Andree fratris nostri ipso tempore sunt seu extiterunt interemti, licet a nobis pro fidelibus et laudabilibus serviciis ipsorum, damnis ac morte prescriptorum virorum proximorum et servientum eorum plura mereantur, tamen in aliqualem recompensacionem fidelium servi-

ciorum suorum nobis et nostris heredibus impensorum, et ad futura ut speramus per eosdem impendendorum, quandam terram seu possessionem nostram iuxta Piliskefenerd seu Piliskezig vocatam, in cuius facie quondam Vilmar commorasse dinoscitur, ab aquilone iuxta terram magistri Farcasii, cuius quidem terre nostre silva pervenit ad terminos End(ury) de Sancto Andrea, ab oriente iuxta commetaneitatem nobilium de Bebus existentem, a meridie vero a parte ville Sancti Michaelis per aquam ab ipsa terra Sancti Michaelis separatam, cum omnibus suis utilitatibus circumstanciis et pertinenciis, sub antiquis metis et terminis quibus antea ipsa terra habita fuit et possessa, dedimus douavimus et contulimus prefatis magistris Gregorio et Doruzlao filiis prescripti magistri Doruzlai et per eos suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo pacifice et quiete inrevocabiliter possidendam. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, ne processu temporis presens nostra donacio per quampiam possit revocari vel in irritum retractari, sed salva semper et inconcussa permaneat, presentes concessimus literas sigilli nostri autentici munimine roboratas; presentes autem propter evidenciam maioris cautele literis cuiuslibet capituli vel conventus volumus facere confirmari. Datum in Pilyske, in dominica Ramispalmarum, anno domini M° CCC° decimo octavo.

Hártyaszalagon függő pecsét nyomaival; eredetije a gr. Esterházy cs. galantai ltárban, 28. 1. Nagy Imre.

112. *A veszprémi káptalan előtt Péter sümegi várnagy a Verbulchu nemzetségből való Pültől Veszprémben és Felső-Eőrs szomszédságában birtokot vesz. 1318. máj. 26.*

Capitulum ecclesie Wesprimiensis omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Quum circa multiplices rerum eventus, et diversorum temporum successus ratio variatur humana, ideo caute discretum est, ut ea que rationabiliter geruntur in tempore, ne labantur cum eodem literarum patrocínio fulciantur. Ad universorum igitur noticiam harum serie volumus pervenire,

quod Paulo filio Omodey de genere Verbulchu ab una parte, et discreto viro magistro Egidio custode ecclesie nostre fratre venerabilis patris domini Stephani dei gracia episcopi domini et prelati nostri, vice et nomine magistri Petri filii comitis Beder propinqui eiusdem domini nostri episcopi castellani de Symeg ex altera, coram nobis personaliter constitutis, idem Paulus est confessus oraculo vive vocis, quod totalem possessionem suam in suburbio Wesprimiensi hereditario habitam et possessam, simul cum porcione Ipoliti filii Alexandri fratris sui patruelis in eadem possessione inclusa, quam mediantibus literis abbatis et conventus monasterii Tykoniensis referebat se ab eodem Ipolyto precio comparasse, nemine alio de cognatis sue generacionis existente particeps in eadem, solam ipsius Pauli personam ut dicebat contingentem segregatim, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis eiusdem possessionis universis, videlicet quatuor sessionibus sub castro Omnium Sanctorum a parte meridionali prope lapidem magnum Cecekeu vocatum existentibus, ex utraque vie qua de eodem castro versus locum fori Bezedkeu dictum transitur, cum certis metis et signis lapidum suis locis distinctis, et cum quadraginta quatuor iugeribus arabilium terrarum seu etiam campestrium in valle Apathrethe nuncupato, in vicinitate terrarum nostrarum ab oriente et occidente, a meridie vero et septemtrione inter terras ecclesie beate Katherine virginis de Wesprimio, ex utraque parte fluvii per medium fluentis adiacentibus, simul cum loco molendini in medio ipsarum terrarum sito, ac feneto suo decem hominibus per diem ad falcandum sufficienti, iuxta pratum episcopale ab oriente et iuxta fenetum comitis Myske ab occidente, inter quasdam aquas arundinosas a meridie et aquilone situato, item quandam particulam terre arabilis et silvestris in loco Badochun dicto prope villam Fayz existentem, similiter ad prenotatas sessiones spectantem, quam ab oriente quedam via de silva Ketherdeu nominata versus villam Vrs descendens, a meridie alia strata qua de Zobody in villam Fayz venit, a parte vero occidentis tertia via antiquata usque latus cuiusdam monticuli Mogyolmal vocati per terras silvestres ascendens circumdant et disiungunt a terris aliorum, a parte autem

aquilonis nostris terris quas olim Agabith iobagio noster colebat vicinam et contiguam, necnon cum usu dolabri ipsius possessionis, ea iuris plenitudine qua ipse Paulus imo avi et parentes eius dinoscuntur possedissee, ex nostro beneplacito et communi consensu ac omnium cognatorum sue generacionis permissione et assensu ut asserebat, nullo penitus contradicatore existente, dedisset et vendidisset prefato magistro Petro et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus pro viginti marcis latorum denariorum plenarie receptorum ab eodem ut referebat, iure perpetuo pacifice et irrevocabiliter possidendam; totum ius dominii et proprietatis possessionis prenotate, salvis nihilominus iuribus ecclesie nostre et aliorum, in personam memorati magistri Petri et suorum heredum perenniter transferendo; non hoc pretermisso, quod iamdictus Paulus assumsit se et suas residuas possessiones ubilibet habitas ad id firmiter obligando, quod si processu temporum prenominate Petrus magister vel eius posteritates ratione pretaxate possessionis per quempiam impeterentur, ipse Paulus et eiusdem heredes seu eciam illi ad quos possessiones ipsius Pauli fuerint devolute, eosdem tenebuntur expedire propriis laboribus et expensis. In cuius rei testimonium et memoriam firmiorem presentes concessimus literas sigilli nostri maioris munimine roboratas. Datum per manus viri discreti magistri Dominici lectoris ecclesie nostre, anno domini M^o CCC^o decimo octavo, septimo kalendas Junii; reverendo in Christo patre domino Stephano dei gracia episcopo domino nostro prenotato, aule domine regine cancellario et comite perpetuo Wesprimiensi, discretis viris magistris Posa preposito, Michaelae cantore, et Egidio custode ecclesie nostre existentibus.

I. Károly király 1320-ban kelt átiratából, melynek eredetije a veszprémi kápt. ltárában caps. XV. «Veszprém» csomagban őrizték; v. ö. H. Okmánytár IV. 161—162. l. Vég hely D.

113. *A veszprémi káptalan előtt Eörsi Miske az eörsi préposttal bizonyos földeket elcserél. 1318. dec. 16.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis, significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod vir discretus magister Martinus prepositus de Vrs unacum Petro sacerdote et canonico eiusdem ecclesie ab una parte, et comes Myske filius Renoldi de eadem Vrs ex altera, coram nobis personaliter constituti, super quibusdam iugeribus terrarum suarum arabilium tale concambium inter se fecisse concorditer retulerunt, quod iidem magister Martinus prepositus et Petrus presbiter quinque iugera terrarum ecclesie beate Marie Magdalene de eadem Vrs, in territorio eiusdem ville iuxta puteum Olkuth dictum ab aquilone in una continuatione existencia, quibus ab oriente via publica qua de superior villa Vrs descenditur in villam Olwrs, a meridie arbores fructifere et prenotatus puteus Olkuth, ab occidente vero virgultum seu silva communis, et ab aquilone terre filiorum comitis Mathie vicinantur et existunt, Michaele filio comitis Mathie patrono dicte ecclesie pro se et pro Petro fratre suo personaliter coram nobis consensum prebente, dedissent et contulissent eidem comiti Myske et per eum suis heredibus heredumque successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidenda; in quorum concambium ipse comes Myske sex iugera terrarum suarum arabilium suis locis inferius expressa, videlicet tria iugera infra villam Vrs, inter terras Dominici filii Myhedeus ab oriente, et inter terras eiusdem ecclesie ab occidente existencia, ad terras ipsius comitis Myske versus meridiem finibus porrecta, item quartum iuger prope ibidem iuxta terras dicte ecclesie a meridie, et inter terras sepedicti comitis Myske ab aquilone, item quintum iuger in loco Zelgya inter terras iamdicti comitis Myske ab oriente, et inter terras filiorum prefati comitis Mathye ab occidente, item sextum iuger terre existens in loco Bugarberke vocato, iuxta terras predictae ecclesie a meridie, et iuxta terras dictorum filiorum comitis Mathye ab aquilone, sine preiudicio iuris ecclesie nostre et aliorum, dedisset et contulisset prenotate ecclesie beate Marie Magdalene, similiter in perpetuum paci-

fiçe possidenda. Datum sabbato proximo ante festum beati Thome apostoli, anno domini M° CCC° X° octavo.

Kiesi tojásdad pecsét nyomaival. Eredetije a győri kápt. orsz. ltárában, caps. F. 4. 9. Vég hely D.

114. *A veszprémi káptalan bizonyáglevelé Eörsi Renold fia Myske és Fajsz Demeter között létrejött birtokcseréről. 1320. máj. 15.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod magister Myske filius Renoldi de Vrs ab una parte, et Demetrius filius Thome de Fayz ex altera, coram nobis personaliter constituti, super quibusdam terris suis inferius exprimendis, tale se fecisse concambium retulerunt, quod idem Demetrius sexaginta iugera terrarum suarum arabilium et silvestrium, cum domina Chala uxore sua filia videlicet Aniani de Pezey, mediantibus nostris literis patentibus ut dicebat sibi tradita et collata, in territorio scilicet Pezey in locis inferius distingendis existencia, quorum quinque iugera ad virgultum Mykus versus orientem, et a parte occidentis ad publicam stratam qua de Wesprimio itur in Vrs, finibus protelantur; item ultra eandem viam duo iugera terrarum ad eandem viam a parte orientis, et versus rivulum a plaga occidentis porrecta, item duo iugera in terris finatis de Pezey ad montem Leusheg vocatum finibus tendencia; item in fine eorumdem iugerum prope ipsum montem unum iuger cum dimidio, item duo iugera et dimidium inter terras Michaelis filii Mathye ab oriente, et terras Bwd ab occidente existunt; item quatuor iugera ad viam cruce signatam versus aquilonem protelata inter terras ipsius magistri Myske ab oriente, et inter terras dicti Michaelis et eiusdem magistri Myske ab occidente adiacencia, item supra eandem viam cruce signatam sunt duo iugera directe porrecta, item prope pirum cheeht dictum tria iugera inter terras eiusdem magistri Myske porrecta ad viam, per quam de Wesprimio venit in montem Lesheg, et circa eandem viam prope virgultum Galli tria iugera sunt sita versus aquilonem iacencia, item quinque iugera arabilia et duo silvestria circa viam Souhtwth nominatam habentur, et in fine eorumdem

iugerum quatuor iugera ab occidente iuxta eandem viam existunt; item unum iuger prope capellam de Pezey a meridie, et ibidem prope aliud iuger versus occidentem ad rivulum de Pezey fines habencia; item tria iugera terrarum inter terras prefati magistri Myske ab aquilone, et inter terras beate Marie Magdalene de Vrs a meridie, ad magnam viam, qua de Vrs transitur in Wesprimium, finibus protenduntur; item quatuor iugera, ad terras Johannis filii Pauli versus orientem et ad rivulum de Pezey versus occidentem adiacencia; item quinque iugera iuxta viam, per quam de puteo Alasun ad magnam vallem descenditur, a meridie existunt; item ibidem in magna valle iuxta terras ecclesie beate Marie Magdalene duo iugera terrarum ab oriente, et ex alia parte terrarum eiusdem ecclesie in eadem valle ab occidente unum iuger; item supra magnam viam circa silvam Mokou a parte orientis tria iugera; item in loco Oztrou dicto duo iugera iuxta terras predicti Aniani a parte aquilonis sita, simul cum predicta silva Mokou, usque viam que separat a silva dicti Johannis filii Pauli, dedisset et contulisset eidem magistro Myske ex consensu et voluntate domine Margarete relictæ prenominati Aniani et duarum filiarum eiusdem, videlicet Chala uxoris ipsius Demetrii et Elisabet vocatarum, prout magister Mathias socius et concanonicus noster, quem ad audiendam confessionem ipsarum dominarum miseramus, nobis recitavit, sine preiudicio iuris ecclesie nostre et aliorum, iure perpetuo et irrevocabiliter possidenda, in filios filiorum et heredum per heredes; e converso autem idem magister Myske quandam sessionem suam in eadem Fayz iuxta fundum curie iobagionis monasterii de Ratholth a parte meridionali existentem, in qua idem Demetrius nunc residet cum patre et fratre suo, que a parte orientis et meridiei usque magnam seu antiquam viam, a parte vero occidentis usque ad metam terream ubi est arbor sambuci, protelatur, item duodecim iugera terrarum arabilium in una continuacione existencia, per Leu de Fayz ipsi magistro Myske mediantibus nostris literis pro duabus marcis pignori obligata ut dicebant, quorum fines versus orientem ad arborem fructiferas Solgemulche vocatas, et versus occidentem ad virgultum re-

gis dictum protenduntur, in statu impignoracionis huiusmodi ab eodem Demetrio redimenda, item septem iugera terrarum in loco Monorogya nuncupato, circa viam qua de Fayz itur in Byligue, a parte meridiei existencia, ad terras dicti monasterii versus orientem finibus porrecta, cum arboribus fructiferis in eisdem habitis, item alia septem iugera terrarum a Jona filio Simonis vigore literarum conventus Tykonienensis precio comparata ut referebat, simul cum eisdem literis seu instrumentis, ad maiorem rei evidenciam, dedit et contulit prefato Demetrio et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, in concambium terrarum predictarum et particule silve, iure perpetuo et irrevocabiler possidenda. Assumisitque idem magister Myske super eadem sessione et septem iugeribus terrarum in loco Monorogya dicto existentibus, eundem Demetrium et eius heredes ab omnibus ordine iudiciario impetere volentibus propriis sumtibus et laboribus expedire; qui si expedire, non posset, extunc in eadem Fayz de suis hereditariis possessionibus tantundem et eque valoris ipsi Demetrio tenebitur assignare. Datum in octavis Ascensionis domini, anno eiusdem M^o CCC^o vicesimo.

Hátlapján hosszúkás kis pecséttel; eredetije a körmendi ltárban. Véghely D.

115. *A veszprémi káptalan előtt Benedek veszprémi kanonok Kék és Fűred nevű birtokokban levő részét a veszprémi püspök rokonának Péternek eladja. 1320. júl. 21.*

Capitulum ecclesie Vesprimiensis omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in omnium salvatore. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus perv(enire, quod) magistro Benedicto filio comitis Nicolai de Keek socio et concanonico nostro, astante sibi domina Elizabeth matre sua filia videlicet Johannis de Chayag et infra-scripte vendicioni sue (con)sensum prebente ab una parte, et magistro Petro fratre venerabilis patris domini Stephani dei gracia (episcopi domini et) prelati nostri aule domine regine cancellarii et comitis Wesprimiensis ex altera coram nobis

personaliter constitutis, idem magister Benedictus totalem possessionem suam in eadem Keek iure hereditario emcionis et aquisicionis titulo habitam et possessam, simul cum porcionibus fratrum suorum, eisdem defunctis ad ipsum magistrum Benedictum devolutis pleno iure, cum omnibus utilitatibus eiusdem possessionis et pertinenciis universis, videlicet sessionibus, duobus molendinis, uno rivo qui (de) eadem sessione decurrit situatis, quorum unum circa ipsam sessionem ubi prefatus comes Nicolaus residebat, aliud vero in Fyred supra molendinum ecclesie beati Aniani de Tykonio existunt, simul cum sessione in eadem Fyred ante idem molendinum existenti, et omnibus terris arabilibus fimatis scilicet et campatribus, mixtim cum terris nostris et ecclesie Tykoniensis habitis, ac cum quatuor particulis nemorum seu silvarum, pratis, loco piscacionis in Balatino, usu dolabri, necnon cum quatuor vineis, excepta dumtaxat una vinea sua Guerchenkuta nuncupata, quam pro usu suo et diete domine matris sue perpetuo reservavit, ex nostro beneplacito et consensu ac aliorum commetaneorum suorum, videlicet abbatis et conventus monasterii Tykoniensis, ex quibus et pro quibus religiosus vir frater Thomas abbas eiusdem loci aderat, item omnium iobagionum reginalium de Keek, ac Demetrii et aliorum filiorum Arnoldi, necnon Ladizlai filii Wolpoth de Zeuleus, ex quibus et pro quibus iidem Demetrius et Ladizlaus comparuerunt, eidem magistro Petro pro triginta marcis et una habitis et receptis ab eodem plenarie, coram nobis confessus est se vendidisse iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam in filios filiorum et heredum per heredes. Predicta eciam domina Elyzabeth mater ipsius magistri Benedicti dotem et res suas parefarnales, de prenotata possessione comitis Nicolai mariti sui sibi debitas huic vendicioni includens, penitus et per omnia relaxavit. Ceterum iamdictus magister Benedictus literas suas super quibusdam silvis et terris acquisitiis et emticiis confectas, ad manus dicti magistri Petri propter maiorem rei evidenciam assignavit; assummens nihilominus eundem magistrum Petrum et eius heredes, ab omnibus propinquis et cognatis suis super ipsis possessionibus modo premissis venditis ordine iudiciario impetere attentantibus, propriis sumti-

bus et laboribus expedire; hoc adiecto, quod idem magister Petrus literas prenotatas sibi ut est premissum assignatas, in ipsarum possessionum tuicionem exhibere tenebitur, ubicunque et quociens fuerit opportunum. In cuius rei testimonium et memoriam firmiorem presentes concessimus literas sigilli nostri appensione communitas. Datum per manus viri discreti magistri Dominici lectoris ecclesie nostre, anno domini M° CCC° vicesimo, duodecimo kalendas Augusti; reverendo in Christo patre domino Stephano dei gracia episcopo domino nostro prenotato, discretis viris magistris, Pousa preposito, Briccio cantore, et Michaelae custode ecclesie nostre existentibus.

I. Károly király 1320. aug. 27-én kelt megerősítő átiratában, melynek eredetijét a veszprémi kápt. házi ltárában caps. XV. «Veszprém» csomagban őrzik. Vég hely D.

116. *A veszprémi káptalan bizonyítja, hogy Szabadi Tamás özregye elzálogított peszei birtokát nem váltotta ki. 1320. dec. 21.*

Nos capitulum Wesprimiensis ecclesie damus pro memoria, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum memorialium domina Lylium relicta Thome filii Vse de Zabadi, quandam particulam terre castri Wesprimiensis Pesce vocatam, quam olim Ladislaus rex Hungarie Petro filio Vse fratri Thome prenotati mediantibus suis literis privilegialibus contulerat, ab eodem Thoma marito suo ratione dotis et rerum paraphernalium suarum ad eandem devolutam ut asseruerat, Georgio et Gregorio filiis Inus de eadem Zabadi pro duabus marcis denariorum ab eodem Georgio receptis, in octavis beati Andree apostoli anno domini M° CCC° decimo nono, redimendam sub pena dupli si redimere non curaret vel non posset, pignori obligasset; et si in revoluzione secundi anni videlicet proxime subsequentis, cum ipsis duabus marcis et duplo earumdem ipsam terram redimere non valeret, extunc ipsa terra prefatis filiis Inus perpetuaretur ipso facto; advenientibus ipsis terminis, neutra parcium comparuit in terminis prefatis coram nobis, sed elapso secundo termino solucionis huiusmodi in festo beati Thome apostoli, idem

Georgius comparens prefatas nostras literas exhibuit coram nobis, asserens et contestans, per ipsam dominam debitum huiusmodi sibi et fratri suo prenotato non fuisse persolutum. Datum in festo prenotato beati Thome apostoli, anno domini M° CCC° vicesimo.

Zárlatán hosszúkás kis pecsét romjaival ; eredetije a körmendi ltárban. Vég hely D.

117. I. Károly király utasítja az ország összes hatóságait, hogy Kanizsay Lőrincz zalai főispánt semminemű kártétel miatt kereset alá ne vonják. Temesvár, 1322. apr. 7.

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis palatino, iudici curie sue, comitibus castellanis et universis iudicibus quibus presentes ostenduntur in suo regno constitutis, salutem et gratiam. Cum nos consideratis fidelitatibus et servitorum meritis Laurencii filii Emerici comitis Zaladiensis fidelis nostri, universa damna nocumenta et quaslibet iniurias cuicunque usquemodo in nostris serviciis illata seu illatas penitus duxerimus relaxanda seu indulgenda de gracia nostra speciali, volumus et fidelitati vestre firmiter precipimus regio edicto per presentes, quatenus dictum magistrum Laurencium pretextu omnium premissorum, damnorum videlicet et quarumcunque iniuriarum, contra quoslibet iudicare aut vestro astare iudicio compellere nullatenus presummatis, sed ut premittitur, iuxta formam gracie nostre sibi factam ipsum velitis habere expeditum in premissis. Datum in Themesvar, feria quarta proxima ante festum Pasche, anno domini M° CCC° XX° secundo.

Hátlapján a nagy felségi pecsét nyomaival ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 21. 67. dipl. oszt. Nagy Imre.

118. A zalavári convent bizonyáglevelé Vajda nevű birtok eladásáról. 1322. oct. 6.

Nos conventus ecclesie beati Adriani de Zala, significamus tenore presencium memorie commendantes quibus expedit universis, quod Chama Stephanus Thomas et Ladislaus filii Georgii, Blasius Micahel et Elias filii Dominici, Beke filius Nicolai, Johannes filius Petri et Petrus filius Ladislai

nepotes Voyvode, coram nobis personaliter comparendo, portionem Johannis filii Voyvode fratris ipsorum totalem, iuxta divisionem olim a parentibus ipsorum ritu generacionis ab eisdem separatam, et nunc post mortem dieti Johannis eisdem iure debito devolutam, tam in sessionibus quam in silvis, fenetis, terris arabilibus, aliisque utilitatibus suis, confessi sunt dedisse donasse et tradidisse comiti Nicolao filio Pousa filii Agabith consobrino eorum propter affinitatem suam perpetuo et inrevocabiliter possidere heredum per heredes, in suam stirpem et generacionem eundem comitem Nicolaum proximum ipsorum recipiendo personaliter astantem coram nobis; tali condicione mediante, quod predictus comes Nicolaus in omnibus exsequendis et requisicionibus ipsorum negociis rebus in persona tenetur eis subvenire, et si quas distractas possessiones ipsorum per quempiam alienatas possent rehabere, participarent cum comite Nicolao memorato. Ut igitur presens donacio robur et perpetuam optineat stabilitatem, et ne processu temporum per quempiam in irritum valeat retractari, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum in octavis beati Micahelis archangeli autumnalis, anno eiusdem dominice incarnationis M° CCC° XX° secundo.

A pecsét fehér-kék zsinóron függ; eredetije a gr. Draskovics cs. ltárában. Közölve Géresi Kálmán másolata után.

119. *A zalavári convent előtt a Jurle nemzetségbeli Béri Pósa utódai Apatolcz nevű Körös vármegyei- valamint Barlabáshida, Batyk és Vitenyéd nevű Zala vármegyei birtokokat a türjei egyháznak visszaadják. 1322. oct. 13.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Marcus filius Pose et Stephanus filius Johannis filii Pose de Beer de genere Jurlew ad nostram personaliter accedendo presenciam, per eosdem communiter propositum extitit et relatam in hunc modum, quod licet per eosdem prefatos magistros Marcum et Stephanum possessiones et utilitates possessionum ecclesie beate Marie virginis de Jurlew, scilicet Apatolch ultra Dravam in comitatu Crisiensi existentem ac

Barrabashyda similiter cum omnibus suis utilitatibus ac pertinentiis, idest cum molendino ac tributo pontis in fluvio Zala existenti, sicut in tenoribus literarum capituli privilegialium Vesprimiensis serie vidissent contineri, seu possessionem Boghk cum molendino, Ketheus ac Vitened similiter cum omnibus suis utilitatibus ac pertinentiis suis in comitatu Zaladiensi existentibus, quas indebite occupassent; visis instrumentis dicte ecclesie ac perlectis, pietate salubri commoti, pre-nominatas possessiones reliquissent ac resignassent quiete ac pacifice dicte ecclesie beate Marie virginis, imo reliquerunt et resignaverunt coram nobis in eadem fratribus salubriter commorantibus possidendas, retrahendo manus suas ab omnibus exaccionibus et impeticionibus a possessionibus predictis; tali obligacionis vinculo interiecto, quod si de cursu temporis ipsas possessiones seu iobagiones iterum occuparent ac molestarent in aliquo, et hoc prepositus aut sui fratres in eodem monasterio existentes nostro testimonio ad id deputato posset comprobare, et iidem magistri Mark et Stephanus aut eorum heredes a die illacionis malefici et nocumenti emendare non curarent, extunc ante litis ingressum sine porcione iudicis iamdicte ecclesie ac fratribus in eadem commorantibus in triginta marcis denariis cum gravis ponderis convincerentur eo facto; et sic omnes cause seu lites cum fratre Blasio preposito ecclesie sepius nominate nunc temporibus presente ipsorum mote sunt sopite et sedate inter partes; quod se spontanea voluntate obligarunt coram nobis. In cuius rei testimonium et evidenciam plenioram presentem literam fieri et nostri pendentis sigilli munimine iussimus communiri. Datum in quindenis festi beati Michaelis archangeli, anno domini Millesimo trecentesimo vicesimo secundo.

A vasvári káptalannak András türjei prépost kérésére 1518-ban kiadott átiratából, melynek eredetijét a hg. Batthyány család ltárában őrzik. Nagy Imre.

120. *A zalavári convent előtt Kanizsay Lőrincz Zala vármegye főispánja Kehida nevű falu örökjogát megszerzi. 1322.*

Nos frater Laurencius miseracione divina abbas monasterii sancti Adriani de Zala totusque conventus loci eiusdem universis Christi fidelibus presentibus et futuris fieri volumus manifestum, quod Johannes filius Onch de Coppan coram nobis personaliter comparendo, asseruit oraculo vive vocis, quod cum villa Kedhyda iuxta fluvium Zala in comitatu eiusdem existens olim per manus validas ab eodem distracta Nicolao quondam palatino fuisset, et nunc magister Kokos filius iamdicti palatini propter suas infidelitates quas contra dominum regem exercuit, predictam villam a se alienaverit, et eadem possessio seu villa ex collacione regia pro fidelibus suis serviciis magistro Laurencio filio Emerici comiti Zaladiensi fuerit devoluta et collata, et ipsam collacionem ratam et condignam fieri considerasset, prout eidem predictae collacionis series plene patuerit, ratum habens, promissis ipsis prehabitis et dileccionem tam in rebus quam in aliis per magistrum Laurencium comitem Zaladiensem eidem exhibitis et impensis, receptis ab eodem quinquaginta marcis, confessus est vendidisse et dedisse predicto magistro Laurencio cum utilitate totali, videlicet cum ecclesia beati Petri apostoli que est in predicta villa constructa, aliisque suis universis utilitatibus, silvis fenetis terris, quibus eadem possessio sub antiquis metis et terminis ab antecessoribus suis fuit possessa, in perpetuum et irrevocabiliter in filios filiorum suorum possidere. Ut igitur presens vendicionis series robur perpetue firmitatis obtineat, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum et actum anno dominice incarnationis M° CCC° XX° secundo.

Vörös selyemszálacon függő pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 559. 23. dipl. oszt. 2137. Közölve néhai Vincze Gábor másolatából.

121. *A zalavári convent előtt Póka fia Luka és Adorján, Igricze nevű falu birtokát Kanizsai Lőrinczre átruházzák. 1322.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, significamus tenore presencium memorie commendantes quibus expedit universis, quod Luka filius Pouka et Adrianus de villa Igricy coram nobis personaliter comparendo, oraculo vive vocis sunt confessi, quod cum dominus Karolus rex Ungarie mediantibus suis literis ipsam villam Igrici magistro Laurencio filio Emirici propter meritoria sua servicia perpetualiter contulisset possidendam, et ipsa regalis collacio debito iure deberet permanere, consencientes et faventes propter dileccionem eiusdem magistri Laurencii eisdem in adversis temporibus impensarum, predictam villam Ircy ipsos contingentem cum instrumento Bele serenissimi regis Ungarie cuius vigore et terminis ipsi possederunt, dixerunt dedisse et contulisse predicto magistro Laurencio in filios filiorum perenniter possidendam, sicut dixerunt, receptis eciam ab eodem magistro Laurencio triginta marcis ratione possessionis memorate. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostro sigillo robotatas. Datum anno domini M^o CCC^o XX° secundo. Cui donacioni seu vendicioni David filius Thome, Beke filius Chyn-talan, Bank et Paulus filii Benke, Andork filius Thama et Paulus filius Petri vicini sui permittendo, consensum prebuerunt et assensum.

Rózsaszínű selyemzsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 386. 4. dipl. oszt. 2139. Nagy Imre.

122. *A zalavári convent előtt Kanizsai Lőrincz a Kanizsa folyón egy szigetet s a mellett egy pusztát megvesz. 1322.*

Nos frater Laurencius miseracione divina abbas monasterii beati Adriani de Zala et totus conventus loci eiusdem, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris, presentes literas inspecturis, salutem in domino. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Emiricus et Blasius filii comitis Princh nepotes Prencz ab una parte, et ex altera magister Laurencius filius Emirici de ge-

nere Osly in nostri presencia constituti, iidem Emiricus et Blasius quandam insulam ipsorum quam in fluvio Kenesa sitam haberent, a Egidio Tiburcio et Petro filiis Egidii titulo emcionis eorum parentibus et ipsis devolutam, cum privilegio felicissimi recordacionis Bele serenissimi regis Ungarie, cuius vigore ipsam insulam tenuerunt, in quo tenorem literarum capituli Albensis super facto predictae vendicionis et emcionis insule ac distinciones metarum eiusdem pleniter comperimus contineri, cum villa seu predio Kenesa vocata eorum hereditaria, in qua est ecclesia lapidea in honorem beate Margarete fundata, vicina et contigua insule prenotate, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, videlicet terris silvis pratis aquis molendinis, cum eadem ecclesia, sub antiquis metis et terminis quibus ipsa possessio possessa fuit per eosdem, confessi sunt vendidisse predicto magistro Laurencio pro octuaginta marcis, quas se recepisse dixerunt ab eodem per eum in filios filiorum suorum pacifice et quiete perpetuo et irrevocabiler dictas possessiones optinendas, tali obligacione subiuncta, quod si per quempiam cognatorum suorum Emirici et Blasii predictorum, seu eciam quemlibet aliquorum prescriptus magister Laurencius vel sui heredes racione predictarum possessionum emcionis per decursum temporis impeterentur, ipsi Emiricus et Blasius prescripti aut ipsorum heredes, expedire et defendere tenebuntur propriis laboribus eorundem et expensis. In cuius rei testimonium et perpetuam ac inrevocabilem firmitatem, presentes concessimus literas nostro sigillo munimine roboratas. Datum et actum anno dominice incarnationis M^o CCC^o vigesimo secundo.

A pecsét sárga selyem sodraton függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 595. 17. dipl. oszt. 2138. Nagy Imre.

123. *A zalavári convent előtt több Bihács nemzetségbeliék, a kánizsai várhelyet Kerektóval s Csákán nevű faluval együtt Kanizsay Lőrincznek eladják. 1322.*

Nos frater Laurencius miseracione divina abbas monasterii beati Adriani de Zala et conventus loci eiusdem, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris, presens scriptum

inspecturis, salutem in salutis largitore. Ne ea que aguntur coram nobis, excidantur a memoria, quia res humane fragiles sunt, consvetum ea scriptis autenticis roborare. Proinde ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Andreas et Ladizlaus filii Egidii nobiles de genere Bychac ab una parte, et magister Laurencius filius Emerici de genere Osly ex altera coram nobis constituti, iidem Andreas et Ladizlaus quandam insulam in medio fluvii Kanisa existentem, locum castri cum Kerektov vulgariter vocatum, ipsorum hereditariam, simul cum villa Chakan possessione eorundem, iuxta eundem fluvium a parte orientali prope sitam, iusta et debita divisione a comite Johanne et Joan distinctas ac eisdem devolutas fratribus suis predictis, in comitatu Zaladiensi existentes, olim potencialiter per potentes ab eisdem distractas seu alienatas, et nunc per gratiam et collacionem regie maiestatis eisdem restitutas, possessiones premissas, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis universis, scilicet aquis molendinis silvis pratis nemoribus terris fimatis et campestribus virgultis, confessi sunt vendidisse predicto magistro Laurencio pro octaginta marcis, quas Andreas et Ladizlaus predicti ad plenum se recepisse dixerunt ab eodem, per eundem magistrum Laurencium suis heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et inrevocabiliter possidendas; cui vendicioni seu emcioni predictus comes Johannes frater ipsorum cum Farcasio filio suo coram nobis personaliter astando permittentibus, consensum prebuerunt et assensum, nullo contradictore existente; sic eciam se obligando, quod si per decursum temporis pro ipso loco castri vel insula et Kerektov ac villa Chakan possessionibus predictis ipsum magistrum Laurencium aut suos successores predictus Joan frater ipsorum pro quo eciam astiterunt comite aut quispiam proximorum suorum molestarent vel impeterent, Andreas et Ladizlaus supradicti propriis laboribus et expensis eorundem expedire tenebuntur magistrum Laurencium suosque successores memoratos. Ut igitur presens vendicio emcio et accio inter partes habita robur perpetue firmitatis optineat, et ne per quempiam per elapsum temporis in irritum valeat retractari,

sed semper salva integra et inconcussa perseveret, ad petitiones parcium presentes nostro sigillo autentico fecimus communiri. Datum et actum anno dominice incarnationis M° CCC° XX° secundo.

A pecsét sárga selyem-sodraton függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 595. 16. dipl. oszt. 2136. Nagy Imre.

124. *A zalavári convent bizonyáglevelé Lendvai Miklós egyik szolgájának megöletéséről. 1323. mart. 21.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala damus pro memoria, quod Benedictus filius Paznan vice et nomine magistri Nicolai filii Stephani filii Hohold domini sui ad nostram accedendo presenciam, sua nobis querimonia demonstravit, quod cum Bedeu serviens domini sui feria quinta videlicet in sequenti ebdomada post octavas medii Quadragesime in villa Zeredahel legitime veniendo, iobagionem magistri Hornoldi ad possessionem domini sui Mark vocatam licenciaret, predictus magister Ornoldus ipsum Bedeu fuisset persecutus ac interfecisset et mortuum reliquisset, super quibus premissis nostrum petit hominem pro testimonio sibi dari, scire de premissis veritatem; quo misso et demum reversus (*így*) per nos requisitus nobis ipsa premissa per eundem magistrum Ornoldum recitavit fore facta; quem in Oltarch in cimiterio sancti Georgii martiris sepelivisset stando super sepulchrum Bedeu memorati. Datum feria secunda post terminum prenotatum, anno domini M° CCC° XX° tercio.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1534. 45. dipl. oszt. 2156. Nagy Gyula.

125. *I. Károly király adománylevele Kanizsaszeg váráról s az ahhoz tartozó falukról, Kanizsay Lőrincz zalai főispán részére. 1323. apr. 29.*

Karolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque rex, princeps Salernitanus et honoris ac montis sancti angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis salutem in omnium salvatore. Cum virtus premio et fidelitas remuneracionis beneficio nulla-

tenus carere debeat, nihilominus malefactorum insolencia per condignam regalis sententia (*így*) vindictam debet edomari; proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum Nicolaus dictus Kokas filius Nicolai condam palatini olim a nostra fidelitate se retrahendo, cum Andrea filio Gregorii tunc infidele nostro confederatus procedendo rebelliter contra nostram maiestatem, non sine manifeste infidelitatis nota regnum nostrum in magna parte ac fidelium nostrorum possessiones pluries invasissent concremassent et penitus desolassent, pluribus et innumerabilibus nostris fidelibus per ipsos captivatis, aliis occisis et aliis membris mutilatis, propter quod pro tam manifestis et notoriis infidelitatibus ipsius Nicolai, possessiones eiusdem nostras regias manus rite et legitime fuissent devolute, magister Laurencius filius Emerici de genere Osl comes Zaladiensis dilectus et fidelis noster ad nostram accedens presenciam, quoddam castrum ipsius Nicolai Kanisazyg vocatum ac quasdam possessiones eiusdem Kanisa, Losnuk, et villam Lean, excepta tamen villa Pynk similiter Lean vocata, item Venechie, Chakan et Kerekthou vocatas ad idem castrum pertinentes, in comitatu Zaladiensi existentes, cum earumdem utilitatibus et pertinenciis a nobis pro suis fidelibus serviciis sibi dari et conferri perpetuo postulavit; verum quia de ipsarum possessionum qualitate et quantitate nobis veritas non constabat, fidelibus nostris conventui de Zala, ut cum Johanne filio Egidii homine nostro hominem ipsorum pro testimonio transmitterent fidedignum, coram quo idem homo noster accedens super faciem dictarum possessionum easdem convocatis commetaneis et vicinis suis reambulando per veteres metas et antiquas, cum dicto castro statueret, non obstante eiusdem Nicolai contradiccione seu porhibicione, predicto magistro Laurencio perpetuo possidendas si non fieret contradictum, contradictoribus si qui fierent ad nostram presenciam contra ipsum magistrum Laurencium ad terminum competentem legitime evocatis, nostris literis dedimus in mandatis; qui quidem conventus postmodum nobis rescripserunt, quod ipsi iuxta mandatum nostre maiestatis unum fratrem ex ipsis seniore cum predicto Johanne ho-

mine nostro pro testimonio transmisissent fidedignum ad exequendum premissa; et ut iidem postmodum eis concorditer retulissent, dictus homo noster sub testimonio predicti fratris eorum, feria tertia proxima ante festum beati Georgii martiris proxime preteritum, accedendo super faciem dictarum possessionum, easdem convocatis et presentibus commetaneis et vicinis suis reambulando per veteres metas et antiquas, statuisset predicto magistro Laurencio perpetuo possidendas, nemine contradictore existente. Nos itaque qui ex suscepti regiminis nostri officio uniuscuiusque merita tenemur oculo prospicere pietatis, et his quos opera sue virtutis regali remuneratione dignos efficiunt, grata debemus impendere premia meritorum, propositis petitionibus eiusdem magistri Laurencii diligenter auditis, revocatisque in memoriam fidelitatum et serviciorum preclaris meritis eiusdem, quibus nobis idem magister Laurencius in nostris et regni nostri negociis tam prosperis quam adversis, dubiis fortune casibus se submittendo et sua exponendo, cum summe fidelitatis desiderio et votive sollicitudinis diligencia, in eo videlicet, quod cum teotonici assumpta temera presumptione, contra nos et nostrum regnum in subsidium Andree filii Gregorii, cum tota potencia eorum venire voluissent, et magister Nicolaus filius Omodey tunc comes Supruniensis nunc banus tocius Sclavonie fidelis noster, unacum aliis fidelibus nostris hostiliter eosdem invadens, prelium cum eisdem commisisset, idem magister Laurencius pro nostro regiminis incremento viriliter dimicando, deo propicio victoriam optinuit triumphalem; in eo etiam, quod cum dictum castrum Kanisazyg hostiliter invadens ab eodem Nicolao abstulisset, servientes sui tres numero eque sibi similes, sub eodem castro pro nostri honoris incremento interfecti extiterunt, meruit complacere et se utique reddere graciosum; volentes tot et tantis fidelitatibus et serviciorum meritis ipsius magistri Laurencii regie remunerationis occurrere premio donativo, de castri et possessionum predictarum qualitate et condicionibus ex tenore litterarum dicti conventus cercius edocti, auferendo easdem a predicto Nicolao dicto Kokas propter infidelitates suas huiusmodi, cum nullius meriti censeretur fidelitas si remaneret infideli-

tas impunita, predictas castrum Kanisazyg et possessiones Kanisa, Losnuk et villam Lean, excepta tamen villa Pink similiter Lean vocata, item Weneche, Chakan et Kerekthou vocatas, cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis universis, sub eisdem metis et terminis antiquis quibus per eundem Nicolaum et suos progenitores sine preiudicio iuris alieni habite extiterunt et possesse, dedimus donavimus et contulimus ipsi magistro Laurencio et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas. Ut igitur huius nostre collacionis et donacionis series robor optineat perpetue firmitatis, nec per quempiam in irritum valeat revocari, presentes concessimus literas duplicis novi et autentici sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Ladislai prepositi Albensis ecclesie, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CCC^o vicesimo tercio, tercio kalendas Maii, regni autem nostri anno similiter vicesimo tercio; venerabilibus in Christo patribus dominis Bolezlao Strigoniensi et fratre Ladislao Kolochensi archiepiscopis, Johanne Nitriensi, Benedicto Chanadiensi, Jacobo Jauriensi, Georgio de Sancto Ireneo, Ladizlao Quinqueecclesiensi, fratre Petro Boznensi, Joanka Waradiensi, Andrea Transilvano, Herico Wesprimiensi et Chanadino Agriensi ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis viris Philippo palatino comitii Scepusiensi et de Wyuar ac iudice comanorum, Demetrio magistro tavarnicorum nostrorum comite Bachiensi et Trinchiniensi, Lamperto iudice curie nostre comite Cenadiensi et Nitriensi, Thoma woywoda Transilvano et comite de Zonuk, Nicolao bano tocius Slavonie comite Suproniensi et de Kamarun, Paulo bano de Macho comite Sirimiensi de Wolkow et de Budrug, Mykch magistro tavarnicorum domine regine consortis nostre karissime comite de Sarus et de Zemlyn, Deseu iudice curie eiusdem regine, Blasio magistro agasonum nostrorum et comite Honthensi, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum et castellano de Myhald, Nicolao dicto Treuthul comite Posoniensi, Nicolao comite Simigiensi et aliis quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Az elveszett pecsét zöld selyem sodraton függött; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 72. 5. dipl. oszt. 2161. Fejér György is közli i. m. VIII. 2. 410. l., de több hibával, és a birtokok megnevezése nélkül. Nagy Imre.

126. *A székesfehérvári káptalan előtt a veszprémi káptalan és a Rátold nemzetségből való Eörsi Renold fia Miske, csere-szerződésre lépnek. 1323. jul. 31.*

Capitulum Albensis ecclesie, universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris quibus presentes ostenduntur, salutem in actore salutis. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod Michael presbiter canonicus Wesprimiensis ecclesie cum literis eiusdem capituli ad infrascripta confitenda cum clausula de rato ad nos missus, pro ipso et eodem capitulo ab una parte, magister Myske filius magistri Renoldi de Vrs de genere Ratolth pro se et pro Paulo ac Jacobo filiis suis ab altera, in nostri presencia personaliter constituti, concorditer sunt confessi, quod cum inter iobagiones prefati capituli Wesprimiensis ecclesie, et inter eundem magistrum Myskem super quinquaginta iugeribus terrarum in una continuacione in territorio Wesprimiensi existencium, controversia fuisset suscitata, et iuxta arbitrium quamplurium proborum et nobilium virorum iuramento decem iobagionum capituli dicte Wesprimiensis ecclesie taliter commissa exstitisset, ut si iidem contra eundem magistrum Myskem super facie dicte terre iurare presumserint, quod ipse terre sint et fuerint capituli dicte Wesprimiensis ecclesie, extunc cedent in ius et proprietatem ecclesie prenotate, alioquin ipsum capitulum eadem iugera terrarum dicto magistro Myske remitteret pacifice et quiete possidenda; quo quidem die sacramenti adveniente, idem magister Myske unacum eodem Paulo filio suo personaliter in facie dicte terre comparente, renunciando iuramento iobagionum capituli antedicti, et iuri si quod in eisdem se habere sperabat cedendo in perpetuum, ipsa quinquaginta iugera terrarum pure et simpliciter ecclesie Wesprimiensi remisisset pacifice possidenda tenenda et habenda; super aliis vero quinquaginta iugeribus terrarum eiusdem magistri Myske,

circa supradictas terras in vicinitate et contiguitate earumdem terrarum in una continuacione a parte meridionali existencium, versus occidentem tenduntur ad viam Keuhordovth dictam, per quam de duabus silvis Kyserdeu vulgariter dictis de civitate Wesprimiensi itur in Pescey, habita deliberacione et communi tractata (*igy*) inter partes et inter prefatum capitulum et iobagiones suos, ac ad eundem magistrum Myskem et suos filios ac heredes ulterius valeat suscitari super terris memoratis, unacum eodem magistro Myske ipsum capitulum tale iam fecisset concambium perpetuo duraturum, quod pro premissis quinquaginta iugeribus terrarum magistri Myske antedicti, idem capitulum in Loas, in Vrs, in Pescey et in Zarberen, de terris suis que propter vicinitatem earumdem dicto magistro Myske et suis heredibus magis utiles habentur, viginti septem iugera terrarum suarum eidem magistro Myske et eiusdem heredibus perpetuo possidenda assignassent et eciam contulissent in locis diversis, prout inferius declarantur; unum videlicet iuger de terra fimata in Lovas inter vineas Karachini filii Bartholomei ac Stephani a parte aquilonis, et vineam Petri filii Dominici a parte meridionali, et a parte occidentis inter vineam eiusdem magistri Myske; item aliud iuger in territorio ville Olurs inter terras Dionisii filii Thome ab occidente, a parte vero aquilonis inter terras prenotate Wesprimiensis ecclesie, et a meridie inter terras Scenk finem faciens ad occidentem ad magnam viam; item locum cuiusdam vinee unum iuger in se continentem circa rivulum, qui separat ad orientem locum vinee Bulchu iobagionis dicti capituli Wesprimiensis, a meridie vero inter nemus ecclesie de Ratolth, ab aquilone inter locum vinee Scenk antedicti; item in loco Zeilua dicto iuxta viam versus occidentem duo iugera ad aquilonem et meridiem fines tendencia, inter ipsam viam et terras ipsius magistri Myske Scena vulgariter nuncupatas a parte orientis; item duo iugera in loco Sceg dicto, fines versus Balatinum tendencia, inter terras Stephani et Sebastiani existencia; item duo iugera ad orientem et occidentem ad duas vias fines habencia; item tria iugera cum nemore computato inter terras eiusdem magistri Myske ab oriente, et ab occidente inter terras

quondam Merse; item unum iuger in loco Bytkeberke dicto habens finem ad magnam viam ad orientem; item in Pescey duo iugera versus occidentem, ad fontem Mosoukuth vulgariter nuncupatum, fines habencia inter terras eiusdem magistri Myske a meridie et ab aquilone, quondam Aniani de eadem Pescey; item supra viam cruce signatam duo iugera fines habencia ad plagam occidentalem ad eundem fontem, et ad occidentem ad viam per quam descenditur de Wesprimio in Vrs; item transeundo ipsum fontem sunt tria iugera, cuius fines protenduntur ad partem occidentalem ad viam de Wesprimio in Poloznok euntem, et descendit ad fontem Chyllekutha vulgariter nuncupatum circa terras magistri Myske superius nominati, a parte meridionali; item transeundo ipsam viam paulisper ad partem aquilonis, sunt tria iugera ad eandem viam versus occidentem fines tendencia, inter terras Johannis filii Pauli fratris quondam Petri cantoris, et terras memorati magistri Myske a meridie; item duo iugera terrarum Michaelis iobagionis nostri circa viam Shocut vulgariter appellatam a parte meridionali fines habencia, ad eandem viam Palaznok ad partem occidentalem; item in Zaarberen duo iugera, fines ad viam per quam itur ad fontem tendencia, prope locum cellarii sepedicti magistri Myske, inter terras eiusdem a parte occidentis, et inter terras abbatisse et sanctimonialium ecclesie beate virginis de Valle Wesprimiensi et filiorum Heym de Nemti a parte orientis existencia. Terre vero, que prius in controversiam deducte fuerunt, prout superius tangitur, et postmodum per formam pacis per comitem Myskem sepius iteratum et Paulum filium eiusdem, simul cum terra per eosdem in concambium capitulo Wesprimiensi ecclesie tradita, in una continuacione existentes, a terris prelibati capituli et aliorum his signis et terminis pro metis habitis distinguntur: quod de ipsa via Keuhordout dicta, iuxta terras eiusdem capituli a parte aquilonis eundo directe ad orientem, venit ad quandam pomi arborem silvestrem, deinde similiter eundo ad orientem, venit ad terram Stephani filii Alberti de Wesprimio, circa quam eundo versus partem meridiionalem in longitudine unius iuguris terre, in fine earundem facit augulum, et de

angulo circa finem terrarum eiusdem Stephani veniendo ad orientem, pervenitur ad terras memorati capituli fines versus meridiem tendentes, et in fine earundem pervenitur ad alias terras sepedicti comitis Myske, et ibi est unus lapis positus vel erectus pro signo mete, que quidem terre versus orientem et occidentem finem faciunt, et in fine earundem protenditur directe versus meridiem ad magnam arborem piri duplicatam, et ibi est unus lapis pro meta positus; deinde reflectitur ad partem occidentalem, et per quasdam arbores piri silvestres veniendo directe usque ad premissam viam Keuhordout, inter quam viam et arbores piri in quatuor locis lapides pro signis metarum erecti et positi habentur, et sic ipse terre circumdantur, et signis predictis ambiuntur; non hoc pretermisso, quod prefatum Wesprimiense capitulum super terris prefato comiti Myske datis et assignatis, in concambium eundem et suos heredes, et e converso idem magister Myske et sui heredes ipsum capitulum super terris eidem in concambium traditis et collatis per eundem, ab omnibus impetere et molestare volentibus mutua vicissitudine assumerunt se expedire propriis eorum laboribus et expensis. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem, presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum dominica proxima ante octavas beati Jacobi apostoli, pridie kalendas Augusti, anno dominice incarnationis M^o CCC^o vigesimo tercio; reverendo viro magistro Ladizlao preposito aule regie vicecancellario, Petro cantore, Johanne custode, Michaele decano ecclesie nostre existentibus.

A pecsét szederjes és zöld selymen függött; eredetije a veszprémi kápt. h. ltárában »Caps. XVI. Vesprem oppidum». Vég hely D.

127. *A veszprémi káptalan bizonyáglevela a Ráthold nemzetségből való Keszi Lőrincz fiainak adományáról, a thaladi remete szent-Pál szerzetesei részére. 1324. jan. 1.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore, licet inter cetera virtutum opera largienti beneficium a plerisque semper comprobetur, ibi tamen largientis memoria precipue commenda-

tur cum deo datum a devote dispensacionis cultoribus propagatione bonorum operum in dei laudem ac servicium de die in diem dilatatur ac suum effectum sorciatur; proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nobiles viri magistri Johannes et Ladizlaus filii Laurencii de Kesev de genere Ratholth cum omnibus cognatis ipsorum iuxta consanguineitatem ipsis coniunctis, plusquam quadraginta viris nobilibus cum ipsis tunc existentibus, pro se personaliter ad nostram accedentes presenciam, extiterunt confessi viva voce, quod quia ipsorum genitores salubri ducti consilio, ecclesiam sub honore omnipotentis dei et beate Elizabeth patrone nostre in territorio possessionis ipsorum Thalad vocate in comitatu Zaladiensi existentis, pro oratorio et speciali habitacione religiosorum virorum fratrum heremitarum sancti Pauli primi heremite ordinis sancti Augustini constructam, quibusdam particulis possessionariis ad usum fratrum in dicta ecclesia commorantium et deo serviencium deputatis, videlicet molendinis, fenetis, silvis, terris arabilibus minime ipsis fratribus heremitis sufficientibus dotaverint, ideo eciam ipsi magister Johannes et Ladizlaus filii Laurencii de Kesev cupientes eorumdem progenitorum ipsorum provida et salubri intencione vestigiis inherere ac ipsorum eorumdem progenitorum, presertim predicti magistri Laurencii de Kesev patris ipsorum, necnon aliorum eiusdem ecclesie benefactorum saluti et animarum remedio utiliter consulere, ac vero ut ipsa ecclesia beate Elizabeth et fratres heremite in eadem commorantes ecclesia per ipsorum devotam providenciam et salubrem ordinationem ac disposicionem de universis iuribus possessionariis eiusdem ecclesie pacifica obtencione gratulantes, divino cultui et consvete religioni quibus se mancipatos fore gratulantur, devocius et fervencius intendere possint et vacare, volentes ergo maiori dono et ampliori dotacione ampliorisque dotacionis beneficio dotare per hunc modum: quod possessionem predictam nomine Thalad vocatam ipsos tangentem cum omnibus utilitatibus ad eandem possessionem pertinentibus, videlicet iobagionibus, silvis, pratis et fenetis, terris arabilibus et usualibus, molendinis, aliisque universis iuribus intra metas eiusdem ville habitis, pari voluntate et ex

consensu omnium cognatorum et heredum ipsorum utriusque sexuum, nullo contradictore apparente, dedissent donassent et perpetuassent prefate ecclesie sancte Elisabeth et fratribus heremitis in eadem ecclesia commorantibus et deo servientibus, imo dederunt donaverunt perpetuaverunt irrevocabiliter coram nobis hoc modo, quod ipsi magister Johannes et Ladizlaus sepedicti filii Laurencii ipsorumque successores, non pluribus nisi octuaginta sex annis a data presencium liberam habeant utendi facultatem, exceptis tribus molen-
dinis, silvis, pratis et fenetis, terris arabilibus et usualibus ipsorum fratrum heremitarum in predicta ecclesia degencium ad usum, secundum quod ipsi singulis annis, ubi quot et qualem ac quantum eligere voluerint, ipsis de predicta possessione nomine Thalad non quasi de nostrorum, sed ipsorum fratrum heremitarum possessione; elapsis vero octuaginta sex annis, absque omni gravamine et dileccione, sub pena mille florenorum puri auri, nullum ius nullamve proprietatem in ipsis, videlicet possessione, iobagionibus, silvis, molendinis fenetis et pratis, terris arabilibus et usualibus, in omnibusque utilitatibus et iuribus eiusdem predictae possessionis Thalad habentes, sed secundum quod ipsorum predecessores et progenitores ac ipsi necnon successores eorum usi sunt cum privilegiis metarum ipsius possessionis Thalad et aliis literis quovismodo super ipsam confectis et emanatis, cum omni mansuetudine et tranquilla devocione non tamquam ipsorum, sed tamquam possessionem antedictae ecclesie beate Elisabeth et fratrum in ipsa commorancium et deo omnipotenti die ac nocte devote serviencium, nulla contradiccione et calumnia interposita, ipsi et fratribus heremitis in eo deo famulantibus restituere et resignare, ipsosque fratres heremitas in pacifica possessione permittere, ab omnibus autem hominibus racione eiusdem possessionis Thalad inquietare volentibus et inquietantibus defendere teneantur. Si vero ipsi nobiles predicti aut aliqui successorum eorundem nobilium sepedictorum ausu temerario contraire niterentur predictae ordinacioni et dotacioni, antedictamque possessionem ecclesie predictae et fratrum heremitarum cum omnibus utilitatibus eiusdem ville et iuribus reddi et restitui ac resignare recusarent, iidemque fratres heremite

ratione antefate possessionis Thalad eosdem nobiles in causam attraherent coram quorumcunque iudicibus in sede iudiciario sedentibus, non habeant quovismodo aliquam facultatem loquendi aut respondendi quidquam ex adverso auctori videlicet adversus fratres heremitas, donec duo millia florenorum puri auri absque crastinacione in specie ipsorum iudicum actori scilicet predictae ecclesie eisdemque fratribus heremitis sub pena duppli predictae quantitatis pecunie deponant, repositis autem pecuniis per ipsos nobiles antefatos et receptis ipsis fratribus heremitis, ipsi in causam attracti exequantur causam ipsorum. Hoc eciam non permittendo, quod si alique persone quorumcunque hominum in processu temporum ratione antefate possessionis predictos fratres heremitas quovismodo in causam attraherent, extunc ipsi et eorum successores cum propriis laboribus et expensis eos fratres heremitas defendere et defensare sub pena duppli omnium supra scriptarum quantitatum pecuniarum tenebuntur. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostras pendentis sigilli nostri et autentici munimine roboratas. Datum Wesprimiensi (*igy*), in die Circumcisionis domini, sub eiusdem domini anno M^o CCC^o vigesimo quarto.

I. Lajos királynak 1373. november 3-ki átiratából, melyet a budai kápt. 1412. május 24-én írt át. Ez utóbbinak eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. Paul. Thalad. 1. 1. dipl. oszt. 5986. Közölve néhai Vincze Gábor másolatából.

128. *A tihanyi convent előtt a fehérvári káptalan egyik balatonszőlősi jobbágynak fia négy hold földet eladnak. 1324. máj. 21.*

Nos frater Thomas divina miseratione abbas monasterii beati Anyani de Tykonio et conventus loci eiusdem, significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Bothyz et Johannes filii Bathus iobagionis ecclesie Albensis de Zelus coram nobis personaliter comparuerunt, oretenus recitarunt, quod quatuor iugera terrarum suarum titulo emicionis a Wolpat filio Duba comparata, in eadem Zelus existencia, in territorio Suble vocata habita et situata, habito tractu communi consilio cognatorum vel commetaneorum suorum, ex permissione et beneplacito superius titulatis, ven-

didit locavit et contulit Anyano filio Herdews de eadem Zelus pro quinque pensis denariorum vienensium (mere) perpetuo pacifice et quiete et inrevocabiler heredum per heredes possidenda tenenda pariter et habenda; quorum vero iugerum vicini et commetanei sunt Benedictus unacum filiis a parte aquilonis, a plaga vero meridionali filii Bol condicionarii ecclesie Almadiensis, a parte orientali idem Anyanus antedictus existens et assistens. Datum secunda feria proxima ante festum beate Elene regine, anno domini Millesimo CCC^o XX° quarto.

Hártyán, hátlapján gömbölyű pecsét nyomaival; eredetije a Nemzeti Muzeumban.

129. *A győri káptalan jelentése I. Károly királyhoz Zala és Páhok nevű Zala vármegyei birtokokba történt beiktatásról. 1324. nov. 7.*

Excellentissimo domino suo domino Karolo dei gracia illustri regi Hungarie capitulum Jauriensis ecclesie oraciones in domino. Literas vestre excellencie reverencia omnimoda qua tenemur recepimus hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Jauriensis salutem et gratiam. Noveritis quod magister Paulus dictus Magyar castellanus de Gyemes dilectus et fidelis noster ad nostram accedens presenciam sueque fidelitatis servicia nobis impensa proponens et declarans, quasdam possessiones Makua et Gelse vocatas in comitatu Castriferrei constitutas, item possessiones Zala iuxta fluvium Zala et Paah vocatas in comitatu Zaladiensi existentes, asserens easdem fuisse Ladislai et Dionisii filiorum Andree hominum sine herede decedencium et ex eo iure ad nostram pertinentes collacionem, pro suis fidelibus serviciis a nobis sibi dari et conferri perpetuo postulavit; unde quia de qualitate et quantitate predictarum possessionum, et utrum ad nostram pertineant collacionem nec ne, nobis veritas non constat, fidelitati vestre damus in mandatis, quatenus cum Jacobo filio Iwan de Jaak vel Nicolao filio Markalphi de Sehterweulg si alterum abesse contingat homine nostro, vestrum hominem pro testimonio transmittatis fide dignum, coram quo idem homo noster pre-

dictas possessiones et alias quaslibet possessiones predictorum filiorum Andree, quocunque nomine censeantur et ubicunque existant, convocatis commetaneis et vicinis earumdem, reambulet per veteres metas et antiquas et statuatur predicto magistro Paulo perpetuo possidendas si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem magistrum Paulum ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec diem citacionis nomina citatorum et terminum assignatum cum nominibus possessionum statutarum et cursibus metarum ac tocius facti serie nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, in festo beati Demetrii martiris, anno domini Millesimo CCC^o XX° quarto. Nos igitur vestre excellencie mandatis satisfacere cupientes ut tenemur, cum eodem Jacobo filio Iwan homine vestro, discretum virum magistrum Dominicum socium et concanonicum nostrum dilectum ad premissa exequenda et singula premissorum duximus destinandum; qui demum ad nos reversi nobis recitare curarunt, quod cum feria secunda videlicet in festo beati Emerici confessoris super facie predictae possessionis Makua accessissent ad statuendum ut premissum est, Johannes et Anda notarii magistri Johannis de Castroferreo ratione dotis et dotaliciorum domine sororis eorum, scilicet in quadraginta marcis prohibuissent. Item in possessionibus Gelse Zala Paah vocatis Pethew filius Mark filii Laurencii de eadem prohibuisset, asserens easdem possessiones sibi de iure et de facto pertinere, et predictam possessionem Gelse ratione decem marcarum pro supplemento quinquaginta marcarum predictarum dotis et dotaliciorum Johannes et Anda prohibuissent antedicti; dixerunt eciam iidem homo vester et noster, ut vicini et commetanei universi possessionum prefatarum in nullo contradictores extitissent, imo omni honore quo debuerunt eosdem pertractassent, qui quidem homo vester in ipsius hominis nostri presencia, eodem die et termino prefatos Johannem et Andam notarios cum eorum instrumentis quibus mediantibus possessiones antedictas possederunt, necnon predictum Pethew filium Mark, contra memoratum magistrum Paulum Magyar dictum ad vestre celsitudinis presenciam citavisset die prefixo, quintum decimum diem a die

citacionis pro termino partibus comparendi assignando. Datum tercio die citacionis prenotate, anno superius annotato.

I. Károly királynak 1332. nov. 11-én Magyar Pál tárnokmester és gimesi várnagy kérelmére kiadott átiratából, melynek eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. Monial. Vet. Buden. 29. 14. dipl. oszt. 2765. Ugyanazon átiratban foglaltatik I. Károly királynak 1324. nov. 29-én Visegrádon kelt levele, mely szerint Gersei Márk fia Pethő föntebbi ellenmondását visszavonta. Nagy Imre.

130. *A zalavári convent előtt Rajki Mihály és Pósa fiai, Csamasziget nevű birtokot a Zala folyó mellett, Mindszenti Lászlónak eladják. 1324. dec. 21.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala, significamus quibus expedit universis tenore presencium, quod Michael filius Michaelis et Domianus filius Pousa nobiles de Rayk ab una parte, item Ladislao (*így*) filio Oliverii de Mendzenth ab altera, coram nobis personaliter constituti, iidem Michael et Domianus quandam possessionem eorum iuxta fluvium Zala a parte occidentali existentem Chamazygethe vulgo dictam, cum universis suis utilitatibus, videlicet terris arabilibus, nemoribus, pratis, cum loco molen dini in ipso fluvio Zala existenti, in vicinitate possessionum Iwan et Johannis filiorum Vrmand ac Pauli filii Petri filii Herrandi a parte meridionali ipsis remanentibus, a parte vero aquilonis terra Ledegery remanente in terram predictorum vicinorum existente; qui quidem Iwan et Johannes nec non Paulus predicti vicini ipsorum in presencia nostri hominis permissionis consensum adhibuerunt, cum ipsorum instrumentis quibus ipsi tenerunt confessi sunt vendidisse predicto Ladislao filio Oliverii pro tribus marcis denariorum perpetuo et irrevocabiliter heredum per heredes possidendam sicut dixerunt, dictas tres marcas plene habitis ab eodem; presentes ad nos delatas privilegiari promittimus eidem. Datum in festo beati Thome apostoli, anno domini Millesimo CCC° XX° quarto.

A zalavári conventnek 1391. «feria tertia ante Judica» kelt s «Johannes filius Demetrii de Mendzenth» kérésére kiállított átiratából, melynek eredetije föltalálható a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

131. *A veszprémi káptalan előtt a káptalan balaton-szöllősi két jobbágya, egy másiknak két hold földet eladnak. 1324. dec. 22.*

Nos capitulum V. sprimiensis ecclesie significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Benedictus et Petrus filii Tame iobagionis nostri de Zeuleus ab una parte, Stephanus filius Anyani similiter iobagio noster de eadem ab altera, in nostri presencia personaliter constituti, iidem Benedictus et Petrus duo iugera terrarum emticiarum eorumdem arabilium in loco Galle dicto, cui ab oriente terra eiusdem Stephani, ab occidente terra Ladislai filii Wolpoth, a parte Balatini terra Abraam filii Bedeu, ab aquilone vero terre comitis Dionisii vicinaretur et existunt, pro quinque pensis denariorum vienensium, ab eodem Stephano plene receptorum ut dicebant, confessi sunt vendidisse, in filios filiorum et heredum per heredes, pacifice et quiete possidenda et habenda. Datum in secundo die festi beati Thome apostoli, anno domini M^o CCC^o vicesimo quarto.

Hátlapján kis monorú pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

132. *I. Károly király adománylevele Lendvai Miklós részére, Csömödér Herneek és Várföldre nevű birtokokról. Visegrád, 1324. dec. 26.*

Nos Karulus dei gracia rex Hungarie memorie commendantes significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod magister Nicolaus filius Stephani filii Haholdi comes Zaladiensis fidelis noster ad nostram accedens presenciam sueque fidelitatis servicia nobis impensa proponens et declarans, quasdam possessiones Burzeulche cum terra Chydemer, Herneek et Warfeulde vocatas in comitatu Zaladiensi existentes, asserens easdem fore Kunche hominis sine herede decedentis et ex eo iure ad nostram pertinere collacionem, pro suis fidelibus serviciis a nobis sibi dari et conferri perpetuo postulavit; nos siquidem petitionibus ipsius magistri Nicolai diligenter auditis, revocatisque in memoriam fidelitatus et fidelium serviciorum preclaris meritis eiusdem, que nobis et regno nostro in diversis expedicionibus cum effusione sui sanguinis exhibuit et impendit, volentes eiusdem serviciis

graciosis regio occurrere cum favore, predictas possessiones Burzeulche cum terra Chydemer, Herneek et Warfelde vocatas in comitatu Zaladiensi predicto habitas, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, sub metis et terminis antiquis quibus idem Kunche tenuit easdem et possedit, dedimus donavimus et contulimus predicto magistro Nicolao et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et inrevocabiliter possidendas tenendas et habendas, sine preiudicio iuris alieni. Datum in Wyssagrad, in festo beati Stephani protomartiris, anno domini M° CCC° XX° quarto.

A fejevári káptalannak 1336. mart. 25-én «Nicolaus filius Stephani filii Hohold comes Zaladiensis» kérésére kiállított átiratából, ennek eredetije megvan az orsz. ltárban N. R. A. 540. 44. dipl. oszt. 2268. Nagy Imre.

133. *A zalavári convent előtt Kanizsai Lőrincz Bille nevű birtokot Kanizsa mellett megveszi. 1324.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, notum facimus universis quibus expedit presencium per tenorem, quod Emiricus et Blasius filii Prynych coram nobis personaliter comparendo, quandam possessionem ipsorum Bylle vocatam in vicinitate Kanisa in comitatu Zaladiensi existentem, ex collacione domini Bele illustris regis Hungarie suo autentico eorum predecessoribus collatam, cum eodem instrumento confessi sunt vendidisse magistro Laurencio filio Emirici de genere Oslu pro viginti marcis, astanti coram nobis, per eundem heredum in heredes, cum suis utilitatibus et pertinenciis universis perpetuo et inrevocabiliter sine preiudicio iuris alieni possidendam. Ut igitur huius rei series vendicionis seu empcionis robur perpetue optineat firmitatis, presentes concessimus literas nostro sigillo communitas. Datum anno dominice incarnationis M° CCC° XX° quarto.

Lilaszínű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije az orsz. ltárban. N. R. A. 607. 2. dipl. oszt. 2272. Nagy Imre.

134. I. Károly király új adománylevele Véged nevű birtokról a Ják nemzetségbeli Sitkey Lőrincz fiai részére. Visegrád, 1325. jan. 30.

Nos Karolus dei gracia rex Hungarie, significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Kopoz filius Laurencii de Sytke de genere Jaak ad nostre maiestatis accedens presenciam, sue fidelitatis servicia nostre maiestati impensa proponens et declarans, quandam terram Wegud vocatam in comitatu de Zala existentem, asserens ipsam ratione generacionis ad se pertinere ac esse hominis sine herede decedentis et ex eo iure ad nostram collacionem attinere, pro meritoriis suis serviciis a nobis sibi Stephano Leukus et Emerico fratribus suis dari et conferri perpetuo postulavit; nos igitur secundum quod regie magnitudinis expostulat et requirit officium ut uniuscuiusque merita animo meciamur pietatis, et his quos opera sue virtutis regali remuneratione dignos efficiunt grata debeamus reddere premia meritorum, propositis petitionibus eiusdem Kopoz diligenter auditis, revocatisque in memoriam fidelium serviciorum meritis ipsius et fratrum suorum, quibus nobis multipliciter meruerunt complacere et se reddere gratiosos et acceptos, volentesque eisdem regie remunerationis occurrere donativo, prenominatam possessionem Wegud cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, sub eisdem metis et terminis quibus per priores possessores suos habita extitit et possessa, tam pro eo quod ratione generacionis ad ipsum dicit pertinere quam pro meritoriis serviciis suis et fratrum suorum predictorum, tamquam ad nostram collacionem de iure pertinentem, dedimus donavimus et contulimus eidem Kopoz et fratribus suis predictis, et per eos suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et pacifice possidendam tenendam et habendam; promittentes eidem quod cum presentes nobis fuerint reportate, nostrum privilegium super hoc dari faciemus. Datum in Wysegrad, feria quarta proxima ante festum Purificacionis virginis gloriose, anno domini M° CCC° XX° quinto.

Ugyancsak I. Károly királynak 1327. dec. 10-én kelt jeles alakú megerősítő átiratából, melyben a megerősítést a király azzal

indokolja, hogy a Sitkeyek magukat Sárvár és Kőszeg várak ostrománál tűntették ki. Károly király 1327-ki oklevelének eredetije feltehetően a N. Muzeumban. Nagy Imre.

135. *A vaskári káptalan jelentése I. Károly királyhoz a jáki és porrói monostorok kegyuraságáról és Boych nevű birtok tulajdonjogáról, melyek a Ják nemzetséghez tartoztak. 1325. máj. 25.*

Excellentissimo domino suo Karolo dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castro ferro, oraciones in domino cum perpetue fidelitatis obsequio. Literas vestre regie maiestatis omni recepimus cum honore ut tenemur, hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis capitulo ecclesie Ferrei Castri salutem et gratiam. Kopoz filius Laurencii pro se et pro fratribus et proximis suis universis dicit nobis, quod monasterium Jaak vocatum, et Perno, ratione patronatus ad ipsos de iure pertinerent cum possessione Boych; super quo fidelitati vestre precipimus per presentes, quatenus vestrum mittatis testimonium, coram quo Dionisius de Mestur homo noster sciat et inquirat ab omnibus quibuslibet diligenter, si dicta monasteria cum possessione Boych de iure ratione patronatus pertineant ad ipsos vel non, et post hec facti seriem nobis fideliter rescribatis. Datum in Wyssagrađ, tercio die post festum Ascensionis domini, anno eiusdem M° CCC° XX° quinto. Verum cum vestris regiis preceptis in omnibus fideliter obedire teneamur, magistrum Joseph decanum et canonicum nostrum cum prefato Dionisio homine vestro transmisimus, qui ad nos reversi concorditer retulerunt, quod de abbatibus et conventibus monasteriorum Jak et Perno dictorum, et ab omnibus circumquaque nobilibus et innobilibus existentibus, inquisita veritate scivissent, quod comes Martinus dictus Magnus de genere Jaak, monasterium sancti Georgii Jaak nominatum edificasset, et Chepanus banus similiter de genere Jaak monasterium Perno dictum construxisset, et ius patronatus de iure ad Kopoz et suos fratres ac proximos de genere Jaak pertineret, et quod possessio Boych comitum Laurencii et Chepani de Sithke fuisset hereditaria ab antiquo, sed quomodo alienata dicta possessio

sit ab eisdem, dictis vestro hominibus et nostro non constabat. Datum in vigilia Pentecostes, anno domini M° CCC° XX° quinto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. Eccles. 53. 1. dipl. oszt. 2300. Ez érdekes oklevélből megtudjuk, kik alapították a jáki és pornói monastorokat; Zala megyére az oklevél annyiban bír vonatkozással, hogy az abban említett Baych vagy Bayk nevű birtok Zala megyében feküdt; érdekes az oklevél küllapjára 1651-ben írt következő számítás: $1651 - 1214 = 437$; ebből azt lehet következtetni, hogy a jáki monastor 1214-ben alapítatott, s ennek 1651-ben 437 esztendeje volt; a jáki monastor consecratiója 1256-ban történt; l. Győri Tört. és Rég. füzetek III. 300. l. Nagy Imre.

136. I. Károly király az Ákos nemzetségből való Mikchet Tótország bánját, Somogy és Sopron vármegyék főispánját (a peleskei Eördögh család őseit), jószágai birtoklásában kiváltságokkal ruházza fel.
1325. máj. 27.

(C)arolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris ac montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod quia magnificus vir Mykch filius Mychaelis de genere Akus, banus tocius Selavonie, comes Simigiensis et Supruniensis dilectus et fidelis noster, quem intime fidei zelus nostri honeris et laboris fecit non expertem, quique pro nostrorum rebellium confusione et pro reformatione pacis ac reintegracione et augmento rei publice, nobiscum pondus diei et estus in multis sumtibus et persone periculis comportans, a tempore introitus nostri in regnum nostrum Hungariam iure geniture nobis debitum, excellencie nostre et regno nostro tam grandia grata et accepta servicia in cunctis nostris expedicionibus et processibus, presertim in infidelium et rebellium nostrorum et specialiter filiorum Omodey exterminacione, terras eorumdem et castra nostro regimini subiugando, neenon pluribus vicibus ipsorum infidelium exercitus campestres belli certamine devincendo laudabiliter exhibuit et

impendit, quod per indefessas vires, et virtutis sue constanciam nobis ubique victoriae titulum vendicavit, illas possessiones et iura, que pro tam meritoriis serviciis suis sibi hactenus nostra serenitas contulit, pro minimo reputantes, quin nedum ipsum pocioribus retributionis beneficiis premiare, sed et amplioribus favoris nostri gracia intendimus premunire; volentes itaque ut idem Mykch banus et filii sui ab eisque propaganda posteritas, omnes possessiones et iura a nostra celsitudine obtentas, et obtinendas quocunque nomine censeantur et in quibuslibet comitatibus seu locis existant, absque ulla impetitione vel inquietacione habeant possideant et teneant pacifice et quiete, tenore presencium duximus declarandum, quod huiusmodi possessiones et iura quelibet predicto Mykch bano collatas, sic contulimus et donavimus eidem, ac collacionem nostram factam sibi vel faciendam permanere volumus, quod ad fratres et consanguineos eius non in aliquo extendatur atque referatur, nisi in instrumento huiusmodi collacionis et donacionis de ipsis fratribus vel consanguineis suis fuerit expresse mencio habita, vel donacio eis facta communiter exprimatur; presenti edicto in perpetuum valituro decernentes et ex speciali gracia ac de plenitudine potestatis nostre statuantes, quod in possessionibus et iuribus predicto Mykch bano et suis filiis ab eisque propagandis successoribus, precise et circumscriptis seu exclusis fratribus et consanguineis suis per nos collatis aut conferendis, nullus fratrum vel consanguineorum suorum pro se possit quicquamque iuris vel partem aut porcionem aliquam cuius iuris vel consvetudinis pretextu vendicare, aut eosdem Mykch banum, filios suos, ab eisque propagandas posteritates, super eisdem possessionibus aut iuribus aliquatenus in iudicio vel extra iudicium inquietare seu impetere valeat quocunque, legibus seu consvetudinibus quibuslibet non obstantibus, quibus per hoc dictum nullum volumus preiudicium generare. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras privilegiales duplicis novi et autentici sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Andree prepositi ecclesie Albensis aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri,

anno domini Millesimo CCC^o vicesimo quinto, sexto kalendas Junii, regni nostri anno similiter vicesimo quinto; venerabilibus in Christo patribus dominis Bolezlao Strigoniensi locique eiusdem comite perpetuo, fratre Ladizlao Colocensi aule nostre cancellario, ecclesiarum archiepiscopis, Johanne Nitriensi, Benedicto Chanadiensi, Nicolao Jauriensi, Georgio de Sancto Ireneo, Ladizlao Quinqueecclesiensi, fratre Petro Boznensi, Iwanka Waradiensi, Andrea Transilvano, Herrico Wesprimiensi aule domine regine cancellario, et Chanadino Agriensi ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis viris Phylippo palatino iudice cumanorum comite Scepusiensi et de Wywar, Demetrio magistro tawarnicorum nostrorum comite Bachiensi et Trenchiniensi, Thoma voyvoda Transsilvano et comite de Zonuk, Alexandro iudice curie nostre, Paulo bano de Machou comite Syrmiensi de Wolkou et de Budrug, Blasio magistro agasonum nostrorum comite Huntensi et Nitriensi, Nicolao comite Poseniensi et aliis quampluribus comitatus regni tenentibus et honores.

Függő pecsétje hiányzik, eredetije a N. Muzeumban. Véghely D.

137. I. Károly király kiküldi a vasvári káptalant, hogy a Kaba Demeter nempti várnagy által elkövetett emberölés dolgát vizsgálta meg. Visegrád, 1325. jun. 22.

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Castriferrei salutem et graciam. Herbordus filius Herbordi de Reznek dicit nobis, quod Demetrius dictus Kaba castellanus de Nempty in octavis festivitatis sancte Trinitatis nunc preteritis, potentialiter ex consilio et mandato Johannis filii Johannis filii Herrii domini sui ad predictam possessionem suam Reznek vocatam, super eos ubi cum Johanne fratre suo, servientibus et equis eorum, formidantes potenciam theutonicorum, in quodam absconso loco in prato iacerent, cum descensum inveniando predictum Johannem fratrem suum occidisset, quindecim equos eorum abstulisset, ipsum solum cum duobus vulneribus sex servientes suos letaliter vulnerasset, arma eorum penitus auferendo; quare fidelitati vestre firmiter mandamus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, coram quo Lau-

rencius filius Dominici dicti Agaras homo noster de premisis omnimodam sciatur et inquiratur veritatem; et post hec sicut nobis veritas constiterit de premissis, fideliter rescribatur. Datum in Wysegrad, in vigilia nativitatis beati Johannis Baptiste, anno domini M^o CCC^o XX° quinto.

A vasvári káptalannak 1328. apr. 10-én kelt átiratából, mely a vizsgálatról a jelentést is tartalmazza 1325. júl. 7-ről, és a mely szerint a vizsgálat Lőrincz királyi ember közbenjöttével József dekán által teljesített; az átirat eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 8. 63. dipl. oszt. 2303. Nagy Imre.

138. *A vasvári káptalan előtt az Egerváry család ősei megosztónak. 1325. aug. 24.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castroferreo, significamus tenore presencium quibus expensis (*így*), quod Johannes et Michael magistri filii comitis Kalmery coram nobis personaliter constituti, in iobagionibus eorum in Gerege Eguruar et Fanchka possessionibus eorum manentibus concorditer et unanimiter talem divisionem inter se fecisse et ordinasse retulerunt, quod singuli ipsorum singulos iobagiones possiderent particulatim dividendo; preterea duo tributa, videlicet de foro et de aqua in fluvio Fanchka, domine matri eorum sine divisione commisissent, et unam ancillam Agnes eidem servire usque vitam, post mortem autem suam dividerent in communi, aliam vero Margaretha nomine eadem domina auree donandi liberam habeat facultatem; item in aliis servis et ancillis eorundem similiter equalem divisionem fecisse retulerunt, scilicet Kemyn, Petrus et Nicolaus filii eiusdem Kemyn et Kathlen, Johanni cesserunt possidere annotato; Johannes filius eiusdem Kemyn, Petrus filius Iwan, Potouk soror eiusdem Petri ac Elena, prescripto Michaeli iure divisionis premissae cesserunt possidere. Datum in festo sancti Bartholomei apostoli, anno domini Millesimo CCC^o vicesimo quinto.

A vasvári káptalannak «Nicolaus filius Michaelis et Benedictus filius Johannis de Egurvar» kérésére 1368. mart. 5-én kiállított átiratából, melynek eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1081. 7. dipl. oszt. 2317. Közölve néhai Vincze Gábor másolatából.

139. *I. Károly király a zalavári conventet utasítja, hogy Póla nevű birtokba Lencse Mihályt iktassa be. Visegrád, 1325. sept. 3.*

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis abbati et conventui monasterii sancti Adriani de Zalawar salutem et graciam. Fidelitati vestre precipimus per presentes, quatenus vestrum detis testimonium, coram quo Ladislaus filius Alexandri homo noster accedat ad faciem possessionis Pulah vocate porcionis videlicet Chaba et recipiat eandem presentibus vicinis et commetaneis suis convocatis, et reambulet per veteres metas et antiquas et restituat Michaeli filio Petri dicto Lenche perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra ipsum Michaellem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec facti seriem nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, in quindenis festivitatis beati regis Stephani, anno domini Millesimo CCC° XX° quinto.

A zalavári conventnek jelentéséből, melyet I. Károly király 1325. nov. 24-én megerősített, ebben Chaba az előbbi tulajdonos mint Lenche Mihály «patruelis»-a említettik; I. Károly oklevelének eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. dipl. oszt. 2319. Nagy Imre.

140. *Miklós mester zalai főispán és bírótársai, egy tehén miatt Ynd fiának Mikének esküt ítélnék. Kapornak, 1325. sept. 5.*

Nos magister Nicolaus comes Zaladiensis et quatuor iudices nobilium de eodem, damus pro memoria, quod in quindenis datarum presencium Myke filius Ynd, contra Akus filium Servusdey metsecundo sibi simili, tenetur prestare sacramentum coram nobis super eo, quod unam vaccam suam vallentem una marca non terfecisset (*így*); qui si iuraverit expeditur, alioquin unam marcám eidem solvere tenebitur. Datum in Kopurnuk, feria quinta proxima ante festum Nativitatis beate virginis, anno domini M° CCC° XX° quinto.

Eredetije papír-szeletkére írva, ép állapotban, a Kisfaludy es. ltárában őriztetik. Vég hely D.

141. *A zalavári convent bizonyágglevele Récese nevű birtok határjárásáról és felosztásáról. 1325. oct. 8.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum secundum continenciam literarum memorialium domini nostri Karoli dei gracia illustris regis Hungarie, presentibus viris nobilibus, Michaeli filio Keled et Johanne filio Onth hominibus domini regis ac homine nostro, inter Nicolaum filium Posa, Blasium Michaellem et Eliam filios Dominici, item Chamam et Stephanum filios Georgii, ac Bekem filium Nicolai, necnon Johannem filium Petri et Petrum filium Ladizlai nobiles de Wayda ab una parte, preterea magistrum Laurencium filium Emerici de genere Osl ab altera, super possessione Reche vocata in comitatu Zaladiensi existenti, in qua ecclesia sancte crucis ex lapidibus est constructa, in octavis beati Michaelis archangeli divisio fieri debuisset, advenientibus autem ipsis octavis, per predictos viros nobiles Mikaelem et Johannem homines domini regis, presente fratre Laurencio divina miseracione nostro abbate Zaladiensi, ambe partes prenominate talem divisionem inter se fecisse recitarunt: quod medietas dicte possessionis Reche ab aquilone existens cum edificiis et terris arabilibus ac universis utilitatibus retro existentibus usque terras predictae ecclesie cessit in ius et proprietatem Nicolai filii Posa, Blasii Mikaelis et Elie filiorum Dominici, Chama et Stephanum filios Georgii, Bekem filium Nicolai, necnon Johannis filii Petri et Petrum filium Ladislai predictorum iure perpetuo possidenda, preter fundum curie a parte occidentis eiusdem ecclesie usque virgultum existentis, qui quidem propter equalitatem partis deterioris eidem magistro Laurencio cedentis, cum alia dimidietate predictae possessionis a parte meridionali existentis cum edificiis et terris arabilibus ac universis suis utilitatibus retro adiacentibus usque metas Cumpe, cessit in ius et proprietatem predicti magistri Laurencii et per eum suorum heredum perpetuo possidenda; cuius possessionis terre termini que circumdant et ambiunt, ac particulariter divise distingunt, incipit in fluvio Bokonuk, et abinde pro-

greditur per medium predictæ ville directe versus occidentem, venit ante ecclesiam prenotatam, flectiturque modicum versus aquilonem, pervenit ad metam terream angularem, abhinc autem procedit versus occidentem ad teneram arborem nucis terra subtus circumfusam, abhinc adhuc ad occidentem ad terream metam in virgulto positam circa viam, per quam itur in Woyda; igitur per eandem viam parumper tendit ad partem aquilonis et pervenit ad unam magnam arborem ilicis loco mete assignatam iuxta eandem viam existentis, unde progreditur in terris arabilibus directe ad partem occidentis et currit per metas terreas et arboreas de novo erectas, pervenit ad duas metas terreas in commetaneitate terre Bylle existentes, que a parte meridionali cum terris arabilibus virgultis aliisque suis utilitatibus universis, cessit predicto magistro Laurencio perpetuo possidenda, alia vero pars a parte aquilonis existens, similiter cum suis utilitatibus, usque terras ecclesie memorate, cessit Nicolao et suis proximis supradictis perpetuo possidenda; item alia particula terrarum arabilium in vertice cuiusdam monticuli inter villam Kuraz et Reche predictam trans fluvium existens, iuxta quam a parte aquilonis arbor pomi loco mete est assignata, cessit magistro Laurencio memorato possidenda, progrediturque ab arbore predicta pomi, transit quandam particulam terrarum arabilium ville Kuraz in dorso eiusdem montis, itur in quadam via versus aquilonem, pervenit usque metas nobilium de Bochonog, cuius terrarum pars ab oriente adiacens cessit eidem magistro Laurencio possidenda, reliqua vero pars eiusdem terre, prout eadem via ipsam separat a parte occidentis adiacens, remansit Nicolao et suis proximis predictis possidenda; ab(h)inc dirigitur intrat unam viam usu silve adaptam, que venit de villa Kuraz, et tendit directe in dorso cuiusdam montis in eadem via versus aquilonem, attingit duas metas terreas in terris arabilibus exstirpatis, dirigiturque directe adhuc ad eandem plagam, pervenit ad quandam arborem ilicis loco mete habitam, unde progreditur adhuc ad aquilonem, attingit metas filiorum Egidii nobilium de Chopi, cuius pars a parte terrarum Mathee a parte orientis existens cessit predicto Nicolao cum suis proximis pretaxatis, alia vero medietas si-

cut per ipsam viam et cursus predictarum metarum distingitur, a parte occidentis existens, cessit magistro Laurencio prenotato possidenda; abhinc revertitur ad quandam particulam terrarum arabilium intra metas nobilium de Suul et filiorum Cumpe iuxta eundem fluvium Bokonuk a parte orientis sitam, cuius particule terre medietas a parte aquilonis adiacens cessit Nicolao Blasio et aliis ipsorum proximis sepedictis perpetuo heredum in heredes possidenda, alia vero medietas eiusdem terre a parte meridionali habita remansit magistro Laurencio pretaxato in filios filiorum suorum perpetuo pacifice et quiete possidenda, cuius distincio particule terre incipit a quadam magna arbore ilicis iuxta unam viam que itur in villam Ond existentis, dirigitur versus occidentem, pervenit ad predictum fluvium Bokonuk ad arborem magnam vulgo egurfa vocatam, intra quas sunt due mete terre ibique terminatur. Ecclesiam vero sancte crucis in predicta possessione constructam communiter partes iure patronatus possidebunt. Datum tercio die post octavas prenotatas, anno domini M^o CCC^o vicesimo quinto.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 399. 33. dipl. oszt. 2324. Közölve Kovács Nándor másolata után.

142. *Henrik veszprémi püspök jelentése I. Károly királyhoz, hogy a midőn a magban szakadt Geregennek Egervár és Fancsika nevű birtokait a király részére lefoglalta, ennek Kalmer fiait ellentmondtak. Veszprém, 1325. dec. 12.*

Excellentissimo domino suo domino (Karolo) dei gracia illustri regi Hungarie, Henricus eadem gracia episcopus Wesprimiensis aule domine regine cancellarius et comes loci eiusdem, oraciones in domino tam debitas quam devotas. Receptis literis serenitatis vestre honore quo decuit, unacum magistro Ladislao filio Heym castellano de Heugku et comite de Bokon homine celsitudinis vestre, magistrum Stephanum ecclesie nostre canonicum capellanum, nostrum hominem, idoneum ad exequenda ea et requirenda que vestrarum continet series literarum, pro testimonio duximus destinandum, qui quidem magister Ladislaus homo celsitudinis vestre et

noster, ad nos postmodum reversi, concorditer retulerunt, quod accedentes ad faciem possessionum quondam magistri Geregem sine herede decedentis, Egurvar et Fanchka vocatarum, in comitatu Ferrei Castri existencium, vestre celsitudini easdem reambulando applicare voluissent, Johannes ac Michael filii Kalmerii, eosdem a statucione et applicacione celsitudini vestre prohibuissent; qui quidem homo celsitudinis vestre et noster, dictos Johannem et Michaellem filios Kazmerii (*így*) in facie predictarum possessionum, feria quinta proxima ante festum beati Nicolai confessoris, ad vestre celsitudinis presenciam per modum citacionis evocassent ad quindenas Epiphaniarum domini nunc venturas; literas vero seu privilegia si quas habent super facto predictarum possessionum, statuere eisdem in prefixo termino committendo. Datum Wesprimy, feria quinta proxima ante festum beate Lucie virginis, anno domini M^o CCC^o XX° quinto.

Zárlatán hosszúkás pecsétördékkal; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Véghely D.

143. *Az újudvari convent előtt Pallin nevű birtokot Kanizsai Lőrincz megszerzi. 1325.*

Conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Nova Curia, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presens scriptum inspecturis, salutem in domino sempiternam. Cum plerumque acta iusta hominum oblivione vel calumnia lapsu temporum soleant illicite retractari et indebite perturbari, nisi provide literarum testimonio confirmentur et per scripta in memoriam revocentur discretorum. Ad universorum igitur noticiam harum serie literarum volumus pervenire, quod nobilis domina Venys vocata, filia comitis Ladizlai de Thomey, relicta videlicet Johannis filii Ilemeri de Sancto Blasio, Bodev Ilemerus et Benedictus filii eiusdem, personaliter in nostri presenciam comparendo, confessi sunt clara voce dimidietatem possessionis Pomlyn vocate, a parte aquilonis iure hereditario ipsos contingentem, cum ecclesia beati Martini confessoris in eadem constructa, iuxta fluvium Kanysa in comitatu Zaladiensi existentem, servantem metas usque ad nostram possessionem antedictam et distinctam

metis eiusdem, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis universis, prout ipsa possessio habere dignoscitur, dicta sua dimidietate ex consensu et permissione viri religiosi fratris Philipi magistri domorum hospitalium sancti Johannis Jerosolomitani per Ungariam et Sclavoniam, necnon prioris curie Romane, domini nostri reverendi, in vicinitate seu commetaneitate predictae possessionis existentis, ut est premissum, vendidisse magistro Laurencio filio Emerici de genere Osl, personaliter coram nobis astanti, pro viginti quinque marcis plene persolutis et receptis coram nobis ab eodem, et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo sine alicuius prohibicionis obstaculo et inrevocabiliter possidendam tenendam et habendam; tali obligatione interiecta, ut si processu temporum idem magister Laurencius vel sue posteritates, per quempiam et dictorum proximos vel alios quoslibet ratione dimidietatis prescripte possessionis a parte aquilonis existentis, sepius veritas in irritum revocaretur aut in materiam quescionis attentaretur, eandem dominam et filii sui prescripti expedire tenebuntur propriis laboribus et expensis; prout se spontanea obligarunt voluntate. Ut igitur presens vendicio et emcio roborem perpetue firmitatis sorciatur nec aliquo modo valeat revocari, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum anno ab incarnatione domini Millesimo tercentesimo vigesimo quinto.

A pecsét hártyszalagon függött; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 642. 28. dipl. 2335. Nagy Imre.

144. *A csatári convent előtt Ján fia Györggy, birtokát unokaöccsének ajándékozza 1325.*

Nos frater Nicolaus divina provisione abbas et conventus monasterii beati Petri apostoli de Chatar, ad universorum tam presencium quam posterorum noticiam volumus pervenire presencium per tenorem, quod Georgius filius Jan filii Lumbard ab una parte, Beke filius Beniamin ipsius sororius ab altera, coram nobis personaliter constituti, igitur idem Georgius terciam partem possessionis sue hereditarie totalem, videlicet cum loco sessionali, silvis fenetis seu pratis, terris

arabilibus atque fimatibus, universisque suis utilitatibus et pertinenciis, ob proximitatis dileccionem et debitum confessus est dedisse donasse contulisse et perpetuasse predicto Beke sororio suo, per eum in filios filiorum suorum perpetuo irrevocabiliter possidendam; cui donacioni Thomas filius Rubyn, Simon filius Philippi et Johannes filius eius proximi dicti Georgii astando, consensum prebuerunt liberalem permitiendo et assensum. Ut igitur presens donacio robur obtineat perpetue firmitatis, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas, anno domini M° CCC° XX° quinto.

A pecsét hártaszalagon függött; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 410. 4. dipl. oszt. 2333. Közölve Kovács Nándor másolata után.

145. *A veszprémi káptalan bizonyáglevele arról, hogy a tihanyi apátság örvényesi udvarnokai, Örvényes Kövesd és Szöllös nevű birtokokat hűbér gyanánt bírták. 1325.*

(Exhibuit) duas literas capituli ecclesie Wesprimiensis in anno domini M° CCC° vigesimo quinto confecta(s), que videlicet litera dicti capituli denotarat, quod Paulus Deme-trius Tychon et Orozlan filii Arnoldi condam vduarnici dicti monasterii de Ermenes, et Ladislaus filius Valpod de Zagor(ia), quasdam porciones possessionarias dicti monasterii Tykoniensis in possessionibus Kuesd et Zeules necnon in possessione Ermenes habitas, pro duabus marcis denariorum in feudum conservasse declarant.

István nádornak 1390. nov. 4-én kelt ítéletéből, mely azon perben hozatott, melyet «Frater Georgius abbas de Tykonio» «Mauricius filius Pauli de Kuesd» ellen indított. A nádor ítéletének eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1599. 15. dipl. oszt. 2336. Közölve Kovács Nándor másolata után.

146. *Sándor országbíró Kutasi András fiainak Rezneki Herbord elleni perét elhalasztja. Visegrád, 1326. jan. 16.*

Nos comes Alexander iudex curie domini regis damus pro memoria, quod causam quam Stephanus Petrus et Paulus filii Andree de Kutus, ex quibus idem Stephanus cum procuratoriis literis capituli de Woswar comparuit, contra

Herbordum et Dominicum iuxta continenciam priorum literarum nostrarum in octavis Strennarum movere habebant coram nobis, ob regium perceptum ad octavas medii Quadregesime proxime venturas duximus prorogandam, statu in priori permanente. Datum in Visegrad, nono die termini supradicti, anno domini M° CCC° XX° sexto.

Záró pecsét nyomával; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 50. 46. dipl. oszt. 2347. Közölve néhai Vincze Gábor másolatából.

147. *Köcski Sándor országbíró előtt a Sitkeyek és László fiai, Véged birtok iránt folyt perük: elintézését fogott bírakra bízzák. Visegrad, 1326. jan 21.*

Nos comes Alexander iudex curie domini regis damus pro memoria, quod causam quam magister Kopoz Emericus Stephanus et Leukus de Sytkey, contra Michaellem Lotho et Stephanum filios Ladislai iuxta continenciam priorum literarum nostrarum memorialium in octavis Epiphaniarum domini habebant coram nobis, volentibus partibus et assumptionibus, ad octavas beati Georgii martiris nunc venturas duximus prorogandam, eo modo, quod si partes per compositionem et arbitrium Petri filii Petri de Symon, Nicolai filii Alexandri de Wagh, Andree fratris Yzoch de Molnar et Detrici de Wsa per nobiles de Sytke, item Thome filii Emerici de Enereh, Nicolai dicti Chende, Budur de Olar et Laurencii de Byri per filios Ladislai predictos adductorum, super facto possessionis Wegud vocate coram capitulo ecclesie Ferrei Castri feria secunda post dominicam Oculi concordare poterint bene quidem, alioquin si qua parcium de arbitrio nobilium predictorum per partes assumptorum resiliens (*igy*), in decem marcis ante litis ingressum persolvendis convincetur, item partem arbitrium nobilium supradictorum acceptantem; ad quod se partes voluntarie obligarunt coram nobis; seriem autem ipsius arbitrii in literis dicti capituli in predictis octavis nobis tenebuntur reportare. Datum nono die termini prenotati, anno domini M° CCC° XX° sexto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Tarányi cs. ltárában. Nagy Imre.

148. *A zalavári convent előtt, Apáthi Sebestyén fia Péter birtokán az illetők megosztóznak. 1326. apr. 17.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopornuk damus pro memoria, quod ab una parte Nicolaus filius Andronici de Apaty, ab altera Orchmanus filius Alexandri de eadem, personaliter coram nobis constituti, affirmarunt viva voce porcionem possessionis (*így*) Petri filii Sabasciani hominis sine herede decedentis in eadem Apaty in duas partes fore divisas, sed sessio seu fundus ipsius Petri absque alia porcione cessit Nicolao antedicto; e converso in alio loco ipsi Orchmanno bis tantum de ipsa terra idem Nicolaus pro sessione debet dare et assignare; dicimus eciam quod si per bona mobilia derelicta de ipso Petro dotem et res parafernales uxoris sue relictæ persolvi possunt bene quidem, alioquin prefati Nicolaus et Orchmanus pari voluntate equalitatemque rerum suarum solvere tenerentur, vel si superfluum de rebus dicti Petri extiterit, facta solutione rerum parafernalium predictæ domine, equanimiter inter se dividere tenebuntur; hoc adiecto, quod si qua parcium presentem divisionem vel ordinationem infringere voluerit, absque strepitu alicuius iudicii decem marcas solvere tenebitur parti ipsam divisionem vel ordinationem inviolabiliter observanti; promittimus ut cum presentes nobis fuerunt reportate, in formam privilegii nostri redigi faciemus. Datum feria quinta proxima ante festum beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o vigesimo sexto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keshelyi ltárában, Zalad. 14. Nagy Imre.

149. *I. Károly király Rezneki Herbord azon panaszára, hogy várát és templomát Vörös Salamon lerombolta és feltörte, ezen felül szüleit is megölte, s Bakonak és Szentgyörgy birtokokra vonatkozó szerzemény-leveleit elrabolta, a vasvári káptalant vizsgálatra küldi ki. Visegrád, 1326. jun. 13.*

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis conventui ecclesie Zaladiensis salutem et gratiam. Herbordus filius Herbordi de Reznuk dicit nobis, quod possessiones

Bokonuk et Scentgurgy vocate cum terra iuxta Welmer existenti ipsius essent acquisiticie, sed instrumenta sua, que super ipsis habebat, Salomon rufus destructo castro suo et confracta ecclesia sua, interfectisque parentibus suis, abstulisset, et sic ab ipso perdita extitissent; super quo fidelitati vestre mandantes precipimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, coram quo Petrus filius Inus de Ilwag homo noster accedat et sciat diligenter inquirendo, quomodo predicta instrumenta sua amissa extiterint, et utrum predictę possessiones et alie quas si idem nobis nominatim retulerit ad se de iure pertinere; sibi pertineant vel predecessorum suorum fuerint nec ne; et sicut vobis veritas constiterit de premissis, nobis fideliter rescribatis cum tocuis facti serie premissorum. Datum in Vysegarad, sexta feria proxima post festum beati Barnabe apostoli, anno domini M^o CCC^o XX° sexto.

A zalavári convent 1326. június 21-én kelt jelentéséből, melyben a convent a teljesített vizsgálat után Rezneki Herbord panaszát valónak bizonyítja. A convent jelentését I. Károly király 1326. júl. 26-án átírja és Rezneki Herbordot Bakonak és Szentgyörgy birtokokban megerősíti. A király levele megvan eredetiben az orsz. lt. kincst. oszt. dipl. oszt. 2365. Néhaj Vince Gábor másolatából.

150. *A vasvári káptalan előtt Véged nevű birtok felét a Sitkeyek magukhoz váltják. 1326. sept. 21.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, notum facimus tenore presencium universis, quod Michael Lathou et Stephanus dictus Buchka filii Ladizlai filii Pousa de Enderyd ab una parte, Kopaz Emericus et Leukus de Sythke filii Laurencii ac Stephanus filius Chepani nobiles de genere Jaak ab altera coram nobis personaliter constituti, licet inter ipsos materia quescionis et iurgii super dimidietate possessionis Vegyd vocate, per magistrum Mykem filium Martini de eodem genere Jaak proximum ipsorum nobilium de Sythke predicto Ladizlao filio Pousa pro sexaginta marcis denariorum vendita, prout iidem Michael Lathou et Stephanus filii Ladizlai in literis nostris declararunt, mota fuisset et exorta, eoque idem Kopaz Emericus Leukus

et Stephanus de genere Jaak sepedictam possessionem Vegyd tum ratione generacionis et proximitatis tum et ratione collacionis et donacionis serenissimi principis Karoli dei gracia illustris regis Hungarie requirebant, et iidem filii Ladizlai ratione emcionis prescripte requisicioni nobilium de Sythke predictorum de ipso genere Jaak prohibicionem interposuissent; tandem per arbitrium et compositionem proborum ac nobilium virorum per partes adductorum, ordinatum extitit inter partes et decretum, quod iidem filii Ladizlai receptis ipsis sexaginta marcis denariorum et rehabitis terminis per nos assignatis a Kopaz Emerico Leukus et Stephano, per eosdemque coram nobis plenarie persolutis, quia dicta possessio Vegyd ratione generacionis et collacionis ipsis provenire dinoscebatur, dimidietatem eiusdem possessionis a parte aquilonis existentem, quam Michael Lathou et Stephanus emcionis titulo retinebant, renunciatis omnibus articulis causarum super ipsa dimidietate possessionis motarum, remiserunt locarunt et assignarunt Kopaz Emerico Leukus et Stephano predictis nobilibus de genere Jaak tamquam veris et legitimis possessoribus, cum plenitudine sui iuris perpetuo possidendam in filios filiorum pariter et habendam. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, nostras concessimus literas privilegiales sigilli nostri munimine roboratas medioque alphabeto intercisas. Datum in festo beati Mathei evangeliste, anno ab incarnatione domini M^o CCC^o vigesimo sexto, magistro Johanne preposito, Johanne cantore, Paulo custode, Josepho decano ecclesie nostre existentibus. •

A vasvári káptalannak 1329-ki átiratából, melynek eredetije a Vиттны́еd cs. ltárában őriztetik. Nagy Imre.

151. *A vasvári káptalan előtt a Nádasd nemzetségből való Domo-kos fiaí, Teskánd nevű birtokuk egy részét nővérüknek Szöröcsöki Elek fia Lórincz nejének csereben átadják. 1326. oct. 25.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castroferreo significamus tenore presencium universis, quod Laurencius Johannes et Stephanus filii Dominici de genere Nadasd coram nobis personaliter constituti, unam particulam possessionis eorum Tuskand vocate in comitatu Zaladiensi existen-

tem, prout ipsam particulam terre quidam rivulus in fluvium Zala currens ad partem orientalem seperat et distingit cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis universis, dederunt tradiderunt donaverunt et contulerunt domine Pona sorori ipsorum consorti comitis Laurencii filii Eleek de Zurchuk, ac Michaeli qui personaliter aderat, et Gallo filiis eiusdem domine ab eodem comite Laurencio procreatis et in futurum procreandis; item sessionem unam propriis personis suis ab altera parte dicti rivuli a parte Dobrun, ad quantitatem trium iugerum prout ex consuetudine arari solent, eisdem concesserunt dicti Laurencius Johannes et Stephanus in ipsorum porcionem Tuskand perpetuo irrevocabiliter possidendas; e converso vero in concambium eiusdem terre predictus comes Laurencius de Zurchuk et Michael filius suus personaliter comparendo, sessionem cum terra ad eandem pertinenti in Dyruske, mediantibus nostris literis existentem. per ipsos filios Dominici concessam prius et donatam, remiserunt filiis Dominici memoratis. Nihilominus dicti filii Dominici assumerunt, ut si lapsu temporum predictam dominam et suos filios de supervenientibus causis a quibuscunque alienis emergendis in prelibata possessione Tuskand servare non valerent, antedicta sessio in Dyruske existens ad manus eiusdem domine et filiorum suorum eodem iure devolvatur perpetuo possidenda; et quamprimum presentes nobis reportate fuerint, nostrum privilegium super ipsa donatione concedemus. Datum in octavis Luce evangeliste, anno domini M^o CCC^o XX° sexto.

A vasvári káptalannak 1328-ban Szöresöki Lőrincz fia Mihály kérésére kiállított átiratából, melynek eredetije a gr. Esterházy cs. galanthai ltárában található, 15. 1. Nagy Imre.

152. *A veszprémi káptalan előtt annak egyik szőlősi jobbággya két hold földet elzálogosít. 1327. mart. 1.*

Nos magister Johannes prepositus et capitulum Wesprimiensis ecclesie damus pro memoria, quod Dionisio filio Sun de Zeuleus ab una parte, Stephano filio Anyani pro se et pro eodem patre suo ac Johanne fratre suo ab altera de eadem, iobagionibus nostris in nostri presencia personaliter

constitutis, idem Dionisius duo iugera terrarum suarum fimatarum sibi olim impignorata, in loco Gulle vulgariter nuncupato a parte orientis aquilonis et meridionali inter terras eiusdem Anyani et filiorum suorum antedictorum, a parte vero occidentis iuxta terram filiorum Bwl de eadem existencia, pro sex pensis denariorum viennensium receptis ab eisdem plene et integre ut dixit, confessus est eidem Anyano Stephano et Johanni filiis suis supradictis pignori obligasse, ita videlicet, quod quandocunque prefatus Dionisius aut filii sui prefata duo iugera terrarum suarum ab eodem Anyano et filiis suis superius memoratis, cum prefate pecunie quantitate redimere vellet, liberam redimendi haberet facultatem. Datum in dominica Invocavit, anno domini M^o CCC^o vigesimo septimo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

153. *A zalavári convent bizonyáglevelé a Rezneki és Harkályi vág Salamonvári családbeliék kibéküléséről. 1327. jun. 11.*

Nos frater Herrius abbas monasterii sancti Salvatoris de (Kapornak) eiusdemque loci conventus damus pro memoria, quod Herbordus filius Herbordi, (Lukachius) filius Jacobi frater suus de Reznik ab una parte, comes Salamon ruffus, Emericus et Johannes filii sui, Demetrius filius Demetrii de Harkal, nec non Stephanus filius comitis Johannis, Gregorius Philippus Mathias et Johannes fratres sui ab altera coram nobis personaliter constituti, propositum et relatum extitit per eosdem oraculo vive vocis, quod super omnibus causis ipsorum et eorum articulis, damnis, iniuriis, destruccionibus possessionum, interfeccionibus et verberacionibus hominum, destruccionibus castri, interfeccionibus parentum Herbordi memorati et quibuslibet iniuriis hinc et inde suscitatis, hactenus motis et exortis, in talem amicabilem compositionem per honestos viros nobiles, videlicet magistros Arnoldum et Michaellem filios Keled, magistros eciam Stephanum et Laurencium filios comitis Herbordi de genere Buzad comitum, Chaba filium Petri, Paulum filium Myks, se devenisse et eciam devenerunt coram nobis, quod

iidem comes Salamon Demetrius et Stephanus et alii prenotati ipsorum fratres, dedissent restituissent et perpetuassent quandam possessionem eorum Lak vocatam, in comitatu Zaladiensi existentem, Herbordo et Lukachio predictis cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis, in filios filiorum suorum perpetuo possidendam, quinquaginta marcas coram capitulo Vesprimiensis ecclesie insuper dare et persolvere eisdem Herbordo et Lukachio assummendo; sub penis et terminis infrascriptis, partim videlicet in octavis beati Jacobi apostoli proxime venturis in denariis et in estimacione condigna, et partim in octavis beati Michaelis archangeli affuturis partim in denariis et in estimacione condigna more regni, preterea equos et arma tali obligacione interposita, quod si primum terminum obmiserint in solvendo, duplum incurrent, si vero secundum, tamquam in duello succubuisse dinoscantur; tali obligacione et conditione interiecta partibus assummentibus, quod si quispiam parcium vel ipsorum processu temporum aut suorum successores ipsam composicionem inter se habitam et firmatam infringere niteretur, ut premisimus, duello succubuisse comprobetur. Voluerunt eciam partes et assumerunt, quod si quis ipsorum literas aliquas super factis preteritis et universis iniuriis premissis inter se sedatis et sopitis emanatas et confectas, sive regales seu quorumlibet capitulorum aut conventuum dolose apud se coram quovis iudice contra invicem exhiberent, vigore penitus et per omnia careant et pro cassis reputentur, insuper in duello succubuisse comprobentur eo facto; prout ad id partes se spontanea obligarunt voluntate. Item eodem die et loco Michael et Dominicus filii Gregorii, Georgius et Gregorius filii Nicolai necnon Stephanus filius Oliverii nobiles de Reznik fratres dicti Herbordi ab una parte, item comes Salomon cum Emerico et Johanne filiis suis, Demetrius filius Demetrii de Harkal, necnon Stephanus filius comitis Johannis, Gregorius Philippus Mathias et Johannes fratres sui ab altera coram nobis personaliter constituti, propositum et relatatum extitit per eosdem oraculo vive vocis, quod super omnibus causis ipsorum et causarum articulis, damnis, iniuriis, destruccionibus possessionum, ver-

beracionibus et interfeccionibus hominum, et quibusvis iniuriis hinc et inde hactenus motis, in talem amicabilem compositionem per viros honestos et nobiles, videlicet magistros Arnoldum et Michaellem filios Keled et magistros Stephanum et Laurencium filios comitis Herbordi de genere Buzad comitum, Chaba filium Petri et Paulum filium Myks, se devenisse et eciam devenerunt coram nobis, quod iidem comes Salamon Demetrius et Stephanus et alii fratres sui prescripti, Michaeli Dominico et aliis fratribus suis supradictis, coram predicto capitulo ecclesie Vesprimiensis solverunt viginti marcas partim in denariis et partim in estimacione condigna more regni, preter equos et arma in terminis infrascriptis, partim videlicet in octavis beati Jacobi apostoli affuturis et partim in octavis beati Michaelis archangeli successivis, tali federe seu pacto interserto, quod si primum terminum obmitterent in solvendo, duplum incurrant eo facto, si vero secundum, tamquam in duello subcubuisse dinoscantur; obligaverunt eciam se predicti filii Demetrii, quod in ipsis octavis ultime solucionis, Michael Dominicus et alii fratres sui superius nominati, super quibusbet possessionibus instrumenta sua valencia coram predictos compositores in termino ad id assignato per eosdem exhibuerint, et quicunque sepedicti compositores decreverint composuerint et ordinaverint, Salomon et Demetrius et alii fratres sui sepe-nominati acceptare tenebuntur, alioquin forma sub priori in duello subcubuisse comprobentur. Voluerunt eciam partes predictae et obligarunt se tali modo, quod si qua parcium pro premissis preteritis iniuriis literas aliquas sive regales sive quorumlibet capitulorum seu conventuum dolose apud se reservarent, super sedatis et septis inter se iniuriis, ubicunque exhiberent vel exhibere niterentur aut ipsorum successores, vigore careant et pro cassis per omnia reputentur; tali nihilominus federe interiecto, quod si quispiam ipsorum aut successores eorum prehabitam compositionem in irritum revocarent, aut revocare niterentur, pena premissa puniantur, prout sepedictae partes ad id se spontanea obligarunt voluntate. Datum in die et festo Corporis Christi, anno domini Millesimo CCC^o vicesimo septimo.

Papíron, zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. A. R. 1017. 6. dipl. oszt. 2435. Közölve Kovács Nándor másolatából.

154. *Az esztergomi érsek által kiküldött bírák azon perben, melyet a veszprémi káptalan a koloni magyarodi és stolchi (Oztoecz vagy Istóc a csapi határba beolvadt) tizedek iránt a zalavári apát ellen folytatott, a kihallgatott tanúk vallomását kihirdetik, Esztergom, 1327. jún. 11.*

Nos Theophilus prepositus ecclesie Strigoniensis, Loderius ecclesie sancti Thome martiris prepositus vicarius venerabilis in Christo patris domini B(olezlai) dei gracia archiepiscopi Strigoniensis eiusdemque loci comitis perpetui in spiritualibus generalis, et magister Johannes archidiaconus Huntensis, damus pro memoria, quod quia appellacionem in causa honorabilium virorum, videlicet capituli Vesprimiensis ecclesie et religiosi viri abbatis Zaladiensis et sui conventus, per procuratorem ipsius abbatis ex causis inlegitimis imo frivolis, tempore publicacionis testium per capitulum prenotatum productorum interiectam, procuratore ipsius abbatis ad defendendam suam appellacionem citato, nec comparente et contumaciter se absentante, usi sapientum consilio, videlicet domini Andree prepositi Budensis ecclesie iuris periti et domini Johannis prepositi Varadiensis ecclesie, et fere maioris partis capituli Strigoniensis ecclesie, frustratoriam et inanem decernetes, in causa sicut de iure debebamus, ad apercionem seu publicacionem testium processimus iure et iusticia mediante; quorum quidem testium dicta sunt hec: Anno domini M^o CCC^o vicesimo septimo, in octavis beati Georgii martiris, discretus vir dominus Johannes prepositus Vesprimiensis iuratus dixit, quod decime trium villarum Kolon Mogoroth et Stholeh, semper pertinuerunt ad capitulum Vesprimiense, prout ipse a tempore puericie sue scholaris et postmodum canonicus et archidiaconus existens vidit et scivit eas ipsum capitulum percepisse, sed per fraudem Benedicti abbatis Zaladiensis, quondam per potenciam Herribani fuerunt ablate, de facto non de iure; item Egidius archidiaconus Zaladiensis similiter iuratus dixit, a puericia sua

scire et recordari, quod decimas trium villarum Kolon Mogoroth et Stholch predictarum, discreti viri capitulum Vesprimiense semper quiete perceperunt, sed postmodum frater Benedictus quondam abbas Zaladiensis per potenciam Herriçi bani filii Herriçi alienavit, et sic ipsis decimis ab illo tempore privati extiterunt seu caruerunt; item Stephanus archidiaconus Simigiensis hoc idem testificatus est, sed adiecit, quod Kolinus quondam archidiaconus Vesprimiensis et magister Gallus nunc plebanus de Eng, nomine magistratus, predicto capitulo integraliter amministrabant; item Mathias archidiaconus Albensis dixit, quod ipse a tempore venerabilis patris domini Benedicti quondam episcopi, quoad in ecclesia Vesprimiensi residenciam cepit facere et beneficium obtinere, scivit et vidit ipsas decimas predictarum villarum ad capitulum Vesprimiense semper pertinuisse ab antiquo; item magister Cozmas succentor chori Vesprimiensis iuratus dixit, quod cum ipse mortuo Paulo quondam episcopo Vesprimiensi intrasset ecclesiam Vesprimiensem, vidit et scivit decimas ipsarum trium villarum capitulum Vesprimiense quiete et pacifice possedissee, sed postmodum per potenciam Herriçi bani et fraudem quondam Benedicti abbatis Zaladiensis forte a viginti annis ipsis decimis caruerunt; item Petrus archidiaconus de Papa dixit, quod a tempore Benedicti quondam episcopi Vesprimiensis, quo in eadem ecclesia beneficium est consecutus, et a temporibus retroactis, audivit et scivit ab antiquis hominibus decimas predictarum villarum fuisse semper capituli Vesprimiensis, et vidit magistros de Merene pro tempore constitutos ipsas decimas eidem capitulo persolvisse, et ipse eciam personaliter simile officium habuit et tenuit, sed postmodum per potenciam Herriçi bani inductu Benedicti quondam abbatis Zaladiensis ipse decime fuerunt alienate; item Ladizlaus decanus Vesprimiensis dixit se scivisse et audivisse ab antiquis hominibus de capitulo et de provincia, decimas ipsarum trium villarum fuisse capituli Vesprimiensis, et postmodum suis temporibus vidit fide oculata, quod magister Gallus rufus nunc plebanus de Eng ipsas decimas predicto capitulo quiete persolvebat, toto tempore quo magistratum de Merene obtinebat; item Paulus

canonicus Vesprimiensis dixit, quod ipse a tempore puericie sue recordatur, quod Kolinus quondam archidiaconus Vesprimiensis, et postmodum idem Gallus nunc plebanus de Eng, qui magistratum ville de Merene successive tenuerunt, decimas predictarum villarum capitulo Vesprimiensi, persolvebant, et ipse eciam capellanus Stephani quondam prepositi existens, sextam porcionem prepositure debitam percepit, sed postmodum Benedictus quondam Zaladiensis per potenciam Herriçi bani forte a viginti annis alienavit a capitulo supradicto; item Stephanus canonicus Vesprimiensis dictus Vos idem dixit; item Paulus sacerdos sancte Katherine capellanus dominarum monialium de Vesprimio dixit, quod ipse recordatur a tempore Pauli quondam episcopi Vesprimiensis, quod decime trium villarum predictarum semper fuerunt capituli Vesprimiensis, et magistri de Merene qui pro tempore fuerunt, eas capitulo integre amministraverunt, sed postmodum Herriçus banus per fraudem Benedicti quondam abbatis Zaladiensis easdem decimas abstulit a capitulo supradicto; item Ladizlaus presbiter de Kek idem dixit; item Demetrius sacerdos idem dixit; item Philippus sacerdos ecclesie sancte Margarete de Vesprimio idem dixit; item Samson sacerdos de Zek recordatur a tempore Petri episcopi decimas predictarum villarum semper fuisse capituli Vesprimiensis, quas dixit ab eis vel ab ipso capitulo Herriçum banum abstulisse; item Andreas sacerdos de Kethe in Simigio dixit se recordari, quod a tempore Benedicti episcopi decime predictarum villarum semper fuerunt capituli Vesprimiensis, et eas magistri de Merene qui pro tempore fuerunt, eidem capitulo persolverunt; item Paulus sacerdos de Turulthapolcha hoc idem dixit; item Blasius sacerdos de Zeleus idem dixit; item Benedictus sacerdos de Kal hoc idem dixit; item Cozmas sacerdos de Ech dixit, quod ipse recordatur a tempore Petri episcopi semper fuisse decimas predictarum villarum, et illi qui magistratum de Merene tenuerunt, eas capitulo Vesprimiensi persolvebant et amministrabant, sed Benedictus abbas quondam Zaladiensis etc. item comes Johannes de Vamus iuratus dixit, quod ipse a tempore Pauli quondam episcopi Vesprimiensis recordatur, et vidit, quod decime pre-

dictarum villarum capituli Vesprimiensis exstiterunt semper pacifice et quiete, et magister Ragas qui postmodum custos extitit Vesprimiensis, tempore magistratus sui de Merene eas plene predicto capitulo persolvebat, sed postmodum Herrius banus per fraudem Benedicti quondam abbatis etc. item Dionisius de Zeuleus hoc idem dixit; item magister Egidius de Almad hoc idem dixit; item Petrus filius Feleciani de Vesprimio dixit, quod recordatur a tempore quondam Pauli episcopi omnia premissa sicut alii dixerunt; item comes Andreas magnus de Vesprimio hoc idem dixit; item Petrus filius Eges de Jutas dixit, quod ipse tempore Petri quondam episcopi recordatur et scit et vidit decimas predictarum villarum fuisse capituli Vesprimiensis, sed postmodum Benedictus abbas etc. item Paulus de Kueskal hoc idem dixit; item Markolfus de Vsa dixit, quod recordatur a tempore Benedicti quondam episcopi Vesprimiensis predictarum trium villarum decimas fuisse semper capituli Vesprimiensis, sed Benedictus abbas Zaladiensis etc. item Petrus filius Othmary de Vrs hoc idem dixit; item Benedictus de Echer dixit a tempore quondam Petri episcopi recordari eodem modo quod alii dixerunt; item Petrus filius Isou dictus Boryov de Vesprimio dixit, quod a tempore quondam Pauli episcopi recordatur omnia predicta fuisse eo modo quo alii dixerunt, sed Benedictus abbas Zaladiensis etc. item Dionisius de Jutas dixit, quod a tempore domini Benedicti quondam episcopi recordatur omnia premissa sic fuisse sicut alii dixerunt; item Blasius filius Zalalch de Vesprimio dixit sub eodem iuramento, quod a tempore quondam Petri episcopi scit et recordatur omnia premissa taliter fuisse qualiter ceteri testificati sunt; item Simon de Symeg dixit, quod a tempore Benedicti episcopi scit veraciter et recordatur omnia testimonia sic fuisse sicut alii testificati sunt etc. Et quia a iure ad obiciendum in dicta vel in personas terminus indulgetur, ideo nos iuris ordine observato, partibus pro termino comparendi octavas beati Johannis Baptiste proxime venturas assignamus; quia vero propter maliciosas excepciones causarum protractiones et frustratoriam appellacionem abbatis et sui conventus, capitulum Vesprimiense plurimum fuerat aggravatum, nos iure dictante,

taxacione prehabita, et iuramento a procuratore ipsius capituli recepto, condemnavimus matura deliberacione habita et peritorum consilio, in octo marcis denariorum viennensium. Que quidem octo marce licet de iure ante aliquem processum essent persolvende, nos tamen iuris rigorem mollientes decrevimus, ut in proximis octavis beati Johannis Baptiste abbas Zaladiensis et ipsius conventus solvent quatuor marcas, alias vero quatuor solvere tenebuntur in octavis beate Margarethe virginis proxime venturis, omni occasione procul mota, et has soluciones in nostri presencia facere tenebuntur. Datum Strigonii, in festo Corporis Christi, anno domini M^o CCC^o XX° septimo.

Zárlatán pecséttel; eredetije a veszprémi káptalan házi Itárában, Caps. IV. «Colon» csomagban őriztetik. Vég hely D.

155. *János zirczi apát átírja Henrik zalavári apát fölébbezését, melyet a veszprémi káptalannal való ügyében az esztergomi érseki rikárius ítélete ellen a szentszékhez intézett. Bakony (Zircz), 1327. jun. 19.*

In nomine domini amen. Frater Johannes divina mi(seracione ab)bas de Boccan ordinis Cisterciensis, universis Christi fidelibus salutem in eo qui est omnium vera salus. Ad universorum noticiam tam presencium quam futurorum harum serie volumus pervenire, (quod) religiosus vir frater Henricus ordinis sancti Benedicti de conventu monasterii sancti Adriani martiris de Zala in presencia nostri constitutus, publicavit quandam appellacionem factam per discretum virum magistrum Nicolaum archidiaconum de Zolyo, nomine procuratoris ipsorum monasterii memorati abbatís et conventus eiusdem, petens a nobis humiliter et devote, ut super ipsa appellacione nostras literas testimoniales eisdem, tenorem eiusdem appellacionis inserendo, dare dignemur. Cuius appellacionis tenor talis est: In nomine domini amen. Anno eiusdem Millesimo trecentesimo vigesimo septimo, die nonarum mensis May. Ne iniuriam pacientes suis iuribus defraudentur et ius appellatorum suffocetur, introductum est et indultum, ut oppressi beneficio appellacionis valeant seu tueri. Igitur ego magister Nicolaus archidiaconus de Zolyo, nomine

monasterii Zaladiensis abbatis et conventus eiusdem nomine procuratoris in causa seu causis que vertitur inter ipsum monasterium abbatem et conventum predictos ab una parte, et honorabile capitulum Vesprimiense ex altera, a domino Lodomerio preposito sancti Thome martiris de promontorio Strigoniensi vicario domini B(oleslai) dei gracia archiepiscopi Strigoniensis et processibus per ipsum habitis, quibus ipsos monasterium abbatem et conventum ipsius sencio aggravari et esse gravatos, ex causis infrascriptis appello et appellans peto instanter mihi dari; primo omnium quia cum idem dominus vicarius per dominum archiepiscopum Strigoniensem in eorundem causis habuerit deputatos assessores et in causis arduis et maxime ecclesiasticis requiratur copia peritorum solus processit, in causa procedere solus non haberet; item idem dominus vicarius ipsis abbate et conventu reclamantibus et protestantibus, ipsos testes fuisse de ipsorum capituli potestate quibus quasi serviliter poterat imperari, ipsos testes admisit, ipsumque capitulum in propriis factis testimonium per se perhibere permisit; item quia eciam videbatur luce clarius in eorum causa partialis esse et fautor, tum quia privilegia sanctorum regum Hungarie et archiepiscoporum Strigoniensium pro parte ipsius abbatis et sui conventus facienda examinare non curavit sed simulatorie pertransivit, cum eciam quia eorundem capituli est compatriota et comprovincialis et ex eis multorum affinis et proximus; ex quibus omnibus senciens ipsum abbatem et suum conventum aggravari, vice et nomine eorum ab audientia iudicatu et processibus in ipsa causa eiusdem domini Lodomerii vicarium in his scriptis appello; sedem apostolicam appello instanter appellans peto offerens me vice et nomine ipsorum ipsos abbatem et conventum ad omnia premissa vel saltem que eis sufficit (*igy*) ad victoriam cause probaturum vel probaturos salvo nobis iure addendi vel minuendi me nomine eorum, ipsum abbatem et conventum monasterii memorati, res eorum mobiles et immobiles, personas eorum et omnia alia proteccioni sedis apostolice submittendo; terminum autem appellacionis prefigimus terminum iuris. Nos igitur iustis petitionibus ipsius fratris Henrici inclinati, tenorem

pretacte appellacionis de verbo ad verbum, nihil addendo diminuendo seu mutando, presentibus inseri fecimus et eas in testimonium premisse appellacionis fecimus sibi dari. In cuius rei memoriam presentes sigillo nostro autentico fecimus communiri. Datum in Boccan, feria sexta proxima post octavas sancte Trinitatis, anno eiusdem domini M° CCC° XX° VII°.

A pecsét hártyszalagon függött; eredetije a zala-apáti convent házi ltárában, Loc. 6. fasc. 1. N. 1. Véghely Dezső.

156. *A veszprémi káptalan előtt Uzsai Lőrincz, Pabar nevű birtoktéves határjárása miatt András fiát Lőrinczet inti. 1327. oct. 6.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis damus pro memoria, quod accedens ad nostram presenciam Laurencius filius Berkelf de Vsa, nobis significare curavit, quod Nicolaus filius Andree metas possessionis Pobor cum homine regio et nostro testimonio in possessione sua Vsa vocata ad partem aquilonis erexisset, ubi ipse Laurencius presens esse propter suam debilitatem non potuisset; et quia prima meta circa arborem silicis iuxta veterem viam erga quendam rivulum a parte meridionali inciperetur, et deinde non ad aquilonem sed semper ad orientem directe Pobor usque unam viam per metas terreas et arborum ilicum ac quercus tenderet, et deinde per eandem viam ad meridiem reclinaret, ideo prohibuit ipsum Nicolaum ab ereccione dictarum metarum et in sua possessione vinearum plantacione. Datum in octavis festi beati Michaelis archangeli, anno domini M° CCC° XX° septimo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában, Zalad. 14. a. Nagy Imre.

157. *A veszprémi káptalan előtt a Salomváriak a Reznékieket több rendbeli rajtok ejtett hatalmaskodásokért és kártételekért husz márkával kielégítik. 1327. oct. 11.*

Nos capitulum Vesprimiensis ecclesie significamus, quod cum secundum continenciam literarum religiosi et deo amabilis viri fratris Herrici abbatis et conventus monasterii sancti Salvatoris de Kopurnuk, et magistri Nicolai comitis Zaladiensis, ratione articulorum inferius annotando-

rum, videlicet pro universis causarum articulis damnis et iniuriis illatis, destruccionibus possessionum, captivacionibus personarum, mutilacionibus et interfeccionibus hominum, per comitem Salomonem et Demetrium filium Demetrii, necnon Emericum et Johannem filios ipsius comitis Salomonis, ac Stephanum Gregorium Philippum Mathiam et Johannem filios Johannis fratris dictorum comitum Salomonis et Demetrii, Michaeli et Dominico filiis Gregorii, Georgio et Gregorio filiis Nicolai, necnon Stephano filio Oliveri nobilibus de Reznuk, tam per ipsos quam ad eosdem pertinentibus commissis, viginti marcas denariorum viennensium partim in denariis et partim in estimacione condigna in terminis infrascriptis dicti comes Salomon filii et fratres sui superius annotati, pretactis nobilibus de Reznuk, scilicet in octavis beati Jacobi apostoli et in octavis beati Michaelis archangeli de autumno solvere debuissent coram nobis; advenientibus ipsis octavis, idem comes Salomon tam pro se quam pro filiis et fratribus eiusdem, coram Lodomerio presbitero chori ecclesie ac homine nostro ad hoc deputato, annotatis nobilibus de Reznuk partim in denariis et partim in estimacione condigna persolvit prefate pecunie quantitatem, prout idem homo noster presentibus eisdem nobis recitavit, ut debebat; quibus habitis et receptis sepedicti nobiles de Reznuk, eosdem filios Demetrii et Johannis cum eorum heredibus heredumque suorum successoribus, super premissis causis et causarum articulis hinc inde motis et suscitatis inter partes usque modo, reddiderunt per omnia expeditos et pariter absolutos; non hoc pretermisso, quod si qua parcium super premissis articulis sopitis et sedatis inter partes usque modo, recidive contencionis scrupulum venire presumerit, pars damnum dans et materiam quescionis suscitans, contra partem alteram pacis federa observantem, ante litis ingressum ac si in area certaminis duelli succubuisset, convinceretur eo facto, prout partes ad id se spontanea obligarunt voluntate; adiecerunt eciam eedem partes, quod literas si quas contra invicem emanatas haberent, vel falsa suggestione apud se servarent, ubicunque locorum in iudicio vel extra iudicium per ipsos vel eorum heredes coram quovis iudice exhibite fue-

rint, casse et inanes haberentur et viribus cariture. Datum sexto die octavarum beati Michaelis archangeli prefatarum, anno domini Millesimo CCC^o vigesimo septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 300. 22. dipl. oszt. 2459. Közölve Kovács Nándor másolatából.

158. A türjei convent bizonyítja, hogy a választott bírák a Rezneki családbeliek csötörtökhelyi- és a Salamonvári családbeliek harkáli hetivásár-jogára nézve megállapodásra nem juthatván, a feleket e végett a király személye elé utalták. 1327. nov. 8.

Nos frater Michael prepositus et conventus monasterii beate virginis de Jurle damus pro memoria, quod cum secundum continenciam literarum discretorum virorum capituli Vesprimiensis ecclesie composicionalium, Georgius et Gregorius filii Nicolai, Michael et Dominicus filii Gregorii, Stephanus filius Oliverii nobiles de Reznuk ab una parte, comites Salamon et Demetrius filii comitis Demetrii, necnon Stephanus Gregorius Philippus Mathias et Johannes filii comitis Johannis fratris ipsorum ab altera, in octavis Omnium Sanctorum coram nobis obligacionibus in eisdem literis contentis sex homines nobiles arbitratores partes adducere debuissent, adveniente ipso termino, iidem nobiles cum arbitratoribus ipsorum in nostri presencia astiterunt, et predicti nobiles de Reznuk responderunt, quod forum eorum quod in possessione ipsorum Chuturtukhel vocata feria quinta antiquitus celebrabatur, idem comes Salamon et fratres sui iamdicti occupassent et ad possessionem eorum Harrakal vocatam ad diem sabbati adduxissent; super quo foro literas magnifici viri Chaak bani et aliorum iudicum demonstrarunt, quod ipsi in sua possessione Chuturtukhel vocata olim forum habuissent; e converso iidem comes Salamon et fratres sui pretacti responderunt, quod foro ipsorum memorato quod feria quinta celebrabatur, in nullo contradicerent nec forum eorum occupassent, sed asserebant, quod dominus K(arolus) illustris rex Hungarie in possessione ipsorum Harrakal vocata die sabbati singulis septimanis forum celebrare pro ipsorum serviciis meritoriis concessisset suis literis me-

diantibus, seu donasset. Unde cum iidem arbitratores in tam ardua causa et quia tale iudicium est regale, satisfacere non audebant, ideo ad specialem domini regis presenciam ad octavas medii Quadragesime nunc venturas distulerunt, ut predictae partes coram eodem domino rege cum ipsorum instrumentis comparere teneantur, ut idem dominus rex discuteret in causa memorata. Datum in octavis Omnium Sanctorum memoratis, anno domini M° CCC° XX° septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincstári oszt. N. R. A. 424. 2. dipl. oszt. 2461. Közölve Kovács Nándor másolatából.

159. *Tamás tihanyi apát és István lörcöldi plébános, az esztergomi érsek vicariusának jelentik, hogy a tőle nyert kiküldetés következtében a veszprémi káptalant Kolon Magyaród és Stolch nevű birtokokban a tized-jog gyakorlataiba visszahelyezték. Tihany, 1327. dec. 19.*

Viro venerabili et discreto magistro Lodomerio preposito sancti Thome de promontorio Strigoniensi vicario venerabilis patris domini B(olezlai) miseracione divina archiepiscopi sancte Strigoniensis ecclesie locique eiusdem comitis perpetui vicario generali in spiritualibus constituto, frater Thomas abbas monasterii Tykoniensis et Stephanus plebanus de Leweuld, oraciones in domino cum reverencia debita et devota. Literas vestre discrecionis cum summa obediencia et reverencia recepimus tenorem huiusmodi continentes: Lodomerius prepositus sancti Thome martiris de promontorio Strigoniensi, vicarius venerabilis in Christo patris domini B(olezlai) dei et apostolice sedis gracia archiepiscopi Strigoniensis in spiritualibus generalis, religiosus viris abbati de Tykonio, Paulo procuratori de Almad, et Stephano plebano de Leuweuld, mutuam et sinceram in domino charitatem. Cum ad officium iudicantis pertinere noscatur, reddere unicuique quod suum est, et eos in suis iuribus manutenere ac protegere seu contra quoslibet defensare, ideo nos, qui vice domini nostri archiepiscopi Strigoniensis officium iudicis exercemus, venerabilibus viris capitulo Wesprimiensis ecclesie, decimas trium villarum Kolon Magarod et Stoulch,

cum nobis per ipsorum efficacia instrumenta et per dicta testium iuratorum constiterit fuisse et esse debere capituli supradicti, per nostram sententiam eidem capitulo Wesprimiensi restituimus; super quo devocioni vestre sub virtute sancte obediencie firmiter precipientes mandamus, quatenus quandocunque et quocienscunque a procuratoribus capituli Wesprimiensis fueritis requisiti, occasione qualibet proculmota, unacum eisdem ad predictas villas Kolon Magarod et Stoulch accedatis, et eosdem auctoritate domini nostri archiepiscopi et nostra nobis concessa et commissa, in corporalem possessionem decimarum villarum memoratarum introducat et introductos in eisdem auctoritate eiusdem domini nostri et nostra nobis in hac parte concessa et commissa, manutenere protegere ac contra quoslibet defensare curetis; contradictores per censuram ecclesiasticam coerceatis, et si decimas istius anni in eisdem villis inveneritis, procuratoribus capituli Wesprimiensis faciatis assignari; contra nostrum vero processum impugnare volentes, hunc modum volumus et precipimus observare, ut ante omnia eosdem ammoneatis, et si desistere noluerint, eisdem ingressus interdicatur ecclesie, demum si non respuerint, eosdem ecclesiastico subiciatis interdicto, et si in eadem contumacia perduraverint, cum crescente contumacia crescere debeat et pena, contra eosdem sententiam excommunicationis fulminetis, ut sic quem divinus timor a malo non revocat, temporalis saltem pena coibeat a peccato; volumus etiam, ut quia abbas et conventus Zaladiensis propter fatigam capituli et cause protractionem ac propter expensis factis per capitulum Wesprimiense per nostram interlocutoriam in expensis in summa videlicet octo marcarum condemnati fuerant, quas post plures ammonitiones nostras solvere non curarunt, abbatem et conventum supradictos ab ingressu interdicatis ecclesie, et si etiam tunc contumax apparebit, procedatis iuxta modum suprascriptum; insuper requirimus vestram devocionem, ut in eisdem villis et etiam in vicinis, maxime in illis quibus factum est notum, requiratis et sciatis plenam et meram veritatem, quanto tempore ecclesia Zaladiensis possederit decimas antedictarum villarum et quantum valere possint, singulis annis decime

villarum supradictarum; et veritate super hoc cognita, nobis per vestras literas rescribatis; et si omnes interesse non possetis, extunc duo ex vobis premissa exequantur, aliud si tunc inobediencie notam incurrere nolueritis, non facturi. Datum Strigonii, sabbato proximo post quindenas beati Martini confessoris, anno domini Millesimo CCC° XX° septimo. Nos igitur mandatis vestre paternitatis obtemperare cupientes ut tenemur, absente Paulo amministratore collega nostro, personaliter accedentes sabbato proximo ante festum beate Lucie virginis ad ipsum conventum de Zala, ibi vestras literas perlegimus eidem conventui, qui propter absenciam abbatibus eorundem nullam nobis responsivam dederunt; sequenti vero die in prefato festo beate Lucie virginis, convocatis parochianis de Kolon de Magarod, presentibus sacerdotibus de eadem Kolon et de Magarod, perlectis et expositis vestris literis, iuxta tenorem earundem decimas de predictis villis Kolon et Magarod statuimus discretis viris preposito et capitulo Wesprimiensis ecclesie perpetuo possidendas tenendas et habendas, pacifice et quiete, nullo penitus contradictore existente; in crastino vero festivitatis eiusdem beate Lucie virginis in villam Stouleh accedentes, expositis et perlectis similiter vestris literis, parochianis dicte ville in unum convocatis, presente parochiali sacerdote eorundem, modo superius annotato decimas tam vini quam frugum et aliarum utilitatum eiusdem ville perpetuo assignavimus possidendas et tenendas preposito et capitulo suprascriptis; decimas vero anni presentis que nondum exacte fuerunt per abbatem et conventum Zaladiensem, assignavimus prelibatis preposito et capitulo percipiendas et habendas; tercio vero die festivitatis eiusdem beate Lucie virginis, postquam audivimus quod Georgius abbas Zaladiensis domum venisset, in conventum accedentes secundo, presente ipso abbate et abbatibus de Demunk et de Kopornok, qui ibidem aderant, prefatas vestras literas perlegentes et processus nostros eisdem seriatim et ex ordine exponentes, dictus abbas et conventus Zaladiensis in nullo contradixerunt, sed cum eisdem ad solucionem octo marcarum faciendam per modum ammonicionis terminum videlicet octavas Epiphaniarum

domini proxime nunc venturas assignassemus, idem abbas Zaladiensis dixit, quod quitquam sibi et suo conventui esset dicendum vel faciendum, in ipso termino nobis executoribus declararet. Scivimus eciam, quod ecclesia Zaladiensis decem et octo annis decimas prefatarum trium villarum in preiudicium eiusdem ecclesie Vesprimiensis perceperit; summa autem decimarum exactarum in pretactis tribus villis per ecclesiam Zaladiensem, in predictis decem et octo annis, sicut scire potuimus, crescit et crevit gracie per nos computando ad summam nonaginta marcarum. Datum Tykonii in vigilia beati Thome apostoli, anno supradicto.

Eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában, Caps. IV. «Colon» csomagban őriztetik. Vég hely D.

160. *A zalavári convent előtt Péter és Dénes rendesi nemesek, Gergely rokonuknak birtokát Pálnak és több tomaji nemesnek eladják. 1328. febr. 7.*

Conventus monasterii sancti Adriani de Zala, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presens scriptum inspecturis salutem in eo qui est omnium vera salus. Proinde ad universorum noticie (*így*) tenore presencium harum serie volumus pervenire, quod Petrus filius Laurencii et Dionisius filius Jacobi nobiles de Rendes ab una parte, item magister Paulus Dionisius Andreas et Lucasius filii Nicolai nobiles de Thome (*így*) ab altera coram nobis personaliter constituti, iidem Petrus et Dionisius vocis vive oraculo sunt confessi, totam porcionem Gregorii filii Nicolai de eadem Rendes proximi eorum in eadem existentem, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis universis, scilicet locis sessionalibus, silvis, fenetis seu pratis, vineis, terris arabilibus, ratione dotis nobilis domine nomine Judyth sororis magistri Pauli et fratrum suorum predictorum filie Aniani relicte videlicet predicti Gregorii, necnon pro terris eisdem magistro Paulo et fratribus suis primo per ipsum Gregorium in predicta possessione Rendes existentibus pro decem marcis pignori obligatis et non redemptis ab eisdem, dedisse contulisse et tradidisse magistro Paulo Dionisio Andree et Lucasio pretactis, per eosdem heredum per heredes inrevocabiliter perpetuo possidendam te-

nendam pariter et habendam; tali condicione interposita, quod si qua parcium processu temporum vel ipsorum successores partem adversam in suis propriis possessionibus seu possessionariis in ipsa possessione Rendes existenciis (*igy*), ut quolibet parcium predictarum in suis iuribus quiete valeat perdurari, impeteret vel molestaret, extunc pars resiliens parti iniuriam recipienti ante litis ingressum quinquaginta marcas solvere teneatur. Annectitur eciam per eosdem, quod nullus ex ipsis nunc presencialiter existentibus, necnon ipsorum superstites, aliis alienis de suis possessionariis in ipsa Rendes existentibus, vendicioni vel pignori obligare poterit, nisi Petrus et Dionisius vel ipsorum posteritates magistro Paulo et fratribus suis antedictis aut ipsorum successoribus, et similiter magister Paulus et fratres sui memorati, prout partes ad id se spontanea obligarunt voluntate coram nobis. In cuius rei factum seu memoriam stabilitatemque perpetuam, ne processu temporum aliququaliter per quempiam in irritum valeat retractari sed semper firma et inconcussa perseveret, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum in dominica Exsurge, anno domini M° CCC° XX° octavo.

Hártyaszalagon függő ép pecséttel; eredetije a gr. Festetics cs. keszhelyi ltárában «Zalad.» 14. Ugyanezen oklevél egy másik eredeti példánya Kismartonban a hg. Esterházy cs. ltárában őrizte-tik. A. 7. 36. Nagy Imre.

161. I. Károly király a veszprémi káptalant kiküldi, hogy Eörsi Mátvás fiát Bekét Pesze nevű birtokba iktassa be. Visegrád, 1328. febr. 8.

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Vesprimiensis salutem et graciam. Noveritis quod Beke filius Mathie de Vrs fidelis noster ad nostram accedens presenciam et sue fidelitatis servicia nobis exhibita proponens et declarans, quandam terram seu possessionem Pesce vocatam in comitatu Vesprimiensi existentem, asserens eam quondam fuisse Anyani iobagionis castri Vesprimiensis hominis sine herede decedentis, et eo iure nostre collacioni pertinere, pro suis fidelibus serviciis a nobis sibi dari et

conferri perpetuo postulavit; et quia nobis de qualitate et quantitate dicte possessionis et utrum hominis sine herede decedentis sit nostreque collacioni pertineat nec ne, veritas non constat, ideo fidelitati vestre precipimus per presentes, quatenus mittatis hominem vestrum pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus filius Petri vel Petrus filius Stephani altero absente homo noster, predictam possessionem, vicinis et commetaneis suis convocatis, per veteres metas reambulando, si invenerit nostre collacioni pertinentem, statuatur predicto Beke perpetuo possidendam si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec tocius facti seriem cum cursibus nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, feria secunda proxima post dominicam Exsurge, anno domini M^o CCC^o vicesimo octavo.

A veszprémi káptalannak Letare vasárnap után való hétfőn kelt jelentéséből, melyet I. Károly király 1329b-en «quarto Idus mensis Maji» átír és megerősít. Ennek eredetijét a hg. Batthyány cs. ltárában őrzik. Véghely D.

162. *A veszprémi káptalan bizonyáglevelé Magyar Pál gimesi várnagynak Szentandrás-Paah nevű birtokba történt beiktatásáról.*
1328. mart. 28.

Capitulum Wesprimiensis ecclesie omnibus Christi fidelibus presentes literas inspecturis salutem in salutis largitore. Ad universorum noticiam volumus pervenire, quod comes Paulus filius Gurke de Temeskuz officialis magistri Pauli dicti Magar castellani de Gyimes, ad nostram accedens presenciam, pro eodem domino suo exhibuit nobis quasdam literas nostras, quibus mediantibus Rolandus filius Johannis de Paah, in qua ecclesia beati Andree apostoli est constructa, super impignoratione porcionarie possessionis sue in eadem Paah ipsum contingentis emanatas, cum omni iuris et utilitatis eius plenitudine, ac super omissione termini, quia eandem particulariam possessionem in assumpto termino a magistro Paulo superius annotato redimere non valuit Rolandus supradictus, et ob hoc non tam in duplo principalis pecunie videlicet de-

cem marcarum convictus extiterat, verum eciam eandem porcionem suam particulariam mediantibus nostris literis dicto magistro Paulo et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus tradiderat dederat et vendiderat perpetuo possidendam, salvis iuribus cognatorum suorum et aliorum quorumlibet, et licet ad petitionem eiusdem Rolandi nostras privilegiales literas eidem magistro Paulo dare assumissemus super negotio prenotato, tamen idem comes Paulus officialis eiusdem magistri Pauli dicti Magar, quia literas serenissimi principis domini Karoli dei gracia regis Hungarie nobis tulit ipsum negocium contingentes, inter cetera nobis iniungendo, ut unacum Johanne filio Fyle vel Johanne filio Cosme altero absente homine suo, sub testimonio hominis nostri, ipsum magistrum Paulum in dictam possessionariam porcionem Paah, convocatis commetaneis vicinis et proximis dicti Rolandi, cum suis utilitatibus et pertinentiis universis, iuxta vendicionem eiusdem Rolandi introduceret, si non fieret eidem contradictum, contradictoribus vero ad suam presenciam legitime evocatis. Et cum nos de mandato regis ad exequenda ea que series earumdem continebat literarum, unacum prefato Johanne filio Fyle homine eiusdem domini regis discretum virum magistrum Clementem socium et concanonicum ac hominem nostrum necnon sublectorem ecclesie nostre misissemus, demum iidem homo domini nostri regis et noster ad nos reversi concorditer retulerunt, quod cum feria tertia proxima post dominicam Letare proxime preterita, ad reambulandam possessionariam porcionem dicti Rolandi, convocatis commetaneis et vicinis ac proximis eiusdem accessissent, et ipsum magistrum Paulum in corporalem eiusdem particule possessionis introducere iuxta regium mandatum voluissent, proximi et cognati eiusdem Rolandi de eadem Paah sancti Andree, qui aderant, ad habendam inter se deliberacionem, utrum eandem particulariam possessionem redimant nec ne, ipso toto die contradicentes prohibuerunt; subsequenti vero proxima quarta feria iidem nobiles eosdem hominem domini regis et nostrum ad reambulandam et eidem magistro Paulo premissam particulariam possessionem assignandam vel intro-

ducendam in eandem vocavissent, et cum eisdem nobilibus eandem reambulata et certis metis ac signis limitata, prout commodius fieri potuit, cum eadem particularis possessio Rolandi sit divisa cum divisione vulgariter fiuketel dicta, cum suis cognatis et propinquis reambulassent, et ipsum magistrum Paulum in persona dicti comitis Pauli officialis eiusdem, introduxissent in eandem, nullo per eosdem nobiles in eadem Paah nunc residentes contradictore existente, salvis iuribus et excepcionibus aliorum cognatorum suorum in transsilvanis et ultradanubialibus ac aliis remotis partibus agentibus, in facto huiusmodi remanentibus, petens a nobis idem comes Paulus vice et nomine dicti magistri Pauli domini sui, ut ad maiorem rei evidenciam seu uberiores cautelam, tenorem prefatarum nostrarum ac eiusdem domini nostri regis literarum, nostris privilegialibus literis inseri et nostro pendenti sigillo consignari facere dignaremur, ne processu temporum factum dicti magistri Pauli in presenti negotio per quempiam possit aliququaliter vacillari. Tenores vero nostrarum ac prefati domini nostri regis literarum tales sunt: *(Itt következnek a veszprémi káptalannak 1327. jul. 20-án és dec. 11-én kelt, az elzálogosításról és az eladásról szóló oklevelei, valamint I. Károly királynak a veszprémi káptalanhoz 1328. febr. 27-én intézett iktató parancsa, melyek tartalma főntebb kivonatban elég bőven le van írva.)* Signa autem pro metis posita in premissa particularia terre eiusdem Rolandi hoc ordine distinguntur: primo incipiendo ab ecclesia beati Andree apostoli de eadem Paah circa tres arborum piros directe versus orientem eundo in longitudine viginti octo amplexuum regalia ad sessiones prefati Rolandi pervenitur; deinde eundo versus aquilonem, itur usque ad finem terrarum ecclesie beati Andree de eadem Paah, et ibi est erecta una meta terrea, que separat a terris prefate ecclesie et nobilium de ipsa Paah terras ipsius Rolandi, abhinc tendendo directe versus orientem circa longitudinem unius iugeris terre, similiter est erecta meta terrea; deinde declinando versus meridiem similiter ad longitudinem unius iugeris terre vel paulisper ultra, est posita meta terrea, terra videlicet pro sessionibus apta; exhinc procedendo versus

aquilonem circa Sukoscheresne vulgariter nuncupate, sunt
buatuor iugera terrarum campestrium, in quorum finibus ha-
betur iuxta magnam viam una meta terrea; dehinc progredi-
endo similiter versus aquilonem ad terram Popteluky vulga-
riter vocatam, in fine eiusdem terre habetur una meta terrea;
inde vero eundo ad partes orientales, circa metas filiorum
Leurenthe transitur usque ad magnam viam, transeundo
ipsam viam pervenitur ad paludem saar, Huzyusaar nomina-
tam; post hec redeundo ad ipsam et eandem viam, et per
ipsam directe versus plagam meridionalem eundo circa lon-
gitudinem unius iugeris terre, sub quadam arbore ilicis est
una meta terrea, et ibi angulatur; deinde giratur versus occi-
dentem usque ad supradictas arbores Sukoscheresne dictas;
abhinc per eosdem passus versus orientem ad eandem viam
redeundo, itur versus meridiem usque ad aliam viam ad mo-
dum crucis transeuntem, et ibi est sita terrea metea; inde per
quandam viam transeundo circa vineas Budimi angulando,
giratur versus aquilonem ad spacium duorum iugerum terra-
rum, et ibi est posita meta terrea, de qua transitur ad plagam
orientalem usque ad Huzyusaar antedictum, cuius quidem
terre particule per metam distincte a parte aquilonis cedunt
ad possessionariam porcionem dicti Rolandi, alia vero parte
meridionali versus meridiem ipsis nobilibus remanentibus
usque ad locum vulgariter Heuvyz dictum, a quo per quan-
dam viam communem versus occidentem pervenitur ad unam
metam terream, de qua meta palisper eundo similiter versus
occidentem, circa quandam viam est una meta; inde regi-
rando usque ad terras eiusdem ecclesie de Paah, versus orien-
tem est terrea meta; dehinc eundo similiter versus orientem
in spacio modico, circa angulum quarundam vinearum est
erecta meta terrea; preterea in quodam loco prope easdem
vineas habentur sex iugera terrarum fines habencium versus
aquilonem ad terras ecclesie prenotate; deinde protenditur
usque ad locum cuiusdam molendini desolati versus meri-
diem eiusdem Rolandi, et ibi circa angulum quarundam
vinearum sub arbore nucis est terrea meta; inde ascendendo
circa easdem vineas versus occidentem, in superiori angulo
earundem vinearum est posita meta terrea; de ipso et eodem

angulo ipsarum vinearum sine preiudicio earumdem tendendo versus aquilonem, in tercio angulo earumdem est meta terrea; deinde meando versus aquilonem per viam ab ipsis vineis versus aquilonem porrectam palisper, est terrea meta, et similiter palisper girando versus occidentem est una meta; dehinc flectitur versus aquilonem, in finibus quarumdam terrarum arabilium una meta est; exinde modicum progrediendo, curvo modo girando versus occidentem, est una meta; abhinc prope eandem versus aquilonem est alia meta terrea; inde transitur ad quandam viam magnam, quam alia secat per modum crucis, et ibi est una meta terrea; inde vero protenditur versus occidentem, retro eandem villam Paah, et ibi in finibus quarumdam terrarum arabilium est erecta meta terrea; abhinc revertitur ad eandem metam iuxta vias sepius assignatas, quarum una transit de villa Egrug in villam longum Paah nominatam; preterea in medio earumdem villarum scilicet longum Paah et Paah sancti Andree, in loco Syrdya vulgariter nuncupato, habentur septem iugera terrarum arabilium; silvas autem et nemora ac usum piscacionis, prout iidem domini regis et noster retulerunt, iidem nobiles de Paah de voluntate eiusdem comitis Pauli officialis eiusdem magistri Pauli dicti Magar, ad communem usum commiserunt. Mete autem suprascripte per hominem domini nostri regis et nostrum, prout iidem dixerunt, coram eisdem nobilibus de eadem Paah de novo sunt erecte. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas sigilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Briccii lectoris ecclesie nostre, tredecimo kalendas Aprilis, anno domini millesimo CCC^o vigesimo octavo; venerabili in Christo patre et domino domino Henrico dei gracia episcopo et prelato nostro, aule domine regine cancellario et comite Wesprimiensi, discretis viris magistris Johanne preposito, domine regine vicecancellario, Petro cantore et Michaele custode ecclesie nostre existentibus.

A piros és zöld selyemsodraton függött pecsét elveszett; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. Mon. Vet. Bud. 29. 13. dipl. oszt. 2477. Közölve: Kovács Nándor másolatából.

163. *A zalavári convent előtt Csekő fia Domokos, Szent-Miklós-szigete nevű birtokot a Zala folyó mellett, Ludbregi Miklósnak átengedi. 1328. máj. 29.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Chekeu cum literis procuratoriis excellentissimi principis domini nostri Karoli dei gracia illustris regis Hungarie, super facto perpetuacionis possessionis Scenthmiclous-Zigethi vocate, magistro Nicolao filio Petri de Ludbreg pro Dominico filio suo ab una parte, prefatus magister Nicolaus ex altera coram nobis personaliter constituti, idem Chekeu oraculo vive vocis est confessus, quod cum prefatus Dominicus filius suus predictam possessionem Scenthmicklous-Zigethi in insula fluvii Zala in comitatu Zaladiensi existentem, nomine possessionis sine herede decedentis hominis a predicto domino nostro rege sibi dari postulasset perpetuo conferen.... super qua lis et contencio suscitata extiterat inter partes; et quia prenomatus magister Nicolaus super predicta possessione instrumenta efficacia, quorum titulo possidebat, habere dignoscebatur, his instrumentis visis per ipsum dominum nostrum regem . . . ipsa possessio eidem reddita et restituta perpetuo possidenda et tenenda, prout sua fuerat, extitisset, prout in predictis literis domini nostri regis comperimus et conspeximus, omni liti et quescioni predicti Dominici filii sui renunciando et penitus null(um ius) et dominium ex ea sibi reservando; sicut per ipsum Dominicum filium Chekeu in literis domini regis assumtum et ad id se obligatum vidimus, reddidisse restituisse magistro Nicolao memorato, ut per prelibatum magistrum Nicolaum . . . in suis instrumentis efficacissimis prolatum et declaratum, legitime sibi de iure pertinere extitit in filios filiorum suorum perpetuo et irrevocabiliter possidendam et tenendam. Hoc non pretermisso, quod idem magister Nicolaus ipsi Dominico iuxta compositionem amicabilium compositorum decem marcas, quas iuxta continenciam literarum memorati domini regis coram nobis solvere assumserat, ex quibus sex marcas in latis promtis denariis viennensibus in octavis Pentecosten dedit . . . . .

Chekeu memorato coram nobis, quatuor vero marcas vidi-
mus in literis domini regis ipsi Dominico persolvisse, quas
predictus Chekeu per predictum Dominicum filium suum re-
cepisse affirmavit; universas vero literas . . . . . et regales
super premissa collacione factas, quas super prescripta pos-
sessione sepedictus Dominicus habebat, reddidit et restituit
eidem, assummente eciam ipso Chekeu, et obligavit se quod
si processu temporis Dominicus filius . . . . literas aliquas
super ipsa possessione Scenthmiklous-Zigethi dolose reserva-
tas contra ipsum magistrum Nicolaum vel suos heredes, co-
ram quovis iudice exhiberet, viures (*igy*) non habeant et pro
cassis reputentur; insuper quinquaginta marcas ante litis
ingressum dare et persolvere teneatur magistro Nicolao se-
pius nominato, et preter hoc pena calumnie condemnetur
eo facto; ad quod se sponte obligavit pro Dominico filio suo
Chekeu pluries nominatus. Datum in octavis antedictis, anno
domini M^o CCC^o vigesimo octo.

I. Károly királynak 1329. máj. 12-én kelt ítéletéből, mely
szerint Ludbregi Miklós a birtokban megerősítettett; ezen ítélet
eredetijét a hg. Batthyány cs. ltban őrzik. A nevezett birtok nyomai
Hosszúfalu körül keresendők. Nagy Imre.

164. *A zalavári convent jelentése Och nevű Kanizsától éjszaka-
nak fekvő birtok határjárásáról. 1328. jun. 23.*

Excellentissimo domino eorum Karulo dei gracia illu-
stri regi Hungarie, conventus monasterii sancti Adriani de
Zala, oraciones in domino tam debitas quam devotas. Literas
serenitatis vestre honore debito nobis destinatas recepimus
tenores huiusmodi continentes: Karolus dei gracia rex Hun-
garie fidelibus suis abbati et conventui de Zala salutem et
graciam. Dicunt nobis Nicolaus et Petrus filii Johannis, quod
possessio eorum Och vocata, que per dominum illustrem re-
gem Belam felicis recordacionis Hungarie avi nostri, in con-
cambium Kamar, Iwan ipsorum avi data et collata extiterat,
in comitatu de Zala existens, metarum distincionibus indi-
geret; super quo fidelitati vestre firmiter mandamus, quate-
nus vestrum mittatis hominem idoneum pro testimonio,
coram quo Ladislaus filius Martini de Ond homo noster, vici-

nis et commetaneis ipsius possessionis convocatis, reambulet eandem per veras metas et antiquas, si necesse fuerit novas metas circa veteres erigendo, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eosdem ad nostram presenciam ad terminum competentem legitime evocatis, et post hec diem citacionis, terminum assignatum, nomina citatorum cum cursibus metarum tocusque facti serie nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo post quindenae festi beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XX° VIII°. Nos igitur vestris mandatis obedire cupientes ut tenemur, unacum prefato Ladislao homine celsitudinis vestre, ad reambulandam statuendam possessionem Nicolai et Petri predictorum, ipsis unum ex nobis pro testimonio transmisimus, qui quidem homo vester sub testimonio ipsius hominis nostri ad nos reversus nobis recitare curavit, quod accedendo in faciem possessionis prefate Och vocate in predicto comitatu existentis, convocatis commetaneis et vicinis eiusdem, reambulasset per veteres metas et antiquas, et statuissent Nicolao et Petro memoratis perpetuo possidendam, nemine contradictore existente, imo consensum et assensum prebuisent per omnia liberalem; cuius quidem terre metas circumambientes hoc ordine distinxisse dixerunt: quod prima videlicet meta illius terre incipit a fluvio Zapula, ubi sunt tres mete terre angulares, ubi separat a Dominico de Bylle condam vicino existente et a Gug filio Chaak, et abinde per minimam vallem eundo ad orientem, reflectitur ad aquilonem per eandem vallem ad Chubudharaztha ad tres metas terreas angulares, ascendendo ad monticulum ad orientem, eundo iuxta silvam et in cervice ipsius montis venit ad duas metas terreas angulares, ubi separat a Paulo filio Dominici memorati et Johanne filio eiusdem et nobilibus de Guady; inde reflectitur ad partem meridionalem ad tres metas, quarum una est in arbore piri et due terre, dehinc vadit ad orientem ad tres metas, quarum una est in arbore salicis, due terre iuxta magnam viam, et per eandem magnam viam que venit de Reche ad Moruchhel, vadit ad meridiem, venit ad duas metas, quarum una est in arbore piri, alia terrea; adhuc iuxta eundem virgultum ipsam viam (*igy*) vadit directe ad

meridiem ad tres metas, quarum una est in salice et due terree; dehinc flectitur ad partem orientalem, per spinosam que vulgariter megye vocatur descendit de Bakonok et eandem ipsum fluvium Bakonok, ubi sunt tres mete terree angulares, eundo per eundem fluvium parumper ad meridionalem partem et exeundo de ipso fluvio, vadit ad orientem ad duas metas, quarum una est in arbore piri, alia terrea, eundo directe per Rakatyanelgh ad ymalem (*így*) partem orientalem, venit ad tres metas, quarum est una ilicis, due terree; abinde ascendit ad monticulum ad partem meridionalem et in cervice ipsius montis iuxta magnam viam sunt due mete in arbore salicis, et per eandem viam in cervice ipsius montis vadit tres metas, ubi separat a nobilibus de Guady et reflectitur ad meridionalem partem, venit ad tres metas, quarum una est in arbore piri et due terree, et deinde directe descendit ad occidentem ad quendam fluvium, et saliens ipsum fluvium, ascendendo ad montem venit ad duas metas, que sunt in arbore ilicum, et venit per montem ad tres metas terreas angulares, et ibi iungitur metis terre filiorum Egidii et cadit in magnam viam, et in ipsa via vadit ad partem aquilonis veniendo ad duas metas que sunt in arboribus ilicum, adhuc per eandem viam venit ad metas angulares que sunt in arboribus ilicum, et descendit ad occidentem, saliendo unam vallem ascendit ad montem, et ibi sunt tres mete, quarum due sunt in arboribus ilicum et una terrea, abhinc descendit ad aquilonem et cadit per spinosam indaginem in fluvium de Bakonok, et eundo per ipsum fluvium directe ad aquilonem, cadit in ipsum fluvium Zapula, et per ipsum fluvium Zapula venit ad priores metas, et sic mete ipsius terre terminantur. Datum feria quinta proxima in vigilia nativitatis beati Johannis Baptiste, videlicet die reambulacionis et distincionis metarum possessionis antedictae, anno domini M^o CCC^o XX° octavo.

A zalavári conventnek «Johannes filius Mathie de Sancto Georgio et Petrus filius Adriani de Manta» kérésére 1385. máj. 1-én kiadott átiratából, melynek eredetije Pozsonyban a gr. Esterházy cs. galantai ltban 28. 34. sz. a. őriztetik. Nagy Imre.

165. *Pál országbíró Harkályi Istvánt, ki a Rezneki Mihálylyal való bajvívásra meg nem jelent, fej- és jószágvesztésre ítéli. Ausztriában, a Sár (Lajtha) folyó mellett, 1328. sept. 8.*

Comes Paulus iudex curie domini regis, dilecto sibi magistro Paulo protonotario suo dileccionem plenam. Fidelitati tue presentibus declaramus quod cum Michael filius Gregorii filii Oliverii de Reznuk in congregacione magistri Nicolai comitis Zaladiensis et quatuor iudicum nobilium de eodem, feria quinta proxima ante octavas nativitatis beati Johannis Baptiste in villa Egurzyg vocata anno in presenti celebrata, contra Stephanum filium Johannis filii Demetrii de Harkal egisset proponendo, quod idem Stephanus potencialiter in publica via insidiando, fratrem suum nomine Georgium de una possessione sua propria ad aliam possessionem suam euntem per ictum sagitte vulnerasset et unum equum eius occidisset ac duos equos eiusdem vulneratos reliquisset; quo audito Johannes filius Vendygh serviens dicti Stephani filii Johannis cum literis procuratoriis conventus Zaladiensis pro eodem Stephano domino suo exurgendo proposuit ex adverso eo modo, ut prefatus Georgius frater dicti Michaelis potencialiter manu armata super domum ipsius Stephani domini sui veniendo, ipsum Stephanum vulnerasset et equos suos abstulisset, et in ipsius facti comprobacionem idem Johannes filius Vendygh ex parte dicti Stephani domini sui signum duelli memorato Michaeli in ipsa congregacione porrigere procurasset, quod prelibatus Michael filius Gregorii acceptasset; quibus ita peractis, prefatus magister Nicolaus comes Zaladiensis, unacum iudicibus nobilium et nobilibus regni tunc in congregacione sua assidentibus decrevisset iudicando, ut in die octavarum beati regis Stephani proxime preterito, iidem Stephanus filius Johannis et Michael filius Gregorii in propriis personis, regis in conspectu, in equis et in armis militaribus in area certaminis racione premissorum pugnaturi comparere debuissent. Quo die octavarum sancti regis Stephani occurrente, prefatus Michael filius Gregorii propria in persona in equo et in armis militaribus ac aliis armis bellicis, secundum iudiciariam sentenciam ipsius magistri Nicolai

comitis Zaladiensis, contra prefatum Stephanum filium Johannis pugnaturus coram nobis comparuisset, pro predicto autem, Stephano filio Johannis Stephanus filius Herbordi cum legitimis procuratoriis literis ad nostram accedens presentiam, literas domini nostri regis nobis exhibuisset hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis comiti vicecomiti et iudicibus nobilium de comitatu Zaladiensi salutem et gratiam. Cum nos universas causas regnicolarum nostrorum propter presentem exercitum nostrum mandavimus prorogari, fidelitati vestre firmiter mandantes precipimus per presentes, quatenus certamen duelli quod inter Stephanum filium Johannis filii Demetrii et inter Michaelem filium Gregorii in octavis sancti regis Stephani proxime venturis in vestri presencia habetur, ad quindenas residence presentis exercitus nostri predicti absque gravamine prorogando, ad nostram presentiam transmittere debeatis, statu priori permanente; aliud facere non presummatis sicut nos graviter offendere formidatis. Datum Posonii, in festo beate Marie Magdalene, anno domini M^o CCC^o XX° octavo. Nosque visis tenoribus dictarum literarum regalium, ad feriam terciam proximam post festum beati Bartholomei apostoli, pro eo, ut utrum eodem litere regales super prorogacione dicti duelli racionabiliter fuerint emanate, ad discussionem baronum et nobilium regni porogassemus. Tandem ipso termino adveniente, cum ad dicte cause deliberacionem unacum baronibus et nobilibus regni sedissemus, iidem barones et nobiles regni in eo, quia prefatus Stephanus filius Johannis ad certamen sui duelli venire non curavit ut debebat, ipseque litere non nobis sed comiti et iudicibus nobilium de comitatu Zaladiensi decantabant, et certamen duelli secundum consuetudinariam legem regni Hungarie ab antiquo approbatam nullatenus posset prorogari, pro eo, ipsum Stephanum filium Johannis tamquam potencialem insidiatorem, in condemnationem capitalem et amissionem omnium possessionum suarum fore convictum decreverunt; videlicet magistro Donch de Lyptou, magistro Pousa de Scery, magistro Stephano filio Lachk magistro agasonum domini regis, magistro Paulo dicto Magyar, magistro Deseu comite de Beregh,

magistro Dionisio de Futagh comite Bihoriensi, magistro Nicolao filio Petri de Ludbreggh et aliis quamplurimis nobilibus regni. Quare fidelitati tue firmiter precipimus, quatenus prefato Michaeli filio Gregorii super premissis literas nostras sub sigillo nostro maiori dare debeas iuris ordine observato. Datum in Austria, prope fluvium Saar, decimo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o XX° octavo.

Zárlatán peesét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinst. oszt. N. R. A. 300. 23. dipl. lt. 2505. Ugyanott megvan Miklós zalai főispán levele is 1328. júl. 30-ról, melyre az országbíró ítéletében hivatkozik. N. R. A. 30. 17. dipl. lt. 2501. Közölve: Kovács Nándor másolatából.

166. I. Károly király levele az Erenyei Herczeg fia Imre utódai, a csebi Pogányok ősei részére, Cseb nevű birtok adományozásáról és határjárásáról. 1328. sept. 17.

Karolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex, Princeps Salernitanus et honoris ac montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore. Regalis benignitatis sublimitas recto pensans libramine merita singulorum et maxime illorum quorum experta probitas et approbate fidelitatis constancia laudata est in prosperis et adversis, prosequi debet munificencia largiori, ut qui fideles sunt fideliores existant et ceteri eorum exemplo ad fidelitatis opera exercenda fervencius inardescant. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos iuxta approbatam regni nostri consuetudinem fidelibus nostris capitulo ecclesie Vesprimiensis, ut ipsi suum mitterent hominem pro testimonio fide dignum, coram quo Markolph de Vsa vel Dominicus filius Stephani de eadem homo noster, aut Gyula filius Gregorii aliis absentibus accedens ad faciem possessionis Cheeb in comitatu Zaladiensi existentis, eandem convocatis vicinis et commetaneis suis omnibus, reambularet per veteres metas et antiquas, et si eandem castrum nostri Zala-diensis esse et nostre collacioni pertinentem invenerit, statueret cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis

magistro Nicolao et Thome filiis Emerici filii Herceg de Eneruch, item Stephano ac Petro filiis Andree filii eiusdem Emerici de eadem perpetuo possidendam, si non fieret contradictum, contradictoribus si qui fierent contra eosdem ad nostram presenciam legitime evocatis, literis nostris dedissemus in mandatis, tandem iidem fideles nostri capitulum ecclesie Vesprimiensis nobis rescripserunt in hec verba: Excellentissimo principi Karolo dei gracia domino ipsorum illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Vesprimiensis oraciones in domino debitas ac devotas. Literas vestre serenitatis nobis transmissas recepimus quo decuit omni cum honore hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Vesprimiensis salutem et gratiam. Noveritis, quod magister Nicolaus ac Thomas filii Emerici filii Hercegh de Eneruch, item Stephanus ac Petrus filii Andree filii dicti Emerici de eadem, de comitatu Zaladiensi, nobiles fideles nostri ad nostram accedentes presenciam, inter alias fidelitates et fidelium obsequiorum merita eorundem, mortem Emerici fratris ipsorum filii videlicet dicti Andree, nobis Posonii existentibus, in presenti exercitu nostro quem contra Australes habemus, ante castrum Teutonico-Stylfred nuncupatum cum aliis fidelibus nostris pro augmentacione nostri honoris et potencie strennue fideliter dimicantis, proh dolor! interemti proponentes et declarantes, quandam terram seu possessionem Cheeb vocatam in comitatu Zaladiensi existentem, asserentes eam fore terram castri nostri Zaladiensis et sic nostre collacioni pertinentem, habitatoribusque destitutam, pro fidelibus serviciis eorum et specialiter pro morte dicti Emerici alteriusque fratris ipsorum videlicet Stephani filii Emerici filii Herceg predicti, quondam similiter in nostro servicio sub castro Pelyske interfecti, a nobis sibi dari et conferri postularunt; verum quia nobis de qualitate et quantitate dicte terre seu possessionis et utrum terra dicti castri nostri sit et nostre collacioni pertineat nec ne, veritas non constat fidelitati vestre precipientes mandamus per presentes, quatenus mittatis hominem vestrum pro testimonio fide dignum, quo presente Morkolph de Vsa vel Dominicus filius Stephani de eadem aut Gyula filius Gregorii filii Gyula de Zebuske homo

noster, predictam terram seu possessionem, vicinis et commetaneis suis convocatis, per veras et antiquas metas reambulando, si invenerit nostre collacioni pertinentem, statuatur predictis Nicolao ac Thome filiis dicti Emerici, item Stephano et Petro filiis dicti Andree filii Emerici antedicti cum omnibus suis utilitatibus et circumstanciis ac pertinenciis universis perpetuo possidendam dummodo non fiat contradictum, contradictores autem si qui fuerint, contra dictos filios Emerici et Andree ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec tocus facti seriem cum cursibus metarum nobis fideliter rescribatis. Datum Posonii, feria secunda proxima ante festum beate Marie Magdalene, anno domini M^o CCC^o XX° octavo. Nos igitur preceptis vestre celsitudinis obedire cupientes ut tenemur, discretum virum Johannem sacerdotem prebendarium ecclesie nostre hominem nostrum fide dignum cum prefato Morkolpbo filio Ortolphi nobile de Vsa homine vestro, pro testimonio duximus transmittendum, qui quidem homo vester et noster ad nos redeuntes nobis concorditer recitarunt, quod cum super faciem dicte possessionis Cheeb vocate accessissent, ante reambulacionem et statucionem eiusdem terre, una die sabbati scilicet ante festum beati Laurencii martiris, in foro publico quondam Salamonis dicti rufi in villa eiusdem Harkal dicta existenti, Morkolphus homo vester prefatus omnes vicinos et commetaneos eiusdem terre publice fecisset proclamari ac per speciales nuncios convocari, ut si qui reambulacioni ac statucioni terre prelibate contradicere vellent, debeant comparere, et sic eandem terram ac possessionem per omnes metas veteres et antiquas, presentibus omnibus vicinis et commetaneis terre antedicte, reambulasset, terram castri vestri Zaladiensis Cheb vocatam habitatoribusque destitutam ac vestre collacioni pertinentem invenisset; prefatisque filiis Emerici et Andree sub testimonio hominis nostri antedicti, cum omnibus suis utilitatibus statuisset in filios filiorum suorum pacifice et quiete perpetuo possidendam; et quod tribus diebus continuis in facie eiusdem possessionis ad maiorem certitudinem et evidenciam pleniorum, ut si qui contradicere velint nec ne, stetissent, nullus penitus eidem homini vestro contradictor exitisset,

nec a reambulacione et statucione terre prescripte eundem prohibuisset. Cuius quidem terre seu possessionis mete prout iidem homo vester et noster nobis retulerunt, hoc ordine distinguuntur: incipit enim prima meta de fluvio aque Zala circa unum molendinum quondam Gregorii filii Myke a parte meridionali versus septemtrionem, in cuius vicinitate seu commetaneitate iacet terra Othmar et Tenkez castrensiū a parte occidentali, et parum de dicto fluvio Zala exiēdo venit ad unum dumum viminis vulgo rakatyabukur dictum, et transit quoddam pratum et nemus in quo sunt due arbores magne vulgo zyfa dicte pro meta signate, et prope dictas arbores salit quandam viam magnam et venit ad unam magnam arborem ilicis vulgo tulfa dictam pro meta signatam; deinde similiter circa terram predictorū castrensiū versus septemtrionem directe eundo venit ad duas arbores ilicis per modum crucis signatas, sub quibus sunt due mete terre; deinde per silvam eundo venit ad quandam arborem vulgo nyarfa dictam; deinde modicum eundo venit ad unam metam terreā, et ibi parum ulterius eundo salit quandam viam que ducit in villam Hassaagh nuncupatam similiter versus septemtrionem et circa terram castrensiū predictorū, iuxta quam est quedam arbor ilicis, sub qua est una meta terreā; deinde vero modicum eundo per eandem silvam venit versus villam Hassaagh super unam metam terreā angularem, que separat terram Cheeb a terra Othmar et Tenkez antedictorum, et ibi reflectitur circa dictam terram Hassaagh versus partem orientalem, et directe eundo venit super fluvium Hassaagh et Toscand, et transeundo ipsum circa eundem fluvium est una meta terreā; deinde iuxta eandem terram Hassaagh modicum eundo sunt due mete terre, et ibi reflectitur iterum versus septemtrionem et venit super quandam vallem vulgo Munuroufea vocatam, et ipsam vallem in eadem silva modicum transeundo, similiter iuxta terram Hassag sunt due mete terre; deinde parum eundo est iterum una meta terreā, et inde ulterius eundo venit super unam viam magnam, per quam de villa quondam Salamonis rufi Harkal dicta itur in civitatem Kurmend, et ipsam viam transeundo, venit super duas arbores kerçi vulgo cherfa di-

ctas per modum crucis signatas, et ibi reflectitur iterum versus orientalem et venit ad quandam viam que ducit in villam Zyl nuncupatam, et circa eandem viam ulterius eundo est iterum una arbor ilicis pro meta signata, et inde venit iterum ad quandam viam publicam per quam de villa Harkal predicta itur in villam Chatar nuncupatam; et ipsam viam transeundo similiter versus orientalem cadit super viam predictam que ducit in villam Zyl, similiter circa terram Hassaag dictam, et modicum eundo venit ad caput rivuli seu fluvii possessionis Cheeb antedicti, qui separat ipsam terram Cheeb a terra Zyl et Hassaag nuncupatis, et sic reflectitur versus partem meridionalem, et per ipsum fluvium Cheeb directe eundo venit iterum ad fluvium aque Zala antedictum, terra seu possessione filiorum Oliverii et Nicolai filii Oliverii a parte orientali remanente seu iacente; et ad ipsam aquam Zala perveniendo, circa unam arborem ilicis cadit in ipsam aquam, et per medium eiusdem aque Zala directe eundo tendit versus occidentalem et venit ad quoddam molendinum, deinde per ipsam aquam ulterius eundo, venit iterum ad unum locum molendini, deinde similiter per medium ipsius aque directe versus partem occidentalem eundo venit iterum ad unum molendinum, in cuius commetaneitate seu vicinitate iacet terra seu villa quondam Salamonis dicti rufi Harkal dicta, et circa ipsum molendinum est unus pons, per quem transiunt aquam Zala de Harkal in Kurmend, et alias super quem etiam tributum exigitur ibidem consvetum; demum venit iterum super unum locum molendini, que omnia molendina et loca molendinorum iamdicta ac pons et tributum antedictum pertinent ad ipsam possessionem Cheeb dictam; et deinde tendit ad primam metam primo inceptam, scilicet per ipsum fluvium aque Zala venit ad dumum viminis antedictum, et sic mete ipsius terre seu possessionis Cheeb dicte terminantur. Datum feria sexta proxima ante festum Assumptionis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o vicesimo octavo. Nos igitur ex huiusmodi relazione dicti capituli fidelium nostrorum, super eo quod dicta possessio nostre collacioni pertinuerit et eisdem Nicolao et Thome filiis Emerici, et Stephano ac Petro filiis Andree legitime sit statuta, quam iuxta

donaciones perpetuas regie maiestatis matoritatem decebat, recepta lucidius et habita, revocantes in memoriam sincere fidelitatis obsequiosa merita et meritoria obsequia eorumdem quibus nobis a die coronacionis nostre quociens fuit expediens et necesse, non formidantes suas personas fortune casibus submittere, in omnibus expedicionibus nostris regni nostri negociis plurimum opportunis et admodum necessariis se studuerunt multipharie multisque modis complacere et reddere gratiosos atque acceptos, pro quot et quibus licet a nobis multo plura mererentur, tamen in aliqualem recompensacionem huiusmodi multiplicium fidelium famulatum eorumdem, specialiter in retribucionem gratuitam mortis predictorum Stephani et Emerici fratrum ipsorum, qui pro augmentacione nostri honoris et potencie et pro reformacione status regni et rei publice, clipeo fidelitatis corone regie debite et observande in nostris serviciis ut premittitur interemti extiterunt, prescriptam possessionem Cheeb cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis ac pleno iure et dominio prout nostre collacioni pertinere dinoscitur, sub metis terminis superius annotatis, de consilio et consensu prelatorum et baronum regni nostri inferius notatorum, ex certa sciencia, dedimus donavimus et contulimus eisdem Nicolao et Thome filiis Emerici ac Stephano et Petro filiis Andree et per eos eorumdem heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam et habendam. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales novi et autentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Andree Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CCC^o vicesimo octavo, quinto decimo kalendas Octobris, regni autem nostri anno similiter vicesimo octavo; venerabilibus in Christo patribus dominis Bolezlao Strigoniensi et fratre Ladislao Colocensi archiepiscopis, Georgio Sirmiensi, fratre Petro Boznensi, Iwanka Waradiensi, Benedicto Chanadiensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, Herrico Wesprimiensi, Nicolao Jauriensi, Chanadino Agriensi, Andree Transilvano et Ladislao Zagrabiensi episcopis, ecclesias

dei feliciter gubernantibus; magnificis viris dignitate palatinatus vacante, Demetrio magistro tawarnicorum nostrorum comite Bachiensis et Trinchyniensis, Thoma voyvoda Transilvano et comite de Zonuk, Paulo iudice curie nostre, Mykch bano tocius Sclavonie comite Simigiensi, Johanne bano de Machou comite Sirmiensi de Walkov de Budrug et de Barana, Johanne magistro tawarnicorum domine regine consortis nostre charissime, Deseu iudice curie eiusdem, Stephano magistro agasonum nostrorum, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, magistro Wyllermo comite Scepesiensi et Nicolao comite Posoniensi aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

A királyi pecsét vörös selyem zsinóron függött; eredetije a vasvár-szombathelyi káptalan orsz. ltárában «Pogányiana» B. N. 4. Nagy Gyula.

167. *A pécsi káptalan jelentése I. Károly királyhoz, hogy Vörös Bánd mestert, Gelse, Lak és Börzönce nevű birtokokba beiktatta.*
1329. január 14.

Excellentissimo domino eorum Carolo dei gracia illustri regi Hungarie capitulum Quinqueecclesiensis ecclesie . . . . . assiduas debitas et devotas. Literas excellencie vestre honore quo decuit recepimus in hec verba: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Quinqueecclesiensis salutem et graciam . . . . . per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem idoneum pro testimonio fidedignum, quo presente Emericus filius Johannis vel Budur filius Myke si alterum abesse contingat, homo noster, possessiones (magistri Baand rufi) videlicet Geelse terram castri Zalawar, Look (et) Bezenche per nos sibi concessas, sine herede decedentis, convocatis commetaneis et vicinis, reambulet per veteres metas et antiquas et relinquat predicto magistro Baand possidendas si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem magistrum Baand ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec diem citacionis, terminum assignatum cum cursibus metarum nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, tercio die Ascensionis domini, anno eiusdem M° CCC° XX° octavo. Nos igitur

mandatis excellencie vestre obtemperare cupientes, cum predicto Emerico homine celsitudinis vestre hominem nostrum videlicet magistrum Thomam succentorem ecclesie nostre socium et concanonicum nostrum ad exsequenda supradicta transmisimus, qui postmodum ad nos reversi, communiter et concorditer dixerunt, quod ipsi tercia feria proxima post festum Epiphanie domini accessissent ultra fluvium Zaladiensem in eundem comitatum, et predictas possessiones, convocatis commetaneis et vicinis reambulassent et statuissent predicto magistro Baand cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis possidendas, nullo contradictore existente. Datum sabbato proximo post octavas Epiphanie domini, anao eiusdem M^o CCC^o XX° nono.

I. Károly királynak 1329-ben «pridie kalendas Marcii» jeles alakban kiállított megerősítő átiratából, melynek eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában «Molnári» 82. 1. csomagban őriztetik. Nagy Imre.

168. *Pál országbíró ítélete Nyírád és Szótz nevű birtokok felett, a veszprémi püspök és a Gyulaffyak közt folyt perben. Visegrád, 1329. május 31.*

Nos comes Paulus iudex curie serenissimi principis domini Karoli dei gracia incliti regis Hungarie, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum factis produccionibus duorum testimoniorum, que per venerabilem in Christo patrem dominum Hericum miseracione divina episcopum Wesprimiensem auleque domine regine cancellarium, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum modum iudiciarie deliberacionis nostre exprimencium, contra Johannem et Ladislaum filios Laurencii filii Baldun, super factis potenciaris per ipsum Laurencium filium Baldun patrem eorundem Johannis et Ladislai ac per ipsos Johannem et Ladislaum per se factis et illatis, in quibus omnibus iidem Johannes et Ladislaus se et ipsum Laurencium patrem ipsorum tempore propositcionis innocentes fore et immunes allegarant, quorum unum in octavis beati Georgii martiris coram capitulo Albensi, aliud vicesimo secundo die eiusdem festi in conventu de Tykonio

produci debebant, seriem earumdem duarum testimonialium produccionum partes in literis dictorum capituli et conventus octavo die ultime produccionis nobis reportare debuissent; tandem termino reportacionis seriei premissorum occurrente, Thomas filius Pauli de Gench pro eodem domino episcopo Wesprimiensi cum legitimis procuratoriis literis eiusdem, prefati vero Johannes et Ladislaus filii Laurencii filii Baldun personaliter ad nostram accedentes presenciam, literas dictorum capituli Albensis et conventus de Tykonio nobis demonstrarunt, in quarum tenoribus ipsa duo testimonia per ipsum dominum episcopum super premissis factis potenciaris contra eosdem Johannem et Ladislaum filios Laurencii evidenter producta comperimus extitisse, nihilominus idem Thomas filius Pauli in persona ipsius domini episcopi ab una parte, Johannes et Ladislaus filii Laurencii personaliter ab altera coram nobis comparendo, obtenta a nobis iudiciaria licencia, confessi extiterunt oraculo vive vocis, ut ipsi super omnibus causis, iniuriis, damnis, nocumentis, combustcionibus villarum, destruccionibus possessionum, morte seu homicidio, mutilacionibus membrorum, confraccionibus ecclesiarum et quibuscumque aliis factis potenciaris seu maleficiis inter eosdem dominum episcopum, Demetrium et Gyula filios Gyula, Laurencium filium Baldun, Johannem et Ladislaum filios eiusdem Laurencii quoquomodo usque nunc illatis irrogatis et perpetratis, induccionibus proborum virorum ob sincere dileccionis pulchritudinem in plene pacis et concordie unionem eo modo devenissent, quod iidem Johannes et Ladislaus filii ipsius Laurencii filii Baldun duas possessiones Narrad et Sculch in fine eiusdem Narrad adiacentem vocatas, in comitatu Zaladiensi existentes, quas idem dominus episcopus nomine iuris ecclesie Wesprimiensis ab eisdem filiis Laurencii ordine iudiciario coram nobis requirebat, eidem domino episcopo et ecclesie sue Wesprimiensi prelibate cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis universis, sub antiquis metis quibus ab olim sunt possesse, in presenciam Tyba de Jutas vel Thome filii Zonuk hominis domini regis et testimonii capituli Albensis ad faciem earumdem possessionum per partes adducendi, feria quinta proxima post festum Penthecos-

tes nunc ventura, reddere relinquere et resignare nomine iuris memorate ecclesie Wesprimiensis tenerentur perpetuo possidendas; obligantes se, ut si easdem possessiones ipsi domino episcopo et ecclesie sue ut premisimus resignare non curarent, in succubitu duelli tamquam potencialium factorum illatores convincerentur eo facto; nec hoc volumus preterire, ut quia idem Thomas filius Pauli procurator dicti domini episcopi quandam aliam possessionem similiter Sculch vocatam, inter possessiones Helymba et Dobos vocatas existentem, ad ipsum dominum episcopum et ecclesiam suam titulo vigorosorum instrumentorum pertinere affirmabat, sed ipsa instrumenta secum detulisse non asserebat, quam iidem Johannes et Ladislaus filii Laurencii iure hereditario ad se pertinere allegabant, pro eo eedem partes de parili voluntate arbitrio sex proborum virorum per partes in communi adducendorum taliter se submisissent, ut idem dominus episcopus preallegata sua instrumenta super facto memorate possessionis Sculch confecta in presencia dictorum sex proborum virorum in conventu de Tykonio in octavis beati Michaelis archangeli nunc venturis exhibebit, et si iidem sex probi viri eandem possessionem Sculch ex vigore instrumentorum ipsius domini episcopi iure et legitime ipsi domino episcopo et ecclesie sue agnoverint et decreverint pertinere, iidem Johannes et Ladislaus filii Laurencii eandem possessionem ipsi domino episcopo et ecclesie sue reddere et resignare tenebuntur perpetuo possidendam, in presencia conventus supradicti, nil iuris nilque proprietatis vel dominii sibi et suis heredibus relinquentes aut reservantes de eadem; tali obligatione in se assumpta, ut si ipsam possessionem Sculch resignare non curarent, decem marcas ipsi domino episcopo ante litis ingressum absque iudiciaria porcione solvere tenerentur, si autem ipse dominus episcopus dicta instrumenta sua super facto eiusdem possessionis Sculch confecta exhibere non valeret vel non curaret, extunc eadem possessio Sculch in medio dictarum duarum possessionum Helymba et Dobos vocatarum existens, in ius et proprietatem eorundem Johannis et Ladislai filiorum Laurencii redigetur perpetuo possidenda, salvo tamen iure alieno de eadem remanente; et

si ipsa instrumenta predictis arbitratoribus tam vigorosa fore, ut eadem possessio per ipsa nequeat possideri, sed predictis filiis Laurencii iure et legitime debeat applicari, viderentur, extunc ut prediximus, similiter prefatis filiis Laurencii possidenda remanebit, prout idem Thomas filius Pauli procurator dicti domini episcopi ipsum dominum episcopum, predicti autem Johannes et Ladislaus filii Laurencii se ad hec et singula premissorum spontanea obligarunt voluntate coram nobis. Tocius autem facti seriem in quindenis beati Michaelis archangeli in literis dictorum capituli Albensis et conventus Tykoniensis utreque partes nobis tenebuntur reportare. Datum in Wysegrad, decimo die reportacionis seriei duorum testimoniorum predictorum, anno domini Millesimo CCC° XX° nono.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a vasvár-szombathelyi kápt. ltárában, C. 5. Vég hely D.

169. *A veszprémi káptalan bizonyáglevelé, a diszeli határban az Egregy folyón egy malomrésznek zálogba adásáról. 1329. június 14.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod comes Chepanus filius Stephani de Dyzl pro se et pro Sabastiano filio suo, item Martinus filius Stephani fratris eiusdem Chepani similiter pro se et pro Dominico fratre suo ac Nicolao parvulo filio suo ab una parte, et Mauricius filius Thome de Nemethy similiter pro se et pro Georgio fratre suo ex altera coram nobis personaliter constituti, iidem comes Chepanus et Martinus sunt confessi, quod medietatem cuiusdam molendini sui infra molendinum eiusdem Chepani in eadem Dyzl in fluvio Egrug existens, quam Martino sacerdote de Toty pro decem et septem pensis latorum viennensium mediantibus literis conventus monasterii de Almad impignoraverant ut dicebant, et termino redemptionis medietatis ipsius molendini transeunte ipsa medietas in pena dupli principalis debiti iam extiterat aggravata, eisdem Mauricio et Georgio cum ipsis decem et septem pensis latorum viennensium et duplo earumdem concessissent et commisissent ab eodem Martino sacerdote cum sua pecunia redimendam, ita videli-

cet, quod iidem Martinus et Dominicus quartam partem eiusdem molendini ad ipsos spectantem ab eisdem Mauricio et Georgio quandocunque poterunt, cum duabus marcis et sexaginta denariis latorum viennensium, prout ratione principalis debiti et eius dupli ac operis (*igy*) per ipsum Martinum sacerdotem in ipsa medietate molendini facti extitit per eosdem computatum ut referebant, redimendi habebunt facultatem, alia vero quarta parte ipsius molendini aput eundem Mauricium et eius heredes iuxta continenciam aliarum literarum nostrarum perpetuo remanente; non hoc pretermisso, quod si iidem Mauricius et Georgius ipsam medietatem molendini desolati reparari facere poterunt, extunc proventus et utilitates dicte quarte partis molendini eosdem Martinum et Dominicum contingentis, quamdiu redimere poterunt, in sortem principalis debiti et eiusdem dupli nullatenus computabunt, prout partes communiter voluerunt. Datum feria quarta proxima post festum Penthecostes, anno domini M^o CCC^o vicesimo nono.

Hátlapján pecsét helyével; eredetije a veszprémi kápt. orsz. ltárában, D. fiókban őriztetik. Vég hely D.

170. *A kapornaki convent előtt Rezneki Herbord, Reznek Kerkallya és Kebelemelléke nevű birtokokon unokaöccsével megosztozik.*

1329. jul. 6.

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in domino sempiternam. Cum ea que aguntur in tempore, ne simul labantur cum tempore, literarum scripti patrocinio solent communiri, ad universorum noticiam tam presencium quam futurorum, harum serie tenore presencium volumus pervenire, quod Herbordus filius Herbordi de Reznuk ab una parte, Lucachius filius Jacobi filii eiusdem Herbordi etate tenera constitutus ab altera, coram nobis comparentes, propositum et relatum extitit per eosdem, quod super facto possessionum, per compositionem proborum virorum infrascriptorum, videlicet Georgii filii Feuch et Balase filii Pant ac aliorum quamplurimorum taliter inter se ordinassent, quod possessio eorum Reznuk vocata

et alia possessio Karkaalya vocata cessisset Lucachio filio Jacobi prescripto, e converso alie possessiones eorum de iuxta Kebelie existentes, Herbordo filio Herbordi prenotato in perpetuo et inrevocabiliter in filios filiorum suorum possidere, ita tamen quod predictus Lucachius prefatas duas possessiones scilicet Reznuk et Karkaalia vocatas que sibi cesserunt, propter suam puerilitatem donec ad annos discretionis eveniret, predicto Herberdo commisit coram nobis conservare protegendas. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, ne ipsa divisio seu ordinacio processu temporum per quempiam possit retractari, sed in evum valeat permanere, presentes literas privilegiales concessimus nostro sigillo munimine roboratas. Datum in octavis beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^o CCC^o vicesimo nono.

A peesét hiányzik; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 641. 26. dipl. oszt. 2549. Közölve Kovács Nándor másolatából.

171. *A tihanyi convent határjáró levele Ábrahám nevű birtokban.
1329. júl. 8.*

(Nos frater Tho)mas miseracione divina abbas et conventus monasterii Tykoniensis, omnibus Christi (fidelibus presens) scriptum intuentibus salutem in salutis largitore. Ad universorum noticiam harum serie volumus (per)venire, quod discretis viris et honestis magistris Johanne preposito ecclesie Wesprimiensis auleque (domine regine vice)cancelario et Paulo canonico ecclesie predictae pro honorabile capitulo Wesprimiensis ecclesie ab una parte, Petro filio Laurencii et Dionisio filio Jacobi pro se et pro universis cognatis ipsorum seu generacionalibus de Rendus, ac Paulo et Andrea filiis Nicolai de Thomey pro se et pro fratribus ipsorum, nunc in possessione Gregorii de eadem Rendus residentibus ex altera coram nobis constitutis, propositum et relatum extitit per eosdem, quod in causa que inter ipsum capitulum et nobiles prenotatos, super distincione metarum possessionis ipsius capituli Abraam vocate et possessionis ipsorum nobilium Rendus nuncupate in presencia magnifici viri comitis Pauli iudicis curie domini regis vertebatur, in facie earundem possessionum, presentibus Michaeli filio Mathie

de Vrs homine domini regis et fratre Salomone priore sancti Nicolai de Uruzku hominis nostri specialiter ad hoc deputati, convocatis commetaneis ipsorum et vicinis, per ordinationem nobilium et proborum virorum, iuxta continenciam literarum eiusdem iudicis amicabilem concordando, tales metas erexissent: prima scilicet meta incipit iuxta Balatinum circa viam in loco Suach dicto sub arbore nucis, circa terram Benedicti de Echer, deinde parum eundo ad longitudinem unius iugeris sunt due mete, similiter sub arbore nucis, quarum una est capituli alia vero nobilium predictorum versus aquilonem; abhinc flectitur ad orientem, in fronte monticuli in dumibus spinarum sunt due mete, deinde ascendendo ad aquilonem sub arboribus pirorum sunt due mete, et post hec in eadem berch ascendit prope locum vinee desolate Chobolow dicte, et in superiori parte ipsius desolate vinee sub arboribus ilicis sunt due mete, deinde transeundo ultra vallem Ozow in latere montis directe ascendendo, sub arboribus kercuum sunt due mete in medio ipsius silve, abhinc ascendis (*igy*) ad summitatem montis ipsius silve Ozow, in loco Selne dicto sunt duo magni lapides pro metis signati; et in cacumine seu vertice ipsius montis flectitur in eadem berch ad orientem, curritque ad metas, ubi separatur ipsa terra capituli Abram vocata a possessione ville Cybirenursy (*igy*) nuncupate, ac ibi terminatur; ita videlicet quod intra easdem metas ex parte possessionis ipsius capituli, universis vineis, fenetis, locis piscacionum ac aliis utilitatibus, quas iidem nobiles possidebant et habebant, in concambium terrarum capituli predicti, que ex parte terrarum eorumdem nobilium habebantur, eidem capitulo et ecclesie Wesprimiensi et e converso terre capituli prescripti intra metas eorumdem nobilium existentes eisdem nobilibus remanentibus perpetuo possidende. In cuius rei memoriam, firmitatemque perpetuam, ad petitionem parcium presentes concessimus literas sigillo nostro consignatas. Datum anno domini Millesimo CCC^o vicesimo nono, octavo idus Julii.

A meglehetős ép pecsét hártvaszalagon függ; eredetije a veszprémi káptalan ltárában, II. «Ábrahám» csomagban őriztetik. Vég-hely Dezső.

172. *A vasvári káptalan előtt Salamon fia Kelemen és a Reznekiek, Izsó földén és Peternyefalván birtokot cserélnék. 1329. jul. 10.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo damus pro memoria, quod Clemens (filius Salamonis ex una, et G)eorgius filius Nicolai pro se et pro Gregorio fratre suo de Reznuk ex altera coram nobis personaliter constituti, in possessionibus de . . . . . Izowfelde et Peturnefolua vocatis tale concambium inter se fecisse et ordinasse retulerunt, quod dictus Clemens porcionem suam in . . . . owfelde videlicet quartam partem eiusdem possessionis quam se dixit habere in eadem, dedit contulit et tradidit cum omnibus utilitatibus . . . predictis Georgio et Gregorio filiis Nicolai perpetuo possidere, e converso vero dictus Georgius porcionem ipsorum in Peturnefolua habitam scilicet quartam partem eiusdem possessionis quam habuerunt in eadem, in concambium predictae porcionis Clementis in Izowfelde habite, dedit et contulit et assignavit prenominato Clementi filio Salamonis similiter perpetuo et irrevocabiliter possidere heredum per heredes; quam ordinacionem concambii facti in prenominationis possessionibus, heredum in heredes irrevocabiliter assumserunt conservare, et si qua partium lapsu temporum dictum concambium retractaret et violaret, aut servare non curaret, pars ipsum concambium violans contra partem alteram ante litis ingressum sine strepitu iudicii decem marcis convinceretur; hoc adiecto, quod si ab aliquo ipsorum per aliquos causatores vel per supervenientes causas porcio sua per dictum concambium devoluta alienabitur vel auferetur, proprietas sua per partem aliam eidem remitti debet pleno iure, sicut hoc voluntarie ordinarunt; adiecerunt etiam, quod quia in predictis possessionibus Georgius et Gregorius porcionem pro se ipsis voluntarie elegerunt, quodcumque in aliis ipsorum possessionibus divisionem facerent vel concambium, similiter Clemens primam partem quam voluerit, eligere haberet pro se ipso. Datum secunda feria ante festum sancte Margarete virginis, anno domini M^o CCC^o XX° nono.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt.

N. R. A. 30. 13. dipl. oszt. 2551. Közölve Kovács Nándor másolata után.

173. *A zalavári convent I. Károly királynak jelenti, hogy a midőn Sark János fiait Törek nevű birtokuk mellett negyvenöt hold föld birtokába beiktatták, annak Tomaji Miklós fia Pál ellentmondott. 1329. júl. 28.*

Excellentissimo domino eorum K(arolo) dei gracia illustri regi Hungarie, conventus monasterii beati Adriani de Zala oraciones in domino. Noverit vestra celsitudo, quod receptis vestre celsitudinis literis ad reambulandam quadraginta quinque iugera terrarum arabilium et fenetum sufficientis ad quatuor falcastra, et statuendam Stephano et Georgio filiis Johannis dicti Sork et Ladislao filio Petri, in vicinitate possessionis ipsorum Turek vocate, cum Dominico homine vestre magnitudinis Paulum sacerdotem nostre ecclesie capellanum pro testimonio transmisimus, qui demum ad nos reversi nobis concorditer dixerunt, quod ipsi feria tertia proxima post festum beate Marie Magdalene convocatis commetaneis et vicinis earumden terrarum presentibus reambulassent, nondum itaque super his literis nostris emanatis, quidam nomine Nicolaus in persona Pauli filii Nicolai de Thome comparendo, a statucone prohibuit eisdem terram antedictam; unde ipsum Paulum in nostri presenciam idem homo vester tercio die diei reambulacionis antedictae, contra Stephanum Georgium et Ladislaum predictos, ad vicesimum secundum diem predicti diei reambulacionis terrarum predictarum citavit ad presenciam vestre maiestatis. Datum quarto die post diem reambulacionis supradictae, anno domini M^o CCC^o XX° nono.

Kivül: Domino regi citatorie, pro Paulo filio Nicolai de Thome, contra Stephanum Georgium et Ladislaum de Rvyk (*igy*), ad vicesimum secundum diem beati Jacobi apostoli.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában, Zalad. 14. Nagy Imre.

174. *A zalavári convent előtt Pál fia János, Pacsa nevű birtokból egy ötöd részt rokonainak átenged. 1329. sept. 9.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala, significamus tenore presencium memorie commendantes quibus expedit universis, quod Johannes filius Pauli filii Kochov ab una parte, Jacobus Adrianus et Micahel filii Bagu de Pacha ab altera coram nobis personaliter constituti, idem Johannes retulit oraculo vive vocis, quod cum Jacobus Adrianus et Micahel prescripti proximi sui a facie terre eorum in Pacha existensis, tam pater eorum quam ipsi longo tempore alienati extitissent, et nunc idem Johannes ipsos ob proximitatis debitum et fervorem ad ipsorum porcionem reducere niteretur, quintam partem seu porcionem possessionis sue in eadem, excepta adquisicione et emticia sui patris, cum loco sessionali, terris arabilibus et fenili, videlicet locum sessionalem iuxta sessionem suam que materno more Cheresnavleys vocatur, a parte aquilonis existentem, vulgo Monorosvleys nuncupatam, predicti Baga patris Jacobi et fratrum suorum iamdictorum, que quondam hereditaria extiterat, item terras arabiles in uno loco subtus ipsam sessionem Monosvleys (*igy*) Jacobi et fratrum suorum suis finibus versus occidentem adiacentes, item in alio loco in Humuk modo consimili terras arabiles cum fenili, prout ad quintam partem eisdem cedit et cedit, per latitudines earumdem terrarum reddidit restituit et resignavit Jacobo Adriano et Micaheli proximis suis prenotatis perpetuo possidendas, preter predictam sessionem suam Cheresnevleys vocatam, quam inter ipsos divisionem carere dixerunt, integraliter ipsi Johanni remanente; tali vinculo interposito et per partes assumpto, quod si Jacobus et fratres sui pretaeti in ipsorum propriis eisdem per ipsum Johannem resignatis non residerent, ad aliorum predia usus et utilitates memorate terre eorum nullatenus percipere valeant, nec ullo umquam tempore alienare vel vendere possint eorum porcionem Jacobus Adrianus et Micahel superius annotati. Datum sabbato proximo post festum nativitatis virginis gloriose, anno domini Millesimo CCC^o vicesimo nono.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Körmenden a hg. Bathyány cs. ltárában. Nagy Imre.

175. *A veszprémi káptalan előtt Tördemiczi Tiborcz fiai, Eörsi Anyost anyjai hitbérére és hozományára nézve kielégítik. 1329. november 14.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Georgius decanus socius et concanonicus noster, Laurencius et Johannes filii Tiburcii de Turdemech ab una parte, Anyanus filius Pauli crispi de Urs pro se et pro Valentino fratre suo ab altera, in nostri presencia personaliter constituti, super facto dotis et rerum parepharnalium domine Agleych filie Cherne de Kezew relicte eiusdem Pauli crispi sororis domine Elizabeth matris eorumdem filiorum Tybureii ac domine Elene relicte Romanus ac Nicolai filii domine Senich a Baga de Luas procreati nomine, iidem filii Tybureii prefatos filios Pauli et eorum heredes satisfaccione pecuniaria prehabita, reddiderint per omnia expeditos et pariter absolutos; assummentes et obligantes se iidem filii Tybureii et heredes eorumdem, prefatos filios Pauli et eorum heredes heredumque suorum successores racione prefate dotis domine Aglinch ab omnibus impetere et molestare volentibus expedire propriis laboribus et expensis. Datum feria tertia proxima post festum beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^o vicesimo nono.

Hátlapján pecséttel; eredetije a gr. Erdődy cs. monyoró-keréki ltárában. Közölve Pesty Frigyes másolata után.

176. *Csaba, Zala vármegye alispánja és bíró társai, bizonyos hatalmaskodási ügyet elhalasztanak. Kapornak, 1330. mart. 22.*

Nos comes Chaba viceiudex magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod causam quam magister Benedictus filius Georgii de Aracha quinta feria proxima ante dominicam Iudica, qui personaliter aderat, contra Nicolaum et Michaellem filios Stephani de Bille pro quibus Petrus sacerdos de Vztolech cum sufficienti procuratorio conventus cruciferorum de Nova Curia comparuit, idem magister Benedictus principium accio-

nis sue in facto potenciario allegabat, idem Petrus sacerdos dominos suos sine fautorum et proximorum suorum consilio propter cause arduitatem non posse respondere, ob hoc ad quintam feriam post octavas Pasche domini ad plenam et peremptoriam responsionem faciendam duximus prorogandam. Datum in Kopurnuk, feria quinta proxima ante dominicam Judica, anno domini M^o CCC^o XXX°.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Balozsajban a Rummy cs. ltárában. Nagy Gyula.

177. A kapornaki convent előtt Tamás és Heym fiai a Kapornak folyó mellett lévő birtokukat Myxe fiainak eladják. 1330. május 27-ike táján.

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk, significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Demetrius filius Thome et Hegun filius Heym sacerdos ecclesie sancti Cosme et Damiani martirum ab una parte, comes Laurencius filius Petri filii Myxe dictus Pyrus, et Petrus filius Myxe et Ladislaus filius Myxe ex altera, coram nobis personaliter constituti, propositum et relatum extitit per Demetrium filium Thome et Hegun sacerdotem prenotatos, quod cum iuxta continenciam literarum conventus Zaladiensis exinde confectarum, terram seu porcionem eorum iuxta fluvium Kopurnuk existentem, Myxe Petro et Ladizlao filiis Myxe fratribus suis, receptis tribus marcis ab eisdem, dedissent assignassent et reliquissent tenendam fruendam et conservandam . . . . . a comite Laurencio, Petro filio Myxe et a Ladizlao filio Myxe prenotatis, ratione prescripte possessionis eorum . . . . . literarum conventus Zaladiensis, quatuor marcas denariorum confessi sunt recepisse. Datum feria quarta proxima . . . . . Pentecostes, anno domini M^o CCC^o tricesimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

178. *A vasvári káptalan bizonyáglevelé, hogy Fenyefölde nevű birtok iránt az illető feleket a választott bírák egyezsége nem bírhatták. 1330. jun. 14.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castro Ferreo damus pro memoria, quod cum tertia feria proxima post quindenas festi Pentecostes inter Dominicum Georgium Stephanum nobiles de Reznuk ex una parte, item Pous Bedech et Martinus filius Laurencii de iuxta Zala ex altera, presente nostro testimonio super facto possessionis Feniesfelde vocate, visis parcium instrumentis seu literis super eadem exhibitis, secundum formam literarum comitis Pauli iudicis curie domini regis arbitrium fieri debuisset, et cum magistrum Joseph decanum ecclesie nostre hominem nostrum, inter partes prescriptas ad idem arbitrium pro testimonio transmissemus, tandem eedem partes et Joseph decanus homo noster ad nos reversi retulerunt, quod prescripti nobiles viri, videlicet Dominicus Georgius et Stephanus, item Pous Bedech pro se et pro Martino filio Laurencii, octo probos viros nobiles et honestos in prescripto termino videlicet feria tertia post quindenas Pentecostes ad ipsorum arbitrium super facto eiusdem possessionis Feniesfelde presente nostro testimonio prescripto fecissent consedere, et cum partes ipsorum literas, videlicet Pous Bedech unam literam privilegiam domini Bele regis et aliam literam patentem conventus de Kopurnuk confectam, secundo die festi sancti Georgii proxime preterito, Dominicus vero Georgius et Stephanus unam literam nostram privilegiam exhibuissent, idem nobiles viri videlicet arbitratores parcium, visis ipsis literis et perlectis, absque aliquo gravamine vel pena iudicii easdem partes et causas parcium ad presentiam iudicis transmisissent et pariter remisissent exsequendas, terminum in dictis literis comitis Pauli iudicis curie domini regis insertum, videlicet octavas Omnium Sanctorum proxime venturas partibus comparendi assignando. Datum feria quinta proxima post quindenas Pentecostes antedictas, anno domini Millesimo CCC^o tricesimo.

Zárlatán pecsét nyomaival: eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 300. 24. dipl. lt. 2615. Ugyanott megvan Pál országbírónak

1330. máj. 10-én kelt előbbi levele, melyben a felek választott bírák hívására utasítottak. Dipl. oszt. 2609. Nagy Imre.

179. *I. Károly király Pölöske várát az Akos nemzetségből való Mikch tótországi bánnak adományozza. 1330. június 28.*

Carolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarięque rex princeps Sallernitanus et honoris montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris, noticiam presencium habituris salutem in omnium salvatore. Regie serenitatis glorie congruit et honori, fidelia fidelium obsequia ubertatis gracia secundare, promptumque suorum animum promciorem efficere retribucionis cum favore. Proinde cunctorum noticie harum serie volumus pervenire, quod vir magnificus Mykch banus tocius Sclavonie de genere Akus dilectis nobis et fidelis ad nostram accedens presenciam, propositis et expositis suis fidelitatibus et fidelium serviciorum meritis nobis impensis, quoddam castrum Plysca vocatum in comitatu de Zala habitum, asserens ipsum quondam fuisse Arnoldi magni, hominis sine herede decedentis, et sic nostre collacioni de iure et de facto devolutum, cum omnibus suis pertinenciis et attinenciis ac tenutis universis, pro suis fidelitatibus a nobis sibi dari conferri perpetuo postulavit; itaque nos ad hec proposita, intuitum nostre consideracionis sublevantes, et fidelitates fideliumque serviciorum merita magna laude digna pensantes eiusdem Mykch bani et attendentes, que cum sedula sollicitudine persone sue, quo magnifice procedendo eo strennua fidelitate laborando, in nostrisque et regni nostri negociis cunctis prosperis et adversis, fortuitis et inopinatis eventus casibus se exponendo, et pro nostri regii honoris augmentacione et reipublice statu ac reformacione mortis minas, rerum damna et alia que humanam fragilitatem consveverunt a bone operacionis incepto proposito revocare non expavendo, sincere fidelitatis affectu nobis eum exhibuisse cognovimus et exhibere sentimus in presenti, exhibiturumque pro firmo credimus in futurum, que speciali annotatione sermonum suo modo per singula longum esset enarrare et literis inseri tediosum; estimantes quoque eque

dignum et iustum fore, ut magna magnanimis et digna dignis impendantur, et magnos labores copiosa merces reficiat et restauret, et ut huiusmodi exemplo reliquos ad fidelitatis antidota accendamus, discant et ceteri sub principe gracioso devocius famulari, in tot et tantorum fidelium obsequiorum eiusdem laudabilium recompensationem gratam, predictum castrum cum omnibus-suis utilitatibus et pertinentiis universis, videlicet villis ecclesiis terris silvis tributis et villarum sitibus, ac aliis iuris et dominii ipsius castri plenitudinibus quibuslibet, eo iure et sub his terminis ac tenutarum integritatibus quibus rite ad nos dinoscitur pertinere, de consilio prelatorum et baronum regni nostri infra nominatorum, eidem Mykch bano et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus dedimus donavimus et contulimus perpetuo et irrevocabiler possidendum tenendum pariter et habendum. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas nostras privilegiales, novi et autentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Endere Albensis ecclesie prepositi aule nostre vice-cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini Millesimo CCC^o tricesimo, quarto kalendas Julii, regni nostri anno similiter tricesimo; venerabilibus in Christo patribus et dominis, Strigoniensi sede vacante, fratre Ladislao Colocensi archiepiscopo aule nostre cancellario, Nicolao Jauriensi, Benedicto Chanadiensi, Georgio Sirmiensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, fratre Petro Boznensi, Andrea Transilvano, Herrico Wespriensi aule domine regine consortis nostre karissime cancellario, Chanadino Agriensi, Meskone Nitriensi, Ladislao Zagrabiensi, Andrea Waradiensi et Rodolpho Waciensi episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis baronibus Johanne latino palatino et iudice comanorum, Demetrio magistro tavarnicorum nostrorum, Thoma voivoda Transsilvano et comite de Zolnuk, Paulo filio Simonis iudice curie nostre, Johanne bano de Machou comite Syrmieni de Wolkou de Bodrugh et de Baranya, Dionisio dapiferorum et Stephano agasonum nostrorum magistris, Nicolao comite Zaladiensi et altero Nicolao dicto Treutul comite Posoniensi, et aliis quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Finom sárga selyemsodraton függő pecséttel; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

180. I. Károly király a veszprémi káptalan kérésére megerősíti Köcski Sándor országbíró 1327-ben kelt ítéletét, Szöllös, Paloznak, Csopak, Alsó-Örs és Ábrahám nevű birtokokról. 1330. jul. 25.

Carolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris ac montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris salutem in omnium salvatore. Ea que iuris ordine terminantur, in conspectu regie maiestatis solent literarum testimonio confirmari, ne processu temporum falsitas prevaleat veritati et iniquitas preiudicet equitati, vel lites ex litibus oriantur. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod discretus vir magister Johannes prepositus ecclesie Wesprimiensis, aule domine regine karissime consortis nostre vicecancellarius fidelis noster, vice et nomine fidelium nostrorum capituli scilicet prefate ecclesie Wesprimiensis, ad nostram accedens presenciam, exhibuit nobis literas privilegiales magnifici viri comitis Alexandri quondam iudicis curie nostre bone memorie, super iudiciaria et diffinitiva sententia eiusdem, in facto quarumdam possessionum Sceleus, Poloznok, Chopok, Olwrs et Abraam vocatarum in comitatu Zaladiensi existencium, ordine iudiciario prolata confectas, petens nos cum instantia humiliter et devote, ut eandem sententiam iudiciariam comitis Alexandri, ratam et gratam habentes, ipsas literas dictam sententiam contentivas, nostro dignaremur privilegio perpetuo confirmare; quarum quidem literarum tenor talis est: Nos comes Alexander iudex curie serenissimi et illustris principis domini Karoli incliti regis Hungarie, comes Castriferrei et castellanus de Sarwar, memorie commendantes significamus quibus expedit presencium per tenorem universis, quod cum anno dominice incarnationis M^o ccc^o vigesimo septimo magister Paulus dictus Magyar castellanus de Gyμες, ad requirendos et recipiendos tawarnicos et alios condicio-narios regales et reginales simul cum eorundem terris et

possessionibus, per eundam dominum regem et dominam Elisabeth illustrem reginam consortem eius deputatus, mediante Michaele de Sancto Nicolao homine ipsius domini regis sub testimonio capituli ecclesie Albensis accessisset, capitulumque ecclesie Wesprimiensis pro eo, quod in statucione quarundam possessionum particularum, videlicet Sceleus, Poloznok, Chopok et Wrs vocatarum in comitatu Zaladiensi existentium, nomine tawarnicorum et aliorum condicionariorum regalium et reginalium, ipsi magistro Paulo fienda, procurator ipsius capituli Wesprimiensis contradictor extiterat, ad octavas beati Andree apostoli ad nostram presenciam contra se idem magister Paulus fecisset evocari; advenientibus denique ipsis octavis beati Andree, prefatus magister Paulus cum procuratoriis literis regalibus et reginalibus, in figura iudiciaria coram nobis contra antedictum capitulum Wesprimiense proposuit in hunc modum, quod cum homo domini nostri regis prefatas possessiones particulares Sceleus, Poloznok, Chopok et Wrs vocatas et villam Abraam, sibi per ipsum dominum regem et reginam nomine regalium et reginalium tawarnicorum et aliorum condicionariorum ad requirendum commissas statuere voluisset, procurator dicti Wesprimiensis capituli in statucione earundem possessionum Sceleus, Poloznok, Chopok et Wrs contradixisset, in recapcione vero possessionis Abraam prenotate nullus contradictor apparuisset, unde rationem contradiccionis ipsarum quatuor possessionum sibi per ipsum capitulum Wesprimiense requirebat assignari. Quibus ita habitis et propositis, discretus vir magister Johannes prepositus dicte Wesprimiensis ecclesie, aule eiusdem domine regine vicecancellarius, cum procuratoriis literis eiusdem Wesprimiensis capituli pro eodem capitulo coram nobis assurgens respondit ex adverso, quod prenotate possessiones Sceleus, Poloznok, Chopok et Wrs, necnon predicta villa Abraam, licet in statucione eiusdem possessionis Abraam propter ignoranciam non fuerit contradictum, ex donacione et collacione ac permissione antiquorum regum huius regni particulariter extiteret eiusdem ecclesie Wesprimiensis, prout in ipsorum privilegiis efficacius haberetur; unde idem dominus prepositus ibidem quamplures literas privilegiales nobis presentavit:

primo videlicet felicis recordacionis domini Ladizlai regis filii Bele secundi (*igy*) anno domini M^o octuagesimo secundo emanatas, in quibus inter cetera, quod eadem ecclesia Wesprimiensis in predio Poloznok et Chopok haberet terram ad sex aratra, vineas quadraginta septem, vinitores vigintiduo, iobagiones duodecim, haberet eciam pratum, continens quadraginta currus vel plus; item tria molendina, quatuor cubicularios, exequias dantes tres, magistrales eciam vinitores duo; deinde aliud instrumentum privilegiale domini Andree regis recolende memorie, anno domini M^o CC^o XX° secundo confectum, per inclitos reges dominos Ladizlaum pie recordacionis et Karolum confirmatum, in quo, quod idem Andreas rex in predicto predio Poloznok duas mansiones, item in Sceleus novem mansiones, item in villa Abraam undecim mansiones, populos regales et reginales, simul cum eorum terris et possessionibus ipsi ecclesie Wesprimiensi; item aliud instrumentum privilegiale eiusdem domini Andree regis, anno domini Millesimo CC^o XX° secundo confectum, per dominum Belam regem filium eius confirmatum, in quo, quod idem dominus Andreas rex in Poloznok duas mansiones Zulgageuri dictos, et alias duas mansiones buchariorum ad palatinum tunc pertinentes, eidem ecclesie contulisset; item aliud privilegiale instrumentum dicti domini Andree regis, anno domini M^o CC^o XVII emanatum, per dominum Belam regem filium suum similiter confirmatum, in quo, quod comes Turul decem mansiones in eadem terra Poloznok cum vineis et terris eorundem ex regia collacione sibi devolutas, de beneplacito eiusdem domini Andree regis pro quadam summa pecunie dicte ecclesie Wesprimiensi contulisset; item quoddam privilegiale instrumentum inclite regine domine Elisabeth consortis domini Ladislai regis, anno domini M^o CC^o nonagesimo confectum, in quo, quod eadem domina Elisabeth quandam terram tavarnicorum suorum Olwrs vocatam, in comitatu Zaladiensi existentem, cum vineis et aliis utilitatibus suis, ut in eisdem amplius habetur, comiti Mauricio filio Buzad contulisset; et deinde aliud privilegiale instrumentum supradicti capituli ecclesie Albensis, continens, quod Peteu filius eiusdem Mauricii antedictam terram Olwrs magistro Martino

preposito de Wrs et Johanni fratri suo filiis Mychaelis de Wesprimio, pro duodecim marcis ex consensu domine Marie prioris consortis domini Karoli Hungarie regis, ut in literis eiusdem domine et literis dicti capituli Albensis habetur, vendidisset; et quod idem dominus Martinus successu temporis eandem terram Olwrs, pro remedio anime sue in extremis suis, antedictæ ecclesie Wesprimiensi legasset titulo testamenti; et deinde prefatus Johannes unacum Nicolao filio suo in presencia dicti capituli Albensis ipsam terram Olwrs eidem ecclesie Wesprimiensi iuxta legacionem eiusdem domini Martini prepositi, secundum quod in literis privilegialibus sepedicti capituli Albensis solennius habetur, perpetuas- set, prout singula premissorum ex tenoribus eorundem privilegialium instrumentorum succintim per nos recollectum est, reperimus contineri. Cumque autem nos ipsum magistrum Paulum super eo, utrum aliqua instrumentalia privilegia aliquorum regum vel reginarum, quorum titulo prelibatarum possessionum donaciones et perpetuaciones aliquatenus revoke fuissent, haberet aut ne, requisivissemus, idem magister Paulus nulla instrumentalia privilegia, quorum vigore earumdem possessionum donaciones revoke fuerint, valuit exhibere. Nos quippe qui nutu divine pietatis volenteque domino nostro rege prenotato summam iudicatus reipublice regni Hungarie ordinarie obtinentes, unicuique quod suum est ex debito eiusdem officii publice amministracionis auctoritate reddere et adiudicare tenemur, unacum baronibus et nobilibus regni, qui tunc nobiscum pro tribunali consederant, maturatione deliberacione habita, earumdem particularium possessionum porciones, videlicet Abraam, Sceleus, Poloznok et Chopok appellatas, cum omnibus earum utilitatibus, scilicet populis condicionariis quocunque officio alligatis, terris, vineis, pratis, item predictas terras tawarnicorum reginalium Olwrs vocatas, similiter cum suis vineis et aliis circumstanciis universis, absque preiudicio nihilominus iurium alienorum, tum pro eo, quia idem magister Paulus cum legitimo procuratorio astando, per nos diligenter requisitus, nulla instrumenta quorum titulo earumdem possessionum collaciones fuissent aliquatenus in irritum revoke, exhibere poterat, tum eciam pro-

pter robur et efficaciam instrumentalium privilegiorum per ipsum dominum prepositum pro parte dicte ecclesie Wesprimiensis exhibitorum, prelibate ecclesie Wesprimiensi iudicialia auctoritate adiudicavimus et reliquimus in perennem successionem, prout ad ipsam ecclesiam iuxta tenorem suorum instrumentalium privilegiorum pertinere dignoscuntur, possidendas tenendas et habendas; prememoratas citationes et recaptivaciones in quantum ratione ipsorum possessionum facte extiterant, cassantes in his scriptis. In cuius adiudicationis nostre testimonium et perpetuam firmitatem, has eidem capitulo seu ecclesie Wesprimiensi literas nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri munimine roboratas, duximus emanari faciendum. Datum in Wysegrad, in quindenis beati Andree apostoli, anno domini Millesimo CCC^o vicesimo septimo. Nos siquidem qui ex debito suscepti nostri regiminis officio sanctam matrem ecclesiam in suis iuribus conservare debemus, predictarum literarum privilegialium comitis Alexandri inspecta veritate, petitiones eiusdem domini Johannis prepositi iustas et iuri consonas favorabiliter attendentes, tenorem earumdem literarum comitis Alexandri non abrasum non cancellatum nec in aliqua sui parte viciatum, de verbo ad verbum presentibus inseri facientes, ex consensu et beneplacito serenissime domine Elisabeth regine Hungarie consortis nostre karissime, prenotatam sententiam diffinitivam iamdicti comitis Alexandri super facto possessionum Sceleus, Poloznok, Chopok, Olvrs et Abraam nominatarum et condicionariorum in eisdem existencium iuris ordine prolatam, acceptamus ratificamus et approbamus, ac de prelatorum et baronum nostrorum consilio ex certa sciencia eidem capitulo ecclesie nostre Wesprimiensis, presentis scripti patrocinio valere perpetuo confirmamus. In cuius approbacionis et confirmacionis nostre memoriam perpetuamque firmitatem, presentes concessimus literas nostras privilegiales, novi et autentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Andree prepositi ecclesie Albensis, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo, octavo kalendas Augusti, regni nostri anno similiter tricesimo; venerabilibus in Christo patribus et

dominis, Strigoniensi sede vacante, fratre Ladislao archiepiscopo Colocensi aule nostre cancellario, Benedicto Chana-
diensis, Nicolao Jauriensis, Georgio Syrmienensis, fratre Petro Boznensis, Ladislao Quinqueecclesiensis, Andrea Transilvano, Herrico Wesprimiensis aule domine regine karissime consortis nostre cancellario, Chanadino Agriensis, Ladislao Zagrabienensis, Meskone Nitriensis, Andrea Waradiensis, et fratre Rodolpho Wachiensis ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis baronibus, Johanne palatino, Demetrio magistro tavarnicorum nostrorum et comite Trinchiniensi, Thoma voiwoda Transilvano et comite de Zonuk, Mykeh bano tocius Slavonie, Johanne bano de Machou et comite de Wolkou de Bodrug et de Barana, comite Paulo filio Simonis iudice curie nostre, Dionisio dapiferorum, et Stephano agasonum nostrorum magistris, Nicolao dicto Treutel comite Poseniensi et aliis quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

A kettős pecsét töredéke piros és zöld selyemzsinóron függ; eredetije a veszprémi kápt. Itárában. Caps. 5. 2. 7. Vég hely D.

131. *A zalavári convent előtt Kanizsay János és testvérei, Billei Gubás utódairól Bille nevű birtokon megosztottnak, 1330 körül.*

Nos conventus ecclesie sancti Adriani de Zala significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Johannes filius Nicolai filii Gubas de Bille unacum Nicolao filio suo ab una parte, magister Johannes filius Laurencii filii Emerici pro se, Stephano Nicolao et Leuko fratribus suis ab altera, personaliter coram nobis constituti, propositum extitit et relatum per eosdem, licet quod in facto possessionis Bille diu fuisset disceptatum inter partes, tandem per nobiles comprovinciales intervenientes talem inter se pacem et concordiam formavere affirmando coram nobis, quod prefatam possessionem Bille presente nostro testimonio per nos deputato, divisissent in tres partes, tali modo, quod due partes a parte orientis pro loco ville cum suis utilitatibus et pertinentiis universis cesserunt Johanni filio Nicolai possidende, tertia vero pars eiusdem possessionis a parte occidentis cessit Johanni filio Laurencii et fratribus suis antedictis possidenda; et sic

super eorum causis, earum articulis universis, accionis quovis colore inter partes habitis et suscitatis, tam in rebus quam iudiciis iudicialibus contra partem alteram coram domino palatino habitis, in plenam pacem et concordiam se devenisse affirmarunt et devenerunt coram nobis; excepto eo, quod vicesimo secundo die post festum nativitatis beati Johannis Baptiste nunc venturum, presentibus probis viris per eosdem adducendis et nostro testimonio, quandam particulam terre in eadem Bille a quadam arbore G . . . . iacapfaja dicta incipiendo dividunt in duas partes, cuius medietas memorate particule terre cedit Johanni filio Nicolai, alia vero medietas cedit Johanni filio Laurencii et fratribus suis, tali modo, quod si in ipsa divisione facienda personaliter adesse non possent, extunc ipsorum procurator valeat illud idem exercere, hoc adiecto, quod si processu temporis tam ipsi quam ad ipsos pertinentes alter alteri quovismodo iniuriaretur molestari, et hoc mediante inquisitione legitima alicuius literis conventus facta contra partem alteram posset declarare, extunc contumax in premissis existens in sex marcis ante litis intratum salva iudicis porcione existat convictus eo facto; nec hoc pretermittimus, quod si qua parcium in futuro termino parcium comparicionis ante iudicem, ad placandum iudicem non accederet vel non curaret, extunc pars ad placandum iudicem non accedens vel non curans, honus et gravamen ad placandum iudicem accedentis seu premissam composicionem sustinentis portabit et sustinebit eo facto, ut assumptum exitit per eosdem coram nobis; addicimus eciam, quod peracta divisione particule terre memorate, premissae composicionis omnium parcium in formam nostri privilegii redigi debet, et ipso . . . . privilegio omnes litere eorum conventuales cassatas reddunt et inanes inter partes super facto terre antedictae Bille prenotate. Inter est, quod iudicem in duabus partibus mag(ister Johannes) filius Laurencii, in tertia vero parte Johannes filius Nicolai placaturi. Datum sabbato proximo post festum Pentecostes, anno domini M° CCC° XXX° (. . . . .)

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 1013. 2. dipl. oszt. 2612. Közölve Kovács Nándor másolatából.

182. *A vaskári káptalan előtt Kökényesi Sándor, Kökényes és Döbröcze nevű birtokait Molnári András comesnek elzálogosítja. 1331. jan. 1.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, significamus tenore presencium universis, quod comes Andreas filius Chepani de Molnar, Pethew Thomas Nicolaus et Andreas filii eiusdem ex una parte, Alexander filius Agabiti de Kewkenus filius videlicet sororis ipsius comitis Andree ex altera, coram nobis personaliter constituti, idem Alexander dimidietatem possessionum suarum hereditariarum acquisitarum et emticiarum Kewkenus et Debreche vocatarum, cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis universis, excepta propria vinea sua et tributo moncium vinearum, quod usque sexaginta cubulos facit, pro quinquaginta marcis denariorum viennensium ab octavis Nativitatis domini usque septimam ipsarum octavarum revolucionem, scilicet ad sex annos, pignori obligavit comiti Andree et filiis suis supradictis, qui si ipso termino redimere poterit cum hisdem quinquaginta marcis denariorum promtorum benequidem, alioquin duplum crescet super ipsam dimidietatem possessionum pecunie pretaxate; et quia ipse Alexander filiorum solacio se dicebat carere, licet vinculo proximitatis ipse comes Andreas et filii sui sibi satis sint connecti, tamen ipsum comitem Andream in fratrem, et filios eiusdem in filios sibi cupiens utpote carnaliter habere, per eosdem extitit ordinatum, ut si ipsum Alexandrum divina clemencia adhuc providerit filiorum solacio, mutue caritatis affectum et dileccionem filii Alexandri et filii comitis Andree sibi invicem conservare teneantur, et si eundem Alexandrum mori contingerit, de alia dimidietate possessionum suarum sibi reservata duas filias suas ipse comes Andreas et filii sui nuptui tradere et ordinare tamquam ipsorum sorores solenniter teneantur, et ipsos quibus tradite fuerint in ipsam dimidietatem porcionum Alexandri ut eorum fratres devote recepant, in omnibus fraternitatis debitum eisdem exhibendo, et si que parcium necessitate occurrente suam porcionem obligare niteretur, aliis non possit nisi partes inter se iamdictas porciones possessionarias una par-

cium alteri vendere possit et pariter obligare, hoc interserto, quod usque tempus redemcionis super ipsa dimidietate possessionum Kwkenws et Debreche vocatarum comiti Andree et filiis suis obligata, idem comes Andreas et filii sui quascunque utilitates fecerint in edificiis domorum, vineis, molendinis et aliis omnibus, termino redemcionis opus comitis Andree et filiorum suorum secundum estimacionem proborum viro- rum nobilium rediment iusto precio et valore, sicut per partes concorditer extitit ordinatum, sed si vero prenotatus Alexander moriretur, dominam coniugem suam in dicta dimidietate usque suam mortem tenentur conservare; et si aliquas requirere possent possessionarias porciones, similiter communiter possidebunt, et usque dum ipse Alexander fuerit vita comes, super facto possessionum prescriptarum communiter procedent in causis omnibus, et ipsum Alexandrum utpote fratrem eorum carnalem, iuvabunt labore et expensa; et hec omnia supradicta per partes inter se et filios successoresque eorumdem fide data, invicem assumserunt inviolabiliter conservare. Datum in predictis octavis Nativitatis domini, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo primo.

Ugyancsak a vasvári káptalannak 1337-ben április 27-én a főntebbi ügyben Chepanfi András és fia- s a már ekkor néhai Sándor fia Mihály és özvegye Erzsébet közt történt újabb egyezkedés alkalmával kiadott okleveléből, mely ismét a vasvári káptalannak 1465. febr. 28-án, Molnári Tamás és Balázs kérésére kiadott átiratában van meg. Orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 431. 52. dipl. oszt. 2697. Nagy Gyula.

183. *Csaba alispán és bírótársai a Reznekieknek bizonyos ügyét elhalasztják. Tapoleza, 1331. május 9.*

Nos comes Chaba viceiudex magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod causam quam Stephanus filius Oliverii contra Michaellem et Dominicum, item causam quam Clementinus contra Michaellem et Dominicum ac Gregorium et Georgium filios Nicolai in festo Ascensionis domini movere habebat coram nobis, propter presentem congregacionem domini Johannis palatini, sine quovis gravamine, ad octavas festivitatis prescripti, et modo consimili universorum quorumlibet causas

in prescripto termino festi Ascensionis domini coram nobis ventilandas, ad prescriptas octavas in eodem statu duximus prorogandas; ob hoc universi causantes in predictis octavis coram nobis debeant comparere peremptorie responsuri. Datum in Topplicha, in festo Ascensionis domini, anno domini M^o CCC^o XXX° primo.

Papíron, zárlatán két pecsét maradványaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. dipl. oszt. 2656. Nagy Gyula.

184. *Pál országbíró megerősíti azon egyezséget, melyet Tamás erdélyi vajda és Rumi Dorozló fia Gergely, egyebek között Igriczi nevű birtok iránt kötöttek. Buda, 1331. sept. 14.*

Nos comes Paulus iudex curie excellentissimi et magnifici principis domini Karoli dei gracia illustris regis Hungarie, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum magnificus vir Thomas voivoda Transsilvanus et comes de Zonuk regiam adiens presenciam, sueque fidelitatis servicia in diversis expeditionibus et regni sui negociis pro exaltacione regii regiminis et honoris, nec non pro reintegracione et augmento reipublice ac pro reformatione pacis in regno predicto, cum multis sumtuosis laboribus et expensarum dispendiis laudabiliter regie celsitudini impensa exprimens et declarans, universas possessiones Nicolai filii Nicolai de Tengurd, heredum solacio ut in literis infrascriptam regalem collacionem continentibus reperiebatur destituti, in quibuslibet comitatibus existentes, a regia benignitate in suorum fidelissimorum obsequiorum recompensacionem sibi dari et perpetuo conferri postulasset; regalisque celsitudo cui proprium est perspicue contemplacionis oculis singulorum merita contueri, et unicuique conferre pro meritis antidota premiorum, volens ipsius Thome voivode devote et humillime fidelitati digne mercedis retribucione respondere, easdem universas possessiones memorati Nicolai filii Nicolai ubilibet existentes, eidem Thome voivode perpetuo contulisset, et ad huiusmodi sue collacionis evidenciam clariorem et cautelam uberiolem, iuxta regni sui et approbatissimam consvetudinariam legem, fidelibus suis honorabili capitulo ecclesie Budensis literatorie

scribendo, Ladizlaum dictum Malach sue maiestatis hominem ad dictarum possessionum prelibati Nicolai filii Nicolai ubilibet existencium, vicinorum et commetaneorum earum universorum legitimis convocacionibus factis, statucionem si contradiccio cuiuspiam sibi non obviaret, predicto Thome voivode faciendam, quoslibet contradiccionis obstaculo obviantes in sue magnitudinis presenciam ad terminum competentem legitima citacione facta, presente testimonio dicti capituli Budensis vocari contra ipsum Thomam voivodam iubendo destinasset, et seriem omnium premissorum cum cursibus metarum, nominibus citatorum, terminoque assignato sue regie magnitudini rescribi facere edixisset, ipsum capitulum Budense Gregorium filium Duruzlow in statucione cuiusdam possessionis Igrici vocate in comitatu Zaladiensi existentis, nomine possessionis prenominati Nicolai filii Nicolai prelibato Thome voivode facienda, presente discreto viro Thoma presbitero concanonico et testimonio eorum, contradictoriam prohibicionem fecisse, ipsumque Gregorium filium Duruzlou racione ipsius possessionarie contradictorie prohibicionis ad octavas beati Jacobi apostoli proxime preteritas contra ipsum Thomam voivodam in regiam presenciam citatum extitisse rescripserant regie maiestati. Cum itaque ipsis octavis beati Jacobi apostoli occurrentibus, eodem Thoma voivoda dicte contradictorie prohibicionis in statucione memorate possessionis Igrici vocate sibi facienda habite, ab eodem Gregorio filio Duruzlou sibi racionem assignari postulante, ipsoque Gregorio eandem possessionem efficacissimorum instrumentorum robore ad se pertinere allegante, ipsa instrumenta quorum titulo prelibata possessio ad ipsum Gregorium pertinere dinoscatur, in quindenis beati regis Stephani eidem Gregorio coram nobis exhibere nostra iudiciaria sententia decrevisset; ipsis quindenis beati regis Stephani advenientibus, prenominati Thoma voivoda Transsilvano ab una parte, et Gregorio filio Duruzlou ab altera coram nobis propriis eorum in personis consitutis, propositum extitit per eosdem communiter et relatum ministerio vive vocis, ut ipsi mediante composicione et ordinacione magnificorum virorum Demetrii magistri tavarnicorum do-

mini regis, Pauli quondam bani de Machow iudicis curie domine regine comitisque Zothmariensis, magistri Johannis filii Hench comitis Musuniensis quondam rectoris castri Novi Montis Pestiensis, et aliorum baronum ac nobilium virorum, super facto dictarum possessionum prescripti Nicolai filii Nicolai, ob perpetue pacis pulcritudinem et sincere dilectionis unionem taliter concordassent et concordarunt coram nobis, ut ipse Thomas voivoda prefatam possessionem Igrici vocatam, quam memoratus Gregorius in concambium possessionarie porcionis in possessione Kwrusheg vocata ipsum Nicolaum filium Nicolai contingentis, eidem Nicolao a se devolutam fuisse fatebatur, cum eadem possessionaria porcione Kwrusheg et alias possessionarias porciones, si quas ipse Nicolaus filius Nicolai in possessionibus Gykynus, Sarkmellyk, Roon, Balasey in comitatu Woswariensi existentibus, quovismodo habuisset et habere potuisset, cum omnibus suis iuribus utilitatibus et pertinenciis universis, eidem Gregorio filio Duruzlou et suis heredibus heredumque suorum successoribus, eo iure quo ad ipsum spectare dinoscuntur, reliquisset resignasset permisisset et reliquit ac resignavit coram nobis, perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas, nil iuris nilque proprietatis vel dominii sibi et suis heredibus heredumque suorum successoribus reservans aut relinquens de eisdem; ea . . . . . um ipse Gregorius filius Duruzlou quasdam possessiones prememorati Nicolai filii Nicolai: Myrke, Tapson, Terebezd, Sythkey, Kerek-tou, Indie, Chokma, Zob, Bennek in comitatu Simigiensi, Patha, Sgrym vocatas in comitatu Wesprimiensi habitas, et alias possessiones eiusdem Nicolai filii Nicolai in quibuslibet comitatibus existentes, premisso regalis donacionis titulo eidem Thome voivode devolutas, cum omnibus earum iuribus utilitatibus et pertinenciis quibuslibet, sub eisdem metis signis et terminis quibus ad ipsum Nicolaum filium Nicolai et suos predecessores habite extiterunt et possesse, ipsi Thome voivode Transsilvano et suis heredibus heredumque suorum successoribus remisisset, permisisset et reliquit ac commisit coram nobis, perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas, nullum ius seu dominium

sibi et suis heredibus heredumque suorum successoribus reservans aut relinquens de eisdem; et universa instrumenta si qua in facto dictarum possessorum pretacto modo per formam regalis donacionis et concordie eidem Thome voivode applicatarum haberet confecta, vel aliquo modo in fraudem ipsius Thome voivode, filiorum et successorum suorum, ipse vel sui heredes palam vel occulte habere niterentur, idem Gregorius filius Duruzlou vana, cassa, frivola et irrita ac ubicunque et in cuiuscunque iudicis presencia, in lite vel extra litem exhiberentur, viribus et vigore caritura, exhibitoribusque eorundem tamquam sopite litis suscitatoribus commisit nocitura. Ad cuius premissis ordinationis et compositionis firmiorem stabilitatem, eedem partes spontanea voluntate se et suos heredes heredumque suorum successores coram nobis obligarunt, ut si qua parcium vel eius heredes heredumque suorum successores, pretextu dictarum possessionum aut alicuius de eisdem, contra partem alteram temporis in processu quovismodo moveret materiam quescionis, et premissam concordiam in parte vel in toto palam vel occulte alternare niteretur, pars ipsius concordie alternatrix, contra partem ipsam concordiam observantem, debita vindicta calumnie tamquam sopite litis suscitatrix convinceretur eo facto; ipsamque totalem premissam compositionem utreque partes, prout inter se sic inter eorum heredes heredumque suorum successores, inviolabiliter voluerunt esse duraturam. Ut igitur ea que extra iudicium parcium voluntate per concordiam terminantur, iudiciario assensu ad perpetuam rei memoriam legitimis firmentur documentis, ne effrenata cupiditas sui prodiga captata opportunitate temporis, in negociis iusto deliberate concordie examine terminatis nova in posterum valeat litigia generare, presentes concessimus utrisque partibus literas nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri appositione munimine roboratas. Datum Bude, duodecimo die quindenarum beati regis Stephani predictarum, anno domini M^o CCC^o XXX° primo.

Sárga és violaszínű zsinóron függő pecsétördékkal; eredetije a N. Muzeumban. Közölve Tagányi Károly másolatából.

185. *A veszprémi káptalan előtt Pécsöli László fia kötelezi magát, hogy a Nempti Himfy Pál által adott fegyverzetet a királyi hadjárat befejezte után visszaadni tartozik. 1331. oct. 18.*

Nos capitulum Vesprimiensis ecclesie damus pro memoria, quod Paulo filio Hem de Nempty ab una parte, Pechul filio Ladizlai de Pechul pro se et pro Stephano fratre suo ab altera, in nostri presencia personaliter constituti, idem Pechul suo et predicti fratris sui nomine assumsit et obligavit se, quod si post reditum ipsorum de exercitu domini regis ad domum eorundem octavo die, arma universa pro uno milite apta ipsi Pechul predicti fratris sui nomine recipienti per eundem comitem Paulum assignata, reddere et restituere non curarent vel non possent, extunc in decem marcis convincentur contra comitem Paulum memoratum. Datum in festo beati Luce evangeliste, anno domini M° CCC° XXX° primo.

Papírszeleten, zárlatán hosszúkás pecsét rönjaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. A Kisfaludy cs. ltárában őriztetik a veszprémi káptalan 1331-ben kelt levele, melyben említettik «domina Elisabeth relictā Jacobi filii Lukachii de Salamon, filia Mauricii de Pechul nunc uxor Laurencii filii Mockus de Dergechey» kit hitbérére és hozományára nézve «Nicolaus filius Jule et Stephanus filius eiusdem» kielégítenek. Véghely D.

186. *A vasvári káptalan jelentése I. Károly királyhoz, hogy Sozo unokái Megyer nevű birtokának határát a Marczal folyó mellett megjáratta. 1332. mart. 16.*

Excellentissimo domino suo Karolo dei gracia . . . . . Hungarie, capitulum ecclesie Castriferrei oraciones in filio virginis gloriose. Literas vestre celsitudinis cum omni honore recepimus . . . . . in quibus vidimus contineri, quod Gregorius Johannes et Georgius filii Salamonis filii Sozo vestre dixissent maiestati, quod quedam possessio ipsorum Meger vocata in comitatu Zala existens, renovacionibus et separacionibus metarum indigeret; super quo nobis dedistis in preceptis, ut cum Johanne filio Budus homine vestro, hominem nostrum fidedignum pro testimonio mitteremus ad reambu-

landam eandem, convocatis vicinis et commetaneis ipsius possessionis Meger, per veteres metas suas et antiquas, et separent eandem ac distinguerent a possessionibus circumiacentibus, novas metas iuxta veteres ubi necesse fieret erigendo, reambulataque eandem possessionem Meger, prefatis Gregorio Johanni et Georgio filiis Salamonis filii Sozo sub certis metis et antiquis ab antiquo limitatis relinquerent et statuerent perpetuo possidendam si non fieret contradictum, contradictores vero si qui fierent, ad vestram citarent presentiam contra eosdem filios Salamonis ad terminum competentem; et post hec totius facti seriem cum cursibus metarum vel nominibus citatorum vestre fideliter rescriberemus maiestati. Verum cum vestris preceptis et mandatis in omnibus obedire teneamur, cum prescripto Johanne filio Budus homine vestro, hominem nostrum magistrum Michaellem cantorem ecclesie nostre pro testimonio transmisimus ad premissam exequenda, qui ad nos reversi concorditer retulerunt, quod sabbato proximo ante dominicam Reminiscere accessissent ad premissam possessionem Meger vocatam in comitatu Zaladiensi existentem, convocatis vicinis et commetaneis suis universis circumquaque adiacentibus, eandem reambulassent per veteres metas et antiquas, reambulataque sub iisdem antiquis metis quibus antea fuit limitata et possessa, a circumiacentibus possessionibus separatam et distinctam, statuissent cum suis utilitatibus omnibus perpetuo possidendam, nullo penitus contradictore existente, sed vicinis et commetaneis suis statucioni consensum prebentibus et assensum perpetuo possidendi. Cuius quidem possessionis metas quibus undique circumdatur et a vicinis possessionibus separatur, hoc ordine distinctas retulerunt: quod prima meta incipit a fluvio Morzol et vadit circulando versus partem occidentalem circa possessionem (Kur)mend in eodem fluvio usque possessionem Mah, ubi exit de fluvio versus aquilonem, iungendo cuidam limitacioni facte circa parvam vallem . . . . . que ad partem occidentalem separat ipsi possessioni Mah, ad partem vero orientalem possessioni Meger, unde vadit circulando in diverticulum terrarum arabilium ad eandem partem occidentalem et iungitur duobus metis terreis,

quarum una ad meridiem separat eidem possessioni Mah et ad aquilonem ipsi Meger, inde vadit versus eandem partem occidentalem et pervenit unam metam augularem que ad orientem separat possessioni Meger ad meridiem vero possessioni Mah, ad occidentem vero possessioni Hethe, circa quam procedit directe versus aquilonem, et pervenit duas metas terreas iuxta quandam viam positas, quarum una ad orientem separat possessioni Meger ad occidentem possessioni Hethe, unde procedit versus eandem partem aquilonis, transeundo ipsam viam, iungitur mete terreæ augulari, que ad orientem dividit possessionem Meger, ad occidentem possessionem Hethe, ad partem aquilonis possessioni Herborthfeuldy vocate, unde flectit versus partem orientalem, transeundo unam metam terream vadit usque quandam magnam viam, saliendoque ipsam iungitur duabus metis terreis, quarum una ad partem meridionalem separat possessioni Meger, ad partem vero aquilonis possessioni Herborthfeuldy vocate, unde vadit versus eandem partem orientalem directe et iungitur duabus metis terreis erectis in spinis iuxta quandam viam, qua itur ad Sanctam Crucem, similiter distingentibus easdem possessiones, unde vadit usque predictum fluvium Morzol directe versus eandem partem orientalem, ibique est angularis, que a parte meridionali distingit possessioni Meger, ad partem aquilonis possessioni Herborthfeuldy vocate, ultra autem fluvium ipsi possessioni Kurmend, et inde flectitur versus partem meridionalem usque primum locum, ubi mete predictæ possessionis Meger incipiebant, ibique terminantur. Datum secunda feria proxima post dominicam Remiscere, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo.

Zárlatán pecsét nyomaival, eredetije a N. Muzeumban. Közli eltéréssel Fejér Gy. i. m. X. 3. 289. l. Nagy Imre.

187. *A zalavári convent az alispánnak jelenti, hogy Gelsei Bánd mestert, Ochuz fia János birtokának elfoglalásától tiltotta. 1332. apr. 7.*

Nobilibus viris et honestis comiti Chaba viceiudici magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudicibus nobilium de eodem, conventus ecclesie beati Adriani de Zala oraciones in

domino. Literas vestre honestatis nobis destinatas recepinus in hec verba: Viris religiosis amicis suis reverendis et devotis conventui monasterii sancti Adriani de Zala comes Chaba viceiudex magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudices nobilium de eodem amicitiam paratam. Dicit nobis magister Johannes filius comitis Ochuz, quod iobagiones magistri Band de Gelse usus utilitates possessionis sue Bogatha vocate in vicinitate predictae ville Gelse existentis contra ipsius voluntatem perciperent atque uterentur; super quo amicitiam vestram presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum detis hominem pro testimonio fide dignum, coram quo Laurencius filius Egidii de Kal homo noster, ad faciem predictae possessionis accedendo, prefatos iobagiones magistri Band de predicta villa Gelse manifeste a percceptione usus et utilitates prescriptae possessionis Bogatha prohibeat, et post hec diem prohibitionis cum tocius facti serie vestri gracia nobis in vestris literis rescribatis. Datum feria quarta proxima ante dominicam Iudica me, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo. Verum itaque nos vestris iustis petitionibus iuxta modum regni inclinati, cum prefato Laurencio filio Egidii homine vestro discretum virum Paulum presbiterum fidelem capellanum nostre ecclesie ad premissa exequenda pro testimonio duximus transmittendum, qui demum idem homo vester et noster ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post predictam dominicam Iudica, prefatos iobagiones predicti magistri Band de supradicta villa Gelse, palam et manifeste a percceptione usus et utilitates supradictae ville Bogatha prohibuissent inhibendo. Datum feria tertia proxima post diem prohibitionis antedictum, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo.

Zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kinst. oszt. N. R. A. 1535. 53 dipl. oszt. 2711. Nagy Imre.

188. *Pál országbíró a veszprémi püspök es a szepezdi nemesek közt folytatott ügyet elhalasztja. Visegrád, 1332. május 9.*

Nos comes Paulus iudex curie domini regis damus pro memoria, quod causam que inter Anianum et Bede filios Petri, Gregorium filium Pauli, Jacobum filium Pos, Andream

filium Stephani, Thomam filium Anta, Kapa filium Fabiani, Petrum filium Marias, Salomonem filium Benedicti, Dominicum filium Philippi, Ladislaum filium Wosk, Ladislaum filium Johannis, Valentinum filium Andree, Paulum filium Petri et Valentinum filium Aniani (*a «nobiles» szó újabban kereszttül húzva*) de Scepezd actores ab una parte, ex quibus prenominati Bede, Thomas filius Anta et Ladislaus filius Wosk ac Valentinus filius Aniani pro se personaliter et pro premissis aliis cum procuratoriis literis conventus Tykoniensis astiterunt, et inter venerabilem in Christo patrem dominum Herricum episcopum Wesprimiensem personaliter astantem ab altera, iuxta continenciam literarum magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudicum nobilium de eodem, in octavis beati Georgii martiris vertebatur coram nobis, volentibus partibus ad octavas sancti regis Stephani nunc venturas, statu et ordine predictarum literarum ipsorum comitis et iudicum nobilium comitatus Zaladiensis duximus prorogandam, si partes medio tempore non poterunt concordare. Datum in Vyssegrad, nono die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo,

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi kápt. házi tárában őriztetik. Lad. 109. Misc. 19. Vég hely D.

189. *A vasvári káptalan a Káldy János által Végeden elkövetett hatalmaskodás dolgában tanukat hallgat ki. 1332. május 16.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo damus pro memoria, quod cum secundum continenciam literarum magnifici viri comitis Pauli iudicis curie domini regis, vicesimo secundo die festi beati Georgii martiris, Emericus et Leukus filii Laurencii de Sythke, contra Johannem filium Seueredy de Kaald coram nobis testes producere debuissent super eo, quod feria quarta proxima ante festum nativitatis beati Johannis Baptiste, cuius nunc tertia adveniret revolutio annualis, super possessionem ipsorum Wegeed vocatam potencialiter veniendo, septem equos ipsorum abstulisset; adveniente ipso termino idem Emericus et Leukus filii Laurencii de Sythke ipsorum produxerunt testes ut debebant, quorum igitur nomina et asserciones tescium

productorum hec sunt: item Moys filius Moys de Gerche qui primo respondit, item Stephanus filius Petri de Simoni qui secundo respondit, item Stephanus filius Myxse de Mestur qui tercio respondit, articulum premissum referentes serialim; item Martinus filius Kazmerii de Nadasd, Johannes filius Salamonis de Thuskand, item Simon filius Farcasii, Stephanus filius Jacobi nobiles de Geerche, item Mauricius filius Jacobi de Mestur, Demetrius filius Aladari de eadem, item Stephanus filius Emerici de Wynar, Dionisius filius Benedicti de Symoni, item Andreas filius Laurente de Intha, Jacobus filius Petri de Thuskand et alii quamplures numero centum quinquaginta, qui singuli singulariter et universi universaliter assercionem predictorum trium Moys filii Moys de Gerche, Stephani filii Petri de Symoni et Stephani filii Myxse de Mestur ad plenum ratificantes proclamando comprobant. Datum secundo die vicesimi secundi diei festi beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo.

Zárlatán kerek pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

190. *A veszprémi káptalan előtt Tőreki Miklós, a Pabar és Uzsa nevű birtokok határjárása dolgában Uzsa Kyuz Miklóst inti. 1332. aug. 10.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis damus pro memoria, quod accedens ad nostram presenciam Nicolaus filius Simonis de Turek, nobis dicere curavit, quod Nicolaus dictus Kyuz in possessione sua Wsa vocata metas erexisset; cum igitur mete possessionis Pobor et Vsa in quadam arbore silicis iuxta veterem viam circa quendam rivulum a parte meridiei habitam inciperetur, et semper directe ad orientem usque quendam viam tenderet, ipse vero Nicolaus dictus Kyuz ad partem aquilonis ipsas metas erexisset, ideo prohibuit ipsum Nicolaum ab ereccione dictarum metarum et vinearum in eadem sua possessione plantacione. Datum in festo beati Laurencii martiris, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 14. Nagy Imre.

191. *A kapornaki convent előtt Salamon fia Kelemen és társa, Zéli Dés fiával Istvánnal kibékülnek, s Zala-Szentgyörgy nevű birtok határjeleit elmondják. 1332. sept. 10.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kapornuk memorie commendantes significamus quibus expedit universis, quod constitutis coram nobis Clementino filio Salamonis, Stephano filio Oliverii ab una parte, Stephano filio Dees de Zyl ab altera, propositum et relatum extitit per eosdem coram nobis, quod depositis omnibus rationibus et odiorum generibus seu nocumentis, hinc et inde inter partes usque ad datam presencium motis suscitatis et exortis, in plenam pacis et concordie unionem devenissent, et metas pacificas inter partes ordinassent; cuius quidem terre mete hoc ordine distinguntur: incipiunt due mete iuxta viam que itur de Zyl versus Berend a parte meridionali, una est meta in arbore ilicis a parte occidentali que separat terram Stephani filii Dees de Zyl, altera vero terrea a parte occidentali que separat filios Oliverii, deinde directe vadit per virgultum ad meridiem in spacio et longitudine duorum iugerum, ubi sunt mete, una in arbore ilicis a parte meridionali que separat filios Oliverii, altera terrea que separat a parte septentrionali terram Stephani filii Dees, deinde flectitur ad occidentem directe eundo iuxta arbores prunellarum, et venit ad fluvium Zyl, et ibi salit versus occidentem ad arborem egúrfa meta terrea circumfusam, deinde per montem vergitur directe in planicie ad arborem ilicis meta terrea circumfusa (*igy*), ubi est terra arabilis, deinde tendit ad longuam (*igy*) metam ubi est meta terrea, deinde vadit in ipsum fluvium Kys-Chyb vocatum, et ibi est meta terrea, demum ad occidentem versus fluvium maioris Cheb ubi sunt due mete terree, et ibidem terminantur; obligarunt eciam partes se invicem, quod si qua parcium temporis in processu ordinacionem et composicionem retractaret vel ausu temerario in litem attrahere attentaret, tamquam in duello convictus succumbat eo facto. In cuius rei memoriam ac stabilitatem perpetuam ad petitiones parcium presentes concessimus literas nostro sigillo communitas. Datum quinta feria proxima ante octavas

Nativitatis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o XXX° secundo.

A kapornaki conventnek 1340. mart. 25-én kelt átiratából, melynek eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 251. 22. dipl. oszt. 2748. Nagy Imre.

192. *Károly király egyebek között Zala és Páh birtokról szóló adományát Magyar Pál gimesi várnagy részére megerősíti. 1332. nov. 11.*

Karolus dei gracia Hungarie . . . . rex . . . . Cum magister Paulus dictus Magyar maior tavarnicus noster, castellanus de Gyμες, dilectus nobis et fidelis, ad nostre serenitatis accedendo presenciam, suis fidelitatibus et fidelium serviciorum meritis nostre maiestati per eundem cum summa fidelitate et devocione perpensius impensis in memoriam revocatis, quasdam possessiones Makua et Gelse (*így*) vocatas in comitatu Castriferrei constitutas, item possessiones Zala iuxta fluvium Zala et Paah vocatas in comitatu Zaladiensi existentes, Ladislai et Dionisii filiorum Andree filii Chopou hominum sine herede decedencium, sibi dari et conferri perpetuo postulasset; nos autem iuxta regni nostri consuetudinem bonam et antiquam, super hoc fidelibus nostris capitulo ecclesie Jauriensis, ut ipsi hominem eorum fide dignum pro testimonio unacum Jacobo filio Iwan de Jaak vel Nicolao filio Markalphy de Sehterweulg altero absente homine nostro transmitterent, qui presentibus vicinis et commetaneis legitima convocacione facta, contradictoribus si qui fierent ad nostram presenciam evocatis, statueret easdem prefato magistro Paulo dicto Magyar perpetuo possidendas, tandem facti seriem nobis rescribere debentibus dedissemus in mandatis, post hec dictum capitulum fideles nostri super eo rescripserunt nobis in hec verba: Excellentissimo domino suo domino Karolo (*stb. l. föntebb 129. sz. a.*) Et quamquam tempore stacionis premissarum possessionum, primo in facie possessionis Makua per Johannem et Anda notarios magistros de Castroferreo racione dotis et dotaliciorum domine sororis eorum pro quinquaginta marcis, post hec in facie possessionum Gelse Zala et Paah vocatarum per Pethew filium Mark filii Laurencii asserentem ipsas tres possessiones ad se de

iure debere pertinere, contradiccionis obstaculo obviatum extitissent, tamen Johannes et Anda demum in nostri presencia personaliter comparendo, dixerunt viva voce, per eundem magistrum Paulum quinquaginta marcas ad rationem Budensem, eis pro dicta dote et dotaliciis nomine predictae sororis eorum recipientibus plene solutas extitisse, reddentes eundem propter hoc absolutum et perenniter expeditum, dictam contradiccionem eidem perpetuo remittentes, et prememoratus Pethew filius Mark filii Laurencii sua personali presencia coram nostra maiestate astando, recognoscens prefatas possessiones Ladislai et Dionisii filiorum Andree predictorum hominum sine herede decedencium ex iure eiusdem nostre collacionis ad prenotatum magistrum Paulum legitime debere pertinere, omni iuri si quod habuisset in eisdem renunciando, et cedendo sue accioni, remisit et reliquit ipsi magistro Paulo easdem perpetue quiete et pacifice possidendas, prout tenores literarum nostrarum patencium exinde confectarum evidenter declarabant, quarum tenores tales sunt: (*Itt következik I. Károly királynak 1324. nov. 29-én kelt oklevele, melyben miután Mark fia Pethő a főntnevezett birtokok tulajdonáról lemondott, a király adománylevelét Magyar Pál részére megújítja.*) Nos itaque tam ex tenore prescriptarum literarum rescripcionalium predictorum fidelium nostrorum capituli Castriferrei, quam eciam ex forma earumdem literarum nostrarum patencium inter partes memoratas emanatarum, pleno iure cognoscentes supradictas possessiones ex vigore nostre collacionis iuste et legitime prememorato magistro Paulo statutas fore extitisse, ipsam statucionem et nostram donacionem in eisdem possessionibus ipsi magistro Paulo per nos gracie factam, acceptamus approbamus ratificamus, presentis scripti patronicio, de consilio prelatorum baronum nostrorum ex certa sciencia perpetuo valere confirmantes. In cuius rei testimonium presentes nostras literas privilegiales duximus concedendas, duplicis sigilli nostri novi et autentici munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Tatamerii Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, tercioidus Novembris, anno domini Millesimo trecentesimo XXX°

secundo; venerabilibus in Christo patribus et dominis Chanadino Strigoniensi, et fratre Ladislao Colocensi aule nostre cancellario archiepiscopis, item Benedicto Chanadiensi, Nicolao Jauriensi, Georgio Syrimiensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, fratre Petro Boznensi, Herrico Vesprimiensi aule domine regine cancellario, Andrea Transsilvano, Ladislao Zagradiensi, Meskone Nitriensi, Andrea Waradiensi, Rodolpho Waciensi, Nicolao Agriensi et Paulo de Bulgaria Albensi ecclesiarum episcopis; magnificis baronibus Johanne palatino et iudice comanorum, Demetrio magistro tavarnicorum nostrorum, Thoma voivoda Transsilvano, Mykch bano tocius Slavonie, Paulo iudice curie nostre, Johanne bano de Machou, Nicolao comite Posoniensi, Stephano agasonum et Dionisio dapiferorum nostrorum magistris et aliis quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

A vászonzacskóba varrt pecsét zöld és piros selyemszálacon függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. Mon. V. Bud. 29. 14. dipl. oszt. 2765. Közölve Kovács Nándor másolata után.

193. *Németújvári Iván nádor fia Farkas János, a Geregen nemzetségből való Kalmernak az Egerváry cs. ősenek és fiainak érdekeit figyelembe véve, Pozva nevű birtokot nekik visszaadja. Borostyánkő, 1333. mart. 27.*

Nos magister Johannes dictus Farcas filius domini Johannis quondam palatini, significamus quibus expedit universis presencium per tenorem, quod considerantes fidelia servicia et grata obsequia primum siquidem comitis Kalmeri de genere Geregen predicto domini Johanni palatino bone memorie karissimo patri nostro impensa, et per consequens post mortem eiusdem nostri (*így*) filiorum suorum scilicet Johannis Michaelis et Stephani nobis ubique locorum fideliter impensa indefesse, quandam possessionem eorum Pazuba vocatam, in comitatu Zaladiensi existentem, per predictum comitem Kalmerium prelibato domino Johanni palatino patri nostro pro centum marcis vendicioni expositam, cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis reddidimus et restituimus ac remisimus prescriptis Johanni Michaeli et Stephano filiis antedicti comitis Kalmeri perpetuo possidendam.

Datum in Pertayn, sabbato ante dominicam Ramispalmarum, anno domini M° CCC° XXX° tercio.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. fasc. 8. 61. dipl. oszt. 2777. Nagy Imre.

194. *Csaba alispán és bírótársai bírságglevele Demeter fia János fiai ellen. Kapornak, 1333. apr. 15.*

Nos comes Chaba viceiudex magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudices nobilium de eodem, damus pro memoria, quod in quindenis datarum presencium Stephanus et Gregorius filii Johannis filii Demetrii, contra Georgium et Gregorium filios Nicolai ac Michaellem filium Gregorii de Reznuk qui personaliter aderant, pro Stephano et Gregorio Dominicus de Lengel procurator eorumdem cum literis conventus de Kopurnuck comparuit, iuxta continenciam literarum magnifici viri domini nostri magistri Nicolai comitis Zaladiensis, et quia predicti Stephanus et Gregorius cum iudicio sex marcarum responsuri non venerunt, ob hoc decrevimus ut predicti Stephanus et Gregorius cum iudicio duodecim marcarum compareant peremptorie responsuri in predictis quindenis contra Georgium Gregorium et Michaellem prenotatos coram nobis. Datum in Kopurnuck, feria quinta proxima post octavas Pasche domini, anno domini M° CCC° tercio (*így*).

Papíron, zárlatán pecsétnyomokkal; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 73. 15. dipl. oszt. 1649. Közölve Óvári Lipót másolatából.

195. *A kapornoki convent előtt Rezneki Miklós fiai Barlabás nevű birtokukat Rezneki Olivér fiának Fényesfölde nevű birtokával elcserélik. 1333. apr. 15.*

Nos conventus monasterii sancti Salvatoris de Kapurnuk significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Georgius et Gregorius filii Nicolai de Reznuk ab una parte, Stephanus filius Oliverii de eadem ab altera, coram nobis personaliter constituti, propositum et relatam extitit per eosdem, quod in universis causis et causarum articulis, excepta possessione, (h)actenus inter eosdem motis et moven-

dis in plenam pacis unionem devenissent, et universas causas (h)actenus inter eosdem motas et movendas, ut premissum est, commiserunt sopisse et sedasse inter partes; super facto autem possessionis tale concambium ordinassent, quod quartam partem possessionis Barlabas vocate, quam idem Stephanus servavit seu obtinuit, predicti Georgius et Gregorius collocassent et contulissent eidem Stephano filio Oliverii in perpetuo possidendam. E converso idem Stephanus filius Oliverii porcionem suam in possessione Feniesfeulde vocata sibi attinentem, similiter cum omnibus utilitatibus suis dedisset et contulisset Georgio et Gregorio filiis Nicolai prenotatis in perpetuo possidendam tenendam et habendam, ita tamen, quod si ipsum Stephanum in illa quarta parte in ipsa possessione Barlabas pacifice et quiete conservare poterint, alioquin porcionem ipsius Stephani in Feniesfeulde existentem, ipsi Georgius et Gregorius reddere et resignare tenebuntur Stephano prenotato, si vero in illa quarta parte conservare voterint (*így*), extunc tota porcio ipsius Stephani in Feniesfeulde existens, cedet Georgio et Gregorio prenotatis in perpetuo possidenda. Datum feria quinta proxima post octavas Pasche domini, anno eiusdem M^o CCC^o tricesimo tercio.

Hátlapján pecsétnyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1018. 6. dipl. oszt. 2779. Nagy Imre.

196. *Az újudvari convent bizonyáglevelé Kisfalud nevű birtok felosztásáról. 1333. május 1.*

Nos conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Novacuria, memorie commendantes significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod nobiles domine videlicet domina Margyth consors magistri Peteu filii Moius de Bekenuk, domina Elisabeth relicta Beke de Gymolth, domina Clara uxor Mathie filii scilicet Andree filii Egidii de Sancto Georgio, Petro et Johanne filiis magistri Benedicti filii Myko bani de genere Guagh fratribus earumdem. Peteu filio Moius et Mathia supradictis eisdem dominabus personaliter astantibus comparendo personaliter coram nobis, oraculo vive vocis sunt confesse, quod quandam possessionem Kisfolud vocatam cum omnibus utilitatibus et attinenciis

suis, scilicet cum terris arabilibus, fenetis silvis et locis molendinorum ipsi possessioni specialiter attinentibus, ac fundis seu locis . . . . possessionem predicti Andree filii Egidii patris eorum Zenth-Gyurgh vocatam, et possessionem Petri filii . . . . . possessionem filiorum Dominici de Bylle existentem, quam idem Andreas filius Egidii pater eorumdem . . . . . tis utilitatibus eiusdem possessionis contulerat et donaverat perpetuo et irrevocabiliter in . . . . . ndam, equaliter in tres partes divisissent ac fecissent dividere, quarum unam partem ipsius . . . . . argyth consors ipsius magistri Peteu cum universis utilitatibus et attinenciis ipsi tercie parti attinen . . . tibus, secundam vero partem domina Elisabeth relicta Beke, terciam autem partem residuam domina Clara similiter perpetuo habebunt et possidebunt, loca fundorum seu sessionum a parte orientali ultra fluvium domina Clara, a parte vero occidentali ultra eundem fluvium de parte aquilonis domina Margyth consors sepedicti magistri Peteu, de parte autem meridionali domina Elisabeth predicta perpetuo possidebunt; cui eciam divisioni et ordinacioni Petrus et Johannes filii magistri Benedicti, Peteu filius Moius et Mathias superius annotati consensum et assensum prebuerant per omnia liberalem. Datum in octavis beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XXX° tercio.

Pápiron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. A. R. 1017. 7. dipl. oszt. 2781. Nagy Imre.

197. *A veszprémi káptalan előtt Monoszlai Devecser fia Simon és társai, Gergely fia László özvegyének hitbéri illetőségét és hozományát kiadják. 1333. május 7.*

Nos capitulum Vesprimiensis ecclesie significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Johanne filio Laurencii et Simone filio Devecher dicto Kopoz de Monozlou ab una parte, item Monozlou Georgio et Stephano filiis eiusdem, Thoma filio Vyd, Johanne filio Nicolai, Paulo filio Beke, Rolando et Nicolao filiis Herriçi, Thoma et Nicolao filiis Valentini et Benedicto filio Vniz de eadem ab altera, in nostri presencia personaliter constitutis, iidem Johannes et Simon, qui contradiccionis obstaculo Dominico filio Demetrii

Kaba dicti procuratori domine Kachych relicte Ladislai filii Gregorii, nunc vero consortis sue, super facto dotis et rerum paraphernalium eiusdem domine obviaverant, propter bonum pacis, excepta quarta filiali filiabus eiusdem domine debitis in possessionaria porcione eiusdem Ladislai patris eorum in eadem Monozlou salva remanente, et exceptis iuribus aliarum dominarum relictarum videlicet Andree de Ayka et Pauli filii Jacincti, ac quarta filiarum earumdem in possessionaria porcione prefati Ladislai remanentibus, indulsissent, quod predicti Johannes et Simon cum aliis proximis et cognatis ipsorum, ac prefate undecim persone similiter cum proximis et cognatis eorum, triginta marcas preter quatraviginta denarios pro quibus tota possessionalis porcio iamdicti Ladislai mediantibus probis viris estimata fuerat, solvent communiter, videlicet prefati Johannes et Simon, Paulus filius Stephani, Stephanus filius Nicolai filii Pydur, Valentinus filius Isebor, Petrus filius Michaelis, Ladislaus filius Martini, Johannes filius Syke, Endre filius Absa et Johannes filius Fabiani proximi et cognati iamdictorum Simonis et Johannis, medietatem possessionarie porcionis eiusdem Ladislai, pro quibus iidem Johannes et Simon aderant, facta solutione ipsarum triginta marcarum, ad singulas personas cum suis utilitatibus et pertinentiis universis dividunt equaliter, alia vero medietate eiusdem possessionis prefatis Monozlou Gregorio Stephano Thome Johanni Paulo Rolando Nicolao Thome Nicolao et Benedicto, similiter ad communem divisionem inter se faciendam remanente, perpetuo possidende. Datum feria sexta proxima ante festum adventus *) sancti Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o XXX° tercio.

Hátlapján pecsétnyomaival; eredetije Czigány Károlynál, Kővágó-Eörsön. Nagy Imre.

---

*) Adventus = Apparitio Michaelis archangeli, alább a 294. lapon is olvasható; ez ünnepnek *adventus* szóval való megnevezése szokatlan okleveleinkben; Knauz csupán három oly oklevelet ismer, melyekben «festum *adventus* b. Mich. archangeli» fordul elő; l. Kortan 220. l.

198. *A vasvári káptalan előtt Ollári Miklós az Egervár előtti Alsólak falu határában egy szőlőt vesz. 1334. apr. 3.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo damus pro memoria, quod magister Bede filius Adumpreth de Sar coram nobis personaliter constitutus, vineam suam in territorio ville inferioris Lack, ante Egurwar, scilicet in possessione magistri Nicolai filii Ehellei sitam et existentem, cum suis utilitatibus omnibus et pertinenciis universis, pro tribus marcis denariorum promtorum latorum viennensium vendidit Nicolao filio Johannis de Allar perpetuo possidendam in filios filiorum heredumque per heredes coram nobis. Hoc non pretermisso, quod predictus magister Nicolaus filius Ehelley coram nobis personaliter constitutus huic emeioni et vendicioni consensum prebuit et assensum eadem libertate, qua magistro Beda commiserat, sine aliquo censu et chybrione perpetuo possidendi. Datum in octavis Pasche, anno domini M^o CCC^o XXX° quarto.

A pecsétnek csak nyoma látszik; eredetije a Kisfaludy cs. tárában őriztetik. Véghely D.

199. *I. Károly király rendelete a Zala vármegyei várföldek visszafoglalása dolgában. Visegrád, 1334. jul. 22.*

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis quatuor iudicibus nobilium et universis nobilibus et cuiusvis status hominibus in comitatu Zaladiensi existentibus, quorum in noticiam presencium deveniet continencia, quocunque nomine censeantur, salutem et gratiam. Cum nos magistro Nicolao comiti predicti comitatus Zaladiensis fidei nostro commiserimus, ut idem mediantibus vobis iudicibus nobilium terras castri nostri Zaladiensis indebite occupatas requirat, et si quas inveniret indebite detineri, auferat, pariterque populos castrenses requirat, quos dum inveniret ad debita eorum servicia reducat; volumus et fidelitati vestre firmiter precipimus per presentes, quatenus vos iudices nobilium sub testimonio conventus Zaladiensis, quod idem conventus visis presentibus dare debeat, terras castri in eodem comitatu per quoslibet indebite occupatas requiratis, et quascunque

seu quamcunque per quoscunque indebite detineri inveneritis, auferatis iusticia mediante, in presencia hominis dicti magistri Nicolai, populosque castrenses apud quoscunque reperieritis, ad ipsorum servicia debita reducat, quos pro certo fore castrenses sciveritis, diligenter et iuste investigando; vos autem nobiles et cuiusvis status seu dignitatis homines, terras castri predicti quas indebite detinetis, absque omni difficultate restituatis, pleno iure; si qui vero vestrorum mediantibus legitimis instrumentis se credunt detinere, coram nobis in termino per predictos iudices et hominem dicti conventus assignando, ipsa instrumenta debeant exhibere, ad que mediantibus literis dictorum iudicum nobilium se teneantur obligare, populosque castri apud quoscunque ex vobis existere invenerint, remittatis, contradiccione qualibet proculpulsa, negantes quidem se esse castrenses, iusto iudicio mediante per eosdem iudices per hominem conventus dando et definiendo evadant; sicut nos graviter offendere pertimescitis, aliud facere nullo modo presumentes, prout eciam ad premissa prius literas nostras priori sigillo nostro consignatas duximus destinandas. Datum in Wysegrad, in festo beate Marie Magdalene, anno domini M^o CCC^o XXX° quarto.

Hátlapján a nagy felségi pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 603. 24. dipl. oszt. 2841. Nagy Imre.

200. *I. Károly király a Lendva várához tartozó Csesztreggh, Szent-Erzsébet és Hétkutas nevű birtokok határjárásáról a veszprémi káptalan jelentését átírja, s azon birtokokban István fiút Miklóst, zalai főispánt megerősíti. 1334. aug. 26.*

Karolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus ac honoris et montis sancti angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris, presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore. Iustis petencium desideriis facilem prebere consensum, ius invitat, racio expostulat, et regalis sublimitas merito exortatur. Eapropter ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum magister Nicolaus filius Stephani comes de

Zala fidelis noster celsitudini nostre indicare curasset, ut possessiones sue hereditarie et acquisiticie ad castrum suum Lyndwa vocatum pertinentes universe, metarum renovacionibus a possessionibusque aliorum distincione et separacione plurimum indigerent; nosque iuxta approbatam regni nostri consvetudinem fidelibus nostris capitulo ecclesie Wesprimiensis literis nostris dedissemus in mandatis, ut quandocunque et quocienscunque a data literarumstrarum ipsi capitulo per nos directarum, intra tres menses per ipsum magistrum Nicolaum filium Stephani vel procuratorem eiusdem fierent requisiti, suum mitterent hominem idoneum pro testimonio, quo presente Petrus filius Boxa vel Andreas filius Egidii homo noster ad faciem earumdem possessionum ad dictum castrum Lyndwa pertinencium, quas idem magister Nicolaus suas esse hereditarias et acquisiticias fore asserit, accedendo, reambulare easdem et quamlibet ex ipsis per veras metas et antiquas, novas metas iuxta veteres erigendo, reambulatasque et ab aliorum possessionibus distinctas, relinqueret eas et earum quamlibet ipsi magistro Nicolao perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictoribus si qui fierent, contra eundem magistrum Nicolaum ad nostram presenciam ad terminum competentem legitime evocatis. Tandem idem nostri fideles capitulum videlicet ecclesie Wesprimiensis nobis rescripserunt in hec verba: Excellentissimo domino ipsorum domino Karolo dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum Wesprimiensis ecclesie oraciones in domino tam debitas quam devotas, literas vestre serenitatis reambulatorias, pro magistro Nicolao filio Stephani comite Zaladiensi omni cum honore recepimus tenorem huiusmodi continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam. Dicit nobis magister Nicolaus filius Stephani comes Zaladiensis fidelis noster, quod possessiones sue hereditarie et acquisiticie ad castrum suum Lyndwa vocatum pertinentes universe, metarum renovacionibus ab aliorum possessionum distincione et separacione plurimum indigerent; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus quandocunque et quocienscunque per dictum magistrum Nicolaum filium

Stephani vel procuratorem eiusdem a data presencium infra spacium trium mensium fuerit's requisiti, vestrum mittatis hominem idoneum fide dignum pro testimonio, quo presente Petrus filius Boxa vel Andreas filius Egidii homo noster, ad faciem earundem possessionum ad dictum castrum Lyndwa pertinencium, quas idem magister Nicolaus suas esse hereditarias et acquisiticias asserit accedendo, reambulet easdem et quamlibet ex eis per veras metas et antiquas, novas metas iuxta veteres erigendo, rembulatasque et ab aliorum possessionum distinctas, relinquat ipsas et earundem quamlibet eidem magistro Nicolao perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem magistrum Nicolaum, ad nostram citet presenciam ad terminum competentem. Et post hec seriem tocius facti quociens expediens fuerit, tociens nobis fideliter rescribatis. Datum in Wyssegrad, secundo die festi Corporis Christi, anno eiusdem M^o CCC^o XXX° quarto. Nos igitur vestris mandatis obtemperare cupientes ut tenemur, unacum predicto Andrea filio Egidii de Sebus homine celsitudinis vestre, discretum virum magistrum Paulum lectorem ecclesie nostre socium et concanonicum nostrum, ad ea exsequenda questrarum continet series literarum, duximus pro testimonio destinandum, qui quidem homo serenitatis vestre et noster ad nos postmodum reversi concorditer retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante festum nativitat's beati Johannis Baptiste, ad faciem possessionum predicti magistri Nicolai filii Stephani hereditariorum et acquisiticiarum, Chestreggh, Scenthelsebet et Hetkutus vocatarum in comitatu Zaladiensi existencium accedendo, easdem convocatis commetaneis et vicinis universis, per veteres et antiquas metas, reambulasque et ab aliorum possessionibus distinctas ipsi magistro Nicolao filio Stephani fidei vestro, nemine contradictore existente, reliquissent perpetuo possidendas tenendas et habendas. Cursus autem predictae ville Chestreggh hereditarie, in qua ecclesia sancti Mauricii constructa habetur lapidea, incipit circa fluvium Chup, et circa ipsum fluvium a parte meridionali sunt due mete terree, in quarum una arbor tilie, et in alia arbor ilicis habentur, que ad occidentem separat ma-

gistro Nicolao prenotato, et ad orientem filiis Chepani; deinde eundo modicum ad meridiem prope fluvium Karka, ab aquillone iuxta ipsum fluvium sunt due mete antike que separant modo premissis; abhinc saliendo ipsum fluvium Karka versus meridiem, pervenitur ad magnam viam, per quam itur de predicta villa Chestregh in Dabronuk, et circa eandem viam in quadam silva a parte meridiei sunt due mete laterales, que ad occidentem separant magistro Nicolao et ad meridiem predictis filiis Chepani; et ab eisdem metis per eandem viam eundo directe versus meridiem per continuas metas laterales in eadem silva existentes, que ad occidentem separant dicto magistro Nicolao et ad meridiem filiis Chepani antedictis; deinde pervenitur ad vallem Reznuk vocatam, ubi sunt due mete angulares, que ad occidentem separant magistro Nicolao antedicto ad meridiem ville Halastow nuncupate; abhinc eundo in quadam silva versus aquilonem pervenitur ad duas metas laterales, que ad aquilonem separant magistro Nicolao prenotato et ad meridiem ville Holoztou antedictae; deinde flectitur ad occidentem, in eadem silva modicum eundo pervenitur ad unam metam lateralem, que ad aquilonem separat ipsi magistro Nicolao et ad meridiem ville Halaztou supradictae; inde per eandem vallem Reznek eundo pervenitur ad magnam viam, per quam itur de predicta Chestregh in villam Herbordy, et per eandem viam paulisper eundo versus occidentem, pervenitur ad duas metas angulares, que ex utraque parte ipsius viae habentur, quarum una ab aquilone separat hereditarie ville magistri Nicolai memorati Scenthelsebet nuncupate, et ad meridiem ville Haloztou; abhinc transeundo per quandam silvam Gala nuncupatam, pervenitur ad unam metam lateralem, que ad occidentem separat magistro Nicolao prenotato et ad meridiem eidem Herbordo; abhinc modicum eundo pervenitur ad quandam vallem similiter Gala nuncupatam ad duas metas, que ad orientem separant ipsi magistro Nicolao et ad aquilonem Kopoz filio Salamonis rufi et ad meridiem Herbordo antedicto; item de fluvio Karka transeundo pervenitur ad magnam viam, per quam itur de predicta villa Chestregh in villam Karka, et circa eandem viam est una ar-

bor ilicis que pro meta habetur, que ad occidentem separat dicto magistro Nicolao et ad orientem predicto magistro Kopoz; deinde per terras arabiles directe eundo, per continuas metas laterales pervenitur ad silvam Galafeu vulgariter nuncupatam, et in eadem silva eundo per magnam viam per quam itur a parte meridionali in villam Kutus, circa eandem viam sunt tres mete angulares, quarum una ad aquilonem separat predictae ville Scenthelsebet et ad meridiem filiis Panth de Goztula et ad orientem magistro Kopoz antedicto; abhinc separando de metis ipsius magistri Kopoz eundo versus occidentem, in quadam silva pervenitur ad duas metas laterales, quarum una ad aquilonem separat ipsi magistro Nicolao et alia ad meridiem filiis Panth antedictis; inde eundo versus occidentem pervenitur ad duas metas angulares, que separant modo premissis, et ab eisdem metis saliendo quandam vallem versus occidentem Garadanweulgh dictam, deinde circa eandem vallem flectendo ad aquilonem pervenitur ad continuas arbores ilicum, que pro metis habentur, et ab eisdem arboribus flectendo ad occidentem pervenitur ad quandam vallem Kolgarweulgh dictam, et iuxta eandem vallem sunt tres mete angulares, quarum una ad aquilonem separat eidem magistro Nicolao et ad meridiem Herbordo prenotato et ad occidentem filiis Bodolow, et circa eandem vallem eundo ad aquilonem pervenitur ad duas metas, quarum una ad orientem separat dicto magistro Nicolao, et alia ad occidentem filiis Bodolou pretactis; abhinc eundo versus aquilonem circa ipsam vallem a parte occidentali sunt due mete laterales, quarum una ad orientem separat pretacto magistro Nicolao ad eandem villam Scenthelsebet, et ad occidentem villis Methnek et Karka vocatis; deinde eundo modicum ad aquilonem, circa quandam viam per quam itur de predicta villa Scenthelsebet in villam Methnek, unam novam metam se dixerunt erexisse, que separat modo premissis, deinde saliendo ipsam viam, ad aquilonem eundo directe per continuas metas, pervenitur ad magnam viam per quam itur de villa Scenthelsebuth in villam Karka, et circa eandem sunt due mete antique, quarum una ad orientem separat predicto magistro Nicolao et alia ad occidentem

villis Methnek et Karka memoratis; abhinc eundo per eandem viam paulisper ad occidentem, in silva circa quoddam fossatum, quondam meatum aque, pervenitur ad duas metas terreas, quarum una ad orientem separat prefato magistro Nicolao et alia predictis villis Methnuk et Karka; deinde saliendo ipsum fossatum ad aquilonem, sunt tres mete angulares, in quibus arbores tilie habentur, que separant modo premissis; abhinc separando de metis predictae ville Scenthel-sebuth, pervenitur ad quandam viam prope fluvium Karka, per quam in villam Scenthmartun vocatam, et ex utraque parte ipsius vie sunt tres mete, quarum una separat ad orientem acquisiticie possessioni magistri Nicolai Hetkutus nominate et alie due ad occidentem et aquilonem speculatoribus domini regis; et ab eisdem metis per eandem viam eundo directe versus aquilonem, per continuas metas laterales pervenitur ad villam unam ex eisdem Hetkutus, que alio nomine Zatafalva nuncupatur, et in fine eiusdem ville a parte aquilonis est una via per modum crucis signata, circa eandem viam est una meta de novo erecta, que ad orientem separat ipsi magistro Nicolao et ad aquilonem dictis speculatoribus; et ab eadem meta progrediendo versus orientem per magnam viam, per quam itur de villa Karka in villam Scenthmartun, ab aquilone ipsius vie sunt due mete, que ad meridiem separant dicto magistro Nicolao et ad aquilonem Kopoz memorato; deinde modicum eundo circa eandem viam similiter ab aquilone est una meta, que separat modo premissis; abhinc pervenitur ad silvam, et iuxta eandem est similiter una meta, que separat simili modo, et in eadem silva modicum eundo, per ipsam viam pervenitur ad fontem Kalozkuta, et circa eandem viam a parte meridionali est una meta de novo erecta, in qua est arbor ilicis, que ad meridiem separat ipsi magistro Nicolao et ad aquilonem dicto Kopoz; et ab eadem via flectitur ad vallem Koloskuta et per eandem vallem eundo versus meridiem sunt due mete angulares, que ad meridiem separant magistro Nicolao et ad aquilonem magistro Kopoz antedicto, et ad orientem nobilibus de Sancto Petro; et in eadem valle modicum eundo ad orientem, pervenitur ad aliam vallem in silva existentem, ubi sunt due mete,

que ad meridiem separant eidem magistro Nicolao et ad orientem nobilibus de Sancto Petro; abhinc flectitur per ipsam vallem versus meridiem in silva Churnukscele vocata per continuas metas laterales, que separant modo premissis, et per eandem vallem eundo similiter versus meridiem, pervenitur ad quandam viam per modum crucis signatam, circa quam est una nova meta in qua arbor ilicis habetur, que ad meridiem separat ipsi magistro Nicolao ad predictam villam suam Zatafalua nuncupatam, et ad orientem eisdem nobilibus de Sancto Petro; et ab eadem meta eundo in montem versus meridiem directe per continuas metas terreas laterales, pervenitur ad unam magnam viam, per quam itur de predicta villa Zatafalua in villam Sancti Petri, et a parte meridionali ipsius ville sunt due mete angulares, que ad meridiem separant prefato magistro Nicolao et ad aquilonem nobilibus de Sancto Petro; et per eandem viam paulisper eundo versus orientem, iuxta eandem est una meta, que separat modo premissis; inde eundo ad eandem partem per ipsam viam, a parte meridionali ipsius vie est una meta in qua arbor ilicis habetur, que separat simili modo, que quidem via cadit in aliam viam per quam itur de Kutus in villam Sancti Petri, et per eandem viam eundo paulisper pervenitur ad quandam viam per modum crucis signatam, circa quam a parte meridionali est una nova meta, que ad meridiem separat ipsi magistro Nicolao et ad aquilonem nobilibus predictis; item per eandem viam eundo versus meridiem paulisper, iuxta eandem viam ab aquilone sunt due mete, in quarum una arbor ilicis habetur, que separat modo supradicto; ceterum de ipsa via flectitur ad aquilonem, et in terra arabili pervenitur ad unam metam terream, que ad orientem separat predicto magistro Nicolao, et ad occidentem nobilibus de Sancto Petro; abhinc eundo modicum pervenitur ad magnam viam, que venit de villa Jarsa in villam Sancti Petri, iuxta quam in fine terre arabilis est una meta in qua arbor ilicis habetur, que separat simili modo; et ab eadem meta pervenitur ad quoddam pratum, in medio cuius est una meta antiqua, iuxta quam est alia nova meta, in qua arbor ilicis habetur, que ad orientem separat acquisitione ville ipsius magistri Nicolai

Myhne nuncupate, et ad occidentem nobilibus de Sancto Petro; deinde girando ad aquilonem per continuas metas laterales, in quibus arbores ilicum habentur, que ad orientem separat predictæ ville Myhne et ad occidentem nobilibus de Sancto Petro; et abinde eundo versus aquilonem, pervenitur ad magnam viam per quam itur ad villam Sancti Petri ad fluvium Zala, iuxta eandem viam est una nova meta, que separat modo premissis; abhinc eundo versus aquilonem, saliendo ipsam viam, pervenitur ad magnam arborem ilicis signo crucis signatam, que pro meta habetur, meta terrea circumdata, que separat simili modo; deinde flectendo modicum versus orientem, pervenitur ad vallem Tyglasweulg vulgo nuncupatam, et circa eandem vallem ab occidente est una meta terrea in quo arbor ilicis habetur, que ad meridiem separat ville Myhne et ad aquilonem nobilibus de Sancto Petro; deinde per eandem vallem flectendo ad meridiem, pervenitur ad duas metas angulares in valle Galnazou existentes, in quarum una arbor ilicis habetur, que ad orientem separat prefatæ ville Myhne et ad aquilonem Ladislao filio Andree et ad occidentem nobilibus de Sancto Petro; deinde per eandem vallem Galnazou girando versus aquilonem, in eadem valle sunt due mete, in quibus arbores ilicum habentur, que ad meridiem separant ville Myhne et ad occidentem predicto Ladislao et ad aquilonem ville Jarsa; abhinc flectendo versus orientem per quandam vallem et in eadem valle sunt due mete, que ad meridiem separant prefatæ ville Myhne et ad aquilonem dicte ville Jarsa; abhinc paulisper eundo pervenitur ad tres metas angulares, quarum una ad occidentem separat ville Myhne et ad orientem et meridiem ville Jarsa; deinde descendit ad quandam vallem, ubi est una meta, que separat simili modo; abhinc per eandem vallem eundo pervenitur ad magnam viam, per quam itur de eadem Jarsa in villam Sancti Petri, iuxta quam est una meta, que ad occidentem separat ville Myhne et ad aquilonem ville Jarsa; abhinc saliendo ipsam viam ad partem meridionalem in quodam meatu, a quo per continuas metas antiquas pervenitur ad vallem Hydegheulgh dictam, ubi est una meta, in qua est arbor ilicis, que ad occidentem separat predictæ

ville Myhne et ad orientem Johanni filio Pauli de Jarsa; abhinc per eandem vallem directe eundo versus meridiem, pervenitur ad magnam viam per quam itur de villa Sancti Petri in villam Cosme et Damiani martirum, et iuxta eandem viam ab aquilone sunt due mete, quarum una ab occidente separat dicte ville Myhne et alia ab oriente Kopoz filio Salamonis rufi; deinde per memoratam Hydegwewlg eundo versus meridiem cadit in vallem Kutus, et per ipsam vallem eundo versus meridiem directe pervenitur ad dumos viminum ubi est meta terrea, que ad meridiem separat magistro Nicolao et ad aquilonem Kopoz supradictis; item eundo versus meridiem pervenitur ad unam metam de novo erectam, que separat modo premissis; abhinc eundo versus eandem partem orientalem, cadit in vallem Galnazowelgh nuncupatam, et circa ipsam vallem est una meta angularis, que ad occidentem separat ville eiusdem magistri Nicolai Myhou vocate, unam ex eisdem Hethkutis; abhinc descendendo per eandem vallem versus meridiem, pervenitur ad duas metas terreas, que ad occidentem separant ad dictam villam Myhou et ad aquilonem ville Ilwagh et ad orientem nobilibus de Chup; abhinc descendendo versus meridiem, per continuas metas laterales cadit in predictum fluvium Chup, et saliendo ipsum fluvium pervenitur ad metam priorem, circa quas singulas et binas metas, singulas novas metas se de novo dixerunt erexisse. Datum tercio die octavarum natiuitatis beati Johannis Baptiste prefatarum, anno superius expresso. Nos siquidem ex huiusmodi relatoria rescripcione predictorum fidelium nostrorum capituli videlicet ecclesie Wesprimiensis certitudinaliter informati, cognoscentes ex predictis possessionibus Cheztreggh Scenthelsebet et Hethkutis nominatis quasdam fore hereditarias et quasdam acquisitiones predicti magistri Nicolai, et ad eundem ac ad dictum castrum suum Lyndwa iusto titulo pertinere, eoque factis convocacionibus vicinorum et commetaneorum ipsarum universorum, per suas veteres metas et antiquas reambulate et ab aliorum possessionibus distincte et separate, eidemque magistro Nicolao nullius penitus contradiccione obviante statute fuisse reperiebantur, prout tenor prescriptarum lite-

rarum dicti capituli rescripcionalium continebat, considerantesque et in memoriam nostre celsitudinis revocantes fidelitatibus fideliumque obsequiorum multimoda merita eiusdem magistri Nicolai, que ipsum ab introitu nostro in regnum nostrum Hungarie iure geniture nobis debitum cum summa diligencia exhibuisse scimus, exhibere sentimus constanter in presenti, exhibiturumque invariabiliter pro firmo credimus in futurum, prenomintas possessiones suas Cheztreggh, Scen-telsebuth et Hethkutus nominatas, ad eundem et consequenter ad dictum castrum suum Lyndwa vocatum pertinentes, prout in antea sue fore dinoscebantur, sic amodo ipsas cum universis earum utilitatibus et pertinenciis quibusbilibet sibi et suis posteris perpetuo possidere et habere, presentis scripti patrocinio confirmamus. In cuius confirmacionis memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri novi et autentici munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Tatamerii Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri; anno domini M^o CCC^o XXX° quarto, septimo kalendas Septembris, regni eciam nostri anno similiter XXX° quarto; venerabilibus in Christo patribus Chanadino Strigoniensi, fratre Ladislao Colochensi aule nostre cancellario archiepiscopis, Nicolao Jauriensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, Meskone Nitriensi, Andrea Transsilvano, Ladislao Zagradiensi, Wesprimiensi, Bosnensi et Sirimiensi sedibus vacantibus, Andrea Waradiensi, Rodolpho Waciensi et fratre Paulo Albensi de Nandur episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis viris Wyllermo Druget palatino et iudice comanorum, Demetrio magistro tawarnicorum nostrorum, Thoma voivoda Transsilvano et comite de Zonuk, comite Paulo iudice curie nostre, Mykeh bano tocius Sclavonie, Johanne bano de Machow, Paulo magistro tawarnicorum domine regine consortis nostre karissime, Stephano magistro agazonum nostrorum, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum et magistro Nicolao comite Poseniensi, aliisque quam plurimis regni nostri comitatus tenentibus et honores.

I. Lajos királynak 1347. jul. 6-án kiadott megerősítő leveléből, melynek eredetije megvan két példányban az orsz. lt. kincst. oszt.

N. R. A. 333. 7. és 397. 30. dipl. oszt. 3804. és 5365. Közölve Kovács Nándor másolatából.

201. *I. Károly király a magban szakadt Herránth fiúnak Péternek birtoktá a Zala vize mellett, Lindvai Miklós zalai főispánnak adományozza. 1334. aug. 28.*

Karolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Cumanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris ac montis sancti angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Regibus congruit et principibus, ut ea que digne petuntur admittant, et admissa roborent, perpetueque memorie ea literarum patrocinio recommendent. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum magister Nicolaus filius Stephani de Lyndua comes Zaladiensis et agazonum domine regine consortis nostre karissime, fidelis noster, notificare curasset nostre maiestati, ut quedam terra seu possessio que quondam Petri filii Herranth, ut dicitur hominis heredum solacio carentis fuisset, iuxta fluvium Zala inter villas Chan et Mendzenth in dicto comitatu Zaladiensi existens, pro meritoriis serviciis et fidelitatibus per nostram celsitudinem pridem secundum quod nostre collacioni pertinuisset, ut asseruisset sibi collata, iterata et secundaria reambulacione indigeret; nosque iuxta approbatam regni nostri consuetudinem fidelibus nostris capitulo videlicet ecclesie Wesprimiensis literis nostris dedissemus in mandatis, ut ipsi suum mitterent hominem idoneum pro testimonio, quo presente Nicolaus filius Andronici vel Johannes filius Pauli de Bekus (*igy*) homo noster ad faciem dicte terre seu possessionis accedendo, vicinis et commetaneis convocatis et presentibus, reambularet eandem per veras metas et antiquas, novas iuxta veteres ubi necesse fieret erigendo, et statueret eidem magistro Nicolao perpetuo possidendam, si non fieret contradictum, contradictoribus si qui fierent, contra eundem ad nostram presenciam ad terminum competentem legitime evocatis. Tandem iidem fideles nostri capitulum videlicet Wesprimiense nobis rescripserunt in hec verba: Excellentis-

simo domino ipsorum domino Karolo dei gracia regi Hungarie capitulum Wesprimiensis ecclesie oraciones in domino debitas et devotas. Noverit vestra celsitudo nos literas vestras reambulatorias et statutorias pro magistro Nicolao filio Stephani de Lyndua comite Zaladiensi et magistro agazonum domine regine consortis vestre karissime, patrone ecclesie nostre specialis, fidei vestro transmissas, omni cum honore recepisse, tenorem huiusmodi continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam. Dicit nobis magister Nicolaus filius Stephani de Lyndua, comes Zaladiensis et magister agasonum domine regine consortis nostre karissime, fidelis noster, quod quedam terra seu possessio quondam Petri filii Herrand, ut dicitur hominis heredum solacio carentis, iuxta fluvium Zala inter villas Chan et Mendzenth in dicto comitatu Zaladiensi existens, pro meritoriis suis fidelitatibus et serviciis per nostram excellenciam pridem secundum quod nostre collacioni pertinebat ut asserit sibi collata, iterata et secundaria reambulacione indigeret; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem idoneum pro testimonio fide dignum, quo presente Nicolaus filius Andronici vel Johannes filius Pauli de Bebus homo noster ad faciem dicte terre seu possessionis accedendo, universis vicinis et commetaneis convocatis ac presentibus, reambulet eandem per veras metas et antiquas, novas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, statuatur eidem magistro Nicolao perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores si qui fuerint, contra eundem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec seriem tocus facti, cum cursibus metarum, vel diem citacionis et terminum assignatum cum nominibus citatorum nobis fideliter rescribatis. Datum in Wyssegrad, in octavis beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XXX° quarto. Nos igitur vestris mandatis obtemperare cupientes ut tenemur, unacum prefato Johanne filio Pauli de Bebus homine vestro, discretum virum magistrum Paulum lectorem ecclesie nostre, socium et concanonicum nostrum, ad exsequenda, questrarum continet series lite-

rarum, duximus pro testimonio destinandum, qui quidem homo serenitatis vestre et noster ad nos postmodum reversi, concorditer retulerunt, quod ipsi secundo die festi Corporis Christi ad faciem terre seu possessionis quondam Petri filii Herrand, hominis sine heredum solacio decedentis, inter villas Chan et Mendzenth iuxta fluvium Zala existentis, convocatis commetaneis et vicinis ipsius terre seu possessionis universis accedendo, reambulassent, reambulataque cum omnibus eiusdem terre et possessionis utilitatum integritatibus, sessionibus, terris arabilibus, vineis pratis silvis nemoribus, ac cum usu dolabri in fluvio Zala, ipsam possessionem contingentis, sub eisdem metis terminis et signis, quibus idem Petrus filius Herrand possedit et tenuit, nullo contradictore apparente, se dixerunt dicto magistro Nicolao filio Stephani fideli vestro perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam et habendam in filios filiorum et heredum per heredes statuuisse. Datum in octavis nativitatis beati Johannis Baptiste, anno superius expresso. Nos itaque ex premissa relatione rescripcionaria ipsorum fidelium nostrorum capituli videlicet Wesprimiensis ecclesie lucide informati, prenominatam possessionem, que olim Petri filii Herranth hominis videlicet heredum solacio destituti fuisse dinoscebatur, iuxta fluvium Zala inter villas Chan et Mendzenth in dicto comitatu de Zala habitam, ex nostra collacione ad ipsum magistrum filium Stephani de iure pertinere cognoscentes, prout series literarum rescripcionaliū predicti capituli presentibus insertarum nos edocet et informat, eo quod factis convocacionibus vicinorum et commetaneorum ipsius possessionis universorum, reambulata et eidem magistro Nicolao nullius penitus contradiccione obviantē statuta fuisse reperiebatur, considerantesque et in memoriam nostre celsitudinis revocantes fidelia fideliumque obsequiorum multimoda merita eiusdem magistri Nicolai, que ipsum ab introitu nostro in regnum nostrum Hungarie iure geniture nobis debitum, cum summa diligencia exhibuisse scimus, exhibere sentimus constanter in presenti, exhibiturumque invariabiliter pro firmo credimus in futurum, prenominatam possessionem inter Chan et Mendzenth habitam, sicut in antea con-

tulimus sic et exnunc ipsi magistro Nicolao et per eum suis heredibus ac heredum suorum posteritatibus, eo titulo quo ad nostram collacionem pertinere dinoscitur, perpetuo possidere et habere presentis scripti patrocínio confirmamus. In cuius confirmacionis memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri novi et autentici munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Thatamerii, Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri; anno domini M° CCC° XXX° quarto, quinto kalendas Septembris, regni autem nostri similiter XXX° quarto; venerabilibus in Christo patribus Chanadino Strigoniensi, fratre Ladislao Colocensi aule nostre cancellario archiepiscopis, Nicolao Jauriensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, Meskone Nitriensi, Andrea Transsilvano, Ladislao Zagrabiensi, Nicolao Agriensi, Wesprimiensi Boznensi et Sirimiensi sedibus vacantibus, Andrea Waradiensi, Lodolfo Wachiensi, fratre Paulo Albensi de Nandur episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis viris Willermo Druget palatino et iudice comanorum, Demetrio magistro tawarnicorum nostrorum, Thoma woiwoda Transsilvano et comite de Zolnuk, comite Paulo iudice curie nostre, Mychk bano tocius Sclavonie, Johanne bano de Machow, Paulo magistro Thawarnicorum domine regine consortis nostre karissime, Stephano magistro agasonum nostrorum, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, et magistro Nicolao comite Psoniensi aliisque quamplurimis regni nostri comitatus tenentibus et honores.

I. Lajos királynak 1347. júl. hó 6-án kelt megerősítő átiratából, melynek eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 540. 24. dipl. oszt. 2822. — I. Lajos király ezen megerősítő átiratában felsorolja Lindvai Miklós volt horvátországi bán érdemeit, melyek leírása Fejér Gy. i. m. IX. 1. 480. és 506. ll. is olvasható. Nagy Imre.

202. *Lendvai Miklós zalai főispán és bírótársai ítélete Harkali Kopasz ellen, ki Rezneki György lovát Ó-Budán eltulajdonította. Kapornak, 1335. mart. 23.*

Nos Nicolaus magister agasonum domine regine et comes Zaladiensis ac iudices nobilium eiusdem comitatus me-

morie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod cum nos ex regie serenitatis edicto congregacionem in Kopornuck feria quarta proxima videlicet in die medii Quadragesime cum universis nobilibus provincie celebrassemus generalem, in eadem congregacione nostra generali Georgius filius Nicolai de Reznuck surgens contra Kopoz filium Salamonis rufi de Harkal egit in hunc modum, quod die dominico post octavas Epiphaniarum domini hoc anno in Veteri Buda existente idem Kopoz manu potenciaro ad descensum eiusdem irruisset, ibique unum equum eiusdem sex marcas valentem abstulisset ab eodem, sine suis culpis et meritis exigentibus, pro quo quidem Kopoz Stephanus filius Gregorii nobilis de villa beate virginis cum literis procuratoriis conventus monasterii sancti Salvatoris de Kopornuck surgens proposuit ex adverso, quod Kopoz dominus suus die dominico ante festum Epiphaniarum domini ad descensum predicti Georgii filii Nicolai manu potenciaro non irruisset, nec equum eiusdem sex marcas valentem abstulisset, et quia idem Stephanus primam proposicionem suam pro eodem domino suo non valuit respondere, ob hoc dominus eiusdem Kopoz prenotatus in iudicio trium marcarum extitit convictus; et quia secundario similiter in respondendo diem obmisit et respondere nequivit, ob hoc iterum in tribus marcis idem Kopoz extitit convictus; ceterum quia tertia vice idem Stephanus pro eodem domino suo nullatenus valuit respondere prout consuetudo regni approbata id requirit, ob hoc universi nobiles tocius provincie in predicta congregacione nobiscum assidentes et sentencialiter discucientes, predictum Kopoz filium Salamonis prenotati in facto potenciaro convictum contra predictum Georgium decreverunt, quod usque quindenae datarum presencium idem Kopoz sepius annotatus veniat et compareat, et in duabus partibus iudici, tertia vero parte adversario remanente satisfaciat, prout in predicta congregacione nostra generali extitit definitum. Datum in Kopornuck, feria quinta proxima ante dominicam Letare, anno domini M° CCC° XXX° quinto.

Hátlapján öt pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 51. 46. dipl. oszt. 2900. Nagy Imre.

203. *A somogyvári convent előtt Szentgróti Fülöp és fiai, Besenyő nevű birtokot (a mai Szentgyörgy nevű falu a Balaton mellett) Somogy vármegyében, a türjei monostornak adományozzák. 1335. mart. 29.*

Conventus monasterii sancti Egidii de Simigio, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentes literas inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod magister Philippus de Sancto Gerardo unacum Nicolao Deseu et Ladizlao filiis suis, anno dominice incarnationis Millesimo CCC^o tricesimo quinto, in octavis medii Quadragesime, scilicet feria quinta, in nostri presencia personaliter comparendo, confessus extitit oraculo vive vocis, ut ipse ob devocionem et amorem quam ad honorem sanctissime semperque virginis Marie gessisset, pro remedio et refrigerio animarum parentum suorum et sue ac omnium fidelium defunctorum, quandam possessionariam porcionem, quam ipse in possessione Beseneu vocata in comitatu Simigiensi iuxta Balatinum precio comparasset vel quovis iusto modo acquisivisset, cum sui iuris plenitudine et utilitatum integritate, ecclesie et monasterio eiusdem sanctissime virginis de Gurle, preposito, deoque famulantibus in eodem dedisset donasset et locasset perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam. Cuius quidem possessionarie donacioni predicti Nicolaus Deseu et Ladizlaus coram nobis personaliter parentes, consensum benivolum prebuerunt et assensum. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem ad petitionem partis utriusque presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine communitas. Datum die et anno prenotatis; religioso viro domino Anselmo abbate et prelato nostro, Simone decano, Nicolao custode, Herrico cantore, Nicolao celerario ceterisque fratribus ibidem deo iugiter famulantibus et devote.

Háertyán fehér és lilaszínű selyemzsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. Itárában. Nagy Imre.

204. *A csatári convent előtt János szentkereszti szerzetes és rokona, milleji birtok részőket Milleji Sydounak zálogba adják. 1335. máj. 1.*

Nos Antonius abbas et conventus monasterii sancti Petri de Chatar tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod cum Johannes sacerdos rector ecclesie sancte crucis unacum Georgio cognato suo filio Johannis filii Vrgunas ab una, parte vero ab altera magister Sydo filius Myle nobilis de eadem, coram nobis personaliter constituti, confessum per eosdem Johannem et Georgium vive voce spontaneaue voluntate nobis extitit et relatam, quod quandam particulam terre possessiones seu possessionarias eorum in Myle existentem habentes, causa necessitatis urgente vendere voluissent, idem magister Sydo continue eos interdixisset, ea causa eidem magistro Sydo infra tres annos a data presencium pro duabus marcis cum fertone pignorasent seu vagiassent eo modo, quod si tercio anno completo predictas duas marcas cum fertone eidem persolveret, eandem possessionem remittere teneretur; et si terminum obmitterent in solvendo, extunc cum eadem ratione qua tenuissent illas possessiones eorum antedicto magistro Sydo cum omnibus suis utilitatibus, videlicet vineis et fenetis et aliis quibuslibet utilitatibus, quoram (*igy*) quibuslibet iudicibus seu iusticiariis regni constitui, in filios filiorum tenendam pariter et habendam; tali condicione interiecta, si aliquales literas fraudulenter tenerent seu non restituerent, extunc ubique locorum inanes esse reputarentur. Datum in octavis beati Georgii martiris, anno domini M° CCC° XXX° quinto.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 11. 83. dipl. oszt. 2909. Nagy Imre.

205. *A zalavári convent előtt Chepan fia Mokou, Lendvai Miklós részére Csesztreg nevű birtokról csereszerződését megerősíti. 1335. május 13.*

Conventus monasterii sancti Adriani de Zala, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in salutis largitore. Provida discrecione repertum est, ut ea que aguntur in tempore, ne cursu temporum elabentur, literarum

testimonio solent confirmari. Proinde ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod constitutis coram nobis Mokou filio Chepani tam pro se quam pro Dionisio filio suo nobili de Cestreg ab una parte, magistro Georgio prothonotario magnifici viri Nicolai magistri agasonum domine regine et comitis Zaladiensis pro eodem domino suo, Stephano Francisco et Nicolao filiis eiusdem domini sui, cum sufficienti et evidenti procuratorio coram nobis, propositum et relatum extitit per eosdem, quod idem Mokou porcionem possessionis eiusdem et filii sui Dionisii totalem in Cestreg iure geniture ipsos contingentem, totalem a plaga orientali adiacentem, in conquambio terre Zombothfuolde vocate, magnifico viro magistro Nicolao, Stephano Francisco et Nicolao filiis eiusdem, ex beneplacito voluntate et permissione Petri Pauli et Dionisii filiorum Georgii, Ithonis et Emerici filiorum Andree nobilium de Cestreg vicinorum commetaneorum et proximorum Mokou et Dionisii filii sui predictorum, iure perpetuo pacifice et quiete contulisse heredum per heredes. Cuius quidem terre medietatem primum idem Mokou a plaga occidentali adiacentem, possessioni ipsius magistri Nicolai contiguam, ubi in honore sancti Mauricii ecclesia lapidea est constructa, pro morte et homicidio Mathie filii Sum nobilis de iuxta Velemer, quem idem magister Nicolaus mediantibus literis conventus Zaladiensis et monasterii sancti salvatoris de Kopornuck in quinquaginta marcis duxerat expediendum, contulerat, sic et nunc secundam medietatem ut premissum est, pro conquambio terre Zombothfuolde vocate possessionis ipsius magistri Nicolai hereditarie iuxta fluvium Welemer existentis, inter metas terrarum Herbordi de Reznuck et filiorum Panth adiacentem, perpetuo idem magister Nicolaus Mokou et Dionisio filio suo duxit conferendam, sub eisdem metis et terminis, quibus mediantibus per predictum Zomboth possessa extitit ab antiquo. Ceterum eciam per predictum Mokou et Dionisium filium eiusdem propositum extitit et relatum, quod si processu temporum tam idem quam filius eiusdem particulam terre Zombothfuolde vocate, quam predictus magnificus vir Stephanus, Franciscus et Nicolaus filii sui suprascripti de-

derunt eisdem et contulerunt in conquambio, si venderent vendicioni disponerent, extunc nullatenus ad manus extraneas vel alienas, nisi predicto magistro Nicolao vel filiis suis vendere teneantur. Obligarunt eciam se predicti Mokou et Dionisius, quod si per quoscunque idem magister Nicolaus vel filii sui prenominati racione terre per eosdem in conquambio collate in litem vel causam attraherentur coram quovis iudice, propriis eorum laboribus tenebuntur expedire; et e converso si necesse fieret, idem magister Nicolaus et filii sui predictos Mokou et Dionisium in facto terre Zombothaza vocate, ab omnibus expedire iuribus et pro posse; assumtum eciam et ordinatum extitit inter partes, ut universas literas prohibicionales qualescunque usque ad datam presencium Petrus Paulus et Dionisius filii Georgii, Ihones et Emericus filii Andree nobiles de Cestreg contra prescriptum magistrum Nicolaum et filios suos haberent emanatas, penitus et in toto viribus reddiderunt carituras; et e converso predictus magister Nicolaus et filii sui universas literas inquisitorias quas contra predictos nobiles de Cestreg usque ad datam presencium habent vel haberent emanatas, cassas reddiderunt et sopitas. Cui quidem concambio per predictos Mokou et Dionisium facto, Petrus Paulus et Dionisius, Ihones et Emericus nobiles de Cestreg sepius annotati predicto magistro Nicolao, Stephano Francisco et Nicolao filiis suis ut premissum est, eciam sine omni contradiccione consensum et assensum prebuerunt liberalem. In cuius rei testimonium et firmitatem perpetuam ad petitiones parcium presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum sabbato proximo post festum adventus sancti Michaelis arkangeli vernalis, anno domini M^o CCC^o XXX° quinto.

Két példányban, függő pecsétekkel; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 540. 39. dipl. oszt. 2915. Nagy Imre.

206. *A somogyvári convent jelentése I. Károly királyhoz a zala-vári apátság birtokainak határjárásáról. 1335. jun. 15.*

Serenissimo principi domino Karulo dei gracia inclito regi Hungarie etc. domino ipsorum gracioso, conventus monasterii sancti Egidii de Simigio oracionum suffragia devota-

rum. Literas vestre serenitatis nobis directas summa cum obediencia noveritis nos recepisse in hec verba: Karulus dei gracia rex Hungarie etc. fidelibus suis conventui ecclesie Simigiensis salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona abbatis ecclesie Zaladiensis et sui conventus, quod quedam possessiones sue Rada Apaty Bessenew Barand Zalawar Borlovfeldee Zenthywan Strygar Tothrakolyan Chaz in Zaladiensi, item Adryan-martir in Chanadiensi comitatibus apud manus ipsorum habite, dicte sue ecclesie et per consequens ipsis omni iure pertinentes, legitima reambulacione et metarum ereccione plurimum indigerent; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes filius Petri de Orozou (*így*) aut Jacobus filius Sink de Kerechen de eadem aliis absentibus homo noster ad facies predictarum possessionum, vicinis et commetaneis ipsorum universis legitime inibi convocatis et presentibus accedendo, reambulent ipsas per veras ipsorum metas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatasque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter separatas et distinctas, relinquat et committat eidem abbati et conventui et per consequens dicte eorum ecclesie, iure quo eis dinoscuntur pertinere perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet ipsos contra prefatos abbatem et suum conventum in nostram presenciam ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorum reddituros; et post hec ipsarum possessionarie reambulacionis seriem cum cursibus metarum, nominibusque contradictorum et citatorum si qui fuerint, ac termino assignato, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wisegrad, feria secunda proxima post octavas Invencionis sancte crucis, anno domini M^o CCC^o XXX° quinto. Nos enim preceptis vestre sublimitatis in omnibus obedire cupientes ut tenemur, unacum prefato Bekew de dicta Kerechen homine vestre serenitatis nostrum hominem videlicet fratrem Arnoldum sacerdotem unum ex nobis ad premissa fideliter peragenda nostro pro testimonio transmisimus fidedignum; tandem idem ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi tercia feria

proxima ante festum Ascensionis domini et aliis diebus proxime preteritis, ad facies possessionum predictarum Estergar Rada Barand et Tothrokolyan alio nomine Huzyffalw vocatarum, vicinis et commetaneis earumdem universis inibi legitime convocatis et presentibus accessissent, et primo metas premissae possessionis Rada eandem ab aliorum possessionariis iuribus separando taliter reambulassent: quod prima meta inciperet in fluvio Zala, et in ipsius alveo ab eodemque directe ad plagam occidentalem transeundo, perveniret ad insulam Babus vocatam, in qua duas metas terreas cumulassent; abhinc directe versus eandem plagam currendo perveniret ad unam arborem vulgo gertyanfa nominatam, subtus quam metam terream erexissent; deinde ad eandem plagam per continuas duplices antiquas metas et de novo renovatas pergendo, perveniret ad quandam silvam magnam; ipsam ad eandem plagam transeundo perveniret ad fluvium Jelesnek dictum, iuxta quam ex utraque parte duas metas terreas erexissent; ab ipsoque fluvio ad dictam plagam tendendo, directe in quandam silvam pertingeret ad caput cuiusdam putei scaturientis, ubi existeret caput et origo dicti fluvii Jelesnek; abhinc directe versus meridiem currendo perveniret ad quandam arborem ilicis, subtus quam metam terream cumulassent; abhinc ad eandem plagam eundo descenderet in quandam vallem Dyvassowegh, hunc transeundo ascenderet in cacumen montis et perveniret ad quandam arborem nucis, sub qua metam terream cumulassent; abhinc ad dictam plagam meridionalem per modicum spacium currendo, et versus occidentem ad quandam montem ascendendo, inter quasdam vineas per modicum spacium eundo, pertingeret ad duas metas terreas antiquas, novas iuxta veteres, quas de novo cumulassent; abhinc inter dictas plagas directe procedendo, perveniret ad quandam magnam viam que ducit de villa Garabonecz ad villam Ker-mend, et in eadem via versus occidentem per magnum spacium currendo, perveniret ad quandam parvam arborem ilicis iuxta ipsam viam ab aquilone habitam, subtus quam metam terream cumulassent; abhinc directe versus meridiem ipsam viam saliendo, perveniret ad aliam arborem ilicis, sub-

tus quam metam terream cumulassent; deinde versus eandem plagam directe per longum spacium procedendo, in quodam rubeto metam terream cumulassent; abhinc ad eandem plagam per magnum spacium transeundo in cacumine montis perveniret ad arborem cerasi inter vineas habitam, subtus quam metam terream cumulassent; dehinc versus occidentem flectendo in cacumine dicti montis perveniret ad arborem nucis, subtus quam metam terream erexissent; dehinc ad eandem plagam per modicum spacium eundo intraret in quendam fluvium qui fluit de Orosthon superiori in villam Melenee, et in eodem fluvio ad partem septemtrionalem pergendo perveniret ad dictam villam Orosthon, et ab ipsa egrediendo perveniret ad latus montis, ubi metam terream cumulassent; abhinc versus eandem plagam per longum spacium currendo, in quadam silva pertingeret ad unam arborem ilicis, subtus quam metam terream erexissent, abhinc ad eandem plagam similiter per longum spacium currendo, in eadem silva perveniret ad duas arbores iliceas, subtus quas metas terreas cumulassent; abhinc versus eandem plagam per diversas arbores iliceas metis terreis circumfusas descenderet in vallem Boglaswegh, et perveniret ad rivulum Solhowege, hunc saliendo et ad plagam orientalem currendo, pertingeret ad arborem ilicis pro meta angulari assignatam, sub qua metam terream cumulassent, que ad aquilonem terris possessionum Orosthon predictae et Sabaar, ad meridiem vero terris dicti monasterii separaret; abhinc ad eandem plagam procedendo perveniret ad viam magnam, iuxta quam a meridie sub arbore querci metam terream cumulassent, et inde inter partes aquilonis et orientis per singulas arbores iliceas metis terreis circumfusas descendendo de monte, inter vineas transeundo ad finem perveniret ad quandam magnam vallem ab aquilone, hanc saliendo ad montem, per singulasque metas terreas ad eandem plagam currendo perveniret ad finem meridionalem dicte ville Zabaar, ubi metam terream cumulassent; deinde ad eandem plagam in latere nemoris et in eodem nemore meta terrea posita intraret ad fluvium Zala, ibique terminarentur. Metas vero dictarum possessionum Barand et Stregar vocatarum hoc modo ream-

bulassent: quod primo inciperet in fluvio Zala iuxta insulam Lachka, et exhinc ad occidentem currendo in nemore, et perveniret ad quandam arborem salicis, subtus quam metam terream cumulassent; deinde ad eandem plagam currendo in medio terrarum arabilium metam terream cumulassent, abhunc saliendo quandam magnam viam, duas metas terreas erexissent, deinde flectendo et ad partem aquilonis in longitudine quatuor iugerum terrarum currendo duas metas terreas erexissent, dehinc flectendo ad occidentem per singulas tres metas terreas post se se positas in monte perveniret ad arborem ilicis, subtus quam duas metas terreas cumulassent; abhinc ad eandem plagam transeundo quandamque magnam viam saliendo, duas metas terreas erexissent; deinde versus eandem plagam girando pertingeret ad arborem ilicis, sub qua metam terream cumulassent; abhinc flectendo ad aquilonem per modicum spacium et descenderet in vallem et ad occidentem, et perveniret dumum avillanarum ubi metam terream cumulassent; dehinc flectendo ad occidentem in quandam vallem pergendo, in medio eiusdem metam erexissent terream; abhinc ascendendo montem ad eandem plagam perveniret ad diverticulum cuiusdam terre arabilis, ubi duas metas terreas erexissent; abhinc ad eandem plagam occidentalem pergendo, perveniret ad quandam magnam viam, iuxta quam duas metas terreas cumulassent; abinde ad partem aquilonis per longum spacium girando perveniret ad arborem ilicis, ubi subtus et (circum) tres metas angulares terreas erexissent, quarum una ad orientem dicte ecclesie Zaladiensi alia vero ad occidentem nobilibus de Arachaa, tertia vero ad meridiem possessioni de Zabaar distinguerent et separarent; abhinc ad eandem plagam aquilonis currendo, perveniret ad duas metas terreas per ipsos de novo erectas; deinde ad eandem plagam per vineas transeundo duas metas terreas cumulassent; abhinc flectendo inter plagas orientis et aquilonis descenderet de monte, perveniret ad quandam viam, eandem plagam saliendo perveniret ad latus cuiusdam montis ubi duas metas terreas erexissent; deinde flecteretur ad aquilonem ad longitudinem unius iugis terre, perveniret ad quandam viam que venit de Barand

ad vineas ubi tres metas cumulassent, quarum una ad meridiem dicte ecclesie, alia ad occidentem nobilibus de Arachaa, tertia vero terre Nemes Gerger Ilesee vocate separaret; deinde flectendo ad orientem in vertice cuiusdam montis duas metas terreas erexissent; adhuc ad eandem plagam currendo pervenit ad duas metas terreas per ipsos de novo erectas; dehinc flectendo ad aquilonem perveniret super quandam vallem ubi duas metas terreas erexissent; deinde descendendo in ipsa valle ad eandem plagam pergendo, subtus et circum quandam arborem querci duas metas terreas erexissent; abinde ad eandem plagam pergendo, unam vallem saliendo in latere cuiusdam montis perveniret ad quandam arborem tilie vulgo hassufo, ubi subtus et circum duas metas terreas erexissent; deinde flectendo ad partem aquilonis in cacumine ipsius montis perveniret ad duas arbores ilicis parvi, metis terreis de novo circumfusas; deinde ad eandem plagam pergendo perveniret ad quandam arborem querci iuxta magnam viam existentis, et circum duas metas terreas cumulassent; deinde versus eandem partem modicum currendo perveniret ad arborem ilicis meta terrea circumfusam, iuxta quam novam cumulassent; deinde descendendo de monte versus eandem plagam pergendo duas metas terreas sub arbore fagi vulgo bikfa erectas, ad eandemque plagam girando, pertingeret ad fluvium Tornapathaka, ipsum saliendo necteretur cuidam arbori ilicis sub qua metam terream erexissent; abhinc ad eandem plagam currendo perveniret ad magnam viam, que venit de Aracha in villam Barand, hanc saliendo ad pretactam plagam girando pertingeret ad unam arborem zylfa, sub qua metam terream erexissent; ab inde versus eandem plagam per diversas arbores ilicis metis terreis circumfusas perveniret ad arborem querci, ubi tres metas terreas erexissent angulares, quas circum et subtus cumulassent, quarum una possessioni Aracha, alia possessioni Harwath, et tertia dicte ecclesie Zaladiensi distingerent et separarent; abhinc currendo in via magna qua in villa Estergarth perveniret, in ipsa via ad quandam arborem ilicis iuxta eandem ab occidente habitam meta terrea antiqua circumfusam, abhinc descendendo de monte ad eandem partem

perveniret ad arborem ilicis meta terrea circumfusam, ibique terminarentur. Possessionem autem Tothrokolyan alio nomine Huzufalw predictam harum metarum distincionibus ab aliorum iuribus possessionariis separantes distinxissent: primo inciperet ab oriente in medio fluvii Zala, inde erigendo ad occidentalem plagam directe per pratum in quodam fossato ad sepes (h)ortorum, ubi iuxta et retro ipsos (h)ortos una meta terrea foret per ipsos erecta, que ad meridiem separaret terre monasterii sancti Adriani de Zala, ad partem vero aquilonarem Stephano filio Iwachon de Marchaly distingeret; deinde similiter ad occidentalem plagam eundo in longitudine unius iugeris terre, iuxta (h)ortum platearum esset una meta terrea erecta, et ad eandem viam (*igy*) transeundo ad eandem plagam occidentalem ascendendo montem per modicum spacium, perveniret ad quoddam fossatum vulgariter horh vocatum, in cuius fine superiori esset una meta terrea cumulata; abhinc ad quandam viam similiter ad plagam occidentalem similiter horhas nominatam, et in eadem eundo reflecteretur ad partem aquilonaris, inter quasdam vineas per quandam viam antiquam eundo perveniret ad duas parvas arbores, unam videlicet piri silvestris et aliam ulmi vulgariter zyl vocate, que essent meta nova terrea circumfuse et circumdate; deinde per parvum spacium tendendo ad dictam plagam aquilonarem diverteretur ad occidentem ad unam arborem ilicis ubi una meta terrea foret erecta; abinde ad eandem plagam occidentalem perveniret ad aliam arborem ilicis, inde ad eandem plagam per tres metas continuas usque finem ville Ferkend meridionalem, ubi una meta terrea foret erecta, et de eadem meta terrea ad eandem plagam caderet ad fluvium Ferkendpataka vocatum, ubi a meridie separaret terre predicti monasterii, a parte vero aquilonari magistro Stephano superius dicto, et ipsum fluvium transeundo ad dictam plagam occidentalem ad metas nobilium de Duba ad arborem piri perveniret, quam meta terrea circumdedissent; inde ad eandem plagam occidentalem per quatuor metas continuas usque fluvium Semerpataka vocatum, ubi a parte orientali dicti fluvii metam terream erexissent, ubi a meridie separaret

terre predicti monasterii, a parte vero aquilonari nobilibus de Duba prenotatis; et in eodem fluvio Semerpataka reflectendo transiret ad meridiem, qui fluvius inferius nominaretur alio nomine Akorpataka, usque ad finem meridionalem ville Buberek perveniret ad quandam viam qua iret a predicto fine meridionali ipsius ville Buberek ad villam Estergar, ubi a parte aquilonari eiusdem vie metam terream erexissent angularem, que a parte aquilonari dicte vie separaret terre dicti monasterii sancti Adriani martiris et ville Buberek nominate, a parte vero meridionali eiusdem vie nobilibus de alia Isabor necnon nobilibus de Kondakor; in quaquidem via reflectendo ad plagam orientalem per longum spacium perveniret ad metam angularem predictorum nobilium et ecclesie antedicte, a parte meridionali dicte vie et vertice montis, et in cacumine eiusdem in silva reflecteretur ad partem meridionalem, perveniret et descenderet ad unam vallem et pratum ad quandam arborem ilicis quam meta terrea circumfodissent; a parte occidentali separat nobilibus de Horwaty, a parte vero orientali terre dicte ecclesie Zaladiensis. Possessionem vero Zalavar predictam harum metarum distincctionibus separantes distinxissent: quod primo inciperet in fluvio Zala, videlicet in medietate eiusdem fluvii in eodem loco ubi meta possessionis Tothkolyan (*igy*) alio nomine Huzyfalu antedicte inciperat, et exit de eadem aqua ad partem orientalem, perveniret ad quandam arborem salicis, subtus quam metam terream erexissent; abinde reflecteretur ad plagam meridionalem, per ictum duarum sagittarum penes nemora eundo perveniret ad aliam arborem salicis, subtus quam metam terream cumlassent; abinde reflectitur in una valle Dyoswegh, ad partem orientalem pergendo perveniret ad unam viam que venit de possessione Kynsedewechee alio nomine Zenthgerge vocata et ducit ad possessionem Zalavar antedictam, ipsamque viam saliendo ascendit in eadem valle et pervenit ad quandam arborem fagi, subtus quam meta terrea subfodissent; abhinc declinat inter plagas orientalem et meridionalem transiret ad quandam viam Hadinagoth vocatam, in eademque via et silva transiret ad plagam meridionalem, per longum spacium pervenit ad locum Zarwasto

pro meta consignatum; abhinc reflectendo versus meridiem per bonum spacium veniret ad duas metas, unam terream, aliam iliceam terra circumfusam; abhinc reflectendo inter partes orientalem et meridionalem procedendo longitudine unius iugeris terre, ad unam arborem ilicis in fine meridionali ville Hugunfelde vocate habitam, quam pro meta consignassent; hinc ad orientalem plagam directe procedendo pervenissent ad duos lacus parvos, dehinc ad eandem plagam pervenissent ad aquam Balatini, et sic mete ipsarum possessionum Totrokolyan alio nomine Huzyfalu et Zalavar vocatarum immedietate eiusdem laci Balatini terminarentur. Possessionem autem Besseneu antedictam harum metarum distincionibus separantes distinxissent: quod primo inciperet in quodam rivulo Bakonokpataka nuncupato, a quo egrediendo ad orientalem plagam pergendo in spacio non remoto, ad quandam metam videlicet arborem ilicis cumulo terreo circumfusam pertigissent, quam ibidem renovassent; abhinc versus eandem partem tendendo ad quandam publicam⁶viam de possessione Peturfalua appellata ad possessionem Vnd nuncupatam ducentem, iuxta quam a parte meridiei aliam metam ilicis arbore terre congerie coacervatam reperissent, quam veluti priorem innovassent, ulterius in eadem via ad predictam orientis plagam procedendo, ad unum rivulum in quadam valle existentem devenissent, ibique ipsum rivulum transsaliendo et in eadem via ad partem eandem meando ac per spacium competentis distanciae eundo, et prope finem predictae possessionis Vnd accessissent, ubi a parte meridiei unam metam terream reperissent, quam ut priores renovassent; inde ulterius versus ipsam orientalem plagam gradiendo, ad rivulum vulgo Peturpataka vocatum accessissent, quiquidem rivulus cum prioribus metis modo premissis renovatis per dictas duas possessiones, possessionem scilicet Bessenew a parte meridiei existentem, et possessionem Vnd a septemtrione remanentem limitalter dividendo sequestraret; a dicto namque rivulo egrediendo et ad partem occidentalem declinando, ad duas terreas metas angulares possessionem predictam Bessenew et possessionem Chehw vocatas distinguentes processissent, quas etiam dictas priores reno-

vassent; abhinc ad plagam meridiei antedictam adventando, ad quandam metam ilicis arbore cumulo terreo circumfusam accessissent et metam ipsam renovassent; inde versus occidentem se curvando, ad aliam arborem ilicis meta terrea (separ)atam pervenisset, quam eciam ibidem renovassent; item inde iterum versus meridiem pergendo per spacium competentis distancia gradiendo ad quandam arborem querci meta terrea circumfusam attigissent, et ipsam eciam renovassent, que a meridiei parte quandam particulam terre Egreg nuncupatam possessioni nobilium de Kanisa pertinentem, ab occidente ipsam possessionem Besseneu, ex aquilone vero annotatam possessionem Chehw a sese distingueret et sequestraret; denuo abhinc ad partem occidentis pergendo ad longitudinem unius iugeris terre eundo ad quandam viam accessissent, penes quam ab eadem occidentis parte unam metam terream comparatam renovassent; deinde in iamdicta via directe ad meridiem declinando, per intervallum congruentis remocionis ad unam arborem ilicis iuxta ipsam viam ex occidentis parte sitam et meta terrea circumvolutam accessissent, per ipsam metam cumulatu terre eidem aggerendo renovassent; ulterius in eadem via ad eandem meridiem gradiendo distancia satis longinca iuxta ipsam viam a parte occidentis unam metam terream erexissent, quam sicut predictas priores renovassent; adhuc ad eandem plagam gradiendo ad unam arborem ilicis meta terrea circumfusam accessissent, ipsaque nova aggregacione tellurica cumuli circumdando renovassent; inde ulterius gradiendo ad dictam partem meridionalem ad quandam rivulum Moriolaspataka dictum pervenissent, ubi idem rivulus a parte meridiei seu austri quandam particulam terre Kyssin appellatam et particulam terre nobilibus de Othiw spectantem, ab aquilone vero sepefatam possessionem Bessenew a se se segregaret; ulterius in ipso fluvio ad occidentalem plagam procedendo, ad quandam viam de villa Zentphal nuncupata in predictam villam Kanisa ducentem venissent, et in ipsa via ad eandem occidentis partem tendendo pervenissent ad predictum rivulum Bakonokpataka dictum, in quo versus septentrionem vergendo, usque ad locum in quo ipsam possessiona-

riam reambulacionem inchoassent perrexissent, cui in quidem rivulus a loco ubi per iamdictam viam in ipsum rivulum descensus haberetur, usque ad predictum locum incepcionis premisse possessionarie reambulacionis. Metas vero possessionis prenotate Chas ab aliorum nobilium iuribus separantes et distingentes hoc modo reambulare incepissent: quod primo inciperet in fluvio Zala, ubi in ipsum directe fluiret fluvius Waruchka, et in ipso fluvio Waruchka iret ad meridiem usque ictus duarum sagittarum, ab ipso versus orientem egrediendo pertingeret ad quoddam nemus in cuius fine arborem salicis pro meta consignatam meta terrea circumdedissent; abhinc ad eandem plagam currendo perveniret in quandam vallem, et in ipsa nonlonge ascendendo perveniret ad unum fontem scaturientem pro meta consignatum; abhinc ad aquilonem ascendendo, in cacumine montis metam terream erexissent, dehinc inter partem orientis et meridiei parvum procedendo pertingeret ad duas arbores iliceas parvas inter vineas habitas, subtus quas metam terream cumulassent; abinde tendendo ad orientem et descendendo montem, inter vineas parvum procedendo, perveniret ad quandam viam ubi a parte orientis sub arbore ilicis latere montis metam erexissent terream, que ad meridiem dicte ville Chas, ad aquilonem vero ville Kysfalud, ad orientem autem ville Henee distingeret et separaret; abhinc ascendendo ad quandam vallem, inter partes orientis et meridiei perveniret ad quendam fontem scaturientem pro meta consignatum; deinde ad eandem plagam ascendendo in valle perveniret ad planiciem montis, in eademque parvum procedendo pertingeret ad arbores piri, sub qua metam terream cumulassent; deinde in eadem planicie parvum transeundo iungeretur cuidam valli, in eademque ad pretactam plagam quendam montem ascendendo, necteretur cuidam arbori ilicis meta terrea per ipsos denuo circumfusam; abinde ad meridiem parvum procedendo perveniret ad arborem ilicis, dehinc per unam vallem tendendo ad orientem usque in cacumine montis, in cuius planicie flectitur ad quandam viam que ducit de possessione Henee, et saliendo eandem viam ad eandem plagam, metam terream invenissent angu-

larem, que ab occidente ecclesie prefate, ab aquilone nobilibus de Buthefalua, et ab oriente nobilibus de Hazudh; hinc de meta angulari parvum procedendo et quandam viam saliendo, inter orientem et meridiem ascendendo, in cacumine montis in cuius planicie flectitur ad meridiem, venissent ad arborem ilicis meta terrea circumfusam; deinde ad ictum unius sagitte directe ad meridiem eundo pervenissent ad arborem ilicis meta terrea cumulatam; abinde parvum tendendo ad eandem plagam pervenissent ad arborem ilicis meta terrea circumdatam, ibique versus occidentem reflectendo perveniret ad arborem ilicis meta terrea circumdatam; abhinc ascendendo quandam montem ad eandem plagam perveniret ad arborem ilicis cum meta terrea cumulatam, inde ad meridiem iuxta quoddam nemus et in fine terrarum arabilium perveniret ad duas arbores, unam ilicis et alteram tilie, subtus quas et circum metas erexissent; hinc ad eandem partem tendendo in planiciem montis iuxta quoddam nemus perveniret ad metas angulares iuxta viam ab oriente, ubi invenissent tres arbores ilicis metis terreis positas, una separaret dicte ecclesie, alia nobilibus de Hazudh et tertia nobilibus de Rechewara; hinc inter meridiem et occidentem parvum flectendo, per unam vallem saliendo quandam viam, perveniret ad duas arbores iliceas quas metis terreis circumvallatas invenissent; inde modicum spacium terre ascendendo ad meridiem, ad unam viam prenominando (*iqy*) que ducit in Hetes, saliendo eandem viam, versus occidentem parvum transeundo perveniret ad duas arbores iliceas, metis terreis circumfusas; hinc descendendo de monte directe versus eandem plagam perveniret ad quandam viam, que ducit de Pyleske in dictam possessionem Chas, iuxta quam ab occidente quandam arborem tilie vulgo hasffo, et aliam ilicis metis non circumdatas invenissent; abinde descendendo in quandam vallem, perveniret ad arborem sorbelli de novo meta terrea circumfusam, que terram dicte possessionis Chaas a terra nobilium de terra Rychewara distingeret et separaret; abhinc in eadem valle versus occidentem parvum eundo reflecteret in eadem ad aquilonem, et per bonum spacium currendo perveniret ad predictam magnam viam, iuxta

quam ab occidente in capite cuiusdam vallis metam terream cumulassent; et in eadem valle currendo versus occidentem, in superiori parte eiusdem vallis sub arbore ilicis metam cumulassent terream; abhinc ascendendo quendam montem parvum, ad eandem plagam procedendo, perveniret ad cacumen cuiusdam montis et ad metam terream antiquam, iuxta quam novam erexissent; abhinc ad eandem plagam descendendo montem, inter vineas parvum procedendo, iungeretur cuidam arbori ilicis meta terrea circumfuse; deinde descendendo pertingeret versus eandem plagam parvum eundo ad arborem ilicis similiter meta terrea circumdatam; abhinc descenderet in vallem et in eadem transiret ad ictum unius sagitte, reflectendoque in ipsa valle versus occidentem et parvum procedendo in eius medio inter terras arabiles metam terream cumulassent; deinde in eandem plagam girando perveniret duas arbores ilicis metis terreis circumfusas; dehinc ad eandem plagam parvum eundo perveniret ad magnam viam sub quodam monte existentem que ducit de Chatar in dictam possessionem Chaas, ubi a parte orientis quandam arborem ilicis pro meta consignatam meta terrea circumfodissent; abhinc ad eandem plagam currendo perveniret ad unum nemus, ubi metam terream cumulassent; abinde versus premissam plagam eundo caderet in dictum fluvium Warachka, que quidem mete a predicta arbore sorbelli usque ipsum fluvium Warachka ad partem meridionalem possessioni Wluesfalwa, ad aquilonem vero predictae possessioni Chaas distingerent et separarent, et ibi terminarentur. Et quia predictis reambulacioni metarum renovacioni et ereccioni modo prescripto factis, nullus vicinorum aut commetaneorum earundem possessionum contradictor obviasset, vel eciam quia nullus eidem alter contradixisset vel contradictor apparuisset, idcirco ipsas possessiones modo annotato reambulatas et metarum renovacione circumfusas necnon ab aliorum iuribus possessionariis sequestratas, prelibato abbati monasterii Zaladiensis et suo conventui, eo iure quo ipsis dinosceretur pertinere, relinquissent perpetuo possidendas. Datum vigesimo quarto die termini prenotati, anno supradicto. In cuius rei memoriam firmitatemque perpe-

tuam presentes literas privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas.

Függő pecsét nyomaival; eredetije a zalavári apátság házi ltárában. Loc. 5. 1. 2. — Apáti, Borlovfelde, Szentiván birtokok határjárása úgy látszik elmaradt; Adrián-Martin birtokról a hódmezővásárhelyi plébános urtól 1881-ben úgy értesültem, hogy Martel nevű puszta Hódmezővásárhely határában ma is létezik; különben v. ö. Teleky: Hunyadyak kora X. 256. l. Nagy Imre.

207. I. *Károly király az ország hatóságait utasítja, hogy Lendvai Miklós zalai főispánt atya hűtlensége miatt kereset alá ne vonják. Visegrád, 1335. jul. 27.*

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis universis baronibus, specialiter palatino et iudici curie sue, comitibus parochialibus, castellanis, nobilibus, officialibus et aliis quibuslibet iusticiariis regni sui et eorum vices gerentibus nunc et pro tempore constitutis, quibus presentes ostendentur, salutem et gratiam. Cum nos magistrum Nicolaum filium Stephani filii Hoholt comitem Zaladiensem super universis damnis nocumentis et iniuriis per predictum Stephanum patrem suum tempore infidelium nostrorum, quomodocunque quandocunque quibuscunque et qualitercunque factis illatis et perpetratis reddiderimus expeditum, volumus et fidelitati vestre firmiter precipiendo damus in mandatis, quatenus eundem magistrum Nicolaum super damnis nocumentis et iniuriis, per prefatum Stephanum patrem suum tempore infidelium nostrorum quandocunque quibuscunque quomodocunque et qualitercunque factis illatis et perpetratis, iudicare vel vestro compellere astare iudicatum non audeatis, quod nos eundem magistrum Nicolaum super premissis per patrem suum factis perpetratis et illatis testimonio presencium reddimus et reddidimus expeditum et penitus excusatum. Datum in Alto Castro, tercio die festi beati Jacobi apostoli, anno domini M° CCC° XXX° quinto.

Hátlapján gyűrűpecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 603. 19. dipl. oszt. 2942. Nagy Imre.

208. *A nádor által Tapolczán tartott közgyűlésen a Harkali és Rezneki családbeliek peres ügyeikben választott bíróság elé utasítatnak. Tapolcza, 1335. aug. 13.*

Nos Wyllermus Drugeth palatinus et iudex comanorum damus pro memoria, quod in quadam nostra congregacione cum universis nobilibus Zaladiensis et Wesprimiensis comitatum, feria quarta proxima post quindenās festi sancti Jacobi apostoli in villa Thopolcha celebrata, inter cetera Kopoz filio Salamonis et Johanne fratre eiusdem ac Stephano et Gregorio filiis Johannis de Harkal ex una parte, item Michaele et Dominico filiis Gregorii neonon Georgio et Gregorio filiis Nicolai nobilibus de Reznuk ex altera coram nobis personaliter constitutis, propositum per eosdem extitit et relatum, quod ipsi causas et causarum articulos hinc et inde inter partes ad deliberacionem in ipsa nostra congregacione habendam motas et exortas, inter partes in literis parcium plenius declaratas et habitas, unanimi voluntate, arbitrarie compositioni proborum virorum taliter submisissent ex nostra permissione, quod quilibet parcium predictarum quatuor probos viros pro sua parte, feria tertia proxima post octavas beati regis Stephani ad capitulum Castriferrei adducerent, qui presente eodem capitulo, auditis parcium propositicionibus et visis literis ac rationibus earumdem, deum pre oculis habendo, in omnibus premissis causis et earum articulis ad dictam congregacionem motis consedendo, absque crastinacione et resurreccione de eorum loco arbitrarentur inter partes, et secundum quod per eosdem octo viros idoneos fieret arbitrium inter partes, ipsius arbitrii seriem partes in literis eiusdem capituli nobis in octavis Nativitatis beate Marie virginis tenerentur reportare; tali obligacione mediante, quod si aliqua parcium arbitrium eorumdem octo proborum virorum non acceptaret vel de eodem arbitrio resiliret in toto vel in parte, aut si alicuius partis arbitratores finem uno et eodem die dare nollent, extunc eadem pars contra partem alteram ipsum arbitrium acceptantem, in duabus marcis ante litis ingressum persolvendis convicta haberetur eo facto. Datum quinto die congregacionis et loco memoratis, anno domini M^o CCC^o trecesimo quinto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 300. 25. dipl. oszt. 2947. Nagy Imre.

209. *A zalacári convent jelentése I. Károly királyhoz, Réce névű birtok iránt teljesített vizsgálatról. 1335. sept. 3.*

Excellentissimo domino eorum Karolo dei gracia illustri regi Hungarie conventus monasterii beati Adriani de Zala oraciones in domino assiduas et devotas. Literas vestre celsitudinis honore debito recepimus hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis conventui ecclesie Zaladiensis salutem et graciam. Dicit nobis Johannes filius Laurencii filii Emerici, quod Johannes filius Georgii filii Mark, super facto possessionis Reche vocate in comitatu Zaladiensi existentis, quam nos nomine possessionis Nicolai filii Henrici notorii infidelis dicto Laurencio patri suo pro fidelitatibus et fidelium serviciorum meritis ipsius contulisse-mus, aggravare niteretur, dicendo quod dicta possessio non ipsius Nicolai filii Henrici extitisset, sed idem Nicolaus ipsam possessionem a Tyburch potencialiter et indebite occupasset; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Petrus filius Johannis homo noster ab omnibus quibus decet et licet, sciat et inquirat de premissis omnimodam veritatem; et post hec prout vobis veritas constiterit, per eosdem nobis fideliter rescribatis. Datum in Wyssegrad, in festo beate Margarete virginis, anno domini Millesimo CCC° XXX° quinto. Verum cum nos vestris preceptis obedire cupientes ut tenemur, cum predicto Petro filio Johannis homine vestre maiestatis discretum virum Petrum presbiterum nostre ecclesie capellanum ad exequendum premissum negocium duximus destinandum, qui ad nos reversi concorditer retulerunt, quod ipsi feria sexta proxima ante festum Nativitatis beate virginis accedendo, a nobilibus et ignobilibus huius provincie hominibus, a secularibus et ecclesiasticis personis a quibus decuit, diligenti inquisitione facta, sicut scire potuissent, Georgius filius Mark porcionem suam in prefata possessione Reche habitam, magistro Tyburchio phisico pignori obligasset, et postmodum eidem perpetuo

asset, et idem Tyburcius phisicus Nicolao filio Herrii condam palatino vendidisset possidere. Datum tercio die diei inquisitionis antedictae, anno domini M^o CCC^o XXX° quinto.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 31. 3. dipl. oszt. 2940. Nagy Imre.

210. *A vassvári káptalan előtt András fia László, Aszóvölgy nevű birtokot visszaváltja. 1335. sept. 14.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, significamus tenore presencium universis, quod Ladislaus filius Andree de Azzwelgh ex una, Paulus filius Mychk de Lyppart pro se et Andrea ac Stephano filiis suis personaliter, pro Gregorio vero et Johanne fratribus suis ac Demetrio filio Nicolai cum literis procuratoriis ex altera, coram nobis constituti, licet super possessione Azzuwelg in comitatu Zaladiensi existente causa inter partes suscitata et diucius fuerit ventilata, tamen per ordinationem proborum virorum taliter dixerunt se convenisse, quod quia eadem possessio ab eisdem Ladislai filii Andree prioribus generationibus et propinquis, Petro Mychk Nicolao filiis Ghylvolt, demum et eiusdem filiis Mychk devenerit, sed quia ius generationis invenisset iterum eidem Ladislao filio Andree ipsam possessionem Azziwelg debere pertinere, sicut secundum sententiam proborum virorum arbitratum extitisset, quomodo-cunque et qualitercunque sepedictis filiis Mychk et Demetrio filio Nicolai eadem possessio Azzwwelg devenisset, et cuius-cunque iuris titulo eandem possedissent, ipsam inquam possessionem Azzwelg cum plenitudine sui iuris et utilitatibus vendidit dedit tradidit et reliquit idem Paulus pro sexaginta marcis denariorum plenarie receptorum coram nobis prescripto Ladislao filio Andree perpetuo possidere, in filios filiorum heredumque per heredes, hoc adiecto, ut lapsu temporum nec ipse Paulus nec Gregorius Johannes et Demetrius nec ipsorum filii filiorumque successores, ratione prescripte possessionis Azzwelg eundem Ladislaum filium Andree ipsiusque posteritates valeant vel possint molestare; et si aliquis eorum inquietare attentaret, ipse Paulus et filii sui ab eisdem fratribus suis et proximis tenebuntur expedit; ad quod se

obligavit; literas autem quibus mediantibus eandem habuerunt et tenuerunt, ipsi Ladislao reddidit; quas reservavit vel reddere non posset, viribus reddidit carituras et inanes; et sic universis causis eorum hinc et inde motis et subortis usquemodo inter partes, ad plene pacis dixere se devenisse unionem et penitus concordasse. Datum in festo Exaltacionis sancte crucis, anno domini M° CCC° XXX° quinto.

A XVI-ik század közepén fél ív papírra írt egyszerű másolata a gr. Draskovics cs. ltárában őriztetik. Nagy Imre.

211. *Az újudvari convent bizonyáglevelé Baczonak nevű birtok-
ban történt osztályról. 1335. nov. 18.*

Conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Novacuria, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presens scriptum intuentibus, salutem in salutis largitore. Cum plerumque acta hominum iuxta oblivionem vel calumnia lapsu temporum soleant illicite et indebite retractare, nisi provide literarum testimonio confirmentur et per scripta in memoriam revocentur posteriorum, ad universorum igitur noticiam harum serie literarum volumus pervenire, quod cum ad instanciam et petitionem Mikaelis filii Dionisii de Bachanag et Petheu filii Chidboi, qui pro Gregorio filio magni Georgii cum literis procuratoriis conventus nostri in nostri presencia astitit, virum idoneum Benedictum sacerdotem et capellanum nostrum ad videndam divisionem super possessione Bachanag in comitatu Zaladiensi existenti fiendam inter ipsos destinassemus, tandem idem homo noster ad nos rediens nobis retulit, quod feria sexta proxima post festum sancti Martini confessoris in possessione Bachanag antedicta talis divisio facta extitisset: quod ab oriente ab abiete incipiens infra ad plateam ville, et iuxta eandem plateam simul cum sessionibus pro iobagionibus aptis a parte occidentali, et cum sessione magni Georgii cum terris undique existentibus et infrascriptis, videlicet a prefata platea ville paululum ad meridiem veniendo usque arborem cuiusdam sorbelli, ab arbore ad montem, abhinc ad aquilonem, deinde infra ad arborem pomi, deinde a parte aquilonis infra ad fluvium Bokonuk vocatum, abhinc ad partem meridiem ad metas

Pauli filii Hernici et ibi separat a metis eiusdem; deinde supra ad montem, abhinc ad meridiem ad abietem prius nominatam, predicti nobiles dedissent et assignassent Gregorio filio magni Georgii; insuper iidem nobiles ab abiete incipiens prius nominata in monte vadit ad partem meridionalem de monte infra ad arborem cherasis, a pretacta platea ville a parte orientali simul cum sessione Mikaelis filii Dionisii et aliis sessionibus pro iobagionibus aptis cum terris et fenetis et loco unius molendini infra usque metas Stephani filii Georgii inter duos montes ab oriente, et ab oriente et ab occidente dicti nobiles dedissent et contulissent Mikaeli filio Dionisii possidendam; item a fluvio Bokunuk ubi est transitus eiusdem aque ad terram Hargasfeuld vocatam, et ibi cadit in viam, per quam pergentes ad Bokonuk, iuxta eandem viam ad partem aquilonis eundo, ubi est transitus cuiusdam silve et ibi saltat de via ad dumum rakatiabukur vocatum, et vadit supra ad occidentem et ibi transit quoddam fenetum iuxta arborem ilicis ad partem occidentis et ad arborem ilicis cruce signatam, abhinc ad partem aquilonis ad metas filiorum Lichert, deinde ad arborem pomi, abhinc ad arborem nucis, dehinc infra ad fluvium Bokonuk, abhinc infra ad locum prius memoratum, omnia circumscripta cum terris arabilibus et fenetis cessissent et devolute extitissent in porcionem Gregorii filii magni Georgii; terras vero arabiles Saasteluk et Hargasfeuld vocatas supra pretactam viam usque ad vineas ad occidentem adiacentes, predicti nobiles dedissent et donassent Mikaeli filio Dionisii in filios filiorum suorum cum fenetis perpetuo possidendas tenendas et (h)abendas, vineas vero in predicta possessione existentes eo modo divisissent, quod viginti septem vineas in dicta possessione predicti nobiles dedissent et contulissent cum terris et fenetis seu sessionibus prescriptis Gregorio filio magni Georgii memorato in filios filiorum suorum pacifice et quiete possidendas et (h)abendas, Mikaeli vero filio Dionisii e converso similiter viginti septem vineas in predicta possessione nobiles iamdicti dedissent et contulissent perpetuo possidendas et (h)abendas, novas vero vineas si qui in dicta possessione plantaverint, Gregorius et Mikael predicti pariter processu temporum dividere teneren-

tur; terras vero campestres et silvas seu virgulta predictae possessionis, donec partes predictae diviserint pariter in sequentibus temporibus partes predictae percipere tenerentur. Ceterum super universis et causarum articulis hinc et inde et specialiter super causis possessionum usque datum presencium inter eos in presencia cuiuslibet iudicis motis et suscitatis, plene partes predictae, prout per eosdem propositum et relatum extitit, se reformarunt, eo quod pars ipsarum parcium partem alteram super omnibus iniuriis et causis reddidit expeditam et per omnia satisfactam; partes predictae insuper taliter se obligarunt, quod presentem divisionem neutra ipsarum aliquammodo poterit retractare; si qua vero earumdem parcium prescripte ordinacioni contraire attentaverit, parti adverse decem marcas, salva porcione iudicis, ante litis ingressum solvere teneretur. Datum sabbato secundo die divisionis antedictae, anno domini M^o CCC^o XXX° quinto.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 400. 5. dipl. oszt. 2960. Nagy Imre.

212. *A zalavári convent előtt Karmacs Mihály és fiai, Vonyarcz nevű birtokukat Barnagi Pethőnek eladják. 1335. dec. 8.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani de Zala significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Micahel filius Pauli de Kormoch unacum Nicolao et Mauricio filiis suis, ipse vero Nicolaus pro Georgio filio suo ab una parte, magister Petheu filius Michaelis de Barlag ex altera, personaliter coram nobis constituti, iidem Micahel Nicolaus et Mauricius possessionariam porcionem eorum iuxta Balatinum in Babucha alio nomine Vnorch nuncupatam habitam, ipsos pleniter contingentem, cum porcione patronatus ecclesie beati Micahelis archangeli in eadem habite, locis sessionalibus et universis suis utilitatibus et attineneciis, videlicet silvis fenetis vineis et terris arabilibus, sub metis et terminis infrascriptis, confessi sunt vendidisse prefato magistro Petheu Marko et Matheo fratribus suis filiis dicti Micahelis de Barlag pro quadraginta marcis, ut dictum est, plene habitis ab eisdem, per eosdem in filios filiorum suorum heredum per heredes perpetuo et inrevocabiliter possidendam tenendam

pariter et habendam; cui quidem vendicioni seu emcioni, presente Nicolao presbitero nostro testimonio per nos ad hoc deputato, per relacionem eiusdem nobis recitando, Ladislaus filius Gula, Micahel filius Morcolph, Colomanus filius Johannis et Micahel filius Petri de eadem Kormoch ipsorum generationes personaliter inibi comparendo, consensum permissionis et assensum prebuisent per omnia liberalem, tali federe et condicione mediante, quod si idem magister Petheu et fratres sui suprascripti, per quempiam processu temporis et ipsorum posteritates occasione memorate vendite possessionis legitime impeterentur vel molestarentur, extunc Micahel Nicolaus et Mauricius prenotati expedire tenebuntur propriis eorum laboribus et expensis magistrum Petheum ac fratres suos seu posteritates ipsorum antedictas, ut assumptum extitit coram nobis; qui si possent vel non curarent, extunc ante litis ingressum preter porcionem iudicis quinquaginta marcas dare tenebuntur Micahel et filii sui antedicti Petheu et fratribus suis prememoratis. Cuius quidem vendite terre seu possessionis mete pretacte ut dictum est, hoc ordine girantur et distinguntur: quod prima scilicet meta incipit a parte meridionali iuxta Balatinum super quadam tenera arbore nucis terris subtus circumfusa, inde progreditur versus aquilonem, iuxta locum eundo Nogmege vocatum, iuxta quem est curva arbor piri, inde eundo ad eandem plagam pervenit ad quendam locum vulgo Quesedire vocatum, inde pervenit ad unum montem in cuius latere a parte occidentis sunt lapides mescescu dicti, adhuc ad aquilonem eundo pervenit ad locum Ozov vocatum, adhuc ad eandem plagam aquilonis eundo pervenit ad metas Walus dicti, inde revertitur iterum ad Balatinum ad partem meridionalem, ubi iuxta ipsum Balatinum similiter incipit super arbore rufi salicis, subtus quam est meta terrea, inde directe itur versus aquilonem, pervenit ad antiquum fimatam locum in quo est vetus cisterna, abhinc versus aquilonem eundo pervenit similiter ad metas terre Walus, ibique terminantur. Ut igitur presens vendicio seu emcio robur perpetue optineat stabilitatem (*így*), ne processu temporum per quempiam in irritum revoce-
tur, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas.

Datum sexta feria proxima post festum beati Nicolai confessoris, anno domini M° CCC° XXX° quinto.

Hártyáról függő ép pecséttel; eredetije a gr. Festetics cs. ltárában. Zalad. 14. e. Nagy Imre.

213. *A kapornaki convent előtt Gyula fia Miklós, Hetés nevű birtokban egy részt megszerez. 1336. jan. 11.*

Nos conventus monasterii sancti Salvatoris de Kopornuk, ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Erb et Nicolao filiis Johannis filii Hetys de Hetys, ipsi Nicolao tam pro se quam pro Petro filio suo ab una, item Nicolao filio Jule de eadem filiolo dicti Erb personaliter coram nobis parte ab altera constitutis, iidem Erb et Nicolaus filii Johannis confessi sunt ministerio vive vocis, quod cum prefatus Nicolaus filius Jule in diversis eorum expedicionum et necessitatum articulis suis rebus et laboribus minime parcens, imo in ipsorum subsidium et augmentum, exceptis eius fatigacionibus, sex marcas expenderit, que omissis minimis sumtibus possent enarrare, nec ipsas sex marcas propter eorum inopiam et egestatem ipsi Nicolao valerent refundere, ob hoc in recompensacionem eiusdem quandam particulam de possessione eorum hereditaria in dicta Hetys ipsos contingente, sessioni aptam, cum (h)orto aqua et virgulto circa possessionem et terram eiusdem Nicolai filii Jule cum sua generacione a parte aquilonis existentem, que quidem particula terre a terra eorundem Erb et Nicolai metis separatur infrascriptis, scilicet: prima meta a parte orientis incipit in via magna, per quam itur in villam Egurzyg in fine terrarum fimatarum, et tendit directe ad occidentem ad arbores piri pomi et nucis circa rivulum, et inde subiit ipsum rivum, et in medio eiusdem parumper tendit ad aquilonem et exinde exeundo tendit iterum ad occidentem ad quoddam virgultum circa vineam Egidii a parte meridiei, et per metas et terminos ipsius vinee dirigitur ad eandem plagam occidentalem ad magnam viam, scilicet ad metas ecclesie de Chatar, et ibi terminatur, dederunt et contulerunt ipsi Nicolao filio Jule et per eum suis heredibus iure perpetuo et irrevocabiliter possiden-

dam et habendam. Preterea prefatus Erb medietatem possessionarie porcionis sue, in terris arabilibus silvis et pratis, dedit et contulit prefato Nicolao filiolo suo similiter perpetuo possidendam, asserens ut idem in omnibus opportunis debitum carnalis filii sibi impendisset et in futurum speraret impensurum. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem, ad instanciam et petitionem parcium predictarum nostras literas concessimus nostro sigillo pendenti munimine roboratas. Datum feria quinta proxima post festum Epiphannie domini, anno eiusdem M^o CCC^o XXX° sexto.

Sárga selyem-kőczon függő ép pecséttel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1597. 31. dipl. oszt. 2986. Nagy Imre.

214. I. Károly király adománylevele Orbonak nevű birtokról, Vörös Bánd hegyesdi várnagy részére. 1336. apr. 25.

Carolus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris ac montis sancti angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore. Iustis petencium desideriis consensum prebere ius invitat et regalis munificencia exhortatur, in his precipue que subditorum commodis videntur utiliter convenire. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum nobilis vir magister Band rufus castellanus noster de Hegusd ad presenciam nostre maiestatis accedendo, quandam possessionariam particulam Vrbonuk nominatam, de alia possessione principali eodem nomine Vrbonuk vocitata in comitatu Zaladiensi existenti per nostram maiestatem sibi collata fore defalcata, et per quondam Matheum dictum Fiw sine herede defunctum occulte observatam et detentam asseruisset, et a nobis eandem tamquam ad ipsam principalem possessionem pertinentem, nomine eciam possessionis hominis sine herede defuncti ad nostram collacionem expectantem sibi perpetuo conferri postulasset; tandem nos quia de veritate dicte rei plenam veritatem non habentes, utrum ipsa possessionaria porcio de membro (*igy*) esset principalis possessionis prenotate, vel modo predicto ad nostram collacionem

pertineret nec ne, fidelibus nostris capitulo ecclesie Wesprimiensis super hoc ad sciendam et indagandam omnimodam veritatem, facti seriem exinde nobis rescribere debentibus, dedissemus scribes in mandatis. Post hec receptis literis rescripcionalibus super hoc a capitulo memorato, quia ex serie literarum earundem reperimus memoratam possessionariam particulam olim de ipsa principali possessione Vrbonuk esse defalcata et specialiter per mortem eiusdem Mathei sine herede defuncti ad nostram utique collacionem pertinere, recordantes de fidelibus serviciis et fidelium serviciorum preclaris meritis magistri Band rufi supradicti, per que ipse nostre benignitatis personam studuit fideliter pro se efficere graciosam, memoratam possessionariam particulam Vrbonuk dictam titulo et modo prenotatis ad nostram collacionem pertinentem, ipsi magistro Band et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, de consilio prelatorum et barronum regni nostri consilio prematuro, ex certa sciencia perpetuo iure duximus conferendam. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas duplicis sigilli nostri novi et autentici munimine roboratas. Datum per manus venerabilis viri magistri Tatamerii Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii dilecti et fidelis nostri, septimo kalendas Mai, anno domini M^o CCC^o XXX° sexto, regni autem nostri anno similiter XXX° sexto; venerabilibus in Christo patribus dominis Chanadino Strigoniensi, fratre Ladislao Colochensi aule nostre cancellario ecclesiarum archiepiscopis, Nicolao Jauriensi, Ladislao Quinqueecclesiensi, Andrea Transsilvano, Ladislao Zagrabiensi, Andrea Waradiensi, fratre Rodolpho Waciensi, Nicolao Agriensi, Jacobo Chana diensi, Meskone Wesprimiensi aule domine regine consortis nostre charissime cancellario, Bosnensi et Sirimiensi sedibus vacantibus, fratre Vito Nitriensi et fratre Paulo Albensi de Nandor ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus; magnificis viris Villermo Drugeth palatino et iudice comanorum, Demetrio magistro tavarnicorum nostrorum, Thoma voiwoda Transsilvano et comite de Zonuk, Paulo iudice curie nostre, Mikch bano tocius Sclavonie, Nicolao bano de Macho, Paulo magistro tavarnicorum diete do-

mine regine et iudice curie eiusdem, Dionisio dapiferorum nostrorum, Stephano agasonum nostrorum magistris, et magistro Nicolao comite Posoniensi aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Sárga selyemzsinóron függő pecsét-töredékkel; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. «Molnári» 82. 3. Nagy Imre.

215. *A vasvári káptalan előtt a Buzád nemzetségből való Lendrai Miklós zalai főispán és fiai, Elő-Bázó birtokukat Bene fiának Benedeknek és társainak Páka-Szentgyörgy nevű birtokáért elcserélik, 1336. sept. 18.*

Capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castro-ferreo, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore. Quoniam que aguntur in tempore, ne simul cum lapsu temporis delabantur, patrocínio literarum solent communiri. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus declarare, quod magister Nicolaus filius Stephani filii Hoholth de genere Buzad magister agazonum reginalium et comes Zaladiensis, necnon magister Stephanus filius eiusdem magistri Nicolai tam pro se quam pro Franchisko et Johanne aliis iunioribus filiis eiusdem magistri Nicolai ex una parte, Benedictus filius Bene de Sancto Georgio de iuxta fluvio Paaka, Egidius filius eiusdem Benedicti tam pro se quam pro Johanne et Demetrio aliis filiis eiusdem Benedicti, item Bartholomeus et Blasius filii Petri fratris ipsius Benedicti filii vero Bene superius nominati ex altera, coram nobis personaliter constituti, unanimi consensu et pari voluntate in ipsorum possessionibus infrascriptis, Paka-Scenth-Gurg et Ellueybaza vocatis in comitatu Zaladiensi existentibus, tale concambium inter se ordinasse et fecisse retulerunt et fecerunt coram nobis, quod memorati Benedictus, Egidius filius suus ut premissum est pro se et pro Johanne ac Demetrio predictis, item Bartholomeus et Blasius filii supradicti Petri filii Bene in nostri presencia personaliter comparentes, memoratam possessionem eorum totam hereditariam, quam habent ibi iuxta fluvium Paaka a parte orientali Paaka-Scenth-Gurg vocatam, cum patronatu ecclesie sancti Georgii prout eos contingit, et aliis utilitatibus suis universis, molen-

dinis sessionibus et quibuslibet attinenciis suis intra metas suas situatis, sicut per eos, per eorum progenitores possessa extitit, in concambium prescripte possessionis magistri Nicolai Ellueybaza vocate, dederunt reliquerunt et assignarunt eidem magistro Nicolao Stephano Franchisko et Johanni filiis suis perpetuo inrevocabiliter possidendam in filios filiorum heredumque per heredes. Cui quidem possessioni possessionem Johannis et Kosa filiorum Stephani filii Adriani Scenthwynchlou vocatam et possessionem comitis Band rufi Wuzullov vocatam a parte aquilonis, item a parte orientis possessionem eiusdem magistri Nicolai Laab vocatam, a parte meridionali similiter possessionem eiusdem magistri Nicolai Paaka-Scenth-Gurg nominatam esse vicinas retulerunt; e converso vero in concambium supradicte possessionis Paaka-Scenth-Gurg vocate memoratus magister Nicolaus et Stephanus filius suus, tam pro se quam pro Franchysko et Johanne filiis ipsius magistri Nicolai comparentes, sepedictam possessionem eorum Ellueybaza nominatam, cum suis utilitatibus omnibus, sessionibus pratis nemoribus, terris arabilibus, silvis et aliis quibuslibet attinenciis suis intra metas suas existentibus, prout per eosdem possessa fuit, dederunt assignarunt et reliquerunt Benedicto filio Bene, Egidio Johanni et Demetrio filiis suis, necnon Bartholomeo et Blasio filiis Petri filii Bene perpetuo inrevocabiliter pacifice et quiete possidendam in filios filiorum heredumque per heredes. Huic autem possessioni a parte orientis possessionem Johannis Nicolai et Stephani filiorum Pauli filii Adriani Baza vocatam, a meridie autem possessionem Georgii filii Simonis bani Churnuha vocatam, ab occidente vero possessionem Beke Ladislai et Barla filiorum Alexandri Churnukfolua dictam, et ab aquilone possessionem supradicti magistri Nicolai Paakazyg nominatam contiguas et vicinas retulerunt. Nihilominus propter perpetue firmitatis huius concambii conservationem, partes tale vinculum inter se ordinantes et in se ultro assummentes, ut Benedictus filii et fratres sui supradicti ipsorumque successores in dicta possessione Paaka-Scenth-Gurg vocata, per eosdem magistro Nicolao et filiis suis tradita, eundem magistrum Nicolaum, filios suos, ipsorumque

posteritates, ab omnibus legitime molestare volentibus tenentur expedire et pariter defensare in eademque conservare, qui si non possent, possessionem Ellueybaza eisdem magistro Nicolao, filiis suis, remittere tenebuntur pleno iure; magister autem Nicolaus et filii sui eorumque posteritates sepefatum Benedictum, filios et fratres suos superius expressos ipsorumque successores in dicta possessione Ellueybaza vocata ab omnibus legitime inquietare et molestare volentibus defensare tenebuntur et conservare in eadem, si qui nollent vel nequirent, possessionem Paaka-Scenth-Gurg nominatam eidem Benedicto filiisque et fratribus suis ac eorum heredibus reddent et remittent pacifice possidendam; ad que premissa omnia partes se spontanea obligarunt voluntate. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, nostras concessimus literas privilegiales sigilli nostri munimine roboratas medioque alphabeto intercisas. Datum feria quarta proxima post festum Exaltacionis sancte crucis, anno domini M^o CCC^o XXX° sexto; magistro Andrea preposito, Michaele cantore, Gregorio custode, Johanne decano ecclesie nostre existentibus.

A pecsét hártaszalagon függött, alúl chyrographummal; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 603. 20. dipl. osxt. 3015. Nagy Imre.

216. *A vasvári káptalan előtt Kalmer fiai János és Mihály ellent mondanak annak, hogy Ságodi Pál Pászca nevé birtokba magát beiktattatta. 1336. oct. 6.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo damus pro memoria, quod Johannes filius Kalmerii pro se et pro Michaele fratre suo ad nostram personam accedendo presenciam, dixit nobis protestando, quod Paulus filius Oliverii de Sagud, ipsam possessionem ipsorum filiorum Kalmeri Pazaba vocatam prope Egurzyg iuxta fluvium Zala existentem, a domino rege perpetuo sibi dari et conferri postulasset, et eandem sine scitu ipsorum reambulari et sibi statui fecisset in preiudicium et gravamen eorumdem, et si de statucione et reambulacione eiusdem possessionis tunc eis scire constitisset, statucioni contradictores extitissent; quare idem Johannes filius Kalmerii suo et Michaelis

fratris sui nomine, dominum regem super collacione et donacione, Paulum vero de Sagud super occupacione et petitione dicte possessionis Pozaba vocate per modum protestacionis prohibuit coram nobis, contradicendo collacioni occupacioni et statucioni possessionis prenotate, nomine iuris eorumdem. Datum in octavis sancti Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o XXX° sexto.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 17. 3. dipl. oszt. 3016. Nagy Imre.

217. *A zalavári convent előtt a Pécz nemzetségből való Szöllősi Lukács, Szöllős nevű birtokból nővére illetőségét kiadja. 1336. oct. 7.*

Conventus monasterii beati Adriani (de) Zala, universis Christi fidelibus quibus presentes ostenduntur, salutem in eo qui est omni vera salus. Universorum tam presencium quam futurorum noticie harum insinuacione literarum volumus fieri manifestum, quod magister Lucachius filius Jacobi de Zeuleus de genere Pech ab una parte, Stephanus filius Laurencii de Bukud pro nobili domina consorte sua Chuna vocata filia videlicet predicti Jacobi sorore prescripti Lucachii et pro Johanne filio eiusdem domine et suo ab altera, personaliter coram nobis constituti, prefatus Lucachius de sua portione hereditaria in possessione eorum Zeleus vocata habita, a suis fratribus debita divisione excepta, a parte aquilonis ad orientem superius ecclesiam beati Georgii martiris in eadem constructam, duobus fundibus (*így*) iobagionum dicti Lucachii incipiens, sibi retinens quatuor integros fundos pro hospitibus locis sessionalibus habendis latitudine sexaginta septem amplexibus regalibus per modum regni existentes cum septuaginta quinque terris arabilibus fimatis et campestribus, per erbas adiacentibus, cum fenilis seu pratis prout quatuor fundibus fieri competit et solet, dedit donavit et contulit et tradidit prescripte domine Chuna sorori sue et Johanni filio eiusdem predicto cum eorumdem fundorum utilitatibus et pertinenciis suis universis, pro quarta puellari eiusdem domine ac occasione proximitatis per eosdem in filios filiorum suorum perpetuo et irrevocabiliter possidendas; cui donacioni magister Ladislaus et Lucachius filii Ladislai proximi

prescripti magistri Lucachii personaliter coram nobis comparendo, consensum permissionis et assensum prebuerunt per omnia liberalem; ecclesiam vero et silvam ac gramina, sicuti donacioni prelibate attinet, in communi possidebunt; nec hoc pretermittamus, quod literas priores super hoc confectas cassatas commiserunt et inanes; addicimus eciam, quod idem Stephanus prescriptum Lucachium proximum suum in facto integre quarte puellaris ut procurator prescripte domine consortis sue existens, reddidit expeditum penitus et per omnia in hac parte super quarta domine consortis sue antedictae. Ut igitur presens factum robur perpetue optineat stabilitatis, presentes concessimus literas nostro sigillo communitas. Datum feria secunda proxima post octavas beati Michaelis archangeli, anno domini M° CCC° XXX° sexto.

Hártyaszalagon függött pecsét nyomaival; eredetije a N. Múzeumban. Nagy Imre.

218. *Tamás tihanyi apát és conventje, Arács Aszófő Örvényes és Udvari nevű birtokokért, Szöllös és Gelemen nevű Veszprém vármegyei birtokokat a veszprémi káptalannak cserébe adja. Arács, 1337. mart. 22.*

Frater Thomas miseracione divina abbas et conventus monasterii Tykonienensis, omnibus Christi fidelibus, presentibus et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum honorabiles et discreti viri capitulum ecclesie Wesprimiensis, nos ratione quarundam possessionariarum porcionum ipsorum, in possessionibus Arach Ozoufew Ewrmenus et Vduory vocatis, in comitatu Zaladiensi habitis existencium, per dominum Andream quondam regem Hungarie felicis recordacionis, pro corona aurea quondam domine Kesle regine Hungarie recolende memorie, per eundem dominum Andream regem de dicta ecclesia Wesprimiensi in succursum sancte Herosolimitane terre proficiscendum optenta et recepta donatarum, in causam attraxissent, demum nos cum dicto capitulo ex permissiva iudiciaria licencia magnifici viri comitis Pauli iudicis curie serenissimi principis domini Karoli dei gracia illustris regis

Hungarie, componentibus et ordinantibus probis viris, in talem devenimus concordie unionem, quod predictum capitulum Wesprimiense predictas possessionarias porciones ipsorum, quas eciam nos in antea pro quodam concambio habebamus, nobis cum sessionibus populis seu condicionariis terris et quibuslibet utilitatibus et pertinenciis universis, dederunt reliquerunt et assignarunt perpetuo et irrevocabiliter possidendas et habendas; nos autem in concambium predictarum possessionariarum porcionum e converso, quia dictum capitulum concambium olim eis datum et ad eos deventum minime optinere et possidere valebat, possessionarias porciones nostras in possessionibus Sceleus et Gelemer vocatis in comitatu Wesprimiensi prope Wesprimium habitis existentes, cum locis sessionalibus et similiter populis seu condicionariis, nunc de eisdem possessionibus dispersis, terris arabilibus et campestribus, silvis pratis et aliis quibusvis utilitatibus et attinenciis universis, ex consensu et assensu comitis Renoldi officialis et aliorum omnium nobilium iobagionum dicti monasterii nostri, dedimus et contulimus dicte ecclesie Wesprimiensi habendas perenniter, et sub usu capituli prenotati tradidimus irretractabiliter possidendas; assummentes nos dictum capitulum, et id se obligando assenserunt, nos et nostrum monasterium prenominatum, ab omnibus preteritu predictarum possessionariarum porcionum et utilitatum ac pertinencium earundem modo premissis in concambium traditarum, ordine iudiciario impetitoribus, mutua vicissitudine vigore instrumentorum ubique expediri propriis laboribus et expensis. Ut igitur presentis concambii et compositionis series successu temporum oblivionis nubilo minime detergatur, nec per quempiam nostrorum successorum valeat concuti aut aliquialiter infirmari, sed firma semper et stabilis perseveret, in perennis rei testimonium atque robur, duorum sigillorum patrocinia, abbacie videlicet et conventus, presentibus duximus apponenda. Datum per manus fratris Johannis notarii nostri, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo, undecimo kalendas Aprilis; religiosis viris fratribus Michaelae custode, Johanne cantore ceterisque fratribus in dicto monasterio existentibus et iugiter deo famulantibus.

A pecsétek hiányzanak; eredetije a veszprémi kápt. ltárában, Caps. II. «Arács» csomagban őriztetik. Vég hely D.

219. *A vasvári káptalan jelentése I. Károly királyhoz, hogy a magban szakadt Rezneki Herbord birtokai, a vele egy Chaby nemzetségből származó Rezneki Jakab fiát Lukácsot mint legközelebbi oldalrokont illetik. 1337. mart. 31.*

Excellentissimo domino suo Karolo dei gracia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie sancti Michaelis de Castro-ferreo oraciones in filio virginis gloriose. Literas vestre celsitudinis cum omni honore recepimus ut tenemur hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Castriferrei salutem et gratiam. Dicunt nobis Lukachius filius Jacobi et Georgius filius Nicolai de Reznuk de genere Choby suo et tocius generacionis ipsorum vice et nomine, quod magnificus vir comes Paulus iudex curie nostre, universas possessiones Herbordi filii Herbordi fratris et proximi eorumdem in propria linea consangvineitatis ipsos contingentes et tam ratione ipsius proximitatis quam ratione generacionis ad ipsos pertinere debentes, nomine possessionum hominis sine herede decedentis a nobis sibi dari et conferri perpetuo impetrasset, in preiudicium iuris ipsorum et gravamen; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus filius Kemen vel Beder filius Stephani altero absente homo noster, ab omnibus hominibus clericis et laycis in comitatu Zaladiensi ubi possessiones ipsius Herbordi existant, sciat et inquirat omnimodam veritatem utrum, ipse Herbordus iam defunctus eosdem Georgium et Lukachium in proxima linea consangvineitatis contingat aut de generacione eorumdem Georgii et Lukachii et aliorum proximorum ipsorum fuerint nec ne, et ipsius Herbordi possessiones legitime successionis iure ad eosdem ipso Herbordo defuncto possint pervenire, et tandem facti seriem nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, feria secunda proxima post dominicam Reminiscere, anno domini M° CCC° XXX° septimo. Verum cum vestris preceptis et mandatis in omnibus fideliter obedire tenemur, cum prefato

Bedur filio Stephani de iuxta Zala homine vestro, hominem nostrum Martinum sacerdotem ecclesie nostre canonicum pro testimonio transmisimus ad premissa exequenda, qui ad nos reversi concorditer retulerunt, quod sabbato die proximo ante dominicam Oculimei accedendo, tam in comitatu Zala-diensi ubi predictae possessiones Herbordi sunt, quam etiam alias ubi et a quibus decuisset, diligenti inquisitione habita, a nobilibus et innobilibus hominibus, sacerdotibus clericis et laycis et cuiusvis status hominibus se scivisse retulerunt, quod predictus Lukachius esset filius Jacobi uterini fratris Herbordi de Reznuk iam defuncti, et universe possessiones eiusdem Herbordi iure fraternitatis et propinquioris linea consanguinitatis et generacionis ipsi Lukachio filio Jacobi fratris dicti Herbordi de iure et legitime pertinerent. ipseque Georgius filius Nicolai et fratres eiusdem ac idem Herbordus filius Herbordi et predictus Lukachius filius Jacobi in una linea consanguinitatis essent et generacionis, sed ipse Lukachius in propinquiori linea fraternitatis esset cum Herbordo prenotato, et possessiones eiusdem Herbordi magis et principaliter ipsi Lukachio deberent pervenire, post ipsum autem Lukachium prefato Georgio et ipsius fratribus videlicet generacionibus Herbordi et Lukachii predictorum. Datum feria secunda proxima post dominicam Letare, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Reisig cs. birtokában Vas megyében. Közölve Géresi Kálmán másolatából.

220. *Pál országbíró egy ló becsértékét, mely lóért a billei nemesek Moyus fiával Mihálylyal párbaft szándékoztak vívni, békebírság fejében fölveszi. Visegrád, 1337. apr. 7.*

Nos comes Paulus iudex curie domini regis damus pro memoria, quod nos quendam equum roh coloris, in quo Ladislaus filius Deers et Laurencius filius Gregorii de Byllye duellum cum Michael filio Moyus feria secunda proxima ante dominicam Invocavit, cuius proxime preterisset annualis revolutio, ut dicebat habitum, coram nobis dimicari facere intendebant, per nobiles regni estimari faciendo, scilicet in septem marcis estimatum, ad nos ab eisdem ratione iudicii pacis

recepimus. Datum in Wysegrad, feria secunda proxima post dominicam Judica, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 1536. 2. dipl. oszt. 3054. Nagy Imre.

221. *Mesko veszprémi püspök a pacsai egyházat s a dusnoki és isabori kápolnákat pártfogása alá veszi. Veszprém, 1337. jun. 1.*

Nos Mesko dei et apostolice sedis gracia episcopus ecclesie Wesprimiensis, aule domine regine cancellarius, significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod nos ex mandato et precepto domini nostri regis et regine, ecclesiam sancti Georgii martiris de Pacha simul cum duabus capellis ad eandem ecclesiam pertinentes (*így*) una que est in villa Dusnuk ad honorem sancti . . . . . edificata, secunda vero est in villa Isabor constructa ad honorem conversionis beati Pauli apostoli, in nostram recepimus protectionem specialem, cum omnibus ad eandem ecclesiam et ad predictas capellas pertinentibus, videlicet iobagionibus, terris arabilibus aut nemoribus, pratis vineis et aliis diversis utilitatibus et pertinenciis universis, ita videlicet, quod sacerdotem eiusdem ecclesie et predictarum capellarum, rebus et bonis eorumdem ac aliis utilitatibus, tam in vita quam in morte, aliquis hominum audeat et presummat damnum dare vel iniuriam inquirere; si quis enim contra presentes ausu temerario presumserit, ammonicione premissa satis non fecerit, indignacionem dei et nichilominus (*így*) nostram vel nostrorum successorum excommunicacionis incurrat ex officio. Datum Wesprimii, dominico die proximo post festum Ascensionis domini, anno domini Millesimo CCC^o XXX° septimo.

László veszprémi püspöknek 1349-ben Jakab pacsai lelkész kérésére kiállított átiratában, melynek eredetijét a szombathely-vasvári kápt. házi ltárában őrzik, C. 7. Véghely D.

222. *A kapornaki convent előtt Gosztolai Gergely és Beke, Vigmanfölde másképp Peturult nevű birtokot maguk közt felosztják. 1337. július 10.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk, tenore presencium significamus quibus expedit universis,

quod Georgio filio Gozthula de Goztula ab una, et Bekev filio Gregorii de eadem, tam pro se quam pro Johanne fratre suo uterino cum procuratoriis literis nostris sufficientibus parte ab altera personaliter coram nobis constitutis, propositum extitit per eosdem concorditer et relatum, ut in causa inter ipsos super facto possessionis olim Wygmanfeuldy vocate nunc vero Peturolt nuncupate mota, cum comite Zaladiensi per amicabilem compositionem proborum virorum ipsos reformancium, in talem formam pacis et concordie unionem devenissent, quod cum in eadem possessione nunc Peturult vocata quindecim curie ac mansiones existant, quinque mansiones integras ex ipsis a parte orientis cum terris arabilibus et fenetis ac utilitatibus nniversis ipsis attinentiis, idem Georgius dedisset et contulisset, quinimo dedit et assignavit coram nobis Bekeu et Johanni suis proximis supradictis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas; due vero mansiones remansissent prefato Georgio similiter perpetuo possidende, in filios filiorum suorum et habende; tali obligamento interiecto, quod si que parcium vel ipsorum heredes temporis in processu dictam compositionem et ordinationem violaverit, aut super facto possessionis pretacte in causam attraxerit, extunc eadem pars contra partem alteram dictam compositionem observantem in iudicio calumniacionis remanebit, prout ad id se sponte obligarunt. Preterea si lapsu temporum aliqua dictarum parcium per quempiam ratione possessionis predictae molestaretur aut in causam attraheretur, extunc alter horum iuvare tenebitur suis propriis laboribus et expensis. Ut igitur huius compositionis et ordinationis series robor obtineat perpetue firmitatis nec aliquialiter valeat in irritum revocari, partibus predictis nostras literas concessimus, nostri sigilli pendentis munimine roboratas. Datum feria quinta proxima ante festum beate Margarete virginis, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo.

Függő pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

223. *Mesko veszprémi püspök a zalai főesperes és az alatta álló lelkészek között fönforgott ügyet elhalasztja. Veszprém, 1337. aug. 27.*

Nos Mesko dei et apostolica gracia episcopus Wesprimiensis, aule domine regine cancellarius, memorie commendamus, quod cum nos de qualibus (*így*) vicaria archidiaconatus Zaladiensis duos probos et idoneos sacerdotes ecclesiarum mediantibus literis nostris contra honorabilem et discretum virum magistrum Egidium archidiaconum Zaladiensem ad diem seu festum beati Bartholomei apostoli evocari fecissemus, ad assummendum ordinationem super iuribus archidiaconalibus et magistralibus ipsius archidiaconatus Zaladiensis, in pristina sancta sinodo nostra inter eosdem dominum archidiaconum Zaladiensem et sacerdotes ipsius archidiaconatus factam, ipso die seu termino adveniente, predicti et singuli duo ecclesiarum sacerdotes de qualibus vicaria archidiaconatus Zaladiensis ad nostram accedentes presenciam, et quia iidem sacerdotes literas procuratorias aut aliam vigorousam rationem continentes, quibus mediantibus pro aliis ipsorum consociis et sacerdotibus contra ipsum dominum Egidium archidiaconum respondere possint et valeant, se habere minime allegabant, ideo nos premissam ordinationem per eosdem sacerdotes assummendam, ad instantem petitionem dictorum sacerdotum et ipsius domini archidiaconi, ad quindenas festi beati Michaelis archangeli nunc venturas duximus prorogandam, eo modo, ut iidem duo ecclesiarum sacerdotes de qualibus vicaria, ut premisimus, in dicto termino pro consociis sacerdotibus ipsorum, mediantibus literis procuratoriis contra ipsum dominum Egidium archidiaconum ipsam ordinationem nostram assummendum peremptorie comparere aut instrumenta ipsorum super iuribus archidiaconalibus Zaladiensibus et magistralibus confecta exhibere tenebuntur coram nobis. Datum Wesprimii, quarto die festi beati Bartholomei apostoli prenotati, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo.

Hátúl hosszúkás pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában Caps. XVI. «Wesprem. Ecclesia» csomagban őriztetik. Véghely D.

224. I. Károly király előtt Rajky Mihály fiai Márk és György, atyjukat Bökény és Pötréte nevű birtokok elidegenítésétől tiltják. Visegrád, 1337. sept. 24.

Nos Karolus dei gracia rex Hungarie damus pro memoria, quod Mark et Georgius filii Michaelis de Rayk coram nobis personaliter constituti, eundem Michaellem patrem ipsorum a vendicione possessionariarum porcionum in possessionibus Bukyn et Petrete vocatis, ipsos et dictum Michaellem patrem eorum contingencium, earumque quovismodo alienacione, neenon comparare vel quoquomodo easdem habere volentes, retulerunt se prohibuisse, imo et coram nobis prohibuerunt. Data in Wysegrad, quarta feria proxima ante festum beati Michaelis archangeli, anno domini M° CCC° XXX° septimo.

Zárlatán a nagy felségi pecsét nyomaival; eredetije a Rajky cs. Itárában. Véghely D.

225. A kapornaki convent előtt a halálra ítélt Mihály, szobapataki részjóságáról, Domokos fia János javára lemond. 1337. nov. 20.

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk tenore presencium significamus quibus expedit univerrsis, quod Michael filius Michaelis de Zubapathaka ab una. et Johannes filius Dominici filii Bartholomei de eadem parte ab altera, personaliter coram nobis constituti, idem Michael confessus est oraculo vive vocis, quod cum dictus Johannes ipsum in presencia magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudicium nobilium capitali sententia puniendum convicisset, et demum ex permissione eiusdem magistri Nicolai et iudicium nobilium ad instanciam et petitionem proborum virorum prefatus Johannes compaciens ipsius morti eundem Michaellem deliberatum remisisset, ob hoc obligavit se, ut nullo unquam tempore contra ipsum Johannem et ipsius successores, ipse Michael et sui heredes aut proximi hostiliter insurgere valerent et se participem fore fateri in possessione Zubapataka supradicta, imo se cum tota sua familia alias se transferre moraturum, nec ex preconcepto odio vel rancore ipsi Johanni inferre lesionem seu nocumentum, qui si con-

tumaciter secus faceret, et ad scitum provincie dictus Michael ipsum Johannem vel ipsius proximos inimicabiliter incedere vel sibi molestiam in aliquo inferre, extunc morte debita absque strepitu iudicii aliqualis existat puniendus, prout ad id se sponte obligavit. Preterea magister Georgius filius Simonis de Sereche in nostri presencia in persona dicti magistri Nicolai domini sui assumpsit, ut si dictus Michael vel eius proximi prefato Johanni aut eius fratribus et cognatis lesionem vel turbacionem aut damnum inferre attemptaret, extunc promptum se gereret ipsum Michaellem capitali sententia vindicare, auctoritate domini sui sibi concessa supradicta. Presentes autem cum ad nos fuerint reportate, propter maioris rei evidenciam et firmiorem cautelam in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum feria quinta proxima post octavas beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^o XXX° septimo.

Hátlapján kerek pecsét helyével; eredetije az Erd. Muzeum-ban. Közölve Szabó Károly másolata után.

226. *Az alispán halasztó végzése Kolgyár nevű birtok dolgában. Kapornok, 1337. nov. 27.*

Nos comes Chaba viceiudex magnifici viri magistri Nicolai comitis Zaladiensis ac iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod causam quam Egidius filius Pauli nobilis de Our super facto terre Kolgar vocate, per Georgium filium Nicolai, Dominicum filium Gregorii, Stephanum filium Oliverii et Clementinum filium Salamonis occupate, iuxta continenciam literarum magnifici viri Nicolaum magistrum (*így*) agasonum Reginalium et comitis Zaladiensis domini nostri, feria quinta proxima ante festum beati Andree apostoli movere habebat coram nobis, ipso termino adveniente, prescripti filii Oliverii personaliter coram nobis comparendo, propositum et relatam extitit per eosdem contra Egidium prenotatum, quod predicta possessio Kolgar vocata per Lukachium filium Jacobi fratrem eorumdem, ad manus eorumdem extitisset devoluta, quem mediante iuris stramite (*így*) feria quinta proxima post octavas Epiphanie domini nunc venturas super expedicione terre Kolgar preno-

tate, contra Egidium pretaxatum, ad plenam et peremptoriam responsionem faciendam assumserunt statuere coram nobis. Datum in Kopurnuk, die prenotato, anno domini Millesimo CCC° XXX° septimo.

Papíron, zárlatán két pecsét maradványaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 17. 12. dipl. orzt. 3104. Nagy Imre.

227. *Az almádi convent előtt Kővágó-eörsi Czibrián unokái, a föl máli hegyen egy szőlőt eladnak. 1338. mart. 15.*

Nos frater Michael divina miseracione abbas et conventus monasterii beate virginis de Almad memorie commendantes significamus quibus exedit tenore presencium universis, quod Petrus filius Michaelis filii quondam Cibriani de Vrs, astante sibi Laurencio fratre suo iuniori, asseruerunt coram nobis comparendo viva voce, quod quandam vineam ipsorum incultam in loco qui dicitur Fulmal existentem, cum omnibus utilitatibus eiusdem via iudicis ad ipsam adeundi et loco ubi scilicet terras stare Petro filio Bene iobagioni suo pro tribus marcis plene ab eodem receptis vendidisse, perpetuo in filios filiorum possidendam, nullum tributum montis de ipsa vinea persolvendum, tali libertate, quod si idem Petrus ab eisdem Petro et Laurencio recedere d'sposuerit, eadem libertate possidebit; cui quidem vinee de parte orientis idem Petrus filius Michaelis, de parte meridionali vinea ecclesie sancti Ladizlai, de parte occidentis vinea Petri et Egidii filiorum Crisii, a parte aquilonis Simoun filius Buzad vicinatur; obligamine tali interposito, quod si quocunque processu temporum idem Petrus filius Bene super facto ipsius vinee impeteretur seu molestaretur, specialiter de filiis Othmar, ex quibus et pro quibus Nicolaus personaliter aderat, extunc ipsi Petrus et Laurencius expedire tenebuntur propriis laboribus et expensis. Datum in dominica Oculi, anno domini M° CCC° XXX° octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a gr. Erdődy cs. mo-nyorókeréki ltárában. Közölve Pesty Frigyes másolatából.

228. *Pál országbíró Abrahám nevű birtokot Lajos királyi herceg ellenében a veszprémi káptalannak ítéli. Visegrad, 1338. apr. 5.*

Nos comes Paulus iudex curie excellentissimi et magnifici principis domini Karoli dei gracia illustris regis Hungarie, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum Gezth de Gezthey homo predicti domini regis ad requirendum et recaptivandum possessiones ducales intra terminos regni existentes per dominum Luduycum (*igy*) ducem filium predicti domini nostri regis delegatus, inter cetera quandam possessionem Abraam vocatam in comitatu Zaladiensi existentem nomine possessionis ducalis presente testimonio religiosi conventus Tykoniensis recaptivasset, et propter contradictoriam inhibicionem honorabilis capituli ecclesie Wesprimiensis in statucione cuiusdam possessionarie porcionis in eadem Abraam existentis predicto domino Luduyco duci facienda habitam, ipsum capitulum Wesprimiense ad octavas festi nativitatis beati Johannis Baptiste, quarum iam secunda preteriit revolutio annualis contra ipsum dominum Luduycum ducem in regiam presenciam citavisset, et ipsa causa diversis prorogacionum cautelis intervenientibus ad octavas medii Quadragesime devenisset, tandem ipsis octavis occurrentibus, Laurencio serviente magistri Nicolai informatoris predicti domini Luduyci ducis cum sufficientibus et legitimis procuratoriis literis domini regis pro eodem domino Luduyco duce coram nobis astante et premissis possessionarie inhibicionis rationem per ipsum capitulum Wesprimiense assignari postulante, discretus vir dominus Johannes prepositus dicte ecclesie Wesprimiensis pro eodem capitulo Wesprimiensi cum sufficientibus procuratoriis literis eiusdem consurgens, literas privilegiales predicti domini nostri regis, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo confectas, quoddam aliud privilegium comitis Alexandri quondam iudicis curie regie predecessoris nostri bone memorie super iudiciaria et diffinitiva sententia eiusdem comitis Alexandri inter cetera in facto dicte possessionis Abraam prolata confectum confirmantes nobis demonstravit, in quibus eo modo informabamur: ut cum magister Paulus dictus Ma-

gyar castellanus de Gymus ad requirendos et recaptivandos tavarnicos et alios condicionarios regales et reginales simul cum eorumdem terris et possessionibus, per eundem dominum regem et dominam Elisabeth illustrem reginam consortem eius deputatus, predictam possessionem Abraam, unacum aliis possessionibus per hominem regium sub testimonio capituli Albensis recaptivasset, et super huiusmodi recaptivacione litis materia per predictum capitulum Wesprimiense in presencia dicti comitis Alexandri orta extitisset, tandem quia idem comes Alexander ex vigore privilegialis instrumenti domini Andree olim regis Hungarie recolende memorie, anno domini Millesimo ducentesimo vicesimo secundo confecti, et per inclitos reges dominos Ladislaum pie recordacionis et Karolum confirmati, in villa Abraam prenotata undecim mansiones populos regales et reginales simul cum eorum terris et possessionibus ipsi ecclesie Wesprimiensi per ipsum dominum Andream regem inter alias suas et aliorum regum donaciones datas et perpetuo collatas fore reperisset, et eciam idem magister Paulus dictus Magyar cum legitimo procuratorio astando, nulla instrumentalia privilegia quorum vigore earumdem possessionum donaciones fuerint aliquatenus in irritum revocate, exhibere valuisset, ob hoc idem comes Alexander inter alias possessiones predictam possessionariam porcionem in dicta possessione Abraam existentem cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis eidem ecclesie Wesprimiensi adiudicasset, sine preiudicio iuris alieni, perpetuo possidendam. Quarum literarum privilegialium perlectis continenciis, cum ipsum Laurencium legitimum procuratorem predicti domini Luduyei ducis, de eo, utrum contra formam dictorum literarum privilegialium aliquorum verborum suorum repugnaculo obviare velit vel ne, trina vice ut nostro iudiciario de iure incumbit officio quesivissemus, idem Laurencius in nullo se contra formam ipsorum instrumentorum obviaturum fore recitavit, imo ipsam possessionariam porcionem in dicta possessione Abraam habitam eidem ecclesie Wesprimiensi eo iure quo ex vigore dictorum instrumentorum predicto capitulo Wesprimiensi dinoscitur pertinere, reliquit et resignavit perpetuo pacifice et quiete possidendam

pariter et habendam. Nos igitur quia predictas undecim mansiones in dicta villa Abraam habitas populos regales et regionales simul cum eorum terris et possessionibus eidem ecclesie Wesprimiensi ex vigore dictorum instrumentorum agnovimus pertinere, et eciam prelibatus Laurencius legitimus procurator predicti domini Luduyei ducis eidem capitulo Wesprimiensi resignavit coram nobis, ideo unacum baronibus et nobilibus regni qui hunc nobiscum pro tribunali considerant, eandem possessionariam porcionem in dicta possessione Abraam habitam, eidem capitulo Wesprimiensi eo iuris titulo et ea plenitudinis quantitate, quemadmodum sibi ex vigore dictorum instrumentorum dinoscitur pertinere, adiudicavimus tenore presencium sine preiudicio iuris alieni perpetuo possidendam tenendam et habendam. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras eidem capitulo concessimus privilegiales pendentis sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum in Wysegrad, duodecimo die octavarum medii Quadragesime predictarum, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo octavo.

Az ép pecsét selymen függ; eredetije a veszprémi kápt. ltárában. Vég hely D.

229. *A zalarári convent előtt több besenyői nemesek Nagy-Liszkó nevű birtokot Isabori Jánosnak átengedik. 1338. apr. 14.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani de Zala, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod magister Matheus filius Laurencii unacum Certhul et Demetrio filiis suis, item Petheu Alexander et Stephanus filii Katina, Mese filius Johannis, Petich filius Nicolai, item Nicolaus Andreas Stephanus et Leukus filii Reche nobiles de Besseneu ex una parte, item magister Johannes filius Dionisii filii Rach de Isobor ex altera, personaliter coram nobis constituti, iidem magister Matheus, Certul et Demetrius filii sui, Peteu Alexander et Stephanus filii Katina, Mese filius Johannis, Petich filius Nicolai, Nicolaus Andreas Stephanus et Leukus filii Reche prenominati, confessi sunt oraculo vive vocis, quod cum prefatum magistrum filium Dionisii super quandam possessionem Noglizkow vocatam,

(quam a Ladizl)ao filio Lorandi et Ladizlao filio Johannis de comitatu Bihor comparaverat et emerat, in causam attrahere voluissent, tandem ob bonum pacis et concordie unionem, receptis eciam ab eodem magistro Johanne viginti quinque marcarum (*iqy*) et persolutis coram nobis, prefatam possessionem Noglizkow tam ratione viginti quinque marcarum occasione prefate possessionis Noglizkow predictis nobilibus per magistrum Johannem persolutarum, quam propter bonam pacem in futurum (inter) partes conservandam, reliquerunt et permiserunt pacifice et quiete predicto magistro Johanni et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam; nec hec pretermittimus, quod si idem magister Matheus vel filii sui aut filii Katina et filii Reche aut aliqui predictorum nobilium (in vicem) proximi processu temporis literas aliquas quovismodo super ipsa possessione Noglizkow emanatas contra ipsum magistrum Johannem reservatas coram quovis iudice exhiberent, viribus carituras commiserunt cassatas et inanes, ut assumptum extitit per eosdem coram nobis. Ut igitur presens scriptum (nostrum) perpetuam optineat firmitatem et stabilitatem, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum feria tertia proxima post festum Pasce domini, anno domini M° CCC° tricesimo octavo.

Sárga selyemről függött pecsét nyomaival; eredetije a N. Múzeumban. Nagy Imre.

230. *A somogyvári convent előtt a Békács nemzetségből való András comes s társai, Zeglaki Dénes özvegyét és leányait, Zeglak máskép Szentmiklós nevű birtokból kielégítik. 1338. apr. 28.*

(C)onventus monasterii sancti Egidii de Simigio, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris, presentes literas inspecturis, salutem in domino sempiternam; cum mundi labilis condicio sit caduca et geste rei memoria propter hominum vitam brevem nequeat in evum perdurare, prudens adinvenit sollicitudo, ut ea que aguntur in tempore, ne simul labantur cum eodem, literarum testimonio solidentur; ad universorum igitur noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod comes Andreas filius Egidii de genere By-

kach pro se, Michaelae Stephano Egidio Petro et Benedicto filiis suis, unacum domino Johanne custode ecclesie Albensis proximo suo ab una parte, Ladislaus filius Mathei de Sul et Paulus filius Cosme pro nobilibus dominabus videlicet domina Katalena relicta Dionisii filii Egidii de Zeglak filia vero quondam Christofori de Kalazno, item Margareta relicta Augustini, et domina Katalena consorte Pauli filii Cosme filiabus predictae domine, cum procuratoriis literis nostris et conventus cruciferorum de Nova-Curia ab altera, coram nobis personaliter constituti, predictus comes Andreas medietatem possessionis sue Zeglak vocate superius expresse, in comitatu Zaladiensi existentis et altero nomine Scenthmiklos nominate, in qua ecclesia lapidea ad honorem beati Nicolai confessoris consistit ut dixerunt, cum dimidietate eiusdem ecclesie beati Nicolai ac aliis quibuslibet utilitatibus et pertinenciis locis videlicet sessionalibus, terris fimatis et campestribus, silvis fenilibus et pratis, equali medietate eiusdem ville seu possessionis, sicuti via magna in medietate eiusdem possessionis iacet, iuxta ipsam viam seu plateam a parte orientis existente, in porcionem predictarum dominarum cedente, alia autem medietate in parte occidentis iacente ipsi comiti Andree et filiis suis ac domino custodi predicto succedente, ex permissione et voluntate ipsius domini custodis presencialiter coram nobis astantis predictae domine Katalene vocate pro dote sua et suis rebus paraforalibus, item filiabus suis prenotatis pro quarta ipsarum filialis, heredibusque ipsarum, confessus est dedisse donasse locasse et applicasse iure perpetuo et irrevocabiliter possidere tenere pariter et habere, eo obligaminis vinculo per ipsum comitem Andream et dominum custodem in se assumpto, quod si qui temporis processu eadem dominas vel heredes earum pretextu dimidietatis premisse possessionis eisdem tradite, in forma litis vel quoquomodo infestarent, easdem deberent et tenerentur expedire sumtu proprio et labore; quas si expedire et defendere non possent, dotem et res paraforales predictae domine Katalene et quartam filiarum suarum predictarum solvere eisdem tenerentur; preterea predictus comes Andreas et dominus custos memoratus se voluntarie, predicti vero Ladislaus filius

Mathei et Paulus filius Cosme prelibatas dominas auctoritate procuratoria mutua vicissitudine taliter obligarunt, quod premissas possessionarias porciones suas in eadem possessione Zeglak habitas, nec ratione vendicionis nec ratione impignoracionis aliquibus extraneis in preiudicium alterius partis nec semet ipsis possent applicare. Ceterum predicti Ladizlaus filius Mathei et Paulus filius Cosme auctoritate procuratoria super dote et rebus paraforalibus predictae domine Katalena ac quarta filiarum suarum predictarum, prefatum comitem Andream et filios suos prenotatos ac dominum custodem memoratum reddiderunt coram nobis expeditos atque satisfactos. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem ad petitionem partis utriusque presentes concessimus nostras literas privilegiales pendentis sigilli nostri munimine communitas. Datum sabbato proximo post festum beati Georgii martiris, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo octavo; religioso viro fratre Herico abbate, et prelato nostro, Stephano decano, Pertholdo custode, Petro cantore, ceterisque fratribus ibidem deo iugiter famulantibus et devote.

Sárga és vörös selymen függő pecsét nyomaival; eredetije a gr. Draskovics cs. ltárában. 22. 7. Megvan a zalavári conventnek átiratában is, 1389. sept. 18-án Kanizsai Miklós kérésére kiállítva, orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 497. 60. dipl. oszt. 6668. Nagy Imre.

231. *A csatári convent előtt Millei Sidou, Millej nevű birtokban zálogos birtokot szerez. 1338. május 1.*

Nos conventus monasterii beati Petri apostoli de Chatar memorie commendantes presencium per tenorem, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum patenciam (*igy*) Johannes sacerdos de Mile et Georgius filius Johannis de eadem filius sororis Johannis sacerdotis, in octavis beati Georgii martiris magistro Sydo filio Mile de eadem pro redemcione possessionis Mile eorumden in Mile existentis, quam tres annis pignoraverant, magistro Sydo duas marcas cum fertoneolvere tenebantur; ipso termino adveniente, idem Johannes sacerdos et Georgius coram nobis astando, eundem magistrum Sido pacienter pecierunt, quod quia de summa pecunie indigerent etolvere non possent,

ad petitionem ipsorum iuxta formam prioris literis nostre infra tres annos pacienter prolongaret et eisdem adhuc unam marcam addaret, tali condicione interiecto, quod si ipso termino adveniente videlicet ipsis tres annis completis a data presencium, idem Johannes sacerdos et Georgius memoratas tres marcas cum fertone antedicto Sydo solvere non curaret seu terminum in solvendo negligeret, extunc idem Johannes sacerdos et Georgius predictas possessiones eorundem in Miley cum omnibus utilitatibus suis antedicto Sydo secundum formam prioris literis nostre sine aliqua contradiccione perpetuare tenerentur. Datum in octavis beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XXX° octavo.

Hátlapján gömbölyű pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában, Zalad. 16. Nagy Imre.

232. *A zalarádi convent előtt a milleji nemesek Kalló és Lokapataka nevű földterületeket maguk között kétfelé osztják. 1338. máj. 1.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani martiris de Zala memorie commendantes significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Boda et Gathal filiis Salamonis, Myke filio Nicolai, Dominico filio Hermani, Abraham filio Adriani ac Matyus filio Benedicti de Miley personaliter ab una, item Miley filio Beech et Dominico filio Petri de eadem Miley pro se personaliter et pro aliis fratribus ipsorum in eorum onus et gravamen parte ab altera constitutis coram nobis, propositum extitit per eosdem communiter et relatum, quod ipsi compositiva ordinatione et reformatione proborum nobilium virorum universis causis controversis, iniuriis damnis nocumentis et quibusvis aliis factis iniuriose usque ad hec tempora habitis et perpetratis inter partes penitus suppitis (*így*) et sedatis, plene et per omnia concordassent et concordarunt coram nobis, specialiter factis possessionariis tali modo, quod quandam terram ipsorum quam eisdem mediantibus literis capituli ecclesie Vesprimiensis restituissent, quam inibi Kano nominassent et appellassent, in cuius limitatione disessionem habuissent, his limitationibus inter se separassent et distinxissent: ita videlicet, quod prima limitacio metalis inciperet iuxta terram Etyuru

in monte in arbore ilicea secus magnam viam, de qua descenderet versus orientem in rivulum Kanopataka vocatum, et circa quasdam arbores iliceam et ex alia parte fagifagam vulgariter gyurtyan, ubi quedam semita Zenthivanra menu golugwth vocata haberetur, transiret ipsum rivulum ad partem orientis, et transiens ascenderet in montem ad viam Agyaguswth vocatam, de qua in quacumine (*igy*) eiusdem montis inclinaretur versus meridiem et procederet usque ad metas possessionis Petry vocate, de quibus iuxta metas eiusdem possessionis Petry vocate declinans, iam versus occidentem procederet usque ad metas possessionis Beech vocate, et inde in quadam magna via in summitate montis inclinaretur ad plagam septemtrionis, et procedens iterato perveniret ad premissam priorem arborem iliceam; et his sic habitis particula terre Kano nominate intra premissos terminos et limitaciones habita et existentes, ad meridiem predictis Miley et Dominico unacum fratribus et cognatis ipsorum cessisset et provenisset perpetuo pacifice quiete et perennialiter in filios filiorum possidere, residua autem particula eiusdem terre Kano ad plagam septemtrionis, iamdictis Boda Gathal Myke Dominico Abraham et Mathyus ac eorum successoribus modo simili perpetuo et irrevocabiliter possidere remanente; item in iamdicta possessione ipsorum Miley vocata sicut Lokapataka vocata adiacens pertingeret ad rivulum Mileypataka vocatum, iuxta pontem ab aquilone, et scinderet eandem possessionem Miley vocatam ab aquilone et oriente, eisdem Miley et Dominico cum cognatis ipsorum perpetuo cessisset possidere, a meridie autem et occidente memoratis Boda Gathal Mike Dominico Abraham et Mathyus remanente modo simili perpetuo possidere. Presentes autem quamprimum nobis reportate fuerint, in privilegium redigemus. Datum in octavis festi beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o tricesimo octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. Itárában. Zalad. 15. a. Ezen oklevélnek a zalavári convent által 1382-ben «Stephanus filius Sydo de Zenthelysabeth» kérésére kiállított átiratát Millejben özv. Milley Mihályné örzi. Nagy Imre.

233. *A veszprémi káptalan előtt Kőkuti Sol fia, Hanyi Bench leányát Erzsébetet Kőkuti Domokos özvegyét, hitbérére és hozományára nézve kielégíti. 1338. május 2.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus, quod magistris Andrea Laurencio et Turul filiis Sol nobilibus de Kukut ex una parte, item Donch filius Bench nobilis de Hony ex altera personaliter coram nobis constitutis, confessum concorditer extitit per eosdem et relatum, quod ipsi pro dotē et rebus parafernalis domine Elisabethe relicte comitis Dominici filii Mogh fratris eorumdem filiorum Sol patrueles, sororis prefati Donch filii Bench, propter bonum pacis et proximitatis vinculum sine strepitu iudicis alicuius, taliter inter se concordassent, quod iidem filii Sol sex marcas denariorum latorum viennensium, quamlibet marcam cum decem pensis computando, tres videlicet in promptis denariis, alias autem tres marcas in estimacione, denarios secundum regni consuetudinem valenti condigna, in terminis infrascriptis, scilicet partem predictae pecunie equalem in festo nativitatis beati Johannis Baptiste, aliam autem partem similiter equalem in octavis beati Jacobi apostoli nunc se subsequenter currentibus, modo premissis eidem domine Elisabethe personaliter acceptare, vel Donch fratri eiusdem cum sufficienti procuratorio pro eadem domina astaturo et recipienti, coram nobis dare et solvere tenerentur; si autem aliquem predictorum terminorum preterirent non solvendo, penam dupli predictae quantitatis pecunie incurrent ipso facto, sicut iidem filii Sol ad hoc se obligarunt vtroque (*így*) coram nobis voluntate. Datum sabbato proximo post festum beatorum Philippi et Jacobi apostolorum, anno domini M^o CCC^o XXX° octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az Ostffy cs. Itárában T. 15. Nagy Imre.

234. *A zalavári convent előtt Miklós bakonybéli apát, Miskei Antalnak hüübér czimén Henye nevű birtokban egy részt átenged. 1338. aug. 15.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod religioso viro Domino fratre Nicolao abbate ecclesie beati Mauricii martiris de Beel ab una, et nobili viro magistro Anthonio dicto de Miske parte ex altera, personaliter coram nobis constitutis, propositum exstitit per eosdem concorditer pariter et relatum, quod quia quedam particule possessionarie unacum vineis pratis et aliis utilitatibus in possessione Henney vocata in comitatu Zala-diensi existenti habitas (*így*) prefate ecclesie de Beel pertinentes, propter remotitatem ab aliis possessionibus eiusdem ecclesie, idem Dominus abbas convenienter uti seu possidere non valens, ideo habito consilio fratrum suorum maturo, easdem possessiones cum aliis suis utilitatibus taliter eidem magistro Anthonio et cum (*így*) suis heredibus predictis titulo feudali commisit possidendas, ut singulis annis ratione huiusmodi conservacionis idem Anthonius predictus et sui heredes quatuor marcas denariorum pro tempore currentes, marcam quamlibet cum quatuor florenis computando, in festo sancti Georgii martiris coram capitulo Wesprimiensi sine crastinacione sub pena dupli eidem domino abbati et suis successoribus solvere tenerentur, qui si uno et secundo anno se se sequentibus solvere nollent vel negligenter, extunc easdem porciones possessionarias eidem domino abbati et sue ecclesie predictae absque lite remittere et resignare tenebuntur, ad que se sponte obligavit coram nobis. Datum in festo Assumcionis beate virginis gloriose, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a pannonhalmi főapátság ltárában. Cap. 14. lit. 9. Közölve néhai Sztachovics Remig másolatából.

235. *Pál országbíró a Rajki családbelieket Rajk, Törek, Pötréte és Bökény nevű birtokaikban az újudvari convent előtt teendő osztályra utasítja. Visegrád, 1338. aug. 15.*

Nos comes Paulus iudex curie domini regis memorie commendamus per presentes, quod Stephano filio Johannis de Rayk pro se personaliter et pro Georgio et Andrea fratribus suis uterinis cum procuratoriis literis nostris, item Dorman filio Pousa de eadem Rayk pro se personaliter et pro Ladislao fratre suo uterino cum procuratoriis literis conventus de Novacuria ab una parte, item Michaelis filio Michaelis de eadem Rayk (Mark) et Georgio filiis eiusdem Michaelis filii Michaelis personaliter parte ab altera coram nobis constitutis, propositum extitit per eosdem communiter et relatum, quod ipsi primo habita nostra iudiciaria permissione, compositioneque proborum virorum partes suas interponendum interveniente, ut omnis rancoris ire et invidie fomes de medio earum prorsus sedaretur et eterno pacis fervore valerent ad invicem gratulari, super omnibus earum causis et causarum articulis que hinc inde inter eas pretextu cuiuscunque facti mote extitissent et quoquomodo moveri potuissent, eisdem sopitis inter se et sedatis, preterquam causis inter eosdem filios Johannis et filios Pousa ut voluerunt sub priori statu permanentibus, taliter concordassent et concordarunt coram nobis, quod primo ipse personaliter vel legitimi earum procuratores, assumtis secum probis viris quos communiter maluerint, et testimonio conventus Zaladiensis quod presencium serie per ipsum conventum ad id amicabiliter petimus destinari, in quindenis festi sancti regis Stephani nunc venturis ad faciem hereditarie possessionis eorum Rayk vocate in comitatu Zaladiensi existentis accederent et eandem iuxta habitum divisionis prius ut dicunt inter eorum priores facte disponerent, et relinquerent unicuique eorum porcionem suam propriam ut prius habuissent pacifice possidendam et quiete. Cuiusquidem prioris divisionis seriem et habitum ac limitaciones metales eiusdem, ipsi et generationes eorum ac alii probi viri illic tunc adducti, scirent reinvenirent et per metarum renovaciones ac posicio-

nes in locis necessariis fiendas, a se se eorum porciones separarent, postmodum autem eodem die vel diebus quibus poterint sequentibus accederent ad faciem possessionum ipsorum Buken Petrete et Turek vocatarum in eodem comitatu Zaladiensi existencium, et easdem possessiones Turek et Petrete nominatas totales, ipsius autem possessionis Buken acquisiticiam dimidietatem, consideratis earum utilitatibus et pertinenciis, instrumentisque eorum in facto earumdem trium possessionum confectis, per ipsos Dorman et Stephanum filium Johannis ut assumserunt illic exhibitis et eisdem probis viris ac testimonio dicti conventus ad perlegendum presentatis, secundum deum et iusticiam, exceptis duabus vineis infranominandis, in duas equales partes dividerent, quarum possessionum Petrete et Turek vocatarum directa medietas et aquisiticie dimidietatis dicte possessionis Buken similiter directa medietas cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis, prefatis Michaeli filio Michaelis et filiis suis assignarentur perpetuo et pacifice possidende, aliis medietatibus earumdem possessionum Petrete et Turek vocatarum et medietate aquisiticie dimidietatis dicte possessionis Buken similiter cum earum utilitatibus et pertinenciis universis, eisdem filiis Johannis et filiis Pousa remanentibus communiter, quousque inter eos divisio ordinabitur, et prout ipsi volunt et inter se ordinant possidere. De alia autem medietate ipsius possessionis Buken que emticia fore eorum dicitur et de pretactis duabus vineis in loco Nogmal vocato in territorio eiusdem possessionis Buken existentibus, iidem probi homines communiter adducti, deum habendo pre oculis, visis continenciis dictorum privilegiorum per eosdem Dorman et Stephanum illic exhibitorum, discuterent et arbitrentur, et quanta particula vel porcio sive totalitas earumdem vinearum et emticie medietatis possessionis Buken cuique parcium vel personarum certissima investigatione et discussione matura prehabita devolvi oporteret, iidem probi homines eandem tantam porcionem vel totalitatem, eidem tali parti vel persone cui competit, cum suis utilitatibus et pertinenciis similiter perpetuo habendam assignarent. Quarum quidem possessionum divisionibus premissis modo peractis, iidem

probi viri communiter adducti, considerando directas tercias partes possessionariarum porcionum predictorum Michaelis filii Michaelis, Mark et Georgii filiorum eiusdem, et predictis tribus possessionibus, videlicet Petrete Turek et Buken vocatis, eisdem cedentibus circumspicis earum utilitatibus et pertinenciis ac valore, regali mensura mensurando, regni consvetudine exigente estimarent, et easdem tercias partes estimatas prefatis Stephano Georgio et Andree filiis Johannis statuerent usque revolucionem octo annorum a die datarum presencium incipiens annualem possidendas; ita tamen, quod idem Michael filius Michaelis et filii sui aut quilibet eorum distinctim, quandocunque usque revolucionem ipsorum octo annorum ab eisdem filiis Johannis in estimacione earumdem in predicto termino per ipsos probos viros facta, redimere poterunt, valeant et possint redimere in conventu Zaladiensi prenotato. Qui si usque revolucionem ipsorum octo annorum vel in ipso octavo et ultimo anno easdem tercias partes possessionarias porcionum ipsorum ab eisdem in estimacione ipsarum redimere non curarent vel non possent, extunc ulterius non aliter nisi cum additamento unius iudicii regalis cum eadem estimacione ad invicem computando, valerent redimere ab ipsis in eodem conventu Zaladiensi; salva autem accione eorundem Michaelis filii Michaelis et filiorum suorum super possessione Bezzegd vocata, sine gravamine dum voluerint resuscitanda permanente, prout voluerint communi voluntate. Universas autem literas causales inquisicionales protestacionales et iudiciales inter ipsas usque modo emanatas, exceptis literis et causis inter ipsos filios Pousa et filios Johannis habitis et eisdem salvis manentibus, cassas et frivolas ac viribus commiserunt carituras; tali vinculo interiecto, quod si qua parcium exceptis ipsis filiis Pousa et filiis Johannis ut se habent ad invicem de predictis ordinacionibus in aliquo resilire attentaret, in decem et octo marcis cum porcione iudiciaria ante litis ingressum contra partem alteram in ipsa concordi ordinacione perdurantem persolvendis convinceretur eo facto; ita tamen, ut si idem Stephanus cum fratribus suis in ipsa ordinacione resilirent, ipsa obligacio decem et octo marcarum eosdem filios Pousa non

aggravaret, et e converso si iidem filii Pousa in eadem ordinatione resilirent, extunc ipsa obligacio eosdem filios Johannis non gravaret sed eandem incurrerent ipsi permutatim; prout ad omnia premissa partes personaliter et vigore dictarum procuratoriarum literarum se se obligarunt spontanea voluntate. Et post hec seriem ipsius possessionarie divisionis et tocius facti ad quindenas residence exercitus regii proxime movendi partes nobis in literis eiusdem conventus Zaladiensis reportare tenebuntur. Datum in Vissegrad, vicesimo secundo die festi beati Jacobi apostoli, anno domini Millesimo CCC° XXX° octavo.

Hátlapján paizs-alakú pecsét nyomaival; eredetije a Rajky cs. ltárában. Ugyanott megvan Pál országbírónak halasztó végzése 1338. jul. 8-ról, ugyanezen feleket érdeklő osztály dolgában. Közölve Kammerer Ernő másolatából.

236. *A zalavári conrent előtt Rezneki Lukács, Kebele-Szent-Márton nevű birtokot rejének Milleji Sidounak visszaadja. 1338. oct. 2.*

Conventus monasterii beati Adriani de Zala, universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris quibus presentes ostenduntur, salutem in eo qui est omnium vera salus. Universorum tam presencium quam futurorum noticia harum insinuacione literarum fieri volumus manifestum, quod Lucas filius Jacobi filii Herbordi de Reznuk ab una parte, item Sidou filius Mile de Mile gener suus ab altera, personaliter coram nobis constituti, idem Lucas dixit et confessus est viva voce, quod quia ipse Sidou nunc attineat sibi in proximitatem, ut dileccio maior sibi impendi debeat ratione premissae proximitatis, et e converso per eundem Sidou eidem Lucas pariforma eadem dileccione et quia eciam idem Lucas memor salutis sue anime et fratris sui Herbordi filii prescripti Herbordi, et tam ratione proximitatis quam ius alterius olim distractum ut dictum est ad suum locum proprium reddigatur seu devolvatur, ne in futuro eorum anime gehenentur, unam possessionem suam Kebeleyscenthmartun vocatam in comitatu Zaladiensi existentem, in qua eadem ecclesia sancti Martini lapidea est constructa, a domo seu curia cuiusdam iobagionis dicti Lucasii Barachka vo-

cati, idem Barachka ipsi Lucasio remanente, abhinc tendendo versus villam Sancti Ladislai usque veteres metas et antiquas, cum eadem ecclesia sancti Martini in eadem constructa, et aliis suis attinenciis et utilitatibus universis, quibus dicta possessio Kebeleiscentmartun habere dignoscitur, prout etiam predecessores prescripti Sidou, ut dixerunt, habuerunt possederunt et tenuerunt, quovis titulo eisdem Lucasio et Herbordo fratri suo eadem possessio a antecessoribus ipsius Sidou extiterat devoluta et alienata, idem Lucas prefatam possessionem Kebeleiscentmartun, ut premissum est, cum omnibus suis utilitatibus dedit donavit restituit et reddidit prescripto Sidou genero suo, imo confessus est resignasse et tradidisse, per eumque suis heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo et irrevocabiliter possidere et habere; tali tamen condicione interposita, quod si idem Lucas literas instrumentales quoquomodo super ipsa possessione confectas processu temporis, quibus mediantibus possessio memorata ab eodem Mile patre prescripti Sidou et ab eodem ipsi Lucasio et fratri suo Herbordo iamdicto distracta et alienata extiterat reinveniri poterit, reddere tenebitur Sidou antedicto, vel si reinveniri non valeret et tempore pro futuro quocunque loco vel coram quovis iudice contra eundem Sidou vel suos posteros ratione prescripte possessionis et memorate possessionis pro rehabenda presentare vel exhibere, viribus careat et pro cassis et frivolis inanis existat reputando, ut assumptum extitit per eundem Lucasium coram nobis. Ut igitur presens restitutio seu factum robur perpetue optineat stabilitatem et ne processu temporis in irritum possit revocari, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum feria sexta proxima post festum beati Micahelis archangeli; anno domini M^o CCC^o XXX° octavo.

Zöld czérnafonaton függő pecséttel; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában. Zalađ. 17. Nagy Imre.

237. *A zalavári convent előtt Rezneki Lukács, Kebele nevű birtok másik részét Milleji Sidounak huszonöt márkáért eladja. 1338. nov. 23.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani de Zala, notum facimus tenore presencium quibus expedit universis, quod Lucachius filius Jacobi filii Herbordi de Reznuk ab una parte, Sidou filius Mile de Milei nobiles de comitatu Zaladiensi ab altera personaliter coram nobis constituti, prefatus Lucachius confessus est oraculo vive vocis, quod cum per vigorem literarum ex eo confectarum honorabilis capituli Castriferrei quandam possessionem Kebele vocatam in comitatu Zaladiensi existentem prefato Sidou proximo suo tam ratione proximitatis quam receptis quincaginta marcis ab eisdem (*iqy*), excepta quadam particula terre, reddidisset et restituisset heredum in heredes perpetuo possidendam, nunc vero idem Lucachius eadem ratione parcium proximitatis et eciam receptis ab eodem Sidou viginti quinque marcis ut dictum est, dictam particulam terre sibi prius reservatam, sub terminis et limitacionibus infrascriptis, videlicet prima meta diete particule terre ut dictum est incipit iuxta metas nobilium de iuxta Volomer, inde venit ad terram vulgo Feniesteleku nominatam, inde eundo procidit in fluvium Kebele, inde in eodem fluvio currit versus meridiem, abhinc eundo usque capellam sancti Ladizlai regis, ibique terminatur, reddidit restituit ut dictum est tam ratione proximitatis quam pro viginti quinque marcis supradictis, dictam particulam terre de ipsa possessione Kebele exceptam, in qua ecclesia sancti Martini lapidea est constructa, perpetue inrevocabiliter heredum in heredes perpetuo ipsi Sidou in evum possidere, tali vinculo interserto, quod si processu temporis si quipiam proximorum prescripti Lucachii ipsum Sidou occasione memorate terre in litem attraheret vel aliquas literas super ipsa terra confectas coram quovis iudice exhiberet, viribus carituras commisit et inanes, et in succubitu potenciali facto duelli convincatur eo facto. Ut igitur presens factum robur perpetue optineat firmitatem, presentes concessimus literas nostro sigillo roboratas. Datum feria

secunda proxima ante festum beati Andree apostoli, anno domini M° CCC° XXX° octavo.

Sárga czérnán függött pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics es. Itárában. Zalad. 18. Nagy Imre.

238. *A székesfehérvári káptalan jelentése Pál országbíróhoz, Eörsi Miklósnak és társainak Peszei birtokban történt beiktatásáról. 1339. mart. 6.*

Viro magnifico et potenti comiti Paulo iudici curie domini nostri regis, amico suo honorando, Albensis ecclesie capitulum amicieie debitum parato cum honore. Noverit magnificencia vestra, quod cum secundum continenciam literarum vestrarum statucionalium et inquisicionalium inter serenissimum principem dominum K(arolum) dominum nostrum K(arolum) dei gracia illustrem regem Hungarie ut actorem ab una, item Nicolaum filium Michaelis filium Mathie nobilem de Vrs et Johannem filium Petri filii Zonuk nobilem de Wesprimio parte ab altera confectarum, cum Michaele filio Petri de Chatar pro parte dicti domini regis, et Ladislao filio Laurencii de eadem Chatar pro parte predictorum nobilium hominibus vestris, in die medii Quadragesime proxime preterito, cum hominibus et testimoniis nostris, ad faciem porcionariarum possessionum quondam Anyani et Pauli filii Anchuk, in possessione Pesscey existencium, cum predictis partibus vel legitimis procuratoribus parcium accedere, et in ipso die prenotato, a commetaneis et vicinis nobilibus et aliis inquirere de eo, utrum Florianus et Anianus fuerint inter se fratres patruales, et utrum predictus Florianus vivente Aniano mortuus extiterit, et sua porcio eidem Aniano remanserit, et utrum in possessione ipsorum inter se indivisi extiterint nec ne, et insuper eodem die totalem porcionariam possessionem Aniani et Pauli filii Anchuk in dicta possessione Pesscey habitas et existentes, predictis Nicolao filio Michaelis possessionem Aniani, et Johanni filio Petri filii Zonuk porcionariam possessionem Pauli filii Anchuk cum earum utilitatibus perpetuo possidendas statuere debuissent; ipso die eveniente, prescriptus Michael homo vester, cum Ladislao sacerdote chori ecclesie nostre, pro parte dicti

domini nostri regis, item Ladislaus filius Laurencii alter homo vester, cum Stephano sacerdote pro parte dictorum nobilium hominibus et testimoniis nostris, presente Andrea filio Nicolai venatore et procuratore sepefati domini nostri regis, et presentibus nobilibus superius nominatis, ad faciem possessionis Pesscey accessissent, et a communibus hominibus septem villarum commetanearum et vicinarum premissae possessionis Pesscey, qui eodem die in facie eiusdem possessionis presencialiter aderant, habendo deum pre oculis, absque scrupulo cuiusvis falsitatis, palam et occulte inquirendo et investigando, infrascriptam scivissent veritatem, quod predicti Florianus et Anianus seu Ananias, fuissent et fuerunt inter se fratres patrueles, et idem Florianus vivente Aniano de hac luce emigrasset, et sua porcio eidem sepe dicto Aniano remansisset, et in possessione ipsorum indivisi extitissent; eodemque die totalem porcionariam possessionem sepefati Aniani cum omnibus utilitatibus ad eandem pertinentibus, Nicolao filio Michaelis et suis heredibus perpetuo statuissent possidendam, nullo contradictore obice existente; eodemque die de porcionaria possessione Pauli filii Anchuk, solummodo duodecim iugera terre, Johanni filio Petri filii Zonuk similiter perpetuo statuissent possidenda, nullo contradictore apparente; retulerunt etiam iidem homines vestri et nostri postmodum ad nos reversi, quod sepefatus Johannes filius Petri de possessione Pauli filii Anchuk fore plus asserebat quam iugera prenotata, de residua parte eiusdem possessionis Pauli filii Anchuk dictus procurator domini regis sub nomine regie maiestatis eosdem a statucione prohibuisset, relatum etiam extitit per homines vestros et nostros, quod possessiones porcionarias in eadem Pesscey habitas, quondam Bod et Powka, cum utilitatibus earundem sepedicto domino nostro regi perpetuo statuissent possidendas, similiter nullo contradictore obice apparente, de porcionaria autem possessione Zumbath similiter in sepefata Pesscey habita, discretus vir magister Stephanus prepositus ecclesie de Wrs eosdem a statucione nomine iuris ecclesie sue prohibuisset, de tribus autem porcionibus possessionariis, videlicet Chepani Lewstachii et Andree, in possessione

Pesscey iam pluries pretitulata habitis, Johannes filius Pauli de Wesprimio ipsi domino regi statuendas, homines vestros et nostros a statucione earumdem prohibuisset; extitit eciam adiectum per eosdem, quod discretus vir magister Egidius archidiaconus Zaladiensis, medietatem porcionarie possessionis Johannis filii Pauli prenotati, versus plagam orientalem existentem, sub nomine sibi impignoratorio palam et manifeste prohibuisset; unde ipsi eodem die et in loco contradiccionis prefatos contradictores contra dominum nostrum regem citavissent, ad presenciam vestre magnifice dominacionis, octavas Pasche domini proxime venturas eisdem pro termino assignando coram vobis comparendi et de dicta contradiccione rationem reddendi. Datum sabbato proximo ante dominicam Letare, anno domini M^o CCC^o XXX° nono.

Zárlatán hosszúkás pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthány cs. körmendi ltárában. Vég hely D.

239. *Mesko' reszpremi püspök a felső-dörögdi egyházi tizedszelvény jogában intézkedik. 1339. apr. 29.*

Nos Mesko dei et apostolice sedis gracia episcopus Wesprimiensis, aule domine regine cancellarius, tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod licet nos ad instantissimam petitionem venerabilis in Christo patris domini Nicolai eadem gracia episcopi Agriensi (*igy*) domini et amici nostri specialis, ecclesiam sancti Andree apostoli de superiore Durugd a iurisdiccione et potestate archidiaconi Zaladiensis de consilio et consensu discretorum virorum capituli scilicet ecclesie nostre fratrum nostrorum in Christo karissimorum duxissemus eximendam, et solius nostre ac nostrorum successorum episcoporum obediencie reservassemus, decimasque villarum superioris et inferioris Durugd nobis debentes maiores et minores, eidem ac ecclesie beati Andree apostoli et eius sacerdoti vel plebano duxissemus annectendam, consensu eciam et consensu (*igy*) reverendi in Christo patris Ch(anadini) eadem sedis apostolice gracia sancte Strigoniensis ecclesie archiepiscopi locique eiusdem comitis perpetui ad ea accedente, quod nullum preiudicium no-

bilibus seu patronis de ipsa inferiore Durugd in collatione ipsarum decimarum volumus nec deb(uimus) generari; tamen quia magistri Stephanus et Andreas filii Keliani nobiles de inferiori Durugd in annexione capelle beate virginis Marie (in) eadem inferiori Durugd constructe contradictores nobis existebant, et ad presenciam eiusdem domini archiepiscopi Strigoniensis nos et d . . . . . os fratres citassent quampluries, labor et expensa nobis accrevit temporibus diversis propriis in personis laborando, procura . . . . . transmittendo nec commode per tales nostros processus ipsam capellam beate virginis de iure et salva nostra consciencia . . . . . ecclesiam beati Andree apostoli de superiori Durugd antedictam; unde ut ipsi magistri Stephanus et Andreas in propr . . . . . nio dicte capelle defraudari non possint, maturo consilio et bona deliberacione cum dictis fratribus nostris . . . . . decrevimus, ut ipse decime villarum de superiori et inferiori Durugd, scilicet maiores et minores, iuxta . . . . . et ex consilio eorundem fratrum nostrorum factum deserviant sacerdoti seu plebano ipsius ecclesie beati Andr(ee apostoli . . . . . idem plebanus nobis et nostris successoribus episcopis obedienciam debitam impendant temporibus suis et . . . . . vero obedienciam debitam per aliquas cavillationes impendere nobis et nostris successoribus recusarent, extunc d(icte decime) in ius nostri et ecclesie nostre ac nostrorum successorum devolvantur eo facto; quarta vero magistralis decimarum tam maiorum (quam) minorum, ut premisimus, ipsi capelle beate virginis deserviant et eius sacerdoti, prout ab antiquo consuetudo requirit . . . . . ta; addicimus insuper quod si dictorum magistrorum Stephani et Andree placuerit voluntati capellanum seu sacerdotem ad ipsam capellam beate virginis eligendi et assummendi, liberam habeant facultatem, dummodo idem sacerdos nobis et nostris successoribus ac suo archidiacono obedienciam exhibeat condecitem. Presentes autem promittimus in formam nostri privilegii redigi facere cum nobis fuerint reportate. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes eisdem concessimus nostro et dictorum fratrum nostrorum sigillorum communitas. Datum

feria quinta proxima post festum beati Georgii martiris, anno domini M° CCC° XXX° nono.

Kivül egy hosszúkás pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi kápt. ltárában a D. fiókban őriztetik. Véghely D.

240. *A türjei convent előtt az erenyei nemesek az általuk alapított remete kolostornak birtokot adományoznak. 1339. május 6.*

Johannes miseracione divina prepositus monasterii beate virginis de Jurle et conventus loci eiusdem, significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod magister Thomas filius Emerici, Johannes filius suus, Petrus filius Andree fratris eiusdem Thome nobiles de Eneruch ab una parte, item Petrus prior et frater Stephanus capelle beate virginis nove fundacionis in dicta Eneruh eorumden nobilium parte ab altera coram nobis personaliter constituti, idem magister Thomas, Johannes filius suus, et Petrus predicti, ministerio seu eulogio vive vocis sunt confessi, quod in predictam capellam per eosdem fundatam, ob refrigerium animarum predecessorum suorum ac salute quam corporum tam animarum ipsorum, fratres ordinis heremitarum introduci fecissent, et ordinassent claustrum eisdem iugiter et perpetuo in eo famulari; cui quidem heremitorio pro solacio fratrum ibidem pie commorancium de possessionibus suis hanc donationem contulissent: primo in villa Theuteusenerech vocata in linea a parte occidentali duas mansiones integras iuxta finalem sessionem existentes cum omnibus utilitatibus suis, item terram pro agricultura feneto pascuis et silva, cuius scilicet terre mete hoc ordine distiguntur: prima meta incipitur a parte septemtrionali in arbore ilicis, in cuius dumo est meta terrea; deinde a parte orientali descendit versus meridiem, pervenit ad magnam viam qua itur ad predictum claustrum heremitarum, ubi iuxta eandem viam est meta terrea, et in eadem via parum currendo, pervenit ad metam terream iuxta fenetum, dehinc vertitur ad meridiem ad duas malorum arbores, circundo ibidem fenetum, sub monte currendo venit ad byk silvam, et in eadem silva sub predicto monte satis longe girando, pervenit ad metas magistri Philippi de Sancto Gerardo; abhinc a parte occidentali ad plagam

septemtrionalem ad metas Thekenie, et ab his metis a septemtrione girando pervenit ad finem Horsuswt ad orientem, deinde descendit versus Eneruch ad unum porlog, de eodem porlog descendendo versus meridiem se reflectit, pervenit ad angulum terrarum arabilium eorumdem fratrum, et circa easdem terras a parte septemtrionali eundo ad orientem, pervenit ad primam metam et sic terminatur; item vineam condam Pausa sub vinea magistri Thome pretacti a parte septemtrionali sitam, et vineam Nicolai filii Balase, in ius perpetuum irrevocabiler pacifice et quiete possidendas tenendas pariter et habendas. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus literas privilegiales sigilli nostri appensione ac munimine roboratas. Datum in die Ascensionis domini, anno eiusdem M° CCC° XXX° nono.

Függő pecsét nyomaival; eredetije az orsz. ltárban, dipl. oszt. 3230. Ugyanott megvan I. Lajos király 1367-ki átíratában is, 5367. sz. a. Nagy Imre.

241. *Pál országbíró Pescey nevű birtok egy részét a királynak, másik részét Eörsi Mihály fiának Miklósnak, harmadik részét pedig Zonuk fia Péter fiának Jánosnak íteli. Visegrád, 1339. júl. 12.*

Nos comes Paulus iudex curie excellentissimi et magnifici principis domini Karoli dei gracia illustris regis Hungarie, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum predictus dominus noster rex Nicolaum filium Michaelis filii Mathie et Johannem filium Petri filii Zonuk pro possessionaria inhibicione infra-declaranda contra se ad nostram presenciam legitime citacionis modum observando in causam attraxisset, et ipsa causa quibusdam prorogacionum cautelis intervenientibus ad octavas festivitatis Omnium Sanctorum, quarum proxime adveniet revolutio annualis, prorogata extitisset, tandem ipsis octavis occurrentibus, Andreas filius Nicolai de Saagh venator ipsius domini regis pro eodem domino rege cum procuratoriis literis eiusdem ad nostram accedendo presenciam, contra prefatos Nicolaum filium Michaelis et Johannem filium Petri in figura nostri iudicii proposuerat eo modo, quod cum homo ipsius domini regis presente testimonio capituli Albensis

feria quinta proxima ante festum Assumcionis virginis gloriose anno superius expresso preteritum, ad faciem cuiusdam possessionis quondam Bood Floriani Chepani Anyani Pouka Zambath Leustachii Andree et Pauli filii Anchuk hominum ut dicebatur sine herede decedencium, Pescey vocate, in comitatu Wesprimiensi existentis, vicinis et commetaneis suis convocatis accessisset, et eandem per veras metas et antiquas reambulando sibi nomine regio conservandam statuere voluisset, predicti Nicolaus filius Michaelis et Johannes filius Petri in statuacione quarumdam possessionariarum porcionum contradictores extitissent, cuius contradictorie inhibicionis rationem idem dominus rex scire vellet ab eisdem; quo audito prefati Nicolaus filius Michaelis et Johannes filius Petri personaliter consurgentes, responderant e converso, quod possessionarie porciones quas ipsi in dicta possessione Pescey possiderent, efficacium instrumentorum titulis eis pertinerent, que instrumenta in termino per nos deputando exhiberent; et cum nos eisdem Nicolao filio Michaelis et Johanni filio Petri pro exhibicione preallegatorum suorum instrumentorum octavas festi Epiphanie domini tunc proxime venturas, ut visis ipsis instrumentis iudicium et iusticiam facere valeremus, pro termino deputassemus, tandem ipso termino exhibicionis dictorum instrumentorum occurrente, prefato Andrea filio Nicolai de Saagh venatore domini regis pro eodem domino rege cum procuratoriis literis eiusdem coram nobis astante, pretactus Nicolaus filius Michaelis filii Mathie quoddam privilegium predicti domini nostri regis, anno domini Millesimo trecentesimo vicesimo nono confectum nobis demonstrarat, in hac forma, quod predictus dominus rex possessionariam porcionem quondam predicti Anyani iobagionis castri Wesprimiensis hominis sine herede decedentis, in possessione Pescey vocata in comitatu Wesprimiensi existenti habitam, Beke filio Mathie de Wrs fratri scilicet dicti Michaelis uterino et suis heredibus, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis perpetuo possidendam contulisset, et demum per hominem suum sub testimonio capituli Wesprimiensis, vicinorum et commetaneorum suorum universorum legitima convocacione facta, eidem statui fecisset,

nemine contradictore existente; cuius privilegii perlecto tenore, idem Nicolaus filius Michaelis iudicabat eo modo, quod predictus Beke frater patris sui uterinus absque virilis sexus solacio decessisset et ipsa possessionaria porcio eiusdem Beke sibi ratione patruelis fraternitatis esset devoluta, predictus autem Florianus fuisset frater prenominati Aniani patruelis et cum ipso Aniano in suis possessionibus nullam divisionem habuisset, ipse autem Florianus ipso Aniano fratre suo patrueli vivente ab hac luce sine masculini sexus solacio decessisset et sua possessionaria porcio in eadem Pescey habita predicto Aniano fuisset devoluta, que nunc nomine possessionarie porcionis dicti Aniani sibi premissis regalis donacionis titulo pertineret; item prenominate Johannes filius Petri filii Zonuk quoddam privilegium eiusdem domini regis anno domini Millesimo trecentesimo vicesimo septimo confectum, quasdam alias literas capituli Wesprimi-ensis patentes anno domini Millesimo ducentesimo nonagesimo octavo emanatas confirmans, demonstrarat sub hac serie, quod Paulus filius Bathou de Bylgechathar in presencia dicti capituli Wesprimi-ensis personaliter comparendo, omnes possessiones prenominate Pauli filii Anchuk absque filiorum solacio decedentis in villa Zeuleus et in dicta possessione Pescey existentes, quocunque titulo per ipsum habitas et possessas, cum omnibus utilitatibus suis cum filia eiusdem Pauli filii Anchuk Jolys vocata prefato Petro filio Zonuk de Wesprimio patri scilicet prememorati Johannis pro dote domine matris dicte filie ipsius Pauli et pro quarta puellari eiusdem filie sibi cedentes perpetuo contulisset, et demum premissa regalis benignitas huic possessionarie traditioni consensum regium prebens et assensum, vigore dicti sui privilegii eandem donacionem confirmasset; unde quia ad statucionem quondam possessionarie porcionis dicti Aniani prenominate Nicolao filio Michaelis, et possessionarie porcionis quondam prefati Pauli filii Anchuk prelibato Johanni filio Petri faciendam homines nostri et dicti capituli Albensis existebant necessarii, ideo cum predicto capitulo Albensi scribendo eorum amicitiam postulassemus, ut ipsi duos ex ipsis viros idoneos pro testimoniis fidedignos transmitterent,

in quorum presencia homines nostri infradeclarandi per partes assumti, in die medii Quadragesime nunc proxime venturo scilicet feria quarta, ad faciem dicte possessionis Pescey vocate vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accederent, et de eo ut quantas porciones predicti Paulus filius Anchuk et Anianus in dicta possessione Pescey possederint et sub quibus limitibus et distinccionibus tenuerint, et utrum predictus Florianus frater ipsius Aniani fuerit patruelis et cum ipso Aniano indivisus extiterit, et ipso Aniano vivente mortuus extiterit, et sua porcio eidem Aniano remanserit, ab omnibus vicinis et commetaneis ac aliis nobilibus et innobilibus a quibus decens fieret, deum habendo pre oculis, absque scrupulo cuiuslibet falsitatis, scirent et inquirerent simul et invicem procedendo omnimodam veritatem, et facta huiusmodi inquisicione, totalem possessionariam porcionem per ipsum Anianum in eadem possessione Pescey possessam eidem Nicolao filio Michaelis filii Mathie et suis heredibus, item aliam possessionariam porcionem quondam per prefatum Paulum filium Anchuk in eadem possessione Pescey possessam prelibato Johanni filio Petri filii Zonuk et suis heredibus eo iure quo ex vigore dictorum instrumentorum eisdem dinoscuntur pertinere, statuerent perpetuo possidere sine preiudicio iuris alieni, metis ab invicem sequestrando, residuum vero eiusdem possessionis Pescey, non obstante contradiccione dictorum Nicolai filii Michaelis et Johannis filii Petri, statuerent ipsi domino regi perpetuo possidendum, si per quempiam alium non fieret contradictum, contradictores vero si qui fierent, citarent racionem sue contradiccionis reddituros ad octavas festi Pasche domini ad nostram presenciam contra dominum regem memoratum, et post hec seriem premissarum possessionariarum statucionum et inquisicionum cum cursibus metarum vel nominibus citatorum, nobis ad easdem octavas amicabiliter rescriberet capitulum Albense annotatum; tandem cum discussio reportate seriei premissorum ad octavas festi Pentecostes, et deinde ad octavas festi nativitatis beati Johannis Baptiste fuisset dilatata, demum ipsis octavis festi nativitatis beati Johanni Baptiste occurren-

tibus, prenomiatus Andreas filius Nicolai de Saagh in persona ipsius domini regis cum sufficientibus procuratoriis literis eiusdem ab una, et pretacti Nicolaus filius Michaelis ac Johannes filius Petri personaliter ab altera, ad nostram accedentes presenciam, nobis literas sepedicti capituli Albensis demonstrarunt, in quibus reperimus contineri: quod Michael filius Petri de Chathar et Ladislaus filius Laurencii de eadem homines nostri unacum Ladislao et Stephano sacerdotibus testimoniis dicti capituli Albensis, presente pluries dicto Andrea filio Nicolai venatore et procuratore sepefati domini regis et parte adversa, ad faciem dicte possessionis Pescey in predicto die medii Quadragesime accessissent, et a communibus hominibus septem villarum commetanearum et vicinarum premisse possessionis Pescey, qui eodem die in facie eiusdem possessionis presencialiter affuissent, habendo deum pre oculis, absque scrupulo cuiusvis falsitatis, palam et occulte inquirendo et investigando, infradeclarandam scivissent veritatem, quod predicti Florianus et Anianus seu Ananyas fuissent inter se fratres patruels, et idem Florianus vivente Aniano de hac luce emigrasset et sua porcio sepedicto Aniano remansisset, et in possessione ipsorum indivisi extitissent, eodemque die totalem possessionariam porcionem sepefati Aniani cum omnibus utilitatibus ad eandem pertinentibus predicto Nicolao filio Michaelis, et de possessionaria porcione sepefati Pauli filii Anchuk solummodo duodecim iugera terre prescripto Johanni filio Petri filii Zonuk, possessionarias autem porciones quondam Bood et Pouka in eadem Pescey habitas cum utilitatibus earundem sepedicto domino nostro regi statuissent perpetuo possidere, nullo contradictore apparente; residue autem porciones eiusdem possessionis Pescey ob contradictorias inhibiciones parcium adversancium in lite remansissent; unde quia series dictarum literarum capituli Albensis prefatos Florianum et Anianum fratres inter se patruels fuisse, ipsumque Florianum vivente dicto Aniano ab hac luce emigrasse et suam porcionem predicto Aniano remansisse et in possessione ipsorum indivisos fuisse, totamque possessionariam porcionem sepefati Aniani predicto Nicolao filio Michaelis, et de posses-

sionaria porcione sepefati Pauli filii Anchuk solummodo duodecim iugera terre prescripto Johanni filio Petri, possessionarias autem porciones quondam Bood et Pouka sepedicto domino nostro regi nullo contradictore existente per homines nostros sub testimoniis dicti capituli Albensis statutas fuisse declarabat, ideo totalem predictam possessionariam porcionem quondam predicti Aniani prefato Nicolao filio Michaelis, et de possessionaria porcione prefati Pauli filii Anchuk duodecim iugera terre prenotata prenominato Johanni filio Petri, possessionarias autem porciones quondam Bood et Pouka prememorato domino nostro regi, eo iure quo ex rationibus premissis eis dinoscuntur pertinere, adiudicavimus, sine preiudicio iuris alieni perpetuo possidere. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras concessimus appositione sigilli nostri roboratas. Datum in Wysegrad, duodecimo die octavarum festi nativitatis beati Johannis Baptiste predictarum, anno domini Millesimo trecentesimo tricesimo nono.

Kivül: Pro Nicolao filio Michaelis, Johanne filio Inatha (*igy*) de Wrs, Johanne filio Petri, Johanne filio Pauli de Wesprimio ac Mathya sacerdote, contra dominum regem.

Sárgás selyemzsinóron függő ép pecséttel; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában; ugyanott megvan egy másik példányban is, nyílt alakban. Véghely D.

242. *A kapornaki convent előtt Tomaji Miklós fiai a Tomaj es Törek nevű birtokok között fekvő vitás földterületről Rajky István javára lemondanak. 1339. aug. 14.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopornuk, tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod Paulo et Laurencio filiis Nicolai de Thomey ab una, item Stephano filio Johannis dicti Sork de Rayk tam pro se personaliter quam pro Georgio et Andrea fratribus suis uterinis cum procuratoriis literis magnifici viri comitis Pauli iudicis curie domini regis parte ab altera personaliter coram nobis constitutis, propositum extitit per eosdem communiter et relatum ministerio vive vocis, quod ut omnis invidie iracundie et rancoris fomes de medio eorum extirparetur et sedaretur, necnon linea proximita-

tis qua invicem sunt coniuncti eterne pacis unione gratularentur, super universis causis et causarum articulis hinc et inde vicissitudinarie (h)actenus inter ipsos usque nunc motis et exortis ac suscitatis, per amicabilem compositionem proborum virorum interveniencium ipsos reformancium, in talem formam pacis et concordie unionem devenissent et de-
venerunt coram nobis, ut iidem Paulus et Laurencius quandam terram et possessionem inter predictam possessionem Thomey et Turek vocatam existentem, cum omnibus utilitatibus suis, scilicet aquis nemoribus et terris arabilibus ac fenestis, prout per metas infrascriptas ab ipsa possessione Thomey separatur, que quidem iusto titulo emencie ipsis Stephano Georgio et Andree attinere dignoscitur, super qua quescio et litis materia in presenciam dicti comitis Pauli iudicis curie domini regis suscitata extiterat, eisdem Stephano Georgio et Andree ac eorum heredibus perpetualiter resignarunt; cuius quidem terre mete a parte possessionis Thomey prefate incipit in fluvio Lesenche, et exinde dirigitur ad partem occidentalem ad arborem salicis curvum sub qua est meta terrea, deinde venit ad eandem plagam per modicum spacium ad dumum spinosum terra circumfusum, abhinc eundo pervenit ad metam terream in fine terrarum arabilium, exinde venit ad dumum gumulchyn vocatum in capite cuiusdam vallis terra circumfusum, et inde protenditur parumper ad meridiem ad metam terream, ibique terminatur. Preterea iidem Paulus et Laurencius de terra eorum emencia inter possessionem Thomey pretactam et possessionem Wytha existentem, unam particulam sub metis et terminis infrascriptis, dederunt et contulerunt eisdem Stephano Georgio et Andree ac eorum heredibus similiter perpetuo possidendam; cuius quidem terre prima meta incipit in via que vadit ad occidentem ad silvam, et pervenit ad arborem nucis de uno radice prodeundo tres ramos habentem ab una parte ipsius vie, et ab alia ad arborem piri sub quibus existunt mete terree, exhinc in eadem via eundo ad occidentem pervenitur ad arbores nucum iuxta quas sunt due mete terree, una a parte meridiei et alia a parte aquilonis, deinde protelatur ad aliam viam que de villa Thomey dirigitur ad possessionem Wytha supra-

dictam, et ibi a duabus partibus ipsius vie sunt due mete terree, exhinc tendit ad partem meridionalem in eadem via, et pervenit ad metas possessionis Wytha memorate, de quibus reflectitur ad orientem per spinas, et sic directe eundo ad orientem pervenit ad metam terream per quam separatur a possessione Wytha, et circa viam magnam iungitur possessioni Turek supradicte et ibi terminatur. Nec hoc pretermisso, quod prescripti Paulus et Laurencius contra omnes et quoslibet impetitores, ipsos Stephanum Georgium et Andream assumserunt indemniter et illese conservare in eadem; tali obligamento interiecto, quod si facere non curarent vel non possent, extunc sedecim marcas latorum denariorum viennensium eisdem Stephano Georgio et Andree, ipsi Paulus et Laurencius persolvere tenerentur, prout ad id se sponte coram nobis obligarunt super ultima particula terre prenotate. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes eisdem Stephano Georgio et Andree, nostras literas privilegiales concessimus nostro sigillo pendenti munimine roboratas. Datum in vigilia Assumcionis virginis gloriose, anno domini M° CCC° XXX° nono.

A pecsét zöld színű selyemszálakon függött; eredetije a Rajky cs. ltárában. Közölve Kammerer Ernő másolatából.

243. *A vasvári káptalan előtt Romy Dorozsló fiai, János Dorozsló és Imre, egyebek között Igricze nevű birtokon osztoznak. 1340. jan. 20.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei memorie commendantes significamus tenore presencium universis, quod magistris Johanne Doruzlow et Emerico filiis Doruzlow de Rum coram nobis constitutis, propositum extitit per eosdem et relatatum ministerio vive vocis, ut in possessionibus eorum infra declarandis hanc divisionem rectam et equalem inter se fecissent et fecerunt coram nobis: ita scilicet, quod possessiones eorum Tuteus et Chakaan in comitatu Castriferrei, item in Igricy in comitatu Zaladiensi, excepto uno fundo curie in ipsa villa Igricy in fine ab aquilone sito, item una vinea in territorio ad Streym pertinente, et alia in territorio Gekenus existente, cum omnibus utilitatibus earum et pertinenciis universis, prefatis magistris Doruzlow et Emerico, item e con-

verso Bokua et Kanyzka alio nomine Doruzloulch vocata ultra Dravam existentes, et predictus fundus curie in Igricy, similiter cum omnibus utilitatibus earum et pertinenciis universis, prefato magistro Johanni, a data presencium usque viginti quinque annos, cessissent et pervenissent possidenda tenenda pariter et habenda; ipsisque viginti quinque annis elapsis, perpetuam divisionem in premissis facere tenebuntur; et si aliqua parcium non suis meritis exigentibus, sed per occasionem cuiuspiam in premissis apud se habitis perderet, communiter supplere tenebuntur, si autem propria malicia per se supportabit, item quia predictam vineam in territorio Zentkuth sitam ad Streym pertinentem, iidem magistri Doruzlow et Emericus pro quatuor talentis denariis vendiderunt, terciam partem ipsorum quatuor talentorum, dictis viginti quinque annis transactis, tempore divisionis perpetue faciende, prefato magistro Johanni reddere tenebuntur. Datum in quindenis festi Epiphanie domini, anno eiusdem M^o CCC^o XXXX°.

Hátlapján pecsét maradványaival; eredetije a N. Muzeumban.
Nagy Imre.

244. *A tihanyi convent jelentése I. Károly királyhoz, hogy egy alsó-
eörsi jobbágyot a reszprémi káptalan hatósága alá visszarendelt.
1340. febr. 27.*

Excellentissimo domino ipsorum domino Karolo dei gracia illustri regi Hungarie, frater Thomas abbas et conventus monasterii sancti Aniani de Tykonio oraciones in domino assiduas et devotas. Literis vestris generalibus per nos honorifice receptis ad faciendas citaciones, inquisiciones, prohibiciones possessionum recaptivaciones metarumque erecciones et revocaciones earumdem, et condicionariorum Wesprimiensis ecclesie recaptivaciones et ad omnia alia facienda que secundum regni vestri consvetudinem talibus in processibus fieri consveverunt, per anni circulum venerabili capitulo predictae Wesprimiensis ecclesie gracie datis et concessis, unacum Michaeli filio Petri de Juthas homine serenitatis vestre, Andream presbiterum de Apaty capellanum nostrum ad premissa exequenda pro testimonio duximus destinandum; qui quidem

homo vester et noster ad nos postmodum reversi, concorditer retulerunt, quod ex transduccione dicti capituli Wesprimiensis ecclesie, feria quarta proxima post dominicam Circumdederunt, Jonam filium Kese de villa Olwrs qui se a predicta ecclesia Wesprimiensi cum possessione dicte ecclesie ad udvornicos vestros de eadem Olwrs flexerat, nomine condicionarii iobagionis dicte ecclesie Wesprimiensis captivassent et captum in manus dicti capituli assignassent, porcionariam vero possessionem quam idem Jonas utebatur, nomine iuris ipsius ecclesie predicto capitulo statuissent. Datum in dominica Estomichi, anno domini M^o CCC^o XXXX°.

Eredetiye a veszprémi kápt. házi levéltárában, Caps. IV. «Alsó-Eörs» csomagban őriztetik. Vég hely D.

245. *A vasvári káptalan jelenti I. Károly királynak, hogy a Nádasd nemzetségből való Gersei Pethőt, magban szakadt rokonai után, a Gerse Mátya Hosszúpáh és Zalateleik nevű birtokokban való örökösödés megilleti. 1340. mart. 25.*

Excellentissimo domino eorum Karolo dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo oraciones in filio virginis gloriose. Literas vestre celsitudinis cum omni honore recepimus ut tenemur hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo Castriferrei salutem et graciam. Dicitur nobis in persona Peteu filii Mark filii Laurencii, quod idem Laurencius avus suus, Andronicus et Andreas essent et fuissent fratres carnales, filii videlicet comitis Chopov nobilis de genere Nadasd, et sic ipse Petheu filius Mark antedictus, necnon Ladizlaus et Dionisius iam defuncti, filii Andree filii comitis Chopov, in linea fraternitatis essent et fuissent inseparabiles, per quod possessiones Gelse et Makua vocate in comitatu Castriferrei habite, item Huzzyvpah et Zalatheluke alio nomine Pochei vocata, cum pertinenciis ad easdem in comitatu de Zala existentes, essent sue hereditarie et iure hereditario ad ipsum deberent pertinere; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus cum Gregorio filio Beze de Nezelei vel Paulo filio Lorandi altero absente homine nostro, vestrum hominem idoneum virum pro

testimonio transmittatis, qui sciant et inquirant ab omnibus quibus decet et licet, et specialiter a nobilibus de genere Nadasd, utrum predictus Laurencius avus predicti Petheu, Andronicus et Andreas filii comitis Chopow, carnales fuerint fratres nec ne, et qualiter ipse Pethew predictis Ladizlao et Dionisio supradictis in linea fraternitatis attineat; et post hec prout vobis veritas constiterit premissorum, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, feria sexta proxima ante dominicam Invocavit, anno domini M^o CCC^o XL°. Verum cum vestris preceptis et mandatis in omnibus fideliter obedire teneamur, cum prescripto Paulo filio Lorandi homine vestro, hominem nostrum magistrum Micha lem ecclesie nostre cantorem pro testimonio transmisimus ad premissa exequenda, qui ad nos reversi et per nos diligenter requisiti, concorditer retulerunt, quod sexta feria proxima ante dominicam Letare accedendo, ab universis nobilibus hominibus et specialiter de predicto genere Nadasd, necnon ab aliis provincie nobilibus et innobilibus viris, ecclesiasticis et secularibus, ac cuiusvis status hominibus, in comitatibus Castriferrei et Zaladiensi ambulando et inquirendo, diligenti inquisicione habita, talem de premissis scivissent veritatem, quod prescripti Laurencius, Andronicus et Andreas, fratres carnales simul extitissent et fuissent filii videlicet comitis Chopow supradicti, ipseque Petheu Ladizlaus et Dionisius in tali linea fraternitatis inseparabiles simul essent et fuissent, quod ipse Ladizlaus et Dionisius essent filii Andree filii Chopou, Petheu vero predictus esset filius Mark filii Laurencii filii eiusdem comitis Chopou, Andronicus vero tercius filius ipsius Chopou sine filio et filiis mortuus fuisset et filiorum solacio carens decessisset; predictae vero possessiones Gerse et Kysmakua vocatae in comitatu Castriferrei existentes, necnon Huzzewpah vocata et Zalatheluk que alio nomine Pache vocatur, ipsius Petheu essent hereditarie et hereditario iure sibi pertinerent cum eorum pertinenciis universis. Datum in festo Annunciacionis beate Marie virginis, anno domini M^o CCC^o XL°.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában, Zaladien. 19. Ugyanott megvan a veszprémi káptalannak és a kapornaki conventnek is Gersei Pethő leszármazásáról

szóló hasonló jelentése. A kapornaki conventtel a vizsgálatra kir. emberekül «Laurencius dictus Vos de Berend et Stephanus de Vosper» küldettek ki. «Castriferrei» csomag, 29. és 30. sz. a. Nagy Imre.

246. *A veszprémi káptalan jelentése I. Károly királyhoz, hogy Eörsi Miklós Peze nevű birtokának határait megjáratta. 1340. junius 3.*

Excellentissimo domino ipsorum domino Karolo dei gracia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Wesprimien-sis oraciones in domino debitas et devotas. Literas vestre excellencie honore quo decuit recepimus hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam, Dicit nobis Nicolaus filius Michaelis de Wrs, quod quedam possessionaria porcio ipsius in possessione Peze in comitatu Wesprimiensi existenti habita, reambulacione et ab aliorum possessionibus distincione plurimum indigeret; super quo fidelitati vestre firmiter precipimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael filius Farkas de Hydegkut vel Michael filius Petri de Jutas altero absente homo noster, ad faciem dicte possessionarie porcionis accedendo, convocatis vicinis et commetaneis suis universis et presentibus, reambulet ipsam per suas metas veras et antiquas, novas metas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, reambulatumque et ab aliorum possessionibus distinctam, relinquat ipsam ipsi Nicolao filio Michaelis de Wrs perpetuo eo iure quo ad ipsum pertinere dignoscitur possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores autem si qui fuerint, contra eundem ad nostram citet presentiam ad terminum competentem; et post hec seriem tocius facti nobis fideliter rescribatis. Datum in Vysegrad, in vigilia Ascensionis, anno domini M^o CCC^o XL°. Nos igitur preceptis vestre excellencie obtemperantes ut tenemur, unacum predicto Michael filio Petri homine vestro, nostrum hominem videlicet Demetrium presbiterum ebdomadarium chori ecclesie nostre, ad exequenda premissa transmisimus pro testimonio fidedignum, qui postmodum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post

festum Ascensionis domini proxime preteritum, ad faciem predictae possessionarie porcionis que quondam Anianum et Florianum in predicta possessione Peze vocata contigisset, vicinis et commetaneis suis convocatis et presentibus accedendo, reambulassent eandem per suas veras metas et distinciones metarum, et infrascriptas terras seu possessionariam porcionem, videlicet infra locum Haloueteuהל dictum, viginti duo iugera terrarum, et ibidem a parte aquilonis septem iugera, item in terra que ad puteum Olasun dictum itur, duo iugera, item in terra Teluk dicta sex iugera, exceptis fructibus, item medietatem ecclesie et circa ipsam ecclesiam tria iugera, item in loco seu terra eundo in Eresteuen tria iugera, item in loco Kerestwt dicto a parte aquilonis duo iugera, item circa silvam Galus quinquaginta septem iugera, item quandam particulam silve que quondam Galus patris predicti Aniani fuisset, circa silvam Bud, inter quas silvas quedam antiqua via transiret, que particula silve usque viam Sahtwt dictam iret, que ut considerari potuisset, in sexaginta iugeribus terrarum preter terras arabiles adiaceret, item in terra qua itur ad sessionem Nicolai dicti Fynta tredecim iugera, item in medio quatuor viarum sexaginta iugera, item in terra qua itur ad Musokut ab occidente duo iugera, item inter viam qua itur in Fayz et vallem Vacala dictam octuaginta iugera, item in loco Nyreswelg dicto viginti iugera, item circa sessionem Aniani decem et septem, item terciam partem silve in valle Wacalawelg dicta existentis, item octo iugera in medio duorum puteorum Olasun et Muso dictorum a parte orientis statuissent et reliquissent, nemine contradictore apparente, predicto Nicolao filio Michaelis eo iure quo ad ipsum pertinere dignoscuntur, possidendas. Datum in vigilia festi Pentecostes, anno domini supradicto.

Zárlátán kerek pecsétnyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Ugyanott hasonló kelettel Garai László nádor 1449-ki ítéletében is megvan a jelentés eleje, valamint a király kiküldését tartalmazó oklevél is szóról-szóra megegyez a főttebbivel, azonban az egyes birtokok megnevezésére és mennyiségére, valamint a határjárásra nézve a jelentés teljesen eltér; érdekesnek tartottuk Garai László ítéletéből a jelentésnek ezen eltérő részét ide iktatni: «videlicet infra locum Haluwetheuhig ex parte Wrs novem

iugera terrarum, item ibidem circa viam que Halowetheuhig dicitur circa magnam viam que vadit ad Wesprimium decem et septem iugera terrarum ab oriente, item ibidem una silva que vulgo Achaharasta dicitur, item ultra Halowetheuhyg a septentrione septem iugera terrarum, item in Telukzyr dicta duo iugera que iacet ad finem et procedit ad prunas, item ibidem superius similiter a parte septentrionis sex iugera terrarum in Telukzyr dicta, item medieta-tem ecclesie et sessionem scilicet cum fundo curie, item circa fundum curie tria iugera terrarum quarum finis tendit ad vallem et alter finis tendit ad magnam viam que vadit ad Wesprimium, item vallem transeundo circa crucem viam que vulgariter quiristuut dicitur duo iugera terrarum, quarum finis similiter ad vallem perveniret, item inde veniendo inde pervenit ad merasium Johannis filii Pauli, ibidem inferiore parte similiter duo iugera, item in superiori parte merasii duo iugera, item inde transeundo ad merasium Aniani ibidem circa merasium in inferiori parte quatuor iugera terrarum, quarum finis vadit ad magnam viam que vadit Wesprimium, item ex parte finis iugeri duo iugera terrarum. item a parte septentrionis transeundo circa nuces Leustacii unum iuger, item ad Chech transeundo ibidem unum iugeri, et ibidem in superiori parte a parte septentrionis in fine ipsius terre quatuor iugera terrarum, quarum finis tendit ad silvam Aniani, et inde transeundo ad magnam viam que vadit ad Wesprimium et inibi circa silvam Bwd veniendo ibidem terra Aniani revertitur ad silvam prenotatam et ibidem apparet una via antiqua, et inde transeundo ad locum vinee Bwd a parte meridionali ex parte magne vie que vadit Wesprimium, cum silva Bwd cum quinque iugeribus terrarum Andree filii Nicolai, et ibi est distincta, item superiori parte Sohocwth vocata facit similiter distinccionem, item in inferiori parte in vicinitate eiusdem Johannes filius Iwanka et Paulus filius Myke, item a parte orientalis distinccionem facit Zabady, et inter ipsos possessio eiusdem Nicolai filii Michaelis, que terra Aniani et Floriani nuncupatur, nullum alium attigit, et inde superiorem transeundo, per medium duarum viarum quod vulgariter quetsohut dicitur, et ibi quindecim iugera terrarum, quarum finis versus domum Nicolai dicti Fintha revertitur, alia vero finis ipsarum terrarum quod vulgariter Leshygyqurtuul dicitur, que venit ad viam que tendit ad Wesprimium, et inde transiret per medium quod vulgariter Nyghutkwzy dicitur, et ibi facit distinccionem, et inde transeundo ad magnam viam que Palaznaquinagwt dicitur, et inde a parte septentrione usque ad metam Faych facit distinccionem que pertinet ad Nicolaum filium Michaelis prenotatum, quarum terrarum finis ad magnam vallem revertuntur, alia vero finis ipsarum terrarum que ad Faychynogwt dicitur, revertuntur, et in ipsa magna valle antedicta similiter duodecim iugera terrarum, et in Si . . . a Bokwla quod vulgo dicitur tertia pars, item a meridionali parte et inferiori parte Churdawt et eciam Casastethu dicitur, que pertinet

omnino filio Michaelis antedicto, item ante domum Aniani decem et septem iugera terrarum, item in descendendo ad Pezefidde inferiorem partem, et a parte inferiori Chordawt usque ad vallem Alaz possessio omnino ipsius Nicolai filii Michaelis contineretur. VéghelyD.

247. *Drugeth Wyllermus nádor előtt a veszprémi püspök és káptalan, a Ládi Istvánnal Felkeszi nevű birtok iránt folytatott perben kibékülnek. Visegrad, 1340. jun. 11.*

Nos Wyllermus Drugeth palatinus et iudex comanorum memorie commendamus, quod magister Cosmas canonicus et decanus ecclesie Wesprimiensis, pro domino Meskone episcopo dicte ecclesie Wesprimiensis et capitulo loci eiusdem cum sufficientibus literis procuratoriis eiusdem domini episcopi et dicti capituli ecclesie Wesprimiensis ab una, item Paulus filius Bulchu tam pro se personaliter quam cum procuratoriis literis conventus de Almad pro Petro filio Mark et Paulo filio Omodei, pro Andrea vero filio Kazmerii Johannes dictus Kyuz filius eiusdem similiter cum procuratoriis literis dicti conventus de Almad, parte ab altera coram nobis constituti, in causa quam Stephanus filius Laurencii contra iamdictos dominum episcopum et capitulum ecclesie Wesprimiensis super facto cuiusdam possessionarie porcionis in possessione Felkezeu vocata in comitatu Zaladiensi existentis, scilicet unius molendini Ronzadmolum vocati, sex curiis, nonaginta quinque iugeribus terre arabilis, ac feneti octo hominibus per diem ad falcandum sufficientis, trium vinearum incultarum, nomine sui iuris hereditarii coram nobis requirebat, quod quidem unum molendinum, duo loca sessionalia prope ipsum molendinum existencia, octuaginta iugera terrarum et duas vineas simul cum feneto ac aliis utilitatibus terrarum et vinearum predictarum, porcionem ipsius Stephani filii Laurencii de Laad in eadem possessione Felkezeu contingencium, mediantibus literis capituli ecclesie Albensis in diversis paribus confectis, dictus dominus episcopus et capitulum loci eiusdem sua esse demonstrarant; super quibus Johannes filius Adriani, Andreas filius Kazmerii, predictus Mark filius Dyonisii et ipsorum heredes, eosdem episcopum et capitulum assumerant coram eodem capitulo ecclesie

Albensis constituti expedire, iuxta priorum literarum nostrarum continenciam in octavis festi Pentecostes, nostra iudiciaria licencia prius obtenta, pacem nobis recitarunt, et nos de iudicio habite pacis scilicet trium marcarum, iidem dominus episcopus et capitulum ecclesie Wesprimiensis in duabus partibus, in tertia vero parte predicti Andreas filius Kazmerii, Paulus filius Bulchu, Petrus filius Mark et Paulus filius Omodei nobiles de Laad antedicta placare assumerunt; quamquidem terciam partem iudicii ipsarum trium marcarum, scilicet unam marcam, ad petitionem venerabilis in Christo patris domini Nicolai dei et apostolica gracia episcopi ecclesie Agriensis amici nostri, eisdem Andree Paulo Petro et Paulo filio Omodei duximus relaxandam, quos quidem Andream Paulum Petrum et Paulum filium Omodei dictus magister Cosmas super possessionaria expedicione predicta, auctoritate procuratoria prenotata contra eosdem dominum episcopum et capitulum ecclesie Wesprimiensis reddidit et commisit expeditos et per omnia absolutos. Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini Millesimo trecentesimo quadragesimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a hg. Esterházy cs. kismartoni ltárában, A. 8. 36. Nagy Imre.

248. *A zalavári convent előtt Miklós fia János, Kis-Karmacs más-kép Mihályfalva nevű birtokának felét négy leányaira ruházza át. 1340. jún. 24.*

Conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris, presencium continenciam habituris, salutem in salutis largitore. Ad universorum noticiam tam presencium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod Johannes filius Nicolai de Kis-Karmacz, adherente sibi et consenciente Matheo filio suo de eadem, coram nobis personaliter constitutus, ministerio vive vocis confessus extitit in hunc modum, ut ipse ob amorem filialis dileccionis, quam ipse erga nobiles puellas Agnes Katherina Dorothea et Elena filiabus suis (*igy*) haberet et habere speraret, medietatem tocius porcionis ipsorum possessionarie in dicta Kis-Karmacz alio nomine Mi-

halfolwa habite, prescriptis nobilibus puellis, Agnes Katharina Dorothea et Elena filiabus suis dedisset donasset tradidisset et contulisset, imo dedit donavit et contulit in filios filiorum heredum per heredes utriusque sexus iure perpetuo et irrevocabiliter, simul cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis, videlicet silvis, terris arabilibus, locis sessionalibus, pratis silvis nemoribus vineis, vinearum montibus, et generaliter cum cunctis integritatum utilitatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, possidendam tenendam et habendam; addicimus eciam, quod idem Johannes et Matheus taliter assumerunt, ut quicumque in processu temporum prefatas puellas Agnes Katherinam Dorotheam et Elenam ratione tocus medietatis porcionis ipsorum possessionarie molestaret vel impedire attentaret, propriis eorum laboribus expedirent et expensis, premisseque possessionarie donacioni et perpetuacioni, Mauricius Michael et Johannes filii Leukes de eadem fratres ipsorum condivisionales benivolum consensum prebuissent et prebuerunt pariterque et assensum. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum in festo nativitatis beati Johannis Baptiste, anno domini Millesimo trecentesimo quadragesimo.

Hártyaszalagon függött pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. Nagy Imre.

249. *Az almádi concent előtt Henyei Miklós, Keszi István megöletéseért ennek anyját és fiát tíz márkával kielégíti. 1340. július 16.*

Nos conventus monasterii beate virginis de Almad memorie commendantes significamus tenore presencium universis, quod nobilis domina relictæ Michaelis de Kezy constituta personaliter coram nobis, astante sibi Laurencio parvulo filio Stephani nepote suo, asseruit oraculo vive vocis, quod causam quam contra Nicolaum filium Cosme de Heney super verberio el vulneribus ac plagis impositis, in congregatione magnifici viri Nicolai filii Stephani magistri agasonum reginalium et comitis Zaladiensis moverat, in Thopolcha quinta feria proxima post Pasca celebrata, cuius

iam secunda preterisset revolutio annualis, moverat super ipsis premissis, videlicet vulneribus verberis et plagis impositis, de permissione ipsius magistri Nicolai comitis Zaladiensis, et ad consequens per compositionem proborum virorum, eundem Nicolaum decem marcas pro premissis omnibus soluturum decreverant, prout etiam in literis eiusdem comitis Zaladiensis vidimus contineri; super premissis omnibus idem Nicolaus eidem domine et Laurencio parvulo filio Stephani, de morte eiusdem Stephani filii predictae domine particeps fuisse dinoscebatur, ad plenum satisfecisset, quem ipsa domina relictā Michaelis et Laurencius parvulus, Nicolaum prenominatum cum suis fideiussoribus, Nicolaum filium David, Petrum filium Walentini de Monozlo et comitem Peteu filium Michaelis de Barlag, Stephanum filium Kyliani de Durugd, Marcum filium Laurencii, Stephanum filium Salamonis de Kopulch, Paulum filium Beke de Monozlo, Andream filium Rubini de Terdemech, Georgium filium Wyd de Kal et comitem Cosmam de Bach, de premissis omnibus expeditum et suos fideiussores prenotatos expeditos, obligando se ipsam dominam et Laurencium filium Stephani nepotem eiusdem, ac ceteros proximos suos quod si quicumque proximorum ipsius domine et Laurencii filii Stephani pro predictis articulis eundem Nicolaum molestare attentaverit successivis temporibus, extunc pro calumniatore penitus habeatur ipso facto, litere vero plures si ad quodcunque capitulum deportate fuerint vel ad conventum, literis ipsorum plures teneantur confirmare. Datum dominico die in crastino festi Divisionis apostolorum, anno domini M° CCC° XXXX°.

Hátlapján pecséttel; eredetije a gr. Erdődy cs. monyorókeréki ltárában. Közölve Pesty Frigyes másolatából.

250. *Drugeth Villermus nádor a Rajky családbeliek között meg-ejtendő újabb osztály végett a kapornaki conventet kiküldi. Buda, 1340. sept. 22.*

Amicis suis reverendis conventui de Kopurnuk, Villermus Druget palatinus et iudex comanorum amicitiam cum honore paratam. Noveritis, quod Stephanus filius Johannis de

Rayk tum pro se personaliter quam cum procuratoriis literis conventus Zaladiensis pro Georgio et Andrea fratribus suis, iuxta priorum literarum nostrarum continenciam, in octavis festi nativitatis beate Marie virginis contra Mark filium Michaelis super facto iudiciorum in quibus ipse Mark actor existendo contra ipsos Stephanum Georgium et Andream, prout series literarum comitis Pauli iudicis curie regie declarabat, convictus extiterat, agere voluisset, tandem idem Mark coram nobis comparendo, accionem eiusdem Stephani et fratrum suorum predictorum intercipiendo proposuit eo modo, quod dicti Stephanus Georgius et Andreas filii Johannis, possessionariam divisionem iuxta continenciam literarum eiusdem comitis Pauli composicionalium in omnibus ipsorum possessionibus, sub obligacione decem et octo marcarum in eisdem literis comitis Pauli contentis, si qua parcium de ipsa composicione resiliret, facere assumserant, non fecissent, et ex eo ipse sine suis possessionibus existendo aliqua iudicia sibi unde dare non haberet, et eo dicto literas ipsius comitis Pauli super ipsa composicione in facto divisionario possessionum et obligacione eorumdem nobis confectas presentavit; in quorum contrarium idem Stephanus sua et dictorum fratrum suorum in persona obiebat tali modo, quod ipse et fratres sui ipsam possessionariam divisionem prompti fuissent dare et parati, sed predictus Mark ipsam recipere noluisse, et ibidem exhibuit nobis literas capituli ecclesie Wesprimiensis, in quibus inter cetera vidimus contineri, quod dictam divisionem in aliqua parte ipse Stephanus et fratres sui prenotati, in aliqua vero parte domina mater ipsius Mark procuratrix ipsius legitima dictam divisionem non acceptassent. Nos igitur his visis, quamlibet ipsarum parcium cum decem et octo marcis pro huiusmodi non acceptacione ipsius possessionarie divisionis, ad quam faciendam se obligaverant, iudicando decrevimus transmittendas, et de iudiciis quibus ipse Stephanus et fratres sui prenotati dictum Mark impetebant, facta ipsa divisione, satisfaccionem impendere debere decrevimus Stephano filio Johannis et fratribus suis supradictis; unde cum premissa mediantibus hominibus nostris et vestris testimoniis exsequi debeant, vestram amicitiam petimus per pre-

sentés, quatenus mittatis **duos** ex vobis viros pro testimonio fide dignos, in quorum presenciis Stephanus filius Johannis de Scenthbalas vel Laurencius filius Paznan de Terpen pro parte ipsorum filiorum Johannis, item Johannes filius Machala de Machalahaza vel Johannes dictus de Buda pro parte ipsius Mark, aliis ipsorum absentibus homines nostri, in octavis festi Omnium Sanctorum nunc venturis et diebus subsequentibus usque octavum diem ad facies possessionum Buken Petrete Rayk et Twrek vocatarum accedendo, vicinis et commetaneis earundem universis legitime convocatis et partibus vel earum procuratoribus presentibus simul accedendo, premissis literis composicionalibus ipsius comitis Pauli et aliis instrumentis in eisdem expressis per partes illic exhibitis, dividendo ipsas possessiones Buken Petrete Rayk et Twrek vocatas, locum capelle, silvas et alias quaslibet utilitates earundem, contradiccione parcium non obstante, tota forma et condicione dictarum literarum ipsius comitis Pauli composicionalium iure requirente observata, exsequatur sine diminucione omnia contenta in eisdem, et post hec tocius facti seriem cum suis necessariis ad octavas sancti Martini confessoris per partes nobis vestri gracia rescribatis. Pro eo vero quia ipse Mark iudiciariam sententiam ipsius comitis Pauli super accessu ad divisionariam possessionem faciendam inter ipsos fuisse factam denegabat, et ex eo ipsas literas iudiciales contra eundem emanatas comitis Pauli antedicti non ex serie forma sentencie eiusdem comitis Pauli emanatas esse asserebat, ideo ipsum pro huiusmodi indebita impugnatione in iudicio regali fore convictum, et tam ipsum iudicium regale per ipsum Mark, quam predicta iudicia decem et octo marcarum per quamlibet parcium predictarum tempore reportacionis seriei premissorum commisimus deponere coram nobis. Datum Bude, octavo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o quadragesimo.

Zárlatán kerek pecsét nyomaival; eredetije a Rajky es. ltárában, Felső-Rajkon, 12. Vég hely 1).

251. I. Károly király *Dencs nevű birtokot Zala vármegyében, Dörögdi Kilián fiának András lipcsei alvárnagynak és testvérének Istvánnak adományozza. Lipcse, 1340. nov. 10.*

Nos Karolus dei gracia rex Hungarie tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod accedens ad presenciam nostre sublimitatis magister Andreas filius Keliani vicecastellanus de Lypche, fidelitatibus suis et fidelium serviciorum suorum preclaris meritis per ipsum nostre maiestati cum summa fidelitate impensis, in nostram (revocatis) memoriam, quendam possessionariam particulam Dench nominatam habitam, quondam Nicolai filii Michaelis et Blasii filii Felchew sine herede defunctorum in comitatu Zaladiensi existentem, sibi et Stephano fratri suo a nobis dari et conferri perpetuo postulavit; nos autem recordantes obsequiosa merita dicti magistri Andree . . . . . nostre serenitati studuit dulciter complacere, in recompensam huiusmodi fidelium suorum serviciorum, prefatam possessionariam particulam Dench dictam, cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis, eo iure quo ad nostram collacionem pertinere dinoscitur, sine prejudicio iuris alieni, ipsi magistro Andree (et per ipsum fratri) suo antedicto ipsorumque heredibus perpetuo donantes conferimus. Datum in Lypche, in vigilia festi beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^o XL°.

1. Lajos királynak 1350-ben «*pridie Idus mensis Marcii*» kelt «Comes Andreas filius Kyliani vicesgerens magisterii tavarnicorum nostrorum» kérésére kiállított jeles alakú oklevelében átírva. Ugyanott átiratik ugyan a föntebbi napon és helyen kelt adománya I. Károly királynak, melyben «quandam possessionem Tothwasun nominatam habitatoribus carentem, in qua ecclesia lapidea in honore beati Wenchezlai martiris dicitur fore constructa, in comitatu Vesprimiensi, que Nicolai filii Laurencii voyvode de Pankuta notorii prefuisse asseritur» ugyancsak a nevezett Kilián fia Andrásnak és testvérének adományozza. I. Lajos király oklevelének eredetije a N. Muzeumban őriztetik. Nagy Imre.

252. *A kapornaki convent Milleji Sydout Kebele nerü birtokba beiktatja. 1340. nov. 30.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk, tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod literas magnifici viri Nicolai magistri agasonum reginalium et comitis Zaladiensis nobis directas recepimus hunc tenorem continentes: Amicis suis reverendis conventui de Kopurnuk Nicolaus magister agasonum reginalium et comes Zaladiensis, amiciciam paratam. Amiciciam vestram petimus per presentes, quatenus vestrum detis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente comes Balasey filius Panth unus ex iudicibus nobilium dicti comitatus Zaladiensis, homo noster, possessionem Kebele vocatam in dicto comitatu Zaladiensi iuxta fluvium Kebele existentem, in qua ecclesia lapidea in honore sancti Martini constructa fore dignoscitur, quam Sydou filius Myley de Miley mediante iuris tramite, coram nobis et iudicibus nobilium, mediantibus nostris literis patentibus a Georgio filio Nicolai, Stephano filio Oliverii, Dominico filio Gregorii et Clemente filio Salomonis nobilibus de Reznuk obtinuit, convocatis vicinis et commetaneis eiusdem possessionis, statuatur Sydou supradicto perpetue possidendam. Datum in Lyndua, in octavis beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^o XXXX°. Verum nos petitionibus eiusdem magistri Nicolai iustis et legitimis obtemperare cupientes, unacum prescripto comite Balasey iudice nobilium, Petrum filium Pauli fidelem servitorem et iobagionem ecclesie nostre nostrum hominem pro testimonio destinavimus ad premissum negocium peragendum; qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi feria tertia proxima ante festum beati Andree apostoli accedendo, convocatis vicinis et commetaneis prefate possessionis Kebele, eandem certis metis et terminis ab antiquo fundatis, quibus mediantibus ipsa possessio limitata existit, cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis universis, presentibus Georgio Stephano Dominico et Clemente nobilibus de Reznuk predictis, statuissent Sydou supradicto et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo

possidendam. Datum in die festi beati Andree apostoli prenotati, anno domini M° CCC° XXXX°.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Fes-tetics cs. ltárában. Zaladien. 20. Nagy Imre.

253. *A kapornaki convent bizonyáglevele, hogy a Mike és Buda által elfoglalt milleji birtokrészbe Milleji Sydout beiktatta. 1340. dec. 21.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk, tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod literas magnifici viri Nicolai magistri agasonum reginalium et comitis Zaladiensis ac iudicum nobilium dicti comitatus Zaladiensis nobis directas, honore debito quo de-cuit, recepimus hunc tenorem continentes: Amicis suis conventui ecclesie sancti salvatoris de Kopurnuk, Nicolaus magister agasonum reginalium et comes Zaladiensis ac indices nobilium de eodem, amiciciam cum honore. Vestra noverit amicicia, quod Sidou filius Miley de Miley in congregacione nostra generali feria quinta proxima ante festum Omnium Sanctorum, anno domini M° CCC° XXXX° in dicta villa Kopurnuk celebrata, ad nostram accedens presenciam, exhibuit nobis literas nostras et duo paria conventus Zaladiensis, in quibus vidimus contineri, quod cum iuxta continenciam predictarum priorum literarum nostrarum ipse Sydou ad faciem cuiusdam particule terre, in eadem Miley ultra rivulum qui per medium ipsius ville currit a parte occidentali circa ecclesiam sancti Francisci adiacentis, per Mykem filium Nicolai et Budam filium Salamonis nomine sui iuris recaptivate, assumtis duobus iudicibus nobilium hominibus nostris ac aliis probis viris, presente testimonio ipsius conventus Zaladiensis, accedere, et eandem habito deum pre oculis estimare, factaque estimacione in medie . . . pro qua ipsa estimaretur in termino per nos assignato, in eo, quod ipsa particula terre quam iidem Myke et Boda (*igy*) ab ipso nomine terrarum suarum hereditariarum recaptivarant, non ipsorum, sed sua ab antiquo cuius memoria non exstaret, et continue in suis et predecessorum suorum manibus sepe et sepius extitisset, nudis pedibus et posita terra in capite, prestare et

iurare, seriemque ipsius iuramenti in literis eiusdem conventus reportare debuisset; tandem exhibitis premissis literis dicti conventus Zaladiensis, sic plenius extitimus informati, quod predicta particula terre, quam iidem Myke et Boda ab ipso Sydou recaptivarant, estimata, et super ipsa eidem iuramentum sola in persona deponendum commissum extitisset, quod iuramentum iuxta series premissarum literarum dicti conventus per ipsum Sydou agnovimus deposuisse, et quod tenor predictarum literarum nostrarum lucidissime sic exprimit, ut si ipse Sydou super ipsa particula terre per ipsos Mykem et Bodam recaptivate iuramentum prestare presumerit, tunc iidem Myke et Boda de aliis propriis eorum possessionibus tantum qualitate quantitate et valore pro indebita ipsorum recaptivacione, eidem Sydou dare et assignare tenerentur; ob hoc ipsis Myke et Boda presentibus et coram nobis astantibus, unacum nobilibus provincie dicti comitatus Zaladiensis nobiscum in sede nostra iudiciaria assidentibus et iudicantibus, commisimus decernendo, quod unus ex iudicibus nobilium istius provincie, presentibus aliis probis viris et vestro testimonio, cum ipso Sydou in possessionem Miley pretactam in octavis beati Nicolai confessoris proxime venturis accedat, in cuius presencia predicti Myke et Boda tantam terram qualitate quantitate estimacione et valore, quantam terre particulam ab eodem Sydou recaptivarant, eidem debeant dare et assignare perpetuo possidendam; et cum ad predicta negocia peragenda vestrum testimonium necessario illic debeat destinari, amiceciam vestram petimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Balasey vel Budur dictus Aranaz altero absente unus ex iudicibus nobilium homo noster, aliis probis viris illuc adductis per partes, ad facies dicte possessionis Miley accedat, in quorum presencia iidem Myke et Boda, ipsam terre particulam de propriis eorum possessionibus terre litigiose equiparantem, eidem Sydou dare et assignare teneantur perpetuo possidendam; et preter hec prout actum fuerit, literas vestras eidem Sydou velitis facere emanari. Datum die loco et anno prenotatis. Verum nos petitionibus eiusdem magistri Nicolai et iudicium

nobilium comitatus Zaladiensis dignis et legitimis cupientes obtemperare, unacum prescripto comite Balasey iudice nobilium, Nicolaum filium Gurkus hominem nostrum fidedignum iobagionem ecclesie nostre pro testimonio destinavimus ad premissum negocium peragendum; qui demum ad nos reversi, uniformiter et concorditer retulerunt, quod particulam terre litigiosam in eadem Myley habitam, scilicet a fenestra sanctuarii ecclesie sancti Francisci confessoris incipiens, eundo per unam viam ad fossatum et ad unum rivulum versus orientem et suis finibus versus aquilonem adiacentem, octo iugera in se continentem, pro qua idem Sydou prestiterat iuramentum, nihilominus octo iugera terrarum in Onteluk vocata, quorum sex iugera cum mensura regali a fluvio incipiens (dirigitur) ad montem, in quibus sunt septem arbores fructifere, cui quidem terre a parte meridiei terra Georgii filii Chepani, a parte vero aquilonis terra Pauli filii Hermanni vicinatur; item duo iugera terrarum a parte meridiei dictorum sex iugerum, similiter a dicto fluvio incipiens usque montem versus occidentem, ipsi Myke et Buda pro indebita recaptivacione ipsorum facta, statuissent et assignassent prefato Sydou iure perpetuo possidenda et habenda; hoc tamen interiecto, quod si ipse Sydou per quempiam temporis in processu ratione dictorum octo iugerum terrarum impeteretur, extunc ipsi Myke et Buda eundem Sydou et eius heredes tenebuntur expedire et in eisdem conservare. Datum in die festi beati Thome apostoli, anno domini M^o CCC^o XXXX°.

Hátlapján pecsét nycmaival; eredetije Koller József pécsi prépost ajándékából a N. Muzeumban. Nagy Imre.

254. *Lendvai Miklós főispán, Kanizsai Jánost, ki egy gyilkost kirégeztetett, e miatt a további kereset alól fölmenti. Kanizsa, 1340. dec. 31.*

Nos Nicolaus magister agasonum reginalium et comes Zaladiensis damus pro memoria, quod cum magister Johannes filius Laurencii filii Emerici de Kanisa frater noster, quendam iobagionem suum nomine Thomam dictum Kube, qui corde Pharonis indurato in detrimentum anime sue De-

metrium filium Galus proprium dominum suum interfecit, ordine iudiciario ex nostra obtenta licencia ad dammandum morti debito puniendum adiudicasset, tandem nos super ipsa adiudicacione et morte eiusdem Thome homicide ipsum magistrum Johannem reddidimus et presencium serie reddimus expeditum et per omnia absolutum. Datum in Kanysa, die dominica ante diem Strennarum, anno domini M^o CCC^o XXXX°.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1698. 31. dipl. lt. 3342. Nagy Imre.

255. *A casvári káptalan előtt Rezneki Miklós fia György és társai egy részről, más részről Rezneki Jakab fia Lukács, azon birtokokat melyeket egyik fél a másiknak hasznélvezetül meghagyott, kijelölik.*

1341. jún. 11.

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, memorie commendamus per presentes, quod Georgius filius Nicolai, Clemens filius Salomonis, Dominicus filius Gregorii et Stephanus filius Oliverii de Reznuk, coram nobis personaliter constituti, obligarunt se Lucachio filio Jacobi filii Herbordi de eadem Reznuk in possessionibus suis Senthandreas et Buryh vocatis, prout veris metis suis circumdatur (*igy*), pacifice et quiete ipsum permetterent permanere, et eas sibi pleno iure possidere, nec de eis pro se occuparent, nec ipsum de eisdem expellerent, nec mortem nec vulnus nec sanguinis effusionem neque damna sibi inferrent neque ferri facerent, sed pacifice et quiete eum permetterent in eisdem permanere, qui si secus facerent et hoc contra eos probare posset cum testimoniis capituli et conventus, legitima inquisitione a nobilibus et comprovincialibus hominibus palam facta, regni consuetudine approbante, in subcubitu duelli remanerent contra ipsum; e converso iidem Lucachius personaliter astando, eisdem nobilibus obligavit se, ut in possessionibus Reznuk Boxafolua Lyak et Pousfolua vocatis, quas in forma obligacionis habent ab ipso Lucachio, eis pacifice mitteret possidere atque uti et servare usquedum redimere poterit ab eisdem, et si sanguinem mortem vulnus damnum inferret eis in possessionibus supradictis, et hoc probare possent contra ipsum iuris ordine mediante, simili-

ter cum testimoniis capituli et conventus, legitima inquisitione a nobilibus et comprovincialibus hominibus palam facta, regni consuetudine approbante, in eodem subcubitu duelli contra ipsos remaneret; ad quod se partes mutuo obligarunt. Datum secunda feria proxima post quindenae Pentecostes, anno domini M^o CCC^o XL° primo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Reisig cs. birtokában, Vas megyében. Nagy Gyula.

256. *A reszprémi káptalan előtt Eörsi Máté fia Miklós, Miske fiaival Pállal és Jakabbal, Peze és Eörs nerü birtokok — valamint az eörsi egyház kegyurasága felett, György eörsi prépost hozzájárulásával kiegyeznek. 1341. oct. 6.*

Capitulum ecclesie Wesprimiensis universis Christi fidelibus presentibus et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore. Unicum est oblivionis remedium scriptura, que calumniis infert silentium, et modum contencionis explicans, sua serie loquitur presentibus et posteris veritatem; proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos receptis literarum serenissimi principis domini Karuli dei gracia regis Hungarie, necnon domine Elisabeth eadem dei gracia regine sue consortis arbitratoriarum, ad audiendum arbitrium, quod inter Nicolaum filium Michaelis filii Mathie de Kwuagowrs ab una parte, item Paulum et Jacobum filios Myske de eadem ex altera, super causis per ipsum Nicolaum obiciendis, die dominica proxima ante festum beati Michaelis archangeli proxime preterita, in prefata villa Wrs, per probos et nobiles viros per partes adducendos, coram homine nostro, sub obligamine decem marcarum ante litis ingressum, absque porcione iudicis, si qua pareium arbitrium ipsorum proborum virorum non acceptasset, persolvendarum, fieri debebat. discretum virum Stephanum custodem ecclesie nostre et magistrum Albertum notarium socios et concanonicos nostros transmissemus, demum predicto Nicolao filio Michaelis personaliter pro se, et pro Johanne Dominico ac Petro fratribus suis cum procuratoriis literis nostris ab una, item prenominato Paulo filio Myske unacum Reynoldo ma-

iore filio suo personaliter pro se et pro pretacto Jacobo fratre suo similiter cum procuratoriis literis nostris, ac eodem Paulo pro Johanne alio filio suo in puerili etate constituto parte ab altera, unacum predictis hominibus et sociis nostris coram nobis constitutis, per easdem partes et homines nostros supradictos relatum extitit et confessum ministerio vive vocis, quod ipse partes per amicabilem et arbitrativam compositionem proborum et nobilium virorum, ut a modo et deinceps omnis discessionis discordie odii ire et invidie fomes de medio ipsorum parcium evelleretur et pacis pulchritudo inter easdem generetur, sopitis et sedatis universis causis usquemodo inter ipsas partes habitis et suscitatis, propter bonum pacis et mutue dileccionis favorabilem unionem, super facto terrarum seu possessionarie porcionis condam Aniani et Floriani in possessione Pezey vocata habitatum, per Bekem condam filium dicti Mathie fratrem patruelem memorati Nicolai a regia magnitudine mediante regio privilegio obtenturum, super quibus materia litis per ipsum Nicolaum mota extiterat, et super predicta possessione eorum Kwvagowrs, taliter per medium divisionis concordassent, quod quicumque seu quas quales et quantas terras predictus Michael pater dicti Nicolai et per consequens idem Nicolaus de terris et silvis dictorum Aniani et Floriani in Pezey habitis usquemodo habuissent coluissent et possedissent, de quibus terris recepto numero ducenta iugera terrarum minus octo iugeribus, et terras inter quatuor vias existentes apud ipsum Nicolaum esse invenissent, easdem nunc et in futurum idem Nicolaus cum predictis fratribus suis semper perpetuo et pacifice tenerent et possiderent, et similiter predicti filii Myske easdam terras et silvas quas ipsi de eisdem usque nunc coluissent et possedissent, perpetuo et in filios filiorum ipsorum haberent possidendi facultatem; ceterum quidquid quas quales et quantas terras utilitates seu possessionarias porciones avus et pater sepedicti Nicolai in predicta possessione Kwvagowrs de parte superiori et inferiori ubicunque et in quocunque loco possedissent et que nunc ad ipsum et fratres suos successissent, idem Nicolaus et fratres sui ac ipsorum heredes et successores easdem per-

petuo et pacifice possiderent; et e converso predicti Paulus et Jacobus filii Myske ac eorum posteritates, ipsas possessionarias porciones que per ipsos et priores progenitores ipsorum de eadem possessione Kwvagowrs ubique locorum in terris sessionibus silvis pratis molendinis et quibilibet utilitatibus habite fuissent et possesse, similiter perpetuo et pacifice ac irrevocabiliter possiderent; item terras campestres seu pascuales ac capellam in eadem Pezey existentes, communiter habere et possidere commisissent; item ius patronatus ecclesie beate Marie Magdalene in eadem Wrs constructe, sicut predicti filii Michaelis sic et pretacti filii Myske et eorum successores communiter haberent et gratularentur in eodem; ubi autem alicui ipsorum volente deo temporum in processu in semine defeceri contingerit, extunc possessiones et porciones possessionarie ubilibet habite et existentes illius defecti, in vita remanentem et successores eiusdem revolvi et redundari valeant atque possint, discreto viro Georgio preposito eiusdem ecclesie volente et coram nobis consenciente; in cuius patronatus signum idem Paulus filius Myske in sua et dictorum filiorum suorum ac Jacobi fratris sui personis, tres sessiones in eadem Wrs circa curiam prepositalem a parte meridiei existentes, et unum pulsatorem nomine Blasium cum filiis suis, ac centum iugera terre in eisdem possessionibus Wrs et Pezey vocatis habita, scilicet de possessionariis porcionibus ipsorum, exceptis quinque iugeribus circa vineam eiusdem Pauli a parte inferiori existentibus, per eundem prepositum de dictis centum iugeribus ipsis filiis Myske coram nobis resignatis, quas sessiones et terras ac pulsatorem prenotatum priores progenitores eorum dicte ecclesie condonassent, nunc perpetuassent eidem ecclesie et relinquissent ac relinquit et perpetuavit coram nobis; predictus vero Nicolaus filius Michaelis omnes easdem terras et utilitates quas dicta ecclesia ex collacione suorum priorum progenitorum, avi scilicet et patris sui ac fratris eiusdem patris sui habuisse et habere dignosceretur, ac quandam particulam terre supra puteum existentem, que particula ut dicebatur triginta iugera minus duobus in se contineret, et per priores progenitores ipsius Nicolai preposito de

eadem Wrs olim impignorata extitisset, confessus est in sua et dictorum fratrum suorum persona, eidem ecclesie relinquisse similiter et perpetuasse, habendas per eandem et possidendas, salvis tamen iuribus ecclesie nostre in premissis possessionibus remanentibus. Preterea iidem filii Myske universas literas et quelibet privilegia instrumenta ipsorum quomodolibet contra ipsos filios Michaelis emanatas usque nunc et confecta. excepto quodam privilegio nostro super palacio ipsorum confecto, et e converso iidem filii Michaelis similiter omnes literas et quelibet instrumenta, si que contra eosdem filios Myske usque ad hec tempora quomodo fuissent emanata, exceptis quibusdam duobus privilegialibus instrumentis, uno scilicet regio privilegio et alio iudicis curie regie super donacione et obtencione predictarum terrarum seu possessionarie porcionis dictorum Aniani et Floriani confectis, cassas frivolas mortuas et irritas reddidissent, ac supradicti Paulus filius Myske et Nicolaus filius Michaelis in suorum et pretactorum fratrum et filiorum suorum personis, in nostra presencia commiserunt viribus carituras, ita, ut quicumque et ubicunque alie quelibet litere instrumenta, exceptis presenti et pretactis privilegialibus instrumentis, uno scilicet nostro super ipso palacio confecto et duobus super facto terrarum dictorum Aniani et Floriani confectis, per quamlibet parcium contra alteram exhiberentur, casse frivole et viribus cariture ac exhibitoribus earumdem nociture haberentur. In quorum omnium premissorum testimonium et perpetuam firmitatem presentes eisdem partibus ad petitionem earumdem concessimus literas nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Johannis lectoris ecclesie nostre, in octavis festi beati Michaelis archangeli prenotati, anno domini M^o CCC^o XL° primo; venerabili in Christo patre domino Meskone dei et apostolica gracia episcopo et prelato nostro, aule domine regine cancellario, discretis viris magistris Johanne preposito predictae aule vicecancellario, Mark cantore et Stephano custode ecclesie nostre existentibus.

A pecsét hiányzik; eredetije a hg. Batthyány es. körmendi tárában. Véghely D.

257. *A veszprémi káptalan és a zalavári apát közötti egyezkedés, a Kolon Magyaról Stolcz és Csács nevű birtokokból járó tized dolgában. 1341. nov. 1.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis significamus quibus expedit presencium per tenorem universis, quod cum nos abbatem et conventum Zaladiensem pretextu decimationum villarum Kolon Magarad Stolch et Choch vocatarum in comitatu Zaladiensi habitarum in causam attraxissemus, tamen nos cum eodem abbate qui suo et tocius conventus sui nomine ad nostram accesserat presenciam, per compositionem et ordinationem proborum et nobilium virorum interveniencium taliter concordavimus, ut quia idem abbas decimationem predictae ville Zthoulch totalem sine strepitu aliquius iudicis nol . . . . . nos decimationes prefatarum trium villarum Kolon Magarad Choch vocatarum eidem abbati Zaladiensi pacifice remisimus in perpetuum habendas; tali vinculo interiecto, ut si quilibet nostrum aliquius temporis in eventu alteram partem ratione prefatarum et aliarum decimationum aggravare attentaret, iudicium quinquaginta marcarum subportaret eo facto, prout assumimus nostra ultronea voluntate, nos ad hoc firmiter obligando. Datum in festo Omnium Sanctorum, anno domini Millesimo CCC° XXXX° primo.

Az esztergomi keresztesek mesterének Pálnak és a conventnek 1342. apr. 24-én János zalavári apát kérésére kiállított átíratából, melynek eredetijét a veszprémi kápt. házi ltárában «Lad. 109. Miscell. 23» jelzet alatt őrzik. Véghely D.

258. *A veszprémi káptalan jelentése I. Károly királyhoz, Oztoicz vagy Istócz nevű, későbbben a csapi határba beolcadt birtok határjárásáról. 1341. nov. 15.*

Excellentissimo domino ipsorum domino Karolo dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Vesprimiensis oraciones in domino debitas et devotas. Vestra noverit excellencia literas vestras honore quo decuit nos recepisse hunc tenorem continentes: Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Vesprimiensis salutem et gratiam.

Dicit nobis magister Johannes filius Pauli de Bylya castellanus de Kopruncha, quod possessio sua Oztolch vocata in comitatu de Zala habita, reambulacione et metarum renovacionibus indigeret; super quo fidelitati vestre precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem idoneum pro testimonio, coram quo Johannes filius Dominici vel Johannes filius Nicolai aut Ladislaus filius Mark de Juta aliis absentibus homo noster, accedat ad faciem dicte possessionis Oztolch, vicinisque et commetaneis eiusdem convocatis et presentibus, reambulet ipsam per veras suas metas et antiquas, novas metas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, et relinquat eandem ipsi magistro Johanni filio Pauli eo iure quo sua fuisse dignoscitur possidendam si non fuerit contradictum, contradictoribus si qui fuerint contra eundem ad nostram presenciam ad terminum competentem legitime evocatis; et post hec diem citacionis terminum assignatum et nomina citatorum cum cursibus metarum tocusque facti serie nobis fideliter rescribatis. Datum in Damas, in loco venacionis nostre, feria quarta proxima ante festum Nativitatis beate virginis, anno domini M^o CCC^o XL° primo. Nos igitur preceptis vestre excellencie obtemperare cupientes ut tenemur, unacum predicto Johanne filio Nicolai de Warda homine vestro, nostrum hominem videlicet discretum virum Georgium prepositum de Wrs, socium et concanonicum nostrum ac rectorem prediorum nostrorum de Merene, ad premissa exequenda transmisimus pro testimonio fidedignum; qui quidem homines vestre sublimitatis et noster ad nos reversi, concorditer nobis retulerunt, quod ipsi tercio die festi Omnium Sanctorum proxime nunc preteriti, ad faciem prenominate possessionis Oztolch vocate, vicinis et commetaneis suis undique convocatis et presentibus accedendo, reambulassent eandem per veras suas metas et antiquas, et nullo contradictore apparente reliquissent ipsam predicto magistro Johanni filio Pauli eo iure quo ad ipsum dignoscitur pertinere, salvo tamen iure ecclesie nostre et aliorum inibi remanente possidendam. Cuius quidem possessionis metarum distinciones seu cursus sicut iidem homines vestre excellencie et noster nobis in registro ipsas consignando reportarunt, taliter terminative distin-

guntur: quod prima eiusdem incipit a parte occidentali circa quandam magnam viam ubi sunt quatuor arbores, quarum una arbor piri et altera pomi existit, et due sunt arbores ilicum tulfa vulgariter dicte, terris circumfuse metalibus; item parum eundo ad partem orientalem circa vallem Halaguwelgh vocatam, a parte meridionali sunt tres arbores ilicum, sub quibus sunt mete terree, ubi ad partem meridionalem separat terram predictae possessionis seu ville Oztolch, ad partem vero aquilonem remanet terra possessionis sive ville ecclesie nostre Wylak vocate; de ipsis vero arboribus ilicum ad partem orientalem descendit ad vallem Keseleufezyk dictam, et in capite eiusdem vallis in dumo avellane est meta terrea, et ibidem prope a parte meridionali sub una arbore ilicis est meta terrea, ubi a parte meridionali separat magistro Johanni filio Pauli prenotato, in partem aquilonem predictae possessioni nostre Wylak vocate distinguente; et in eadem valle Keseleufescik dicta descendit ad partem meridionalem ad vallem Byky, ubi est meta terrea possessionis ecclesie nostre Merene vocate; et in eandem vallem Byky directe eundo, ad partem meridionalem pervenit ad duas metas terreas antiquas de novo renovatas, ubi ad partem orientalem est terra Merene, et ubi in uno monticulo tres arbores ulmi zylfa dicte, et ad partem occidentalem cedit magistro Johanni filio Pauli prenotato; item de predicta valle ascendit ad montem ad partem septemtrionalem, et ibi sunt due mete terree antique nunc renovate, quarum una est sub arbore piri agrestis, altera sub dumo tilie zaz (*igy*) dicto, ubi a parte meridionali separat terram ville Korus et ad partem aquilonem cedit magistro Johanni supradicto; inde flectitur ad partem occidentalem et pervenit ad arborem ulmi vulgariter zylfa dictam, ubi sunt due mete terree; inde parum eundo vadit ad eandem partem occidentalem et pervenit ad arborem ilicis et ibi sunt mete terree, ubi de parte meridionali separat terram ville Chopy et ad partem aquilonem cedit magistro Johanni sepedicto; item in eadem via parum eundo flectitur ad partem meridionalem et pervenit ad unam metam terream angularem de novo erectam; inde vadit et flectitur ad partem occidentalem et pervenit ad arborem ilicis, et sub eadem est

meta terrea, ubi de parte aquilonis est terra predicti magistri Johannis, de parte vero meridionali remanet terra ville Chopy prenotate; inde flectitur ad vallem Radvanuelgy vocatam, et in eadem valle ad partem meridionalem in alveolo seu meatu cuiusdam fluvii vadit ad meridiem et ibidem in latere est meta sub arbore fagi bykfa vulgariter dicte; inde ascendendo ad partem occidentalem pervenit ad duas arbores tilie et fagi, inde semper eundo ad partem occidentalem pervenit ad unam viam que venit de Merene, et ibi sunt due mete terre antique de novo renovate; et in eadem via parum eundo in fine terrarum arabilium sunt due mete terre angulares; inde flectitur ad partem occidentalem, descenditque ad vallem Bubulduelgy dictam et in capite eiusdem sunt due mete, quarum una est sub arbore ilicis, alia terrea; et de eadem valle Bubulduelgy vocata descendit ad partem occidentalem ad pratum, et circa ipsum pratum sunt due mete terre antique, et circa idem pratum vadit ad partem meridionalem, inde flectitur et transscendit pratum ad partem occidentalem ad unam parvam vallem ad duas arbores fagi ubi sunt due mete antique nunc renovate; inde ad eandem partem ad montem, et in cacumine eiusdem montis sunt due mete terre angulares, una antiqua alia de novo erecta; inde flectitur ad partem meridionalem et prope ibidem est una meta terrea antiqua, inde in monte vinearum parum eundo pervenit ad duas metas terreas antiquas angulares de novo renovatas, inde flectitur ad partem occidentalem et incidit ad unam magnam viam, et in eadem via parum directe eundo pervenit ad duas metas terreas de novo renovatas in dumibus ilicum, et in eadem via adhuc eundo pervenit ad duas arbores ilicum, sub eiusdem mete antique cum terris circumfuse, et in eadem via parum eundo pervenit ad duas metas terreas antiquas, circa eandem viam ad partem meridionalem, adhuc ad partem occidentalem pervenit ad magnam vallem que Volkanuelgy vocatur, ibi sunt due mete antique et de novo renovate, item in eadem valle Volkanuelgy sunt due mete, ubi ad partem meridionalem separat terram ville seu possessionis filiorum Egidii Chopy vocate, ad partem autem aquilonis terra dicte ville

Oztolch, possessionis scilicet predicti magistri Johannis remanente ; item in eadem valle Wolkan in magna via flectendo, vadit ad partem meridionalem et pervenit ad quatuor metas angulares, quarum una separat ad partem orientalem possessionem filiorum Egidii de Chopy vocate, ad partem autem aquilonem separat terram ville Oztolch, et ad partem occidentalem terram Michaelis filii Dionisii de Bachunak, quarta vero meta ad partem aquilonem separat et distingit magistro Petro filio Moyus de Bokolnuk ; item de eadem meta flectitur et vadit ad partem aquilonem, et in eadem valle Wolkanuelgy dicta a parte occidentali in capite eiusdem vallis sunt posite due antique mete terree sub arboribus ilicum, inde vadit et pervenit ad duas metas antiquas circa magnam viam et antiquam qua venit de monte Bolhygy, ubi separat ad partem orientalem predicto magistro Johanni, et ad partem occidentalem Petro filio Moyus prenotato ; et in eadem via semper eundo, ad eandem partem aquilonis pervenit ad duas arbores ilicum, ubi sunt due terree posite (*igy*), inde parum eundo sunt similiter due mete posite, quarum una est terrea altera sub arbore ilicis antique, et in eadem via parum eundo flectitur ad partem orientalem circa vineam Wse, ubi sunt due mete terree antique a parte occidentali, et inde vadit et descendit ad partem orientalem circa eandem vineam Wse a parte aquilonis ad vallem aquosam, ubi ad partem aquilonem prefato magistro Petro, et ad partem meridionalem prelibato magistro Johanni distingit ; item ibidem circa eandem vallem aquosam vicinatur possessioni nostre Wylak prenotate, ubi descendit ad transitum aque, et in transitu aque vadit ad meridiem, et circa eandem aquam est meta Zyduriesuelgh vocata a parte orientali ; item inde transscendendo de aqua flectitur et vadit ad partem orientalem, et ibi circa parvam vallem aruk dictam est meta terrea antiqua renovata ; inde vadit et tendit ad eandem partem ad quatuor arbores ilicum, sub quibus sunt due mete terree antique, inde descendit ad vallem, et de eadem ascendit ad partem orientalem, pervenit ad unam arborem ilicis sub qua terrea meta antiqua, inde directe eundo ad eandem partem orientalem pervenit ad predictas quatuor priores metas arborum almahatar

vocatas, ibique terminantur; ad partem itaque aquilonem cursus predictarum metarum distingit predictam possessionem ecclesie nostre, in parte vero meridionali terra predicti magistri Johannis Oztolch vocata remanente; salvis tamen terris et iuribus ecclesie nostre in vicinitate eiusdem et inibi ubique existentibus ut premisimus remanentibus. Datum feria quinta proxima post festum beati Martini confessoris, anno domini supradicto.

Zárlatán pecsét maradványaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 575. 20. dipl. oszt. 3416. Kívül XVII-ik századból való írással: «metales super possessione Iztolcz». Nagy Imre.

259. *A nádor Vasperi Tamásnak, arra hogy Vasperi Istvánnak és fiainak gabnáját föl nem gyújtotta, esküt ítél. 1342. mart. 13.*

Nos Wyllermus Druget palatinus et iudex comanorum damus pro memoria, quod (Deseu) filius Stephani de Wosper pro se personaliter, et pro eodem Stephano patre suo, Emerico et Michaeli fratribus suis cum procuratoriis literis capituli ecclesie Castriferrei, contra Thomam filium Michaelis de eadem Wosper, iuxta continenciam literarum citatoriarum dicti capituli in die medii Quadragesime in nostri iudicii figura comparendo, proposuit tali modo, quod ipse dominico die proximo post festum nativitatis beate Marie virginis nunc preterito, nocturno tempore veniendo, fruges ipsorum trecentas capecias facientes in (h)orreo eorumdem concremasset, per quod factum ipsis quinquaginta marcarum damni intulisset; quo audito Egidius filius Kazymerii cum procuratoriis literis eiusdem capituli pro eodem Thoma consurgendo, ipsum in accione ipsius Stephani et filiorum suorum predictorum innocentem et immunem fore allegavit; et quia idem Deseu accionem suam, patris sui et fratrum suorum annotatam, nullo evidenti documento declarabat nec comprobare assummebat, ideo iudicantes commisimus, quod predictus Thomas duodecimo se hominibus sibi similibus se incluso, in octavis festi sancti Georgii martiris nunc venturis coram capitulo ecclesie Castriferrei annotato, sacramentum prestare teneatur super eo, quod ipse in accione ipsius Stephani et filiorum suorum predictorum antedicta innocens fuerit peni-

tus et immunis; et post hec ipsius iuramenti seriem octavo die deposicionis eiusdem nobis partes in literis dicti capituli reportare teneantur. Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini M° CCC° XL° secundo.

Papíron, zárlátán pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában. Zaladien. 20. Nagy Imre.

260. *A vaskári káptalan előtt Rezneki István és Milleji Sydou, Rezneki János megöletése dolgában kiegyeznek. 1342. mart. 19.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, damus pro memoria, quod Stephanus filius Oliverii de Reznuk ab una parte, Sydov filius Myley de Miley ab altera coram nobis personaliter constituti, super morte Johannis filii Jacobi filii Herbordi de Reznuk proximi ipsius Stephani, pro quo predictus Stephanus eundem Sydou in causam attraxerat, et coram domino Vyllermo Druget palatino ac magistro Nicolao filio Stephani comite Zaladiensi litis materia super eadem morte inter partes diucius ventilata extiterat, ipsumque Sydou devenisse ordine iudiciario referebat ratione mortis prenotate, per ordinacionem predicti magistri Nicolai et aliorum proborum virorum taliter dixerunt se ad plene convencionis formam devenisse: quod predictus Sydou pro ipsius Johannis morte et destruccione, in quindenis sancti Georgii martiris proxime nunc venturis, prescripto Stephano solvet tredecim marcas coram nobis sine crastinacione, quamlibet marcam cum decem pensis computando, partim in denariis promptis latis viennensibus, partim in estimacione denarios valente, exceptis armis antiquis et sarcitis vestimentis ac possessionibus; qui si solverit bene quidem, alioquin in morte ipsius Johannis remanebit et possessiones sue amitterentur ipsique Stephano perpetuo devolventur, solucionem autem nec per literas regias nec reginales nec baronum vel per alias rationes aliquas inventas possit prorogare; solucione autem facta, predictus Stephanus filius Oliverii emendam expedicione (*így*) et literam expedicionalem nostram dare tenetur Sydou prenotato, iuxta formam literarum palatini vel vicepalatini, magistri Nicolai comitis Zaladiensis, quibus mediantibus ipsum committisset (*így*) vel de-

venisset, et post hec easdem literas cassabit et cassare assumsit coram nobis, si cui vel quibus seriem et tenorem earumdem daret vel dedisset, commisit viribus carituras; iudicem autem videlicet palatinum vel viceiudicem suum, Sydou super se in toto assumsit placaturum in hac causa; preterea universas literas super facto quarumlibet possessionum preter possessionem Kebelemellyk vocatam, sive titulo emcionis sive obligationis et aliquolibet (*igy*) modo a Lukachio filio Jacobi de Reznuk vel matre eiusdem Lukachii ipse Sydow habuisset et recepisset, in quibuscunque capitulis et conventibus, et eciam quibuscunque iam ipse dedisset, ubicunque presentate fierent, ipse Sydou viribus reddidit carituras contra Stephanum prescriptum et proximos eius nobiles de Reznuk, preter possessionem Kebelemellyk dictam, et literas quas habet super ipsa. Datum feria tertia proxima post dominicam Iudica, anno domini M^o CCC^o XL° secundo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. Itárában. Zalad. 20. Nagy Imre.

261. *I. Károly király kiküldi a veszprémi káptalant, hogy a Miskei Antal veszprémi alispán és egy szolgabíró által Eörsi Miklóson és Pálon elkövetett hatalmaskodást vizsgálja meg. Visegrád, 1342. apr. 28.*

Karolus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam. Dicit nobis Nicolaus filius Michaelis de Wrs sua et Pauli filii Myske proximi sui de eadem querulose, quod sabbato proximo ante festum beati Georgii martiris proxime preterito, Anthonius de Myske vicecomes Vesprimiensis et Paulus filius Gervasii iudex nobilium de eodem, ex ammonicione et conduccione ac coarctacione Andree filii Nicolai, ad possessionem ipsorum Pezze vocatam potencialiter veniendo, duos equos et quatuor boves ipsorum in uno aratro abstulissent, culpis eorum non exigentibus; quare fidelitati vestre firmiter precipimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael filius Petri de Jutas vel Johannes filius Petri dicti Gombus altero absente homo noster, ab omnibus quibus decuerit, sciatur et inquiratur de premis-

sis omnimodam veritatem; et post hec tocius facti seriem nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, die dominico proximo post festum beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o XL° secundo.

A veszprémi káptalannak 1342-ki jelentéséből, melynek eredetijét a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában őrzik. Véghely D.

262. *A vascári káptalan előtt Káldy László és fia, Hermani Domokost és fiát bizonyos bírság fejében Szompács nevű birtokkal kívánták kielégíteni, de ezek azt nem fogadták el. 1342. május 7.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo damus pro memoria, quod cum secundum contineciam et formam literarum nobilis et magnifici viri magistri Stephani comitis Ferreicastri, magister Ladizlaus filius Seueredi de Kald et Michael filius suus, in octavis medii Quadragesime quatuordecim marcas, et in octavis sancti Georgii martiris quindecim marcas promtorum denariorum, Dominico filio Pauli de Herman et Stephano filio eiusdem coram nobis solvere debuissent, et dum iuxta formam literarum nostrarum de octavis medii Quadragesime solucio earumdem quatuordecim marcarum ad predictas octavas sancti Georgii martiris extitisset prorogata, advenientibus iisdem octavis sancti Georgii martiris, partes coram nobis constitute, idem magister Ladislaus et Michael filius suus tam ipsas quatuordecim marcas de priori termino prorogatas quam quindecim marcas prenotatas, cum possessione solvebant et cum possessionaria solucione satisfaciennes se expediebant, videlicet in comitatu Zaladiensi dabant possessionem Zum-pach vocatam quam fertilem et utilem et ecclesiam habere in eadem esse referebant, et si illam nollent, in comitatu Castriferrei possessionem eorum Gulach nominatam fertilem et utilem dabant, si illam non reciperent in eodem comitatu Castriferrei possessionem eorum Wyfolu nominatam populatam dabant, quamcunque ex eis tribus recipere vellent dabant eis elective; comes Dominicus vero et Stephanus filius suus nullam earum receperunt, dicentes quod eis cum denariis solvere tenerentur . . . . . formam literarum magistri Stephani prescriptarum cum denariis eis solverent, recipe-

rent, possessionariam vero solucionem non recipere ab . . . . . nec receperunt coram nobis. Datum feria tertia proxima post festum Invencionis sancte Crucis, anno domini M° CCC° XL° secundo.

Zárlatán kerek pecsét maradványaival; eredetije a hg. Bathyány cs. körmendi ltárában. Véghely D.

263. *A kapornaki convent előtt Lendvai Miklós zalai főispán Csödefölde nevű birtokot a Zala folyó mellett megszerzi. 1342. máj. 13.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Nicolaus et Johannes filii Sebastiani, Cosmas filius Stephani, Michael et Georgius filii Fabiani ac Barrabas filius Tonk de Kuthusy Zentpethur ab una, item nobilis vir Nicolaus filius Stephani de Lyndua magister agasonum reginalium et comes Zaladiensis parte ab altera personaliter coram nobis constituti, iidem Nicolaus Johannes Cosmas Michael Georgius et Barrabas possessionariam eorum porcionem in Chedefeuldy habitam, iuxta fluvium Zala in dicto comitatu Zaladiensi existentem, ipsos de iure contingentem, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis quibus dicta possessionaria porcio habere dignoscitur, sub metis et distincionibus infrascriptis, confessi sunt vendidisse imo et venderunt magistro Nicolao prenotato, pro sexaginta marcis latis denariis viennensibus ut dixerunt plene persolutis et receptis ab eodem, et per ipsum magistrum Nicolaum suis heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo et inrevocabiliter possidendam, tali obligaminis vinculo interiecto, quod si ipsi Nicolaus Johannes Cosmas Michael Georgius ac Barrabas temporis in processu aliquas literas usquemodo vel post emanacionem presencium confectas, super prescripta possessionaria porcione eidem magistro Nicolao vendita contra ipsum magistrum Nicolaum vel ipsius successores fraudulentem et dolose observatas, in quolibet loco exhiberent, extunc ipse vires non habeant et penitus cassate existant et inanes; prout assumtum extitit per predictos terre venditores coram nobis. Cuius quidem terre et possessionarie porcionis mete hoc ordine distinguntur: prima enim meta incipit et

egreditur de Gubasweulgy et venit ad viam magnam per quam itur in villam Pacha, ubi sunt tres mete angulares; et inde egreditur ultra viam, procedendo versus meridiem, vadit ad unam vallem Kukynus dictam, ubi sunt due mete; et in capite vallis itur ad occidentem in medio vallis, ubi sunt due mete, quarum una separat a meridie a nobilibus de Kutusi Zentpetur, et alia separat a magistro Nicolao prenotato ab aquilone; et in eadem valle eundo venit ad aliam vallem Chedefeulgy dictam, ubi sunt due mete; et de ipsa Chedefeulgy eundo, supra pervenit ad magnam viam qua itur ad villam Sancti Martini, et transeundo ipsam viam sunt due mete; et deinde parum eundo sunt similiter due mete; et deinde eundo venit ad occidentem, pervenitque ad duas metas terreas, quarum una separat a predictis nobilibus de Kutusy Zentpetur, et alia ab occidente a magistro Nicolao prelibato; deinde eundo parum pervenit ad duas metas, et inde venit ad vallem Chumuk- (vagy Churnuk) ueulgy dictam, ubi sunt due mete; et ipsam vallem transeundo ascendit supra et venit ascendendo versus occidentem ad duas metas; et inde eundo iuxta monticulum holm dictum venit similiter ad duas metas terreas; et inde venit ad aliam vallem, et ipsa vallis separat a terra Sancti Martini, ubi sunt due mete in valle; et inde flectitur ad aquilonem et itur versus fluvium Zala, et in fine vallis flectitur versus orientem, pervenit ad duas metas, et iterum parum eundo pervenit similiter ad alias duas metas; et inde per veteres metas itur in fluvium Zala, et iuxta Zala inter duas aquas Zala sunt due mete, que separant a parte occidentis ville Sancti Martini, et ab oriente ville vel terre Chede a magistro Nicolao prenotato; et de parte orientali egreditur de fluvio Zala versus meridiem, et ascendit supra montem per nemora Bykfeu dicta; deinde venit ad eandem viam que separat de villa Pacha et Cheudefeuldy, pervenit ad metas priores angulares, ibique terminantur. Dicimus eciam quod Nicolaus Johannes Cosmas Michael Georgius et Barabas supradicti nullum ius nullumque dominium in predicta possessionaria porcione vendita pro eisdem reservarunt, imo penitus et in toto cum omnibus suis iuribus predicto magistro Nicolao et eius heredibus tradiderunt coram nobis. Ut

igitur ipsius vendicionis et empcionis series robur obtineat perpetue firmitatis, nec aliquo lapsu temporum valeat revocari seu retractari, ad petitionem prefatorum nobilium de Kuthusi Zentpetur, presentes ipsi magistro Nicolao concessimus sigillo nostro pendentem munimine roboratas. Datum feria secunda proxima post festum Ascensionis domini, anno eiusdem Millesimo trecentesimo quadragesimo secundo.

Hártyaszalagon függő pecséttel; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 582. 28. dipl. oszt. 3483. Nagy Imre.

264. *A ravári káptalan előtt a Reznekiek, Kebelemellék Baracsaháza és Ladafölde nevű birtokaikat Lendvai Miklósnak eladják s a hatart a káptalan emberével megjáratják. 1342. május 16.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, notum facimus tenore presencium universis, quod magister Cosmas serviens et notarius nobilis viri Nicolai filii Stephani de Lyndua magistri agasonum reginalium comitis Zaladiensis, cum literis procuratoriis eiusdem domini sui pro eodem magistro Nicolaò domino suo, Stephano Franchysko et Johanne filiis eiusdem magistri Nicolai similiter dominis suis ab una parte, Georgius filius Nicolai pro se et pro Petro filio suo, Clemens filius Salomonis pro se et pro Ladizlao filio suo, Dominicus filius Gregorii pro se et pro Herbordo filio suo, item Gregorius frater eiusdem Gregorii pro se et pro Nicolao filio suo, et Nicolaus filius Michaelis ac Stephanus filius Oliverii nobiles de Reznuk ab altera, coram nobis personaliter constituti, duas particulas possessionarias in Kebelemellyk existentes, Barachahaza et Ladafeuldu vocatas, a Sydou filio Myley de Myley prescriptis Georgio filio Nicolai, Dominico filio Gregorii et Clementi filio Salomonis perpetuo devolutas, de permissione et voluntate ac consensu benivolo eorumdem Dominici et Clementis prescriptorum, idem Georgius tam suam partem in eisdem, quam partes eorumdem Dominici et Clementis cum earum suis (*így*) utilitatibus omnibus et pertinentiis universis, pro triginta duabus marcis denariorum promtorum latorum viennensium, singulas quaslibet marcas cum decem pensis computando, vendidit coram nobis et vendicioni exposuit prescriptis magistris

Nicolao filio Stephani de Lyndva, Stephano Franchysko et Johanni filiis suis perpetuo inrevocabiliter possidere tenere et habere in filios filiorum heredumque per heredes. Cui quidem vendicioni ut premisimus, tam prescripti Dominicus filius Gregorii pro se et Herbordo filio suo, Clemens filius Salomonis pro se et pro Ladislao filio suo quibus duo partes earumdem particularum possessionariarum attinebant, quam Gregorius frater Georgii similiter pro se et pro Nicolao filio suo et Nicolaus filius Michaelis ac Stephanus filius Oliverii personaliter comparentes consensum prebuerunt et assensum per omnia liberalem, perpetuantes easdem et perpetuo relinquentes titulo prescripte vendicionis ex parte eorundem perpetuo possidere magistro Nicolao et filiis suis antedictis, ipsa vendicione literas protestacionis prohibicionis contradiccionis fecissent vel facerent palam vel occulte emanare, per quas ipsi magistro Nicolao et filiis suis tam ratione ipsarum duarum particularum possessionariarum Barachahaza et Ladafeulde nominatarum a Georgio prescripto empcionis titulo, quam totius possessionis Kebelemellyk vocate, a Sydou filio Myley de Myley in concambio et precio per ipsum magistrum Nicolaum et filios suos empcionum comparatarum et eis devolutarum gravamen possent generare et facere preiudicium ratione vendicionis et empcionis prescripte, ex nunc vigore presencium viribus carituras inanes et cassas commiserunt et reddiderunt, ius et dominium que habuerunt in possessione Kebelemellyk nuncupata, plene eisdem magistro Nicolao et filiis suis conferendo. Preterea hoc interserto per eosdem nobiles, ut quia pro filiis eorum comparuerunt sine procuratoriis, quandocunque lapsu temporum per ipsorum filios magister Nicolaus et filii sui super predicta possessione Kebelemellyk Barachahaza et Ladafeuldu vocatis impeterentur, iidem nobiles viri de Reznuk gravamina succubitus duelli incurrerent, si de eorum filiis non valerent defensare; hoc non pretermisso, ut nostrum hominem iidem nobilis vir magister Nicolaus et prescripti viri de Reznuk transmitti postularunt, in cuius presencia dictam possessionem Kebelemellyk per metarum cursus ab aliorum possessionibus separarent, quibus Johannem sacerdotem ecclesie nostre ca-

nonicum duximus transmittendum, qui ad nos reversus talibus metis eandem separari et circumdari recitavit: quod prima meta incipit iuxta lacum Feyrrakathya vocatum, super tribus novis metis terreis subtus arborem iliceam positis, quarum una ad orientem possessionem predictorum nobilium de Reznuk Feniesfeuldu vocatam, altera a meridie possessionem eiusdem magistri Nicolai Mendscenth vocatam, tertia ab occidente prescriptam terram eiusdem magistri Nicolai Ladafeuldu nominatam separant et distinguunt; deinde inter possessiones Fenyeseuldu et Ladafeuldu prescriptas directe currit versus aquilonem, pervenit ad duas arbores, quarum una est ilex et altera populus vulgo nyar vocata, cum metis novis terreis circumfusus; et abhinc ad unam arborem iliceam subtus quam ab utraque parte sunt due mete terree de novo posite, adhuc ad aquilonem currit ad magnam viam ubi sunt due mete; salit ipsam viam, currit ad unam vallem ad duas metas terreas, in quarum medio sunt tres arbores ilicee; unde ad aquilonem in eadem valle pervenit ad unam arborem iliceam, iuxta quam ab utraque parte sunt due mete terree, per quas metas possessio Fenyeseuldu ad orientem, terra vero Ladafeuldu ad occidentem separantur; adhuc tendit ad occidentem similiter inter easdem terras Ladafeuldu et Fenyeseuldu, vadit ad aquam Kebelevyzi vocatam ad unam arborem iliceam magnam stantem inter duas metas terreas, ubi terra magistri Nicolai scilicet terra Ladafeuldu ad meridiem terra Feniesfeuldu ad aquilonem separantur, intrat ipsam aquam et iungitur terre Barachahaza, in qua aqua girat versus orientem et currit longe in eadem, per quam aquam terra Feniesfeuldu ad meridiem separatur terra Barachahaza ad aquilonem, de eadem aqua exit versus aquilonem ad unam arborem tilie prope unum monticulum ad occidentem stantem, de qua similiter it ad aquilonem ad duas metas terreas, in quarum medio sunt due arbores ilicee; longe eundo salit viam graminosam ad unam arborem iliceam de una radice ad duos ramos progressam, subtus quam sunt due mete terree; et abhinc vadit ad aquilonem in silva ad terram lutosam seu paludem, ubi sunt due mete terree; unde similiter ad aquilonem currit ad unam arborem iliceam, de una radice egres-

sam et ad tres ramos progressam, subtus quam sunt due mete terre; et abhinc currit ad quatuor metas antiquas angulares, duas de novo positas, ibi relinquit predictam possessionem Fenyseuldu nobilium de Reznuk et iungitur terre nobilium de Kerekthov, que adiacet a parte orientis et currit versus aquilonem ad magnam viam Cherhyguta dictam, ubi sunt quatuor mete antique angulares et quinta de novo posita, per quas terra Kerktoz remanet ad orientem, terra Barachahaza ad occidentem, et sub iisdem metis ab aquilone iungitur terre predictorum nobilium de Reznuk Welemyrmeliky vocate, super eandem viam Cherhyguta, que terram Welemyrmeliky ad aquilonem, et terram Barachahaza ad meridiem separat; longe currendo versus occidentem pervenit ad viam cruce signatam, ubi sunt due mete antique ab aquilone nobilium de Welemyrmeliky, et tertia magistri Nicolai a meridie posita; ibidem in via qua itur in Sanctum Georgium, flectitur versus aquilonem, intrat vallem unam Werrewlabvelgu dictam, in qua valle est una meta terrea antiqua filiorum Budulo, et alia magistri Nicolai de novo posita; et in eadem valle girat versus occidentem, longe currit ad duas metas, unam antiquam et alteram novam in latere vallis positas, que vallis terram Kebelemellyk separat ad meridiem, terram nobilium de Welemyrvelge ad aquilonem; adhuc in medio eiusdem vallis versus occidentem currit, pervenit ad unam metam antiquam, de qua in eadem valle ad unam arborem ilicis, subtus quam est una meta nova; ibi relinquit terram filiorum Bakach de Welemyrvelge ad aquilonem, et separat terram magistri Nicolai ad meridiem, de qua arbore in predicta valle currit similiter versus occidentem, pervenit ad duas arbores iliceas stricte simul stantes, funditus cum antiqua meta terrea circumfusas, iuxta quam est altera meta noviter erecta, ubi finiuntur mete prenotate. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem nostras concessimus literas privilegiales sigilli nostri munimine roboratas medioque alphabeto intercisas. Datum in octavis Ascensionis domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° secundo; magistro Andrea preposito, Michaeli cantore, Gregorio custode, Gregorio decano ecclesie nostre existentibus.

Hártyaszalagon függő pecsét nyomaival; alúl chyrographum rajta; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 693. 28. dipl. oszt. 3485. Nagy Imre.

265. *A kapornaki convent jelentése a főispánhoz és a szolgabírákhoz, hogy a midőn Mojusfölde vagy Jahon birtokba István fiát Pétert beiktatták, a Reznekiek ellentmondtak. 1342. máj. 20.*

Magnifico viro et honesto Nicolao magistro agasonum reginalium et comiti Zaladiensi ac iudicibus nobilium eiusdem comitatus, conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk oraciones in domino assiduas et devotas. Literas vestre nobilitatis recepinus debito cum honore hunc tenorem continentes: Amicis (suis) conventui de Kopurnuk Nicolaus magister agasonum reginalium et comes Zaladiensis ac iudices nobilium eiusdem comitatus amicitiam cum honore. Dicit nobis Petrus filius Stephani, quod quedam terra Moiusfelde alio nomine Jahun vocata sua esset hereditaria et ad ipsum de iure pertineret; super quo vestram petimus amicitiam diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Paulus filius Laurencii de Bechey vel Petrus filius Olbert de eadem altero absente homo noster, ad faciem dicte terre Jahun alio nomine Moiusfeulde vocate accedat, et eandem convocatis vicinis et commetaneis reambulet et ab aliorum possessionibus separat et distingat ac relinquat eidem Petro et statuatur perpetuo possidendam, eo iure quo ipsius fore dignoscitur, si non fuerit contradictum, contradictores autem si qui fuerint, contra eundem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec seriem tocius premissae reambulacionis vel dicte citationis, nomina citatorum et terminum assignatum nobis rescribatis, tamen contradictoribus sua instrumenta coram nobis in prefixo termino committatis exhibere. Datum in Kopurnuk, in die Ascensionis domini, anno eiusdem M° CCC° XL° secundo. Verum nos iustis et legitimis petitionibus obtemperare cupientes, unacum prescripto Petro filio Olberth homine vestro Dominicum filium Ladislai hominem nostrum pro testimonio destinavimus fide dignum ad premissum negotium peragendum, qui demum ad nos reversi, nobis con-

corditer retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante festum Pentecostes ad faciem prefate possessionis Jahun alio nomine Moiusfeuldy vocate iuxta fluvium Welemyr existentis accedendo, ibique eandem terram reambulando, convocatis vicinis et commetaneis eiusdem, nullo ex ipsis vicinis suis contradicente, statuissent Petro supradicto; tandem autem cum in itinere domum ire voluissent, sacerdos ecclesie sancte crucis vice et nomine nobilium de Zeznuk (így, Reznuk helyett) ipsum hominem nostrum in possessione filiorum Panth Bachfeulde vocata investigasset, ibique a statuione dicte possessionis prohibuisset, dicendo, quod Stephano filio Oliverii, Georgio et Gregorio filiis Nicolai, Dominico filio Gregorii ac Clementi filio Salomonis eadem possessio attineret. Unde ipse Petrus homo vester et Dominicus homo noster feria sexta ante festum Pentecostes apud ecclesiam eorum parochialem, scilicet apud ecclesiam beati Georgii martiris iuxta Zalamellyk, sacerdoti ipsius ecclesie dicendo, eosdem Stephanum filium Oliverii, Georgium et Gregorium filios Nicolai, Dominicum filium Gregorii ac Clementem filium Salomonis, cum omnibus literis et instrumentis quibus mediantibus prefata possessio ipsis attinere dignoscitur, contra predictum Petrum filium Stephani ad vestram citassent presenciam, feriam quintam post octavas Pentecostes eisdem pro termino comparendi assignando. Datum feria secunda proxima post diem citacionis antedictam, anno domini M° CCC° XL° secundo.

Papíron, zárlatán a convent pecsétjének maradványaival. Érdekes az oklevél sarkára nyomott másik pecséten az ökörfej czímer, mely Alsólendvai Miklósé; az ökör feje jól kivehető, de csak egyik szarva látszik, alatta az ökör füle is kivehető. Eredetije Szabáson b. Tallián János cs. ltárában, 15. 1. Nagy Imre.

266. *A tihanyi convent bizonyítja, hogy Eörsi Miklós, Peze és Eörs nevű birtokra vonatkozólag az esküt le nem tette. 1342. július 26.*

Nos conventus Tykonienensis ecclesie, damus pro memoria, quod cum iuxta continenciam priorum literarum nostrarum composicionalium inter Andream filium Nicolai de Saagh ab una parte, ab alia vero Nicolaum filium Michaelis

de Wrs, super quibusdam terrarum particulis in terra Pezey, porcionibus videlicet Aniani et Floriani necnon quadam sessione in Wrs habitis, per quinque homines iuratos super sacro corpore domini nostri Jhesu Christi ibidem in Wrs presente nostro homine in festo beati Jacobi apostoli nunc preterito hoc fieri debuisset, quod ipsas porciones extradidissent, nosque rogati per partes ipso die ad hoc videndum et audiendum fratrem Petrum ecclesie nostre custodem et Petrum clericum altaris nostri ministrum misissemus, demum iidem ad nos redeuntes retulerunt, quod ipsis et partibus ac aliis probis viris presentibus dicti quinque viri ex quibus Paulus filius Miske erat per partes specialiter electus, parati (*igy*) fuerant ad iurandum, sed volebant isto modo, quod ambe partes iurent eodem modo super eo quod nullum ex eis hodie (*igy*) habebunt si dixerint veritatem; quo audito Andreas iurabat sed Nicolaus iurare noluisset, dicens quod super corpore Christi non iuraret sed staret in omnibus his que in prioribus literis nostris inter ipsos fuerunt ordinata; et sic Nicolao iurare nolente, iidem quinque viri non iurassent. Datum secundo die festi prenotati, anno domini M° CCC° XL° secundo.

Papíron, zárlatán kerek pecsét maradványaival; eredetije a hg. Batthyány es. körmendi ltárában. Véghely D.

267. *A vasvári káptalan bizonyáglevelé Rumi Doroszló unokáinak, egyebek között Igricze nevű birtoka osztályáról. 1342. aug. 20.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, notum facimus tenore presencium universis, quod Gregorius filius Gregorii filii Duruzlai de Rum pro se personaliter, pro Johanne fratre suo idem Gregorius et Georgius filius Salamonis filii Rempe cum literis nostris patentibus procuratoriis sufficientibus ab una parte, item Johannes et Duruzlaus filii Duruzlai fratris Gregorii supradicti pro se et pro Emerico fratre eorum, necnon Michael de Beud cum literis nostris patentibus sufficientibus procuratoriis pro eodem Emerico ab altera coram nobis personaliter constituti, in universis possessionibus eorum infrascriptis, Rwm, Budurfeuldu, Gothartfeuldu, Balase, Theteus, Azzun, Chakan, Igricii

et Bokua vocatis, concorditer et unanimi voluntate divisionem inter se fecisse et in duas partes divisisse easdem retulerunt tali modo perpetuo possidendas: quod in possessione eorum Rwm vocata iuxta fluvium Raba existente sessio filiorum Duruzlai cessisset eisdem usque fluvium Raba, addita una sessione eis ab occidente ibidem vicinative sita ad ampliendam sessionem eorundem; item sessio filiorum Gregorii similiter usque fluvium Raba cessisset eisdem filiis Gregorii similiter cum una curia ab aquilone ad eorum sessionem vicinative adiacente, quam similiter pro amplianda sessione eorum eis addidissent, sed iidem filii Gregorii portam eorum magnam ad aquilonem facere tenentur et servare, filii Duruzlai vero liberi sunt si ibidem servabunt vel ad alium locum mutabunt portam eorundem; viam magnam que iuxta curiam filiorum Duruzlai vadit ad molendinum et aquam servabunt ibidem ubi antea; item sex sessiones integre a sessione filiorum Gregorii incipiendo ordinatim et vicinatim versus occidentem in contrata a meridie adiacentes cessissent Johanni et Gregorio filiis Gregorii, item ibidem in alia contrata in qua sessiones cum portis versus orientem adiacent, sex sessiones et media a parte meridionali eisdem Johanni et Gregorio filiis Gregorii cessissent, alie sex sessiones et media versus aquilonem ordinatim adiacentes Johanni Duruzlao et Emerico sunt devolute; item septem sessionem et media ab aquilone situate quarum porte versus meridies sunt, omnino filiis Duruzlai sunt devolute, preterea in contrata iuxta fluvium Raba sex sessiones a parte aquilonis vicinative ordinatim adiacentes filiis Gregorii sunt devolute, et in eodem ordine a parte meridionali quatuor sessiones et media filiis Duruzlai sunt assignate; locum aree ipsorum in quo fruges tritulantur, pro loco sessionario iidem filii Duruzlai assumerunt ad numerum quatuor sessionum et medie prescriptarum, sessionem vero seu curiam sacerdotis partes communiter sacerdoti commiserunt nunc et quolibet tempore constituto perpetuo possidere, hoc interserto, quod quia unum locum iuxta curiam filiorum Gregorii existentem ad numerum sessionum posuissent, quem primitus Duruzlaus pro (h)orto olerum servabat, e converso filiis Duruzlai iuxta ter-

ram eorum prope viam qua itur ad sanctam Ceciliam, duo iugera terrarum arabilium reliquissent pro (h)orto olerum, conservando terram eorum propriis aratris ipsorum habitam, et terram Budurfeuldu ac terram Gothartfeuldu vocatas in duas partes inter se divisisse affirmarunt, quarum medietas filiis Duruzlai, altera medietas filiis Gregorii predictis sunt devolute; item in possessione eorum Balase vocata sessiones seu contrata a parte aquilonis adiacentes Johanni et Gregorio filiis Gregorii sunt assignate, sessiones vero seu contrata a parte meridionali adiacentes Johanni Duruzlao et Emerico sunt devolute; locum molendini ibidem super fluvio Raba situm conservabunt et parabunt in communi; preterea in possessione eorum Theteus vocata sessiones a plaga meridionali filiis Gregorii, sessiones vero a parte aquilonis filiis Duruzlai cessissent possidere. In quibus quidem possessionibus Rwm Budurfeuldu Gothartfeuldu Balase et Theteus vocatis terras arabiles in duas partes dividendo, sicut ad iobagiones et sessiones iobagionum sunt ordinate et divise, et propriis aratrum suorum terras ut temporibus partium suorum fuerunt, possidebunt et utentur, aquam pratum silvam nemus, similiter eodem modo fruentur in communi. Item possessionem eorum Azzun vocatam taliter divisam affirmarunt, quod in sessionibus a parte orientis uno ordine existentibus, incipiendo super unam curiam que est iuxta curiam Cosme, a parte aquilonis numerando, versus meridiem quindecim sessiones cessissent filiis Gregorii, relique vero sessiones in eodem ordine numero decem versus aquilonem adiacentes essent devolute filiis Duruzlai, in alia vero contrata sessiones ab occidente adiacentes taliter forent divise, octo sessiones ab aquilone filiis Gregorii sunt assignate, tredecim sessiones a meridie filiis Duruzlou sunt devolute, et quelibet sessiones retro (h)ortum habent terram ad diverticulum unius iugers ad latitudinem cuiuslibet ipsius sessionis, terram autem eorum quam dixerunt adiacere inter terras nobilium de Kweskut et viam qua de Sabaria itur in Chepereg, cum funiculo quadraginta et septem ulnas continente, que terra usque pratum in tribus diverticulis adiacet in latitudine mensurando terra duodecim funiculorum et dimidii, a parte meri-

dionali filiis Gregorii est assignata, terra vero eadem quantitate et mensura a parte aquilonis filiis Duruzlai est devoluta; item terra eorum inter ipsam viam qua itur in Chepe-reg de Sabaria et viam Molunuta vocatam, in tribus diverticulis adiacens cum predicto funiculo mensurata, a parte occidentali contineret triginta tres funiculos, a parte orientis triginta; cuius quidem terre recta medietas a meridie filiis Gregorii, altera medietas ab aquilone filiis Duruzlai sunt devolute; in terra autem eorum que est infra metas terre Mezen et adiacet usque pratum ad occidentem, terra decem funiculorum, a meridie filiis Gregorii, iuxta quam ibidem ab aquilone terra decem funiculorum filiis Duruzlai, et ibidem terra decem funiculorum filiis Gregorii et iuxta eandem in fine ab aquilone terra similiter decem funiculorum filiis Duruzlai sunt devolute, que quidem terra ibi existens in se continet in toto quadraginta funiculos; item in terra Ryuiddulew vocata infra viam molendinariam a meridie adiacente, retulerunt esse tredecim funiculos, cuius medietas ab aquilone filiis Gregorii, altera medietas a meridie filiis Duruzlai sunt assignate; item in terra eorum super ipsam viam molendinariam ab aquilone sitam ad pratum versus occidentem adiacente esse dixerunt viginti quatuor funiculos, cuius medietas a meridie filiis Gregorii, altera medietas ab aquilone filiis Duruzlai sunt devolute; adhuc iuxta eandem viam ab aquilone in terra eorum viginti funiculorum, medietas a meridie filiis Gregorii, altera medietas ab aquilone filiis Duruzlai cessissent possidere; item in terra eorum a parte occidentali adiacente ad terras alterius ville Azzun vocate dixerunt terram undecim funiculorum cum funiculo supradicto, cuius medietas ab aquilone filiis Gregorii, altera medietas a meridie filiis Duruzlai sunt assignate; item in terra infra predictam villam ipsorum Azzun nuncupatam sita iuxta pratum dixerunt quindecim funiculos cum mensura prenotata, cuius medietas ab aquilone filiis Gregorii, altera medietas a meridie filiis Duruzlai sunt assignate; preterea in terra eorum, que est inter viam qua de ipsa villa pergunt in Sabariam et metas terre Kueskut, in duobus diverticulis adiacente, dixerunt terram sedecim funiculorum,

cuius medietas ab aquilone filiis Duruzlai, altera medietas a meridie filiis Gregorii sunt devolute; pratum autem in duas partes equales dividendo inter se possidebunt, nemus et rubetum fruentur in communi; terram autem propriis aratris ipsorum pertinentem in eadem Azzun, in duas partes divisissent, cuius medietas filiis Duruzlai, altera medietas filiis Gregorii sunt assignate; item possessionem eorum Chakan vocatam taliter in duas partes divisam retulerunt, quod in fine a parte aquilonis due sessiones filiis Gregorii, ibidem due filiis Duruzlai sunt assignate; et sic omnes sessiones iobagionum eorum per singulas binas sessiones sunt divise; sic medietas ipsius ville filiis Gregorii, altera medietas filiis Duruzlai cessissent possidere; terras arabiles ad easdem sessiones ordinatas, prout usi sunt, similiter dividendo possidebunt in duas partes equa lance, preter unam curiam et terram ad eandem curiam pertinentem, quam curiam propriis eorum personis communiter commiserunt, aquam nemus silvam fruentur in communi simul cum prato equaliter diviso; vineam autem eorum quam habent in Scenthkut, in communi conservabunt, medietas ipsius vinee parti uni et medietas alteri parti debeat pertinere; sessionem quam habent in Sabaria similiter in communi possidebunt; item vineam quam habent in territorio de Gykinus taliter divisam retulerunt, quod medietas eiusdem vinee ab aquilone filiis Gregorii, altera medietas a meridie filiis Duruzlai foret devolute; item molendina eorum super fluvio Raba in Rwm et super fluvio Iztirga in Chakan existencia partes in communi tenebunt et possidebunt, fructus et utilitates eorundem in duas partes inter se dividendo percipient, obstrusiones fracturas quaslibet ipsorum molendinorum communi labore opere et precio tenentur facere reparari, et ubicunque in eorum possessionibus haberent loca molendinaria reparanda, communiter tenentur reparare. Preterea possessionem eorum Igrichy vocatam in comitatu Zaladiensi existentem taliter divisam recitarunt, medietas ipsius ville a parte occidentali cessisset in portionem filiorum Duruzlai, altera medietas eiusdem ville ab oriente foret devoluta in portionem filiorum Gregorii prescriptorum, terras arabiles ad quaslibet sessiones equaliter

dividendo, partim filii Gregorii et ad eos pertinentes, partim vero filii Duruzlai et ad eos pertinentes utentur; rubetum silvam pratum in communi possidebunt. Item possessionem eorum Bakua vocatam, ultra fluvium Drawa sitam, cum suis utilitatibus omnibus, sessionibus vineis silvis pratis nemoribus aquis molendinis terris arabilibus et aliis suis attinenciis universis, in duas partes inter se divisam recitarunt, cuius recta medietas filiis Gregorii, altera recta medietas filiis Duruzlai forent devolute, ita ut nulla parcium maiorem porcionem de parte altera servare debeat, sed equales habeantur eorum porciones in quibuscumque iuribus et proventibus in eadem. Patronatus autem ecclesiarum in omnibus possessionibus ipsorum existencium communiter pertineat ad eosdem; in rebus autem suis et ancillis prout ipsorum patres divisarunt, in eadem divisione sunt contenti, acceptantes et tenentes divisionem quam patres eorum fecissent in rebus suis et ancillis eorundem. Preterea loca castri in quibuscumque eorum possessionibus habent, communiter reparabunt et servabunt, et sic partes super omnibus ipsorum causis et universarum causarum articulis hinc et inde motis et exortis inter partes usquemodo, divisionibus possessionum, rerum mobilium et immobilium suarum et ancillarum et aliorum bonorum eorundem per eos communiter possessorum, ad plene pacis dixerunt se devenisse unionem et penitus concordasse; hoc interposito, ut si que parcium presentis pacis et divisionis formam non servaret et retractare attentaret, contra partem alteram inviolabiliter observantem, in succubitu duelli remanebit, ad quod se sponte obligarunt. Ceterum per partes extitit ordinatum, ut possessiones quascumque haberent apud manus alienas, que olim ab eorum progenitoribus fuissent alienate, partes communi labore et expensa requirere et requirendo in duas partes inter se dividere teneantur; si vero aliqua parcium requisiverit, pars altera precium laboris et expense persolvat de sua parte debitam et proveniente, et sic in duas partes equales dividant requisitas; si qua pars dividere nollet, precio laboris et expense inter se reordinato et persoluto, penam premissam incurrat eo facto. Nihilominus obligarunt se partes, ut omnes causas ratione universa-

rum possessionum suarum motas et movendas, simul et communiter exequantur et procurabunt labore et expensa defendentes et iuvantes se contra omnes, et si de alicuius partis possessionibus aliqua possessionaria porcio auferri contingeret per eorum adversarios, eedem partes inter se tenentur restaurare, iterato ad equales porciones quoequare (*igy*) et ordinare; preter hoc, ut si quis eorum propria sua malicia possessionariam porcionem amitteret, sustinebit. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem utrisque partibus nostras concessimus literas privilegiales sigilli nostri munimine roboratas medioque alphabeto intercisas. Datum in festo sancti regis Stephani, anno domini M^o CCC^o XL° secundo, magistro Andrea preposito, Michaele cantore, Gregorio custode, Gregorio decano ecclesie nostre existentibus.

A pecsét zöld és szederjes színű selyemsodraton függ; felül chyrographum rajta; eredetije Pozsonyban a gr. Esterházy cs. galantai ltárában, 28. 50. Nagy Imre.

268. *Mesko püspök, komáját Lendvai Miklós zalai főispánt száz két márká tizedbér lefizetéséről nyugtatja. Visegrád, 1342. aug. 26.*

Nos Mesko dei et apostolice sedis gracia episcopus Wesprimiensis aule domine regine cancellarius, damus pro memoria, quod magnificus vir magister Nicholaus comes Zaladiensis ac magister agasonum reginalium, compater noster, nobis racione decimarum anno in presenti a nobis conductarum, centum et duas marcas nobis plene persolvit, de quibus (centum) et duabus marcis reddidimus eundem compatrem nostrum expeditum. Datum in Wisegrad, anno domini M^o CCC^o XL° secundo, proxima feria secunda post festum beati Bartholomei apostoli.

Papíron, hátlapján nagy monorú pecsét nyomaival; eredetije Szabáson, a Tallián cs. ltárában, 16. 21. Nagy Imre.

269. *Lajos király a veszprémi püspöknek Tática vára helyett a kálvölgyi királyi birtokot adja. Visegrád, 1342. sept. 18.*

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis universis populis hospitibus et iobagionibus suis in valle Kaal commorantibus, sub officiolatu magistri Thome filii Petri

castellani de Chokaku et comitis Liptoviensis constitutis et existentibus, salutem et gratiam. Cum nostre intencionis permaxime et necessarie pro castro Tadewka vocato et pertinentibus ad ipsum, venerabili in Christo patri domino Meskoni eadem et apostolica gracia episcopo Wesprimiensi auleque domine regine genitricis nostre karissime cancellario proximo nostro, et sue ecclesie predictae Wesprimiensi, prout etiam olim magnifici principis domini Karoli quondam incliti regis Hungarie patris nostri karissimi recolende recordacionis ipsi vita comitante voluntatis fuisse scimus, concambium seu contractum dare et assignare existat, et totam possessionem nostram cum omnibus suis iuribus regalibus in dicta valle Kaal sub officiolatu prefati magistri Thome filii Petri constitutam, in dicti castri Tadyka et eius pertinentium permutacionem contractum et concambium prelibato domino episcopo ecclesie Wesprimiensis et sue ecclesie dare et assignare, per Iwankaque filium Petri de Zeech aule nostre iuvenem, specialiter ad hoc per nos de latere nostro transmittendo, deputatum hominem nostrum, statui totalem possessionem nostram cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis, prout idem magister Thomas et suus officialis hactenus tenuit, tamquam nostrum ius regium, ipsi domino episcopo et ecclesie sue facere velimus et utique intendamus; volumus et fidelitati vestre firmo edicto regio precipientes damus in mandatis, quatenus ipsum dominum episcopum Wesprimiensem et suam ecclesiam, in medium vestri tamquam veros dominos vestros assumendo recipientes, eidem domino episcopo et sue ecclesie prenotate sicuti vero domino vestro, ac officialibus suis per eundem dominum episcopum Wesprimiensem in medio vestri constituentis, in omnibus parere subiacere et obedire, dissimulacione cautulosa non obstante aliquali, studentes debeatis. Aliud sicut nostram indignacionem regiam gravissimam evitare desideratis, facere non audentes in premissis. Datum in Wyssegrad, feria quarta proxima ante festum beati Mathei apostoli et evangeliste, anno domini M^o CCC^o XL° secundo.

Hátlapján a letőredezett nagy kerek pecsét helyén: «relacio Thome filii Petri et Pauli de Wgal»; eredetije a vasvár-szombathelyi

kápt. orsz. ltárában, C. 6. Nagy Gyula. — A gr. Festetics cs. keszt-helyi ltárában, Zalad. 20., egyszerű másolatban megvan I. Károly királynak Visegrádon 1341. in 8-vis festi Pasche kelt levele, melyben «superius castrum Tadeuka cum inferiori suo castro seu munitione et possessionibus seu villis Szantó Errad et Sewleus nominatis» Peechy Lukács ellenében a veszprémi püspöknek és káptalan-nak ítéltetvén, egyszersmind «pro eisdem dare velimus — populos nostros regales et reginales condicionarios vinidatores et udvarnicos in valle Kaal, videlicet in villis Kueskal, in Kaal sancti Benedicti, in Omnium Sanctorum et in aliis villulis», kiknek azon időben «Thomas filius Petri comes Liptoviensis et castellanus de Chokako» volt kir. tisztjök. U. o. szintén egyszerű másolatban I. Lajos királynak főntebb közölt oklevele is megvan. Zalad. 20.

270. *A kapornaki convent bizonyáglevele, hogy Gogán fia Gergely bizonyos birtokfoglalás ügyében a vizsgálatra kitűzött határnapon nem jelent meg. 1343. jan. 3.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopur-nuk damus pro memoria, quod Stephanus filius Oliverii de Reznuk tam pro se quam pro Clemente filio Salomonis, Dominico filio Gregorii et Gregorio filio Nicolai fratribus suis, semel secundo et tercio ad nostram accedens presenciam, per modum protestacionis nobis dixit, quod cum iuxta sentenciam et deliberacionem magnifici viri magistri Nicolai comitis Zaladiensis et iudicium nobilium ipsi et Georgius filius Gogani unacum iudice nobilium, notarium nostrum ad Dominicum filium Ladislai hominem nostrum ad videndum et inspiciendum, utrum ipse Georgius in terra per ipsos nobiles de Reznuk prohibita edificia fecerit seu araturas nec ne, pariter adducere debuissent, ipsi ad hoc prompti essent et parati, sed ipse Georgius venire et nostros homines predictos adducere recusasset ad premissum negocium peragendum. Datum feria sexta proxima post octavas festi Nativitatis domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° tercio.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1698. 45. dipl. oszt. 3549. Közölve néhai Vincze Gábor másolatából.

271. I. Lajos király Nempti nevű kir. várat és az ahhoz tartozó falukat és pusztákat Lendvai Miklósnak adományozza. 1343. mart. 26.

Valentinus de Lovaz pro Stephano filio Johannis de Lindva, quasdam literas domini Lodovici olim similiter regis Hungarie felicis recordacionis privilegiales, septimo kalendas Aprilis anno domini Millesimo tricentesimo quadragesimo tercio, regni autem sui anno secundo emanatas, duobus sigillis eiusdem pendentibus, uno videlicet in regno Bozne olim casualiter deperdito et alio de novo sculpto communitas, privilegio eiusdem domini Lodovici regis in margine earumdem scripto, anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo quinto, octavo idus Januarii, regni autem sui anno vigesimo quarto emanato confirmatas, nostro iudiciario examini curavit exhibere; in quibus inter cetera vidimus contineri, quod prefatus dominus Lodovicus rex pro fidelibus serviciis Nicolai filii Stephani filii Haholth magistri agasonum domine Elizabeth regine matris dicti domini Lodovici regis, castrum suum regale Nempty vocatum iuxta fluvium Kereka in comitatu Zaladiensi existens, et villas ac possessiones ad idem pertinentes, videlicet Capulna in qua capella in honorem sancte Catherine virginis esset fabricata, duas villas Ozyagh vocatas in quarum una esset ecclesia in honorem sancti Martini constructa, Nempty in qua ecclesia in honorem sancti Georgii esset fundata et forum singulis feriis secundis celebraretur, Mahonfalua in qua ecclesia in honorem beati Martini confessoris haberetur, Zenthleureuch in qua ecclesia in honorem sancti Laurencii martiris esset constructa, et Mumer nominatas, in qua capella in honorem Omnium Sanctorum haberetur, tria predia circa fluvium Paka existencia ac alias villas et loca sessionalia, quibusvis nominibus nominatas et nominata, ad dictum castrum pertinentes et pertinentia, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis earumdem, prefato Nicolao filio Stephani filii Haholth ac Stephano Francisco et Johanni filiis eiusdem ipsorumque heredibus in perpetuum dedisset et contulisset.

Perényi Péter országbírónak 1415. sept. 17-ikén, az Alsó-Lendvai János fia István mester és Lipcsei Miklós fia László közt Erdőhát másképp Ivánkafalva nevű birtok iránt fenforgott peres ügy

folyamában hozott ítéletéből, melynek eredetije megvan az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 601. 51. dipl. oszt. 3565. Közölve Kovács Nándor másolatából.

272. *Pál országbíró ítélete Lesencze-Tomaj nevű birtok osztályáról. Visegrád, 1343. mart. 6.*

Nos comes Paulus iudex curie domini Lodovici dei gracia illustris regis Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod cum Ladislauts et Ompud filii Ladizlai de Tumey iuxta continenciam literarum conventus Tykoniensis citatoriarum, Paulum filium Tanyz et Johannem filium Dominici de eadem Tumey ad octavas festi Assumcionis beate virginis anno proxime preterito elapsas, ad presenciam domini regis in causam attraxissent, et ipsa causa ab eisdem octavis beate virginis diversis prorogacionum cautelis et terminis intervenientibus ad diem medii Quadragesime prorogative devenisset, tandem ipso die medii Quadragesime occurrente, predicto Ladislao filio Ladizlai actore pro se personaliter, pro Ompud vero fratre suo cum procuratoriis literis conventus de Almad, item prememorato Paulo filio Tanyz et Johanne filio Dominici personaliter ad nostrum iudicarium accedentibus conspectum, se ad pacis formam a nobis mitti postulantibus, et ex nostra iudiciaria permissiva licencia ad ipsam pacis concordiam coram nobis devenientibus et se in alterutrum super omnibus discordiis iniuriis et quibuslibet malorum generibus hinc inde contra invicem factis et usquemodo perpetratis expeditos reddentibus, nobis quasdam literas vicecomitis et iudicum nobilium comitatus Zaladiensis in facto divisionarie possessionis eorum, anno domini M^o CCC^o XL° secundo inter eos emanatas demonstrarunt, asserentes et hanc confessionem sub pacis forma vive vocis oraculo facientes coram nobis, quod ipsi divisionem possessionis eorum Tumey vocate et vinearum ac aliorum iurium ipsorum, eo modo eoque condicionis titulo quo primitus per predictarum literarum comitis et iudicum nobilium predictorum vigores seu continencias inter se divide forent et haberentur, pro rato atque firmo acceptando et perpetua stabilitate de libera et benivola

ipsorum voluntate roborando, perpetuo inter ipsos durare permisissent et reliquissent, et in omnibus ac singulis earum continenciis literarum ac articulis in eisdem contentis irretractabiliter et immutabiliter perseverarent et persisterent; hoc solum excepto, quod dictus Paulus filius Tanyz, pro sex iugeribus terrarum intra metas possessionarie porcionis dictorum Ladizlai et Ompud existentium, ecclesie eorum parochiali in honore beati Petri constructe in antea pertinencium, simul cum dicto Johanne filio Dominici similiter sex iugera terrarum de ipsorum propriis terris arabilibus iuxta quantitatem latitudinis et longitudinis iugerum seu terrarum arabilium ipsius partis seu terre intra metas possessionarie porcionis eorum a parte orientis secus viam ad predictam ecclesiam beati Petri eorum parochialem girantem a parte inferiori in uno ambitu existentibus, eidem ecclesie perpetuo dare et tradere, ipsamque ecclesiam contra omnes impetitores in eisdem propriis eorum laboribus et expensis tenere et conservare debebunt et tenebuntur; ceterum quia divisiones molendinorum eorum que quondam Thomey fuisse dixerunt, premissa litere nondum in se continebant, ob hoc voluerunt, ut dicta molendina quondam dicti Tumey predecessoris eorum, secundum quod ipsidem dividunt, in duas partes inter se dividantur, quorum medietates predictis Paulo et Johanni, et alie medietates prescriptis Ladizlao et Ompud filiis Ladizlai et earundem parcium heredibus heredumque suorum successoribus perpetuo remanerent possidende; tali conditionis moderamine posito inter partes, quod si qua parcium predictarum, premissa vel premissorum singula in toto vel in parte temporum in eventu refutare vel retractare quoquomodo niteretur, extunc pars premissa vel aliquod premissorum refutans vel retractans, contra alteram partem premissam composicionis formam tolerantem, tamquam semel quesite et sedate litis suscitatrix, in quorumlibet iudicium presentia convincatur eo facto, sicut ad hoc memoratus Ladizlaus se personaliter et dictum Ompud fratrem suum auctoritate procuratoria premissa, memorati autem Paulus filius Tanyz et Johannes filius Dominici se similiter personaliter sponte obligarunt coram nobis. Prescriptarum autem literarum

dictorum vicecomitis et iudicum nobilium premisse possessionarie divisionis formam explicancium tenorem, presentibus collective isto modo inseri duximus faciendum, quod prenominati nobiles de Tumey dicte possessionis Tumey metas presentibus Nicolao filio Iwanka homine comitis dicti comitatus Zaladiensis et duobus iudicibus nobilium eiusdem comitatus, ac duobus testimoniis comitatus Zaladiensis per partes tunc adductis, et sex probis viris, isto modo erexissent et inter se habita ereccione metali eandem in duas partes modo inferius declarando divisissent coequales: quod primo et principaliter unam metam terream iuxta fluvium Lezenche vocatum in prato erexissent, dehinc procedendo iuxta quandam viam magnam prope unam arborem pomi a parte orientis similiter unam metam terream erexissent, et abhinc egrediendo, iuxta quandam semitam per quam itur de domo Pauli filii Tanyz ad ecclesiam beati Petri, a parte orientali circa unam arborem piri unam metam terream erexissent, et dehinc egrediendo parumper per montem in quo vinea predictorum Pauli et Johannis haberetur, in metis eiusdem vinee unam arborem nucis cruce signatam pro perpetuali meta reliquissent, et abhinc eundo directe ad partem occidentalem, in fine ville prescriptorum Ladizlai et Ompud per unum pratum transeundo, retro villam similiter Ladizlai et Ompud circa unum dumum arborum silicum unam metam terream erexissent; exhinc autem progrediendo similiter ad occidentem et perveniendo ad unam vallem arborum nucum, a parte aquilonis in latere cuiusdam parvi montis vulgo dumb nominati, erexissent similiter unam metam terream, ubi mete ipsius possessionis Tumey terminarentur; silvam autem eorum inter se in duas partes quandocunque vellent dividendam reliquissent, sed vineas cuilibet ipsorum suas proprias, exclusa qualibet divisione habere permiserunt et reliquerunt; ad ultimum pars seu medietas premisse possessionis a parte aquilonis existens, a fluvio predicto incipiendo et usque silvam eorum predictam perveniendo, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis in porcionem predictorum Pauli et Johannis cessisset perpetuo possidenda in filios filiorum eorum et heredum per heredes, alia autem pars seu

medietas eiusdem possessionis a parte meridionali existens, a prememorato fluvio incipiendo et usque ad dictam similiter silvam perveniendo, eodem modo cum omnibus suis utilitatibus et utilitatibus eiusdem integritatibus, cessisset prenomi-
natis Ladislao et Ompud filiis Ladislai et eorum filiis ac filiorum suorum successoribus similiter perpetuo possidenda. Datum in Wysegrad, octavo die diei medii Quadragesime prenotate, anno domini M^o CCC^o XL° tercio.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában, Zalad. 21. Nagy Imre.

273. *I. Lajos király bizonyáglevelé, Tomajon a Lesence vizén egy malom elzálogosításáról. 1343. május 20.*

Nos Lodovicus dei gracia rex Hungarie significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Ladislao filio Ladislai de Thomoy coram nobis personaliter constituto, per eundem filium Ladislai vive vocis ministerio propositum extitit et relatum, quod tres partes cuiusdam molendini sui super fluvio Lesyneheuiz in eadem possessione Thomoy inter molendinos (*így*) Pauli filii Nicolai et eiusdem Ladislai ac Pauli filii Thaniz existentis habitas, unam vineam Pokozely vocatam, pro evitandis quibusdam necessitatibus suis ipsum ad presens urgentibus, pro octo marcis et quatuor pennis denariorum viennensium omnino prompta pecunia scilicet quamlibet marcam cum decem pennis computando, magistro Nicolao filio Simonis de Turek obligasset et obligavit coram nobis, tali modo, quod quandocunque ipsas tres partes prefati molendini et vineam suam ab eodem magistro Nicolao prefata quantitate pecunie redimere valeret, extunc idem magister Nicolaus rehabita sua pecunia, sibi resignare teneretur quolibet occasione relegata, ita tamen, quod usque tempus redemptionis sue eundem magistrum Nicolaum teneretur in eodem molendino et vinea contra quoslibet conservare propriis laboribus suis et expensis. Datum in Wysegrad, tertia feria proxima ante festum Ascensionis domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° tercio.

Hátlapján a nagy pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában. Zalad. 22. Nagy Imre.

274. *A kir. titkos cancellár előtt Magyar Pál, egyebek között Hosszú-páh nevű birtokot nejének adja. Buda, 1343. aug. 21.*

Nos Ladislaus prepositus ecclesie Chazmensis, comes capelle et secretarius cancellarius domini Ludovici dei gracia regis Hungarie, memorie commendamus quibus expedit universis, quod magister Paulus dictus Magyar quondam castellanus de Gymus, personaliter coram nobis comparendo, existit confessus viva voce, quod ipse prehabita matura deliberacione, possessiones Gelse, Gerl, Nagmezadow et Kysmezadow vocatas in Castriferrei, ac Hwzwpah vocatam in Zaladiensi comitatibus habitas, per excellentem principem dominum Karolum regem Hungarie pie memorie mediantibus suis literis privilegialibus nobili domine Margaretha vocate filie Ladislai filii Andree filii Chapou, consorti scilicet predicti magistri Pauli, ipso Ladislao et Dionisio fratre eiusdem uterino per quosdam malefactores interfectis, cum omnibus possessionibus eiusdem Ladislai et Dionisii predicti filiorum Andree in perpetuam hereditatem in suorum successorum posteritates pleno iure traditas et collatas, cum omnibus aliis iuribus possessionariis ad easdem possessiones filiorum Andree, Gelse, Gerl, Nogmezadow Kysmezadow et Hwzwpah vocatas attinentibus, iuxta cursus verarum et antiquarum metarum earundem, sicut eidem domine vigore predictarum literarum privilegialium domini Karoli regis attinerent, eidem domine Margarethe et suis omnibus successoribus, seu his quibus eadem domina ipsis vel earum quarumlibet in vita vel eciam in morte committeret vel legaret, perpetuo iure possidendas et habendas dedisset et donasset, deditque coram nobis ac donavit plenarie ac irrevocabiliter, omnem libitum voluntatis de eis quandocunque in vita ut premittitur et in morte intendisset vel intenderet disponendi eidem domine committendo, ac omnibus omnem sui iuris proprietatem et dominium, quam et quod de dictis possessionibus Gelse, Gerl, Nogmezadow, Kysmezadow et Huzupah vocatis et ad easdem spectantibus quovis titulo habuisset, eidem domine transferendo et nil iuris sibi et suis posteris a modo in futurum quovismodo reservando de eisdem. In cuius rei me-

moriam perpetuam presentes eidem domine concessimus sigillo pendenti regio quo in ratione dicti honoris nostri comitatus capelle regie utimur consignatas. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum beati Bartholomei apostoli, anno domini 1343.

I. Lajos királynak 1369. évi mart. 23-án «Ladislaus literatus de Sancto Petro, religiosarum dominarum sanctimonialium claustrum virginis gloriose de Veteri Buda in personis» kérelmére kibocsátott átiratának a XV. század végéről való másolatából, mely megvan az orsz. lt. kincst. oszt. Monial. V. Bud. 29. 21. dipl. oszt. 3609. Közölve Kovács Nándor másolatából.

275. *A főispán és a szolgabírák Kanizsai Jánosnak arra, hogy Billei Jánosnak egy lovát és tíz rőf posztóját el nem ritte, esküt ítélnék. Kehida, 1343. dec. 2.*

Nos magister Stephanus comes Zaladiensis et iudices nobilium eius comitatus damus pro memoria, quod in congregacione nostra generali feria tertia proxima post festum beati Andree apostoli anno domini M^o CCC^o XL° tercio in villa Kedhyda celebrata, Johannes filius Pauli de Bylya exurgendo, contra Johannem filium Laurencii de Kanyza proposuit eo modo . . . . . ipse Johannes ad domum suam potencialiter eundo, unum equum suum et decem brachii panni sui recepissee, qui quidem Johannes filius Laurencii premissa fecisse denegavit; nos autem adiudicantes decrevimus, ut ipse magister Johannes tercio se nobilibus sibi similibus in Kopornuk feria quinta post festum Epiphanie domini teneatur super premissis iuramento se expurgare. Datum die loco et anno prenotatis.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 48. 19. dipl. oszt. 6863. Néhai Vincez Gábor másolatából.

276. *A veszprémi káptalan jelentése a királyhoz Badacson-Tomaj nevű birtok határjárásáról. 1344. febr. 27.*

Excellentissimo principi domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Wesprimiensis oraciones in domino debitas et devotas. Literas vestre serenitatis noverritis nos honore debito recepissee hunc tenorem continentes:

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et gratiam. Noveritis quod nos consideratis et pariter circumspectis fidelitatibus et fidelium obsequiorum preclaris meritis Stephani filii Laurencii de Laad fidelis nostri multa laude dignis, quibus ipse primum tempore serenissimi principis domini Karuli condam incliti regis Hungarie pie memorie genitoris nostri karissimi, et demum nostris in temporibus continue et absque intermissione non parcendo rebus nec persone, sacre corone regie et per consequens regno studuit complacere et se utique reddere graciosum et acceptum, pro quibus a nobis licet multo plura habere meruisset, tamen nunc in aliqualem recompensacionem eorumdem suorum servicionum fidelium, quandam possessionem nostram Thomay vocatam in comitatu Zaladiensi in latere montis Badachon a parte orientis aque Balatini propius adiacentem, cuius ecclesia parochialis in honore beati Stephani protomartiris foret constructa, ad castrum nostrum Zeglygeth vocatum pertinentem, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis, eo iure quo ad nostram pertinere dinoscitur collacionem, a iurisdiccione dicti castri nostri Zyglygeth sequestrando imo afferentes, sub suis veris metis et antiquis quibus ab antiquo habita extitit et possessa, sibi et suis heredibus heredumque suorum successoribus de consilio et consensu prelatorum et baronum nostrorum dedimus donavimus et contulimus perpetuo et irrevocabiliter possidendam pariter et habendam, sine preiudicio iuris alieni; verum quia de qualitate et quantitate ipsius possessionis et utrum modo premissis nostre pertinere debeat collacioni nec ne, nobis veritas non constat, volumus igitur et fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mitatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Cosmas de Bach vel Ladislaus filius Laurencii filii Baldini aut Paulus filius Nicolai aliis absentibus homo noster, ad faciem predictae possessionis accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis et presentibus, reambulet eandem per veras suas metas et antiquas, novas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, reambulatamque et ab aliorum possessionibus distinctam, statuatur eandem prefato Stephano filio

Laurencii perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra prefatum Stephanum ad nostram presenciam ad terminum competentem; et post hec tocius facti seriem cum cursibus metarum nostre fideliter rescribatis maiestati. Datum in Visegrad, in festo Purificacionis beate virginis, anno domini M^o CCC^o XL° quarto. Nos igitur preceptis vestre excellencie obtemperantes ut tenemur, unacum predicto Ladislao filio Laurencii homine vestro, discretum virum Georgium prepositum de Wrs socium et concanonicum ac hominem nostrum ad exequenda premissa transmisimus pro testimonio fide dignum, qui postmodum ad nos reversi, voce parili nobis retulerunt, quod ipsi feria secunda scilicet secundo die festi katedre beati Petri apostoli proxime preteriti, ad faciem prenominate possessionis Thomay vocate, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et presentibus accedendo, reambulassent eandem per veras suas metas et antiquas, et nullo contradictore apparente statuissent ipsam cum omnibus suis utilitatibus iuxta cursus infrascriptarum metarum, prenominato Stephano filio Laurencii, eo iuris titulo quo ad vestre regie pertinet collacioni perpetuo possidendam. Mete autem ipsius possessionis prout iidem homines vestre excellencie et noster nobis in notula registrali reportarunt, hoc ordine distinguuntur: prima meta incipit a parte meridionali circa nemus prunarum Zyluaberek vulgariter dictarum, ubi est una meta terrea de novo erecta; inde versus aquilonem eundo pervenit ad finem eiusdem nemoris, et in fine ipsius nemoris Zyluaberek est una meta erecta; inde flectitur versus partem orientalem et pervenit ad magnam viam Vasarusyth dictam, circa quam est una meta terrea de novo erecta; et in eadem via ad partem aquilonem eundo inter duas vias posita est una meta terrea; abhinc eundo, cadit ad viam qua venit de villa Kewkuth, et semper in eadem via eundo pervenit ad Harmasmege ubi est una mete terrea de novo erecta; inde flectitur ad orientem et in capite eiusdem Harmasmege est similiter una meta terrea de novo erecta; inde ascendit ad montem Laz dictum, in eodem eundo pervenit ad arborem zylfa dictam sub qua est una meta terrea erecta; inde

parvum versus aquilonem partem eundo pervenit ad caput eiusdem montis Laazfew dicti, et in fine eiusdem pervenit ad arborem piri sub qua est erecta una meta terrea; inde flectitur et vadit ad orientem et cadit ad predictam viam qua venit de Kewkuth, et circa eandem viam sub quadam arbore teulfa dicte est una meta terrea de novo erecta; inde semper in eadem via eundo pervenit ad magnam silvam filiorum Sol, ubi circa predictam viam sub arbore piri est una meta terrea de novo erecta, ubi ad meridiem separat possessiones ecclesie Albensis et Nicolai filii Johannis Zeules eius (*iqy*) vocatas, et ad occidentem remanet predicta possessio Thomay udvarnicalis; abhinc flectitur versus partem aquilonis et circa predictam magnam silvam eundo pervenit ad possessiones nobilium de Laad, et ibi circa unam viam posita est una meta terrea, ubi ad orientem remanet possessio filiorum Sol predictorum; inde flectitur et vadit versus occidentem circa possessiones eorundem nobilium de Lad et pervenit ad vallem Osofew dictam ubi est una meta antiqua; inde per eandem vallem descendendo pervenit ad silvam Huzuerezthuen dictam, circa quam est una meta terrea; inde flectitur vadit iuxta eandem silvam ad meridiem, et in fine eiusdem silve flectitur ad occidentem et pervenit ad unam metam terream, inde per eandem plagam eundo pervenit ad monticulum Hollogyur dictum ubi est una meta terrea; inde vadit ad arborem cherasi, inde versus occidentem eundo in fine terre arabilis est una meta terrea; inde parvum versus meridiem eundo flectitur ad occidentem et pervenit ad predictam magnam viam Vasaruswth dictam, transeundo ipsam pervenit ad aliam viam, qua venit de villa Thoty, et secus eandem viam est una meta de novo erecta; inde in eadem via versus meridiem eundo pervenit ad villam Thomay udvarnicalem prenotatam, et circa ipsam villam a parte aquilonis vadit ad montem Badachon circa silvam ecclesie de Almad, et circa ipsum montem versus meridiem eundo venit ad lapidem Vereskew dictum, inde descendit ad fontem Seevfew dictum, inde semper ad partem orientalem eundo pervenit ad arborem hasfa vulgariter dictam, iuxta quam est unus magnus lapis; inde eundo pervenit ad lapidem kyngeskew vocatum

ubi cadit in viam, et de ipsa via vadit ad arborem cherasi, ubi est una meta terrea; inde eundo pervenit ad montem Hellege dictum in quo est una meta de novo erecta; inde descendit ad magnam viam per quam itur ad predictam ecclesiam sancti Stephani protomartiris, et ibidem circa vineas est una meta terrea de novo erecta; inde ad eandem plagam eundo pervenit ad aquam Balatini supradictam, et ibi terminatur; ad partem itaque meridionalem mete a predicta meta Vereskew incipiendo habite, separant possessioni Dionisii filii Nicolai et fratrum suorum, et a parte aquilonis remanet possessio Thomay udvarnicalis prenotata. Datum festum (*iggy*) feria sexta proxima post festum beati Mathie apostoli, ano domini supradicto.

I. Lajos királynak 1346. mart. 5-én Gulácsi Biczó fia Lőrincznek, mint Ládi Lőrincz fia István megbizottjának kérésére kiállított átiratából, melyet a zalavári convent 1414. jul. 6-án Ládi Márk fia György kérésére írt át; ez utóbbi átirat eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában található, Zalad. 23. Nagy Imre.

277. *A veszprémi káptalan jelentése a királyhoz, Vátka nevű birtok határjárásáról. 1344. jul. 1.*

Excellentissimo domino ipsorum domino Ludovico dei gracia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Wesprimien-sis oraciones in domino debitas et devotas. Literas vestre excellencie recepimus honore debito hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et graciam. Dicit nobis Paulus filius Martini de Watka, quod eandem possessionem suam Watka, sicut dicit per Nicolaum filium Gregorii olim occupatam et ad presens desertam existentem et per vicinos suos circumquaque occupatam, recaptivare et per consequens reambulare intenderet, ad quod vestro testimonio plurimum indigeret; super quo fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Cosmas de Bachi vel Nicolaus de Toot, aut Dominicus filius Stephani aliis absentibus homo noster, ad faciem dicte possessionis accedendo, vicinis et cometaneis suis convocatis et presentibus universis, recapiat et

reambulet eandem per veteres metas veras et antiquas, novas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, reambulatumque et ab aliis metis separatam et distinctam, relinquat dicto Paulo filio Martini et heredibus suis, eo iure quo ad ipsum pertinere dignoscitur perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eosdem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec diem citacionis, nomina citatorum et terminum assignatum, tociusque facti seriem cum cursibus metarum, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria quarta proxima post festum Invencionis sancte crucis, anno domini M^o CCC^o XL° quarto. Nos igitur preceptis vestre excellencie obtemperare cupientes ut tenemur, unacum predicto Cosma de Bachy homine vestro, discretum virum Stephanum dictum Vos presbiterum de Ereke, socium et concanonicum nostrum ad premissa exequenda transmisimus pro testimonio fidedignum, qui postmodum ad nos reversi concorditer nobis retulerunt, quod ipsi feria quinta proxima post festum Pentecostes proxime preteritum, ad faciem predictae possessionis Watka vocate, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et presentibus accedendo, recaptivassent eandem et reambulassent per suas veras metas et antiquas, et nullo contradictore apparente iuxta cursus suarum antiquarum metarum reliquissent ipsam et statuissent prefato Paulo filio Martini et per consequens Iwahun, Alibant, Stephano filio Pous, Deseu Laurencio et Petro filiis Dionisii fratribus scilicet et proximis eiusdem Pauli ac ipsorum heredibus, eo iure quo ad ipsos pertinere dignoscitur perpetuo possidendam, salvo tamen iure ecclesie nostre inibi remanente. Datum in octavis nativitatis beati Johannis Baptiste, anno domini supradicto.

Zárlátán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Fes-tetics cs. ltárában, Zaladien. 24. Nagy Imre.

278. *Pál országbíró Ivahon nevű birtok dolgában a kapornaki conventet vizgálatra küldi ki. Visegrád, 1344. nov. 27.*

Amicis suis religiosus conventui de Kapurnuk comes Paulus iudex curie domini Lodovici dei gracia regis Hungarie, sincere amicicie continuum incrementum. Noveritis,

quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum modum et formam iudicarie commissionis nostre exprimencium, Stephanus filius Oliverii, Georgius et Gregorius filii Nicolai, Dominicus filius Gregorii et Clemens filius Salamonis in causam attracti, contra Petrum filium Stephani actorem, in facto cuiusdam possessionis Iwahun vocate, in octavis festi beati Martini confessoris instrumenta exhibere debuissent coram nobis, tandem ipsis octavis beati Martini confessoris occurrentibus, predictus Georgius filius Nicolai pro se personaliter, et pro predictis Stephano filio Oliverii, Gregorio fratre suo, Dominico filio Gregorii et Clemente filio Salomonis cum procuratoriis literis vestris ab una, et predictus Petrus filius Stephani similiter personaliter parte ex altera ad nostram accedentes presenciam, idem Georgius filius Nicolai exhibuit nobis literas privilegiales serenissimi principis domini Karoli olim incliti regis Hungarie felicis recordacionis, anno domini M^o CCC^o XX° sexto emanatas, in quibus expresse conspeximus contineri, quod cum ipse dominus Karolus rex, ad instantem petitionem Herbordi filii Herbordi de Reznuk fidelis sui dilecti, possessiones Bokonuk et Zenthgyergh vocatas, cum terra iuxta Velemer existente adquisicionis titulo suas esse, instrumentaque exinde confecta per Salamonem rufum destructo suo castro confRACTaque sua ecclesia et parentibus suis interfectis ablata extitisse et amissa, conventui ecclesie beati Adriani martiris de Zala, ut sub ipsorum testimonio Petrus filius Inus de Ilwagh sciret et inquireret de premissis veritatem diligentem, quam ipsi domino Karolo regi fideliter rescriberent, per literas suas mandasset, tandem idem conventus fideles sui, ipsi domino Karolo regi inter cetera rescripsissent in hec verba: quod ipsi preceptis sublimitatis regie obedientes, cum predicto Petro filio Inus homine regio, ad ea exequenda que in literis regie maiestatis continebantur, Stephanum presbiterum eorum capellanum misissent pro testimonio, qui demum ad eos reversi, uniformiter ipsis retulissent, quod prenomintas possessiones Bokonuk et Zenthgeurgh vocatas, cum terra iuxta Velemer existente et villa Sancte Crucis, a nobilibus et ignobilibus sacerdotibus et laicis dictarum possessionum cir-

cum existentibus, scivissent diligenter inquirendo predecessoribus dicti Herbordi, et tunc ad presens eidem Herbordo ab antiquo de iure atque possidere, et castrum suum per ipsum comitem Salamonem destruxisse et ecclesiam confregisse, in eademque sedicione parentes prescripti Herbordi interfecisse, per comitem Salamonem memoratum, et instrumenta dictarum possessionum suarum habita et confecta, in premissis facto per sepedictum comitem Salamonem abstulisse. Ipse itaque dominus Karolus rex, per continenciam prescriptarum literarum dicti conventus, super eo, quod dicte possessiones et terra, imo villa Sancte Crucis, predecessorum et patris dicti Herbordi fuerint adquisicionis titulo, et tunc ad presens dicti Herbordi extiterint, instrumentaque super dictis possessionibus habita premissis modo sint amissa, legitimam et lucidam certitudinem recipiens et intuens, dictas possessiones cum terra predicta et omni iuris earum plenitudine, non obstante amissione dictorum instrumentorum, nec ad possidendas dictas possessiones valente aliquod preiudicium generare, dicto Herbordo et suis heredibus, eo iuris titulo quo ipsius fuisse et esse eedem dinoscerentur, perpetuo et inrevocabiliter possidere et habere privilegii sui predicti patrocinio confirmasset. Quarum perlectis tenoribus idem Georgius filius Nicolai suo et dictorum Stephani filii Oliverii, Gregorii fratris sui, Dominici filii Gregorii et Clementis filii Salamonis vice et nomine proponebat, quod dicta possessio Iwahun intra metas dictarum possessionis Zenthgyurgh et terre Welemer vocatarum adiaceret, et ex eo ipsis legitimo iure pertineret et deberet pertinere; ubi etiam idem Georgius filius Nicolai tres literas inquisicionales, unam vestram et alias duas capituli Castriferrei et conventus Zaladiensis curavit nobis exhibere, quarum series homines domini Nicolai palatini et conventuum ac capituli Castriferrei, super eo, ut prefata possessio Zenthgyurgh et terra iuxta Welemer predictorum Georgii filii Nicolai, Stephani filii Oliverii, Gregorii filii predicti Nicolai, Dominici filii Gregorii et Clementis filii Salamonis ab antiquo et nunc fuisset et esset, ac predecessorum eorundem, prefatusque Petrus filius Stephani intra metas ipsarum possessionis Zenthgyurgh ac terre iuxta Welemer

penitus et omnino nullam habuisset et haberet porcionem, omnimodam scivisse veritatem denotabant; predictus vero Petrus filius Stephani ipsam possessionem Iwahun sibi hereditarii iuris titulo pertinuisse semper et nunc pertinere, et in eadem a tempore cuius non exstaret memoria, semper quiete permansisset, extra metasque dictarum possessionis Zenthgyurgh et terre Welemer esse et existere, neque aliquo iure ipsis Stephano filio Oliverii, Georgio et Gregorio filiis Nicolai, Dominico filio Gregorii et Clementi filio Salamonis ipsorumque predecessores attinuisse et attinere allegavit, et ibidem tria paria literarum inquisicionalium, vestrarum scilicet, capituli Castriferrei et conventus Zaladiensis magistro Stephano comiti Zaladiensi rescriptarum nobis demonstravit, de quarum continenciis edocebamur eo modo, quod homines dicti magistri Stephani comitis Zaladiensis et dictorum capituli Castriferrei et conventus Zaladiensis et vester, super eo, quod memorata possessio Iwahun predicti Petri filii Stephani et predecessorum eiusdem ab antiquo perpetuo iure fuisset et nunc esset hereditaria, a nobilibus ignobilibus provincie Zaladiensis hominibus et specialiter a vicinis et commetaneis eiusdem possessionis Iwahun, diligenti inquisicione habita, omnimodam et indubitam scivissent veritatem; verum quia homines regii et vestra testimonia ad infrascripta negocia exequenda necessario sunt destinandi, ideo vestram amicitiam requirimus diligenter per presentes, quatenus vestros mittatis homines pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Johannes filius Nicolai de Bodugazunfalua vel Sydou filius Sydou de Mereu (*igy*) aut Martinus filius Gyula de Sebethke pro parte predictorum Stephani filii Oliverii, Georgii Gregorii filiorum Nicolai, Dominici filii Gregorii et Clementis filii Salamonis, item Petrus, filius Georgii de Cheztreggh vel Blasius filius Panth aut Johannes filius Pauli de Bethew pro parte predicti Petri filii Stephani actoris, aliis absentibus homines regii, in octavis festi Pasche domini nunc proxime venturis, ad faciem memoratarum possessionis Zenthgyurgh et terre Welemer, vicinis et commetaneis earum universis legitime convocatis, et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accedant, et easdem a primis veris et anti-

quis metis si reperiri apparenter poterint, consciencieose reambulent, et habita reambulacione considerent et diligenter conspiciant si dicta possessio Kolgyar intra vel extra metas possessionis Zenthgyurg et terre iuxta Velemer existentis adiacere dinoscatur, et iidem homines regii sub testimoniis vestris, de eo si predicta possessio Iwahun ad predictum Petrum filium Stephani hereditarie successionis titulo pertineat, et in dominio eiusdem possessionis Iwahun titulo iuris hereditarii sibi pertinentis, ut, allegabat, a tempore cuius non exstaret memoria, quietam sinceram et immobilem fecerit residenciam, aut predicta possessio Iwahun ex vigore predicti instrumenti regalis ad eosdem Stephanum filium Oliverii, Georgium et Gregorium filios Nicolai, Dominicum filium Gregorii et Clementem filium Salamonis rite et rationabiliter ac omni iuris tramite attinens sit, et eandem aliquo tempore iusto titulo et bona fide possiderint, deum et eiusdem iusticiam ferendo ore oculis, favore odio et amicitia cuiusvis partis postpositis, sciant videant et inquirent omnimodam veritatem, estimentque ipsam possessionem Iwahun, regali mensura si mensurari poterit mensurando, vel visu considerando regni consuetudine exigente; et post hec seriè tocius facti et inquisitionis cum nominibus illorum a quibus scitur, et estimacionem, ad octavas festi beati Georgii martiris proxime affuturas domino regi in vestris literis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, decimo die octavarum festi beati Martini confessoris predictarum, anno domini M^o CCC^o XL° quarto.

Papíron, zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 41. 13. dipl. oszt. 2387. Közölve Kovács Nándor másolatából.

279. *A vascári káptalan előtt Béri István az Ollári Jánostól szerzett birtokát eladja. 1345. febr. 20.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, significamus tenore presencium universis, quod Nicolaus filius Pauli nunc famulus magistri Stephani filii Johannis de Beer, coram nobis personaliter constitutus, unam vineam suam in territorio possessionis magistrorum Michaelis

lis et Nicolai filiorum Elleus et filiorum Martini Alsolaak vocate sitam et existentem, a Johanne filio Nicolai de Ollar titulo emcionis comparatam, dixit et confessus est ministerio vive vocis cum omnibus utilitatibus suis sicut eidem vendita extitisset, pleno iure vendidisse et tradidisse et vendidit coram nobis prefato magistro Nicolao filio Ellews ac Johanni filio suo pro sex marcis denariorum promtorum viennensium latorum, quamlibet marcam per decem pensas computando, plene et ex integro persolutis ab eisdem, et per eosdem heredibus eorum heredumque suorum successoribus perpetuo iure et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam in filios filiorum, et ad maiorem atque uberiores cautelam literalia instrumenta et munimenta quorum vigore ipse compararat et possidebat, in ma . . . . . tatem eorundem magistrorum Nicolai et Johannis filii sui tradidit coram nobis. Datum in dominica Reminiscere, anno domini Millesimo CCC^o XL° quinto.

Hátlapján peesét nyomaival; eredetije a Kisfaludy cs. ltárában. Vég hely D.

280. *A győri káptalan előtt Bezerédi Egyed fia és özregye, Varsányi Agmandot és fiait bizonyos birtokrész használatában meghagyják. 1345. mart. 24.*

Nos capitulum Jauriensis ecclesie memorie commendamus, quod Georgius Nicolaus et Michael filii, ac domina Margareta relicta Egidii filii Sebehodnog de Bezere comitatus Zaladiensis, ad nostram personaliter accedentes presenciam, proposuerunt eo modo, quod licet ipsi super facto emcionis et obtencionis possessionis condam Demetrii Dionisii et Luce filiorum Danká ac Petri filii Sebastiani de eadem in predicta Bezere iuxta fluvium Kapornuk vocatum a parte occidentis site, ad ecclesiam beati Emerici ratione parochie pertinere debentis et pertinentis, ab olim titulo iuris emcionis Agmand de Wossyan et per eum magistris Irnusz et Johanni filiis eiusdem Agmand devolute, vicinitatis et commetaneitatis memoratis magistris Irnusz et Johanni, prout idem magister Johannes similiter personaliter astans affirmabat, contradiccionis velamine et obstaculo instare et occurrere iure et

de facto contradicendo potuissent et voluissent, tandem quia idem Irnuds et Johannes supradictos Georgium Nicolaum Michaellem necnon dominam prenotatam, plurima virtutis opera eisdem impendendo, viribus et personis ex amabilis et velud indissolubilis proximitatis karitate ac pietate locis et temporibus opportunis protegendo et tuendo cenfoverint indefesse, proinde eosdem Irnuds et Johannem ac per eos ipsorum heredes heredumque suorum successores, pretexto obtencionis premissarum possessionum, perpetuam facultatem et liberam possidendi annuendo et reliquendo, universas eciam literas si quas iidem filii et relicta predicti Egidii contra sepedictos Irnuds et Johannem in facto eiusdem possessionis (h)actenus quoquomodo se habere crederent procuratas, vanas atque frivolas necnon vigore penitus carituras committendo, ipsosque Irnuds et Johannem in vicinos imo tamquam proximos adoptive et benivole exnunc et deinceps perpetue eligendo reddiderunt expeditos pariter et absolutos vigore presencium mediante. Datum in die Cene domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° quinto.

Hátlapján pecsét maradványaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

281. *A vasvári káptalan előtt Gechei János és Ölbői Lőrincz, Gyűrűs és Véged nevű birtokokhoz tartozott jogaitat Sitkei Istvánra ruházzák. 1345. apr. 6.*

Nos capitulum ecclesie sancti Michaelis archangeli de Castroferreo, significamus tenore presencium universis, quod Johannes filius Beke de Geche pro se et pro Monkus fratre suo uterino, item Laurencius filius Nicolai filii Zooch de Ilbeu similiter pro se et pro Dionisio patruo suo, ad nostram personaliter accedendo presenciam, universas possessionarias porciones eorum in quibuslibet possessionibus ubicunque existentibus, quovis titulo ipsos debentes et contingentes, scilicet a manibus eorum alienatas, specialiter in possessionibus Dyurus et Vegud vocatis iam reinventis, exceptis et preteritis consanguineis et proximis eorum, magistro Stephano filio Cepani de Sytke proximo eorum ad plenum commiserunt requirere et reinvenire atque reinventa possidere,

donec ipsi vel successores eorum in qualitate et quantitate pecunie, quam idem magister Stephanus in acquisitione earundem expendere et consumsisse dinosceretur redimere et rehabere poterunt ab eodem, regni consuetudine exigente. Datum feria quarta proxima post octavas Pasche domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° quinto.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Sitkén a felső-büki Nagy cs. ltárában. Nagy Imre.

282. *Az almásdi convent bizonyágglevele Tapolcza és Diszel nevű birtokok között réghezrített határjárásról. 1345. sept. 13.*

Nos conventus monasterii beate virginis de Almad memorie commendantes significamus quibus expedit universis tenore presencium, quod cum iuxta continenciam literarum serenissimi principis et domini domini Lodovici dei gracia regis Hungarie, unacum Bedouch de Edelich et Georgio filio Sebechk de Vytha hominibus eiusdem domini nostri regis ad erigendas metas et separandam terram ville Thopolcha a possessione commetaneorum eorundem hominem nostrum transmittere pro testimonio debuissemus fidedignum, qui quidem homo noster videlicet dominus abbas prelatus noster cum predictis Georgio et Bedouk hominibus domini regis ad nos redeuntes nobis concorditer retulerunt, ut cum ipsi circuendo et metas erigendo dominico die proximo post Nativitatem beate virginis gloriose nunc preteritum (*igy*) ad metas nobilium de Dyzl pervenissent, que incipitur iuxta viam publicam Hoduth vocatam, ubi est meta triangularis, que separat ad occidentem nobis et ad partem orientem Paulo et Johanni filiis Zyuan nobilibus de Dyzl, eundo per metas terreas usque aliam viam per quam itur de Dyzl ad Thopolcham, et palisper eundo per eandem viam versus orientem, ubi sunt mete due terree, que separant capitulo ecclesie Vesprimiensis et predictis nobilibus, et ibi inclinatur se ad aquam Egryg per metas tendendo usque ipsam aquam ubi magistri Johannes et Ladislaus filii Laurencii ab occidente se vicini fore dignoscuntur, et ibi ipse mete terminantur; quibus quidem nobilibus de Dyzl nec ex parte capituli quorum procurator ibi fuit, nec aliorum vicinorum et commeta-

neorum contradictum extitisset, sed ipsos ac eorum possessionem sub eisdem metis prenotatis et terminis pacifice et quiete permiserunt. Datum tercio die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o XL° quinto.

Eredetije az orsz. lt.*kinest. oszt. N. R. A. 180. 39. dipl. oszt. 3779. Nagy Imre.

283. *I. Lajos király a Sitkeyek részére Végeden a heti vásártartás jogát megújítja. Visegrád, 1346. jan. 12.*

Nos Lodovicus dei gracia rex Hungarie memorie commendamus per presentes, quod magistri Stephanus et Leukus de Sythke dilecti nobis et fideles, ad serenitatis nostre accedendo presenciam, eorum querimoniis nobis significare curaverunt, quod forum eorum quod in villa ipsorum Vegud vocata in comitatu Zaladiensi habita singulis (h)ebdomadis singulis feriis quintis semper ab antiquo temporibus scilicet piissimorum predecessorum nostrorum, ac demum quondam domini Karoli genitoris nostri karissimi, regum Hungarie feliciū recordacionum celebrari consvetum, attenuatum et quodammodo annihilatum esset, supplicantes exinde nostre maiestati, ut ipsum forum per novas proclamaciones literis nostris mediantibus fiendas, in suum pristinum statum revocari et restaurari facere dignaremur. Nos itaque supplicationibus eorumdem predictis inclinati, duximus admittendum, ut dictum forum ipsorum magistrorum Stephani et Leukus, eo modo quo temporibus predictorum piissimorum regum ac dicti patris nostri in dicta possessione ipsorum singulis (h)ebdomadis singulis feriis quintis celebrari fuit consvetum, temporibus eciam modernis celebretur; quare vos universos mercatores et alios quoslibet homines forenses, ad dictum forum antedictorum magistrorum Stephani et Leukus venire et causa mercimonii accedere volentes seu consvetos, presentibus assecuramus et affidamus, ut cum quibuslibet vestris rebus et bonis ad dictum forum libere et secure ac sine omni impedimento accedatis, sicut tempore patris nostri predicti, ibique negociacionibus vestris peractis, ad propria vel alias quo volueritis, salvis rebus vestris et personis, sub nostra proteccionē pergere debeatis; et hoc

volumus per fora et loca publica palam publicari. Datum in Wysegrad, feria quinta proxima ante octavas festi Epiphaniarum domini, anno domini M^o CCC^o XL° sexto.

Hátlapján a nagy felségi pecsét nyomaival; eredetije Sitkén Nagy Sándor Itárában. 26. 606. Nagy Imre.

284. *Pál országbíró a szentbenedek-káli és több kálvölgyi lakosok nemessége iránt vizsgálatot rendel. Visegrád, 1346. mart. 17.*

Nos comes Paulus iudex curie domini Lodovici dei gracia regis Hungarie memorie commendamus, quod cum in quindenis festi Pasche domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° primo, serenissimus princeps dominus Karolus olim illustris rex Hungarie beate recordacionis, magistrum Thomam filium Petri comitem Liptoviensem unacum magistris Petro quondam cantore ecclesie Albensis et Sebastiano archidiacono Zaladiensi, testimoniis honorabilium capitulorum Albensis et Wesprimiensis ecclesiarum, ad recaptivandum populos regales et reginales condicionarios vinidatores et udvarnicos in valle Kaal ubique existentes et eorum possessiones, quos cum omnibus terris possessionibus et iuribus ac tota plenitudine possessionum eorundem in concambium castri Taudeuka vocati domino episcopo Wesprimiensi iuxta seriem et continenciam literarum dictorum capitulorum Albensis et Wesprimiensis ecclesiarum, idem dominus Karolus rex dare et perpetuo conferre disposuerat, transmisisset, demum idem magister Thomas filius Petri cum predictis magistris Petro quondam cantore ecclesie Albensis et Sebastiano archidiacono Zaladiensi ad ipsa capitula Albensis et Wesprimiensis ecclesiarum redeuntes, eisdem retulerunt inter cetera in hunc modum, quod cum ipsi Nicolaum Fyntha Ferench et Michaellem filios Gerolth, Johannem filium Chuda, Nicolaum filium Sebastiani, Petrum filium Simon, Salamonem filium Sandur, Mathiam filium Tama et Nicolaum filium Dominici de villa Kaal sancti Benedicti, Thomam dictum Wkus filium Heym, Chepan filium Benedicti, Nicolaum filium Jacobi, Laurencium filium Petri, Mathiam filium Arpa de Kereky et Benche filium Mykola ac eorundem proximos de Scenbenedukfalua de Kereky et Teutheus nomine condicio-

nariorum regalium et reginalium recaptivassent, iidem se ipsos quodam instrumentali titulo veros nobiles huius regni fore et eorum porciones possessionarias sub libertatibus verorum nobilium regni semper et a tempore cuius non exstaret memoria, possedissee allegassent; et cum ipsius cause discussio ab eo tempore, utpote ab octavis festi Pentecostes anno in prefixo transactis, ad quas premissorum series per dicta capitula Albensis et Vesprimiensis ecclesiarum rescripta exstiterant, diversis prorogacionum cautelis et terminis intervenientibus, iuxta plurium literarum nostrarum continencias ad presentes octavas diei Cinerum prorogative devenisset, quidam ex dictis hominibus personaliter, quidam autem per procuratores legitimos coram nobis comparendo, se ipsos sicut premittimus, sic et nunc veros nobiles fore et sub libertatibus verorum nobilium porciones ipsorum possessionarias in dictis possessionibus habitas, a tempore cuius non exstaret memoria, aliquali eciam instrumentali fulcimento possedissee allegarunt, et ibidem quasdam tres literas patentes dicti domini Karoli regis seriem literarum rescrcptionalium capituli Albensis annotati inquisitionis et possessionarie reambulationis modum exprimencium transscribentes, quarum due in anno domini M° CCC° XXX° nono, et tertia anno domini M° CCC° XXX° octavo confecte existebant, nobis presentarunt; in quarum quidem duarum continenciis reperimus haberi, quod universi vicini et commetanei tam nobiles quam ignobiles, clerici laici et alii cuiusvis condicionis homines comitatus Zaladiensis, prenomatos Nicolaum filium Sebastiani, Petrum filium Simonis, Salamonem filium Sandur, Mathiam filium Tama, Nicolaum filium Dominici de dicta villa Kaal sancti Benedicti, Thomam dictum Wkus, Chepan filium Benedicti et Nicolaum filium Jacobi, Laurencium filium Petri, Mathiam filium Arpa de Kereky, Bench filium Mykola et eorum proximos de Scenthbenedukfalua de Kereky et de Teutheus, a tempore cuius non exstaret memoria, ab avo protavo et attavo semper veros nobiles fuisse et porciones ipsorum possessionarias in dictis possessionibus habitas, ad modum et libertatem verorum nobilium possedissee facta inquisitione diligenti asseruissent; in tertia autem

earum habebatur, quod predicti Phyntha Nicolaus et Ferench filii predicti Gerolth, Thomas filius Johannis, Hench et Johannes filii Chuda de Kaal sancti Benedicti, particulam possessionis ipsorum in dicta villa habitam, ereccionibus metarum indigere regie maiestati asserentes, eandem per Nicolaum fratrem Bede aule regie iuvenem, sub testimonio iamdicti capituli Albensis, vicinorum et commetaneorum eiusdem legitimis convocacionibus factis et eisdem presentibus reambulatum, ab eoque tempore cuius memoria non exstaret eorundem exitisse repertam, ipsis statui fecissent perpetuo possidendam nullo contradictore existente. Unde nos visis predictarum literarum capitulorum Albensis et Wesprimiensis et literarum regalium continenciis, quia supranominati homines se veros nobiles a tempore sancti regis Stephani fuisse allegabant, et dicte inquisiciones solum per prenomi-natos homines, procuratore regio absente facte, et eedem eciam litere rescripcionales dicti capituli Albensis modum earundem inquisicionis et possessionarie reambulacionis quo supra exprimentes, per dictum dominum Karolum regem non confirmate sed solum transscripte in formamque literarum eiusdem redacte exstiterant, ex hocque de nobilitate et condicione eorundem hominum, qualitateque quantitate et utilitate possessionum eorundem nos certitudinaliter informari oportebat, igitur decrevimus iudicando, ut magister Lachk frater Kulus aule regie miles, presente fide digno testimonio dicti capituli Albensis quod per idem capitulum ad id presentibus amicabiliter petimus destinari, in octavis festi beati Georgii martiris nunc proxime venturis ad facies possessionum et possessionariarum porcionum predictorum hominum nomine condicionariorum regalium et reginalium recaptivatorum, vicinis et commetaneis eorum ac comprovincialibus nobilibus inibi convocatis accedendo, de eo, utrum prenominati homines nomine condicionariorum regalium et reginalium recaptivati veri nobiles regni a tempore beatissimi Stephani regis fuerint et eorum possessiones ad modum et libertatem verorum nobilium libere quiete et sincere possederint, aut condicionarii et vinidatores regales vel reginales, et generaliter cuius condicionis et libertatis ex-

stiterint, et quales quantas ubi et in quibus locis situatas, aut qualibus utilitatibus ratas possessiones, sub quibusque limitibus vel metalium signorum posicionibus habuerint, deum et eius iusticiam ferendo pre oculis, ad fidem et fidelitatem suam deo et sacre regie corone debitam, singillatim inquirat et investiget omnimodam veritatem, scitaque huiusmodi veritate, quia terre seu possessiones predictorum hominum in dicta valle Kaal sub herballi divisione haberi dicuntur, ideo volumus, ut quorumlibet predictorum hominum terre seu possessiones regali mensura si mensurari poterint mensurando vel visu considerando, signis pro metis in facie eorumdem positis debeant estimari per regium et dicti capituli homines supradictos; et post hec tocius facti seriem cum scita veritate et estimacione terrarum seu possessionum predictorum, posicionibusque signorum metalium, per ipsum capitulum Albense in eorum literis ad octavas festi Pentecostes nunc venturas nobis petimus remandari. Datum in Wysegrad, decimo die octavarum diei Cinerum predictorum, anno domini M^o CCC^o XL° sexto. Hoc non pretermittimus, quod si exhibicio dictarum literarum rescripcionalium dicti capituli ecclesie Albensis inibi aliquo modo necessaria exstiterit, extunc volumus, ut eodem litere rescripcionales capituli Albensis sub nostri sigilli capite inibi et in locis necessariis exhibeantur per regium hominem presente testimonio capituli Albensis supradicti. Datum die et anno ut supra.

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. Eccl. 19 12. dipl. oszt. 3829. Nagy Imre.

285. *Miklós nádor ítélete Szentgróti Fülöp fiaí és Szentlászlai Baas fiaí között, a Zala folyó mellett fekvő Boksafölde másképp Zerenche nevű birtok iránt folyt perben. Buda, 1346. dec. 15.*

Nos Nicolaus regni Hungarie palatinus et iudex comanorum memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nobis in octavis festi beati Martini confessoris, unacum baronibus regnique nobilibus iudiciario pro tribunali consedentibus et causales processus quorumlibet litigancium in statera equitatis dimecien-

tibus, magistri Nicolaus prepositus ecclesie Agriensis, Desew et Ladislaus filii Philippi de sancto Gerardo pro se personaliter, pro altero vero Nicolao fratre eorum uterino cum procuratoriis literis conventus monasterii virginis gloriose de Jurle, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum, formam dilacionis termini exprimencium, ad nostram accedentes presenciam, contra magistros Basow et Egidium filios Baas de Sancto Ladislao nobis complures literas et diversas, viri condam magnifici Wyllermi Drugeth palatini et iudicis comanorum predecessoris nostri, et nostras ac capituli monasterii beati Michaelis archangeli de Castroferreo, multipharios iudiciarios processus in factis possessionariis in presentibus inferius declarandos inter se habitos et diucius ventillatos, possessionarias reambulaciones, metales ostensiones, instrumentales exhibiciones concordiales, consideraciones iudiciarias, deliberaciones iuridicas, evocaciones legitimas, forenses proclamaciones et alia in se continentes presentarent sua seriei declaracione inter cetera exprimentes: quod Ladislaus filius Philippi de Scentgeroulth, sub anno domini M^o CCC^o XL° secundo in octavis festi sancti regis Stephani personaliter ab una, Egidius vero filius Baas pro se similiter personaliter pro Basow autem et Petro fratribus suis cum procuratoriis literis conventus de Kopurnuk parte ab altera, iuxta continenciam priorum literarum eiusdem Willermi palatini coram eodem Willermo palatino comparentes, iudiciaria licencia eiusdem primo obtenta, exhibuissent eidem quasdam literas excellentis et magnifici principis domini Karoli pridem regis Hungarie clare memorie domini nostri, in quarum tenoribus idem Willermus palatinus conspexisset manifeste, quod magistro Ladislao filio Philippi personaliter et Dok literato pro magistro Nicolao filio eiusdem Philippi preposito ecclesie Agriensis cum procuratoriis literis capituli eiusdem ecclesie Agriensis ex una, item Egidio et Petro filiis Baas de Zerence pro se personaliter pro Basow vero fratre eorum eodem Egidio cum procuratoriis literis conventus de Kapurnuk parte ex altera, coram ipso domino nostro rege constitutis, per eosdem magistrum Ladislaum et procuratorem dicti domini prepositi Agriensis propositum extitisset

viva voce, quod ipsi metas ipsius possessionis Zerenche in comitatu Zaladiensi iuxta fluvium Zala existentis, per capitulum ecclesie Wesprimiensis ipsis filiis Baas in concambium date, ratione cuius iidem filii Philippi ipsos filios Baas in presenciam ipsius Villermi palatini in causam attraxerant et per compositionem proborum virorum in eadem inter se concordassent, per formam ipsius compositionis iuxta continenciam ac tenorem privilegii domini Bele olim incliti regis Hungarie felicis recordacionis sub bulla sua aurea emanati, a parte possessionis Scentgeroult, in quindenis festi beati Jacobi apostoli sub predicto anno domini M^o CCC^o XL° secundo transactis, presentibus Dionisio de Sancta Elizabeth vel Benedicto filio Ladomerii pro parte filiorum Philippi predictorum, item Pethev filio Simonis vel Stephano filio Andree de Castan (*így*) pro parte filiorum Baas memoratorum aliis absentibus hominibus dicti domini Karuli regis et testimonio capituli ecclesie Castriferrei communiter adducendo, extradare assumsissent; et demum dum per formam iam dicte compositionis iuxta continenciam earundem literarum composicionalium, predicti Benedictus filius Ladomerii pro parte dictorum filiorum Philippi et Stephani, filius Andreas de Castan pro parte filiorum Baas homines memorati domini Karuli regis, presente testimonio dicti capituli, in annotatis quindenis festi beati Jacobi apostoli ad dictum negocium peragendum accessissent, et idem Ladislaus pro se personaliter pro magistro vero Nicolao fratre suo cum procuratoriis literis capituli Agriensis inibi comparendo, metas ipsius possessionis Zerenche extradare volendo, primo in una valle a parte orientis iuxta pratum duas metas terreas ostendisset, deinde versus occidentem veniendo in rubeto Wrusharazth vocato similiter duas metas terreas ostendisset, et abhinc versus eandem partem occidentalem directe eundo pervenissent ad unam viam iuxta quoddam nemus versus aquilonem et meridiem procedentem, prope quam ab oriente duas metas terreas demonstrasset, ubi predicti filii Baas dixissent tali modo, quod predictae mete quas ipse magister Ladislaus ostendisset, non essent mete quas iuxta formam dicti bullati privilegii eorum dare assumsisset, sed essent

proprie mete ipsorum et fratrum eorum inter se ipsos propriis in possessionibus eorum posite et erecte, ex eoque ad videndas alias metas quas idem Ladizlaus usque fluvium Zala dictas possessiones separantes ostendere voluisset, procedere voluissent, sed ipsi filii Baas in eadem valle versus aquilonem progrediendo, iuxta viam in eadem valle existentem a parte orientis unam metam terream ostendissent, et plures metas usque predictum fluvium Zala ostendere voluissent, quam quidem metam per dictos filios Baas ostensam dictus magister Ladislaus per annotatum Baas patrem scilicet dictorum Basow Egidii et Petri potencialiter erectam fuisse affirmasset, sicque ipse partes in premissis discordes extitissent, prout eundem Willermum palatinum litere rescripcionales dicti capituli Castriferrei edocuissent ad premissa; quibus visis, licet idem Willermus palatinus iusticiam competentem ipsis partibus facere voluisset, tamen quia ipse Egidius sua et dictorum fratrum suorum in persona, auctoritate procuratoria prenotata, ereccionem et ostensionem metarum ipsius possessionis Zerenche iuramento dicti magistri Nicolai fratris scilicet memoratorum magistrorum Ladizlai et Nicolai prepositi Agriensis eo modo commisisset, ut ubicunque ipse Nicolaus preallegate possessionis ipsorum Scengeroulth vocate metas, inter eandem et dictam possessionem ipsorum filiorum Baas distingventes, iuxta tenorem et continentiam privilegii dicti domini Bele regis ostenderet, et super eisdem prout moris est super terram iurare, in eo presummeret, ut ipse mete per eum ostense ipsarum duarum possessionum mete existerent, easdem ab invicem distinguentes, extunc dicti magistri Ladislaus et Nicolaus ipsas metas liberam facultatem haberent erigendi, si vero ipse magister Nicolaus filius Philippi ipsas metas iuramento suo ostendere voluisset, extunc dicti magistri Ladizlaus et Nicolaus prepositus ipsam possessionem Zerenche per metas in predicta valle incipiendo, ubi dicti filii Baas iuxta quandam viam magnam metam demonstrassent, et abinde versus fluvium Zala procedendo quas ipsi filii Baas apparenter pro metis ostendere potuissent, iidem magistri Nicolaus prepositus et Ladizlaus si necesse fuisset renovando remittere debuissent filiis

Baas supradictis, contradiccione aliquali non obstante; ad quarum metarum ereccionem et iuramentalem deposicionem videndam, in dictis octavis festi sancti Martini confessoris a tunc venturis faciendam dictus Villermus palatinus testimonium dicti capituli Castriferrei cum hominibus suis predictis transmitti et seriem premissorum ad octavum diem dictarum octavarum per ipsum capitulum sibi rescribi postulasset, quod quidem capitulum mediantibus literis eorum memorialibus, prememoratas partes super ipsa iuramentali metarum ereccione taliter concordasse declarasset, ut cum ipsum capitulum in dictis octavis sancti Martini confessoris unacum dictis hominibus ipsius Willermi palatini magistrum Gregorium custodem ecclesie eorum unum ex ipsis, ad videndum et audiendum dictum iuramentum ipsius magistri Nicolai filii Philippi pro utrisque partibus in testimonium transmisisset, postmodum iidem ad eum reversi eis concorderet retulissent, quod dictus magister Nicolaus filius Philippi super ostensione et ereccione predictarum metarum sacramentum prestare, ipsi vero Basow et Egidius filii Baas ad recipiendum ipsum iuramentum promti fuissent et parati; tamen per compositionem et ordinacionem plurimorum nobilium et proborum virorum de comitatibus Zala-diensi et Wosvariensi, taliter concordassent, quod eandem terram litigiosam inter metas Sancti Gerardi, iidem filii Baas eisdem filiis Philippi, renunciato iuramento eiusdem Nicolai filii Philippi, resignassent perpetuo et irrevocabiliter possidere; in cuius resignacionis concambium iidem filii Philippi quandam terram eorum Boxafolde alio nomine Zerenche vocatam, additis eciam tredecim marcis denariorum, dedissent et tradidissent prescriptis filiis Baas similiter perpetuo et irrevocabiliter possidere; ad cuius rei maioris cautelam literas dicti capituli, mediantibus quibus eandem possessionem iidem filii Philippi optinuerant, in manus filiorum Baas predictorum tradidissent; preterea predictus Ladizlaus (filius) Philippi pro domino Nicolao preposito ecclesie Agriensis, predictus vero Egidius filius Baas pro Petro fratre suo uterino cum sufficientibus literis procuratoriis coram ipso capitulo ecclesie Castriferrei ad affirmandam et acceptandam

composicionem et ordinacionem prenotatam, comparere assumssissent. Demum in festo sancti Andree apostoli idem dominus Nicolaus prepositus cum Ladizlao fratre suo pro se personaliter, pro altero vero Nicolao et Desev fratribus eorum, cum sufficientibus literis procuratoriis ab una, Basow et Egidius filii Baas prenotati personaliter parte ab altera coram ipso capitulo comparentes, idem Egidius pro Petro fratre suo literas procuratorias prout assumerat non exhibuisset, asserendo, quod idem Petrus frater suus dixisset, quod causam exequendi et iuramentum eiusdem Nicolai audiendi, sed non possessionem vendendi ipsum Egidium procuratorem constituisset, ob hoc procuratorium pro eodem Petro fratre suo exhibere nequivisset, sed ipsi Basow et Egidius de parte eorum propria et dicti filii Philippi similiter de eorum parte composicionem et ordinacionem annotatam recitassent et comprobassent mutua vicissitudine perpetuo et irrevocabiliter tenere et habere in filios filiorum heredumque per heredes coram capitulo prelibato; partes eciam memorate super omnibus causis eorum motis et exortis usque tunc inter ipsos, iniuriis damnis nocumentis possessionibus maleficiis omnibus, reddidissent se expeditas, prenotate vero litigiose terre ad terram Scengeroulth applicate, metas inter partes hoc ordine distinctas fuisse retulissent: quod prima meta inciperetur ab oriente in quodam descensu circa cavernam vulpinam, ubi esset meta terrea, inde versus occidentem descendendo esset meta terrea similiter de novo erecta, in qua arbor ilicis haberetur, deinde descendendo et nemore versus eandem partem esset meta terrea similiter de novo posita, in qua existeret arbor pomi, deinde versus eandem partem in eodem nemore descendendo ad eandem partem veniret ad unam metam terream, in qua esset arbor ilicis, exeundoque de nemore ad pratum ubi esset meta terrea et alia prope eandem de novo erecte, tertia circa quoddam nemus in eodem prato, perveniendoque ad nemus et exeundo de eodem in prato, una meta terrea in qua staret arbor populea, deinde versus eandem partem eundo esset una meta terrea circa viam magnam a parte orientali erecta, deinde saliendo ipsam viam veniret ad aliam metam, circa secundam viam per quam

iretur de Sancto Gerardo ad villam sancti Michaelis Zerenche vocatam a parte orientali positam, deinde ad eandem partem currendo intraret in nemus fluvii Zala ubi esset meta terrea noviter erecta, in qua arbor piri haberetur, abhinc currendo directe in eodem nemore incideret in Fyzyr ubi esset similiter meta terrea prope fluvium Zala prenotatum, et abhinc veniret in ipsum fluvium Zala ibique terminaretur. Premissis itaque sic peractis, eodem domino Wyllermo palatino univ-erse carnis debitum exsoluto, ipsius palatinatus dignitate di-vine pietatis clemencia annuente ex regie celsitudinis munifi-cencia in nos conscendente, dum dictarum causarum iudiciarii processus ad nostrum examen devenissent, Corrardus filius Cornelii pro Petro filio Baas et Johanne filio Lathov in octa-vis festi Pentecostes sub anno domini M° CCC° XL° quarto transactis, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum formam instrumentalis dilacionis exhibicionis continencium, contra magistros Nicolaum prepositum ecclesie Agriensis, Nicolaum Desev et Ladislaum filios Philippi de Sancto Ge-rardo, ad nostram accedens presenciam, nobis quasdam prio-res literas nostras formam iudicii nostri exprimentes demon-strarat, sua serie declarantes, quod idem Corrardus filius Cor-nelii pro iamdicto Petro filio Baas cum procuratoriis literis conventus de Kopurnuk iuxta aliarum priorum literarum nostrarum continenciam, sub anno domini M° CCC° XL° tercio in die medii Quadragesime ad nostram iudiciariam accedens presenciam, quasdam literas nostras iudiciales contra eundem magistrum Nicolaum filium Philippi presen-tarat continentes, quod prefatus Corrardus pro Basow Egidio et Petro filiis Baas cum procuratoriis literis annotati conven-tus de Kopurnuk in anno domini M° CCC° XL° secundo in quindenis festi beati Martini confessoris ad nostram acce-dendo presenciam, proposuerat eo modo, quod ipse magister Nicolaus filius Philippi de Sancto Gerardo, contra eosdem Basow Egidium et Petrum filios Baas, coram testimonio an-notati capituli Castriferrei, in facto cuiusdam possessionis Scentlazlaw vocate, in octavis festi sancti Martini confessoris tunc preteritis sacramentum prestare, et octavo die seriem ipsius iuramenti in literis preallegati capituli Castriferrei

actor existendo reportare debuisset; quiquidem magister Nicolaus filius Philippi per ipsum Corrardum procuratorem ipsorum filiorum Baas, a dictis quindenis festi beati Martini confessoris quindecim diebus continuis coram nobis expectatus non venerat nec miserat, nec seriẽm premissi iuramenti ut debuisset reportarat, sicque in iudicio extiterat aggravatus; ipsarumque literarum tenoribus perlectis, prefatus Corrardus nomine eiusdem Petri filii Baas ab eodem magistro Nicolao filio Philippi se sciscitari velle asseruerat, utrum ipse premissum suum iuramentum in suo preassumto termino deposuisset aut deponere obmisisset; quaquidem iuramentalis deposicionis requisicione facta, Johannes filius Chepani cum procuratoriis literis conventus de Jurle pro eodem magistro Nicolao filio Philippi astando, ad obiecta et requisita procuratoris dicti Petri filii Baas responderat eo modo, ut ipse magister Nicolaus in termino predicto ad locum sui iuramenti accessisset, et cum eodem Petro filio Baas in facto premissæ possessionis pacem et concordiam habuisset, et super ipsa pace et concordia literas eundem habere asseruerat, ad earumque exhibicionem octavas festi Pentecostes tunc venturas pro termino assignassemus, ut in eisdem tam literas iuramentales, quam eciam exposicionales exhiberet contra Petrum filium Baas annotatum dominus suus memoratus, ut visis tenoribus earum congruencioẽm iusticiam facere potuissemus inter partes tramite iuris observato in premissis. Pretactis itaque literarum tenoribus seriatim explicatis, adhuc idem procurator predicti Petri filii Baas duas literas protestatorias et prohibitorias prelibati capituli Castriferrei anno in eodem feria tertia proxima post festum beati Andree apostoli emanatas demonstrasset, in quarum tenoribus reperissemus manifeste, quod ipse Corrardus filius Cornelii pro eodem Petro filio Baas de Sancto Ladizlao, coram dicto capitulo Castriferrei comparendo, Basow et Egidium filios Baas fratres dicti Petri, item Johannes filius Lathow filii Urbanus sua necnon Johannis Ladizlai et Georgii filiorum Chaba fratrum scilicet eorum patruelium in personis, Basow et Egidium prenotatos a vendicione et quavis alienacione predictæ terre, litigiose, dictis filiis Philippi per distinciones metarum pre-

dictarum resignate, pretactos vero filios Philippi ab eiusdem occupacione et recepcione ac sibi perpetuacione prohibuissent. Quibus visis et perlectis, adhuc idem Corradus procurator dictorum Petri et Johannis predictas literas iuramentalem deposicionem et concordialem unionem continentes exhiberi coram nobis postularat; ex quibus quidem filiis Philippi de Sancto Gerardo magister Ladizlaus pro se personaliter pro prelibatis vero domino Nicolao preposito ecclesie Agriensis Nicolao et Desev fratribus suis cum patentibus literis procuratoriis conventus monasterii virginis gloriose de Jurle comparando, literas dicti domini Willermi palatini et capituli ecclesie Castriferrei, quarum series in presentibus superius expresse declaratur, demonstrarat. Ipsarumque literarum iuramentaliū et composicionalium tenoribus partibus plene suo modo explicatis, prenominatus Ladizlaus filius Philippi ad obiecta procuratoris ipsius Petri filii Baas, contradiccionis obstaculo obviarat, tales allegaciones inducendo, ut idem Nicolaus filius Philippi non super possessione Zentlazlow, sed super alia possessione, prout in literis dictis iuramentaliibus et concordialibus ac prohibicionalibus expresse declararetur, habuisset deponere iuramentum, prememorati eciam filii Baas eandem possessionem Boxafoelde seu Scerenche vocatam per eos in concambium eis datam totaliter possiderent, predictam eciam pecuniam tredecim marcarum plene recepissent, et ab eo tempore tam ipsam possessionem quam pecuniam haberent prenotatam, et si dictus Petrus dictam composicionem consentire noluisset atque nollet, cur predictam possessionem per eos in concambium datam et pecuniam, ipsi Basov et Egidius totaliter recepissent, cum tamen porcionem in ipsa possessione et pecuniam dicti Petri fratris ipsorum premissam composicionem non consencientis recipere non debuissent, nam ipse Petrus predictam possessionariam particulam litigiosam eis per dictos Basov et Egidium datam, ordine iuris requireret ab eisdem, et ipsos excludere niteretur ordine iuris ab eadem, adhuc eciam iidem Basov et Egidius super omnibus causis iniuriis damnis nocumentis possessionibus et quibuslibet maleficiis ipsos expeditos reddidissent, et premissam composicionem perpetuo tenere assumsissent; et

tamen premissis composicionibus modo supradicto inter eos habitis, cum ipse ad terminum reportacionis seriei dicti iuramenti ad nostram presenciam venire nequivisset, ipsi filii Baas misso procuratore eorum, nullam dicte composicionis mencionem faciendo, contra ipsum Nicolaum ut actorem non venientem literas iudiciales recipi facientes, eundem Nicolaum iudicio fecissent communiter aggravari contra formam composicionis prenotate, de quibus omnibus iusticiam sibi dari postularat; et quia prenotati Basov Egidius et Petrus filii Baas primariam composicionem mediantibus literis predicti domini nostri regis super ostensione metarum in privilegio Bele regis contentarum factam, demum in examine iudiciario prefati Willermi palatini ad iuramentum prescripti magistri Nicolai non divisim sed communiter, prefatam metalem (h)ereccionem commisisse, advenienteque ipsius iuramentalis deposicionis termino ipsi Basov et Egidius absque prefato Petro fratre ipsorum predictam iuramentalem deposicionem condescendentes, composicionaria unione plurimorum nobilium interveniente, ipsam terram litigiosam prelibatis filiis Philippi perpetuo titulo premisse possessionarie permutacionis et pecuniarie tredecim marcarum recepcionis resignasse, et tam pro eodem Petro fratre ipsorum eandem composicionariam unionem cum procuratoriis literis firmare assumpsisse, et adveniente termino firmacionis ipsius composicionarie unionis et possessionarie resignacionis ipsas literas procuratorias non exhibuisse, sed predictam composicionem denuo ex propria ipsorum parte perpetua durabilitate ratificasse et approbasse, et cum ipsis filiis Philippi super omnibus plene concordando tam ipsi Basov et Egidius quam eciam dictus Petrus frater ipsorum, misso procuratore eorum in termino reportacionis seriei dicti iuramenti ipsum Nicolaum filium Philippi in iudicio aggravasse, et adhuc eciam ipsi Basov et Egidius prenotatam possessionem Boxafolde per ipsos filios Philippi in concambium ipsis datam et tredecim marcas denariorum non sine dicti Petri fratris ipsorum premissam composicionem non consencientis porcione, sed simul cum ipsius Petri porcione plene recepisse et habuisse reperieramus, ipseque procurator prefatorum Petri et Johannis, eo

quod nullus litigionarius processus inter eosdem Basov et Egidium ac filios Philippi prenotatos tunc extitisset, ad premissa omnia nihil responderat, nec pro eisdem comparuerat, sed solum pro ipsis Petro et Johanne premissa prosequi asseruerat, et absque presencialitate eorumdem Basov et Egidii finem debitum baronum et nobilium regni consulti consilio, quia eciam easdem partes absque iudiciaria licencia et permissione in termino dicti iuramenti concordatos extitisse agnoveramus, imponere non potueramus, pro eo deliberacionem omnium premissorum ad quindenas festi beati Michaelis archangeli a tunc venturas prorogantes, eosdem Basov et Egidium per ipsos filios Philippi decreveramus fore evocandos, rationem reddituros de premissis; scribentes prelibato capitulo ecclesie Castriferrei eorum amicieiam postulando, ut ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, coram quo Johannes filius Benedicti de Thekenye homo noster, dictos Basov et Egidium filios Baac, contra dictos filios Philippi ad prememoratas quindenas festi sancti Michaelis archangeli super premissis rationem reddituros, in nostram evocaret presenciam; ad quas quidem quindenas iidem Basov et Egidius filius Baas per dictum hominem nostrum et magistrum Gregorium canonicum dicte ecclesie Castriferrei testimonium scilicet capituli loci eiusdem, contra eosdem dominum Nicolaum prepositum, alterum Nicolaum, Desev et Ladizlaum filios Philippi prout per eiusdem capituli literas super ipsa evocatione rescripcionales tunc informabamur evocati, per eosdemque Nicolaum et Desev pro se personaliter pro prelibatis vero Nicolao preposito Agriensi et Ladizlao fratribus eorum cum sufficientibus literis procuratoriis conventus de Kopurnuk comparentes, a predictis quindenis festi beati Michaelis archangeli decem et novem diebus continuis, ex superabundanti expectati, non venerant nec miserant ad premissa responsuri de premissisque rationem reddituri, sicque iudiciorum oneribus extiterant aggravati; et quia adhuc propter absenciam eorumdem Basov et Egidii de premissis seriem debitum exigente iuris equitate congruo modo absque forensi proclamacione imponere non valueramus, volentes ipsos condigna forensis proclamacionis ammonicione ad iuris

tramitem invitare, prelibato capitulo ecclesie Castriferrei scripseramus eorum amicitiam diligenter requirentes, ut eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes filius Benedicti de Thekenye homo noster, prememoratos Basov et Egidium filios Baas in tribus foris provincialibus publice faceret proclamari, ut in octavis festi beati Andree apostoli tunc venturis, contra eosdem filios Philippi ad premissa responsuri rationemque de premissis reddituri ac de dictis iudiciis satisfacturi comparerent coram nobis, alioquin si iuri parere non curarent, non obstante ipsorum contumacia, finem debitum imponeremus in premissis iuris tramite observato; et dehinc seriem ipsius forensis proclamationis, dictum capitulum in eorum literis, ad dictas octavas festi sancti Andree apostoli nobis remandaret. Quodquidem capitulum nostris iustis petitionibus acquiescentes, prout nos mediantibus eorum literis super ipsa forensi proclamatione nobis rescripcionalibus informarant, cum predicto Johanne filio Benedicti homine nostro magistrum Johannem canonicum ecclesie eorum ad premissam forensem proclamationem faciendam pro testimonio transmisisset; qui postmodum ad eos reversi eis concorditer retulissent, quod ipsi per fora publica, scilicet feria sexta proxima ante festum beati Andree apostoli in villa Rennek, sabbato in villa Stephand, et feria secunda in Egurzagh diebus scilicet proxime sese sequentibus, dictos Basov et Egidium filios Baas de Scentlazlov, contra prenotatos magistros Nicolaum prepositum, alterum Nicolaum, Desev et Ladizlaum filios Philippi de Sancto Gerardo, ad dictas octavas festi sancti Andree apostoli sub anno domini M^o CCC^o XL° quarto transactas, in nostram presentiam fecissent proclamari; a quibus quidem octavis festi beati Andree apostoli discussio atque deliberacio premissorum diversis dilacionum cautelis intervenientibus ad predictas octavas festi beati Martini confessoris extiterat dilatata; quarum quidem omnium premissarum literarum per eosdem filios Philippi exhibitarum continenciis et tenoribus, eidem Basov pro se personaliter pro prefato vero Egidio fratre suo cum procuratoriis literis conventus de Kopurnuk comparenti plenarie suo modo expositis et perlectis, prenominati filii

Philippi iuxta iamdictarum literarum continencias et tenores ac premissos suos causales processus, iudicium et iusticiam ex parte ipsius Basov personaliter pro se et pro eodem Egidio fratre suo predicta procuratoria auctoritate sua ut premittitur comparentis sibi dari postularat equitate svadente; et quia iamdictus Basov sua et eiusdem Egidii fratris sui in persona ad plurimas nostras iuridicas requisiciones nullam de premissis prebebat rationem nec eciam aliquid respondebat ad premissa, ipsi vero filii Philippi iuxta iamdictos processus iudiciarios finem debitum sibi imponi instantissime postulabant, dum nos unacum venerabili in Christo patre domino Stephano dei et apostolice sedis gracia archiepiscopo Colocensi, viris magnificis Stephano vayvoda Transsilvano et comite de Zonuk, Thoma quondam vayvoda similiter Transsilvano nunc comite de Karasso et de Keve, magistris Nicolao Posoniensi, Stephano et Georgio de Heweswyuar, Johanne filio Alexandri de Gumur comitibus, magistro Thoma rufo castellano de Chekche (*igy*) ac aliis quamplurimis regni nobilibus nobiscum in iudicio adherentibus iudicium et iusticiam finaliter inter partes prenotatas prout dictabat ordo iuris imponere voluissemus, ad instantem tamen petitionem eorundem baronum easdem partes ad pacem usque tercium diem inter se faciendam duxeramus committendas eo modo, ut in ipso tercio die vel nobis pacem recitarent, ac eedem partes ad finalem decisionem omnium premissorum percipiendam coram nobis comparerent; tandem ipso tercio die prelibatis filiis Philippi personaliter ad nostram presenciam redeuntibus et sibi super premissis finem debitum imponi equitate svadente implorantibus, sepius nominati Basov et Egidius ad recipiendum finem in premissis redire vel aliquem pro se ipsis destinare non curarunt, imo ut premissam suam contumaciam suosque nepharios processus contra premissa compositionarie unionis formam factos et habitos, ac gravamina quibus iure debebant innodari, subtiliori colore sue absencie possent occultare, ne in eorum provenirent detrimentum, in sue culpabilitatis indicium se penitus absentarunt; verum quia prememorati filii Baas in ipsius Willermi palatini presencia, dum idem palatinus factum premissarum litigiona-

riarum possessionum iuridice discutere voluisset, communiter erecciones et distinciones metarum prefatarum litigiosarum possessionum ipsius magistri Nicolai filii Philippi iuramento sponte commisisse, et demum adveniente termino ipsius iuramentalis deposicionis et metalis ereccionis, iidem Basov et Egidius ipsum iuramentum condescendentes, eandem litigiosam possessionem ipsis filiis Philippi plenaria compositione prehabita perpetuo resignasse, ac ab eisdem possessionarium concambium et pecuniam tredecim marcarum plene recepisse, post hec autem per dictum Petrum fratrem eorum in ipsa compositione tunc absentem vel per legitimum procuratorem suum terminum assumendo confirmari facere assummissee, sed premissis excusacionibus interpositis non confirmasse, eandem tamen compositionem se ex propria parte ipsorum et heredum suorum ac successorum absque eodem Petro fratre eorum perpetuo conservare spopondisse, imo et super omnibus damnis nocumentis iniuriis et possessionibus similiter perpetuam pacem fecisse, attamen ad terminum reportacionis seriei ipsius iuramentalis deposicionis procuratorem eorum transmittendo, communiter ipsi Basov Egidius et Petrus filii Baas nullam de ipsa compositione facta mentione literas nostras iudiciales in gravamen ipsorum filiorum Philippi recepisse, et eundem magistrum Nicolaum depositorem dicti iuramenti actorem iudicio actoris pro non receptione seriei dicti iuramentalis deposicionis aggravari fecisse, ex eoque dictam compositionem non solum ex parte prefati Petri filii Baas fratris eorum in ipsius composicionis ordinatione absentis, imo et ex propria parte ipsorum ipsi Basov et Egidius retractasse et retractare voluisse evidenter reperiabantur, pro eo eorumdem et aliorum plurimorum baronum regnique nobilium moderato consulti consilio, sepedictam litigiosam possessionem per prefatos Basov et Egidium premissio modo composicionario sub predictis metis et metarum distinccionibus in dictis patentibus literis composicionalibus prelibati capituli Castriferrei nominatim declaratis, ipsis filiis Philippi resignatam, eo iure ea quantitate et ea plenitudine ac sub iamdictis metis in dictis literis composicionalibus prescripti capituli Castriferrei contentis, sub quibus eis digno-

scitur pertinere, auctoritate palatinatus adiudicamus pre-tactis filiis Philippi et eorum heredibus heredumque suorum in posterum successoribus perpetuo possidendam tenendam et habendam; salvo iure alieno; prenominatis Basov et Egidio ac eorum heredibus heredumque suorum in posterum successoribus, ratione ipsius litigiose terre prefatis filiis Philippi sub prescriptis metis restitute, eo quod ipsi Basov et Egidius eandem litigiosam possessionem dictis filiis Philippi pro se et heredum suorum per heredes perpetuo resignarant, perpetue taciturnitatis silencium imponentes, contra filios Philippi prenotatos; adhuc eciam eosdem Basov et Egidium, eo quod facta premissa composicionaria unione in termino reportacionis seriei dicti iuramenti literas nostras iudiciales contra dictum magistrum Nicolaum filium Philippi nullam de ipsa composicione faciendo mencionem recipi fecisse re-periebantur, in ipsa tamen iuramentali deposicione tam super ipso iuramento quam possessionibus et aliis quibuslibet plenissimam composicionem modo prehabito perpetuo durabilem in dicti capituli Castriferrei presencia se fecisse affirmarant, calumniatores et calumniatorum pena decrevimus fore puniendos, universis possessionibus et bonis eorum in duabus partibus nostris manibus iudiciariis, in tertia vero parte suorum adversariorum devolvendis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus filiis Philippi nostras literas privilegiales pendentis sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum Bude, vigesimo quinto die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o XL° sexto.

A veszprémi káptalannak a N. Muzeumban őrzött átiratából, mely «Beke filius Leurenthe de Leurenthe» részére készült. Nagy Imre.

286. *A casvári káptalan előtt a Sítkei családbeliék Gyűrűs és Battján birtokok felosztásában megállapodnak. 1347. mart. 2.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei significamus tenore presencium universis, quod magistro Stephano filio Cepan pro se personaliter et Jacobo filio suo parte ab una, item magistro Leukus filio Laurencii pro se similiter personaliter et pro Ladislao Nicolao et Johanne filiis suis ab altera nobi-

libus de Sytke coram nobis constitutis, propositum extitit per eosdem pariter et relatum, ut quia possessionem ipsorum Gyrus vocatam adhuc totam et integraliter apud manus eorum non haberent, sed quedam particule de eadem scilicet Fulseugyrus et Alsougyrus apud manus aliorum detinerentur occupate, et eciam possessio Bothyan vocata ex collacione regia ipsis pertinens nondum foret eisdem perpetuata, ideo voluerunt et assumerunt, ut quandocunque easdem reinvenire et perpetuare poterunt, utpote alias possessiones ipsorum, in duas partes divisisse dinoscerentur, sic et istas ad duas rectas medietates dividere tenebuntur; hoc tamen inserto et assumpto, ut premissas possessiones videlicet Bothyan et Fulseugyrus, prefatus magister Stephanus propriis laboribus et expensis requiret, ad que se sponte obligarunt. Datum feria sexta proxima ante dominicam Oculi, anno domini M^o CCC^o XL° septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

287. *Miklós nádor ítélete Mátyásfölde vagy Petri és Szedege nevű birtokokról. Buda, 1347. apr. 2.*

Nos Nicolaus regni Hungarie palatinus et iudex comanorum etc. significamus etc. quod cum magistri Nicolaus filius Demetrii dicti Kaba et Johannes filius Herici de Bala, accepto Michaelae filio Mayus homine nostro et testimonio capituli ecclesie Wesprimiensis, in festo beate Elyzabeth regine sub anno domini M^o CCC^o XL° secundo preterito, ad faciem possessionis Matyasfewlde vocate in comitatu Zaladiensi existentis accedendo, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et presentibus, medietatem eiusdem nomine iuris ipsorum recaptivando et reambulando, per eundem hominem nostrum sub testimonio dicti capituli eis statui facere voluissent, in statucione eiusdem dimidietatis possessionis annotate ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Herici facienda, Mysich filius Myke de Scepthnuk contradiccionis obstaculo eisdem obviasset, quem ratione ipsius contradictorie inhibicionis annotati noster et ipsius capituli Wesprimiensis homines, contra ipsos Nicolaum filium Demetrii et

Johannem filium Herriçi, ad octavas diei Strennarum tunc proxime adfuturas, in nostram presenciam citavissent; a quibus quidem octavis diei Strennarum ipsa causa diversis dilationum cautelis intervenientibus, iuxta continenciam priorum literarumstrarum ad octavas festi sancti Martini confessoris sub anno domini Millesimo CCC° XL° quarto preteritas extiterat prorogata; ipsisque octavis sancti Martini confessoris occurrentibus, prenominatis magistris Nicolao filio Demetrii et Johanne filio Herriçi personaliter astantibus, ac racionem dicte inibicionis in statucione annotate dimidietatis ipsius possessionis Mathyasfeulde vocate per dictum Mysich eis facte ab eodem assignari postulantibus, ipse Mysych similiter personaliter comparendo, dictam possessionem cuius medietatem ipsi magistri Nicolaus et Johannes recaptivando reambulassent et eis statui facere voluissent, non Mathyasfewlde sed Kyspetry nuncupari, et eandem per Georgium filium Simonis condam bani, sibi cum filia sua matrimonialiter copulata datam fuisse, super eademque efficacia instrumenta se habere indicarat, ad ipsorumque exhibicionem octavas diei Cinerum tunc venturas eidem pro termino duxeramus assignandas; quibus quidem octavis diei Cinerum occurrentibus, predicto Nicolao filio Demetrii personaliter, pro ipso vero Johanne filio Herriçi Cosma de Opun cum procuratoriis literis capituli ecclesie Nitriensis coram nobis astantibus, Ladislaus filius Alexandri pro predicto Mysych cum procuratoriis literis conventus cruciferorum de Nova Curia ad nostram accedendo presenciam, nobis quasdam literas privilegiales conventus Zaladiensis sub anno domini M° CCC° trecesimo tercio emanatas presentarat, in quarum tenoribus inter cetera reperieramus, quod predictus magister Georgius filius Simonis condam bani nobilis de Bekcheu pro se et pro Moris filio suo coram ipso conventu Zaladiensi comparendo, duas possessiones suas Omunkfalua et Petry vocatas sub una distincione metarum in comitatu Zaladiensi habitas, cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis universis ac una vinea in monte Perenye vocato sita, dedisset et contulisset domine Katherine filie sue et per eam Nicolao filio comitis Myke genero suo marito filie sue prenotate, per

eosque in filios filiorum suorum ab eadem procreandorum perpetuo et irrevocabiliter possidendas, assumens idem magister Georgius eundem Nicolaum ab omnibus ratione dictarum possessionum impetere nitentibus, expedire propriis laboribus suis et expensis, quem si expedire non posset, extunc tantumdem qualitate quantitate ac utilitate de suis possessionibus hereditariis dare et perpetuare assumisisset domine filie sue et Nicolao genero suo prenotatis. Quarum continenciis perlectis, quia in tenore ipsarum literarum privilegialium ipsius conventus Zaladiensis prefatum Nicolaum alio nomine Mysich nominatum in facto dictarum possessionum ab omnibus impetitoribus per dictum magistrum Georgium propriis laboribus suis et expensis expedire assumptum extitisse reperieramus, ideo eundem magistrum Georgium per ipsum Mysich in facto dimidietatis ipsius possessionis Mathyasfeulde nuncupate in suum expeditorem ad octavas festi beati Georgii martiris tunc venturas per formam citacionis in nostram presenciam adducere commisimus, ad quas eciam octavas causam inter ipsos Nicolaum filium Demetrii et Johannem filium Herici ac Mysich filium Myke, in facto dicte dimidietatis possessionis Mathyasfeulde annotate habitam distuleramus; a quibus octavis dicte cause inter ipsos Nicolaum filium Demetrii et Johannem filium Herici ac Mysich filium Myke in facto dimidietatis ipsius possessionis Mathyasfeulde, ac inter eundem Mysich et ipsum magistrum Georgium in facto expedicionis dimidietatis eiusdem possessionis habite, diversis dilacionum cautelis intervenientibus, iuxta continenciam priorum literarumstrarum, ad quindenarum residence exercitus regalis extiterant prorogate; tandem ipsis quindenarum residence exercitus regalis ad quindenarum festi Epiphaniarum domini proclamate occurrentibus, predicto Nicolao filio Demetrii pro se personaliter, pro ipso autem Johanne filio Herici cum procuratoriis literis legitimis adherendo et in causa annotata sibi et eidem Johanni iudicium et iusticiam dari postulante, ipso eciam Mysich personaliter, ac pro ipso magistro Georgio Petro dicto Fodor famulo suo cum procuratoriis literis conventus cruciferorum de Nova Curia astantibus, cum nos ipsum procuratorem ma-

gistri Georgii prenotati in eo, utrum ipse magister Georgius dictum Mysych in facto dictae dimidietatis possessionis Mathyasfeulde, iuxta tenorem dicti privilegii conventus Zaladiensis prout assumsisset vellet expedire aut non, legitime requisitum habuissimus, idem procurator magistri Georgii annotati, prefatum Mysych in facto predictae possessionarie dimidietatis per ipsum magistrum Georgium expedire seu liberare non posse nec valere indicarat; quo percepto quia ipse Nicolaus filius Demetrii per exhibicionem quarundam litterarum nostrarum, formam iudicarie deliberacionis magnifici viri Villermi Drugeth condam palatini et iudicis comanorum bone memorie predecessoris nostri ac nostre et plurime litigionarii processus et composicionarie unionis et divisionis modum exprimentium, primum litigionario processu inter Demetrium fratrem suum et ipsum Johannem filium Henrici, et demum ipso Demetrio fratre suo decedente inter ipsum et eundem Johannem filium Henrici ex una, ac dictum Georgium filium Simonis bani, Michaellem Nicolaum Demetrium et Jacobum fratres eiusdem carnales, necnon Balad filium Thome, Moris et Georgium filios ipsius Georgii ex altera, primo in presenciam dicti domini Villermi palatini diucius habito, divisionem ratione generacionis in universis possessionibus eorundem extra partes Transsilvanas existentibus acquisivisse, et demum in ipsa composicione tandem nostri in presenciam optinuisse, ac plurimas possessiones eis iure debere pertinentes per manus alienas et extraneas extra ipsas partes Transsilvanas indebite occupatas eis communiter vel cuilibet eorum suas partes et porciones singillatim in eisdem requirere alternatim committendo concessisse declararat, ex eoque iuxta formam ipsius composicionarie unionis et divisionis ratione generacionis factae dicta medietas ipsius possessionis Mathyasfeulde vocata per ipsum magistrum Georgium cum predicta filia sua dicto Mysych date, ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici de iure pertinebat; igitur unacum baronibus regnique nobilibus nobiscum tunc in iudicio assidentibus, dictam medietatem ipsius possessionis Mathyasfeulde vocata eisdem Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici iuxta premissam composicionem atque

divisionem adiudicamus perpetuo possidendam; quia autem ipse magister Georgius predictum Mysych in facto dicte possessionis Mathyasfeulde vocate eidem cum predicta filia sua tradite ab omnibus impetitoribus ex tenore dictarum literarum privilegialium conventus Zaladiensis expedire, vel si expedire non posset de suis possessionibus hereditariis tantundem qualitate quantitate et utilitate eidem dare assumpsisse reperiebatur, dictus vero procurator ipsius magistri Georgii ipsum Mysych super dicta dimidietate dicte possessionis Mathyasfeulde per eundem magistrum Georgium expedire non posse asserebat, sed eundem regni iudicio in hac parte submittebat, pro eo de possessionibus prefati magistri Georgii hereditariis in dicto comitatu Zaladiensi habitis, prelibato Mysych pro dimidietate ipsius possessionis Mathyasfeulde alio nomine Petri nuncupate, tantundem qualitate quantitate et utilitate, regali mensura mensurando, adiudicando decreveramus provenire, iuxta formam dicti privilegii ipsius conventus Zaladiensis perpetuo possidendum; scribentes itaque prescripto conventui Zaladiensi, eorum amicitiam diligenter postulando, ut hominem eorum pro testimonio mitterent fidedignum, coram quo Ladislaus de Chatar vel Blasius de eadem aut Nicolaus filius Michaelis de Vrs pro parte dictorum Nicolai filii Demetrii et Johannis filii Henrici, item Michael filius Dyonisii de Bachanagh vel Joannes filius Pauli de Bylye pro parte ipsius Mysych aliis absentibus homines nostri, in octavis festi beati Georgii martiris proxime tunc venturis, partibus predictis vel procuratoribus earundem legitimis presentibus, primo ad faciem dicte possessionis Mathyasfeulde vocate accedendo, ipsam convocatis vicinis et commetaneis eiusdem universis, regali mensura mensurando, in duas partes dividerent coequales, cuius dimidietatem ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici, aliam vero dimidietatem eiusdem dicto Mysych per erecciones metarum ab invicem sequestrando atque distinguendo, statuerent et relinquerent titulo memorato, salvo iure alieno, perpetuo possidendas, demum accederent ad facies possessionum prescripti magistri Georgii hereditiarum in dicto comitatu Zaladiensi existentium, convocatisque vicinis et commetaneis earum-

dem, de eisdem possessionibus ipsius magistri Georgii hereditariis ad propriam suam porcionem devolutis, predicta dimidietate ipsius possessionis Mathyasfewlde seu Petri, ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici modo premissis devoluta, similiter regali mensura mensurando, tantumdem qualitate quantitate et utilitate per erecciones metarum undique sequestrando, statueret predicto Mysych perpetuo possidendam, contradiccione quorumlibet non obstante, salvis iuribus alienis; si vero aliquid iuris in prenominationis possessionibus utrisque partibus statuere debendis se habere sperarent, ordine iuris prosequerentur ab eisdem. Abhinc vero ipsius possessionarie statucionis seriem cum cursibus metarum ad octavum diem dictarum octavarum sancti Georgii martiris nobis amicabiliter rescribi postularamus per conventum memoratum; a quo quidem termino reportacionis seriei premissorum, discussio earumdem diversis dilacionum cautelis intervenientibus, iuxta series priorum literarum nostrarum, ad octavas festi Epiphaniarum domini sub anno domini Millesimo CCC^o XL° septimo transactas extiterat prorogata; ipsis itaque octavis festi Epiphaniarum domini occurrentibus, predictus Johannes filius Henrici pro se personaliter, pro prelibato vero Nicolao filio Demetrii cum procuratoriis literis nostris in nostram accedendo presenciam, literas dicti conventus Zaladiensis rescripcionales nobis presentarat, in quarum tenoribus, quia inter cetera ipsam possessionariam statucionem propter quasdam controversias seu iniurias tempore dicte possessionarie statucionis inter ipsos Johannem filium Henrici et Mysych filium Myke exortas fieri non valuisse reperieramus, ideo super ipsa iniuria mediantibus aliis literis nostris inter ipsos Johannem filium Henrici et Mysych filium Myke aliud iudicium facientes, amicis nostris capitulo ecclesie Albensis scribentes, eorum amicitiam postularamus reverenter, ut ipsorum darent homines utrisque partibus pro testimoniis fidedignos, coram quibus Nicolaus filius Michaelis de Vrs vel alter Nicolaus aut Johannes filii Michaelis filii Keled sive Ladislaus filius Laurencii de Chatar aut Thomas filius Stephani de Buken pro parte Johannis filii Henrici et Nicolai

fili Demetrii, item Johannes filius Pauli de Bylye vel Petych filius Nicolai de Besenew aut Valentinus de Saramas pro parte ipsius Mysych aliis absentibus homines nostri, in die medii Quadragesime tunc proxime venturo, scilicet feria quarta, iuxta formam predictarum priorum literarum nostrarum sepefato conventui Zaladiensi transmissarum, in ipsam primariam nostram adiudicacionem in eisdem contentam primo ad faciem possessionis Mathyasfewlde vocate accedendo, ipsam convocatis vicinis et commetaneis eiusdem universis, partibusque predictis vel procuratoribus earumdem legitimis presentibus, regali mensura mensurando, in duas dividerent partes coequales, cuius medietatem ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici, aliam vero eiusdem dimidietatem prescripto Mysych per erecciones metarum ab invicem distinguendo, statuerent et relinquerent titulo prenotato utrisque partibus perpetuo possidendam, salvo iure alieno; deum accederent ad facies possessionum hereditiarum filiorum dicti magistri Georgii filii Simonis condam bani medio tempore ab hac luce decessi, in iamdicto comitatu Zaladiensi existencium, convocatisque vicinis et commetaneis earumdem, de eisdem possessionibus ipsorum filiorum magistri Georgii hereditariis ad propriam eorumdem porcionem redeuntibus, prescripta dimidietate ipsius possessionis Mathyasfewlde seu Petri vocate ipsis Nicolao filio Demetrii et Johanni filio Henrici modo premissis devoluta, similiter regali mensura mensurando, tantumdem qualitate quantitate utilitate et valore per erecciones metarum undique sequestrando, statuerent predicto Mysych perpetuo possidendam, contradiccione quorumlibet non obstante, salvis iuribus alienis; si qui vero aliquod ius in dictis possessionibus utrisque partibus statuendis se habere sperarent, postmodum ordine iuris prosequerentur ab eisdem; posthec autem omnium *premissorum seriem prout fuisset opportunum, nobis ad octavas diei medii Quadragesime predicti, amicabiliter rescribi postularamus per capitulum Albense prenotatum. Tandem ipsis octavis diei medii Quadragesime occurrentibus, sepefatus Mysych in nostram accedendo presenciam, literas ipsius capituli ecclesie Albensis super premissis rescripcionales nobis*

presentavit, in quarum tenore inter cetera adinvenimus, quod cum idem capitulum ecclesie Albensis nostris iuridicis petitionibus acquiescens, cum predicto Ladislao de Chatar pro parte Johannis filii Henrici, et Nicolao filio Demetrii Nicolaum, cum annotato vero Johanne filio Pauli de Bylye pro parte prelibati Mysyeh hominibus nostris Andream sacerdotes chori ecclesie eorum, ad exequenda premissa pro testimoniis transmisissent, tandem iidem ad ipsum capitulum reversi concorditer retulissent, quod ipsi in annotato die medii Quadragesime ad prelibatam possessionem Mathyasfewlde vocatam, vicinis et commetaneis suis convocatis accessissent, et eandem presentibus partibus ac eisdem volentibus per medium in sessionibus silvis terris arabilibus campestribus et pratis divisissent, locaque sessionalia ad partem occidentalem existencia sepefatis Johanni filio Henrici et Nicolao filio Demetrii, cetera autem loca sessionalia eiusdem ad partem orientalem habita prelibato Mysyeh statuissent iure perpetuo possidenda; et quia plures terre virgulte versus partem occidentalem remansissent, ideo ipsi easdem per novarum metarum erecciones inter ipsas partes divisissent, et terras arabiles ac virgulta ad plagam meridionalem existentes, sepefatis Johanni filio Henrici et Nicolao filio Demetrii, terras vero arabiles et virgulta ad partem septentrionalem adiacentes prescripto Mysyeh perpetuo statuissent possidendas; demum secundo die medii Quadragesime prenotati ad faciem possessionarie porcionis filiorum magistri Georgii prefatorum Scegede vocate in dicto comitatu Zaladiensi adiacentis, vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocacionibus habitis et ipsis ac partibus predictis presentibus, totam porcionem possessionariam ipsorum filiorum magistri Georgii in eadem Scegede versus plagam septentrionalem in locis sessionalibus habitam, pro medietate possessionis Mathyasfewlde predictae memorato Mysyeh et suis heredibus salvis iuribus alienis statuissent, terras autem tam arabiles quam alias eiusdem possessionis Scegede inter ipsas partes communiter utendas divisissent, hoc tamen dimenciendo et considerando, quod iamdicta possessio Scegede bene equipolleret pretitulate medietati possessionis Mathyasfewlde

memorate. Nos igitur ex tenore premissarum literarum capituli ecclesie Albensis super premissis nobis rescipcionalium, sepefatam possessionem Mathyasfewlde alio nomine Petri vocatam, modo annotatō in duas partes per homines nostros predictos sub testimoniis ipsius capituli Albensis, memoratis vicinis et commetaneis suis convocatis ac partibus predictis presentibus in duas partes divisam, locaque eiusdem sessionalia ad partem occidentalem existencia sepefatis Johanni filio Henrici et Nicolao filio Demetrii, cetera vero eiusdem loca sessionalia ad partem orientalem adiacencia prescripto Mysych cum premissis aliis utilitatibus eiusdem, et demum ipsam porcionem possessionariam filiorum ipsius magistri Georgii in annotata possessione Scedege vocata versus plagam septemtrionalem in locis sessionalibus habitam pro medietate possessionis Mathyasfewlde predictae annotatis Johanni filio Henrici et Nicolao filio Demetrii devoluta, similiter eidem Mysych et suis heredibus salvis iuribus alienis statutas extitisse agnoscentes, iamdictam dimidietatem ipsius possessionis Mathyasfewlde seu Petri nuncupate, in locis sessionalibus ab ipsa plaga orientali habitam, in premissam possessionariam porcionem condam ipsorum filiorum magistri Georgii filii Simonis bani in dicta possessione Scedege versus plagam septemtrionalem similiter in locis sessionalibus adiacentem, cum premissis earum utilitatibus et pertinenciis universis, eidem Mysych filio Myke et per eum suis heredibus, premissis iure quo sibi dinoscuntur pertinere, committimus et relinquimus perpetuo possidere tenere pariter et habere, salvo iure alieno; residua alia dimidietate eiusdem possessionis Mathyasfewlde in locis sessionalibus ad partem occidentalem adiacenti, cum premissis suis utilitatibus et pertinenciis, ipsis Johanni filio Henrici et Nicolao filio Demetrii ac suis successoribus sine preiudicio iuris alieni salva remanente et illese. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes eidem Mysych filio Myke concessimus literas nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum Bude, vigesimo die octavarum diei medii Quadragesime predictarum, anno domini M^o CCC^o XL° septimo.

Zsigmond királynak Visegrádon, 1394. jul. 5-én Kanizsay János fia Miklós kir. tárnokmester kértére kiadott átiratából, melynek eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 644. 25. dipl. oszt. 3802. sz. a. őriztetik. Nagy Imre.

288. *Az alispán és a szolgabírák Sormási Péternek bizonyos bírságot elengednek. Kapornak, 1347. máj. 10.*

Nos magister Michael filius Andree vicecomes et iudices nobilium comitatus Zaladiensis, damus pro memoria, quod ad petitionem magistri Johannis filii Laurencii de Kanisa, iudicia seu gravamina iudiciorum in quibus Petrus filius Fabiani de Saramas contra quoslibet super negleccione termini in congregacione dicti (*igy*) Pauli domini nostri anno preterito in Kedhyda celebrata convictus extiterat, salva portione sui adversarii eidem duximus relaxanda. Datum in Kopurnuk, in die festi Ascensionis domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° septimo.

Papíron, zárlatán egy paizs-alakú és egy gömbölyű pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1698. 57. dipl. oszt. 3906. Nagy Imre.

289. *Pál országbíró Gyűrűs birtok felét Káldi Péter nejének Erzsébet asszonynak ítéli. Buda, 1347. máj. 22.*

(N)os comes Paulus iudex curie serenissimi et magnifici principis domini Lodovici dei gracia incliti regis Hungarie memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum memorialium nobilis domina Elisabeth vocata relicta quondam Stephani filii Andree de Enereh nunc vero consors Petri filii Nicolai de Kald in causam attracta, contra Petrum filium Johannis de Tyak actorem, in presentibus octavis festi beati Georgii martiris super facto medietatis cuiusdam possessionis Dyrus vocate in comitatu Zaladiensi existentis, per ipsum Petrum filium Johannis nomine possessionis sue hereditarie mediantibus literis nostris et capituli ecclesie Castriferrei recaptivate, instrumenta sua coram nobis exhibere debuisset, tandem ipsis octavis festi beati Georgii martiris occurrentibus, memorato

Petro filio Johannis nostri in presencia personaliter comparente, predicta nobilis domina relicta ipsius Stephani filii Andree nunc vero consors Petri filii Nicolai, ad nostram accedens presenciam, quasdam tres literas, unam dicti capituli ecclesie Castriferrei privilegiales, et aliam similiter eiusdem capituli Castriferrei clausam capite sigilli eiusdem consignatam, necnon terciam religiosi conventus ecclesie de Jurle similiter privilegiales nostro iudiciario examini curavit exhibere; in quarum unius scilicet capituli ecclesie Castriferrei literarum privilegialium anno ab incarnatione domini M^o CC^o Nonagesimo secundo confectarum tenore comperimus haberi seriose, quod magister Myke filius comitis Martini nobilis de genere Tyak coram dicto capitulo Castriferrei personaliter constitutus, possessionem suam Dyrus nuncupatam, que ipsum ut dixisset hereditario iure contingeret, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis, quibusdam particulis ab aquilone videlicet et a plaga meridionali positis, que pignori vel vendicioni per eundem magistrum Myke prout exposuisset fuissent obligate, penitus exceptis et exclusis de eadem, nobili domine Jolenth vocate consorti sue filie Keled de genere Buzad pro dote et sponsalibus eiusdem ac omnibus rebus tempore nubendi secum allatis, dedisset et contulisset in perpetuum pacifice et quiete tenendam pariter et habendam ac possidendam, sicut ipsa domina in lecto iacens egritudinis per unum ex dicto capitulo Castriferrei ad hoc pro testimonio per eiusdem precamina eidem capitulo Castriferrei frequencius porrecta impetratum, qui consensum ipsius et assensum retulisset in hac parte, nunciasset, eandem etiam dominam cum premissa possessione tamquam trecentis marcis super ipsis dote et sponsalibus ac aliis rebus premissis ad plenum contentam didicisset et cognovisset, eodem uno ex ipso capitulo recitante, hoc adiecto, ut tam ipso magistro Myke vivente quam etiam eodem de medio sublato sicut idem annuisset et concessisset, predictam dominam de possessione annotata liberam et securam ordinandi vel cui vellet conferendi aut vendendi seu legandi tamquam sui iuris proprio habere posset facultatem. In aliis siquidem literis eiusdem capituli Castriferrei

clausis, capite sigilli eiusdem consignatis et per nos abscisis, vidimus contineri manifeste, quod cum idem capitulum Castriferrei receptis literis excellentissimi principis domini Karoli dei gracia quondam illustris regis Hungarie pie recordacionis domini nostri, ad arbitrium quod quinta feria post diem medii Quadragesime in anno domini M^o CCC^o XXX° secundo, in possessione Dethk, inter Stephanum filium Chepani, Emericum et Leukus filios Laurencii nobiles de Sythke ex una parte, item Stephanum filium Andree de Enereh ex altera, per probos viros et nobiles per partes adductos coram eiusdem capituli Castriferrei et conventus Zaladiensis hominibus testimonialibus, iuxta seriem predictarum literarum domini regis fieri debuisset, unum ex ipsis videlicet magistrum Gregorium pro testimonio transmisisset, tandem prescripte partes cum eodem magistro Gregorio homine ipsius capituli Castriferrei, ad idem capitulum reversi, formam et sententiam ipsius arbitrii super facto possessionis Dyrus facti retulissent in hunc modum, quod quinta feria proxima post festum Pasche eodem anno venturum partes adducerent octo probos viros, quorum quatuor pars una, quatuor vero pers adversa adducere tenerentur, similiter presentibus eiusdem capituli Castriferrei et dicti conventus Zaladiensis hominibus, idem octo nobiles viri iuxta ipsorum conscienciam et statum, eandem possessionem Dyrus cum suis utilitatibus omnibus, ecclesiis sessionibus pratis silvis nemoribus, terris arabilibus, campestribus et aliis, dividerent in duas partes, quarum una Stephano filio Andree, pars vero altera Stephano Emerico et Leukus cederent perpetuo possidere; hoc incluso, ut si que parcium ad ipsam divisionem non accederet, vel eandem divisionem per ipsos nobiles factam non acceptaret, possessionariam suam porcionem in eadem Dyrus, videlicet medietatem ipsius amitteret eo facto, et eadem possessio totaliter cum plenitudine sui iuris parti ad ipsam divisionem accedenti et eandem acceptanti revolveretur et perpetuaretur irrevocabiliter possidenda; ceterum si communiter tunc divisio fieret facta et accepta, quecunque particula possessionaria de eadem possessione Dyrus totali alienata fuisset usque tunc, communiter requirere et aquirere

partes se obligassent communi labore et expensa, quam si acquirere possent, similiter inter se in duas partes dividere tenerentur modo supradicto, et ratione eiusdem possessionis Dyrus in supervenientibus causis per alios et advenas movendis, contra omnes si qui alieni et advene fierent causam vel executionem promoturi, se mutuo iuvare obligassent communi processu labore et expensa, instrumenta seu literas pars iuxta partem exhibendo; preterea Stephanus Emericus et Leukus a generacionibus suis eundem Stephanum in eadem possessione assumssissent in omnibus quescionibus movendis defensare, qui si non possent, ipsi Stephano centum marcas solvere tenerentur; et e converso idem Stephanus similiter a suis generacionibus et proximis memoratos Stephanum Emericum et Leukus ratione eiusdem possessionis Dyrus assumssisset expedire et pariter defensare, qui si non posset vel non vellet, extunc modo prescripto centum marcas eisdem solvere teneretur; ad quod se partes ultro obligassent. Continencie vero literarum privilegialium dicti conventus de Jurle, in anno domini M^o CCC^o XXX° octavo, in die festi beatorum Simonis et Jude apostolorum confectarum, edocebant nos sub hac forma, quod nobilis vir magister Stephanus filius Andree de Enereh personaliter ad ipsius conventus ecclesie de Jurle accedens presenciam, eidem conventui significare curasset compassive, ut cum ipse volente deo celi cui nil resistere potest, continuis infirmitatibus fuisset prepeditus, et eciam heredum solacio destitutus, recognoscens se fore mortalem, quod absit fore subito sine confessione seu absque edicione testamenti ipsum mori contingeret, pro eo habito deliberato et maturo consilio fratrum et proximorum suorum, quandam possessionariam porcionem suam in Dyrus habitam, cum omnibus utilitatibus suis et attinentiis universis, quam olim domine matri sue iure hereditario tradidisset, et per decessum eiusdem in ius et proprietatem ipsius extitisset devoluta, pro dote et rebus parorphanalibus, necnon bonis tempore nupciarum secum allatis plusquam centum marcis tunc consumtis, ac eciam coniugali amore speciali nobilis domine Elisabet consortis sue karissime filie magistri Chaba filii Petri de Scenthlazlo, dedisset et con-

tulisset, quinimo et tradidisset coram eodem conventu de Jurle domine uxori sue prenotate iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam pariter et habendam, ita plene, ut si ipse magister Stephanus divinitus evocatus ut esset premissum absque heredum solacio ab hac luce decederet, extunc prefata domina eandem possessionem cui vel quibuscunque vellet conferendi seu vendendi aut legandi, tamquam suum ius proprium, liberam haberet potestatem. Quarum literarum visis et perlectis continenciis, cum nos ipsum Petrum filium Johannis in eo utrum ipse vel sui priores ac predecessores a tempore premissae possessionarie tradicionis per predictum Myke filium Martini domine Jolenth sue consorti ut premittitur facte, aliquocunque tempore in dominio eiusdem fuerint, aut super ipsa tradicionem occupationem vel detencione dictae possessionarie porcionis, medietatis scilicet preassumte possessionis Dyrus nominate, primum contra dictum Myke filium Martini et demum contra ipsum Stephanum filium Andree quondam maritum dictae nobilis domine Elizabet nominate, ac per consequens contra eandem dominam in alicuius iudicis presencia litem moverent, aut aliquas protestaciones inquisiciones et prohibiciones in alicuius iudicis capituli vel conventus presencia fecerint aut ne, trinario numero ut nostro de iure incumbit officio, requisitum habuissimus, idem Petrus filius Johannis se et suos priores ac predecessores a tempore premissae possessionarie collacionis in dominio eiusdem non extitisse, nec aliquam litem contra ipsos Myke filium Martini, Stephanum filium Andree quondam maritum eiusdem domine Elisabeth et eandem dominam in facto possessionario premissis in alicuius iudicis presencia movisse, neque eciam aliquam inquisitionem protestacionem et prohibitionem coram aliquibus iudicibus capitulis, et conventibus se et suos predecessores fecisse, imo eandem medietatem suam esse hereditariam simplici verbo ad requisicionem eiusdem nullas vires habente allegabat; unde quia de regni consuetudine ab antiquo approbata et eciam ex iure prescriptivo possessiones per triginta duorum annorum spacia nobilium, et quadraginta duorum annorum ecclesiarum ac centum annorum regum manibus sine alicuius litis motu

quiete et sincere habite et possesse, nequeunt ab aliquo in lite optineri, eademque domina Jolenth et dictus Stephanus filius Martini ac per consequens dicta domina Elisabeth quondam consors eiusdem, nedum triginta duobus annis verum etiam viginti tribus annis superadditis sine obstaculo alicuius litigionarii processus prohibicionis inhibicionis protestacionis et inquisicionis eandem medietatem ipsius possessionis Dyrus possedissee, in eiusque dominio a revoluzione quinquaginta quinque annorum sine motu aliquali perstetisse ex serie predictarum literarum privilegialium dicti capituli Castriferrei reperiēbamus, ideo nos unacum venerabilibus in Christo patribus dominis Chanadino archiepiscopo Strigoniensi locique eiusdem comite perpetuo, Jacobo Zagrabienſi et Gregorio Chanadiensi ecclesiarum episcopis, magnificis viris dominis Nicolao bano tocius Sclavonie et Croacie, Thoma quondam woyvada Transsilvano, Nicolao quondam bano tocius Sclavonie et Croacie, Laurencio Caſtriferrei et Supronienſis ac Nicolao dicto Treutul Poſoniensis comituum comitibus, magistris Nicolao domini Nicolai regni Hungarie palatini, ac Paulo de Vgal nostro protonotariis, ceterisque quamplurimis proceribus regni nobiscum in iudicio conſedentibus, eundem Petrum filium Johannis per huiusmodi indebita requisicione predictę medietatis possessionis Dyrus antedictę in emenda estimacionis eiusdem convictum fore decernentes, eandem medietatem dictę possessionis Dyrus nominate ipsi domine Elisabeth et per eam ſuis ſucceſſoribus, eo iure et titulo quibus ad ipsam diſcoſitur pertinere, ſalvo iure alieno adiudicavimus perpetuo poſſidendam tenendam pariter et habendam, eidem Petro filio Johannis et ſuis ſucceſſoribus perpetuum ſilencium impoſnentes de eadem. In cuius rei memoriam firmamque ſtabilitatem, preſentes literas noſtras privilegiales pendentis et autentici ſigilli noſtri munimine roboratas, eidem domine Elisabeth duximus concedendas. Datum Bude, duodecimo die octavarum feſti beati Georgii martiris predictarum, anno domini M^o CCC^o XL° ſeptimo.

Ép pecséttel, mely veres és zöld ſelymen függ ; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Vég hely D.

290. *A somogyvári convent határjáró levele Battyán nevű Somogy vármegyei birtokról, mely északról Fenekei nevű Zala vármegyei királyi birtokkal ütközött. 1347. máj. 31.*

Serenissimo principi domino Lodovico dei gracia inclito regi Hungarie domino ipsorum gracioso conventus monasterii sancti Egidii de Simigio oracionum suffragia devotarum. Literas vestre maiestatis reambulatorias nobis directas, summa cum obediencia noveritis nos recepisse in hec verba: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis conventui ecclesie Simigiensis salutem et gratiam. Dicunt nobis Johannes et Laurencius filii Nicolai de Bathyan, in sua ac Johannis filii Petri et Nicolai filii Marcelli de eadem fratrum suorum patruelium personis, quod predicta possessio eorum Bathyan vocata in comitatu Simigiensi apud manus eorum habita, legitima reambulacione et metarum ereccione plurimum indigeret; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas vel Georgius filii Pauli de Feyereghaz aut Laurencius filius Johannis de Horvathkwth aliis absentibus homo noster, ad faciem dicte possessionis, vicinis et commetaneis suis universis inibi legitime convocatis et presentibus accedendo, reambulet ipsam per suas metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatumque et ab aliorum iuribus possessionariis metaliter separatam et distinctam, relinquat nobilibus supradictis eo iure quo ad ipsos dinoscitur pertinere perpetuo possidendam si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem contra nobiles prenotatos nostram in presenciam ad terminum competentem rationem contradiccionis eorum reddituros; et post hec seriem tocius facti prout fuerit expediens more solito nobis fideliter rescribatis. Datum in Visegrad, tercio die festi Pasche domini, anno eiusdem M^o CCC^o XL° septimo. Unde nos mandatis vestre maiestatis obedire cupientes ut tenemur, unacum prefato Andrea filio Pauli de predicta Feyereghaz homine vestre sublimitatis, nostrum hominem videlicet fratrem Conradum sacerdotem unum ex nobis ad premissa

mandata vestra fideliter exequenda, nostro pro testimonio transmisimus fidedignum. Qui demum exinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, ut ipsi tercio die festi Pentecostes proxime preteriti ad faciem dicte possessionis Batyan, vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis et presentibus accessissent, et reambulassent ipsam per suas metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis modo infrascripto erexissent, reambulatumque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter separatam et distinctam, reliquissent eandem nobilibus prenotatis eo iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, nullo contradictore inibi apparente; meta (*így*) autem dicte possessionis Bathyan hoc ordine protendentur: quod primo incessissent et incipit in Balatino in loco Kevestetem vulgariter nominato, deinde . . . . . eodem loco Balatini ad plagam septemtrionalem eundo pervenit ad metas possessionis regalis Fenek vocate, deinde flectitur ad partem orientalem, exit de ipso lacu, cadit in quandam venam, abhinc in eadem vena ad partem meridionalem per spacium parvum transeundo exit de ipsa vena, pervenit ad duas metas antiquas terreas sub arbore salicis habitas, quarum una separat dicte possessioni dictorum nobilium, alia possessioni Besseneyew vocate, penes quas nova meta est erecta terrea; deinde declivo modo ad orientem per parvum spacium eundo pervenit ad duas metas terreas iuxta dumos spinarum habitas; abinde ad dictam plagam orientalem directe procedendo pervenit ad magnam viam de dicta Besseneyew ad vineas ducentem, iuxta quam sunt due mete; abhinc in eadem via ad dictam plagam pervenit ad duas metas terreas iuxta viam Kerezthwth dictam positas; abhinc ad eandem plagam per ipsam viam in bono spacio pervenit ad duas metas terreas iuxta duas arbores zil dictas positas; deinde saliendo ipsam viam per virgulta ad plagam dictam orientalem pervenit ad duas metas sub arboribus ilicum existentes, ab hinc ad eandem plagam per modicum spacium cadit in viam ad villam Sagh ducentem, iuxta quam ex utraque sunt mete terreæ; abhinc ad eandem partem orientalem per magnum spacium pervenit ad tres metas in cacumine montis vulgari-

ter Beeord nominati, que mete separant possessiones Beren et Bessenyaw vocatas a dicta possessione dictorum nobilium Bathyan; deinde per viam ad eandem plagam pervenit ad tres metas terreas iuxta arborem piri silvestris, que separant dictam possessionem Bathyan a possessionibus Kerezthur et Beren; deinde in latere montis ad plagam meridionalem per magnum spacium pervenit ad duas metas iuxta viam existentes, que seperant ipsam possessionem Bathyan et terram Chaak; deinde ad plagam occidentalem per ipsam viam per modicum spacium pervenit ad tres metas terreas in monticulo existentes; adhuc in ipsa via ad eandem partem per magnum spacium pervenit ad duas metas terreas iuxta viam ad villam Bar ducentem erectas; deinde ad eandem plagam cadit in aliam viam, et per eandem viam pervenit ad duas metas terreas sub arboribus querci existentes, abinde ad eandem plagam saliendo ipsam viam per magnum spacium, pervenit ad duas metas subtus arborem sorbelli iuxta viam ad dictam Bathyan ducentem existentes; deinde inter plagas occidentalem et meridionalem per terras arabiles pervenit tres metas terreas iuxta viam ad villam Wrs ducentem existentes, deinde in eadem via pervenit ad pratum Sar dictum; deinde per ipsum pratum ad plagam aquilonarem pervenit ad primitus metam Kewesthethem dictam, et ibi terminantur mete ipsius possessionis Bathyan dictorum nobilium. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem duximus concedendas. Datum duodecimo die predicti festi Pentecostes anno supradicto.

A somogyvári conventnek 1410. jul. 28-án Kereszturi Miklós fia Jakab részére készült átiratából, a mikor az eredetit két Battyán nevű birtok miatt folyt perben Battyány Péter fia János leánya Borbála Gombai Antal özvegye, és másik Battyány János fia János leánya Katalin mutatták föl; az átirat eredetijét Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában őrzik. Simigien. 17. Nagy Imre.

291. I. Lajos király Lendvai Miklós összes birtokait valamint Lendva és Nempti várát a királyi curia bírói hatósága alá rendeli. Buda, 1347. jul. 1.

Ludovicus dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nos fidelitatibus et fidelium serviciorum preclaris meritis magnifici viri domini Nicolai filii Stephani condam bani tocius Sclavonie et Croacie recensitis, quibus ipse primum inclito principi domino Karulo condam illustri regi Hungarie genitori nostro karissimo, et demum nostre maiestati in cunctis nostris et regni nostri expedicionibus, diversis fortune casibus pro exaltacione nostri regiminis et augmento rei publice se submittendo, non parcendo rebus nec persone, studuit complacere et sic se efficere graciosum, in quibus pauca ad memoriam posterorum presentibus duximus annotanda: nam idem dominus Nicolaus banus dum partes Croacie que per quosdam emulos nostras potencialiter olim in preiudicium nostre maiestatis fuissent occupate, viriliter se opponens, per suam industriam et sagacitatem easdem partes laudabiliter restauravit et nostro dominio subiugavit, ubi non pauci proximi et famuli sui morte corruerunt et plures dimembrati letali vulnere extiterunt sauciati; preterea cum nos personaliter ante civitatem Jadrensem quoddam castellum Stigach dictum, quod per Venetenses detinebatur, obsidentes expugnare cum nostro exercitu voluissemus, idem dominus Nicolaus banus audacter dimicans duo letalia vulnera nobis intuentibus in se recipiens, plures ex suis ibidem exstiterunt interfecti; in aliqualem igitur recompensacionem predictarum fidelitatum suarum et aliarum multarum que per singula longum esset enarrare et scribere tegiosum (*így*), hanc sibi gratiam specialem in filios filiorum perpetuo duximus faciendam, ut nullus iudicum et iusticiariorum regni nostri ipsum et suos heredes ac universas possessiones et tenutas ad duo castra sua Lyndva et Nympti vocata pertinentes et spectantes, in aliquibus causis et causarum articulis contra quospiam alios tam in congregacione quam extra congregacionem in provinciis et comitatibus extra curiam no-

stram habitis, preterquam in nostra curia possit et valeat iudicare, presencium auctoritate, ipsum in filios filiorum ac predictas possessiones et tenutas ad dicta duo castra sua pertinentes a iudicio et iurisdiccione quorumlibet iudicum et iusticiariorum extraneorum perpetuo eximentes; super quo vobis palatino, comitibus castellanis nobilibus et aliis quibusvis iudicibus et iusticiariis regni nostri nunc et pro tempore constitutis, edicto regio firmo firmiter damus in preceptis, quatenus predictum dominum Nicolaum banum ac tenutas et possessiones eiusdem ad dicta duo castra sua pertinentes, in nullis causis et causarum articulis iudicare vel vestro astare iudicio compellere, extra nostram curiam in congregacione vel extra congregacionem presummatis, sed si qui aliquid accionis in premissis habuerint, in nostra curia iudiciario ordine coram nobis, item palatino vel iudice curie nostre prosequantur, ut exigit ordo iuris; in qua videlicet nostra curia nos vel idem palatinus aut iudex curie nostre ex parte dicti domini Nicolai bani ac successorum ac predictarum possessionum ipsius, quibuslibet querelantibus iusticie exhibebimus complementum; secus sicut nos graviter offendere pertimescitis, facere nullatenus presummatis. Datum Bude, in dominica proxima post festum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^o CCC^o XL° septimo.

A vasvári káptalannak «magister Cosmas serviens et officialis magistrorum Stephani et Johannis filiorum Nicolai bani de Lyndva» kérésére 1364. nov. 29-én kiállított átiratából, melynek eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 553. 17. dipl. oszt. 3921. sz. a. őriztetik. Nagy Imre.

292. *A somogyvári convent előtt Szécsi Miklós özvegye és fiai, a letenyei rámot Béczi Mátyásnak átengedik. 1347. sept. 29.*

(C)onventus monasterii sancti Egidii de Simigio, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentes literas inspecturis, salutem in omnium salvatore. Ad universorum noticiam tenore presencium volumus pervenire, quod nobilis domina Margareta vocata relicta magistri Nicolai filii bani, unacum magistro Omode filio suo, qui pro se et pro magistro Johanne fratre suo astitit et honus eiusdem in hac

causa totaliter in se assumptis ab una parte, Mathias filius Stephani de Beych de comitatu Zaladiensi pro se et Creynek proximo suo ab altera, coram nobis personaliter constituti, predicta domina et magister Omode filius eiusdem retulerunt oraculo vive vocis, quod quoddam tributum seu telonium quod in possessione eorum Letenye vocata in via exigitur, pro eisdem Mathia et Creynek in dictam possessionem eorumdem Beych vocatam ad exigendum in perpetuum permittendo resignassent, imo resignaverunt coram nobis; preterea terras eorumdem ad dictam possessionem Beych pertinentes, iuxta cursus suorum terminorum et limitacionum prout iidem nobiles de Beych usi extitissent et possedissent, eisdem reddidissent et restituissent pacifice et perpetuo possidendas. In cuius rei testimonium et memoriam, presentes nostras concessimus literas privilegiales pendentes sigilli nostri munimine communitas. Datum sabbato in festo beati Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o XL° septimo; religioso viro fratre Emerico abbate et prelato nostro, Pertholdo preposito (*iggy*), Johanne priore, Martino custode, ceterisque fratribus ibidem deo iugiter famulatibus et devote.

Veres czárnán függő ép pecséttel; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

293. *A reszprémi káptalan előtt Vátkai Dénes fiai, Uzsa Miklós fiainak nagyanijjuk leányi negyedét kiadják. 1347. nov. 18.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Desew et Petrus filii Dionisii ac Dionisius filius eiusdem Desew de Watka personaliter pro se, et predicti Desew ac Dionisius filius suus pro Laurencio alio filio eiusdem Desew ab una parte, item magister Stephanus filius Nicolai de Wsa similiter personaliter pro se et pro Dominico fratre suo ex altera, coram nobis constituti, idem Desew Petrus et Dionisius in ipsorum et predicti Laurencii persona confessi extiterunt ministerio vive vocis, quod ipsi quandam particulam terre seu possessionis porcionem in eadem Watka sub inclusione infrascriptorum signorum metalium seu terminorum existentem, cum sessione Watku silese vocata, ac terris et utili-

tatibus inter ipsos terminos existentibus, prenominatis Dominico et Stephano filiis Nicolai proximis ipsorum, tam pro quarta ave eorum filie scilicet Dominici de Watka quondam consortis Stephani de Wsa matris videlicet predicti Nicolai patris ipsorum Domini et Stephani, quam pro quindecim marcis latorum viennensium, quas idem Dominicus et Stephanus in necessitatibus negociis et agendis ipsis dedissent ut referebant et persolvissent, dedissent tradidissent ac vendidissent perpetue et irrevocabiliter in filios filiorum ipsorum possidendam et habendam; cuius quidem terre seu porcionis mete et termini, ut partes retulerunt, incipiuntur a quodam puteo Byduskut dicto, transeundo viam publicam circa ipsum puteum existentem versus septemtrionem, ubi circumdat predictam sessionem Vatkus et arbores fructiferas, vadit versus orientem ad dumum spinarum in quo est arbor nucis, inde versus eandem partem orientalem ad magnum spacium eundo, devenit ad angulum nemus ante quod est arbor zyl vocata; inde eundo cadit iuxta pontem lapideum ad meatum fluvii, inde per ipsum fluvium iuxta metas terre Zwe ad magnum spacium versus meridiem currendo cadit ad viam, ubi transit ipsum fluvium, et per ipsam viam versus occidentem ad monticulum beerch vocatum, et per ipsum beerch ad partem septemtrionalem eundo devenit iterato ad predictum puteum; ceterum predicti Desew Petrus ac Dionisius predictos filios Nicolao (*iggy*) et eorum heredes ab omnibus ratione predictae particule terre impetitoribus expedire assumerunt propriis laboribus et expensis; predictus vero magister Stephanus in sua et prefati Dominici fratris sui persona eosdem nobiles de Watka super quarta ave ipsorum prenotata reddidit expeditos, ac omnem favorem consilium et auxilium eisdem nobilibus de Watka in prosperis et adversis ipsorum, contra quoslibet preter generationes eorundem se assumsit impensuros; hoc adiecto, quod si qua parcium suam porcionem vel aliquam particulam de ipsa possessione aliquo tempore vendere et alienare intenderet, nulli alio nisi mutuo sibi invicem vendendi et alienandi haberent facultatem; preterea assumptum extitit et obligatum, quod si iidem filii Nicolai extra predictos terminos sive me-

tas aliquid de possessione ipsorum nobilium de Watka contra voluntatem eorundem temerarie uti et habere niterentur, tunc predictum ius seu particulam porcionis ipsorum amitterent eo facto. Presentes autem dum nobis reportate fuerint, in formam privilegii nostri redigi faciemus. Datum in octavis festi beati Martini confessoris, anno domini Millesimo CCC^o XL° septimo.

Papíron, hátlapján pecsét uyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. ltárában, Keszthelyen, Zalad. 25. Nagy Imre.

294. *A kapornaki convent előtt Mihály mura-kereszturi apát, István és Dulanch nevű birtokait Lendrai Miklósnak haszonbérbe adja. 1347. dec. 13.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopurnuk tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod vir religiosus frater Michael abbas monasterii sancte crucis de iuxta fluvium Mura, personaliter in nostri presencia comparendo, confessus est ministerio vive vocis, ut cum magnificus vir dominus Nicolaus quondam banus tocius Slavonie filius Stephani de Lyndva, quasdam terras seu possessiones ipsius monasterii Stephand et Dulanch vocatas in vicinitate possessionis predicti domini Nicolai quondam bani Zemenye a parte aquilonis existentes, ab antiquo tempore pro pacto convenienti tenuisset ac possedisset, et iam terminus conservacionis earum expirasset, nunc ipse habito deliberato consilio, quia ipsum monasterium diversis tribulationibus et egestatibus est aggravatum, pro eo in reformationem ipsius monasterii easdem terras seu possessiones Stephand et Dulanch nominatas, a die datarum presencium per spacium septem annorum pro pacto infrascripto more prediali dedisset et contulisset, imo tradidit coram nobis domino Nicolao quondam bano supradicto: ita quod singulis annis in die octavarum festi beati Michaelis archangeli mediam marcam scilicet quinque pensas latorum denariorum viennensium ipse dominus Nicolaus quondam banus ipso domino abbati et suis successoribus dare et solvere teneatur, tali obligaminis vinculo interiecto, quod si solvere non curaret in termino assumpto, extunc easdem possessiones deberet resi-

gnare, nec hoc pretermisso, quod ipse dominus Nicolaus quondam banus unam marcam pro debito et pacto ipsarum possessionum in duobus annis continue proxime subsequen-
tibus debendam persolvi coram nobis domino abbati supra-
dicto, super quibus ipsum reddidit expeditum. Datum feria
quinta, proxima ante festum beati Thome apostoli, anno do-
mini M° CCC° XL° septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt.
Eccles. 22. 35. dipl. oszt. 3958. Nagy Imre.

295. *A türjei convent előtt Dénes fia Arnold és Gogán fia Demeter
rigácsi nemesek, unokaöccsüknek Jánosnak Rigács nevű birtokból
egy részt átengednek. 1348. jan. 25.*

Johannes filius Blasii de Rygach quasdam literas de-
monstrarat, quarum prima scilicet prepositi et conventus de
Jurle in die conversionis beati Pauli apostoli anno domini
M° CCC° XL° octavo confecta, inter cetera per comitem Arnol-
dum filium Dionisii et Demetrium filium Gogan, tam pro se
quam pro Blasio et Johanne filiis suis scilicet Demetrii, nobiles
videlicet de Rygach, in presencia eorundem prepositi et con-
ventus personaliter comparentes, medietatem cuiusdam parti-
cule terre ipsorum hereditarie in eadem Rygach habite, a
Paulo filio Adriani homine ut dixissent generacionis ipsorum
sine herede decesso ad eos devolute, Johanni filio Blasii filio
scilicet sororio ipsorum tunc similiter personaliter inibi adhe-
renti, de consensu et permissione generacionum et proximo-
rum suorum sicut dixissent, cum omnibus utilitatibus et
pertinenciis suis universis, tam scilicet fenetis quam silvis
que ad eandem spectare dinoscerentur, et per eum suis here-
dibus ac successoribus, tali obligacione interposita ex parte
ipsius Johannis, quod si ipse ac sui heredes temporis in cur-
riculo ipsos Arnoldum et Demetrium ac eorum successores
molestare niterentur et pacifice commorari non possent, ex-
tunc eosdem et filios suos, filii dictorum Arnoldi et Demetrii
convocatis vicinis et commetaneis ipsius terre condigna esti-
macione eiusdem mediante, de ipsa particula terre exclu-
dere valerent absque gravamine aliquali; e converso eciam
idem Johannes de possessione sua Zwey vocata si eam reha-

bere posset, tantam quantitatem terre quantam ab ipsis habuisset, eisdem dare teneretur et assumsisset, datam et donatam fore expresserat.

Bebek István országbírónak 1369-ben »vigesimo primo die octavi diei octavarum f. sancti Georgii martiris» kelt ítéletéből, melynek eredetije a N. Muzeumban őriztetik. Nagy Imre.

296. *A rascári convent I. Lajos királynak jelenti, hogy Marczali Ivahon fia Istrán, a zalavári monostor Burul nevű birtokát elfoglalta. 1348. apr. 25.*

Excellentissimo domino eorum Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Castriferrei orationes in filio virginis gloriose. Receptis literis celsitudinis vestre patentibus, religioso viro fratri Nicolao abbati et conventui de Zala ad inquisitiones et alia datis et concessis, cum Cosma filio Bartholomei de Dubay homine vestro, hominem nostrum magistrum Johannem socium et decanum ecclesie nostre pro testimonio trans(misimus), qui postmodum ad nos reversi concorditer retulerunt, quod feria quarta proxima post festum Pasche domini accedendo, sicut a nobilibus et innobilibus clericis et laicis ac cuiusvis status et condicione provincie hominibus palam et occulte diligenti inquisicione habita scire potuissent, de infrascriptis hanc scivissent veritatem, quod Stephanus filius Ivahon de Morcholy quandam villam predicti domini abbatis et sui monasterii Burul vocatam pro se occupasset, nunc autem lite pendente inter ipsos, eandem de suo loco priori sessionario removisset et in alio loco prope aliam possessionem eiusdem domini abbatis et sui monasterii Zalavar vocatam locasset, et possideret in ipsius et monasterii sui preiudicium et gravamen. Datum tercio die inquisitionis prenotate, anno domini M^o CCC^o XL° octavo.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a zalavári apát-ság házi ltárában: Loc. 3. Nr. 1. Nagy Imre.

297. *A váezi káptalan előtt Kartali Tamás özvegye és nőrérei elismerik, hogy Mikch bán fia Loránt, I. Károly és I. Lajos királyoknak Móriczhely nevű s több ehhez tartozó Zala és Somogy vármegyei birtokokra vonatkozó két oklevelét nekik átadta. 1348. máj. 8.*

Nos capitulum ecclesie Wachiensis significamus quibus expedit tenore presencium universis, quod Ladislaus filius Beke et Nicolaus filius Michaelis pro nobilibus dominabus Dymuth videlicet relicta condam magistri Thome de Kartal, Elske Margaretha et Katherina filiabus eiusdem cum sufficientibus literis procuratoriis ab una, parte vero ab altera nobilis vir magister Lorandus filius condam Mykeh bani coram nobis personaliter constituti, iidem Ladislaus filius Beke et Nicolaus filius Michaelis antedicti procuratores dictarum nobilium dominarum, quedam duo privilegia super possessione Moruchel et aliis possessionibus ad eandem pertinentibus in Zaladiensi et Simigienii comitatibus, item super possessione Scenthbertolom, similiter aliis ad eandem spectantibus et pertinentibus in districtu de Bokua habitis confecta, quorum unum excellentissimi Karoli quondam regis Hungarie beate memorie cum sericis ruffo et bruneto, aliud vero serenissimi principis domini Lodovici dei gracia illustris regis Hungarie domini nostri cum flaveo serico duplicis sigillis eorum pendencia seu consignata, a prefato magistro Lorando coram nobis sibi dari postularunt; pro eo videlicet, quod ipsi in causis predictarum nobilium dominarum ipsa duo privilegia multum indigerent, imo nec carere possent absque in iudicio exhibere; hoc tamen adiecto, quod quandocunque idem magister Lorandus in processu temporum dictis privilegiis indigeret et ab ipsis repetere et rehabere vellet, quacunque hora vel die, extunc ipsa duo privilegia ipsis concessa reddere et resignare absque omni fraude et dilacione tenerentur; ad quod iidem Ladislaus et Nicolaus predicti ipsas nobiles dominas auctoritate et vigore literarum procuratoriarum obligarunt coram nobis; sic eciam, quod si prefatus magister Lorandus, quod absit, decedere seu mori contingeret, extunc successoribus suis dare et restituere tenerentur. Datum in quindenis festi beati Georgii martiris, anno domini Millesimo CCC^o quadragesimo octavo.

Hátára nyomott pecsét nyomaival. Orsz. lt. dipl. oszt. 3986. Nagy Gyula.

298. *Az almádi convent I. Lajos királynak jelenti, hogy Töreki Miklósnak Uzza nevű birtokából Pobori Kyuz Miklós egy részt elfoglalt. 1348. máj. 15.*

Excellentissimo principi et domino domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie conventus monasterii beate virginis de Almad oraciones in domino debitas et devotas. Noverit vestra serenitas literas maiestatis vestre nos recepissee in hunc modum : Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis conventui de Almad salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona Nicolai filii Simonis de Turek, quod intra possessionem suam Vsa vocatam et possessionem Nicolai dicti Kywz filii Andree Pobor vocatam, a multis temporibus retroactis tales mete extitissent : primo videlicet a dicta villa Pobor per magnam viam qua iretur ad Thopolcha exeundo, tenderet versus septemtrionem et per eandem magnam viam parvum eundo ex parte occidentali distingeret possessioni Wsa predictae, et a parte orientali distingeret ville Pobor ; deinde per eandem magnam viam perveniret ad quandam arborem silicis circa eandem viam iuxta quandam rivulum a parte meridionali existentis, qui rivulus de quibusdam puteis exiret, quam quidem arborem silicis prefatus Nicolaus dictus Kyuz permactari fecisset ; et a dicta arbore silicis incipiens tenderet versus orientalem ad unum montem, ubi due mete sub quodam ligno extitissent, quarum unam idem Nicolaus destruere fecisset, secunda vero adhuc cognosceretur ; deinde directe per eandem plagam iret in quandam vallem ad unam arborem ilicis permactatam, ibi una meta extitisset que adhuc appareret ; et inde per eandem plagam iret ad montem ubi due mete extitissent, que nunc destructe haberentur, sed loca earumdem bene cognoscerentur ; deinde directe per parvum spacium eundo similiter due mete extitissent, quas eciam destruxissent ; item ex inde directe per eandem placam (*igy*) per parvum spacium eundo perveniret ab unam viam, que tenderet versus meridiem ad quandam montem, sub quo essent tres mete angulares, quarum una

videlicet a parte meridionali distingeret possessioni magistri Simonis filii Mauricii, secunda vero scilicet a parte occidentali distingeret dicte ville Pobor, tertia autem a parte orientali distingeret ville Vsa prenotate; ibique predictae mete terminarentur; et nunc prefatus Nicolaus dictus Kyuz intra metas possessionis Vsa vocatae quasdam particulas propria sua auctoritate et potencia occupasset et super easdem vineas plantari fecisset, ac alias utilitates earundem perciperet et percipi faceret contra ipsius voluntatem; super quo fidelitati vestre precipiendo firmiter mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Bedeu filius Michaelis, Johannes frater eiusdem aut Dioni(sius filii)us Do(minici filii) Phile sive Paulus filius Mokch de Sarusd aliis absentibus homo noster, sciat et inquirat de omnibus premissis et singulis premissorum ab omnibus quibus decet et licet, et specialiter a vicinis et commetaneis suis universis omnimodam veritatem; et post hec prout vobis veritas constiterit premissorum, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, in festo beati Johannis ante portam latinam, anno domini M^o CCC^o XL° octavo. Nos vero mandatis serenitatis vestre obtemperare cupientes ut tenemur, dedimus hominem nostrum videlicet Ladislaum notarium nostri conventus unacum Johanne filio Michaelis de Durugd homine celsitudinis vestre, qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt, quod ipsi accedendo feria tertia proxima post festum beatorum Nerei et Achillei atque Pongracii martirum ad vallem Vsa vocatam, et in eadem valle in vicinariis villis predictarum possessionum circueundo, a nobilibus et ignobilibus vicinis scilicet et commetaneis palam et occulte diligenter inquirendo, hanc de premissis scire potuissent veritatem, quod predictae mete in literis vestre serenitatis scripte et inserte, predictas possessiones Vsa et Pobor vocatas semper ab antiquo ab invicem separassent et distinxissent, et predictas arbores metales scilicet salicis et ilicum, prefatus Nicolaus dictus Kyuz et sui iobagiones seu ad ipsum pertinentes succidissent, et quasdam terre particulas intra easdem metas habitas de eadem possessione predicti Nicolai filii Simonis Wsa vocatae idem Nicolaus dictus Kyuz ad

dictam possessionem suam Pobor applicando occupasset, et vineas in eisdem plantari contra prohibitionem Laurencii filii Bergel per eundem Laurenciam tempore plantacionis earundem vinearum contra ipsum Nicolaum factam, fecisset. Posthec ipsi scilicet homo serenitatis vestre et noster, accessissent ad facies metarum predictarum et circuissent in eisdem, quas predictas arbores silicis et ilicum succinctas et demactatas fuisse, ac quasdam metas terreas que eis mete fuisse apparuissent, vidissent destructas extitisse. Datum tercio die predicti festi, anno supradicto.

Papíron, zárlatán félig ép monorú pecséttel, melynek körírata a főnmaradt betűkből következőleg egészíthető ki: (SIGILLV)M CAPI(TVLI BEAT)E MARIE DE ALM(AD). I. Lajos király a vizsgálatlalt a veszprémi káptalant és a türjei conventet is megbízta; ezeknek hasonló tartalmú jelentései is megvannak az almadí conventével együtt a gr. Festetics cs. kecskthelyi ltárában, Zaladien. 25. b. c. d. jelzet alatt. A türjei convent jelentésén ennek gömbölyű pecsétje némi maradványaiban látható, S. CONVENTVS SCE MARIE DE IVRLE körírrattal. Nagy Imre.

299. *Az alispán és a szolgabírák ítélete Pál fia Bálint ellen ki Dénes fiát Dezsőt azzal hogy ez Váthka nevű birtokban az ő részét elfoglalta, jogtalanul rádolta. Tapolca, 1348. nov. 19.*

Nos magister Thomas filius Corardi vicecomes magnifici viri magistri Pauli comitis Zaladiensis et iudices nobilium comitatus eiusdem memorie commendantes significamus quibus expedit universis tenorem (*így*) presencium, quod cum in congregacione predicti magistri Pauli domini nostri feria secunda proxima post festum beati Martini confessoris universitati nobilium et ignobilium de mandato regio in possessione Kethyda celebrata, Valentinus filius Pauli personaliter consurgendo, contra Desow filium Dionisii de Vathka personaliter adherentem proposuisset eo modo, quod de possessionaria porcione sua in eadem Vathka habita potencialiter exclusisset et nunc eandem occupatam pro se ipso teneret, quo audito idem Desow nullam possessionariam particulam dicti Valentini se habere et ipsum Valentinum non de sua sed de alia generacione fuisse procreatum allegasset, et cum ipsum Valentinum trína vice requisivissent,

utrum suam accionem humano testimonio vel literis inquisitoriis comprobare posset, qui quidem dictam suam obieccionem per Dominicum filium Stephani de Wsa propincum commetaneum comprobare assenciente et asummente, predicto Desow asumsisset, et ad eandem comprobacionem predictus magister Paulus dominus noster unacum nobilibus provincie ac iudicibus nobilium per partes faciendam coram nobis, feriam quartam post octavas festi beati Martini confessoris terminum assignasset; ipso itaque termino adveniente, pretactus Dominicus filius Stephani personaliter nostram adiens presenciam, ad trinam nostram requisicionem ad fidem deo debitam retulit viva voce eo modo, quod predictus Desow annotatum Valentinum de possessionaria porcione sua non exclusisset nec ipse Valentinus aliquam partem de dicta possessione haberet sed de alia generacione esset procreatus. Nos vero unacum nobilibus provincie audita dicta comprobacione, iudicantes commisimus predictum Valentinum eo quod ipse possessionem dicti Desow indebite lentigasset et rubigasset, si esset nobilis talionem reddere possessionem, si autem non, in iudicio sex marcarum contra eundem Desow fore convictum, de prefata autem possessione eidem excepto preiudicio iuris alieni perpetuum silencium. Datum in Thopolcha, in festo beate Elizabeth, anno domini M^o CCC^o XL° octavo.

Hátlapján három pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában, Zaladien. 26. Nagy Imre.

300. *A megye ispánja és szolgabírái ítélete Milleji Sydlounak János fia Gergely ellen bizonyos milleji birtokrész iránt folytatott perében. Kapornak, 1348. nov. 21.*

Nos magister Paulus comes Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus, memorie commendamus, quod in congregacione nostra generali universitati nobilium et ignobilium dicti comitatus feria secunda proxima post festum Omnium Sanctorum nunc preteritum in Kethida ex regio mandato per nos celebrata, Georgius filius Johannis de medio aliorum concivium exurgendo, contra Sydou filium Myley de Miley in figura nostri iudicii proposuerat eo modo, quod

idem Sydou quandam possessionariam porcionem suam in eadem Miley habitam potencialiter occupando detineret, cuius occupacionis et detencionis scire vellet rationem ab eodem; quo audito prefatus Sydou responderat e converso, quod si idem Georgius accepto homine nostro et testimonio alicuius capituli vel conventus credibilis veniendo possessionariam porcionem nomine sui iuris recapere posset, in cuius statucione non faceret prohibicionem aliqualem, talem enim recapere posset, in cuius statucione contradiccio appareat; unde cum ad recaptivacionem dicte possessionarie porcionis noster et conventus de Kopurnuk homines necessario debebant destinandi, ideo predicto conventui de Kopurnuk amicis nostris literatorie scripseramus, eorum amiciciam postulantes, ut mitterent hominem eorum pro testimonio fide dignum, quo presente Thomas filius Beke vel Gregorius frater suus aut Georgius filius Gurgk aliis absentibus homo noster, quinta feria proxima post festum beati Martini confessoris tunc venturum ad faciem dicte possessionis Miley vocate, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accederet, et quancunque possessionariam porcionem idem Georgius nomine sui iuris recapere diceret, recaperet et statueret eidem Georgio eo iure quo ad ipsum dinoscere-tur pertinere, perpetuo possidendam, si per ipsum Sydou vel alios non fieret contradiccio, contradictores vero alios si qui fierent, citaret contra ipsum Georgium ad feriam quintam proximam post octavas dicti festi beati Martini confessoris ad nostram presenciam rationem contradiccionis eorum reddituros; predictum autem Sydou si contradiceret, citare non incumberet, quia absque citacione aliquali in eodem termino rationem contradiccionis sue reddere oporteret; particulam autem per quempiam prohibitam, signis pro metis positis consignando et regali mensura mensurando, unacum aliis probis viris estimaret regni consvetudine exigente; et post hec seriem omnium premissorum ad dictam feriam quintam nobis amicabiliter rescriberet conventus prenotatus. Tandem ipso termino adveniente, predicto Sydou personaliter coram nobis astante, iam nominatus conventus in suis lite-

ris per ipsum Georgium filium Johannis nobis exhibitis rescripsit in hunc modum, quod petitionibus nostris obtemperare cupientes, unacum prescripto Georgio homine nostro, hominem eorum fratrem Erricum sacerdotem pro testimonio fide dignum ad premissum negocium peragendum destinassent, qui demum ad ipsum conventum reversi, concorditer retulissent, quod cum in predicta feria quinta ad dicte possessionis Miley convocatis vicinis et commetaneis nobilibus de eadem Miley accedendo, ipse Georgius quasdam possessionarie porcionis particulas existentes, primo scilicet octo iugera terrarum arabilium a parte meridiei curie prefati Sydou existencia, et iterum octo a parte aquilonis necnon quinquaginta iugera in loco altalyaro mixtim cum terris arabilibus virgulto et silva sicut oculis metiri visu valuissent, et alias particulas iuxta continenciam priorum literarum suarum reambulando nomine sui iuris recapere voluisset, prescriptus Sydou non reambulacioni neque recaptivacioni sed statucioni contradixisset possessionariarum porcionum predictarum; ubi predictas literas perlegi fecissemus; tandem Johannes sacerdos filius Ivanka de medio aliorum concivium consurgendo, in causa sua in facto premisse possessionarie porcionis contra ipsum Sydou movenda, ipsum Georgium filium Johannis constituit procuratorem, et ibidem idem Georgius in sua et dicti Johannis sacerdotis personis quasdam literas privilegiales conventus de Chatar et unam patentem comitis Thome iudicis magnifici viri Philippi palatini nobis presentavit, in quarum tenoribus reperiebatur evidenter eo modo, quod anno domini M^o CCC^o vigesimo tercio Dominicus filius Petri nobilis de Miley tam pro se quam Paulo et Martino filiis suis ab una parte, Johannes sacerdos filius Ivanka ex altera coram eodem conventu personaliter constituti fuissent, idem Dominicus quasdam particulas terre sue a Stephano filio Michaelis racione mortis Peturke fratris sui seu (h)omicidio sibi devolutam, sub distincionibus infrascriptis pro quarta domine dicti Johannis sacerdotis coniuge vocate ac sororis sue Anna nuncupate confessus extitisset dedisse et perpetuassee predicto Johanni sacerdoti possidendam, quarum quidem particularum dictarum terrarum terminus inci-

peret in Budauegly existente Pirkarona superius Sidouuara existentes vulgariter vocitatam; post hec de magna ilice versus orientem sessionem nucis a puteo incipiendo per latitudinem quatuor iugerum ad orientem sessionem eiusdem Stephani cum quatuor iugeribus terrarum superius domum Demetrii filii Kukyn, ibique terminarentur; asseruisset idem Dominicus ut propter dileccionem proximitatis duo iugera terrarum suarum iuxta curiam a parte meridionali existencia dedisset et contulisset prefato Johanni sacerdoti possidenda, residuas vero terras pro predicta morte fratris sui a Stephano sibi devolutas, cum universis suis utilitatibus in eadem Miley existentibus ipsum contingentes, dixisset vendidisse prescripto Johanni sacerdoti pro tribus marcis plene receptis sicut dixisset ab eodem, perenniter optinendam; cui vendicioni seu assignacioni dictarum terrarum coram homine eiusdem conventus ad id deputato, Gregorius filius Tyba, Johannes filius Ibrahim cum filio suo, Laurencius filius Demetrii et Buda filius Salamonis consensum prebuisent et assensum, tali pena interposita, quod si per decursum temporis ipsum Johannem sacerdotem vel suos proximos pro premissis de generacionibus et proximis dicti Dominici impeterent, ante litis ingressum duodecim marcas ipsi Johanni sacerdoti vel suis fratribus solvere teneretur; quas quidem dictas particulas terrarum seu sessiones sepedictus Johannes sacerdos dedisset et contulisset ac perpetuasset Georgio et Stephano filiis sororis sue perpetuo et irrevocabiliter (h)eredum per (h)eredes. Item in crastino octavarum festi beati Michaelis archangeli anno domini M° CCC° vigesimo quinto in congregacione generali comitis Thome iudicis magnifici viri Philippi palatini in dicto comitatu Zaladiensi in Nova Curia ex regio mandato celebrata, predictus Johannes sacerdos inter cetera exsurgendo, contra Miley de Miley personaliter comparentem egisset proponendo in hunc modum, quod idem Miley possessionem suam in eadem Miley ipsum de iure contingentem detineret occupatam a tribus annis retroactis in ipsius preiudicium, et nunc usus et utilitates eiusdem percipiet sine causa, e converso autem idem Miley videns dixisset, quod ipse Johannes sacerdos nullum penitus ius in

ipsa possessione Miley haberet nec ullo unquam tempore habuisset; contra quem idem Johannes sacerdos instrumenta conventus de Chatar exhibuisset in instanti, in quibus ipsum Johannem sacerdotem participem in ipsa possessione Miley fore comperisset; unde cum auctoritate iudiciaria idem comes Thomas sententiam promulgare et iudicium proferre voluisset, idem Miley se recognoscens reum et culpabilem, commisisset, et licet iuxta regni consuetudinem idem Miley in facto violencie condemnari pena debita debuisset, tandem ab eodem comite Thome optenta licencia, partes taliter concordassent, quod prefatus Miley ex parte sui et filiorum suorum predictam porcionem ipsius Johannis sacerdotis in eadem possessione Miley ipsum contingentem, reliquisset et resignasset prefato Johanni sacerdoti perpetuo et irrevocabiliter possidendam, prout in privilegiis ipsius conventus de Chatar clarius contineretur, et idem eciam Johannes sacerdos super universis causis (h)actenus inter ipsos exortis ipsum Miley reddidisset pure et simpliciter expeditum; post emanacionem vero dictarum literarum ipsius comitis Thome in octavis beati Andree apostoli anno domini M^o CCC^o vigesimo quinto, predictus Miley de Miley simul cum Sydou filio suo coram ipso conventu de Chatar personaliter comparendo, confessi fuissent clara voce, ut una marca qua in presencia comitis Thome viceiudicis Filippi palatini ordine iudiciario contra predictum Johannem sacerdotem remansissent, quam marcam in predictis octavis beati Andree apostoli coram ipso conventu solvere debuissent, advenientibus ipsis octavis idem Miley et Sidou filius suus pro prescripta de terris eorum arabilibus hereditariis triginta duo iugera terrarum sub distinctionibus infrascriptis, scilicet primus terre terminus inciperet in dumibus spinarum, ubi esset meta terrea a parte meridionali, superius terram dicti Stephani flectitur versus aquilonem, perveniret in fines dictarum terrarum, attingeret metam terream, abhinc reverteretur versus orientem contra in metis usque terminum Lengel, unde flecteretur versus meridionalem, et sic circumcurrendo progredetur versus occidentem, perveniret ad priorem terminum, ubi inciperat ibique terminaretur; item particulam vinearum de vinea

ipsorum in hunc modum separatam, in eorum terra sitam, inciperet a fine a parte meridionali a persico geminato, iretur in . . . vinea versus aquilonem, tangeret unam arborem persici, perveniret ad unam arborem ilicis in fine indaginis eiusdem vinee existentis, usque vineas filiorum Demetrii qui consenserunt permittendo, sicque finiretur, dedissent et assignassent predicto Johanni sacerdoti Georgio et aliis consobrinis suis perpetuo irrevocabiliter possidendam, heredum in heredes, tali condicione mediante (quod si in) processu temporis idem Johannes sacerdos vel sui proximi racione terrarum et vinee antedictae per quempiam impeterentur, idem Miley et filius suus expedire tenerentur propriis laboribus et expensis, in quo si desisterent, totidem terras et vineam utilitate consimilem dare et perpetuare tenerentur Johanni sacerdoti et proximis suis prenotatis. Quarum literarum visis et perlectis tenoribus . . . . quibus mediantibus predicta solucio unius marce in dicto conventu de Chatar in predictis octavis beati Andree apostoli fieri debuisset, per eundem Georgium filium Johannis trinario numero ut nostro incumbit officio exhiberi petivissemus, idem Georgius nullas literas quibus mediantibus dicta solucio unius marce fieri debuisset, nec ad presens nec ad futurum se et d . . . . (Johannem) sacerdotem exhibere posse allegavit; unde prefatus Johannes sacerdos primo in presencia prenotati comitis Thome viceiudicis Philippi palatini ipsum Miley patrem dicti Sidou super universis causis usque emanacionem dictarum dicti comitis Thome inter ipsos exortis et motis pure et simpliciter expeditum reddidisse, et demum post remonstracionem . . . literarum ipsius comitis Thome predictus Miley cum prenotato Sidou filio suo, qui nunquam in lite cum ipso Johanne sacerdote fuisset, per nequiciosam adduccionem ipsius Johannis sacerdotis in predicto conventu comparendo, pro una marca in qua ipse Miley et Sidou filius suus coram ipso comite Thoma ordine iudiciario contra ipsum Johannem sacerdotem convictus . . . triginta duo iugera terrarum in terris eorum hereditariis, et quandam particulam vinee ipsorum eiusdem Johanni sacerdoti et Georgio proximo suo vendidisse ex serie predictarum literarum dicti comitis Thome

et conventus de Chatar reperiebatur, tamen predictus Georgius nullas literas, quibus mediantibus predictum iudicium unius marce et solucio eiusdem contin . . . . ad presens nec in futurum se et dictum Johannem sacerdotem exhibere posse ut prediximus allegabat, ideo unacum nobilibus provincie nobiscum in iudicio assedentibus, ipsum Johannem sacerdotem pro tam indebita sua adquisicione in facto pene calumnie, et ipsum Georgium filium Johannis pro exhibicione dictarum literarum conventus de Chatar posteriorum in facto e(xhibici)onis falsarum literarum decrevimus convictos extitisse, tenore presencium mediante contra Sidou prenotatum, predictas autem possessionarias porciones in predictis literis conventus de Chatar contentas, sine diminucione et augmento eidem Sidou eo iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere, adiudicavimus perpetuo possidendas tenendas pariter et habendas, nullo tamen penitus contradictore apparente, predictas eciam literas per ipsum Georgium in sua et Johannis sacerdotis prenotati personis coram nobis exhibitas, vanas cassas et frivolas viribusque carituras exhibitoribusque nocituras iudiciaria auctoritate committentes. Datum in Kopurnuk, secundo die termini prenotati. Anno domini M^o CCC^o XXXX° octavo.

Hátlapján három pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 711. 24. dipl. oszt. 3971. Közölve Kovács Nándor másolatából.

301. *A veszprémi káptalan előtt Tőreki Miklós Kis Miklóst inti, hogy Pobor nevű birtokát Dörögdi István gyermekeinek el ne idegenítse. 1348. dec. 5.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis damus pro memoria, quod Nicolaus dapifer filius Simonis de Turek, ad nostram personaliter accedens presenciam, extitit protestatus, quod sicut ipse percepisset, Nicolaus Kyus dictus filius Andree filii Cazmerii de Pobor, dictam possessionem Pobor in contigua et immediata vicinitate seu commetaneitate possessionis Wsa vocate, quondam Laurencii Cheykach dicti soceri sui, in cuius proprietate et dominio nunc ipse Nicolaus dapifer foret, iuxta fluvium Lescenche existentem, non

hereditario sed titulo emcionis ad ipsum Nicolaum Kyus deventam, domine coniugi sue ac fratribus ipsius domine filiis videlicet Stephani filii Pauli de Durugd tradere vendere seu donare vellet, et in eius grande preiudicium niteretur; unde quia ipsa domina et fratres sui coad (*igy*) commetaneitatem dictarum possessionum Pobor et Wsa vocatarum extranei viderentur et advente (*igy*) essent, sicut eciam ipse idem Nicolaus Kyus a principio adventicius fuisset, et iuxta legem et consuetudinem regni ac ius propinquioris commetaneitatis, tradicio concambialis permutacio seu comparacio sive alia quevis nanciseio dicte possessionis Pobor ipsi Nicolao dapifero ratione iuris immediate vicinitatis ut dicebat plus quam ceteris quibuscunque debeat, ipsum Nicolaum Kyus a tradicionem donacionem vel vendicionem seu alia quavis alienacione aliis quibusvis preterquam sibi facta vel facienda, et alios quoslibet specialiter autem dictam dominam et fratres suos filios videlicet Stephani de Durugd, sicut eciam prefatus Laurencius socer suus prefatum Andream filium Kazmerii patrem dicti Nicolai Kyus et ipsummet Nicolaum tempore comparacionis dicte possessionis Pobor ab intromissione se in eius preiudicium in eandem, contradicendo prohibuit et prohibendo contradixit coram nobis. In cuius protestacionis et prohibicionis testimonium, ad petitionem ipsius Nicolai dapiferi presentes concessimus literas iusticia svadente. Datum feria sexta ante festum beati Nicolai confessoris, anno domini M^o CCC^o XL° octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Fesetics cs. ltarában, Zaladien. 26. a. Hasonló tiltakozás történt a budai káptalan előtt is 1348. dec. 10-én, melyről az eredeti bizonyítvány megvan ugyanott 26. b. ltári jel alatt. Nagy Imre.

302. *A nádor által tartott megyei közgyűlésen Kiskallósi Bálint tiltakozik az ellen, hogy birtokát Kanizsai János kehidai jobbággyai elfoglalták. Kehida, 1349. máj. 21.*

Nos Nicolaus regni Hungarie palatinus et iudex comanorum damus pro memoria, quod in congregatione nostra generali universitati nobilium comitatus Zaladiensis feria secunda proxima ante festum Ascensionis domini prope vil-

lam Kedheda celebrata, Valentinus filius Nicolai de Kyskolus de medio universorum nobilium personaliter consurgendo, per modum protestacionis et prohibicionis nobis significare curavit, quod magister Johannes filius Laurencii per iobagiones suos de Kedheda fructus et utilitates possessionis sue Kyskolus vocate ac alii vicini et commetanei sui perciperent et percipi facerent incessanter, in suum preiudicium et gravamen; unde ipsum magistrum Johannem et iobagiones suos et alios quoslibet vicinos et commetaneos suos ab usu et percepcione fructuum et quorumlibet utilitatum dicte possessionis sue prohibuit et interdixit coram nobis. In cuius prohibicionis testimonium presentes literas nostras eidem concessimus communi iusticia svadente. Datum quarto die congregacionis nostre predictae, in loco antedicto, anno domini M^o CCC^o XL° nono.

Papíron, zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 31. 53. dipl. oszt. 4039. Közölve Kovács Nándor másolatából.

303. *A kapornaki convent előtt, Milleji Sydou, Kanó (ma Kálló) nevű elzálogosított birtokát Szebecskei Jakab fiától kiváltja. 1349. jul. 24.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kópurnuk damus pro memoria, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum Sydou filius Miley de Miley quandam possessionariam suam porcionem Kanou vocatam ultra rivum Kanov a parte occidentis ipsum contingentem, cum omnibus utilitatibus suis, scilicet silva et terris arabilibus, pro tribus marcis Lukachio Ladislao et Stephano filiis Jacobi de Sebecke pignori obligasset, quodcumque posset coram nobis redimendam, tandem ipse Sydou feria sexta scilicet in vigilia festi beati Jacobi apostoli ad nostram accedens presenciam, prefatis Lukachio Ladislao et Stephano filiis Jacobi ipsas tres marcas ad redemcionem possessionis pretacte plene persolvit et integre coram nobis, quam quidem possessionem impignoratam Kanou vocatam prescripti Lucachius Ladizlaus et Stephanus filii Jacobi reddiderunt restituerunt et resignaverunt ipsi Sydou cum omnibus utili-

tatibus, eo iure quo sibi dignoscitur attinere possidendam et habendam, eo modo, quod omnes literas tam impignoratorias quam alias quaslibet qualitercunque et quoquomodo super predicta possessione emanatas et confectas, doloseque observatas, ipsi Lukachius Ladislaus et Stephanus relinquerunt coram nobis cassatas frivolas et inanes contra Sydou predictum et eius successores. Datum in die supradicto, anno domini M^o CCC^o XL° nono.

Zárlátán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Feste-tics cs. Itárában, Zaladien. 26. c. Nagy Imre.

304. *A váradi káptalan előtt Olivér királynői tárnokmester, Viganth és Kapolcs nevű birtokokat Viganth István fiainak visszaadja. 1349. júl. 29.*

Capitulum ecclesie Waradiensis universis Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore. Nam ea que bonorum legitima disposizione geruntur debent communiri perpetuis fulcimentis pro rei memoria sempiterna, proinde ad universorum noticiam, tam presencium quam futurorum, harum serie volumus pervenire, quod accedens ad nostram presenciam vir magnificus magister Oliverius magister tavarnicorum domine regine, dixit retulit et coram nobis est confessus, quod cum possessio Viganth et possessionaria porcio in possessione Kapolch habita in comitatu de Zala existentes, viri discreti magistri Benedicti lectoris ecclesie nostre et fratrum suorum, videlicet Nicolai et Ladislai filiorum Stephani de eadem Vyganth, ad ipsos iure hereditarie successionis pertinentes ab eisdem minus debite nulloque iuris ordine observato secundum quandam inordinatam sentenciam per comitem Paulum quondam iudicem curie regie extiterint alienate, et tandem ab eodem comite Paulo sicut dixit pro quadam pecunie quantitate ad manus ipsius fuissent devolute, et ipse easdem hucusque occupatas indebite possedisset in preiudicium eiusdem magistri Benedicti et fratrum suorum predictorum, nunc vero ipse salubri ductus consilio, iura aliorum existimans detestabile occupare occupataque in aliorum preiudicium retinere . . . sui honoris sibi posset dispendium provenire, et quod peius

est, sentiret sue anime detrimentum, volens si quidem hoc evitare, easdem possessionem Vyganth et possessionariam porcionem in predicta possessione Kopolch habitam cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis earumdem universis, videlicet locis sessionum, iure patronatus, terris arabilibus cultis et incultis, silvis nemoribus pratis aquis aquarumque decursibus ac molendinis necnon locis molendinorum, et universaliter cum plenitudine sui iuris, eisdem magistro Benedicto et fratribus suis memoratis restituisset ac resignasset et coram nobis restituit ac resignavit, prout ad ipsos ac ipsorum patrem et progenitores iure hereditarie successionis dignoscuntur pertinere et pertinuerunt ab antiquo, sub eisdem metis et metarum limitacionibus sub quibus ipsorum progenitores easdem possederunt. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum quarta feria proxima post festum beati Jacobi apostoli, anno domini M^o CCC^o XL° nono; discretis viris Philippo preposito, Benedicto predicto lectore, Ladislao cantore, Gregorio custode canonicis ac magistris ecclesie nostre salubriter existentibus.

Függő pecsét nyomaival; eredetije Sopron vármegye Itárában. Nagy Imre.

305. *I. Lajos király utasítja Lendvai Miklóst, hogy Domasa nevű muraközi birtokra nézve jogezímét mutassa ki. Temescvár, 1349. aug. 10.*

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fideli suo magnifico viro domino Nicolao olim tocius Sclavonie bano nunc vero comiti Zaladiensi salutem et graciam. Nunciastis nobis per Johannem filium . . . . . famulum vestrum, quod possessio Damasa vocata inter fluvios Dra et Mura vocatos in comitatu Zaladiensi existens vestra est, et iusto titulo emticio ad vos pertineret; igitur si ita est, extunc post reversionem nostram domino concedente de presenti nostro processu in Budam fiendam, instrumenta vestra quorum vigore ipsam possessionem optinetis, Bude coram nobis exhibere debeat, quia nos non ut vestram possessionem intencionem habere-

mus auferendi, sed potius vobis de nostris propriis conferendi haberemus voluntatem. Datum in Themeswar, in festo beati Laurencii martiris, anno domini M^o CCC^o XL° nono. Ipsam tamen possessionem ita detineatis si ius super ipsa habetis, sin autem, tunc ipsam remittatis. Datum ut supra.

Papíron, zárlatán vörös viaszba nyomott pecsét maradványai-val; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 458. 22. dipl. oszt. 4067. Nagy Imre.

306. *A kapornaki convent előtt Erenyei János s neje és gyermekei Ledeger nevű birtokukat a Zala folyó mellett, Lendvai Miklós bánnak eladják. 1349. sept. 8.*

Nos conventus monasterii sancti Salvatoris de Kopurnuk tenore presencium significamus . . quod magister Bosou filius Baas pro domino Nicolao condam bano nunc comite Zaladiensi domino suo cum procuratoriis literis eiusdem ab una, item Joannes filius Andree de Eneruh unacum domina Katherina consorte sua filia Petheu filii Sauli de Nempchyn, et Anych filia sua, item Andreas Michael et Petrus filii eiusdem Petheu ab alio domino procreati ex altera, coram nobis constituti, idem Joannes et sua consors ac filia necnon Andreas Michael et Petrus filii Petheu confessi sunt oraculo vive vocis, quod ipsi quandam particulam terre eorum Ledegyrfeulde vocatam, iuxta fluvium Zala prope et circa villam dicti domini Nicolai condam bani Wyfolu vocatam existentem, octuaginta iugera in se continentem, item medietatem cuiusdam insule ibidem in fluvio Zala cum duobus molendinis seu locis molendinorum in eodem fluvio Zala existentibus, cum terris arabilibus, fenetis aquis et medietate dicti fluvii Zala, ac aliis quibuslibet utilitatibus et pertinenciis universis, que terra et insule medietas ac molendina seu loca molendinorum donacionis et empcionis titulo iuxta vigorosorum instrumentalium privilegiorum antiquorum capituli ecclesie Vesprimiensis et denuo per ipsum confirmatorum ac aliorum conventuum eis dignoscuntur pertinere, sub antiquis metis et terminis quibus eadem terra ac medietas insule prefate iuxta seriem dictorum instrumentorum per predecessores eorum habita extitisset et possessa, eidem domino Nicolao

condam bano filio Stephani de Lendua et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiler pro viginti marcis promptis denariis latis viennensibus, marcis quibuslibet in decem pensis computatis, coram nobis plene persolutis, nullo penitus contradictore existente, vendidissent et vendiderunt coram nobis possidentem tenendam pariter et habendam, nil iuris nilque proprietatis vel dominii sibi et eorum heredibus vel posteritatibus a modo et deinceps reservando, sed totum dominium ipsi domino Nicolao bano et suis posteritatibus transmittendo et condonando; universa quidem eorum instrumenta et literas super eadem terra ac insula emanata et confectas, in manus ipsius Nicolai condam bani se dixerunt tradidisse et assignasse et si qua vel quas ex eisdem fraudulenter et nequiciose reservassent vel reservarent, frivola et casus relinquerunt ac exhibitoribus eorundem vel earundem nocituras; hoc specialiter adiecto, et per prefatos Joannem et dominam consortem suam, item Andream Michaellem et Petrum firmiter assumpto, quod si qui ex eisdem vel eorum posteritatibus super dicta terra et medietate insule contra ipsum dominum Nicolaum banum et suos heredes aliquam litis vel contentionis materiam temporis in processu ausu temerario suscitarret, extunc tam ipsi quam eorum posteritates contra ipsum dominum Nicolaum banum et suos heredes in succubitu duelli potencialis convincerentur eo facto, ad que iidem omnia coram nobis se sponte obligarunt. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem, presentes ipsi domino Nicolao quondam bano concessimus nostri sigilli pendentis munimine roboratas. Datum in die festi Nativitatis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o XL° nono.

Az ép pecsét hártvaszalagon függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 582. 48. dipl. oszt. 4075. Közölve Kovács Nándor másolatából.

307. *Giletji Miklós nádor előtt Alsólendrai Miklós bán, Scyulei Miklós fiaitól Jakusföldre nevű birtokot megveszi. Buda, 1349. sept. 23.*

Nos Nicolaus regni Hungarie palatinus et iudex comanorum significamus universis, quod Jacobo et Petro filiis Nicolai de Scyule ab una, nec non magnifico viro domino Nicolao filio Stephani de inferiori Lyndua condam tocius Sclavonie et Croacie bano parte ex altera coram nobis personaliter constitutis, per predictos Jacobum et Petrum filios Nicolai propositum exstitit ministerio vive vocis sponte et confessum, quod ipsi quandam possessionem eorum iusto iuris titulo ipsos contingentem Jakusfeulde vocatam, in comitatu Zaladiensi existentem, primum Nicolao filio Adriani per serenissimum principem dominum Ladislaum olim regem Hungarie felicitis recordacionis pro eius fidelium servitorum meritis vigore literarum suarum privilegialium perpetuo collatam, demumque per eundem Nicolaum et Paulum filios Adriani, Mathe Stephano et Endre filiis Johannis famulis eorum similiter pro sinceris eorum famulatibus per literas conventus Zaladiensis similiter privilegiales perennali iure traditam, postremo autem ipsis a Johanne filio eiusdem Stephani filii Johannis modo simili mediantibus privilegialibus literis dicti conventus Zaladiensis de iure devolutam, cum omnibus suis proventibus redditibus fructuositatibus utilitatibus et pertinenciis universis, quocunque nominis vocabulo vocitatis, in superficie eiusdem habitis et existentibus, prenominato domino Nicolao bano pro quadraginta marcis promptorum denariorum, quamlibet marcam cum decem pensis computando, plene ab eodem habitis et receptis, nullo iuris seu proprietatis dominio sibi et suis successoribus amodo in futurum reservato in eadem, dedissent vendidissent et tradidissent, imo cum omni plenitudine domini eiusdem dederunt vendiderunt et tradiderunt coram nobis perpetuo et irrevocabiliter in filios filiorum suorum et heredum per heredes ac successores universos pacifice possidere et habere; premissa tria paria privilegiorum, unum videlicet dicti domini Ladislai regis, et alia duo prefati con-

ventus Zaladiensis super ipsa possessione Jakusfeulde premissio modo confecta, ad perennem et tuciolem dicte possessionis conservacionem, manibus prememorati domini Nicolai bani nostri in presencia in specie assignando, unversaque alia literalia instrumenta super facto iamdicte possessionis Jakusfeulde quoquomodo emanata, si que in futuram fraudem eiusdem penes ipsos reservassent, viribus et vigore per omnia exnunc carere committendo; hoc specifico declarato, ut ipsi literas capitulorum Albensis et Wesprimiensis ecclesiarum ac aliorum locorum capitularium seu conventualium quorumcunque, ubi et in quibus idem dominus banus mallet, super premissa possessionaria vendicione perennali in perpetue firmitatis eiusdem vendicionis possessionarie atque conservacionis testimonium in eisdem capitulis vel locis capitularibus seu conventualibus personaliter vel per legitimos ipsorum procuratores comparentes ipsi domino Nicolao bano et pro eodem iuxta seriem et continenciam presencium literarum nostrarum vendicionem possessionariam prenotatam continencium dare et emanari facere, ut sponte assumserunt, tenerentur. In cuius possessionarie vendicionis et emcionis perennale testimonium presentes ipsi Nicolao bano literas nostras patentes mediocris sigilli nostri impressione communitas duximus concedendas. Datum Bude, feria quarta proxima pest festum beati Mathei apostoli et evangeliste. Anno domini M^o CCC^o XL° nono.

Hátlapján pecséttel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 647. 7. dipl. oszt. 4078. Közölve Kovács Nándor másolatából.

308. *A veszprémi káptalan I. Lajos királynak jelenti, hogy Lendvai Miklóst Jakusföldre nevű birtokba beiktatta. 1349. dec. 12.*

Excellentissimo domino ipsorum domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Wesprimiensis oraciones in domino debitas et devotas. Literas vestre excellencie honore debito recepimus hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Wesprimiensis salutem et graciam. Noveritis quod nos consideratis fidelitatibus et fidelium serviciorum preclaris meritis magnifici viri Nicolai quondam bani tocius Scla-

vonie et Croacie, nunc comitis Zaladiensis, ad supplicacionem et petitionem eiusdem quandam terram trium aratrorum Jakusfelde vocatam, iuxta fluvium Paka in comitatu Zaladiensi existentem, quondam Mathei Endre et Stephani filiorum Johannis ac Johannis dicti Fudure filii predicti Stephani hominum sine herede ut nobis asseruit decedencium, si de iure requirere poterit, eidem duximus conferendam. Verum quia de qualitate et quantitate dicte terre et utrum modo premissa ad nostram pertineat collacionem nec ne, veritas nobis non constat, ideo fidelitati vestre firmiter precipimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Nicolaus filius Pauli de Bogud vel Michael de Bachanag aliis absentibus homo noster, ad faciem predictae terre accedendo, convocatis vicinis et commetaneis suis universis et presentibus, reambulet eandem per veteres suas metas et antiquas, novas metas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, reambulataque et ab aliorum possessionibus distinctam, statuatur eandem prefato domino Nicolao quondam bano perpetuo possidendam si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem ad nostram citet presenciam ad terminum competentem; et post hec seriem tocius facti prout expediens fuerit, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo ante festum beati Andree apostoli, anno domini M^o CCC^o XL° nono. Nos igitur preceptis vestre excellencie obtemperare cupientes ut tenemur, unacum predicto Michaeli homine vestro, magistrum Johannem quondam decanum filium Demetrii socium et concanonicum nostrum ad premissa exsequenda duximus destinandum, qui postmodum ad nos reversi concorditer retulerunt, quod ipsi feria secunda proxima post festum beati Nicolai confessoris proxime preteritum, ad faciem predictae terre Jakusfelde vocatae, vicinis et commetaneis suis convocatis accessissent, cuius terre nullum alium excepto magistro Lako et fratribus suis, nisi predictum dominum Nicolaum banum commetaneum undique esse invenissent, cui quidem magistro Lako personaliter nunciando resciri fecissent, et in eadem terra seu possessione duas dominas, videlicet consortes Michaelis et Stephani filiorum

Benedicti reperissent commorari, quas dominas de eo utrum statucioni ipsius terre contradicere velint nec ne, quesivissent, que dominos scilicet maritos eorum in curia vestre celsitudinis fore et querimoniam vestre regie magnitudini et domine regine ac baronibus regni vestri porrecturos affirmassent in premissis, que domine per eos requisite statucioni ipsius terre contradicendo non obviassent, et sic nullo contradictore apparente eandem terram iuxta cursus antiquarum suarum metarum, que usui trium aratorum prout visu considerari potuissent sufficiens non esset, predicto domino Nicolao bano statuissent possidendam. Datum sabbato proximo ante festum beate Lucie virginis, anno domini supradicto.

Zárlatán pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 647. 6. dipl. oszt. 4095. Közölve Kovács Nándor másolatából.

309. *Lendrai Miklós bán főispán és a szolgabírák ítélete, melyben a rezneki nemeseket Kolgyári András azon rádja alól, hogy azok ennek testvérét és két szolgáját meggyilkolták, fölmentik. Kapor-nok, 1349.*

Nos Nicolaus quondam banus nunc comes Zaladiensis, ac iudices nobilium eiusdem comitatus significamus quibus expedit universis, quod cum Andreas filius Pauli de Kolgyar in generali congregacione nostra universitati nobilium et ignobilium iamdicti comitatus pro compescendis malefactoribus et reddenda iusticia in villa Kopurnuk anno domini M^oCCC^oXL^o nono celebrata, pro se personaliter, pro Georgio vero filio Stephani de Jahun, cum procuratoriis literis excellentissimi principis domini Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri annuleo suo sigillo consignatis consurgens, in figura nostri iudicii quasdam alias literas eiusdem domini nostri eodem sigillo consignatas patentes nobis demonstravit, in quibus conspeximus manifeste contineri, quod ipse Andreas dicte regie benignitatis clemencie gravi querela propallans dixisset, quod Georgius filius Nicolai, Dominicus filius Gregorii et Clemens filius Salamonis nobiles de Resnuk, Egidium filium Pauli fratrem suum uterinum, Petrum

filium Stephani proximum suum et alterum Petrum filium Pauli famulum dicti Egidii cum eodem in libera via procedentes, precogitata nequiciosa malicia, lite inter ipsum Egidium ab una, et predictos nobiles de Resnuk ex altera pendente, dimembrassent et interemissent; de quorum interfeccione et dimembracione eadem regalis benignitatis clemencia nobis firmis dabat in preceptis, ut in generali congregacione nostra, quam in dicto comitatu Zaladiensi primitus essemus celebraturi, de premissis veritatem rescire et inquirere et secundum, quod de eisdem veritas nobis suffragaretur et constaret, ex parte iamdictorum nobilium prenominato Andree filio Pauli et Georgio filio Stephani de dimembracione et interfeccione prefatorum Egidii fratris sui et Petri filii Stephani ac alterius Petri, iudicium et iusticiam facere deberemus iure mediante; et ibidem prememoratus Andreas diversa paria literarum inquisicionalium honorabilis capituli ecclesie Castriferrei Zaladiensis et de Kopurnuk monasteriorum conventuum nobis exhibens demonstravit, de quarum continenciis et tenoribus earum perlectis eo modo edocebamur, quod cum prefati Egidius, Petrus et alter Petrus famulus eiusdem Egidii, sabbato proximo clara die et luce ante octavas festi Omnium Sanctorum, cuius proxime quinta adveniret revolutio annualis, iuxta iudiciariam sententiam comitis Pauli tunc iudicis curie domini regis in dictum capitulum Castriferrei ad recipiendum et postulandum homines domini regis et eiusdem capituli ad execuciones suarum causarum accedere voluissent, in via publica in possessione Johannis filii Marci, Halastow nominata, prememorati Georgius Dominicus et Clemens, die predicto nequiciosa precogitacione, dei timore omnino postposito, ex investigacione diabolica, non attendentes quod qui humano generi resistere moliuntur divinis disposicionibus manifeste videntur obviare, armatis manibus insidiantes invadendo, immiserabiliter (*igy*) dimembrassent et interfeccissent, que plenius in eisdem literis inquisitoriis continentur; quarum quidem prefatarum literarum tenoribus perlectis et intellectis, iam prenominati nobiles, Georgius scilicet Dominicus et Clemens, in ipsa nostra congregacione generali personaliter

consurgentes, se tam in dimmembracionibus quam in morte prescriptorum Egidii Petri et alterius Petri innocentes et immunes vive vocis organo fuisse et esse retulerunt, et quemadmodum ipsa regalis celsitudo premissa omnia inquisitioni universorum nobilium literatorie commisisset, sic et ipsi se committerent et commiserunt coram nobis, et in deliberacione ac inquisicione universorum nobilium in premissis proprio sponte preelegerunt terminari. Unde iidem universi nobiles auditis omnium prescriptarum literarum tenoribus et ambarum parcium proposicionibus perceptis, unanimiter de ipsa sede nostra iudiciaria exeundo, et inter se se diligenti scrutinio matura deliberacione prehabita, habendo deum pre oculis, iterato in ipsam sedem nostram redeundo, prememorati nobiles Georgium Dominicum et Clementem de Resnuk in dimmembracione et morte iamdictorum Egidii Petri et alterius Petri, ad eorum fidelitatem atque fidem sacre corone et regie maiestati debitam, innocentes et immunes fuisse et esse uniformiter affirmarunt. Et quia tam specificè eosdem nobiles de Resnuk in dicta dimmembracione et morte eorundem Egidii Petri et alterius Petri innoxios et immunes fuisse et esse modo premissis fore comperimus et invenimus, pro eo cum universis nobilibus provincie, prout nostro iudicatu incumbit officio, ipsos Georgium Dominicum et Clementem in morte prescriptorum Egidii Petri et alterius Petri ac dimmembracione eorundem reddidimus imò reddimus et committimus expeditos et per omnia excusatos, vigore presencium mediante, dictisque Andree et Georgio silencium perpetuum imponendo. Datum loco prenotato, sexto die congregacionis nostre antedictæ, anno prenotato. Sed eosdem Egidium Petrum et alterum Petrum per Stephanum filium Oliverii et Gregorium filium Nicolai, item Johannem filium Sebastiani de Zenthpetur, et Ladislaum filium Dionisii de iuxta Velemyr premissis modo dimmembratos et interfectos exstitisse affirmarunt viva voce. Datum in supra.

Hátlapján három pecsét töredékeivel; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. dipl. oszt. 4105. Közölve Kovács Nándor másolatából.

310. *A tihanyi convent előtt Eörsi Miske fiai, Lovas és Eörs nevű birtokból egy részt a Ráthold nemzetségből való Lőrincz fiának Lászlónak zálogba adnak. 1350. jan. 25.*

Nos conventus monasterii beati Anyani de Tykonyo memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod Paulo ac Jacobo filiis Myske de Wrs personaliter ac in personis Reynoldi (et) Johannis filiis eiusdem Pauli filii Myske ab una, Jacobo filio Gregorii de Kezw, Ladislao filio Stephani de Wrs similiter in persona magistri Ladislai filii Laurencii de genere Rathold parte ab altera coram nobis constitutis, per eosdem Jacobum et Paulum tam pro se quam Reynoldo et Johanne filiis suis prenotatis propositum extitit ministerio vive vocis et relatum, totalem ipsorum possessionariam porcionem in territorio possessionis Lows vocate habitam, ipsos hereditarie contingentem, cum omni iuris sui plenitudine et utilitatum integritate sex iobagionum, ac triginta tribus iugeribus terrarum arabilium in predictae possessionis territorio existencium, de quibus duo in pratum seu fenile sunt redacta, quadraginta vero unum iuger similiter terrarum arabilium in territorio possessionis predictae Wrs vulgariter vocitate in loco Zylwakuz habita, pro sexta media marca, quamlibet cum decem pensis latorum viennensium computando, plene ac integre ipsis filiis Miske persolutis ut dixerunt, a data presencium usque duorum annorum continue seu immediate sequencium plenariam revolucionem, memorato magistro Ladislao titulo impignoracionis obligasse tali modo, quod ipso magistro Ladislao medio tempore eiusdem possessionarie porcionis sibi pignori obligate fructus et utilitates percipiat universas, nec ipsi filii Myske memorati ante predictorum duorum annorum omnimodam elapsionem eandem redimere valeant neque possint; elapsis vero integraliter dictorum duorum curriculis annorum, ac prescripta pensionis pecunia, ipsi magistro Ladislao die date presencium plene persoluta, eandem relinquere dimittere pacifice cum predictis suis iuribus integritate tenebitur filiis Myske memoratis, qui si prescriptum terminum in solvendo negligerent, aut solvere non

curarent, extunc ipso termino revoluto, quandocunque volunt vel possunt, eandem cum duplo redimendi liberam habebunt facultatem; nec hoc pretermisso, quod si quispiam prelibatum magistrum Ladislaum processu temporis ratione dicte possessionarie porcionis forma litis impeteret aut in causam quovismodo traheret, eundem sepefati filii Miske propriis sumtibus et expensis tenebuntur expedire et in eadem firmiter conservare, hoc eciam adiecto, predictarum terrarum arabilium numerus prescriptus si totidem non foret, extunc iamdicti filii Miske ipsum ipsorum terris arabilibus tenebuntur adimplere; ad quarum singula premissarum se spontanea coram nobis obligarunt voluntate. Datum die conversionis beati Pauli apostoli, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Papíron, hátlapján kerek pecsét nyomaival, eredetije Körmen- den a hg. Batthyány cs. ltárában. Véghely D.

311. *Giletfi Miklós nádor az esztergomi káptalannak 1339. évi oklevelét, melyben szent István király 1024. évi privilegiuma foglaltatik, átírja. Buda, 1350. febr. 1.*

(N)os Nicolaus regni Hungarie palatinus et iudex comanorum memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod religiosus vir frater Nicolaus abbas monasterii sancti Adriani de insula Zaladiensi, ad nostram accedendo presenciam, exhibuit nobis literas privilegiales capituli ecclesie Strigoniensis, tenorem et formam literarum privilegialium sanctissimi Stephani regis transsumtive in se continentes, petens nos p(re)cum cum instancia, ut quia ipse dictas literas privilegiales propter insidias et inimicicias quorundam emulorum suorum et eiusdem monasterii secum quo sibi placeret in locis necessariis in specie deferre non auderet, ideo nos totam formam earumdem literarum privilegialium de verbo ad verbum transscribi, transcriptumque earumdem nostris literis privilegialibus inseri, nostroque sigillo communiri facere dignaremur; quarum tenor talis est: Nos capitulum ecclesie Strigoniensis significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod religiosus vir frater Johannes abbas monasterii sancti

Adriani de insula Zaladiensi, ad nostram personaliter accedens presenciam, cum protestacione nobis retulit in hunc modum, quod licet quedam privilegia sanctorum regum super donacionibus et libertatibus dicti monasterii beati Adriani Zaladiensis haberet data et concessa, tamen propter inimicicias et insidias inimicorum seu emulorum eiusdem monasterii, a quibus iura ipsius monasterii ordine iuris rehabere vellet, quos eciam in causam iam attraxisset, ipsa privilegia secum ferre in specie quo vellet non auderet, mox quoddam privilegium sanctissimi Stephani regis coram nobis exhibuit, quo viso et eius continenciis perlectis, idem abbas nobis humiliter supplicavit, ut tenorem eiusdem de verbo ad verbum ad cautelam premissam rescribi faciendo, in formam nostri privilegii redigere dignaremur; cuius tenor talis est: In nomine stb. (*l. az I-ső sz. a. oklevelet*) Nos igitur attendentes petitionem dicti abbatis iustam et modestam in hac parte, tenorem eiusdem privilegii de verbo et verbum rescribi fecimus et nostro sigillo consignari. In cuius rei testimonium presentes concessimus literas pendentis sigilli nostri munimine roboratas. Datum in crastino festi undecim milium virginum, anno domini M° CCC° XXX° nono. Nos igitur iustis et legitimis petitionibus ipsius fratris Nicolai abbatis monasterii Zaladiensis annuentes, premissas literas capituli ecclesie Strigoniensis, literas ipsius sanctissimi Stephani regis in se continentes, de verbo ad verbum rescribi et nostro sigillo sigillari ac in formam nostri privilegii redigi fecimus propter cautelam prenotatam. Datum Bude, in vigilia Purificacionis beate virginis, anno domini M° CCC° quinquagesimo.

Hártyán, setét rózsaszínű és sárga selyem zsinóron függött pecsét romjaival, eredetije a zalavári apátság házi ltárában: Privileg. 4. Nagy Imre.

312. *Az újulcari convent bizonyítja, hogy Kanizsai János Mindszenti Miklósnak egy jobbágját urához visszaeresztette. 1350. mart. 10.*

Nos conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Nova Curia damus pro memoria, quod cum nos per peti-

cionem magistri Johannis filii Laurencii de Kanisa, Benedictum sacerdotem ecclesie sancti Petri apostoli de dicta Nova Curia capellanum nostrum et prothonotarium nostrum ad videndam restitutionem iobagionem (*igy*) Nicolai filii Pauli eidem Nicolao transmissemus, idem Benedictus sacerdos predictus demum ad nos rediens, nobis retulit consciencie, quod prefatus magister Johannes filius Laurencii de Kanisa ipso presente feria secunda proxima ante festum beati Gregorii pape, quendam iobagionem nomine Bede, prefato Nicolao filio Pauli de Menthzenth cum rebus suis sicut ad ipsum venerat, in proprio suo curru remisisset, ac in domum suam in eadem Menthzenth habitam, presentibus Dominico et Johanne fratribus eiusdem Nicolai, Misych filio Mikel de Zepethnuk, Ladizlao filio Georgii de Voyda et Agustino filio Lorandi de Ond, relocasset ibidem pacifice et quiete dimisisset. Datum feria quarta proxima ante dominicam Judica, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 50. 22. dipl. oszt. 4117. Nagy Imre.

313. *A veszprémi káptalan előtt Eörsi Mihály és Miske fiai, az eörsi határban fekvő Szemercesmál nevű hegyet szállómivézésre kiadják. 1350. apr. 23.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus per presentes, quod Nicolaus filius Michaelis et Paulus filius Miske nobilis de Vrs in nostri personaliter constituti presencia, oraculo vive vocis confessi extiterunt, quod ipsi in quodam monte Zemercesmal vulgariter vocato, usque ad parvum montem ut dicebant Burzlyuk vocatum, in territorio eiusdem Vrs existentem protendente, omnibus hominibus vineas de novo plantare volentibus vel qui iam in eodem plantassent et plantaverunt, licenciam prebentes specialem permisissent et de eorum bona voluntate condicione mediante infrascripta observanda permiserunt coram nobis isto modo, quod a data presencium usque octo annorum spacia ratione tributi montis de eisdem vineis plantatis et plantandis proveniendi nihil penitus iidem Nicolaus et Paulus ac sui filiivel heredes recipient vel aliquo modo vinearum posses-

sores in eodem monte plantatarum et plantandarum infestabunt aliquid petendo de eisdem, elapsis vero ipsorum octo annorum spaciis, de vineis in singulis iugeribus terre adiacentibus quilibet possessor vinearum singulos quinque cubulos vini ratione tributis montis tempore vindemie cum munere unius caponis, duarum tortarum ac unius mensure avene cum mensura seu cubulo eiusdem terre, sicut etiam alias in regno hoc est consuetum, dare et solvere tenebitur; adiecerunt etiam iidem Nicolaus et Paulus, quod si controversia seu litis commocio emergi contra possessores vinearum in eodem monte plantatarum per quospiam seu oriri contingeret aliqualis, iidem Nicolaus et Paulus tamquam domini terre iudicium sibi reservantes, causam huiusmodi controversie iudicando discernent inter partes, specialiter autem et nominatim Thome filio Stephani, Valentino filio Stephani, Stephano filio Pauli, Dominico Gallico, Egidio filio Pauli, Petro rufo, Benedicto filio Domiani, Nicolao filio Thome, Demetrio filio Benedicti, Georgio filio Kylieny, Petro dicto Bazarab, Jacobo filio Kasas et Dominico claudio qui nunc vineas habent in eodem monte plantatas, iidem Nicolaus et Paulus premissam condicionem usque ad predictorum octo annorum a data presencium spacia observare per omnia assumserunt observandam. Datum feria sexta proxima ante festum beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o L^o.

A veszprémi káptalannak «Nicolaus filius Michaelis de Vrs» kérésére 1360-ban készült átiratából, melynek eredetijét Kőrmenden a hg. Batthyány cs. Itárában őrzik. Véghely D.

314. *A rasvári káptalan előtt Mákfai Márk fia Pethő (a gersei Pethők őse) Lendvai Miklóst Kutasi-Szentpéter nevű birtok elfoglalásától tiltja. 1350. máj. 12.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei damus pro memoria, quod magister Petheu filius Mark de Nemethmakua coram nobis personaliter constitutus, magistrum Nicolaum filium Stephani de Lyndua quondam banum nunc comitem Zaladiensem ab emcione occupacione possessionis quondam Johannis filii Chenekutusy Zenthpeter vocate, in comitatu Zaladiensi existentis, et etiam alios quosvis quovismodo in-

tromissione per modum protestacionis prohibuit coram nobis, dicens quod eadem possessio tum ratione impignoracionis tum eciam ratione vicinitatis et commetaneitatis, plus quam aliis sibi attineret. Datum feria quarta proxima ante festum Penthecostes, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 26. d. Nagy Imre.

315. István tót-horvát és dalmát-herceg, meghagyja hercegsége tisztjeinek, hogy Ábrahámnak és Rendesi Miklósnak birtokaikat visszaadván, őket azokban ne háborgassák. Buda, 1350. máj. 17.

Nos Stephanus dei gracia tocius Slavonie, Croacie et Dalmacie dux, significamus presencium per tenorem quibus expedit universis memorie commendantes, quod licet Paulum filium Omodei de Abraam et Nicolaum filium Andree de Rendes, super facto quarundam porcionum possessionariarum in presenciam domini regis fratris nostri karissimi in causam attrahi fecimus, tamen tum ex benignitate ducali, tum eciam pro eo quia easdem ipsorum Pauli filii Omodei et Nicolai filii Andree ex veridica relacione fore percepimus, ideo easdem ipsi Paulo filio Omodei et Nicolao filio Andree duximus restituendas, et testimonio presencium eisdem et per ipsos heredibus eorum restituimus et resignavimus pleno iure, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis earumdem universis; vobis itaque officialibus nostris, in possessionibus nostris ducalibus nunc constitutis et in futurum constitutendis, quibus presentes ostendentur, precipimus firmiter et districte, quatenus predictos Paulum filium Omodei et Nicolaum filium Andree et ipsorum heredes, ratione predictarum porcionum possessionariarum molestare vel aliquallyter perturbare non audeatis, sicut nostram gratiam offendere formidatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum Penthecostes, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Istvánnak mint erdélyi hercegnek «per manus magistri Georgii aule (sue) prothonotarii» 1351-ben kiadott megerősítő átiratából, melyet ismét «Georgius sacerdos ecclesie sancti regis . . . . . in personis Nicolai filii Andree de Rendus, Michaelis filii Pauli de Abraam, Stephani et Nicolai filiorum Georgii, Michaelis

fili Jacobi et Pauli filii Omodei de Abraam nobilium comitatus Zaladiensis» a somogyvári convent előtt felmutatott, és ezen convent 1353-ban átírt; ezen átíratnak eredetije megvan Keszthelyen, a gr. Festetics cs. Itárában Zaladien. 26. i. Nagy Imre.

316. *Olivér kir. tárnokmester több falukat s ezek között Rokoldán nevű birtokot Zalamegyében közel rokonától Nagymartoni Miklóstól átrévén, azoknak annak idejében való visszaadására magát kötelezi. Buda, 1350. jun. 24.*

Nos Oliverius magister tavarnicorum regalium et iudex curie domine regine memorie commendamus, quod possessiones magistri Nykul filii Laurencii filii Simonis de Nogmortun, Michald et Boyun in Simigiensi, item Roklian in Zaladiensi, et duas Kurungh, Kerchide Farkasfalua et Reketye vocatas in Castriferrei existentes, quas ipse magister Nykul cum omnibus prediis ad easdem pertinentibus ac usibus et utilitatibus eorumdem universis, mediantibus suis literis exinde confectis, suorum proximorum et cognatorum matura prius deliberacione prehabita, ob zelum nostre poximitatis nobis dedit et commisit ad utendum protegendum, efficere populosas, et quando sibi placuerit vel si dei nutu ergastulo huius mundi nos decedere contingeret, dictas possessiones nos fratres et filii nostri eidem magistro Nykul vel suis successoribus assumimus et tenebimur resignare cum omni plenitudine iuris earumdem. Datum Bude, feria quinta videlicet in festo beati Johannis Baptiste, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo.

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 11. 79. dipl. oszt. 4133. Nagy Imre.

317. *Istrán kir. herczeg Váthkai Dezső fiait, ezek Váthka nevű faluját és abban jobbágyaikat, Lendvai Miklós főispán pártfogásába ajánlja. Buda, 1350. aug. 27.*

Stephanus dei gracia tocius Selavonie Croacie et Dalmacie dux, fideli suo Nicolao quondam bano nunc comiti Zaladiensi salutem et graciam. Noveris quod nos Dionisium et Laurencium filios Desew de Vathka et ipsam possessionem Vathka, item iobagiones et famulos ipsorum ac ad eos pertinentes universos in nostram recepimus prote-

ccionem et tutelam specialem, viceque persone nostre vobis protegere commisimus; (qua) propter fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus dictos Dionisium et Laurencium filios Desew de Vathka et ipsam possessionem Vathka, item iobagiones et famulos ipsorum ac ad eos pertinentes universos vice persone nostre ab omnibus indebite molestare et perturbare volentibus protegere debeatis et tueri, aliud non facturi. Datum Bude, feria sexta proxima post festum sancti Bartholomei apostoli, anno domini M° CCC° quinquagesimo.

Hátlapján veres viaszba nyomott gyűrűs pecséttel, melynek belsejében a herceg nevéből néhány betű látszik, a pecsét helyén olvasható: «relacio Johannis filii Dominici bani» Eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 26. e. Nagy Imre.

318. *A veszprémi káptalan jelentése I. Lajos királyhoz Pábor és Uzsa nevű birtokok között teljesített határjárásról. 1351. ápr. 14.*

Excellentissimo domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie domino eorum metuendo capitulum ecclesie Vesprimiensis oraciones in domino debitas et devotas. Vestra noverit regia sublimitas literas vestras nobis directas honore quo decuit nos in hec verba recepisse: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Vesprimiensis salutem et graciam. Dicitur nobis in persona Nicolai filii Simonis de Turek, quod Nicolaus dictus Kyz de Pabor, metas possessionis sue Vsa vocate inter possessionem Pabor predictam Nicolai, et predictam Vsa existentes penitus destruxisset, et magnam particulam terre ipsius possessionis Vsa ad predictam possessionem Pabor occupasset et applicasset, et alias metas nequiciose iuxta suam voluntatem erexisset, et in dicta terra occupata vineas quamplures ipse Nicolaus et sui iobagiones fecissent, fructus et utilitates eiusdem percipiendo; et nunc mortuo ipso Nicolao domina relictia ipsius Nicolai et alii nobiles fratres eiusdem domine, similiter indebite fructus et utilitates dicte terre occupate percipiendo uterentur, in grande preiudicium suum non modicum et iacturam; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio

fidedignum, quo presente Bede vel Johannes filii Michaelis Durugd aut Georgius filius Andree de Vsa aliis absentibus homo noster, ab omnibus a quibus decet et licet, sciat et inquirat omnimodam veritatem, specialiter loca antiquarum metarum predictae possessionis Vsa; nihilominus scita de premissis omnimoda veritate, prohibeat predictam dominam relictam prenotati Nicolai et alios nobiles a percepcione fructuum et utilitatum predictae terre indebite occupate violenta; et post hec seriem ipsius inquisicionis et prohibicionis nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, in dominica Ramispalmarum, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo. Nos igitur preceptis vestris obedire cupientes ut tenemur, unacum eodem Georgio homine vestro ad premissa mandata vestra exsequanda Demetrium sacerdotem chori predictae ecclesie nostre ebdomedarium hominem nostrum pro testimonio fidedignum duximus transmittendum, qui quidem homo vester demum ad nos reversus, presente et audiente dicto testimonio nostro nobis retulit isto modo, quod ipse feria quarta proxima post predictam Ramispalmarum ad vicinarias villas earundem possessionum Pabar et Vsa vocatarum accessisset, in eisdemque a vicinis et commetaneis earundem possessionum ab omnibus hominibus nobilibus et ignobilibus a quibus decuisset et licuisset, palam et occulte de premissis talem scire potuissent veritatem, quod idem Nicolaus dictus Kyz dum inter vivos extitisset, metas possessionis sue (Vsa vocate) inter possessionem Pobar et Vsa existentes destruxisset, et sic per talem modum magnam particulam terre ipsius possessionis Vsa ad predictam possessionem Pobor applicasset . . . . . nequiciose iuxta libitum sue voluntatis alias metas erigendo applicasset, in qua eciam terra occupata idem Nicolaus et sui iobagiones de Pabar quamplures vineas plantassent, fructus et utilitates nunc iidem iobagiones sui perciperent, sic eciam domina relicta eiusdem Nicolai et alii nobiles fratres eiusdem domine similiter indebite fructus et utilitates terre occupate percipiendo uterentur; de quarum quidem vinearum utilitatum ac usum fructuum percepcione in eadem terra indebite plantatarum, per Nicolaum dictum Kyz modo premissis fraudulenter occupata,

eandem nobilem dominam. fratres suos et alios nobiles quoslibet, nec non iobagiones ipsorum prohibuisset legitime; dixit eciam idem homo vester taliter se scivisse loca antiquarum metarum possessionis Vsa prenotate et Pabar: quod prima meta inciperetur super vado et transitu Pabar per aquam Lescenche et idem fluvius Lescenche esset meta dictarum possessionum, transiens ultra eandem Pabar ad spacium quod semel posset sagittari, tendens ad partem aquilonis ab ipso fluvio declinando seu saliendo ad partem orientalem ad unam metam terream, que est inter ipsum fluvium et magnam viam provincie, de ipsa autem meta in ipsa magna via currit versus septentrionalem palam (*igy*) ad unam arborem ilicis que est circa antiquam viam, de qua vergitur ad orientem versus montem tendens ad orientem directe, et ibi fuissent due mete terre, quas destruxissent, deinde tendit superius per montem ad vallem et ibi de valle pervenit ad unam arborem ilicis sub qua metam fuisse dixissent sed eandem arborem excidissent ac metam inibi destruxissent, deinde ascendit versus orientem ad unam arborem quereus cuius ramos excidissent deinde superius tendit ad orientem, inde descendit ad viam et ibi est meta angularis, que ab una parte separat a parte terre magistri Mauricii, que quidem finales mete tres fuissent ut (omnimode apparuisset), sed nunc una destructa foret; que possessiones predictae ab antiquo semper his metis fuissent distincte; et prefatus homo noster similiter personaliter coram nobis comparando, premissa sic sicut dictus homo vester nobis consequenter affirmavit. Datum in die Cene domini, anno supradicto.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. Itárában. Zaladien. 26. Nagy Imre.

319. *A kapornaki apát nyugtatványa a kávési malom hasznobérének megfizetéséről. 1351. máj. 1.*

Nos frater Herthnydus abbas et conventus monasterii sancti Salvatoris de Kopornuk damus pro memoria, quod anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo Stephanus filius Oliverii de Reznuk pro pacto molendini nostri in Kawas in fluvio Zala existenti pro tempore per nos sibi collato,

ut debebat, in octavis sancti Georgii martiris solvit nobis sex pensas denariorum, super quibus eundem Stephanum auctoritate presencium anno presenti et in termino predicto reddidimus expeditum. Datum die et anno prenotatis.

Zárlatán pecsét maradványaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 50. 17. dipl. oszt. 4188. Nagy Gyula.

320. *A kir. titkos cancellár előtt a Kápolnaskerecsen és Gelse közt fekrő ritás birtokra vonatkozó ügy elintézését a peres felek fogott bírákra bízzák. Buda, 1351. máj. 16.*

Nos Ladislaus prepositus ecclesie Chasmensis comes capelle et secretarius cancellarius domini Lodovici dei gracia regis Hungarie damus pro memoria, quod Bekeu filius Cosme (. . . .) ccintus filius Alberti de Kapulnaskerechum pro se personaliter et pro Jacobo filio Fink, Paulo filio Michaelis ac Johanne filio Petri de eadem cum procuratoriis literis conventus cruciferorum de Nova-Curia ab una, item Johannes filius Dominici pro magistro Stephano filio Band rufi cum procuratoriis literis conventus de Almad parte ab altera coram nobis constituti, super facto particule possessionis litigiose inter possessiones Capulnascherechun et Gelse vocatas habite, arbitrio sex bonorum virorum equali numero per partes ducendorum, feria secunda proxima post octavas festi Penthecostes nunc venturi presentibus testimoniis conventus de Kapurnuk, que visis presentibus ad hoc transmitti per ipsum conventum postulamus, in facie eiusdem particule litigiose fiendo et debendo se submiserunt; ita quod si idem magister Stephanus filius Band ipsum arbitrium non acceptaret, in tribus marcis sine porcione iudicis ante litis ingressum persolvendis convinceretur eo facto, et arbitri protunc de loco eiusdem arbitrii absque finali decisione surgere non valerent, ut assumserunt. Datum Bude, in crastino die quindenarum festi beatorum Philippi et Jacobi apostolorum, anno domini M° CCC° L° primo.

Papíron, záró pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 393. 26. dipl. oszt. 4201. Nagy Gyula.

321. *Az almádi convent előtt Szentlászló-eörsi Othmár-Czibrián és Mihály utódai a Felmáli szőlőhegyben fekvő szőlőjüket Nagy-eörsi Lőrincz fia János jobbágyainak öt márka denárért a zalai pénzsámítás szerint eladják. 1351. máj. 26.*

Nos conventus monasterii beate virginis de Almad tenore presencium significamus quibus expedit universis memorie commendantes, quod Blasio Nicolao et Johanne filiis Petri filii Wtmar, Laurencio filio Michaelis filii Chibirien et Paulo filio Petri filii Michaelis de Wrs sancti Ladizlai ex una, Nicolao filio Petri filii Bene pro se et pro Dominico et Colomanno fratribus suis uterinis iobagionibus Johannis filii Laurencii de magna Wrs parte ab altera coram nobis personaliter constitutis, per eosdem Blasium Nicolaum et Johannem Laurencium et Paulum propositum extitit ministerio vive vocis pariter et relatum, quod quandam vineam ipsorum in territorio Felmal adiacentem, cui a parte aquilonali vinea Nicolai filii Simonis, a parte orientis vinea Benedicti filii Petri et Egidii, a parte meridionali vinea ecclesie sancti Ladislai, et a parte occidentis vinea eorundem Benedicti filii Petri et Egidii vicinantur, pro repellendis quibusdam necessitatibus suis, ipsos ad presens urgentibus, cum omnibus utilitatibus suis quibuslibet et pertinentiis, specialiterque cum via ad eandem transiente, volentibus et permittentibus vicinis suis supradictis, dedissent vendidissent et coram nobis dederunt et vendiderunt annotatis Nicolao Dominico et Colomanno filiis Petri pro quinque marcis denariorum viennensium compoti Zaladiensis plene persolutis et receptis, ipsis suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam possidendam pariter et habendam, nullum ius nullumve dominium amplius pro seipsis in eadem reservando, tali vinculo interposito, quod si processu temporum idem Blasius Nicolaus et Johannes, Laurencius et Paulus vel ipsorum heredes eosdem Nicolaum Dominicum et Colomannum aut ipsorum posteritates ratione eiusdem vinee inquietare niterentur, extunc in tribus marcis sine porcione iudicis ante litis ingressum deponendis, convincerentur eo facto; ad que premissa et singula premissorum idem Blasius Nicolaus Johannes Laurencius et Paulus tole-

randum et faciendum coram nobis obligarunt voluntate spontanea. Datum in die Assumcionis domini, anno eiusdem M^o CCC^o quinquagesimo primo.

A veszprémi káptalan 1358. évi átiratából, mely megvan a gr. Erdődy család mogyorókeréki ltárban. Közölve Pesty Frigyes másolatából. Az oklevél keltére nézve az Assumptio kifejezés alatt «Ascensio» értendő; l. Knauz N. Kortan, 142. l.

322. *Az alispán és szolgabírák a zalavári conventet megkeresik, hogy a Szabari Athyuz fiai által a zalavári apát egyik tisztjén elkövetett hatalmaskodást vizsgálta meg. 1351. Kapornok, jun. 2.*

Amicis eorum reverendis conventui de Zala magister Stephanus vicecomes et indices nobilium comitatus Zaladiensis amiciciam paratam. Dicit nobis Nicolaus filius Petri de Budum officialis domini abbatis Zaladiensis, quod Johannes et Athyuz filii magistri Johannis filii Athyuz de Zabor, unacum eorum cumplicibus famulis et iobagionibus, feria sexta proxima post festum Apparicionis beati Michaelis archangeli proxime elapsam, armatis manibus potencialiter ad residentiam et curiam predicti Nicolai irruendo, eundem et nobilem dominam consortem eiusdem nullis eorum meritis et culpis exigentibus, interficere voluissent, per diversa loca aperiendo hostia plurimarum domorum in eadem curia existencium ad interficiendum eosdem circumquaque quesivissent, sed cum deo protegente invenire nequivissent, minis et verbis vituperiosis ac contumeliosis plurimum affecissent et deturpassent, necnon minas mortis eisdem intulissent, se iuramento constringendo ubicunque ipsos possent invenire, pro quo predictus Nicolaus tamquam fugitivus alias latuisset et propriam suam domum metu ipsorum territus intrare non presumsisset; nec his contenti extitissent; post hec dominico die post festum Ascensionis domini in via publica insidiando eundem interficere voluissent, nisi fuge presidio evasisset; quapropter amiciciam vestram petimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Petrus filius Cosme vel Johannes frater eius de Rokolan aut Thomas filius Beke aliis absentibus homo noster, ab omnibus quibus decet et licet de premissis sciat et

inquirat omnimodam veritatem; et post hec prout veritas constiterit premissorum, nobis vestri gracia rescribatis. Datum in Kapornuk, feria quinta proxima ante festum Pentecostes, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo.

A zalavári convent 1351. jun. 7-én kelt jelentéséből, mely szerint a convent a vizsgálatra Miklós radai szerzetest küldötte ki; a convent jelentése megvan eredetiben az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1711. 11. dipl. oszt. 4204. Nagy Gyula.

323. *A veszprémi káptalan előtt Lőrincz fia Balázs uzsai nemes, Dörögdi István fiait Pabar nerü birtok elfoglalásától tiltja. 1351. jun. 23.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus per presentes, quod Blasius filius Laurencii filii Berkul fratris Chaykald nobilis de Wsa ad nostram personaliter accedens presenciam, extitit protestatus, quod sicut ipse percepisset, Nicolaus Kyuz dictus filius Andree filii Cazmerii, tempore ruinosae mortalitatis annis proxime preteritis per divinam ulcionem inter genus humanum plus solito habite, dum ipse Blasius suis prementibus angustiis, hic in istis partibus ut dicit non fuisset, quandam possessionem suam emticiam Pobor vocatam, iuxta fluvium Lezenche in comitatu Zaladiensi in contigua vicinitate et immediata commetaneitate, dicte possessionis sue hereditarie Vsa vocate existentem, super qua eciam tempore prime comparacionis per dictum Andream et suos filios facte prenominaus Laurencius pater suus et ipsemet Blasius eisdem Andree et suis filiis racione dicte commetaneitatis contradictores extitissent, et se super hec nostras literas protestatorias et prohibitorias habuisse, sed tempore mocionis et penurie sue diverse se casualiter amisisse easdem asserebat, domine uxori sue filie videlicet Stephani filii Pauli de Durugdh, Paulo Andree et Stephano fratribus eiusdem domine donasset seu vendidisset in eius preiudicium et iacturam; qui quidem filii Stephani tamquam advene et adventicii de propria et hereditaria possessione ipsius Blasii intra veras metas eiusdem non modicam partem occupassent indebite, et maiorem niterentur usurpare; unde faciendo huiusmodi protestacione, dictos

filios Stephani de Durugdh ac prefatam dominam sororem eorum necnon alios quoslibet a comparacione detencione perpetuacione ac alia quovis intromissione se in eandem possessionem Pobor, et occupacione possessionis sue hereditarie facta vel facienda, contradicendo prohibuit et inhibendo contradixit coram nobis; dicens et protestans, quod dicta possessio Pobor ad comparandum permittendum aut aliter quibusvismodis nanciscendum, racione immediate commetaneitatis non alteri cuiquam, quam sibi de iure et consuetudine regni attineret. In cuius protestacionis et prohibicionis testimonium presentes a nobis sibi dari postulavit, quas nos eidem concessimus communi iusticia svadente. Datum in vigilia nativitatis beati Johannis Baptiste, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Fesetics cs. Itárában : Zaladien. 26. Uzsai Lőrincz leánya, Tőreki Simon fiának Miklósnak neje, Tamás országbíró előtt 1351-ben hasonló tiltakozással él, a melyről szóló bizonyságlevél ugyanott őriztetik : 26. g. Nagy Imre.

324. *A kapornaki convent előtt Uzsai Balázs, Dörögdi István fiait Miklós egri püspök unokaöcseit Pabar nevű birtok elfoglalásától tiltja, 1351. jul. 28.*

Nos conventus monasterii sancti salvatoris de Kopornuk damus pro memoria, quod Blasius filius Laurencii de Vsa pro se, Jacobo et Georgio filiis suis, ad nostram accedens presenciam, per modum protestacionis nobis significare curavit compassive, ut Paulus Andreas et Stephanus filii Stephani fratres patruales venerabilis in Christo patris domini Nicolai episcopi ecclesie Agriensis, absque consensu et permissione eorundem, quandam possessionem Pobor vocatam in vicinitate dicte possessionis eorum Vsa nuncupate, titulo empcionis pro se usurpassent, et metas indebitas inter easdem possessiones erexissent, quandam particulam de eadem possessione ipsorum Vsa vocata pro se ipsis occupando; cui quidem ereccioni metarum magister Nicolaus filius Simonis gener ipsius Blasii dapifer dicti domini episcopi pre timore personale consensum eisdem filiis Stephani fratribus eiusdem domini episcopi prebuisset et assensum; unde ipse Blasius

sua et dictorum filiorum suorum in persona, ipsos Paulum Andream et Stephanum filios Stephani de Durugd ab occupatione dicte possessionis Pobor et ereccione indebita metarum ac usurpacione particule terre de Vsa antedicta in augmentum ipsius possessionis Pobor, ac predictum magistrum Nicolaum filium Simonis et Andream filium suum a consensu et permissione super facto eiusdem possessionis prohibuit coram nobis, asserens et protestans, ut cum tempus et facultas se eisdem obtulerit, extunc ordine iuris prosecutiontur. Datum feria quinta proxima post festum beati Jacobi apostoli, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo.

Papiron, zárlatán pecsét maradványaival; eredetiye Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában: Zaladien. 26. Nagy Imre.

325. *A kapornaki convent előtt Rajki János, Rajki Domokos özvegyének hitbérét és hozományát kiadja. 1351. aug. 22.*

Nos conventus monasterii sancti Salvatoris de Kapurnuk memorie commendamus quibus expedit universis, quod Johannes filius Nicolai de Bolgudasunfolua (*így*) cum procuratoriis literis nostris patentibus pro nobili domina Katharina filia Boxa relicta Dominici filii Egidii de Rayk ab una, et Johannes filius Gregorii de eadem Rayk parte ab altera coram nobis constituti, idem Johannes filius Nicolai confessus est ministerio vive vocis, ut cum secundum compositionem et ordinationem proborum hominum ipse Johannes filius Gregorii pro dote et rebus parafarnalibus eiusdem nobilis domine Katharine iuxta regni consuetudinem de possessionaria porcione dicti Dominici mariti sui sibi provenientius quinque marcas, marcam quamlibet cum decem pensis computando, eidem solvere debuisset, tandem ipse Johannes filius Gregorii prout debuisset, sicut etiam tenor priorum literarum nostrarum composicionalium continebat, ipsas quinque marcas plene persolvisset et integre, imo persolvit coram nobis; unde prefatus Johannes filius Nicolai in persona prescripte nobilis domine Katherine relicte Dominici predicti, auctoritate procuratoria premissa, sibi commissa, super dote pretacta et rebus parafarnalibus, eidem domine provenientius, necnon super universis causis et iudiciorum gravaminibus usque ad

hec tempora inter ipsos suscitatis et exortis, exceptis quinque mancipiis quorum factum ad deliberacionem proborum hominum se asseruerunt commisisse, eundem Johannem filium Gregorii reddidit coram nobis expeditum atque satisfactum. Datum in octavis festi Assumcionis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a Rajky cs. ltárában. Nagy Imre.

326. *A zalavári convent előtt Olup fia István, Ivahun nevű birtokot Lindvai Miklós fölszánnak eladja. 1351. aug. 30.*

Nos conventus monasterii beati Adriani de Zala memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod Stephanus filius Olup de Ivahun unacum domina Kyristyne filia sua consorte Andree filii Salka, necnon Blasio filio Nicolai consobrino suo ab una, item comes Thomas filius Chene de Ilwag pro magnifico viro Nicolao filio Stephani de Lyndva condam bano nunc comite Zaladiensi, Stephano Francisco et Joanne filiis eiusdem Nicolai condam bani dominis suis cum procuratoriis literis patentibus conventus de Kapurnuk parte ab altera coram nobis constituti, idem Stephanus filius Olup ex consensu et permissione predictae domine et Blasii annotati, cum iuribusque eorumdem, confessus est ministerio vive vocis predictam suam possessionem Ivahun vocatam iuxta fluvium Welem existentem, sub metis et terminis ab antiquo fundatis cum omnibus utilitatibus suis primo pro viginti quinque marcis Petro filio eiusdem Stephani pro execucione cause ipsius possessionis per eundem dominum banum datis et concessis, et per consequens ipsi Stephano supradictis iterum viginti quinque marcis in toto completis quinquaginta marcis cum promptis denariis latis viennensibus plene persolutis et receptis, vendidisse predicto domino Nicolao condam bano, Stephano Francisco et Johanni filiis eiusdem et eorum heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus nostri sigilli pendentis munimine roboratas. Datum

feria tertia proxima post festum decollacionis beati Joannis Baptiste, anno domini M° CCC° quinquagesimo primo.

A pecsét piros és szederjes színű selyemszálacon függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 582. 23. dipl. oszt. 4216. Közölve Kovács Nándor másolatából.

327. *A türjei convent bizonyítja, hogy Csornai vagy Kanizsai János, Kallósi Bálintnak, Köcski Dénesnek és Nyaraládi Bálintnak Kis-Kallós birtok kiadását megtagadta. 1351. sept. 10.*

Nos Petrus prepositus et conventus monasterii beate virginis de Jurle damus pro memoria, quod cum secundum continenciam literarum nostrarum memorialium, in festo natiuitatis beate virginis, magister Johannes filius Laurencii de Chorna, quasdam metas terre Kyuskalus vocate, que seperant eandem terram a terra Kedhyda vocata, Valentino filio Nicolai de eadem Kyuskolus, Dionisio filio Martini de Kuschek et Jacobo filio Hemrici de Nauylad, iuxta cursus earundem metarum dare reddere et restituere debuisset; ipso termino adueniente, idem magister Johannes reddere noluisse, pro eo, quia in privilegialibus literis domini Ladislai felicis recordacionis regis quondam Hungarie non ipso modo ut terra Kedhyda nominaretur, sed terra Solomonis visum fuisset contineri. Datum tercio die festiuitatis antedictae, anno domini M° CCC° quinquagesimo primo.

Papíron, zárlatán a pecsét ép körirattal van meg, belseje azonban már leporlott; a körirást l. föntebb 298. sz. a.; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 6. 4. dipl. oszt. 4218. Nagy Imre.

328. *I. Lajos király a főispánnak meghagyja, hogy Rezneki Gergely nejét Chuz János ellen oltalmába vegye. Buda, 1351. dec. 7.*

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fideli suo magistro Stephano filio Mykeh condam bani comiti comitatus Zaladiensis vel eius vicecomiti de eodem, salutem et gratiam. Conqueritur nobis nobilis domina consors Gregorii filii Nicolai de Reznuk unacum filiis et filiabus suis parvulinis quod Johannes dictus Chuz porciones ipsorum possessionarias et iura simul cum possessionariis porcionibus dicti Gregorii filii Nicolai cuius porciones per nostram maiestatem

ratione cuiusdam sui excessus ab eodem auferendo ipsi Johanni dicti Chuz tradite extitissent, sine causa occupando, ipsam de dictis suis iuribus possessionariis simul cum filiis et filiabus suis indebite exclusisset; unde cum iusti et innoxii pro iniustorum et nocencium sceleribus de rigore equitatis non debeant puniri, volumus et fidelitate vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus mox receptis presentibus, predictam dominam coniugem dicti Gregorii filiosque et filias eiusdem . . . . possessionarias porciones ipsorum in possessionibus dicti Gregorii ubique existentibus habitas et ipsos contingentes, nostra auctoritate mediante statuantes, nostra in persona pacifice conservetis in eisdem, ex parte enim dicti Gregorii ubicunque reperiri poterit, ipso Johanni dicto Chuz iuxta eius demeriti exigenciam, iudicium faciatis indilatum, iure observato, aliud non facturi in premissis. Datum Bude, in vigilia festi Concepcionis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo.

Papíron, hátára nyomott pecsét-nyomaival; eredetije az orsz lt. kinest. oszt. N. R. A. 300. 21. dipl. lt. 4236. Nagy Gyula.

329. I. Lajos király adománylevele Kutas-Szentpéter és Márkfölde nevű birtokokról Lindrai Miklós részére. Buda, 1351. dec. 15.

Nos Lodovicus dei gracia rex Hungarie memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod magnificus vir Nicolaus filius Stephani condam banus tocius Selavonie, ad celsitudinis nostre accedendo presenciam, fidelitatibus suis et fidelium servicionum preclaris meritis in cunctis nostris et regni nostri negociis prosperis et adversis cum summa diligencia et votiva sollicitudine, non parcendo rebus nec persone, nostre maiestati exhibitis et impensis, propositis et nostram in memoriam revocatis, quandam possessionariam porcionem Chene filii Bank de Zentpetur de iuxta Kutus in eadem possessione Zenthpetur vocata ipsum olim contingentem, et terram seu possessionem Mark filii Buza, Markfulde vocatam, iuxta fluvium Velemur vocatum in comitatu Zaladiensi existentem, asserens predictos Chene et Mark sine heredum solacio decessisse, et ex eo iuxta approbatam regni nostri consvetudinem ad nostras manus

de iure devolvi debere et nostre collacioni legitime pertinere, a nobis sibi et suis filiis et ipsorum heredibus perpetuo dari et conferri postulavit. Nos itaque consideratis fidelitatibus et fidelium serviciorum meritis predicti Nicolai filii Stephani condam bani tocius Selavonie, in cunctis nostris et regni nostri negociis prosperis pariter et adversis, non parcendo rebus nec persone, nostre maiestati exhibitis et impensis, petitioni eiusdem aures exaudibiles regio cum favore incli- nantes, predictam possessionariam porcionem dicti Chene filii Bank de Zentpetur vocata ipsum olim contingentem, necnon terram seu possessionem Mark filii Buza, Markfulde vocatam, hominum videlicet ut premissum est sine herede decessorum, in dicto comitatu Zaladiensi existentes, eidem Nicolao condam bano et suis filiis ipsorumque heredibus suc- cessoribus et posteritatibus, eo iure quo ad nostram collaci- onem pertinere dinoscuntur, nove donacionis nostre titulo dedimus donavimus et contulimus, cum omnibus earum utili- tatibus et pertinenciis universis, sub metis et terminis veris et antiquis, perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas pariter et habendas, sine preiudicio iuris alieni; promittentes ut dum presentes nobis fuerint reportate, eas in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum Bude, tercio die festi beate Lucie virginis, anno domini M^o CCC^o L^o primo.

I. Lajos királynak «magister Stephanus filius condam Nicolai bani filii Stephani de Lyndua in sua, item Johannis Nicolai et La- dislai fratrum suorum personis» előadott kérelmére «anno domini M^o CCC^o LX secundo, pridie idus Januarii» kiadott privilegialis átiratából, melynek eredetije a megerősítő későbbi királyi pecséttel is ellátva, hártyán, megvan az orsz. ltárban, N. R. A. 540. 19. dipl. oszt. 4240. Nagy Gyula.

330. *Az újudvari convent előtt András fia Péter, Szent-György nevű birtokban Móriczhely felől, Kanizsai Jánosnak három telket elad. 1352. mart. 19.*

Conventus fratrum cruciferorum domus hospitalis de Nova Curia damus pro memoria, quod magister Johannes filius Laurencii de Kanisa ab una, item Petrus filius Andree filii Egidii de Zenthger (*így*) ex altera personaliter coram nobis constituti, et idem Petrus filius Andree pretactus quas-

dam tres sessiones suas in dicta possessione Zenthgerd vocata existentes, sessionem videlicet primam Petri filii Kurachini et duas sessiones iuxta easdem a parte meridionali in pretacta possessione Zenthgerd, infra usque fluvium et pontem ubi transiretur per viatores ad Moruchhel, et usque ad montem Choruar vocatum, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis ac retro terris et fenetis ab occidente ad dictas tres sessiones pertinentibus et cum sex arboribus nucum, confessus est ipso magistro Johanni filio Laurencii pro quatuor pensis latis denariis pignori obligasse, quandocunque poterit ab ipso magistro Johanne pro dictis quatuor pensis redimendas, plene habitis et receptis ab eodem, nullo penitus contradictore existente; hoc adiecto, quod si idem magister Johannes predictus cursu temporum pro dictis tribus sessionibus per fratres eiusdem Petri filii Andree vel quospiam aggravaretur, extunc idem Petrus filius Andree in earundem quantitate dictarum trium sessionum in alio loco de possessione sua tres sessiones dare et assignare tenebitur magistro Johanni filio Laurencii prenotato, prout per eundem Petrum filium Andree predictum assumptum extitit coram nobis. Datum feria secunda post dominicam (Letare), anno domini M^o CCC^o quinquagesimo secundo.

Papíron, zárlatán kerek pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1016. 1. dipl. oszt. Nagy Imre.

331. *Balázs pozsonyi prépost s a veszprémi püspök vicariusa előtt a veszprémi káptalan Miklós somogyvári főesperest és ennek testvérét Jánost, Alsó-Éörs nevű birtok elfoglalásától tiltja. 1352. máj. 11.*

Nos Blasius, divina et apostolica provisione prepositus Posoniensis vicariusque venerabilis in Christo patris domini Johannis eadem gracia episcopi ecclesie Vesprimiensis auleque reginalis cancellarii in spiritualibus generalis, notum facimus per presentes quorum interest universis, quod cum nos in anno domini M^o CCC^o quinquagesimo secundo, feria sexta proxima ante festum Ascensionis domini, in capella beati Georgii martiris, ubi in medio discretorum virorum capituli videlicet eiusdem Vesprimiensis ad eundem locum universaliter conventorum, capitulariter de negociis ipsius

ecclesie tractaturi opportunis consedissemus, tandem magister Nicolaus archidiaconus Simigiensis considerans se et Johannem fratrem suum ex vigore literarum testamentarias dispositiones magistri Martini quondam prepositi Wrsiensis patruī ipsorum continencium, et in presencia sui coram nobis et pleno eodem capitulo, prius perlectarum quarum continencia percepta ipse dominus archidiaconus paulo ante prefatum diem pro deliberacione et tractatu cum eodem Johanne fratre suo habendo ab eisdem dominis de capitulo pecierat sibi assignandum, de Olwrs nil perpetuitatis seu proprietatis habere, exurgendo, perpetuitati et proprietati eiusdem possessionarie porcionis in eadem Olwrs habite, quam haecenus possedisset, eisdem dominis de capitulo et ecclesie Vesprimiensi resignando et reddendo, pure renunciavit et simpliciter coram nobis, factaque huiusmodi renunciacione et resignacione, ibidem et in continenti usque . . . . . am sibi dari graciose et conferri ab eisdem dominis humiliter et prece postulabat subiectiva; qui cum petitioni huiusmodi eiusdem domini archidiaconi acq(iescere n)olentes, ipsam possessionariam porcionem pro cautela in futuro adinveniēda, a se et ecclesia ipsorum timentes alienari, eidem non dedissent . . . . . ndum, sed omnino eandem abstulissent ab eodem tamquam suam et ecclesie eorum prenotate; demum iobagiones in eadem possessionaria porcione prius resid(entes) idem archidiaconus fecit affugari; ut postea idem capitulum universaliter et singulariter nobis extitit protestatum de archidiacono prenotato; ibidem eciam pr(esentem) huiusmodi resignacionem eiusdem possessionarie porcionis per ipsum archidiaconum modo premissa factam, magister Stephanus canonicus eiusdem capituli et decanus exurgens, vice et nomine eiusdem capituli archidiaconum sepedictum ab ulteriori se intromissione in eandem possessionem seu eiusdem dominium prohibuit (coram) nobis. Nos igitur presentes literas ad petitionem eorundem dominorum de capitulo prefate Vesprimiensis ecclesie confectum sigilloque nostro apponi fecimus(communi iustici)a svadente. Datum anno die et loco prenotatis.

Kivül hosszúkás pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi kápt. h. ltárában, Caps. IV. «Alsó-Örs» csomagban őriztetik. Véghely D.

332. *A királyi titkos cancellár előtt Bereczk győri prépost és rokonai, Lőrő és Jáhom nevű birtokokat Salamonvári Jánosnak visszaadják. Buda, 1352. máj. 14.*

Nos Ladislaus prepositus ecclesie Chasmensis comes capelle et secretarius cancellarius domini Lodovici dei gracia regis Hungarie memorie commendamus, quod Andreas dictus de Waagh pro honorabilibus viris Briccio preposito ecclesie Jauriensis, Johanne archidiacono Luchmanensi, Philippo fratre ipsorum et Nicolao filio Stephani ipsorum fratre patru-eli, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Jauriensis coram nobis constitutus, exstitit confessus viva voce, quod in causa quam magister Johannes filius Salamonis de Salamonvara contra predictos dominos prepositum, archidiaconum Philippum et Nicolaum filios (*így*) Stephani movere intendisset, compositione bonorum virorum interveniente, prefati domini prepositus et archidiaconus Philippus et Nicolaus filius Stephani unacum ipso magistro Johanne filio Salomonis personaliter coram nobis hoc idem affirmante concordassent et concordarunt dicti magister Johannes filius Salomonis ac Andreas de Vaagh predictus procurator coram nobis eo modo, ut predicti domini prepositus, et archidiaconus Philippus, Gregorius filius ipsius Philippi ac prefatus Nicolaus filius Stephani, Demetrius Lorandus Jacobus et Stephanus fratres sui, ratione fraternalis consanguineitatis et unionis qua predicto magistro Johanni filio Salamonis forent connexi, possessiones Luuew et Jaan vocatas, in comitatu Zaladiensi habitas, iuxta cursus certarum et antiquarum metarum ipsarum et cum omnibus suis utilitatibus ac pertineniciis, prefato magistro Johanni filio Salomonis et suis heredibus heredumque suorum successoribus prout sibi pertinere dignoscerentur, remisissent et resignassent, predictus Andreasque legitimus procurator ipsorum dominorum prepositi et archidiaconi ac Philippi et Nicolai filii Stephani perpetuo possidendas coram nobis remisit, et resignavit, nil iuris et nil proprietatis eis pro quibus astitit de eisdem reservando, et de obligamine ac vinculo impignoracionis seu cuiuslibet alterius obligacionis et pecuni-
alis solucionis in quibus predictae possessiones Luuew et Jaan

vocate iuxta seriem literarum conventus monasterii sancti Martini de sacro monte Pannonie et aliarum quarumvis literarum per ipsum magistrum Johannem filium Salamonis pro predictis dominis preposito et archidiacono ac aliis predictis nobilibus confectarum fuissent haecenus nodate, ipsis literis obligatoriis et solucionalibus cassacioni et inanicioni commissis, dictum magistrum Johannem filium Salomonis reliquissent et commisissent liberatum et expeditum; ita ut si predicti domini prepositus et archidiaconus Philippus et Nicolaus filius Stephani, Gregorius et fratres predicti Nicolai de premissis aliquando resilirent, tunc predicti domini prepositus, archidiaconus Philippus et Nicolaus filius Stephani in pena succubitus duelli facti potencialis convincerentur ipso facto; ad quod dictos dominos prepositum et archidiaconum Philippum ac Nicolaum filium Stephani prefatus Andreas dictus de Vaag procurator ipsorum per predictas literas procuratorias obligavit sponte coram nobis. Datum Bude, feria secunda proxima ante festum ascensionis Christi, anno eiusdem M^o CCC^o quinquagesimo secundo.

Eredetiye a Szenterzsébeti Törjék cs. utódainak ltárában. Közölve Csutor Imre másolatából.

333. *A casvári káptalan I. Lajos királynak jelenti, hogy Lindcai Miklós Tolmács nevű birtokának határjárásánál, Paska — a Zichyek egyik őse — ellentmondott. 1352. oct. 22.*

Excellentissimo principi domino Ludovico dei gracia inclito regi Hungarie domino eorum, capitulum ecclesie Castriferrei oraciones in domino assiduas et devotas. Noverit vestra celsitudo, quod literas vestras recepimus reverencia omnimoda qua tenemur, hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo Castriferrei salutem et gratiam. Dicitur nobis in persona magistri Nicolai filii Stephani de Lyndua quondam bani tocius Slavonie, quod quedam possessio sua Tolmach vocata in comitatu Zaladiensi existens, apud manus suas habita, reambulacione et metarum ereccione plurimum indigeret; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius

filius Goztolya vel Johannes filius Gregorii aut Nicolaus filius Pauli de Bebes aliis absentibus homo noster, ad faciem predictae possessionis, presentibus vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis accedendo, reambulet eandem per suas veras metas et antiquas, novas iuxta veteres ubi necesse fuerit erigendo, reambulataque et ab aliorum vicinorum possessionariis iuribus metali distincione separata, relinquat ipsam predicto magistro Nicolao, eo iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, contra eundem citet ipsos ad nostram presenciam ad terminum competentem, et posthec seriem ipsius reambulacionis cum cursibus metarum, vel si necesse fuerit nominibus contradictorum, et citatorum ac termino assignato, nobis fideliter rescribatis. Datum Bude, feria tertia proxima ante festum Nativitatis beate virginis, anno domini M^o CCC^o L^o secundo. Nos itaque vestre magnitudinis mandatis obediendo ut tenemur, cum prescripto Johanne filio Gregorii de Goztolya homine vestro, hominem nostrum magistrum Johannem custodem ecclesie nostre ad premissa vestre celsitudinis mandata exequenda duximus pro testimonio transmittendum; qui postmodum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi sabbato et die dominico post festum beati Mathei apostoli et evangeliste post se se subsequentibus, ad faciem predictae possessionis, presentibus vicinis et commetaneis suis universis legitime inibi convocatis accessissent, et eandem per suas veteres metas et antiquas reambulassent, et ex qua parte contradictores dictae possessionis non exstitissent, novas metas iuxta veteres ubi necesse fuisset erexissent, et ab aliorum vicinorum possessionariis iuribus tali metali distincione separassent: quod prima meta incipit super duas metas antiquas inter possessiones Kerethye et Tolmach, quarum una a meridie amplexens arborem piri possessioni dicti magistri Nicolai quondam bani Tolmach vocate, alia ab aquilone possessioni magistri Barla Kerethye vocate separant et distinguunt, iuxta quas metas ab oriente sunt due mete terree de novo erecte; deinde parum procedendo versus orientem pervenit similiter ad duas metas antiquas terreas, ubi duas de novo erexissent; abhinc versus

aquilonem flectendo longe eundo tendendo versus orientem, pervenit ad quandam vallem, et ex utraque parte ipsius vallis sunt due mete terree antique, secus unam metam a meridie sitam aliam de novo erexissent, quarum una dictarum metam antiquarum a meridie habita possessioni Tolmach, et alia ab aquilone possessioni Kerethye; deinde ascendendo in medio vallis in montem ad unam arborem ilicis cruce signatam meta terrea de novo circumfusam, abhinc similiter ad orientem descendens in vallem et in medio vallis est una antiqua meta terrea, deinde similiter ad orientem ascendendo in verticem montis, ubi sunt due mete terree antique amplectentes duas arbores ilicum, iuxta quas ab oriente sunt due mete terree de novo erecte, ubi similiter ad orientem de monte parumper descendendo in latere montis circa unam viam ab oriente sunt due mete terree antique amplectentes duas arbores ilicum, iuxta quas ab oriente sunt due mete terree de novo erecte, que mete ad meridiem possessioni magistri Nicolai quondam bani Tolmach vocate, alie mete ad aquilonem possessioni magistri Barla Kerethye vocate separant et distinguunt, ibique separatur a possessione Kerethye et iungitur terre Goricha possessioni filiorum Benedicti, et transit ad orientem usque metas magistri Morus filii Georgii filii Simonis possessioni Chornoha ad unam magnam viam, iuxta quam viam ex utraque parte sunt due arbores ilicum cruce signate meta terrea de novo circumfuse, quarum una ab oriente possessioni magistri Morus Churnuha vocate, alia ab occidente possessioni magistri Nicolai quondam bani Tolmach vocate, et in eadem via in vertice montis longe eundo, ex utraque parte sunt arbores ilicum pro metis cruce signate; postea exit de via ad meridiem ad duas metas terreas de novo erectas, quarum una ab oriente arborem ilicis amplectendo, abhinc ad meridiem transit ad unam antiquam metam terream, deinde ascendendo in verticem montis ad duas metas antiquas, una terrea a meridie possessioni Tolmach, alia ab aquilone amplectendo duas arbores ilicum ex una radice prodeuntes, possessioni Churnuha, iuxta quas a meridie est una meta terrea de novo erecta; inde dirando (*igy*) ad meridiem ad caput cuiusdam vallis et in medio eiusdem vallis descendendo ad orientem

usque unum rivulum, et in medio eiusdem rivuli transit ad meridiem in longitudine unius iugeris, ubi salit ipsum rivulum ad orientem et vadit ad unam magnam arborem ilicis cruce signatam, iuxta quam ab occidente est una antiqua terrea meta, alia a meridie de novo erecta; inde adhuc ad orientem in medio vallis ascendit usque magnam viam, iuxta quam ab occidente ex utraque parte vallis sunt due mete, una ab aquilone amplectens arborem ilicis possessioni Churnuha, alia a meridie meta terrea de novo erecta possessioni Tolmach separant et distinguunt, et in eadem via longe eundo, ad orientem possessiones magistri Morus, ad occidentem possessionem magistri Nicolai quondam bani Tolmach vocatam separat et distinguit; exitque de ipsa via ad occidentem ad unam arborem ilicis meta terrea de novo circumfusam, alia iuxta eandem meta terrea de novo erecta, inter ipsas metas est una via graminosa, et in ipsa graminosa transit longe in vertice montis iuxta vineas, qua via ad orientem possessionem Morus, ad occidentem possessionem Tolmach separat et distinguit; de qua via exit ad orientem ad duas metas terreas de novo erectas, quarum una a meridie possessioni Tolmach, alia vero ab aquilone possessioni Kerethe, inde flectitur ad orientem iuxta desertam vineam Iwahun, ab aquilone per viam parum procedendo descendit in vallem et in capite vallis iuxta viam a meridie sunt due mete terree, tertia ab aquilone secus eandem viam existit, quarum una ab aquilone possessioni Kerethe videlicet, una ab occidente possessioni Tolmach, et tertia ab oriente possessioni Polyah separant et distinguunt; ibique relinquit possessionem Kerethe, et a duabus metis terreis a meridie habitis incipiendo, per medium cuiusdam vallis transiendo pervenit ad unam semitam, cuius quidem vallis recta medietas ab occidente sita possessioni Tolmach, alia vero medietas ab oriente possessioni Polyah remanet et relinquitur, et a quibusdam duabus metis ex utraque parte dicte semite habitis per eandem semitam tendit ad plagam occidentalem, hoc non pretermisso, quod una iamdictarum duarum metarum a meridie possessioni magistri Nicolai filii Petri de Ludbrygh Byky vocate, alia ab aquilone possessioni Tolmach separant, et in dicta semita ut prediximus ascendendo,

in montem pervenit ad magnam viam, iuxta quam ab occidente est una meta terrea de novo erecta, abhinc descendens in vallem ad arborem piri cruce signatam meta terrea circumfusam, alia a meridie de novo erecta, inde pervenit ad rivulum Lokunch vocatum, salitque ipsum rivulum, ascendensque ad occidentem, in latere montis pervenit ad duas metas terreas de novo erectas, quarum una a meridie amplectens arborem ilicis, alia ab aquilone terrea; inde adhuc ad occidentem pervenit ad unam viam, iuxta quam sunt due mete terree, una ab aquilone possessioni Tolmach, alia ab occidente possessioni Byky separant et distinguunt, et per eandem viam ascendens in montem ad aquilonem, pervenit ad arborem ilicis cruce signatam meta terrea circumfusam, alia ab occidente meta terrea de novo erecta, ad orientem et aquilonem magistro Nicolao quondam bano, ad occidentem et meridiem predicto Nicolao filio Petri separant et distinguunt; inde adhuc ad occidentem pervenit ad duas arbores ilicum ex una radice prodeuntes meta terrea de novo circumfusam, abhinc ad occidentem iuxta vineas Blasii de Bech, a meridie ascendens in montem, et in vertice montis pervenit ad unam viam, iuxta quam ab oriente sunt due mete terree de novo erecte, una a meridie prescripto magistro Nicolao filio Petri, alia ab aquilone pre-tacto magistro Nicolao quondam bano separant et distinguunt; et cum iuxta quandam viam ab occidente pervenisset possessioni magistri Passca Zoueyk vocata, et dictam possessionem magistri Nicolai Tolmach vocatam a predicta possessione Zoueyk modo simili per metarum erecciones ab invicem sequestrare voluissent, predictus Passca inibi personaliter adherendo, non reambulacioni sed ab ereccione metarum facienda in tam longitudine spacii, quo dicta possessio Tolmach possessioni sue Zoueyk dicta vicinaretur et continguaretur, contradixisset prohibendo, metas inter easdem erigere non permittendo. Quare eundem magistrum Passca eodem die et in facie dicte possessionis, contra predictum magistrum Nicolaum quondam banum, ad octavas festi beati Michaelis archangeli proxime venturas ad vestram citassent presenciam. Datum decimo die citacionis prenotate, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo secundo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 441. 21. dipl. oszt. 4302. Közölve Kovács Nándor másolatából.

334. *Tamás országbíró előtt Mixe fiai Mixefalcáról (a mai Misesfa), és Kővér Miklós leánya Margit, a Kapornak folyó mellett fekvő birtokukat, Szántóól nevű birtok szomszédságában, kétfelét osztják.*
Buda, 1352, oct. 3.

Nos comes Thomas iudex curie serenissimi principis domini Lodovici dei gracia incliti regis Hungarie, comitatusque de Turuch tenens honorem memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod cum inter Paulum et Cosmam filios Myxe de Myxefolva actores ab una, et inter nobilem dominam Margareta vocatam, filiam Nicolai dicti Kuuer, consortem Stephani filii Jacobi parte ab altera, super facto cuiusdam possessionarie porcionis eiusdem Nicolai patris ipsius domine iuxta fluvium Kapurnuk in comitatu Zaladiensi existentis, quem videlicet Nicolaum et Michaellem fratrem eiusdem Kwer dictos, ipsi Paulus et Cosmas absque heredum solacio virilis sexus decessisse et eorum proxime lineae generacionis homines fuisse et ex eo premissam possessionariam porcionem eorundem nemini alteri nisi iuri ipsorum per viam iusticie convenire, prefatus autem Stephanus filius Jacobi maritus et procurator predictae domine ex opposito in nullius cognacionis vel proximitatis linea ipsos Nicolaum et Michaellem eisdem Paulo et Cosme attinere et attinuisse, predictamque possessionariam porcionem prescripti Nicolai ratione iuris materni et sue quarte filialis ipsi domine de iure per evidencia instrumenta devolutam fuisse contrariose in nostro iudiciario conspectu allegarant, in cuius facto alternatim contra se se instrumenta habere et in die medii Quadragesime proxime preterito exhibere assumserant coram nobis, litis disceptacio et controversia, habita legitima reambulacione et recaptivacione, mediante homine comitis et iudicum nobilium comitatus Zaladiensis, presente testimonio conventus de Kapurnuk facta, mota et exorta, ac iuxta complurium literarum nostrarum continencias diucius in nostri presencia ventillata extitisset, demum ipso termino adveniente, predicto Paulo

pro se personaliter et pro prefato Cosma fratre suo cum procuratoriis literis prenominati conventus de Kapurnuk, et dicto Stephano filio Jacobi pro memorata domina consorte sua cum procuratoriis literis similiter pretacti conventus de Kapurnuk ad nostram accedentibus iudiciariam presenciam, propositum exstiterat per eosdem communiter et relatum ministerio vive vocis, ut quia ipsi Paulus et Cosmas et eadem domina Margareta proximali linea consanguineitatis mutuo se sibi invicem agnovissent veridice pertinere, ideo volentes zelatores pacis et alumni concordie existere, corda reconcilians turbata, ex nostra iudiciaria licencia et permissione in talem pacis et concordie unionem parili animo et concordie devenissent et devenerant coram nobis, quod quia predictus Nicolaus dictus Kwer Michaellem fratrem uterinum, idemque Michael uxorem, filium Johannem nomine, et duas filias, consortes videlicet Nicolai filii Gregorii et Michaelis filii Kalmyr habuisset, ex earundemque scilicet filiarum suarum et uxoris predicti filii sui dacione mediantibus literis prefati conventus de Kapurnuk, possessionaria porcio ipsius Michaelis dicti Kwer ad eosdem Paulum et Cosmam, porcio autem possessionaria sepedicti Nicolai dicti Kwer ad dominam Elenam matrem predictae domine Margarete consortis ipsius Stephani filii Jacobi, et per ipsam dominam Elenam ad ipsam dominam Margaretam filiam suam consortem predicti Stephani filii Jacobi perennali et irrevocabili iure devolute extitissent, eademque possessionaria porcio ab eorum avis et predecessoribus, mediante privilegio serenissimi principis domini Bele quondam scepra regiminis regni Hungarie in memoria felici gerentis, et literis patentibus religiosorum virorum abbatis et conventus beati Adriani martiris de Zala nostri in presenciam per partes exhibitis, modo successorio eisdem Nicolao et Michaeli Kwer dictis uterinis fratribus filiis Nicolai devenissent, ideo iidem Paulus et Cosmas possessionariam porcionem ipsius Nicolai Kwer dicti patris predictae domine Margarete in dicta possessionaria porcione iuxta fluvium Kapurnuk existenti habitam cum eiusdem quomodolibet vocitatis utilitatibus, ipsi domine Margarete, et per eam suis filiis et prolibus ac quibuslibet eiusdem successoribus

bus iure perennali, possessionariam vero porcionem iamdicti Michaelis dicti Kwer similiter cum eiusdem quibuslibet utilitatibus et usibus, prememoratis Paulo et Cosme filiis Myxe et eorum heredibus heredumque suorum successoribus idem Stephanus filius Jacobi in persona predictae domine Margarete coniugis sue dicta auctoritate procuratoria commisisset et reliquisset ac commiserant et relinquerant coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, easdemque possessionarias porciones in octavis festi Penthecostis nunc proxime preteritis, per Laurencium filium Paznan de Terpen aut Nicolaum filium Pauli de Bogody vel Sebastianum filium Bok de predicta Terpen pro parte predictorum Pauli et Cosme, ac Sydou filium Myley de Myley vel Myke filium Nicolai de eadem aut Jacobum filium Johannis de Lengel pro parte predictae domine, aliis absentibus homines regios presentibus testimoniis capituli ecclesie Castriferrei, que per ipsum capitulum ad infrascripta pecieramus destinari, vicinisque et commetaneis earundem porcionum illic legitime convocatis, in facie ipsarum possessionariarum porcionum eedem partes vel earum procuratores accedendo et ipso privilegio domini Bele regis metales cursus ipsius possessionarie porcionis serialim continenti per ipsos Paulum et Cosmam illic exhibito, habita prius a primis metis in dicto privilegio contentis usque ad finales metas legitima reambulacione, cum omnibus earum utilitatibus quibuscunque dicerentur seu vocitarentur nominibus, in superficie dicte possessionarie porcionis existentibus, in duas divisi facerent novis metis erectis partes equales, cuius unam partem scilicet porcionem pretaxati Nicolai dicti Kwer prefate domine Margarete consorti annotati Stephani filii Jacobi ac suis heredibus et posteritatibus, alteram vero partem videlicet porcionem memorati Michaelis dicti Kwer ipsis Paulo et Cosme eorumque heredibus et successoribus statuerent iidem homines regii et testimonia capituli prenotati iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, iuribus tamen alienis salvis remanentibus porcionibus in eisdem, contradiccione quorumlibet non obstante, eo quod in ipsa reambulacione per hominem dictorum comitis Zaladiensis et iudicum nobilium presente testimonio prescripti conventus

de Kapurnuk habita, et in diutissima ventilacione dicte cause inter ipsas partes habite nemo eisdem partibus exstisset contradictor, si qui autem aliquid iuris in ipsa possessionaria porcione memoratorum Nicolai et Michaelis dictorum Kwer se habere putarent, exsequerentur a partibus supradictis coram eorum iudice ordinario dum vellent moderamine iuris mediante; et posthec tocius facti et ipsius possessionarie divisionis seriem cum cursibus metarum per partes in ipsius capituli Castriferrei literis nobis ad quindenas predicti festi Pentecostes volueramus reportari; et cum tandem premissa possessionaria divisio inter predictas partes in dictis octavis festi Pentecostes modo prehabito fienda propter infirmitatem dictorum Stephani filii Jacobi et domine consortis sue, prout per literas prefati conventus de Kapurnuk fuerant informati, fieri nequivisset, et per nos volentibus prescriptis partibus ad presentes octavas festi Nativitatis virginis gloriose iuxta continenciam literarumstrarum eo modo prorogata exstisset, ut eandem possessionariam divisionem inter pretactas partes preallegati homines regii presente testimonio predicti capituli Castriferrei modo superius declarato in eisdem octavis festi Nativitatis virginis gloriose sine diminucione et augmentacione aliquali facere, seriemque eiusdem possessionarie divisionis ipse partes in literis prenotati capituli octavo die ipsarum octavarum festi Nativitatis virginis gloriose nostro iudiciario examini reportare tenerentur, demum ipso octavo die earumdem octavarum occurrente, predictus Paulus filius Myxe pro se personaliter, pro dicto autem Cosma fratre suo cum procuratoriis literis sepedicti conventus de Kapurnuk ex una, ac prememoratus Stephanus filius Jacobi pro prenotata domina Margareta vocata consorte sua cum procuratoriis literis ipsius conventus de Kapurnuk parte ex altera ad nostrum iudicarium accedentes conspectum, nobis literas sepedati capituli Castriferrei rescripcionales presentarant, in quibus habebatur manifeste, quod ipsum capitulum Castriferrei unacum Laurencio filio Paznan de Terpen pro parte ipsorum Pauli et Cosme filiorum Myxe actorum ab una, ac Sydou de Myley pro parte dicte nobilis domine Margareta vocate, filie Nicolai dicti Kwer consortis Stephani filii Jacobi in causam

attracte parte ab altera hominibus regiis, hominem eorum magistrum Nicolaum socium et concanonicum ipsorum ad ea que in literis nostris compositionibus fuissent seriatim contenta pro testimonio transmisissent, qui demum unacum predictis Cosma et filiis Myxe pro se personaliter et pro predicto Paulo fratre suo cum procuratoriis literis conventus de Kapurnuk, ac Stephano filio Jacobi pro predicta nobili domina Margareta vocata consorte sua similiter cum procuratoriis literis dicti conventus de Kapurnuk astantibus, ad ipsum capitulum reversi eidem concorditer retulissent, quod ipsi iuxta informacionem evidentem literarum nostrarum compositionum in predictis octavis festi Nativitatis virginis gloriose ad faciem cuiusdam possessionarie porcionis predicti Nicolai patris ipsius domine Margareta vocate iuxta fluvium Kapurnuk in comitatu Zaladiensi existentis accessissent, quam vicinis et commetaneis eiusdem universis legitime convocatis partibusque personaliter astantibus, in privilegio domini Bele regis olim incliti regis Hungarie felicis memorie per predictos filios Myxe inibi in facie eiusdem in specie exhibito a primis metis in eodem privilegio contentis usque ad finales metas legitime reambulassent, reambulatumque cum omnibus utilitatibus eiusdem quibuscunque nominibus vocitatis, in superficie eiusdem existentibus, in duas divisissent partes coequales modo inferius declarato, cuius unam partem prefate domine Margarete consorti annotati Stephani filii Jacobi ac suis heredibus et posteritatibus, alteram vero partem ipsis Paulo et Cosme eorumque heredibus et successoribus statuissent iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas nemine contradictore existente; ita videlicet, quod recta medietas sessionum sive loci sessionarii premisse possessionarie porcionis sicut inciperet ab una arbore salicis et curreret versus plagam orientis ad quandam arborem nucis, et de ipsa arbore nucis adhuc ad eandem plagam usque ad longitudinem unius iugeris terre ab aquilone prefatis filiis Myxe, a meridie vero dicte domine Margarete, in una autem particula terre iuxta eundem locum sessionalem a plaga meridionali habita et existenti similiter recta medietas eidem domine Margarete a parte sessionis sue, alia recta medietas a meridie predictis filiis Myxe,

adhuc in eodem ordine similiter recta medietas alterius particule terre ipsis filiis Myxe a parte dicte porcionis eorum, alia iam a plaga meridionali memorate domine Margarete, duo iugera autem quatuor iugerum terre circa quendam fontem Zylkuth in vulgari vocatum habitorum et existencium a plaga meridionali sita et habita memoratis filiis Myxe, et alia duo ab aquilone existencia sepedicte domine Margarete; in particula vero terre a premissa loco sessionali versus orientem adiacenti, eciam recta medietas a plaga aquilonis existens et habita eisdem filiis Myxe, a plaga vero meridionali alia recta medietas prenotate domine Margarete; in particula terre siquidem iuxta premissam particulam terre longitudine versus plagas aquilonis et meridiei existenti recta medietas eidem domine Margarete ab occidente, alia recta medietas eiusdem ab oriente existens predictis filiis Myxe, quatuor eciam iugerum terre circa nemus possessionis Zanthou vocate sitorum et existencium, duo iugera a parte ipsius nemoris existencia memoratis filiis Myxe, alia duo ab occidente existencia domine Margarete prenotate, aliorum autem quatuor iugerum terre iuxta diverticula premissorum quatuor iugerum terre a parte meridionali existencium, duo iugera a plaga orientali sita et habita memorate domine Margarete, alia duo a plaga meridionali contiguata iamdictis filiis Myxe, una vero particula terre iuxta silvam vulgariter Weche vocatam a plaga meridionali existens cum quatuor iugeribus terrarum in eadem silva Weche vocata sitis et habitis prefatis filiis Myxe, ubi in diverticulo premissae particule terre ad plagam aquilonis due particule terre sepefate domine Margarete; his itaque condivisis iam a parte dicti loci sessionalis a plaga occidentali incipiendo recta medietas unius particule terre, sicut ipsa particula terre inciperet ab una magna arbore ilicea et curreret ad plagam meridiionalem ad unam metam terreant antiquam et aliam novam a plaga aquilonis sita et existens dictis filiis Myxe, alia recta medietas eiusdem a plaga meridionali a parte premissae possessionis Zanthou adiacens ipsi domine Margarete sepius nominate, particule autem terre in diverticulo premissae particule terre ab una magna arbore ilicea incipientis et versus plagam

meridionalem ad duas metas, unam terream et aliam arboream iliceam meta terrea circumdatam tendentis recta medietas a plaga aquilonis sita et habita prefatis filiis Myxe, et alia a plaga meridionali iamdictae domine Margarete, utrisque partibus cum earum utilitatibus et pertinenciis universis; iam recta medietas etiam unius particule terre in diverticulo premissae particule terre ad plagam orientalem adiacentis, a plaga aquilonis eisdem filiis Myxe, alia recta medietas a meridie ipsi domine Margarete, adhuc in eodem cursu ad plagam orientalem duo iugera terre sepius dictae domine Margarete, pro quibus una parva particula terre supra premissum locum sessionalem eorum habita et existens dictis filiis Myxe, item duo iugera terre quatuor iugerum terre inter pratum et quasdam arbores in vulgari jegunye vocatas a plaga meridionali sita et habita ipsis filiis Myxe, alia duo ab aquilone prelibate domine Margarete, prati etiam ipsorum ibidem existentis recta medietas a plaga septemtrionis eidem domine Margarete, et alia recta medietas eiusdem a plaga meridionali sita et existens sepius dictis filiis Myxe, etiam alterius prati ipsorum iuxta nemus habiti et existentis recta medietas a plaga septemtrionis domine Margarete supradictae, alia recta medietas a meridie filiis Myxe prenotatis cessissent et provenissent perpetuo possidere, quandam autem particulam terre ipsorum iuxta predictum pratum habitam et existentem pro communi usu fieri permisissent; silvas etiam et nemora ubique ad premissam possessionariam porcionem condivisam pertinencia communiter fruerentur et uterentur modo convenienti. Quarum literarum ipsius capituli ecclesiae Castriferrei visis et perlectis continenciis, cum nos predictos Paulum filium Myxe ac Stephanum filium Jacobi maritum et procuratorem legitimum prescriptae domine Margarete filie ipsius Nicolai dicti Kwer, in eo, utrum ipsi ac predicta domina et Cosmas filius Myxe prenotatus premissam possessionariam divisionem modo prehabito secundum continenciam literarum nostrarum ac capituli Castriferrei inter ipsos, videlicet predictam dominam consortem dicti Stephani ac annotatos filios Myxe factam et habitam conservare, aut eidem divisioni in aliquo contradicere velint aut ne, quampluries, prout

nostro incumbit officio, requisitos habuissemus, prefatus Paulus filius Myxe se et dictum fratrem suum predicta auctoritate procuratoria, ac eciam ipse Stephanus filius Jacobi prefatam dominam consortem suam, similiter pretacta auctoritate procuratoria, prenominatam possessionariam divisionem modo superius declarato inter ipsos factam et habitam, sine variacione aliquali perpetuo nunc et in posterum conservare et benivole acceptare velle affirmarunt. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem ipsis partibus presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas duximus concedendas. Datum Bude, duodecimo die termini prenotati. Anno domini M° CCC° quinquagesimo secundo.

A pecséttörődék rózsá- s zöldszínű selyemsodrton függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 643. 19. dipl. oszt. 4267. Közölve Kovács Nándor másolatából.

335. *A zalavári convent bizonyáglevelé, hogy Micsk bán fia Ákos, Rajk nevű birtok határjárásának ellene mondott. 1352. oct. 8.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala damus pro memoria, quod cum ad petitionem magistrorum Laurencii filii Herbordi et Nicolai filii Nicolai de Falcussy, fratrem Johannem sacerdotem unum ex nobis ad videndum et audiendum (...) ordinationes et erecciones metarum in facto possessionis Raik vocate, secundum tenorem literarum nostrarum priorum composicionalium inter predictos magistros Laurencium et Nicolaum et (...) magistrum Akus filium Michk quondam bani, qui demum ad nos reversus, nobis retulit conscienciose, quod sabbato die in octavis beati Michaelis prope preteritis predicti magistri Laurencius et Nicolaus unacum quamplurimis probis viris secum adductis, ad faciem possessionis predictae Raik vocate accessissent, et ipsum magistrum Akus aut suos procuratores tota die expectassent, ut secundum continencias priorum literarum nostrarum composicionalium inter se metas erigere debuissent, qui tamen magister Akus minime ibidem venisset nec eodem die aliquem pro se misisset sed (die dominico in termino) predictarum octavarum, idem magister Akus, Emericum castellanum suum

ad faciem predictae possessionis transmisisset, qui ipsum fratrem Johannem hominem nostrum, visis tamen et perlectis (litteris) super ereccione metarum confectis prius et perceptis, in persona domini sui ab omni ereccione metarum et ab aquavis (*így*) statucione prohibuisset, ordine iuris mediante, dicendo possessionem predictam Raik vocatam domini sui magistri Akus esse pleno iure, insuper adiecisset quod magister Akus sibi demandasset, quod prefati magistri Laurencius et Nicolaus in eo quod sibi assumssissent, non perseverassent, et ergo predicta possessio esset sua; unde pro ipsa quodlibet vinculum gravaminis vellet tolerare; ipsi vero magistri Laurencius et Nicolaus predicto Emerico castellano dixissent, quod metas terre quondam Nicolai filii Arnoldi secundum literas privilegiales erigere faceret, ipsi libenter easdem literas exhibuissent et consensum prebuissem; ad quod idem castellanus respondisset, quod dominus suus magister Akus sibi hoc facere non commisisset. Datum feria secunda post octavas beati Michaelis, anno domini M^o CCC^o L^o secundo.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a Kisfaludy es. ltárában. Nagy Imre.

336. *A zágrábi káptalan előtt Laczkfi Isván bán, Lednyeha nevű birtokot a Muraközben megszerzi. 1352. oct. 12.*

Capitulum Zagradiensis ecclesie, universis Christi fidelibus presentibus et futuris, presens scriptum inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magnificus vir dominus Stephanus tocius Slavonie et Croacie banus ab una, et Benedictus dictus Bela filius Benedicti filii Radyn de Sancto Johanne prope Kaproncham, ac Nicolaus filius eiusdem Benedicti parte ex altera, coram nobis personaliter constituti, idem Benedictus dictus Bela suo ac vice et nomine Mathei et Benedicti ac Johannis filiorum suorum, item prefatus Nicolaus filius eiusdem Benedicti, duas partes cuiusdam possessionis Ledenyha vocate inter Drawam et Muram existentis, ipsos in eadem possessione iure hereditario contingentes, in medio possessionum eiusdem domini bani de Drawa-Murakuz existentes, cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis

quibuscunque, quoquomodo vocitatis, videlicet terris cultis et incultis, usibus iuribus campis aquis pratis silvis et nemoribus, ac quibuslibet aliis pertinenciis ad easdem duas partes dicte possessionis spectantibus, sub metis et limitacionibus earumdem antiquis, quibus ab antiquo habite exstiterunt et possesse, dixerunt et confessi sunt se vendidisse dedisse tradidisse et assignasse, imo dederunt tradiderunt vendiderunt et assignaverunt coram nobis eidem domino bano et suis filiis et eorum heredibus heredumque suorum successoribus, pro quadam vinea sua in territorio ecclesie parochialis beati Nicolai confessoris de eadem Kaproncha, nunc inter vineas Zoryan iobagionis Johannis filii Georgii de Wrathna et Petri filii Kolar civis de eadem Kaproncha ac Leustachii filii Michaelis iobagionis magistri Stephani filii quondam Mykch bani de Struga, ut dixit constituta, eo iure quo ad ipsum dominum banum dicta vinea ratione ipsius banatus dino-scitur pertinere, eisdem Benedicto et filiis suis data similiter coram nobis et assignata per dominum banum supradictum, et insuper pro viginti quinque marcis denariorum monete nunc currentis, singulis marcis cum quinque pensis computatis, plene ab eodem domino bano habitis et receptis, sicut dixerunt, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas; nil iuris nilque proprietatis vel domini ipsi Benedictus et Nicolaus sibi vel eorum heredibus reservantes de eisdem, sed totum ius et proprietatem dictarum duarum parcium possessionis antedictae in ius et proprietatem dicti domini bani et suorum filiorum et heredum transferendo. Assummentes et obligantes nihilominus se dicti Benedictus et Nicolaus, ab omni quescione et accione, si quam ratione dictarum duarum particularum possessionis antedictae per filios ipsius Benedicti et fratres ipsius Nicolai vel per quempiam alium in futurum oriri quoquomodo contingeret, expedire ipsum dominum banum et suos heredes propriis eorum laboribus et expensis. In quorum premissorum testimonium et memoriam, presentes duximus sigillo nostro pendenti consignatas. Datum feria sexta proxima ante quindenas festi beati Michaelis archangeli, anno domini Millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo.

A pecsét veres selyemsodraton függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 516. 41. dipl. oszt. 4310. Közölve Kovács Nándor másolatából.

337. *Veszprém vármegye alispánja és szolgabírái Eörsi Miklós panaszára Felső-Eörsön bizonyos földek elfoglalása dolgában vizsgálatot teljesíttetnek. Veszprém, 1352. oct. 15.*

Excellentissimo principi domino Lodovico dei gracia inclito regi Hungarie, domino eorum naturali, Petho vicecomes Wesprimiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus, inclinacionem cum fidelissimo famulatu. Literas vestras nobis transmissas, recepimus honore quo decuit per hec verba: Nobilibus viris et honestis comiti vel vicecomiti et iudicibus nobilium comitatus Wesprimiensis, comes Th(omas) iudex curie domini Lodovici dei gracia regis Hungarie comitatusque de Turuch tenens honorem amicitiam paratam. Dicitur nobis in persona Nicolai filii Michaelis de Wrs, quod Andreas filius Nicolai de eadem Vrs quasdam terras suas arabiles potencialiter occupasset, easdemque perarari fecisset, lite tamen pendente inter ipsos; super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus unum aut duos ex vobis mittatis, qui ab omnibus quibus decet et licet et specialiter a vicinis commetaneis, sciat et inquirat de premissis omnimodam veritatem, et post hec prout vobis veritas constiterit premissorum, dicto domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, feria secunda proxima post festum beati Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o L^o secundo. Nos igitur vestro mandato parere cupientes ut tenemur, ad premissa inquirenda facienda Nicolaum filium Valentini vicecomitem nostrum et Stephanum filium Petri de Jutas unum ex nobis duximus transmittendos, qui postmodum ad nos reversi, nobis consona voce retulerunt, quod ipsi dominico die proximo ante festum beati Luce evangeliste nunc affuturum, ad villas Vrs superiorem et inferiorem accessissent, in eisdemque ab omnibus (quibus) decuisset, maxime a vicinis et commetaneis earundem possessionum, quorum terre arabiles coniunctim et vicinate iungerentur, huiusmodi scivissent de premissis veritatem, quod idem Andreas filius Nicolai in terra quadam

Pezye vocata tria iugera, et in eadem superiori Vrs similiter tria iugera terrarum arabilium occupasset sua auctoritate absoluta, et eisdem potencialiter uteretur, in preiudicium Nicolai prenotati; quaquidem inquisicione facta, ipsum Andream ab usu ipsarum terrarum ulterius percipiendo prohibuissent verbo vestre maiestatis. Datum Wesprimii, feria secunda proxima ante festum beati Luce evangeliste, anno autem prenotato.

Papíron, zárlatán három pecsétnyommal; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Vég hely D.

338. *I. Lajos király János veszprémi püspöknek megengedi, hogy Ereկ nevű birtokán minden keddi napon hetivásárt tarthasson.*
Buda, 1353. jan. 29.

Nos Lodovicus dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nos ad instantem et diligentem petitionem venerabilis in Christo patris et domini Johannis episcopi ecclesie Wesprimiensis dilecti et fidelis nostri, forum liberum ad possessionem predictae ecclesie sue Ereկ vocatam in Zala-diensi comitatu existentem, singulis feriis terciis singulis ebdomadis, sine preiudicio fororum convicinarum, perpetuo annuimus et concessimus celebrandum; igitur vos universos mercatores institores et forenses homines assecuramus et affidamus per presentes, quatenus ad dictum forum per nos in predicta possessione Ereկ ut premittitur celebrari concessum, cum vestris rebus mercimonialibus et aliis quibuslibet vendicioni exponendis, libere veniatis, et habitis ibidem vestris emcionibus vendicionibus et negociacionibus, ad propria vel quo volueritis, sine impedimento et molestia discedatis sub nostra proteccionem et tutela. Et hoc volumus in foris et locis publicis palam ubique facere proclamari. Datum Bude, feria tertia proxima post festum conversionis beati Pauli apostoli, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio.

Hátlapján a nagy felségi pecsét nyomaival; eredetije a veszprémi kápt. ltárában: Acta Episc. L. Ereկ. Nr. 1. Nagy Imre.

339. *A székesfehérvári káptalan jelentése I. Lajos királyhoz, János veszprémi püspök Nova nevű birtokának határjárásáról. 1353. mart. 6.*

Excellentissimo principi domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie, domino ipsorum naturali, capitulum ecclesie Albensis oraciones in domino debitas et devotas. Vestra noverit regia sublimitas, quod cum nos visis literis vestre maiestatis venerabili in Christo patri domino Johanni dei et apostolica gracia episcopo Wesprimiensi per anni circulum ad omnes actus legitimos generaliter graciose concessis, unacum Nicolao filio Michaelis de Wrs, cuius nomen inter alios pro homine vestre excellencie pro citacionibus, possessionariis reambulacionibus, inquisicionibus, prohibicionibus possessionum apud manus eiusdem domini episcopi habitatum faciendis in eisdem literis vestris conscriptum habebatur, magistrum Petrum de Beren socium et concanonicum nostrum pro testimonio hominem nostrum fidedignum ad reambulaciones quarundam possessionum eiusdem domini episcopi faciendas, Nova et aliarum pertinencium ad eandem Nova duxissemus transmittendum, idem ad nos reversi, nobis unanimiter retulerunt, quod ipsi feria quarta proxima ante dominicam Letare nunc preteritam, eandem possessionem Nova et alias pertinentes ad eandem per suas metas veteres circuentes pergirassent; cuius quidem possessionis Nova, sicut nobis in registro fuit reportatum per eundem hominem nostrum, mete taliter distingvuntur: quod prima meta incipit a parte meridiei circa fluvium Zebechke vocatum, et tendit per metas terreas et arbores pro metis positas ad partem occidentalem, et pervenitur ad quandam vallem que vulgariter Chastakuta vocatur, quas quidem metas usque ad hanc vallem Chastakuta vocatam licet Johannes filius Petri de Orozton famulus et officialis videlicet magistri Stephani filii Band rufi veras dixisset et in locis fore opportunis sitas, non tamen renovare easdem vel novas circa veteres metas erigere permisisset, dicens, quod si usque ad finalem reambulacionem eiusdem possessionis Nova mete pacifice et sine contradiccione erigi possent, extunc illas metas veras et

antiquas renovare permetteret, sin autem in aliquo loco metarum contradiccionis prohibicio fieret, tunc nec illas veras metas sineret renovare; item ab eadem valle modicum divertendo ad partem aquilonis, et ibi sunt due arbores ilicis metis terreis circumfuse, ubi idem Johannes filius Petri de eadem Orozton ab ipsa valle Chastakuta usque ad predictas arbores ilicis ut premissum est metis terreis circumfusas ab ereccione metarum eosdem in persona predicti domini sui prohibuisset, dicens ipsas metas in locis non opportunis sitas et positas; quem quidem magistrum Stephanum ibidem ad presenciam vestre maiestatis contra prefatum dominum episcopum eadem feria quarta citassent, octavas festi Pasche domini nunc venturas eidem pro termino assignando; item ad quasdam arbores quercorum a parte occidentis tenditur similiter metis terreis circumfusas, et ibi incipit meta Nicolai condam lani que separat possessionem eiusdem Nicolai condam bani a possessione Nova prenotata; dehinc per eandem partem itur ad tres arbores quercorum metis terreis circumfusas, circa quas sunt tres mete de novo erecte, et ibi venit ad quandam vallem parvam, et faciendo diverticulum ad partem aquilonis pervenitur ad duas arbores ilicis metis terreis circumfusas; deinde reflectitur ad partem occidentis, similiter pervenitur ad duas arbores ilicis metis terreis circumfusas; abhinc per eandem partem descendendo ad quandam vallem Piskyrwelgh vocatam, ubi circa quandam aquam erecta est una meta terrea, deinde vadit per eandem partem ad quasdam arbores ilicis metis terreis circumfusas, que pro metis angularibus habentur; deinde tendit ad partem aquilonis et per verticem cuiusdam monticuli, pervenit ad possessionem eiusdem Nicolai condam bani Sard vocatam, ubi magister Stephanus procurator eiusdem domini episcopi metas terreas et arbores quamplures pro metis positas extendisset, et ibi cadit supra eandem possessionem Sard in paludem, ubi a predictis arboribus pro metis angularibus positus usque ad paludem prenotatam, Lorandus filius Punyk famulus eiusdem Nicolai condam bani in persona eiusdem domini sui a metarum ereccione novarum et antiquarum renovacione eosdem prohibuisset; deinde per ean-

dem paludem procedendo, per eandem partem aquilonis tendit bene per magnum spacium, ubi nulla obieccio contraria fuisset, sed usque duplicacionem eiusdem vallis; abhinc in medio duplicacionis ipsius vallis ascendit et pervenitur ad quandam arborem magnam querci meta terrea circumfusam et cruce signatam; abhinc ad aliam arborem ilicis meta terrea circumfusam et cruce signatam; deinde flectitur ad partem orientis similiter ad arborem querci meta terrea circumfusam, que separat ipsam possessionem Nova a possessione eiusdem Nicolai condam bani Ozziug nominata; abhinc versus eandem partem orientis vadit ad quandam arborem ilicis meta terrea circumfusam, que pro meta angulari habetur, ubi Lorandus filius Punyk familiaris et officialis eiusdem Nicolai condam bani in persona eiusdem domini sui a duplicacione predictae vallis originali usque ad prefatam arborem pro meta angulari signatam, ab ereccione metarum prohibuisset, exceptis tribus metis quas erigere permisisset; deinde versus eandem partem orientis descendit ad quandam vallem et pervenitur ad quandam arborem ilicis pre aliis eminentiorem, meta terrea circumfusam et cruce consignatam, deinde ascendit ad quandam montem ubi est una arbor ilicis meta terrea circumfusa; abhinc descendit ad vallem, et de ipsa valle scandit ad monticulum quandam ubi una villa Benche vocata habetur situata, que est possessio Johannis filii Salamonis, Nicolai filii Stephani et Philippi Johannis rufi, ubi Antonius et Petrus famuli (eorum) Johannis Nicolai et Philippi in persona eorundem dominorum suorum, a predicta meta angulari usque ad villam Benche et ultra usque ad quandam arborem pro meta positam et signatam, ab ereccione metarum eosdem prohibuissent; quos quidem Johannem Nicolaum et Philippum ad presenciam vestre maiestatis ibidem contra ipsum dominum episcopum citassent, easdem octavas festi Pasche domini pro termino eisdem assignando; abhinc versus eandem partem orientis tendit ad metas cuiusdam possessionis Beech vocate, ubi nobiles eiusdem possessionis Beech erigere metas pacifice permisissent; dehinc versus eandem partem vadit ad fluvium Sebechke, et ad eundem fluvium cadendo, ipse fluvius pro meta habetur, et

currit ad priorem metam, et ibi mete terminantur possessionis Nova prenotate. His modo premissis peractis et eandem possessionem Nova distincionibus metarum consignatam relinquendo, sabbato proximo ante dominicam Letare nunc preterito, ad duas possessiones Pondulyag et Ratk vocatas, in quarum una videlicet in eadem Pondulyag ecclesia in honorem beati Benedicti asseritur consecrata, accessissent, et dum easdem sub nomine iuris episcopi ecclesie eiusdem Wesprimiensis recapere voluissent, Nicolaus villicus de Scebenya in persona Nicolai condam bani domini sui, a statucione dicte possessionis Pondulyag eosdem prohibuisset; quem quidem Nicolaum condam banum pro predictis prohibicionibus in ereccione metarum factis, per officiales et famulos suos superius modo premissis factis, et ob contradictorium prohibicionis obstaculum in statucione eiusdem possessionis Pondulyag factum, ad presenciam vestre maiestatis in facie possessionis Scebenya vocate, contra sepedictum dominum episcopum citassent, octavas festi Pasche domini prenotatas eidem pro termino assignando. Datum in octavis medii Quadragesime, anno domini M^o tricentesimo quinquagesimo tercio.

A székesfehérvári káptalannak Albert veszprémi püspök részére 1470-ben február 6-án kiadott átiratából. Orsz. lt. Ecclesiastica (Eppatus Veszprim.) 19. 16. Dipl. oszt. 4335. Nagy Gyula.

340. *A székesfehérvári káptalan előtt Gergely fia Gegő elismeri, hogy Pondulygh és Ráthk nevű birtokokat a veszprémi püspök jogán bírja. 1353. apr. 18.*

Nos capitulum ecclesie Albensis memorie commendamus per presentes, quod Gegow filius Gregorii filii Myke commorans in possessione Rathk, in nostri presenciam personaliter comparendo, dixit et confessus est oraculo vive vocis, quod apud ipsum due possessiones nominibus infrascriptis vocate haberentur: una Pondulygh in qua est ecclesia in honorem beati Benedicti constructa et edificata, ecclesie Wesprimiensis et episcopi eiusdem ecclesie, que fuit patri suo per quendam episcopum mediantibus literis obligata, quando-cunque placuerit eidem domino episcopo redimere, promptus

esset ad dandum eandem redimendam ; aliam vero possessionem eiusdem ecclesie supradicto nomine vocatam videlicet Rathk, sub nomine predialis et feudalis ab ecclesia Wesprimensi et episcopo eiusdem ecclesie dixit se habere et possidere, et similiter mediantibus instrumentis, que instrumenta reddidisse promptum ad ostendendum domino episcopo pluries memorato, quandocunque sue placuerit voluntati. Datum feria quinta proxima ante festum beati Georgii martiris, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio.

Hátán monorú pecsét nyomaival. Orsz. lt. Eccl. (Eppatus Veszprim.) 19. 15. Dipl. oszt. 4349. Nagy Gyula.

341. *Az alispán és szolgabírák előtt a Gurk fiának Andrásnak özvegyét és leányát illető hitbért és hozományt, Törek nevű birtokból, Miklós mester az egri püspök étekfogója, kiadja. Tapolcza, 1353. jul. 31.*

Nos magister .Baso vicecomes Zaladiensis magistri Stephani filii condam Mychk bani et iudices nobilium eiusdem comitatus memorie commendamus, quod domina Margareta filia Johannis relictæ Andree filii Gurk unacum filia sua Julna vocata, et Benedicto filio Gera marito predictæ filie sue ab una, item magister Nicolaus dapifer venerabilis in Christo patris domini Nicolai episcopi Agriensis ex altera parte coram nobis propriis eorum in personis comparentes, per easdem dominas propositum extitit concorditer et relatum, quod ipse dotem et res suas parorphanales ac quartam puellarem eiusdem filie sue in possessione Turek vocatæ habite de regni consuetudine ipsas tangentes, predicto magistro Nicolao et per eum suis heredibus pro quodam pecuniario precio in suis necessitatibus ab eodem magistro Nicolao in promptis denariis recepto, eidem magistro Nicolao commissent et relaxassent, commiserunt et relaxarunt iure perpetuo coram nobis vigore presencium mediante. Datum in Tapolcha, feria quarta proxima ante festum ad vincule (*így*) sancti Petri, anno domini M^o CCC^o L^o tercio.

Hátlapján három kis pecsét nyomaival ; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában. Zalad. 26. m. Nagy Imre.

342. *I. Lajos király a főispánt utasítja, hogy Rezneki György kiskorú fiait, Reznek, Cheplak, Szentgyörgy, Barabás és Izsófölde nevű birtokokban többi osztályos rokonaik ellen védje meg. Buda, 1353. aug. 15.*

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fideli suo magistro Stephano filio Mykeh quondam bani comiti Zaladiensi salutem et gratiam. Conqueritur nobis nobilis domina relicta Georgii filii Nicolai de Reznuk in sua, ac Petri et Johannis filiorum suorum in personis, quod quidam proximi sui et specialiter Stephanus filius Oliverii Clemens filius Salamonis Dominicus filius Gregorii, et Nicolaus filius Michaelis, in possessionibus eorum paternis in possessione eorum Reznuk ac Cheplak necnon Zenthgyurgh de iuxta Zala, Barabas et Isoufelde de iuxta Kerka existentibus, divisionem habere et acquirere niterentur; cum tamen iidem filii sui in tenera etate constituti, ut dicta domina referebat essent constituti (*igy*) et super hoc ipsi literas nostras haberent exemptionales, quas nobis eadem domina in specie presentavit; unde cum predicti Petrus et Johannes pueri in tenera etate sint constituti, nec in eorum causis quousque iidem legitimam et adultam perveniant in etatem, possint respondere, volumus et fidelitati vestre firmo regio sub edicto precipientes mandamus, quatenus predictos Petrum et Johannem pueros ut est expressum in tenera etate constitutos, in nullis causis et specialiter in acquisitione divisionaria possessionum prescriptarum, contra prescriptos Stephanum Clementem Dominicum et Nicolaum iudicare vel vestro astare iudicio compellere audeatis quoquomodo, imo eosdem quousque iidem legitimam et adultam perveniant in etatem, ut pro se et per se in causis eorum respondere valeant, in pretactis eorum possessionariis iuribus conservetis auctoritate nostra mediante. Datum Bude, in festo Assumcionis virginis Marie, anno domini M^o CCC^o L^o tercio.

Hártyán, vörös viaszba nyomott gyűrűs pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

343. *Miklós alispán Mákfai Bekét, ki Löcő nevű birtokot zálogban tartotta, Rezneki Gergely részére bírságolja. Kapornak, 1353. sept. 13.*

Nos comes Nicolaus viceiudex magistri Stephani comitis Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod cum secundum continenciam literarum citatoriarum conventus de Zala, Beke filius Beke de Makua in possessione Lveu vocata apud ipsum modo impignoracionis habita citatus, feria quinta proxima ante festum Nativitatis virginis gloriose contra Dominicum filium Gregorii de Reznuk coram nobis comparere debuisset responsurus; ipso itaque termino occurrente, predictus Beke filius Beke nec venit nec pro se misit responsalem, prefato Dominico coram nobis legitime expectato; unde nos eundem Bekem in iudicio trium marcarum decrevimus fore convictum contra Dominicum supradictum, si se racionabiliter non poterit excusare. Datum in Kapornuk, feria sexta proxima post terminum et diem annotatum, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio.

Papíron, záró pecséték maradványaival. Orsz. lt. N. R. A. 447. 32. dipl. oszt. 4384. Nagy Gyula.

344. *A cascári káptalan I. Lajos királynak jelenti, hogy Miklós fia Gergely fiait és leányait, Szentandrás Buryh és Csötörtökhely nevű birtokokba visszahelyezte. 1353. oct. 18.*

Excellentissimo principi et domino Lodovico dei gracia inclyto regi Hungarie domino eorum, capitulum ecclesie Castriferrei oraciones in domino debitas et devotas. Literas vestre excellencie omni honore quo decuit recepimus hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo Castriferrei salutem et gratiam. Noveritis, quod licet nos universas possessiones et possessionarias porciones quondam Gregorii filii Nicolai, qui inter cetera suorum maleficiorum genera per ipsum nostris regnicolis frequenter irrogata, diebus nuperrime preteritis, famulos et servientes magistri Johannis dicti Chwz de partibus transmarinis ad propria redeuntes latrocinaliter invadendo

spoliarat, et quamplurima bona eiusdem magistri Johannis abstulerat ab eisdem per eundem, magistrum Johannem fecerimus occupari; tamen quia libertate nobilium regni nostri per nos nuperrime eisdem gracie concessa requirente, filius pro excessibus et delictis patris sui, et universaliter innocentes pro offensis nocencium non debeant aggravari, fidelitati vestre firmiter precipientes mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Emericus filius Emerici homo noster de curia nostra ad hoc specialiter transmissus, possessionarias porciones Nicolai Oliverii Ladislai Stephani et Andree filiorum ipsius Gregorii, item dominarum Elena et Clara vocatarum filiarum eiusdem pro quarta earundem puellari provenientes, simul cum dote et rebus parorphanalibus nobilis domine Margaretha vocate relictæ eiusdem Gregorii de predictis possessionibus ipsius Gregorii plene debeat extradare, porciones autem possessionarias que de eisdem possessionibus ad porcionem propriam eiusdem Gregorii salvis porcionibus predictorum filiorum et filiarum ipsius, ac dote et rebus parafernalibus domine relictæ eiusdem remanentibus cesserint, relinquat eidem Johanni quousque filii eiusdem Gregorii vel alii quorum redemcioni eedem possessionarie porciones magis conveniunt, redimere poterunt ab eodem, pacifice possidendas. Et tandem omnium premissorum seriem nobis fideliter rescribere debeatis. Datum Bude, feria secunda proxima ante festum Nativitatis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o L^o tercio. Verum cum vestre sublimitatis preceptis obedire debeamus ut tenemur, cum prescripto magistro Emerico filio Emerici homine vestro, hominem nostrum magistrum Gregorium sacerdotem socium et concanonicum nostrum ad premissa negocia peragenda pro testimonio duxissemus transmittendum, qui postmodum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt eo modo, quod idem homo vester presente nostro testimonio prescripto, dominico die proximo ante festum beati Galli confessoris proxime preterito, possessionarias porciones Nicolai Oliverii Ladislai Stephani et Andree filiorum prescripti Gregorii, item dominarum Elena et Clara vocatarum filiarum eiusdem, pro quarta

puellari earumdem in possessionibus Zenthandurias Buryh et Chuturtukhel vocatis in comitatu Zaladiensi existentibus, eisdem filiis Gregorii et filiabus eiusdem provenientes, videlicet undecim sessiones seu loca sessionum, excepta et exclusa propria porcione predicti Gregorii, scilicet altera dimidia sessione in predicta possessione Buryh sita, eisdem filiis et filiabus dicti Gregorii simul cum dote et rebus parorphana-libus nobilis domine Margaretha vocate relictæ eiusdem Gregorii plene extradidisset. Porcionem autem de predictis possessionibus ad porcionem eiusdem Gregorii remanentem, scilicet prescriptam alteram dimidiam sessionem in possessione Buryh, reliquisset predicto magistro Johanni dicto Chwz, tandiu quousque filii eiusdem Gregorii vel alii quorum redemcioni eadem porcio possessionaria magis conveniret, redimere poterunt ab eodem, pacifice possidendas. Datum sexto die extradacionis possessionariarum porcionum prescriptarum, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio.

Hátán pecsét nyomaival. Orsz. lt. N. R. A. 587. 38. dipl. oszt. 4381. Nagy Gyula.

345. *A kir. titkos cancellár előtt a Nádasd nemzetségből való Pető fia János, Margitot Magyar Pál nejét a többek közt Pálhok nevű birtok elidegenítésétől tiltja. Buda, 1553. oct. 23.*

Nos Ladislaus prepositus ecclesie Chazmensis comes capelle et secretarius cancellarius domini Lodovici dei gratia regis Hungarie memorie commendamus, quod Michael filius Mathei, in persona ut asserebat Joannis filii Peteu de Makua de generatione Nadasd, eundem Peteu a permissione et commissione alienacionis possessionum omnium, hereditario iure ipsum Johannem et nobiles dicte generationis Nadasd contingencium, specialiter possessionum Derze in regno Slavonie ultra fluvium Drave, et Gelse (*így*) vocatarum in comitatu Castriferrei, et Paah nominate in Zaladiensi comitatu habitarum, quas nobilis domina consors magistri Pauli dicti Magyar, Margareta vocata, filia Ladislai filii Andree de eadem Gelse de predicta generatione Nadasd, quibuspiam quovis modo intenderet alienare, modo protestatorio prohibuit contradicendo, et eandem dominam ab

alienacione earumdem possessionum, quibusvis hominum, quavis ordinacione mediante facta et facienda, ac receptores quoslibet earumdem possessionum a qualibet recepcione perpetuacione et intromissione sui in factum earumdem, quavis racione habita et habenda, similiter per modum protestacionis contradicens interdixit predictus Michael coram nobis. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum beatorum Simonis et Jude apostolorum, anno domini M^o CCC^o L^o tercio.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárban: Zaladien. 27. — 1355-ben «sabbato ante Purificacionis» Mákfai Márk fia Pető Drugeth Miklós országbíró előtt hasonló tiltakozással él, az erről szóló bizonyságlevél u. o. 28. sz. alatt, valamint ugyanott Castriferrei 28. levéltári jelzet alatt megvan László császárai prépost és kir. titkos cancellár bizonyságlevele is Balázsnapján 1355-ben keltezve, mely szerint Huzyupah nevű Zala megyei birtoknak a budai apácák részére való elidegenítésétől Mákfai Márk fia Pető Magyar Pálnét tiltja. Nagy Imre.

346. *Tamás országbíró megkeresi a veszprémi káptalant, hogy Saághi Andrást és Eörsi Mihály fiait idézze meg. Buda, 1353. dec. 7.*

Amicis suis reverendis capitulo ecclesie Vesprimiensis, comes Thomas iudex curie domini Lodovici dei gracia regis Hungarie, comitatusque de Turuch tenens honorem, debite amicie et honoris continuum incrementum. Noveritis, quod cum Andreas filius Nicolai de Saagh, Nicolaum ac Dominicum filios Michaelis de Wrs legitime in causam attraxisset, et ipsa causa iuxta continencias quamplurium literarum nostrarum de termino in terminum dilatata, ultimoque ad octavas festi beati Martini confessoris nunc instantes prorogata extitisset, tandem ipsis octavis festi beati Martini confessoris occurrentibus, prefatus Andreas filius Nicolai personaliter ad nostram accedendo presenciam, contra eosdem Nicolaum et Dominicum filios Michaelis in figura nostri iudicii proposuit eo modo, quod iidem Nicolaus et Dominicus ipsum ab ingressu ecclesie in ipsa possessione Wrs fundate ac recepcione aque putei ibidem existentis pro usu suo, ipsum prohiberent, cuius prohibicionis racionem scire vellet ab eisdem; quo audito prefatus Nicolaus filius Michaelis pro se persona-

liter, pro ipso vero Dominico fratre suo cum procuratoriis literis vestris exurgendo, se et ipsum Dominicum fratrem suum per eundem Andream super eo, si solum premissa contra ipsos agere et proponere velit, vel aliam accionem aliquam contra ipsos habere et proponere intendat vel ne, informari postulavit; qui quidem Andreas se tunc ad presens non plura nisi premissa contra eosdem proposita agere velle indicavit; quo percepto prescriptus Nicolaus pro se et pro eodem Dominico fratre suo in contrarium eiusdem Andree obiecit tali modo, quod ipsi eundem Andream ab ingressu dicte ecclesie et recepcione aquarum putei in facie dicte possessionis Wrs habiti non prohibuissent, sed quidem Andreas aliam accionem contra ipsos habuisse dinosceretur, et ibidem in instanti in suorum verborum evidens documentum quasdam duas literas, unam domini Ladislai prepositi ecclesie Chazmensis comitis capelle et secretarii cancellarii dicti domini nostri regis composicionalem, feria quarta proxima post festum beati Michaelis archangeli proxime preterita, aliam vero vestram memorialem tercio die festi beate Elizabeth modo similiter proxime elapso confectas et emanatas nostro iudiciario examini presentavit, in quarum unius videlicet eiusdem comitis capelle regie litere continencia habebatur, quod Andreas filius Nicolai de Wrs personaliter ab una, item Nicolaus filius Michaelis de eadem pro se personaliter et pro Dominico fratre suo carnali cum procuratoriis literis vestris parte ab altera coram ipso comite capelle regie constituti, in accionibus predicti Andree arbitrio proborum virorum per partes equali numero ducendorum, presente vestro testimonio, quod per vos ad hoc transmitti predictis suis literis mediantibus ipse comes capelle postulasset, in dominica proxima ante festum beati Martini confessoris tunc ventura in villa Kwagowrs comitatus Zaladiensis fiendo, se sive predictas partes submisissent, ita quod pars ipsum arbitrium non acceptans vel suos arbitros finaliter arbitrari non faciens in tribus marcis ante litis ingressum solvendis contra partem alteram convinceretur eo, facto. In tenore vero litere vestre inter cetera comperimus haberi isto modo, quod vos ad instanciam peticionis parcium predictarum magistrum

Benedictum socium et concanonicum vestrum ad ipsum arbitrium audiendum et videndum duxissetis transmittendum, qui postea ad vos rediens vobis enarrasset, quod in predicta die dominica parcium arbitri in predictam villam Wrs convenientes, primo idem Andreas filius Nicolai proposuisset contra eundem Nicolaum eo modo, quod ipse Nicolaus unam sessionem in villa Wrs superiori existentem cum duobus iugeribus terre ipsius Andree per regiam maiestatem sibi collatam, que olim Lamperti fuissent, item in Pesce centum iugera terrarum arabilium per eandem regiam collacionem ipsum Andream contingencia occupando detineret, super quibus iusticiam sibi impertiri coram eisdem arbitris postulasset, contra quem ipse Nicolaus ex adverso respondens, premissam adquisicionem denegando, taliter replicasset, quod in dominio ipsius sessionis et predictorum iugerum terre in eadem Wrs existencium, avus et pater ipsius Nicolai et ipse Nicolaus semper et ab inicio pacifice et sine motu ac lite aliquali ad hominum recordacionem fuissent, tanquam titulo iuris hereditarii eandem possedissent et nunc ipse Nicolaus et Dominicus frater eius possiderent; ipsa vero centum iugera terrarum cum aliis terris in eadem Pesce habitis, ex collacione regia idem Nicolaus vigore instrumenti efficacis ad se allegasset pertinere. Quibus proposicionibus auditis et responsionibus factis ad easdem, quia per ipsos arbitros avum et patrem ac ipsum Nicolaum et Dominicum fratrem suum in dominio pacifico ipsius sessionis et duorum iugerum terre in eadem Wrs habitorum extitisse fuisset inventum, ipsaque centum iugera terrarum collacionis titulo regalis ad eundem Nicolaum et Dominicum fratrem suum pertinerent, ideo iuramento solius eiusdem Nicolai, ipsam sessionem et predicta iugera terre, in quindenis festi beati Andree apostoli tunc venturis deponendo, sibi perpetuari idem arbitri commisissent; qui si modo premissis in predictis quindenis super premissis iurare presummeret, ipse Andreas perpetuum silentium habere deberet ratione premissarum; item ipse Nicolaus contra eundem Andream modo arbitrario reconventionem faciens proposuisset eo modo, quod idem Andreas sex iugera terre sue, quorum quatuor in eadem Wrs et duo

in Pesce haberentur, lite pendente inter eos, idem Andreas occupando detineret; quo quidem Andrea premissam acquisitionem ipsius Nicolai negante, iuramentum ipsi Andree in predictis quindenis festi beati Andree apostoli deponendum indixissent, super iugeribus terre prenominate ambabus partibus predictum iudicium arbitrium acceptantibus et pro rato tenentibus alternatim; cumque vos propter absentiam notarii vestri tercio die confessionis predicti magistri Benedicti literas vestras predictis partibus dare nequivissetis, et emanatio ipsarum literarum ad secundum diem festi beate Elizabeth proxime preteriti fuisset prorogata, idem Andreas ad vestram personaliter accedens presenciam, emanationem predictarum literarum prohibuisset, dicens, quod predictum arbitrium nullo modo acceptans, se pene predicti honeris submitteret et gravamini in literis eiusdem comitis capelle contentis et expressis. Quarum literarum exhibitionibus factis et perlectis continenciis earumdem, cum nos discussionem premissae cause propter prelatorum et baronum nobiscum adiudicancium paucitatem in alterum diem prorogassemus, tandem prefatus Andreas filius Nicolai subterfugia queritando, a facie iuris et iusticie se penitus absentavit, per predictum Nicolaum filium Michaelis in sua et eiusdem Dominici fratris sui auctoritate procuratoria supradicta coram nobis prelati et baronibus ac nobilibus regni, ab ipsis octavis festi beati Martini confessoris viginti sex diebus continuis legitime expectatus; unde cum nos absque personali interessencia ipsius Andree filii Nicolai in premissa causa finem debitum facere non poteramus nec velimus, ex eoque nobis et baronibus ac nobilibus regni iudiciario pro tribunali nobiscum assedentibus, pretactus Andreas filius Nicolai contra eosdem Nicolaum et Dominicum filios Michaelis in dicta causa per viam iusticie ad debitum finem recipiendum et assummendum ad iuris tramitem invitari debere tenebatur, ideo vestram amiceciam presentibus requirimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes filius Nicolai de Chatar vel Nicolaus filius Valentini de Vamus aut Ladislaus filius Stephani sive Martinus filius Dominici nobiles de Wrs aliis ab-

sentibus homo regis, prenominatum Andream filium Nicolai verbo regio ammonendo, contra eosdem Nicolaum et Dominicum filios Michaelis ad octavas festi Epiphanie domini nunc proxime affuturas, in premissa causa non per procuratorem sed personaliter finalem decisionem recepturum ac de sua fugitiva recessione rationem redditurum evocet in presenciam regie maiestatis, insinuando ibidem ut si venerit et finalem decisionem in sepedicta causa receperit ac rationem sue fugitive recessionis redderit bene quidem, alioquin non obstante ipsius absencia, finem debitum imponemus in causa antedicta, tramite iuris observato, et post hec ipsius evocationis seriem cum tocius peracti negotii processu, ad predictas octavas festi Epiphanie domini domino nostro regi fideliter rescribatis. Datum Bude, vigesimo septimo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo tercio.

Papíron, zárlatán kerek pecsét nyomaival; eredetije a hg. Bathyány cs. körmendi ltárában. Véghely D. Ugyanott megvan a veszprémi káptalan idéző levele 1354. jan. 7-ről, mely szerint a káptalan a király egyik emberével «Johannem sacerdotem nepotem domini Stephani custodem ecclesie nostre» kiküldvén, ezek «ad possessionem Wrs ubi Andreas filius Nicolai residentiam habet personalem», megérkeztek, kit hon nem találván, neje által Eörsi Mihály fiaí ellen az országbíró elé megidézték.

347. *A vasvári káptalan bizonyáglevele Kávási Miklósnak és fiainak Tófej és Barlafölde nevű birtokaik határjárásáról. 1353. dec. 27.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei notum facimus tenore presencium quibus expedit universis, quod nos literas excellentissimi principis Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri recepimus reverenter, in quibus idem dominus noster rex nobis firmiter dabat in preceptis, ut cum Petro filio Johannis de Isabor homine eiusdem domini nostri regis, hominem nostrum pro testimonio mitteremus, coram quo idem homo regius possessionarias porciones Nicolai filii Gregorii de Kauas, Gyule et Jacobi filiorum eiusdem, Toufeu alio nomine Teuteus Barlafeulde, et possessionem quondam Nicolai filii Dominici ipsos contingentes, in comitatu Zaladiensi existentes, apud manus eorumdem habitas, vicinis et comme-

taneis earundem universis legitime convocatis et ipsis presentibus, ipsas per earum veras metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambularet, reambulatasque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter distinctas, relinqueret ipsas eisdem Nicolao filio Gregorii et filiis suis prenotatis eo iure, quo ad ipsos dinoscerentur pertinere, perpetuo possidendas si non fieret contradictum, contradictores vero si qui fierent, citaret ipsos contra eosdem ad regiam presenciam ad terminum competentem; et posthec facti seriem premissorum cum cursibus metarum, vel si necesse fieret nominibus contradictorum et citatorum ac termino assignato, eidem domino nostro regi fideliter rescriberemus. Verum quia preceptis ipsius domini nostri regis obedire debeamus, cum predicto Petro filio Johannis homine ipsius domini nostri regis, hominem nostrum Petrum clericum chori ecclesie nostre, ad premissa exsequenda et peragenda pro testimonio transmisimus; qui postmodum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod ipsi feria quarta proxima ante festum beati Thome apostoli proxime preteritum ad facies predictarum possessionariarum porcionum, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis accessissent, et ipsis presentibus easdem reambulassent per earum veteres metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo, reambulatasque et ab aliorum possessionariis iuribus metaliter distinctas, reliquissent ipsas eidem Nicolao filio Gregorii et filiis suis prenotatis eo iure quo ad ipsos pertinuissent perpetuo possidendas, nullo contradictore existente; nomina vero metarum earundem possessionariarum porcionum per ipsos iuxta veteres de novo erectarum hec sunt: primo incipit una meta terrea ab oriente angularis et currit per medium stacionis cuiusdam aque Toufeu vocate ad plagam occidentalem usque metas Pauli filii Ladizlai de Toufeu, que ad aquilonem predicto Nicolao filio Gregorii et filiis suis pretactis, et ad occidentem predicto Paulo filio Ladizlai, deinde versus aquilonem vadit usque metas possessionum Rokolyan et Bok vocatarum, ibique similiter unam metam terream de novo erexissent; abhinc ad meridiem vertitur iuxta quoddam stagnum seu locum aque, pervenit ad

priorem metam, que ad occidentem prescriptis Nicolao et filiis suis, et ad orientem Lorando filio Benedicti separant et distinguunt, ibique terminantur. In cuius rei memoriam perpetuamque stabilitatem eidem Nicolao et filiis suis prescriptis, presentes emanari fecimus literas privilegiales, pendenti sigillo nostro consignatas, medioque alphabeto intercisas. Datum decimo die ereccionis metarum prescriptarum, anno domini M^o CCC^o L^o tercio. Magistris Petro preposito, Dominico cantore, Michaele custode et Stephano decano ecclesie nostre existentibus.

Hártyán, függő pecsét nyomaival; fölül cyrographummal. Orsz. lt. N. R. A. 558. 25. Dipl. oszt. 4403. Nagy Gyula.

348. *A vasvári káptalan előtt Márk fia Pető, a Gersei Pethők öse, Magyar Pált s ennek nejét és fiát, Hosszúpáh birtok elidegenítésétől tiltja. 1354. jan. 8.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei damus pro memoria, quod magister Petew filius Mark de Makua coram nobis personaliter comparendo, magistrum Paulum dictum Magyar et dominam Margareta vocatam consortem ipsius, ac Ladizlaum filium eiusdem magistri Pauli, a vendicione impignoracione perpetuacione et quarumlibet alienacione, possessionum Hoyzypah Gerse et Derze vocatarum, in comitatibus Castriferrei Zaladiensis et Verechyensis habitarum, quibuspiam facta vel facienda, alios vero universos et quosvis ab occupacione, emcione, pro pignore recepcione, et se quovismodo intromissione, per modum protestacionis prohibuit contradicendo coram nobis. Datum in octavis diei Strennarum, anno domini M^o CCC^o L^o quarto.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival: eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában. Castriferrei 36. Nagy Imre.

349. *Az alispán megkeresi a zalavári conventet, hogy az Isabori Dénes fiának szolgálói által Bécsi Mátyás ellen Letenye nevű faluban és a becsehelyi vásáron elkövetett hatalmaskodások dolgában vizsgálatot tartson. Kapornak, 1354. aug. 29.*

Viris religiosus et honestis amicis eorum reverendis conventui ecclesie de Zala, Nicolaus vicecomes magistri Ste-

phani comitis Zaladiensis filii Mykch quondam bani et iudices nobilium eiusdem comitatus Zaladiensis, amiciciam paratam debito cum honore. Dicit nobis Mathias filius Stephani de Beych querulose, quod feria secunda proxima post festum beati Bartholomei apostoli proxime preteritum, Jacobus filius Olyveri de Ilwagh et Johannes magnus famuli magistri Johannis filii Dionisii de Isabor, duos currus et sex boves ipsos currus trahentes, Johannis filii Petri et Gregorii filii Pauli iobagionum eiusdem Mathie de eadem Beych in publica via procedencium, nullis eorum culpīs et meritis exigentibus abstulissent, et ipsos iobagiones durissime verberassent, nec eo contenti extitissent, tum post hec feria tertia ipse Mathias in villam Letenya rationem scire recepcionis ipsorum duorum curruum et boum ad eosdem Jacobum et Johannem accessisset, iidem contra ipsum insurgentes interficere voluissent, nisi fuge presidio evasisset; preterea nec his aduch (*igy*) contenti extitissent, feria quinta post hos dies proxime sequenti, cum idem Mathias ad forum generale in Bekhunhel celebratum pro suis negociis peragendis accessisset, ipsi Jacobus et Johannes hostiliter irruentes, ipsum similiter interficere voluissent et usque suam domum in dicta Beych habitam investigando effugassent, sagittis et gladiis evaginati; et quia voluntatem ipsorum in persona ipsius Mathie effectu mancipare nequivissent, in eadem possessione sua mares et mulieres ac puellas flore virginalenitentes durissime verberassent et fecissent verberari, in ipsius Mathie grande preiudicium et iacturam; super quo amiciciam vestram presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Gegeu filius Gregorii de Bachk, vel Andreas filius Gregorii altero absente homo noster, ab omnibus quibus dect et licet, de premissis sciat et inquirat omnimodam veritatem, et post hec prout vobis veritas constiterit premissorum, nobis vestri gracia rescribatis. Datum in Kapurnuk, feria sexta scilicet in die festi decollacionis beati Johannis Baptistae, anno domini M° CCC° quinquagesimo quarto.

A zalavári conventnek ugyanazon évben kelt jelentéséből, melynek eredetije megvan a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Nagy Imre.

350. *Drugeth Miklós országbíró előtt Tatamér fehérvári prépost a Sárosd folyón egy malmot Hanyi Mojus fiának Mihálynak átenged. 1354. sept. 15-dike körül.*

Nos comes Nicolaus Drugeth iudex curie serenissimi principis domini Lodovici dei gracia incliti regis Hungarie comitatusque de Turuch tenens honorem memorie commendantes tenore presencium significamus . . . . . universis, quod cum dominus Thatamerius Albensis ecclesie prepositus legitime citacionis modum observando, Michaellem filium Moyus de Hon . . . . . cuiusdam molendini Nogmolun dicti in fluvio Sarusd existentis, in regiam presenciam legitime contra se in causam attraxisset . . . . . prorogacionum cautelis intervenientibus ad presentes octavas festi sancti regis Stephani prorogative devenisset; tandem ipsis octavis festi sancti regis Stephani adherentibus, magister Stephanus theutonicus canonicus dicte ecclesie Albensis pro predicto domino Thatamerio preposito et capitulo prescripte ecclesie Albensis . . . . . eorundem ab una, ac prefatus Michael filius Moyus personaliter parte ab altera coram nobis constituti, confessi sunt ministerio vive vocis in hunc (modum) . . . . . (quod) per reformationem et compositionem proborum et nobilium virorum pacem parcium zelancium, in facto prescripti molendini Nogmolun dicti, obtenta . . . . . nostra concordandi licencia, taliter concordassent et concordarunt coram nobis, quod quia idem dominus prepositus et capitulum ecclesie Albensis prescriptum molendinum Nogmolun dictum in fluvio Sarusd habitum eidem Michaeli filio Moyus omni iuris tramite iure hereditario pertinere debere agnovissent . . . . . dominus prepositus et capitulum ecclesie Albensis predictum molendinum eidem Michaeli filio Moyus tamquam ius suum perpetuo et irrevocabiliter possidendum . . . . . remisissent et resignassent, imo idem magister Stephanus premissa procuratoria auctoritate in persona predictorum domini prepositi et capituli ecclesie Albensis . . . . . resignavit coram nobis; de iudicio vero habite pacis pretactus dominus prepositus et capitulum ecclesie Albensis nos velut iudicem eorum

ordinarium, in toto complacare tenebuntur, prout idem magister Stephanus procurator ipsorum premissa procuratoria auctoritate id benevole acceptavit et assumsit. . . . . perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas . . . . . simo die octavarum festi sancti regis Stephani predictarum, anno domini Millesimo CCC^o quinquagesimo quarto.

Függő pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

351. I. Lajos király beleegyezését adja, hogy Kövágóeörsi Mihály fia Miklós és Miske fiai Pál és Jakab, javaikban magszakadás esetében egyik a másika után örökösödjék. Buda, 1354. nov. 4.

Lodovicus dei gracia rex Hungarie Dalmacie Croacie etc. significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod nobiles viri magistri Nicolaus filius Michaelis, Paulus et Jacobus filii Myske de Kwuagowrs ad nostre serenitatis accedentes presenciam, sua laudabilia et fidelia servicia, que ipsi nobis et nostro regio diademati laudabiliter exhibuissent locis et temporibus opportunis, propalare curarunt, supplicantes exinde nostro culmini, ut si deo celi volente, cuius nutu omnia reguntur et disponentur, aliquem ipsorum sine masculinorum heredum solacio ab hac luce decedere contingerit, extunc omnes possessiones et porciones possessionarie hereditarie videlicet et emtieie ac impignoratice, in alterum ipsorum in vita remanentem derivari condescendi et pleno iure hereditario devolvi deberent atque possint; nos igitur consideratis eorumdem supplicationibus Nicolai filii Michaelis, Pauli et Jacobi filiorum Myske de Kwuagowrs predicta, regio favore eisdem occurrentes, de plenitudine regie potestatis hanc gratiam facientes specialem, ut si aliquem ipsorum absque heredum masculinorum solacio decedere contingerit, extunc universe possessiones et porciones possessionarie tam hereditarie quam emtieie et impignoratice, intra ambitum regni nostri existentes et habite et in futurum inveniende, in alterum in seculo versantatem (*így*) tanquam in fratrem condivisionalem remanere derivari et con-

descendi debeant atque possint. Datum Bude, feria tertia proxima post festum Omnium Sanctorum, anno domini M° CCC° L° quarto.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában. Véghely D.

352. *Az alispán és a szolgabírák Mákfai Bekének Rezneki Domo-
kos elleni ügyét elhalasztják. Kapornak, 1354. nov. 27.*

Nos Nicolaus filius Gregorii de Kauas vicecomes magistri Stephani comitis Zaladiensis filii Mykch quondam bani, item Stephanus literatus filius Stephani de Sebychke et Michael filius Petri de Peliskemellik iudices nobilium eiusdem comitatus Zaladiensis damus pro memoria, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum, feria quinta proxima ante festum beati Andree apostoli, Beke filius Beke de Makua pro gravamine iudicii novem marcarum primum coram nobis et per consequens coram iudice curie regie maiestatis convicti, Dominico filio Gregorii de Reznuk tres marcas ante litis ingressum solvere debuisset coram nobis; ipso itaque termino occurrente, idem Beke nec venit nec misit ad ipsam solutionem faciendam, predicto Dominico legitime expectante, ac tandem Jacobus faber cum procuratoriis literis patentibus capituli ecclesie Castriferrei pro eodem Beke domino suo comparens, exhibuit nobis literas excellentissimi principis domini Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri, annulari suo sigillo consignatas, anno in presenti feria tertia proxima post octavas festi beati Georgii martiris proxime nunc preteritas emanatas, in quarum tenoribus continebatur, ut propter suum exercitum universas causas regnicolarum suarum et specialiter causas predicti Beke ad quindenas residence ipsius sui exercitus prorogasset, unde quia propter paucitatem nobilium provincie de ipsa causa discutere minime volumus, pro eo eandem causam et solutionem ad quindenas datarum presentium duximus prorogandam, ita ut eodem die unacum nobilibus provincie deliberaliter decernamus de eadem. Datum in Kapurnuk, in die supradicto, anno domini M° CCC° L° quarto.

Papíron, zárlatán két pecsét maradványaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

353. *A veszprémi káptalan előtt a megye két szolgabírája, Ilmári Miklós és János részére, ezeknek a Rátold nemzetségből való Lőrincz fia János elleni perében szavatosságot vállal. 1354. nov. 29.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus per presentes, quod Nicolaus filius Pauli de Ilmar pro se personaliter, item pro Johanne filio Clementis fratre suo uterino cum procuratoriis literis honorabilis capituli ecclesie Agriensis sufficientibus ex una parte, item Paulus filius Omodei et Johannes filius Demetrii iudices nobilium de comitatu Zaladiensi similiter pro se personaliter et pro magistro Bosou filio Bas vicecomite eiusdem comitatus Zaladiensis, et infrascriptum honus seu gravamen per eosdem iudices nobilium in se assumere permittentes, si iidem magister Bosou in presenti pacis ordinatione obligatoria non persisteret refutando, parte ex altera coram nobis constituti, per eosdem propositum extitit pariter et confessum, quod ipsi propter bonum pacis et concordie unionem super omnibus nocumentis damnis iniuriis et quibuscunque turbacionum generibus, mutuo et alternatim usque ad hec tempora irrogatis seu perpetratis, iuxta proborum virorum ordinationem et composicionariam unionem, ad talem pacis concordiam devenissent et devenerunt coram nobis, quod ipse Nicolaus filius Pauli evocationem regiam quam per se et in Johannis dicti fratris sui persona propter suspicionem cause per magistrum Johannem filium Laurencii de genere Ratolth in presencia eorundem vicecomitis et iudicum nobilium mote, contra eundem magistrum Bosou et dictos iudices nobilium fecisset super translacione eiusdem cause in presencia regie maiestatis iudicande, ipsis magistro Bosou et Paulo filio Omodei ac Johanni filio Demetrii indulgisset et remisisset isto modo, quod iidem magister Bosou Paulus et Johannes expedicionem tocius pecunie seu omnium rerum, racione quarum idem magister Johannes ipsos Nicolaum filium Pauli et Johannem filium Clementis ad presenciam eorundem vicecomitis et iudicum nobilium citaverant, super eos-

dem aquirendarum, in se assumssissent, et eosdem Nicolaum et Johannem cum propriis rebus ipsorum ab eodem Johanne filio Laurencii expedire tenerentur, ut coram nobis assumserunt; si autem idem magister Johannes filius Laurencii ipsos Nicolaum et Johannem in iudicio sive extra iudicium pro eisdem rebus vexare conaretur, litem suscitando contra eosdem, extunc iidem magister Bosou, Paulus et Johannes, solucione sex marcarum, ita ut quilibet eorum duarum marcarum, ante litis ingressum et sine porcione iudicis eisdem Nicolao et Johanni persolvendarum, pro pena punirentur, prout se personaliter astantes et pro eodem magistro Bosou obligarunt coram nobis; omnia eciam iudicialia gravamina in quibus iidem Nicolaus et Johannes contra ipsum magistrum Johannem filium Laurencii in presencia eorundem convicti extitissent, tam pro porcione eorundem Bosou, Pauli et Johannis quam eciam partis adverse, eosdem Nicolaum et Johannem in se assummentes reddidissent expeditos et reddiderunt coram nobis; assummentes nihilominus iidem Paulus et Johannes, ut in quantum ipsi possent et valerent, eosdem Nicolaum et Johannem prefato magistro Johanni filio Laurencii et magistro Ladislao fratri suo recommendarent, tamquam ima summis unientes, pace invicem perpetuo fruituros. Datum feria sexta proxima ante festum beati Andree apostoli, anno domini M^o CCC^o L^o quarto.

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. ltárban, N. R. A. 1537. 86. dipl. oszt. 4464. Nagy Gyula.

354. *A veszprémi káptalan előtt Erenyei György a kiskorú Zsidi Antal nevében Zsid nevű birtoknak adományképen való felkérésétől és elfoglalásától az illetőket tiltja. 1354 körül dec. elején.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis damus pro memoria, quod Georgius filius Laurencii filii Petri de Enyereh nostra in presencia constitutus, in persona Anthonii filii Johannis filii Petri de Syd ut dicitur in tenera etate existentis et constituti, per modum prohibitionis et protestacionis nobis significare curavit, ut quidam homines predictam possessionem ipsius Anthonii Syd nuncupatam a regia maiestate

ipsis dari et perpetuo conferri impetrassent, unde predictus Georgius in an(tedicti) Anthonii persona, quemlibet hominem a dicte possessionis Syd vocitate impetracione occupacione detencione usufruc . . . . . quovisque quesito colore in eandem se intromissione, facta vel facienda, prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo coram nobis. Datum die dominico proximo ante festum beati Nicolai confessoris, anno domini M° CCC° . . . . . quarto.

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a Guary es. ltarában. Közölve Páur Iván másolatából.

355. *A budai káptalan bizonyáglevelé, hogy Erzsébet királyné több Páh nevű és Pókafölde nevű birtokokat Magyar Pálnénak korlátlan tulajdonába visszaadott. 1354. dec. 15.*

Capitulum Budensis ecclesie omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in domino sempiternam. Ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod cum nos, ad preceptivam ammonicionem serenissime principisse domine nostre domine Elisabeth dei gracia illustris regine Hungarie, discretos viros magistros Emiricum, Michaellem, et Petrum socios et concanonicos nostros in persona tocius collegii nostri, pro audienda ipsius domine regine infrascripta confessione destinassemus, demum iidem ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsa domina regina coram ipsis confessa extitisset se ad infrascripta obligando, quod licet per dominam Margaretam consortem magistri Pauli dicti Magyar filiam videlicet Ladislai filii Andree filii Chapou, quedam possessiones Huzyupah, Scenthanduryaspaha, Beurpah et Nogpokafelde in Zaladiensi, item Korlathfolua, Scyndafolde, et Olsar vocate in Vosvariensi comitatibus existentes, ipsam dominam Margaretam iure paterno contingentes, ob eterne retribucionis bravium, claustro virginis gloriose per eandem dominam reginam in Veteri Buda de novo fundato, et dominabus sanctimonialibus in eodem deo iugiter famulantibus, mediantibus aliis literis nostris privilegiabilibus perpetuo collate sint et existant, tamen presenti infirmitate et miserabili vite eiusdem domine Margarete in qua a

longinqui temporis spacio eadem torqueretur, misericorditer compaciens, moderative ordinando asumsisset, ut ipsa domina Margareta universos redditus fructus et utilitates pre-nominatarum possessionum, ut premissum est per ipsam dicto claustro collatarum, in pacifico et pleno dominio, ad modum et morem domini terre, absque omni inquietacione percipiendi, et si necesse habuerit, easdem vel aliquam ex ipsis cuicunque vel quibuscunque voluerit, vendendi vel impignorandi liberam haberet facultatem; insuper pro decimis dictarum trium possessionum Huziupah Scenthanduryaspaha et Beurpah vocatarum quas dicta domina Margareta in usus religiosorum virorum fratrum heremitarum ordinis sancti Pauli primi heremite per eandem dominam Margaretam in ecclesia beate Maria virginis in possessione Bodughazunpaha vocata et votivo felicitatis affectu locandorum ab episcopo diocesano, per debite compensacionis redemcionem perpetuo annectere nitebatur, eisdem fratribus heremitarum tales vel tantos proventus perpetuo valituros ordinaret, decimasque tocus possessionis Bodughazunpaha universas, eisdem fratribus ab apostolica sede toto suo posse prosegueretur perpetuo percipiendas. In cuius rei memoriam et firmitatem, presentes literas nostras privilegiales sigillique nostri munimine roboratas alphabeto interceisas, iuxta confessionem predictorum testium duximus concedendas. Datum per manus magistri Dionisii lectoris ecclesie nostre, secunda feria proxima post festum beate Lucie virginis, anno domini M° CCC° quinquagesimo quarto, (presentibus) viris discretis et honestis magistris Petro cantore, Johanne custode, Ladislao, Emerico, Petro, Michael, Cosma, Johanne et aliis canonicis in eadem ecclesia nostra deo devote famulantibus.

Zöld selyemről függő monorú pecsét maradványaival; fönt chyrographummal; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 27. a. Nagy Imre.

356. *Az alispán és a szolgabírák Váthkai Lőrinczet Váthkai Miklós megölésében ártatlannak nyilvánítják. Mánd, 1355. apr. 13.*

Nos magister Baso vicecomes Zaladiensis magistri Stephani filii Mychk condam bani et iudices nobilium dicti comitatus memorie commendamus, quod cum in congregatione generali universitati nobilium utrarumque parcium fluvii Zala, feria secunda proxima post octavas festi Pasche domini in Mand celebrata, iuxta modum et formam iudicative sentencie magistri Stephani filii Mychk condam bani domini nostri comitis Zaladiensis et iudicum nobilium dicti comitatus, Laurencius filius Deseu de Wathka, vigesimo quinto se nobilibus hominibus sibi similibus, feria sexta proxima post festum beati Georgii martiris, (in) villa Rednuk super potenciali interemcione Nicolai filii Laurencii de eadem Vathka contra dominam Elenam relictam dicti Nicolai filii Laurencii se expurgare teneretur, per Benedictum villicum de Scanthow detenti ut asserit ipsa domina prenotata, ipsumque Nicolaum recaptivatum (*így*) mortuus extitisset; in instanterque iam dicta domina Elena relicta predicti Nicolai literas serenissimi principis domini Lodovici dei gracia regis Hungarie nobis presentavit, in quarum tenoribus comperimus suo modo extitisse, ut nos scitaque (*így*) prius veritate de morte eiusdem Nicolai per eundem Laurencium illato, iusticie complementum super eadem morte iamdicti Nicolai mariti ipsius domine eidem domine absque dissimulacione aliquali, iusticie satisfaccionis complementum impenderemus congruentem, ipsoque termino adveniente, sepedictus Laurencius filius Deseu cum dictis suis cuniuratoribus, videlicet vigesimo quinto se nobilibus hominibus sibi consimilibus in ecclesia sancti Laurencii martiris in eadem possessione Rednuk habita, coram hominibus nostris ad hoc per nos deputatis, super prenotato homicidio iamdicti Nicolai mariti ipsius domine suum prestitit sacramentum, ipsa domina audiente et ab eodem recipiente, et quia regni consuetudo id exposcit, ut nos ipsum Laurencium filium Deseu contra annotatam dominam Elenam committi expeditum deberemus, ideo nos auctoritate nostra iudiciaria mediante, prenommatum Laurencium filium

Deseu contra sepredictam dominam Elenam relictam dicti Nicolai super homicidio ipsius Nicolai mariti sui commissimus expeditum pariter absolutum, vigore presencium mediantem. Datum die et loco memoratis, anno domini M^o CCC^o L^o quinto.

Hátlapján három pecsét maradványaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában Zaladien. 27. b. Nagy Imre.

357. *A zalavári convent I. Lajos királynak jelenti, hogy a midőn Benedek és Bodur fiait Aszivág (ma Sziág vagy Szilvág) és Szent György nevű birtokokba beiktatni akarták, Lendcai Miklós bán ellent mondott 1355. apr. 18.*

Serenissimo principi domino Lodovico dei gracia inclito regi Hungarie domino eorum conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala oraciones in domino debitas assiduas ac devotas. Literas regie serenitatis vestre infrascriptum continentes tenorem honore condecanti recepimus in hec verba: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fidelibus suis conventui Zaladiensi salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis Egidii filii Benedicti et Anthonii filii Bodur, quod possessiones Ozyuagh et Zenth-Gyurgh vocate in comitatu Zaladiensi habite, que per Nicolaum banum filium Stephani de Lyndua nunc occupate detinerentur, ipsorum essent et omni iuris tramite ad ipsos pertinerent, que recaptivacione indigerent; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael filius Benedicti vel Mathyas de Beych aut Adrianus filius Nicolai de Lyzkow aliis absentibus homo noster, ad facies prefatarum possessionum, presentibus vicinis et commetaneis universis legitime inibi convocatis accedendo, recipiat ipsas nomine iuris eorumdem, reaptivasque statuatur ipsas dictis Egidio et Anthonio eo iure quo ad ipsos dinoscitur pertinere perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem in nostram presenciam ad terminum competentem; et post hec seriem ipsius recaptivacionis et statucionis vel si necesse fuerit nomina contradictorum et citatorum, cum termino assignato, nobis fideliter rescribatis.

Datum Bude, feria quinta proxima post diem Cinerum, anno dei M^o CCC-mo quinquagesimo quinto. Nos itaque regie serenitatis vestre mandatis obtemperantes ut tenemur, unacum predicto Mathia de Beych homine vestro, religiosum virum fratrem Blasium presbiterum unum ex nobis fidedignum pro testimonio duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod idem homo regie serenitatis vestre sub ipsius fratris Blasii hominis nostri testimonio, feria quinta proxima ante quindenas festi Pasche domini proxime preteritas, ad faciem dicte possessionis Azyuagzenth-Gyurgh vocate, quam idem vestre serenitatis et noster homines unam possessionem fore nobis dixissent, accessissent, quumque eandem presentibus vicinis et commetaneis universis inibi legitime convocatis nomine iuris eorundem Egidii et Anthonii recapere et recaptivatamque eisdem statuere voluissent eo iure quo ad ipsos dinoscitur pertinere perpetuo possidendam, Nicolaus rufus villicus prefati domini Nicolai bani de Azyuag Zenth-Gyurgh antedicta, in persona ipsius domini Nicolai bani domini sui, ipsum hominem excellencie vestre dicto nostro presente testimonio non a reambulacione sed statucione dicte possessionis ipsis Egidio et Anthonio facienda prohibuisset, unde ipsum dominum Nicolaum banum die prescripta in eadem possessione Azyuagh Zenth-Gyurgh, contra eosdem Egidium et Anthonium ad octavas festi beati Georgii martiris proxime venturas in vestram presenciam citavisset. Datum tercio die diei nitacionis prenotate, anno domini superius expresso.

Papíron, záró pecsét nyomaival. Orsz. lt. N. R. A. 1538. 3. dipl. oszt. 4491. Nagy Gyula.

358. *A vasvári káptalan előtt Szentmihályi Péter fiának Haholdnak özvegye elismeri, hogy Szent Mihály, Bártortelek és Körmend nevű Zala vármegyei birtokokból járó hitbér és hozományi illetőségét még Lendvai Miklós bán atyja István kiadta. 1355. apr. 30.*

Capitulum ecclesie Castriferrei omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presentes literas intuentibus eternam in domino salutem. Acta mortalium transeumium ad posteros sua vetustate deleantur, solers hominum

sagacitas adinvenit, ut in scriptis singula reponantur memorie commendanda, proinde ad universorum noticiam tam presentium quam futurorum harum serie volumus pervenire, quod nobilis domina filia Nicolai filii Pauli de Beech relicta Hoholdi filii Petri de Zenthmihal comitatus Zaladiensis coram nobis personaliter constituta, confessa extitit organo vive vocis, ut olim magister Stephanus pater magnifici viri domini Nicolai bani regnorum totius Sclavonie Croacie Dalmacie, pro expeditione et satisfaccione dotis et rerum suarum parafernaliū de possessionibus prescripti Haholdi mariti sui Scenthmihal Baturtheluke et Kurmend vocatis, in predicto comitatu Zaladiensi exissentibus, sibi de iure debendarum, quinquaginta marcas denariorum promtorum latorum viennensium, marcam quamlibet cum decem pensis computando, eidem dedisset et persolvisset, et ipsa dicto magistro Stephano literas expeditorias super facto ipsarum dotis et rerum suarum parafernaliū emanari fecisset, que litere tempore quo castrum Lindua vocatum ab ipso magistro Stephano per Johannem filium Herici notorium infidelem sacre regie corone receptum extitisset, cum aliis quamplurimis literis eiusdem magistri Stephani recepte et perditae extitissent ac alienate; nolens igitur dictum dominum Nicolaum banum per filios fratres proximos ac ipsius posteritates ratione dictarum dotis et rerum parafernaliū suarum tractu temporis aliquo defraudari seu molestari, ideo ipsa tum ratione solucionis prefatarum quinquaginta marcarum per ipsum magistrum Stephanum pro ipsis dote et rebus parafernaliū suis primitus sibi facte, tum etiam pro multimodis benefaccionibus ipsius domini Nicolai bani a tempore decessionis dicti Hoholdi domini et mariti sui benigne et largiter impensis et exhibitis, eundem Nicolaum banum et suos heredes heredumque suorum successores, super predictis dote et rebus suis parafernaliū expeditos reddidisset, imo reddidit et commisit coram nobis expeditos per omniaque satisfactos. Cuius quidem domine fassioni et affirmacioni Emericus et Jacobus filii eiusdem domine de alio marito suo scilicet Georgio de Goztolia procreati, similiter personaliter adherendo, consensum prebuerunt et assensum per omnia liberalem;

universas eciam literas cuiusvis capituli aut conventus si que forent super facto dictarum dotis et rerum parorfanalium suarum per ipsam quibuscunque quovismodo date et concessae, vel in futurum fierent concedende cassas frivolas et inanes, prorsusque earum viribus carituras ac exhibitoribus suis nocituras commisit pronunciando vigore presencium mediante. In cuius rei testimonium et perpetuam stabilitatem, presentes concessimus literas nostras privilegiales sigillo nostro pendenti consignatas medioque alphabeto intercisas. Datum feria quinta proxima ante festum apostolorum Philippi et Jacobi beatorum, anno domini M^o CCC^o L^{mo} quinto, magistris Petro preposito cancellario serenissime domine Margarete tocius Slavonie Crovacie et Dalmacie ducisse, Michaelae custode, Dominico cantore et Damiano decano ecclesie nostre existentibus.

Hártyaszalagon függő pecséttel, alúl cyrographummal; eredetije az Orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 582. 47. dipl. oszt. 4511. Nagy Gyula.

359. *Az alispán és a szolgabírák Mindszenti Demeter panaszára a zalavári conventet megkeresik, hogy Lendvai Miklós bánnak és fiainak a Zala folyón a Csama szigetén egy malom építését tiltsa meg. Kapornak, 1355. aug. 6.*

Viris religiosus et honestis amicis eorum reverendis conventui ecclesie de Zala, Nicolaus filius Gregorii de Kauas vicecomes magistri Stephani comitis Zaladiensis filii Mykeh quondam bani, item Stephanus literatus filius Stephani de Sebychke et Michael filius Petri de Pyliskemellyk iudices nobilium eiusdem comitatus, amicitiam paratam debito cum honore. Dicit nobis Demetrius filius Ladislai de Mendzenth sua et Pauli fratris sui uterini persona, quod magnificus vir Nicolaus filius Stephani de Lyndua banus tocius Slavonie, Stephanus Franciscus et Johannes filii eiusdem, per iobagiones ipsorum de Novavilla et specialiter per Nicolaum filium Ladislai et Adrianum filium Andree ac filios ipsorum, subtus molendinum eorum in fluvio Zala, in insula Chama ad dictam possessionem Mendzenth pertinenti, in ipsorum preiudicium et adnihilacionem molendini eorumdem ab antiquo

constructi, facerent edificari, et dictam possessionem suam ipsi populi et iobagiones uterentur, viamque in terra ipsorum arabili et prato facerent minus iuste; quapropter amicitiam vestram petimus per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius filius Thome de Gethye vel Valentinus filius Adriani de Duba aut Johannes filius Pauli de Zenthmiclos sive Ladislaus filius Marcus de Tompafeulde aliis absentibus homo noster ad ipsam terram accedendo, eundem dominum banum et filios suos ac iobagiones ipsorum de dicta Novavilla, et specialiter prenominos prohiberet ab usu dicte possessionis Demetrii et Pauli filiorum Ladislai et faccione viarum ac edificacione molendini, iuris ordine observato manifeste, et posthec factum ipsius prohibicionis nobis vestri gracia rescribatis. Datum in Kapurnuk, feria quinta scilicet in die festi beati Sixti pape, anno domini M^o CCC^o L-mo quinto.

A zalavári conventnek a prohibicio után való másodnapon kelt jelentésében átírva, mely szerint a convent Marcus fiával Lászlóval a megye kiküldöttjével «Benedictum familiarem nostrum de Longavilla» kiküldvén, ezek Lőrincz nap előtt való vasárnap a prohibitiót a panaszlottak ellen teljesítették. A convent jelentésének eredetijét a h. Batthyányi cs. ltárában Körmenden őrzik. Nagy Imre.

360. *Szécsi Miklós országbíró halasztó levele a Mura melletti Szentgyörgy nevű birtok végett folytatott perben. Visegrád, 1356. máj. 8.*

Nos comes Nicolaus de Zeech iudex curie domini Ludovici dei gracia regis Hungarie comitatusque de Turuch tenens honorem damus pro memoria, quod instrumentalem exhibicionem quam dominus Nicolaus filius Stephani condam banus contra Mysich Gegeu Peder et Petrum de Scepthnuk in causam attractos, iuxta continenciam priorum literarumstrarum in octavis festi beati Georgii martiris in facto cuiusdam molendini in facie possessionis Scentgyurgh nominate in fluvio Mura habiti facere tenebatur coram nobis, ob regium preceptum literatorium nobi simpositum, ad quindenas residence exercitus regii nunc proxime movendi duximus peremptorie prorogandam. Datum in Wisegrad, octavo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o L^o sexto.

Papíron, záró pecsét nyomaival; eredetije az Orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 1538. 20. dipl. oszt. 4609. Nagy Gyula.

361. *I. Lajos király Gersei Petőnek Pacsa nevű birtokán hetivásár tartási jogot ad. Treviso ostroma alatt, 1356. aug. 1.*

Nos Lodovicus dei gracia rex Hungarie memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit universis, quod nos ad instanciam et diligentem supplicationem magistri Petew filii Mark de Makwa fidelis nostri, ac pro serviciis eiusdem, forum liberum ad quandam possessionem suam Pacha vocatam, in comitatu Zaladiensi existentem, singulis feriis secundis perpetue celebrandum duximus annuendum et celebrari in eadem admittendum, sine preiudicio fororum vicinorum; igitur vos universos mercatores et alios homines, causa fori ad dictam villam venire debentes et volentes, assecuramus et affidamus per presentes, quatenus ad dictum forum liberum in predicta villa eiusdem magistri Petew Pacha vocata, singulis feriis secundis ex presenti nostra annuencia perpetue celebrandum, libere veniatis, emcionesque et vendiciones vestras secure exerceatis in eodem, et peractis negociacionibus vestris foro in eodem, ad propria vel alias quo tenditis procedatis, salvis rebus et personis. Et hec volumus per fora palam ubique facere proclamari. Datum in obsidione civitatis Trevisane, in festo sancti Petri ad vincula, anno domini M° CCC° L° sexto.

Hátlapján a nagy felségi pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszthelyi ltárában Zaladien. 29. Nagy Imre.

362. *A vasvári káptalan előtt Hahóti Herbord utódai, Zala és Somogy vármegyei összes javaikon megosztznak. 1356. nov. 30.*

Capitulum ecclesie Castriferrei omnibus Christi fidelibus presens scriptum cernentibus seu intuentibus salutem in domino sempiternam. Quitquid in rebus temporalibus rite et racionabiliter peraguntur, licet caduca sint et transitoria habeantur, sapientum tamen interest futura prospicere, ut ea que in tempore aguntur ne simul cum lapsu temporum dilabantur. Proinde ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod

magister Laurencius filius Herbordi de Haholth et Jacobus filius eiusdem ab una, parte vero ab altera magister Nicolaus filius Nicolai filii dicti Herbordi de eadem Haholth comitatus Zaladiensis, coram nobis personaliter constituti, confessi extiterunt oraculo vive vocis eo modo, ut ipsi in possessionibus eorum infra declarandis talem inter se et eorum posteritates duraturam fecissent divisionem : quod primo in dicta possessione Haholth vocata ab occidente due sessiones a parte monasterii beate Margarethe virginis et martiris, magistro Laurencio et Jacobo filio suo, due vero ex opposito earumdem duarum sessionum iobagionum in alia platea ab oriente habita similiter a parte dicti monasterii, magistro Nicolao, et due sessiones iuxta easdem in medio platee ab oriente habite existentes magistro Laurencio et Jacobo filio suo, et due sessiones ex opposito earumdem in medio alterius platee ab occidente magistro Nicolao, et iterum due in dicta platea ab oriente habita iuxta sessiones magistri Laurencii et Jacobi filii sui existentes similiter magistro Nicolao, due autem sessiones in dicta alia platea ab occidente secus sessiones ipsius magistri Nicolai existentes magistro Laurencio et Jacobo filio suo cessissent, aliasque utilitates eiusdem possessionis et patronatum dicti monasterii in eadem habiti communiter, videlicet medietatem magister Laurencius et Jacobus filius suus, ac aliam medietatem earumdem utilitatum et patronatus ipsius monasterii Nicolaus tenebunt et possidebunt ; ceterum possessionem eorum Fölkusy vocatam in duas partes taliter divisissent, quod in prato Peleskeryte vocato ab oriente super unum signum metale incipiendo et ad partem occidentalem veniendo pervenit ad unam arborem cerasi retro ortum ipsius ville habitam, et ab hinc directe transit ad plateam eiusdem ville, ubi flectitur et transit in eadem platea ad aquilonem usque medium eiusdem ville, unde vertitur ad occidentem ad ecclesiam sancti Nicolai confessoris in eadem constructam, et de ipsa ecclesia similiter ad occidentem currit supra unum montem ad unam viam crucis, adhuc ad occidentem per quandam magnam viam que variatur de ipsa via crucis currendo et pervenit ad montem Palhege vocatum ; dehinc transit similiter ad occidentem usque

metas possessionis Sehtur vocate, et de ipsis metis vertitur et in camine (*igy*) moncium vinearum ad aquilonem longe eundo pervenit ad unam magnam arborem ilicis cruce signatam, et ab inde descendit ad unam vallem Rauazaswelg vocatam, et in eadem valle transit versus orientem usque terram Kysteluk nominatam et dumos spinearum prope eandem terram habitarum, et inde adhuc ad orientem pervenit ad unam viam magnam, et de ipsa via vadit ad finem unius particule terre Huzeufeld vocate a parte meridionali habitum, et descendit adhuc ad orientem ad unum dumum spinee iuxta magnam viam habitum, que venit de Bornuk, et in eadem via transit ad aquilonem exitque de ipsa via ad orientem et pervenit ad unum locum aquosum seu fontem Keukuth vocatum, et dehinc directe ad orientem transit usque aquam Peleske dictam, cuius quidem una pars ipsius possessionis Folkusy vocate ab aquilone habita intra predicta signa metalia existens, exceptis montibus vinearum, magistro Nicolao, et alia dimidietas eiusdem a dictis signis metalibus prout ipsa signa metalia ab oriente ab uno prato prescripto versus occidentem usque viam crucis in monte habitam ipsam medietatem ad partem meridionalem separant, ac ab una magna via supra seu prope quandam magnam arborem boricis vulgo iegenyefa vocatam habita incipiendo, usque metas dicte possessionis Haholth, et de ipsis metis ad aquam Peleske vocatam ipsa medietas adiaceret et existeret, simulcum hisdem utilitatibus intra iamdicta signa metalia existentibus ac terris extra portionem iamdicti magistri Nicolai usque metas possessionum Sehtur et Bornuk nominatarum versus aquilonem adiacentibus, magistro Laurencio et Jacobo filio suo, item una sessio in insula in eadem possessione Folkusy habita in qua olim prescriptus Herbordus residenciam fecisset personalem, simulcum quadam particula terre arabilis in eadem insula prope eandem sessionem ab aquilone habite, magistro Nicolao provenissent. Item possessionem eorum Felseu Sehtur similiter in duas partes videlicet per medium dicte ville ab oriente ad ecclesiam beati Adriani martiris in eadem constructam ad partem occidentalem divisissent, et una pars eiusdem ab ipsa ecclesia incipiens ad meridiem usque fontem Egurkuth voca-

tum et ad orientem ad metas possessionis Rayk dicte ac ad occidentem usque fluvium Varuchkawyze vocatum existens, magistro Laurencio et Jacobo filio suo, alia vero medietas eiusdem ab aquilone habita a prefata ecclesia beati Adriani martiris incipiendo usque metas possessionis Georgii filii Simonis ad partem aquilonis et versus orientem usque metas possessionum Bornuk et Rayk vocatarum adiacens magistro Nicolao. Item possessionem eorum Olsosehtur nominatam tali modo divisissent, quod ab oriente in fine ville Nemuthfalw dicte intra metas predictae possessionis Sehtur habite in latere cuiusdam montis incipit et descendit, abhinc ad aquilonem ad unam arborem pomi silvestris, et deinde iuxta ortum ipsius ville transit similiter ad aquilonem ac in diverticulo ipsius ortus tendit ad occidentem et pervenit ad plateam eiusdem possessionis Sehtur, ubi flectitur ad aquilonem et pervenit ad unum fontem Chobudkuta dictum, deinde vertitur ad occidentem pervenit ad unam viam et in eadem via transit ultra viam insulam in medio Kendereszygeth nominatam usque quandam viam crucis, ibique flectitur ad aquilonem et pervenit ad unam arborem ilicis cruce signatam, et ab ipsa arbore tendit ad occidentem et pervenit subtus seu infra quoddam molendinum Dankamolna dictum super fluvio Varuchka vocato habitum, et una pars seu recta dimidietas eiusdem possessionis Olso Sehtur vocata a metis prescriptis incipiens versus aquilonem adiacens, videlicet una villa Remete vocata in qua ecclesia in honore beate Marie virginis est constructa, similiter intra metas eiusdem possessionis habita Sehtur vocata, simulcum una platea dicte possessionis Sehtur ab oriente habita, quequidem medietas eiusdem possessionis Sehtur ad partem aquilonis usque prescriptum fontem Egurkuth vocatum et ad orientem usque metas possessionum Rayk et Haholth vocatarum adiacet et existit, magistro Nicolao, alia vero recta dimidietas, exceptis fenetis seu pratis in eadem possessione Olso Sehtur habitis seu ad eandem spectantibus, a predictis signis metalibus incipiens, videlicet predicta villa Nemuthfalu vocata ac una platea eiusdem possessionis Sehtur ab occidente habita versus meridiem usque metas possessionum Zenthlazlow Edelych et

Turul nominatarum adiacens et existens, magistro Laurencio et Jacobo filio suo; item fenetum eorum Kendereszygeth Zenaya vocatum omnino (*igy*) seu in toto simulcum medietate feneti seu prati Hothuanusystapaszygeth zenaya dicti in territorio eiusdem possessionis Sehtur vocate habitis, a sulco vulgo barazda dicto pro signo metali per partes communiter assignato incipiens et ad aquilonem adiacenti et existenti, magistro Nicolao, et alia dimidietas eiusdem feneti ad ipsum signum metale incipiendo versus meridiem adiacens magistro Laurencio et Jacobo filio suo; montes autem et tributa montium seu vinearum ubicunque locorum existencium qualicunque nomine vocitentur, ac silvas eorum Ozzenbyk Zagacya et Chakan vocatas, simulcum terris arabilibus inter prescriptas vineas seu montes vinearum habitis et existentibus, partes prescripte unanimi voluntate possidebunt; item terras arabiles indivisas ad possessionem eorum Folkusy vocatam a prescripta via que transit supra quandam magnam arborem boricis iegenye dictam, et ab altera via crucis in monte habitata incipiendo usque metas diete possessionis Sehtur vocate versus occidentem adiacentes, simulcum insula et terris in eadem insula habitis, exceptis curia et quadam particula terredicti magistri Nicolai prope eandem curiam suam ab aquilone habite, eodem partes communiter tenebunt et possidebunt; item possessionem eorum Bochfeulde nominatam sic divisissent, quod in una arbore pomi inter portas sessionum ipsorum propriarum incipiendo et inter easdem duas sessiones ad aquilonem transeundo pervenit ad unam arborem piri, et una pars eiusdem ville ab aquilone habitata ad partem orientalem usque magnam viam a predictis signis metalibus adiacens simulcum propria curia sua magistro Nicolao, alia vero pars eiusdem a dictis signis metalibus incipiens et ad occidentem ac meridiem existens et adiacens similiter cum propria curia ipsorum magistro Laurencio et Jacobo filio suo cessissent, aliasque utilitates eiusdem predictae partes, exceptis locis sessionalibus in divisione ipsis cessis, ac ortis sessionum earumdem communiter possidebunt. Nihilominus possessiones eorum in comitatu Simigiensi habitas inter se in hunc modum divisisse asseruerunt, quod possessio

Varad vocata magistro Nicolao, possessio vero Saarmellek dicta magistro Laurencio et Jacobo filio suo; item possessiones Zygeth et Felseupachuth vocate iuxta fluvium Nyarvyze dictum habite magistro Nicolao, et e converso possessiones Olsopachuch Lazlowzege nominate iuxta fluvium Renyewyze vocatum existentes magistro Laurencio et Jacobo filio suo prescriptis cessissent et provenissent perpetuo et irrevocabiliter possidende tenende pariter et habende in filios filiorum et heredum per heredes; possessiones autem ipsorum . . . azdy dictam secus eundem fluvium Renyewyze vocatum habitam et Bork ac Nemtyzeg vocatas iuxta prescriptum fluvium Nyarwyze dictum ab oriente habitas communiter tenebunt et possidebunt, hoc inserto, ut possessiones eorum quaslibet per manus alienas occupatas communi labore et expensa requirere et reinvenire, ac easdem inter se in duas partes, partes sepe dicte dividere assumerunt, hoc non pretermisso quod si qua pars . . . . . earumdem . . . . . divisionem et ordinationem . . . . . am retractare et infringere niteretur, extunc pars talis contra partem alteram in ipsa divisione et ordinatione pacifice perseverantem in centum marcis denariorum, salva et excepta iudicis . . . . . eo facto . . . . . per partes prenotatas extitit ordinatum et voluntarie assumtum coram nobis vigore presencium mediante. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes concessimus . . . . . llo . . . . . s, Datum in festo beati Andree apostoli, anno domini M° CCC° L° sexto; prepositura vacante, discretis et honorabilibus viris magistris Hermano custode et vicario per. . . . . Dominico cantore et Michaela decano ecclesie nostre existentibus et iugiter famulantibus regi sempiterno.

Eredetije hártján, a Kisfaludy es. ltárában őriztetik; a pecsét az okmány egy részével együtt leszakíttatott. Vég hely D.

363. *A veszprémi káptalan előtt Eörsi Miske fia Jakab egy rétét és tizenkét hold földet zálogba ad. 1357. febr. 25.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus per presentes, quod Jacobus filius Myske de Wrs ad nostram personaliter accedens presenciam est confessus,

quod ipse totum fenetum suum seu pratum in territorio eiusdem Vrs, sub quodam pallacio in loco vulgariter Horh vocato, pro porcione ipsum contingens, item ante idem pallacium duodecim iugera terre arabilis, cum uno molendino circa idem pratum existente seu decurrente, pro sex marcis denariorum nunc currencium, Nicolao filio Michaelis de eadem pignori obligasset isto modo, quod per revolucionem unius anni a data presencium, usus et fructus ac utilitates earundem terrarum, prati et molendini predictorum, percipiet plene et integre, preterita autem anni presentis revolutione, quandocunque poterit redimere, pro eadem summa pecunie, idem Nicolaus reddere eidem tenebitur sine difficultate aliquali. Datum sabbato proximo ante dominicam Invo-cavit me, anno domini M^o CCC^o L^o septimo.

Papíron, zárlatán kerek pecsét romjaival; eredetije Körmen-den, a hg. Batthyány cs. ltárában. Véghely D.

364. *Az alispán és szolgabírák Megyesi Finta fiának Jánosnak Gyepűi Gogán fia Szőke ellen esküt ítélnék. Rendek. 1357. apr. 28.*

Nos Johannes filius Salomonis vicecomes et iudices nobilium comitatus Zaladiensis damus pro memoria, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum magister Sceuke filius Gogan de Gepu personaliter astans, contra Johannem filium Finta de Megges in figura nostri iudicii sexta feria proxima post festum Pasche domini, proposuit in hunc modum, quod a tertia feria proxima ante dominicam Septuagesime, cuius in proximo preteriit revolutio annualis, serviente suo existente, aperto cellario suo hostio in rebus in cellario existentibus successive sine scitu suo furtive duodecim marcas valentes res in denariis et in aliis rebus subtrahendo, ad domum patris sui ad villam Megges retulit seu deportasset, quo percepto idem Johannes in predicta accione eiusdem magistri Sceuke se innocentem et immunem fore allegavit; unde ipso magistro Sceuke assercionem suam testimonio comprobare non assummente, adiudicantes commisimus, quod ipse Johannes filius Finta sexta feria proxima post festum beati Georgii martiris nunc ventura duodecimo se nobilibus sibi similibus coram nobis teneatur

prestare sacramentum, ut ipse de cellario eiusdem magistri Sceuke, res duodecim marcarum valentes non subtraxisset eidem, innocens esset et immunis. Datum in villa Rednuk, sexta feria supradicta, anno domini M^o CCC^o L^o septimo.

Zárlatán pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

365. *Az alispán és a szolgabírák bizonyáglevelé Kanizsai Benedeknek Libolcha nevű birtokán Homok-komáromi Bánd fia István által elkövetett hatalmaskodásról. Kapornok, 1357. jun. 8.*

Nos magister Ladislaus filius Nicolai de Velyke vicecomes magistri Stephani comitis Zaladiensis filii Mykeh condam bani, item Stephanus literatus filius Stephani de Sebychke et Michael filius Petri de Pelyeskemellik iudices nobilium eiusdem comitatus Zaladiensis damus pro memoria, quod Bekee nobilis de Kerechen famulus nobilis iuvenis magistri Benedicti filii Laurencii de Kanisa vice et nomine eiusdem magistri Benedicti domini sui ad nostram accedens sedem iudiciariam in Kapornuk habitam, nobis dixit querulose, ut feria quarta proxima post festum Pentecostes proxime nunc preteritum, Finta filius Jacobi officialis magistri Stephani filii Band de Humukkamar, Cosmas filius Stephani et Nicolaus filius Gregorii iobagiones et servientes eiusdem de eadem, cum aliis eorum sociis et complicitibus, potencialiter armatis manibus ad possessionem ipsius magistri Benedicti Libolcha vocatam irruentes, sex boves in eadem recepissent, Jacobum Moius et Andream filium Gurgus, nec non uxores Pauli filii Iwanko et Stephani, iobagiones prefati magistri Benedicti de eadem Libolcha letalibus vulneribus sauciassent, ex iussu et consensu magistri Stephani domini eorum prenotati, in ipsius magistri Benedicti preiudicium et iacturam; petens nos ut hominem nostrum transmitteremus, qui de premissis illatis seiret videret et inquireret omnimodam veritatem. Nos enim dignis iustis et legitimis eiusdem petitionibus annuentes, predictum Michaellem unum ex nobis iudicibus nobilium hominem nostrum destinavimus ad premissa exsequenda, qui demum ad nos reversus nobis retulit, quod ipse die dominico scilicet in octavis festi Pentecostes predicti accedendo, memoratos iobagiones prescripti magistri Benedicti vidisset fide

oculata in eorum cruoribus diversis plagis fore incumbentes, et demum diligenti inquisicione palam et occulte a nobilibus et innobilibus clericis et laicis seu cuiusvis status et condicionis provincie hominibus prehabita, hanc de premissis sci- visset veritatem, quod dicti officiales servientes et iobagiones prelibati magistri Stephani ex dictu eiusdem de Humukko- mar, ad possessionem prefati magistri Benedicti Libolcha vocatam potencialiter in die prefixo venientes, ipsos quinque iobagiones suos vulnerassent et sex boves abduxissent. Datum in Kapurnuk, in die festi Corporis Christi, anno domini M^o CCC^o L^o septimo.

Papíron, gyűrűs pecséték nyomaival, eredetije az Orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 449. 9. dipl. oszt. 4676. Nagy Gyula.

366. *Konth Miklós nádor Zala vármegye közgyűlésén az alispán, a négy szolgabíró és tizenkét esküdt bírák által megnevezett számos tolvajt, orgazdát, latrot, gyújtogatót, hamis pénzverőt, pecsét és oklevél hamisítót s más gonosztevőket fej- és jószágvesztésre ítél. Mándhida, 1357. jul. 29.*

Nos Nicolaus Konth regni Hungarie palatinus et iudex comanorum memorie commendamus, quod cum regia ben- initas multiplicatis malefactionibus regnique sui depredatori- bus, sua regia auctoritate nostrique officii palatinatus debito requirente pro extirpandis furibus, latronibus, falsariis seu falsorum sigillorum conservatoribus, ac quibuslibet malefa- ctoribus eradicandis, nos ad faciendas comprovinciales congre- gaciones ad quorumlibet comitatus regni sui destinasset, ad exterminacionemque eorundem malefactorum magistros Nicolaum dictum Nemze et Michaellem Zudar appellatum aule sue iuvenes nobiscum ad quelibet iura officii nostri pa- latinatus prosequenda deputasset, nosque auctoritate pre- missa universitati nobilium aliorumque cuiusvis status et condicionis hominum in comitatu Zaladiensi existencium, ad feriam secundam proximam ante festum beati Jacobi apo- stoli congregacionem proclamari fecissemus generalem; tan- dem ipso termino dicte congregacionis occurrente, dictis nobilibus predicti comitatus Zaladiensis ad ipsam congre- gacionem nostram prope villam Mandhyda congregatis, ab uni-

versitate nobilium predicti comitatus Zaladiensis duodecim rectos conscienciosos homines pro iuratis assessoribus et communi iusticia conservanda nobis petivissemus assignari, quiquidem communitas nobilitatis ipsius comitatus Zaladiensis pro iuratis assessoribus et communi iusticia conservanda, ac pro premissis exsequendis magistrum Stephanum filium Band rufi, Stephanum de Pethun, Andream filium Sal, Stephanum de Pacha, Johannem filium Michaelis, Georgium filium Gaztalya, Andream filium Johannis de Rayk, Paulum filium Pauli de Zalouk, Petheu filium Mark de Pacha, Nicolaum filium Philippi, Johannem filium Bartholomei de Bogud et Stephanum filium Pauli de Oruztun de medio universitatis ipsorum nobis assignarunt, qui demum una cum magistro Renoldo filio Renoldi vicecomite, Emerico filio Johannis de sancto Blasio, Nicolao filio Pauli de Halap, Johanne filio Demetrii de Hoby et Myke de Myle iudicibus nobilium dicti comitatus Zaladiensis, in eo, ut cunctis iusticiam conservarent, veritatem non opprimerent et falsitatem non rectificarent, quoslibet malefactores nobis nominatim enarrarent, tacto vivifice crucis ligno, ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque sacre corone regie conservandam firmissima iuramenta deponentes: Lenke iobbagionem ecclesie Zaladiensis de villa Rada, Johannem filium Gregorii in villa Nempty Nicolai filii Stephani bani commorantem, Ronka furem divagantem, Stephanum dictum Eretnuk iobagionem Johannis dicti Cheh, Petrum dictum Patryn furem puplicum, Johannem dictum Tenglich furem, Paulum filium Nicolai iobagionem Johannis Nicolai et Michaelis filiorum Petri de Berzenche hospitem eiusdem Johannis, Petrum filium Johannis famulum Nicolai filii Nicolai de Sehter in eadem Sehter commorantem, Nicolaum dictum Soldus iobagionem Nicolai bani de villa Kyrthus furem, Petrum filium Emerici iobagionem eiusdem Nicolai bani de eadem villa Kyrthus similiter furem, Nicolaum dictum Bokbel furem iobagionem Johannis filii Johannis de villa Zobur, Dominicum dictum Orrus eiusdem Johannis filii Johannis de Sancto Martino furem, Nicolaum dictum Ewr iobagionem Johannis filii Dionisii de villa Horvath furem, Thomam dictum Holnyahagiou iobagionem

Johannis filii Dionisii de villa Boberk furem, Paulum filium Ivan iobagionem eiusdem Johannis filii Dionisii de villa Lak furem, Thomam et Michaellem filios Benedicti iobagiones eiusdem Johannis de villa Isabur et eundem Johannem filium Dionisii de Isabur hospitem furum, Petrum dictum Fogas iobagionem Michaelis filii Moxus de villa Hony furem, Petrum dictum Voseggw famulum Stephani filii Andree de villa Chaby, Petrum filium Andree iobagionem Johannis filii Laurencii de villa Zeulch, Blasium filium Gregorii iobagionem regalem de Tapolcha, Andream filium Gregorii de eadem Tapolcha hospitem furum, Thomam filium Gregorii falsam monetam laborantem, Nicolaum dictum Cheh servientem Thome dicti Oruz furem, Johannem filium Michaelis iobagionem domini regis de Zanthou, Johannem filium Egidii in eadem Zanthou fures, Johannem Fudur dictum furem in eadem Zanthou, Beke filium Johannis iobagionem domini regis de Rezy, Lukas fratrem eiusdem latrones et domorum combustores, Paulum filium Mykou de eadem Rezy similiter domorum combustorem, Vydus iobagionem Stephani filii Ivahun de Huzyufalw, Nicolaum dictum Chyntalan famulum Ladislai filii Laurencii furem latronem, Johannem filium Hedruh nobilem de Zonbath furem et latronem, Johannem filium Dionisii de Zenthelesebeth falsorum sigillorum sculptorem, Blasium literatum iobagionem cruciferorum de Nova Curia in villa Vyner, Beke mancum de villa Demefolde in officiolatu Stephani filii Band, Matheum sacerdotem falsorum sigillorum conservatorem et falsarum literarum emanatorem, Johannem castellanum de Kemend Johannis filii Kokas, Ambrosium castellanum de eadem Kemend Herrici filii Kokas fures et hospites furum, qui in eodem castro Kemend falsas monetas et falsos denarios laborant, Petheu et Stephanum de Kamar hospites furum, Johannem filium Petri iobagionem Johannis filii Laurencii filii Emerici de villa Kedhyda, Johannem dictum Chutur iobagionem Lenkus dicti Dombou de villa Zalaalia, Johannem filium Petri dicti Boryu famulum Johannis filii Salamonis furem, Thomam iobagionem Stephani filii Ivahun de villa Rokolyan, Thomam servum Turus Thome filii Deseu puplicum furem, Johannem

dictum Talpas iobagionem Nicolai bani de villa Nempty, Petrum dictum Boryu iobagionem Johannis filii Salamonis de villa Takou et quatuor filios eiusdem fures, Petrum dictum Talpas iobagionem Nicolai bani de villa Nempty, Nicolaum filium Elye de eadem Nempty Nicolai bani, Petrum filium Georgii participem cum eisdem et hospitem eorundem, Barla famulum et iobagionem Johannis filii Johannis de Sancto Martino, Petrum dictum Zeurus iobagionem episcopi Vesprimiensis de villa Zepethnuk, Martinum filium Petri famulum Nicolai filii Andree filii Andree (*igy*) Paulum selavum iobagionem Stephani filii Joahun de Huzyfolw, Blasium Fudur hospitem furum de eadem villa, Andream filium Michaelis dicti Salman circa domum Barla, Stephanum filium Johannis filii Mathee in Chech residentem furem, Adryanum in villa Rezy residentem, Stephanum filium Budur in Talme residentem, Paulum filium Barla nobilem de Hetus, Paulum filium Heym nobilem de eadem, Michaellem dictum Kygou hominem popularem de Byksag, Georgium dictum Zolga famulum Johannis filii Dionisii de Isabor, Johannem filium Theodori qui famulus eiusdem Johannis fuisset sed nunc apud ipsum non existeret, et in tribus villis magistri Stephani filii Jvachiny, Huzyufolw, Rokolyon et Ferkend, multo plures sunt fures quam innocentes, pro publicis furibus et malefactoribus nominantes, ad debitam vindictam proscriptorum supportandam nobis assignarunt, de quorum multiplicibus maleficiis plurimi ipsi congregacioni nostre adherentes graves querimonias porrexerunt; qui quidem malefactores in sue culpabilitatis iudicium non (*igy*) numerus augeatur et eorum excresceret audacia importuna, ipsos in capitali sententia et amissione omnium suarum possessionum et bonorum ubilibet existencium, vigore presencium auctoritate regia et nostri palatinatus officii debito requirente, decrevimus convictos extitisse; quicumque autem nobilium vel alterius cuiusvis status et condicionis hominum eisdem malefactoribus a modo hospitalitatem prebuerit, penas eorundem malefactorum subportabunt; adhuc eciam ut eorundem malefactorum temeraria presumcio refrenetur et ipsi malefactores per continua mortis supplicia de regno evellantur, eadem regia auctoritate

nobis in hac parte per suam clemenciam delegata, officiique nostri palatinatus debito requirente, universis comitibus castellanis vicecomitibus et iudicibus nobilium eorumque vices gerentibus, ac universis nobilibus nec non civitatensibus et quarumlibet liberarum villarum, imo et simplicium villarum ac generaliter quibuslibet hominibus seu populis, cuiuscunque status et condicionis existant, vigore presencium concedimus et committimus, ut ubique et apud quoscunque sive in tenuis nobilium, sive in civitatibus seu villis et generaliter ubicunque locorum ex ipsis malefactoribus quemcunque aut quoscunque invenire poterunt, interficiendi suspendendi et quorumlibet supplicio feriendi, imo eciam quelibet bona eorum ipsis interfectis pro se habendi et recipiendi liberam habeant facultatem, absque strepitu iudicii aliqualis, nec quisquam ipsos predictorum malefactorum interfectores ratione mortis seu interfeccionis eorumdem malefactorum ac ablacionis bonorum suorum, coram quocunque iudice possit in aliquo molestare. Nos itaque vicecomes et iudices nobilium predicti comitatus Zaladiensis premissis congregacioni ipsius domini palatini interfuimus, premissa omnia et quevis singula premissorum cum eodem domino palatino communi consilio universitatis nobilium predicti comitatus ordinantes, et in testimonium sigilla nostra presentibus iuxta sigillum ipsius domini palatini duximus apponenda. Datum sexto die congregacionis predictae in loco prenotato, anno domini Millesimo CCC^o quinquagesimo septimo.

Papíron, hátlapján csupán egy pecsétnek nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában, Zaladien. 29 a. Nagy Imre.

367. *A casvári káptalan bizonyáglevele Isabor nevű birtok felosztásáról. 1357. aug. 3.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei, damus pro memoria, quod cum secundum seriem et continenciam literarum domini Ladislai prepositi ecclesie Chasmensis comitis capelle et secretarii cancellarii domini Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri exinde confectarum, inter Martinum filium Lamperti de Isabor, Dominicum et Gregorium filios eiusdem ac Johannem filium Lorandi de eadem ab una, item

Petrum filium Johannis et Georgium filium suum de dicta Isabor parte ab altera, in octavis festi beati Jacobi apostoli proxime preteritis, coram duobus nostris testimoniis, in facie eiusdem possessionis Isabor arbitrium fieri debuisset, tandem magister Dominicus cantor et Michael clericus chori nostri, ad videndum et audiendum ipsum arbitrium per nos destinati, deinde ad nos reversi nobis concorditer retulerunt eo modo, quod partes prescripte cum eorum arbitratoribus in termino et loco prescriptis coram ipsis comparendo, primitus idem Martinus et filii sui ac Johannes filius Lorandi omnia literalia instrumenta eorum, in facto porcionum ipsorum possessionariarum in eadem Isabor habitatum confectas, videlicet literas privilegiales comitis Pauli olim iudicis curie regie, ac Dionisii quondam palatini et literas conventus Zaladiensis, iidem vero Petrus et Georgius filius suus privilegium condam serenissimi principis domini Stephani olim regis Hungarie in facto possessionarie porcionis condam Andurnuk filii Pauli, ac privilegium domini Ladislai similiter olim regis Hungarie super facto possessionarie porcionis quondam Petri filii Bors Borsfyapeturfeulde vocate emanatum, nec non literas patentes prefati comitis Pauli iudicis curie regie inibi exhibuissent; quarum quidem literarum exhibicionibus factis, auditisque obieccionibus et proposicionibus parcium premissarum, iidem arbitrii inter ipsas partes taliter arbitrati extitissent, quod si idem Martinus filius Lamperti quinto se nobilibus sibi similibus, uno videlicet propinquiore commetaneo prescripte possessionis Isabor vocate hominibus, in facie prescripte possessionarie porcionis condam Andurnuk filii Pauli inter partes litigiose habite, quam prefati Petrus filius Johannis, Georgius filius suus nomine possessionarie porcionis quondam Petri filii Bors appellarent, in octavis festi beati Michaelis archangeli nunc proxime venturis coram nostro testimonio per nos ad id deputando, discalciatis pedibus, resolutis cingulis, terram super capita ipsorum levando et imponendo, super eo, ut ipsa possessionaria porcio inter dictas partes litigiosa non Petri filii Bors, sed prefati Andurnuk filii Pauli fuerit et extiterit, sacramentum prestare presumserit, extunc iidem Petrus et Georgius filius suus rectam medietatem ipsius possessionarie

porcionis litigiose condam Andurnuk filii Pauli, prescriptis Martino et filiis suis ac Johanni filio Lorandi dare deberent et assignare, si vero iuramentum prestare nollet vel non posset, tunc ipsa possessionaria porcio litigiosa ipsi Petro filio Johannis et Georgio filio suo remaneret perpetuo possidenda; hoc inserto, quod prescripti Petrus et Georgius filius suus unum ex commetaneis dicte possessionis Isabor vocate, seu coniuratoribus prescripti Martini, deponendi habebunt facultatem. Nihilominus secundo die predictarum octavarum festi beati Michaelis archangeli proxime venturo eodem partes prenotatam possessionem eorum Isabor vocatam in duas partes et coequales, videlicet particulariter, unam scilicet particulam Martinus et filii sui ac Johannes filius Lorandi, et aliam particulam Petrus filius Johannis ac Georgius filius suus, et sic in toto ipsam possessionem inter se dividere tenebuntur, et quameunque particulam una pars dividerit, altera pars inibi porcionem pro se eligendi habebit facultatem; cuius quidem possessionis Isabor nuncupate una recta medietas Martino et filiis suis ac Johanni filio Lorandi, et alia similiter medietas eiusdem Petro filio Johannis et Georgio filio suo suprascriptis cedi deberent et provenire perpetuo possidende. Datum tercio die diei arbitrii prenotati, anno domini M^o CCC^o L^o septimo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában, Ignota Misc. 48. Nagy Imre.

368. *A fehérvári káptalan a pannonhalmi és pilisi apátoknak jelenti, hogy János veszprémi püspöknek az eörsi és sasadi plébánosok ellen folyt perében több egyházi és világi tanúkat megidézett.*

1357. aug. 28.

Viris religiosus et honorabilibus amicis suis Syfrido sancti Martini sacri montis Pannonie et Henrico de Pylisio monasteriorum abbatibus, Jauriensis et Wesprimiensis diocesis capitulum ecclesie Albensis sinceram et mutuam in domino charitatem. Cum amicie puritate literas vestras recepimus, mandatis vestris, tamquam auctoritate fretorum apostolica in hac parte, parentes prout decuit reverenter hunc tenorem continentes: Syffridus sancti Martini sacri-

montis Pannonie et Henricus de Pilisio monasteriorum abbates Jauriensis et Wesprimiensis dioc(esis), sapientibus et discretis viris ac dominis capitulo Albensi salutem, et mandatis nostris, imo verius apostolicis firmiter obedire. Noverritis, quod in causa que vertitur inter venerabilem in Christo patrem et dominum Johannem dei et apostolica gracia episcopum Wesprimiensem ex una parte, et Michaellem ecclesie parochialis sancti Martini de Wrs ac Benedictum de Sasagh ecclesiarum rectores, plebanos appellatos ex altera in Romana curia, tescium audiencia utriusque partis, nobis a sede apostolica est commissa; ideo vestram discrecionem requirimus et nihilominus auctoritate apostolica qua fungimur in hac parte precipiendo mandamus, quatenus unum aut duos ex vobis ad citandum testes, quos discreti viri ac domini Blasius archidiaconus Budensis et Nicolaus archidiaconus Simigiensis, procuratores predicti domini episcopi duxerint, nominandos et transmittatis, ut sexta feria proxima post festum sancti Bartolomei apostoli proxime venturum in villa Tata in monasterio sancti Petri ordinis sancti Benedicti Jauriensis diocesis, hora prime coram nobis debeant comparere, ad iurandum dicere veritatem super his, de quibus fuerint interrogati; ceterum diem citacionis et terminum assignatum ac nomina citarorum tescium nobis in vestris literis rescribatis. Datum Bude, feria sexta proxima ante festum Assumcionis beate virginis proxime venturum, anno domini M° CCC° L° septimo. Nos itaque vestris mandatis tamquam apostolica in hac parte fretorum auctoritate parentes, unum ex nobis videlicet magistrum Fabianum socium et concanonicum nostrum ad premissam citacionem duximus transmittendum, qui postea ad nos veniens nobis retulit isto modo, quod ipse feria secunda proxima post festum beati regis Stephani proxime preteritum et diebus sequentibus ad id sufficientibus Petrum de Beer, Jacobum de Keztel, Nicolaum de Ereke, Stephanum de Rezy, Johannem vicearchidiaconum de Zantow, Paulum de Paah, Nicolaum de Thomey, Johannem de Kaal sancti Benedicti, Blasium vicearchidiaconum de Kaal, Johannem de Pechel, Stephanum ecclesie sancti Martini, Paulum ecclesie sancti Jacobi de Newegh, Zenkem de Keyk, Mathiam

de Wrs, Stephanum de Wita ecclesiarum sacerdotes de archidiaconatu Zaladiensi; item Johannem de Wasun, Stephanum de Bylge, Mauricium de Kezy, Michaellem de sancto Stephano, Demetrium de Pula sacerdotes ecclesiarum de archidiaconatu Wesprimiensi; item Martinum de Rupul, Johannem de Boyun, Egidium de Maach, Johannem de Zolad, Stephanum de Chychol, Thomam de Echen et Johannem de Nogberen sacerdotes in archidiaconatu Simigiensi; item Michaellem presbiterum de Bandhyda; item laicos nobiles, Michaellem de Chala, Georgium filium Thome de Nemty, Johannem de Tothdurugd, Jacobum Endere de Kyrch, Paulum de Zederegh et Ladislaum de Sarusd, quos predicti procuratores eiusdem domini episcopi Wesprimiensis pro testibus citandis nominassent, in domiciliis eorundem citasset iuridice eosdem insinuantes committendo, ut feria sexta predicta in eadem villa Tata ubi locus pro audientia tescium scribitur pro termino assignatus, hora prime coram vobis debeant comparere, de quibus fuerint per vos interrogati, dicturi veritatem. Datum in festo beati Bartholomei apostoli, anno autem supradicto.

Hátlapján hosszúkás pecsétördékkal, eredetije a veszprémi kápt. házi ltárában, Lad. 109. fasc. miscell. 29. Vég hely D.

369. A főispán és a szolgabírák bizonyítják, hogy midőn a Zala folyó nyugoti részén lakó nemesekkel és nem nemesekkel Egerszegen közgyűlést tartottak, Kiskallósi Dénes és társai a kanizsaiakat Kiskallós birtok elfoglalásától tiltották. Egerszeg, 1357. dec. 4.

Nos magister Stephanus filius Mich condam bani comes Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod in congregacione nostra generali universitati nobilium et innobilium partis occidentalis fluvii Zala feria quarta proxima post festum beate Katherine virginis et matris in villa Egersceg celebrata, Dionisius filius Martini et Jacobus filius eiusdem nec non Nicolaus filius Johannis de Quiskolus (*így*) de medio aliorum exsurgentes, per modum protestacionis nobis significare curaverunt, quod Johannem filium Laurencii, Stephanum episcopum Zagrabiensem et Benedictum filios Laurencii, ac universos alios, utilitates et

quoslibet proventus Kiscolus possessionis ipsorum uterentur, in grande eorum preiudicium et gravamen, unde ipsi eosdem supradictos de Kanisa et quoslibet alios ab usu fructuum et quarumlibet utilitatum prefate possessionis ipsorum et alia quavis callida et sinistra intromissione se in eandem facta vel facienda, prohiberent imo prohibuerunt contradicendo et contradixerunt prohibendo coram nobis. Datum sexto die congregacionis predictae, in loco memorato, anno domini M° CCC° L° septimo.

Papíron, záró pecséték maradványaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 438. 8. dipl. oszt. 4697. Nagy Gyula.

370. *A főispán és a szolgabírák bizonyáglevelé, hogy Márk fia Pethő, Böröndi Vas Lőrincznek elégtételt akart adni, de ez a szolgabíró előtt nem jelent meg. 1357. Kapornak, dec. 15.*

Nos magister Stephanus filius Mykeh quondam bani comes Zaladiensis et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod cum secundum continenciam priorum literarum nostrarum formam nostri iudicii exprimentium, Petheu filius Mark de Pacha feria tertia proxima post festum beati Nicolai confessoris, ordine iuris, presente uno ex iudicibus nobilium, ex parte Andree filii Nadal iobagionis sui Laurencio dicto Vos de Berend iusticiam et iudicium in eadem possessione sua Pacha vocata impendere debuisset, et demum ipso termino occurrente, ad videndam et audiendam ipsius iusticie impensionem comitem Myke filium Nicolai de Myle unum ex iudicibus nobilium transmissemus, tandem idem comes Myke ad nos reversus nobis retulit, ut ipse Laurencius dictus Vos ad ipsum iudicium et iusticie recepcionem non venisset nec misisset, predicto Petheu et Andrea iobagione suo coram ipso et aliis probis hominibus nobilibus et innobilibus legitime expectantibus. Datum in Kapurnuk, feria sexta proxima post festum beate Lucie virginis, anno domini M° CCC° L° septimo.

Papíron, zárlatán három pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 29. b. Nagy Imre.

371. *A zalavári convent előtt Marczalmelléki János, Marczal nevű birtokot a vindornyamelléki nemeseknek a zálogból kibocsátja.*
1358. jan. 4.

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod Johannes filius Michaelis dicti Buku de Marzalmellike ab una, item Ladislaus et Petheu filii Bed de Lak nobiles de iuxta Bindurna (*így*) in suis, nec non Benedicti et Colomanni uterinorum fratrum suorum personis parte ex altera, coram nobis personaliter constituti, idem Johannes ministerio vive vocis est confessus, quod ipse totam possessionem Nicolai filii Ladislai hereditariam proximi eorundem Bed, Marzol vocatam, quam predicti Bed, Ladislaus, Petheu et Petrus filius Bartholomei mediantibus patentibus literis fratris Johannis prepositi monasterii beate virginis de Jurle et conventus loci eiusdem, pro septem marcis et dimidio fertone promtorum denariorum viennensium, Michaeli ac sibi et Nicolao filiis dicti Michaelis pignori obligassent, eadem pecunie summa ab eisdem Bed plenariter habita et recepta, cum fructibus et utilitatibus suis universis sub eisdem metarum distincionibus quibus sibi et predictis suis fratribus eandem pignori obligassent, eisdem filiis Bed remisisset reliquisset et pacifice resignasset, imo remisit et resignavit eisdem coram nobis presencium testimonio mediante, manus suas a dato presencium de dominio impignoracionis prescripte possessionis et eius utilitatum universarum excipiendo; cuius quidem possessionis metis a plaga meridionali vicinatur possessio Peech, et inde separantur a predicta possessione generacionis Peech, et vadunt ad quatuor salices arborum in una radice directe exaltatas, ab aquilone vero meta lapidea vicinatur, et circumquaque predicti filii Michaelis vicinantur; literas eciam quascunque idem Johannes super facto impignoracionis premisse possessionis Marzol confectas haberet et emanatas, cassas inanes et prorsus viribus carituras reddidisset Johannes antedictus. Datum quarto die festi Natalis domini anno eiusdem M^o CCC^o L^o octavo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a Nemz. Muzeumban. Nagy Imre.

372. *A veszprémi káptalan bizonyáglevelé, hogy Pös fia György a király alsóeörsi jobbágya Eörsi Miklóstól két hold földet elfoglalt. 1358. febr. 10.*

Nos capitulum ecclesie Vesprimiensis damus pro memoria, quod cum nos ad petitionem Anthonii vicecomitis Wesprimiensis de (*igy*) Stephani filii Tyba de Jutas et Stephani de Ech iudicum nobilium de eodem, Michaellem sacerdotem de Poloznok ad infrascriptam inquisitionem faciendam unacum Johanne filio Dominici iobagione castri, ex transduccione Nicolai filii Michaelis de Wrs transmissemus, tandem iidem ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod ipsi in dominica proxima post festum Conversionis beati Pauli apostoli proxime preteritum, ad possessionem Wrs accedentes et in eadem ac aliis villis circumiacentibus a nobilibus ac ab aliis cuiusvis status et condicionis hominibus huiusmodi scivissent veritatem, quod duo iugera terre eiusdem Nicolai filii Michaelis in territorio eiusdem Wrs existencia Georgius filius Poos iobagio domini regis de Olwrs sua auctoritate absoluta occupasset, que tamen duo iugera eiusdem Nicolai semper ab inicio fuissent hereditaria et ad eundem deberent pertinere. Datum sabbato proximo ante dominicam Esto mihi, anno domini M^o CCC^o L^o octavo.

Papíron, zárlatán kerek pecsét romjaival; eredetije a hg. Batthyány cs. körmendi ltárában őriztetik. Ugyanott őrzik Konth Miklós nádor birságot végzését 1358. júl. 28-ról, mely szerint a nádor Poós fiát Györgyöt a főntebbi ügyben Mándhidára a Zala vármegye részéről tartott közgyűlésre maga elé idéztette, de ő nem jelent meg. Véghely D.

373. *A zalavári convent előtt György a tornai paulinusok priorja és az erenyei paulinusok vicarius a Erenyei István egy részről, más részről Erenyei András fia Péter, Tóttós-Erenye és Apsa nevű birtokokban birtokot cserélnek. 1358. mart 9.*

Conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala omnibus Christi fidelibus presentis pagine scriptum intuentibus salutem in eo qui est omnium vera salus. Quoniam oblivio noverca veritatis humanorum actuum seriem et dispositiones hominum a memoria alienare consuevit, ideo con-

gruum esse videtur humane vite rectoribus easdem ob memorie immortalitatem vivacibus literarum notulis, que humane utilitati utiliter suffragantur, perenniter stabilire. Sciat ergo tam presentis quam futuri temporis posteritas, quod religiosi viri fratres Georgius prior de Thorna et vicarius fratrum heremitarum ecclesie in honore beate virginis in possessione Eneruh constructe ac Stephanus de eadem ab una, item magister Petrus filius Andree nobilis de predicta Eneruh coram nobis personaliter constituti, per easdem partes propositum extitit et relatum ministerio vive vocis, quod ipsi et alii fratres dicte ecclesie matura deliberacione prehabita, talem permutacionis contractum, seu concambium inter se et eorum posteritates perpetuo duraturum fecissent, quod predicti fratres Gregorius et Stephanus de voluntate et benivola permissione confratrum suorum ecclesie beate virginis antedictae ut dixerunt, unum fundum seu possessionem in fine ville Thutus Eneruh vulgariter iuxta duas sessiones per Thomam filium Emerici nobilem de predicta Eneruh ac prelibatum Petrum filium Andree fratris eiusdem Thome datum et concessum, fratribus deo famulantibus in eodem, a parte aquilonis in linea occidentali predictae ville habitum et existentem, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, item octo iugera terrarum arabilium de terra eorum Apsa vocata iuxta angulum silve Mark appellate, que vulgariter Markerdesewsege vocitatur, a parte aquilonis adiacencia, item in predicta villa Thutus Eneruh similiter dicta in linea a parte occidentali duas mansiones integras iuxta finalem sessionem existentes, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis universis, memorato magistro Petro filio Andree dedissent donassent et contulissent, imo dederunt et contulerunt eidem per se suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo possidenda tenenda pariter et habenda, necnon ad manus eiusdem et suorum heredum vigore presencium pacifice assignando; e converso vero prelibatus magister Petrus filius Andree quadraginta iugera terrarum suarum arabilium in ordine seu consignacione in exitu eiusdem ecclesie fratrum heremitarum iuxta terras arabiles, eisdem fratribus iuxta continenciam literarum privilegialium

domini prepositi monasterii beate virginis de Jurle et conventus loci eiusdem traditas et assignatas habita et existencia, tanta quantitate quantum aratrum perlustrare seu perarare consuevit, in uno fine ad aquilonem et alio fine ad meridiem protelata, que inquam terra eorumdem fratrum ordinis heremitarum dictis literis privilegialibus prepositi et conventus de Jurle predictorum simul cum illis quadraginta iugeribus supradictis ad numerum et quantitatem septuaginta iugerum terrarum arabillum se extendit, salvis iuribus eorumdem fratrum in dictis literis prepositi et conventus expresse nominatis, simul cum fenili a parte meridiei eidem terre adiacenti, prescriptis fratribus heremitis et ecclesie beate virginis modo consimili dedisset tradidisset et assignasset, imo dedit et assignavit eisdem premissis modo pacifice et irrevocabiliter possidenda tenenda et habenda. Ut igitur huius permutacionis series inconcussa perseveret nec ullo unquam tempore irritum possit revocari, presentes literas nostras privilegiales eisdem fratribus heremitis et ecclesie beate virginis duximus concedendas, hoc eciam declarato, et per ipsum magistrum Petrum ad suum honus in se sponte assumpto, quod ipse ab omnibus et specialiter filiis suis processu temporis ipsos fratres heremitas et ecclesiam beate virginis impetentibus ratione premissorum propriis laboribus et expensis expedire tenebitur et in singulis premissorum pacifice conservare, ita eciam, quod nullus successorum priorum in dicta ecclesia beate virginis pro tempore constituendorum, premissa possit revocare. Datum feria sexta proxima ante dominicam Letare, anno domini M^o CCC^o quinquagesimo octavo.

I. Lajos királynak 1367. 10-mo kal. Maji kelt átiratából, mely «vir religiosus et deo devotus frater Petrus prior provincialis fratrum ordinis sancti Pauli primi heremite regulam vero beati Augustini profitencium, suo ac prioris ac conventus sui ordinis claustris scilicet b. virginis de Enereh nominibus» előadott kérésére iratott át és erősített meg, egy másik 1339-ki oklevéllel egyetemben. I. Lajos király privilegiuma megvan eredetiben az orsz. lt. dipl. oszt. 5367. Ugyanott az eredeti is megvan; dipl. oszt. 4375. Nagy Imre.

374. *Az alispán es a szolgabírák előtt Rendeki Miklós, Ladi Istvánt a tomaji határban bizonyos birtok elfoglalásától tiltja. Tapolcza, 1358. máj. 30.*

Nos magister Nicolaus filius Petheu vicecomes Zaladiensis et iudices nobilium de eodem damus pro memoria, quod Nicolaus filius Andree de Rednuk, accepto homine nostro Petro filio Laurencii de Toth et presente eodem homine nostro, quandam terre particulam sibi impignoratam magistrum Stephanum filium Laurencii de Lad et suos iobagiones ab usione utensione eiusdem particule terre intra metas possessionis Tomey vocate existente, universos eciam homines similiter ab usione utensione prohibuisset et prohibuit coram nobis auctoritate presencium mediante. Datum in Tapolcha, feria quarta proxima ante festum Corporis Christi, anno domini M° CCC° L° octavo.

Papíron, zárlatán két pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában, Zaladien. 29. c. Nagy Imre.

375. *A vasvári káptalan előtt Béri Miklós, Nagydobron nevű birtok felében Csáfordi Markalf ledny-utódai beiktatásának ellentmond. 1358. jun. 12.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei memorie commendamus, quod Ladizlaus filius Nicolai de Chaford in persona Nicolai filii (Stephani) filii Johannis domini sui de Beer ad nostram personaliter accedendo presenciam, per modum protestacionis nobis significare curavit, quod cum in quindenis sancte Trinitatis proxime preteritis, nobiles domine Elena Els et Katherina neptes Markalphi de dicta Chafurd ad medietatem possessionis Noghdobron vocate in qua ca(pella in honore) beati Georgii martiris habereter fabricata, in comitatu Zaladiensi existentis int(roduci)et sibi ipsis statui facere voluissent, ipse in persona nec non vice et nomine prelibati Nicolai filii (Stephani) domini sui inibi personaliter in facie dicte medietatis ipsius possessionis Nogdobron adherendo, eisdem regio et nostro hominibus ipsi statucioni predictae medietatis possessionis Nogdobron contradixit prohibendo, et prout tunc sic et nunc contradiceret imo ut premissum est, in

persona prelibati Nicolai domini sui prohibuit contradicendo et contradixit inhiendo coram nobis. Datum feria tertia proxima post quindenas festi sancte Trinitatis prenotatas, anno domini M^o CCC^o L^o octavo.

Papíron, zárlatán pecséttel; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

376. *Konth Miklós nádor I. Lajos királynak jelenti, hogy a szántói és tátikai királyi jobbágyságok a Vátkai családbeliek birtokának egy részét elfoglalták. Mándhida, 1358. júl. 28.*

Excellentissimo principi domino Ludovico dei gracia inclito regi Hungarie, domino suo, Nicolaus Konth regni eius palatinus et iudex comanorum fidelitatis constanciam cum desiderio famulandi. Literas vestre celsitudinis nobis directas annulari vestro sigillo consignatas recepimus hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex Hungarie fideli suo magnifico viro domino Nicolao Konth regni sui palatino, salutem et graciam. Dicitur nobis et domine regine genitrici nostre carissime, in personis Dionisii et Laurencii filiorum Desew de Watka, quod universi iobagiones nostri de Zantow et de Tadeuka potencialiter, imo propria ipsorum auctoritate, magnam particulam terre ipsorum de ipsa possessione eorum Watka vocata hereditaria occupassent et uterentur, in ipsorum preiudicium non modicum et gravamen, quam terram iidem nobiles a longinquo temporis spacio, semper pacifice usam et possessam extitisse se asserunt nostre maiestati; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus in congregacione vestra generali, per vos proximo (*igy*) his diebus in comitatu Zaladiensi celebranda, ab omnibus hominibus in ipsam congregacionem venientibus, de eo utrum predicta terra ut dicitur per dictos populos occupata, ipsorum nobilium fuerit, et omni iuris tramite ad ipsos pertinens extiterit, iuxta vestram fidelitatem sciatis et inquiratis omnimodam veritatem; et posthec prout vobis veritas exinde constiterit, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, in festo beatorum Philippi et Jacobi apostolorum anno domini M^o CCC^o L^o octavo. Et cum nos vestris mandatis ut tenemur parere cupientes in ipsa congregacione nostra generali universitati nobilium ipsius comitatus Zala-

diensis feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli, prope villam Mandhyda celebrata, iudices nobilium iuratosque assessores et universos nobiles dicte congregationi nostre adherentes, super premissis habuissimus requisitos, iidem vicecomes et iudices nobilium iuratique assessores, ad eorum fidem deo debitam fidelitatemque vobis et sacre corone regie vestre conservandam, pro dicenda veritate et iusticia observanda tacto vivifice crucis ligno prestitam, et ceteri quamplures ipsius comitatus Zaladiensis nobiles, omnia premissa in eisdem literis vestris contenta, sic et eodem modo esse et fuisse, secundum quod tenor literarum vestrarum per omnia recte continet predictarum, unanimi et concordi testificatione affirmarunt. Datum sexto die congregationis nostre prenotate, in loco antedicto, anno ut supra.

Papíron, zárlatán a nádor és a király pecséteinek maradványai-val, eredetije Keszthelyen, a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. 32. Nagy Imre.

377. *Konth Miklós nádor Pacsa nevű birtokot Baksai Lőrincz és János- mint az István ifjabb király által 1260-ban nemesi rangra emelt pacsai várjobbágyok utódai ellenében, Pacsai Istvánnak ítéli. Mándhida. 1358. jul. 29.*

Nos Nicolaus Konth regni Hungarie palatinus et iudex comanorum memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod cum nos pro compescendis furibus latronibus et quibusvis malefactoribus eradicandis, ac cunctis querulantibus iusticia impendenda universitati nobilium aliorumque cuiusvis status et conditionis hominum comitatus Zaladiensis, secunda feria proxima ante festum beati Jacobi apostoli prope villam Mandhyda congregationem celebraassemus generalem, in eadem congregatione nostra Laurencius filius Petri de Boxa et Johannes filius Nicolai filii Jonas frater eiusdem patruelis de medio ceterorum exurgendo, proposuerunt eo modo, quod quedam porcio possessionaria in possessione Pacha vocata, in dicto comitatu Zaladiensi existenti habita, ipsis de iure pertineret, quam nunc Stephanus de eadem Pacha indebite occupando conservaret; et ibidem ad suorum verborum declaracionem

quasdam literas privilegiales domini Stephani olim Bele regis primogeniti, ducis Transsilvani et Stirie ac domini comanorum, in anno domini M^o CC^o L^o emanatas presentavit inter cetera exprimentes (stb. lásd Venczel Árpádkori Uj Okmánytár VII. 524. és XI. 483. l.) petens per eundem magistrum Stephanum de Pacha rationem detencionis diete particule terre sibi assignari; quo percepto idem magister Stephanus de Pacha personaliter exurgendo, in contrarium premissorum primo literas privilegiales domini Ladislai condam regis Hungarie inclite memorie, anno dominice incarnationis M^o CC^o octuagesimo tercio, tercio idus Maji confectas demonstravit, sua serie inter cetera exprimentes: quod comes Ochuz filius Buzad de genere Buzad ad ipsius domini Ladislai regis accedens presenciam, quamdam terram castri sui Zaladiensis Pacha vocatam ab eodem domino rege sibi dari postulasset, verum quia de facto ipsius terre ac de qualitate et quantitate eidem domino Ladislao regi veritas manifesta non exstitisset, fidelibus suis abbati et conventui Zaladiensi literatoriis dedisset in mandatis, quod comiti Egidio de Rayk homini suo regio ipsorum darent testimonium fide dignum, coram quo idem homo regius accederet ad terram prenotatam, et presentibus omnibus commetaneis et vicinis suis reambulando eandem, statueret eidem comiti Ochuz, si non fieret contradictum, contradictores autem si qui exitisent, ad eiusdem domini Ladislai regis citaret presenciam ad terminum competentem; qui postmodum ipsi domino regi rescripsissent, quod prefatam terram idem homo regius presentibus vicinis et commetaneis suis reambulasset et eidem comiti Ochuz statuisset, nullo contradictore apparente. Ipse igitur dominus rex consideratis fidelibus serviciis prefati comitis Ochuz, quas idem Ochuz ubique locorum temporibus suo et predecessorum eiusdem domini regis, ac specialiter in exercitu ipsius generali quem contra universos dominos de comanis idem dominus Ladislaus rex habuisset, ubi victoriam laudabilem fuisset consecutus divina gracia permittente, intuitibus ipsius regie maiestatis oculis, se fortune casibus pro fidelitate corone regie debita submittendo, fideliter exhibuisset et impendisset, ipsam terram castri sui Pacha vocatam

cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis sub eisdem metis et terminis, quibus idem castrum tenuisset et possedisset, memorato comiti Ochuz et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus dedisset donasset contulisset atque tradidisset, iure perpetuo pacifice et irrevocabiliter possidendam. Deinde idem magister Stephanus de Pacha quasdam alias literas privilegiales domini Karoli pridem regis Hungarie illustris clare memorie domini nostri, anno ab incarnatione domini M^o CCC^o vigesimo sexto, duodecimo kalendas Martii, anno autem regni sui similiter vigesimo sexto confectas demonstravit inter cetera exprimentes, quod comes Johannes filius Onth de Leurente, dilectus ipsius domini Karoli regis et fidelis ad ipsius domini regis presenciam accedendo, exhibuisset eidem quoddam privilegium abbatis et conventus Zaladiensis, in quibus idem dominus Karolus rex vidisset contineri, quod quondam comez Ochuz filius Buzad de genere Buzad quandam possessionem castri regalis Zala-diensis Pacha vocatam per dominum Ladislaum olim illustrem regem Hungarie felicis recordacionis, fratrem suum karissimum pro fidelitatum multimodis meritis eidem comiti Ochuz mediante suo privilegio perpetuo datam et donatam, quod in eodem privilegio coram eodem domino Karolo rege presentato idem dominus rex vidisset expresse declaratum, ipsi comiti Johanni filio videlicet sororis sue, tum propter lineam consanguineitatis, tum eciam propter laudabilia obsequia eiusdem sibi impensa dedisset et contulisset perpetuo possidendam pacifice et tenendam, dicto privilegio eiusdem domini Ladislai regis in manus ipsius comitis Johannis in huiusmodi donacionis sue evidens argumentum standique perpetuum vigorem assignato, petens ipsum dominum Karolum regem et unacum Stephano filio suo aule ipsius domini regis iuvene famulari precum instancia subiectiva supplicans eidem domino regi, ut eandem donacionem prefati comitis Ochuz modo premissa sibi factam, ratificare et approbare ac auctoritate regie maiestatis confirmare, novoque donacionis sue titulo perpetuare sibi et eius heredibus dignaretur; idemque dominus rex Karolus attendens fidei constancias multiplices comitis Johannis et Stephani filii sui antedicti, quibus

eidem domino regi fidelitatis commendabilem prerogativam sorciendo a multis retroactis temporibus meruerunt complacere, eidem de gracia speciali et plenitudine sue regie potestatis annuisset quod petebant, videlicet quod prescriptam donacionem iamdicti comitis Ochuz ratificans et approbans, dicti privilegii sui patrocinio confirmasset, et eandem possessionem Pacha cum suis utilitatibus et pertinenciis uniuersis sibi et suis heredibus nove donacionis sue titulo perpetuas- set, a tunc in posterum pacifice possidendam et habendam; ad ipsius eciam possessionis Pacha conservacionis experien- ciam cerciorem, idem magister Stephanus premissum privi- legium abbatis et conventus Zaladiensis in ipsius domini Karoli regis literis privilegialibus denotatum in anno domini M^o CC^o nonagesimo primo confectum in specie demonstra- vit, in quibus inter cetera continebatur manifeste (stb. lásd Venczel G. Árpádkori új okmánytár XII. 524. 1.). Ad ultimum eciam adhuc idem magister Stephanus quasdam alias lite- ras privilegiales dicti conventus monasterii Zaladiensis sub anno domini M^o CC^o octoagesimo tercio confectas presenta- vit inter cetera exprimentes, quod cum facta premissa pos- sessionis Pacha regali donacione ad metarum eiusdem posses- sionis erecciones, reambulaciones et separaciones mediante Egidio de Rayk homine ipsius domini Ladislai regis presente uno ex eodem conventu testimonio eiusdem, iuxta ipsius do- mini Ladislai regis literatorium edictum ad faciem ipsius possessionis Pacha prefatus comes Ochuz accessisset, preli- batusque Egidius homo regius coram eodem testimonio ipsius conventus convocatis vicinis et commetaneis ipsius terre, magistro videlicet Pousa et Petro filio Zegun de Rayk, item Andrea filio Laurencii et Matouk de Kal, comite Baach et Akur de Hurvat, Egidio de Lengel, magistro Paulo filio Ketheu, Alexandro filio Buchku et aliis quampluribus, pre- sentibus eciam populis scilicet castrensibus in eadem terra existentibus, Myke videlicet filio Sutkei, Jonas et Vydus eorumdem cum consociis, eandem possessionem Pacha, me- tarum ipsis literis privilegialibus iamdicti conventus inser- tarum separando distinxisset, et eidem comiti Ochuz sub ipsarum metarum distincionibus statuisset perpetuo possi-

dendam, nullo contradictore existente, petentes utrinque iuxta vigores suorum exhibitorum instrumentorum, iudicium et iusticiam sibi impertiri, dictante iuris equitate. Verum licet dictarum literarum privilegialium ipsius domini Stephani ducis vigore pro multiplicibus fidelium serviciorum suorum meritoriis obsequiis predictos progenitores ipsorum Laurencii filii Petri et Johannis filii Nicolai ac eorumdem heredum successores a labe premissi iobagionatus castri per eundem dominum Stephanum ducem exemptos, in numerumque et collegium nobilium serviencium regalium aggregatos fuisse, cum dicta terra ipsorum metali distincione separata comprobaverint, attamen quia duces in regalibus proprietatibus et regis iurisdiccionibus quospiam a sue condicionis nota eximere et nobilitatis prerogativa predotare, possessiones eciam conferre absque regio beneplacito et consensu nullatenus posse iuridica admittit regni consuetudo approbata, nec eciam post adeptum ipsius regni dyadema, ipse dominus Stephanus rex suam ducalem exemptionem sue regie auctoritatis patrocinio confirmasse reperiebatur, nec eciam ceterorum regni succedencium a tempore ipsius ducalis exemptionis aliquali confirmacione fulciebantur per nos pluries requisiti, nec eciam a tempore ipsius ducalis gracie et dominio ipsius possessionarie porcionis, quam nunc nomine sui iuris requirere intendebant, fuisse vel exstitisse aliquali racionabili documento, vel comprovincialium nobilium testimonio valebant vel assummebant declarare, prememoratam vero possessionem Pacha per dominum Ladislaum regem comiti Ochuz filio Buzad de genere Buzad pro meritoriis suis fidelitatibus nomine terre castri sui Zaladiensis perpetuo datam et regni consuetudine exigente legitima reambulacione prehabita nullo contradictore apparente sibi statutam fuisse mediante privilegio eiusdem domini Ladislai regis, et demum tempore procedente eandem possessionem Pacha per eundem comitem Ochuz, comiti Johanni filio Onth filio sororis sue, ex fervore sincere dileccionis proximitatis, et eciam fidelibus serviciis suis requirentibus in ipsius conventus Zaladiensis presencia perpetuo collatam, et tandem per excellentissimum principem dominum Karolum olim regem Hungarie illustrem

recordacione felicem, vigore suarum literarum privilegialium eisdem comiti Johanni filio Onth, ac Stephano filio suo et eorum heredibus, heredumque suorum successoribus perpetuo confirmatam existisse comprobabat, et a tempore ipsius regalis collacionis primum ipsum comitem Ochuz et tandem prefatum comitem Johannem filium Onth et demum se ipsum in dominio ipsius possessionis Pacha absque quorumlibet contradictoria obviacione tam predictorum suorum privilegiorum tenoribus, quam eciam nobilium comprovincialium suorum testimoniis pacifice perstitisse approbat, idcirco viri magnifici magistrorum Stephani comitis Zaladiensis et Akus filiorum Mikch bani, ac iudicum nobilium et iuratorum assessorum, nec non universorum nobilium ipsi congregacioni nostre adherencium moderato inducti consilio, prefatam possessionem Pacha, omni veritatis tramite ex premissis probabilibus documentis ipsi magistro Stephano de Pacha pertinere, predictis vero Laurencio filio Petri et Johanni filio Nicolai filii Jonas nullo iure attinere agnoscentes, eidem magistro Stephano filio Johannis filii Onth de Pacha et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus eo iure, quo ex premissorum suorum privilegiorum tenoribus sibi dinoscitur pertinere, adiudicamus et committimus perpetuo possidere, tenere et habere, salvis iuribus alienis, prelibatis Laurencio et Johanni heredum suorum per heredes perpetue taciturnitatis silencium imponentes, ne temporis in eventu aliquam quescionis materiam ratione dicte possessionis contra eundem et eius heredes ac successores audeant excitare. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes ipsi magistro Stephano de Pacha concessimus literas nostras privilegiales pendentes et autentici sigilli nostri munimine roboratas. Datum septimo die congregacionis nostre predictae, in loco annotato, anno domini Millesimo CCC^o quinquagesimo octavo.

Az ép pecsét sárga és piros selyem sodraton függ; eredetije az orsz. lt. kincst. oszt. N. R. A. 647. 26. dipl. oszt. 505. Közölve Kovács Nándor másolatából.

378. *A zalavári convent előtt Gyoadi Miklós özvegye Szeglaki-Szentmiklós nevű birtokot a Kanizsa folyó mellett, Kanizsai Jánosnak eladja. 1358. oct. 6.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nobilis domina Elena vocata relictā Nicolai dicti Og filii Marchi de Goad, filia videlicet Pauli filii Cosme ab una, item magister Johannes filius Laurencii de Kanisa parte ex altera coram nobis personaliter constituti, eadem nobilis domina Elena ministerio vive vocis est confessa, quod ipsa dimidiam partem ville seu possessionis Zeglokyzenthmiclos vocate in comitatu Zaladiensi iuxta fluvium Kanisa habite, a parte orientali, in qua et ipsa ecclesia sancti Nicolai constructa haberetur, ipsam contingentem, per dominam Katerinam relictam Dionisii filii Egidii de predicta Zegloky Zenthmiclos avam suam tempore nupciarum suarum sibi datam et traditam, cum omni iuris sui plenitudine et utilitatum integritate ad eandem rectam dimidiam partem spectantibus, pro viginti marcis denariorum viennensium, marcam quamlibet cum decem pensis computando plene habitis et receptis sicut dixit, prenotato magistro Johanni dedisset donasset vendidisset, imo dedit et vendidit eidem coram nobis, per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabili possidendam tenendam et habendam, totum ius, proprietatem et dominium eiusdem recte dimidie partis predictae possessionis Zegloky Zenthmiclos, in ipsum magistrum Johannem et suos heredes transferendo. Datum in octavis festi beati Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o L^o octavo.

Hátán pecsét nyomaival; eredetiye az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 643. 4. dipl. oszt. 4796. Nagy Gyula.

379. *A vasvári káptalan előtt Bezerédi Vörös László fiai, Bezerédi Gyármán unokáinak nagyatyjuk birtokát a körülhatárolt négy helyen visszabocsátják. 1359. apr. 12.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei notum facimus tenore presencium quibus expedit universis, quod nos literas

magnifici viri domini Nicolai Konth regni Hungarie palatini et iudicis comanorum decenti cum honore, recepimus hunc tenorem continentes: Amicis suis reverendis capitulo ecclesie Castriferrei, Nicolaus Konth regni Hungarie palatinus et iudex comanorum amicieie debitum cum honore. Noveritis cum in quadam composicionaria unione inter Petrum filium Johannis filii Gyarmani de Bezered ab una, ac Paulum et Jacobum filios Ladislai rufi de dicta Bezered parte ex altera, vigore nostrarum literarum privilegialium coram nobis facta et habita, iidem Paulus et Jacobus quandam porcionem possessionariam condam Gyarmani avi ipsius Petri filii Johannis in eadem Bezered hereditariam existentem, emcionis titulo apud ipsos (h)actenus habitam, eidem Petro filio Johannis necnon Gallo et Petro filiis Ladislai filii eiusdem Gyarmani perpetuo et irrevocabiliter, et per eosdem suis heredibus et posteritatibus remiserint et resignaverint, tamen quia predicta terre particula ipsius Gyarmani, que qualis et quanta, ac in quo loco in dicta possessione Bezdered (*igy*) existeret et adiaceret, ut eedem partes nobis se ignorare referebant, in quo ad conscienciosam demonstracionem nobilium virorum videlicet Nicolai filii Dominici de dicta Bezered, Stephani filii Stephani de Apaty et Laurencii filii Pazman de Terpen, eo quod ipsis vicinis contiguis et commetaneis dicte possessionis Bezered existentibus, de premissis plena constaret certitudo, se eo modo ultronea voluntate submittebant, ut qualem quam et quantam prenominati viri nobiles porcionem possessionariam ipsius Gyarmani in eadem possessione Bezered existentem iuxta ipsorum fidei puritatem fore scirent et agnoscerent, coram nostris et vestris hominibus infra declarandis demonstrarent, eandem cum universis suis utilitatibus, videlicet locis sessionalibus et aliis quibuslibet pertinentiis spectantibus ad eandem, iidem Paulus et Jacobus filii Ladislai rufi, prelibatis Petro filio Johannis, Gallo et Petro filiis Ladislai filii Gyarmani remittere et resignare tenerentur, pleno iure, ita tamen ut si talis particula terre ex eadem porcione possessionaria ipsius Gyarmani eisdem Petro filio Johannis, Gallo et Petro filiis Ladislai iuxta demonstracionem et ostensionem prenominatorum virorum nobilium

in tali loco modo premissis proveniret, ratione cuius ipsis filiis Ladislai rufi aliquod gravamen seu dispendium in utendo generari videretur, tunc ipsi filii Ladislai rufi tantam et equivalentem terre particulam iuxta porcionem eorumdem Petri et filiorum Ladislai filii Gyarmani, exclusis locis sessionalibus in eadem possessione ipsos contingentem deberent assignare; e converso idem Petrus filius Johannis filii Gyarmani premissorum singula modo consimili teneretur facere et acceptare ipsius Gyarmani (*igy*); ad ipsius itaque possessionarie porcionis statucionem ac aliorum premissorum executionem faciendam nostri et vestri homines transmitti debeant necessario, amicitiam vestram presentibus petimus diligenter, quatenus vestros detis homines utrisque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Nicolaus filius Johannis de Apaty vel Nicolaus filius Bethe de Bethefolua seu Anthonius filius Heem de Lengel pro parte Petri filii Johannis de dicta Bezere actoris, item Egidius filius Baas de Zenthlaizlou vel Johannes filius Thome de Copan sive Andreas filius Benedicti de Chaford pro parte Pauli et Jacobi filiorum Ladislai rufi in causam attractorum, aliis absentibus homines nostri, in octavis diei medii Quadragesime nunc venturis, ad faciem dicte terre particule ipsius Gyarmani in eadem possessione Bezere existentis, vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accedendo, specialiter autem annotatis Nicolao filio Dominici, Stephano filio Stephani et Laurencio filio Pazmani de Terpen, ad quorum fidem et conscienciam partes supradicte in facto premissis se submitissent, per eundem Petrum filium Johannis similiter illic adductis, iuxta quorum demonstrationem conscienciosam dictam terre particulam reambulando ac certis metarum limitibus ab aliorum possessionariis iuribus sequestrando, statuunt eisdem Petro filio Johannis, Gallo et Petro filiis Ladislai filii Gyarmani iure quo ipsis dinoscitur pertinere perpetuo possidendam, contradiccione eorumdem filiorum Ladislai rufi non obstante, si per alios non fuerit contradictum, contradictores vero alii si qui fuerint, contra partem quam debet in nostram citent presenciam ad terminum compe-

tentem ; post hec omnium premissorum seriem cum nominibus contradictorum et citatorum si qui fuerint, ac termino assignato nobis amicabilem rescribatis. Datum in Vysegrad, duodecimo die octavarum diei Strennarum, anno domini Millesimo CCC^o L^o nono. Verum cum nos amicabilibus petitionibus prefati domini palatini aquiescentes, unacum prescriptis Nicolao filio Bethe pro parte predicti Petri filii Johannis de dicta Bezere actoris, item Johanne filio Thome de Kopan pro parte annotatorum Pauli et Jacobi filiorum Ladislai rufi in causam attractorum, hominibus eiusdem domini palatini, homines nostros discretos viros magistros Hermanum custodem et Dominicum cantorem ecclesie nostre ad premissa negocia exsequenda et peragenda pro testimonio duxissemus transmittendos, tandem iidem deinde ad nos reversi, nobis concorditer et unanimi voluntate retulerunt eo modo, quod iidem homines domini palatini presentibus nostris testimoniis prescriptis, in premissis octavis diei medii Quadragesime nunc proxime preteritis, ad faciem predictae particule terre annotati Gyarmani, avi ipsius Petri filii Johannis in predicta possessione Bezere vocata habite, vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime convocatis et partibus presentibus accedendo, specialiter vero prenotatis Nicolao filio Dominici, Stephano filio Stephani et Laurencio filio Pazmani per eundem Petrum filium Johannis inibi adductis, iuxta quorum demonstrationem conscienciosam dictam terre particulam reambulando, certisque metarum limitacionibus ab aliorum possessionariis iuribus sequestrando, statuissent prelibatis Petro filio Johannis, Gallo et Petro filiis Ladislai filii Gyarmani iure quo ipsis dinoscitur pertinere perpetuo possidendam, nullo penitus contradictore existente et inibi apparente ; quam quidem particulam terre seu porcionem possessionariam dicti Gyarmani, prescripti Nicolaus filius Dominici et Stephanus filius Stephani ac Laurencius filius Pazmani iuxta ipsorum fidei puritatem in quatuor particulis in predicta Bezere fore existere et adiacere affirmassent et demonstrassent. Quarum quidem quatuor particularum unam particulam signis metalibus infrascriptis ab aliorum possessionariis iuribus hoc ordine sequestrassent : quod primo inci-

peretur in ponte ex opposito ecclesie beate Katherine virginis et martiris de predicta Bezered a parte meridionali, de ipsoque ponte descenderet ad orientem in rivulum patak dictum, et versus ipsum rivulum in meatu eiusdem rivuli ad eandem plagam orientalem transiret usque terram ecclesie de Pernou Monohfeulde vocatam, et deinde iuxta eandem terram dicte ecclesie flectendo et transeundo ad meridiem, perveniret ad terram predicti Nicolai filii Dominici, et dehinc declinando ad occidentem, transiret usque terram prescripte ecclesie beate Katherine virginis et martiris de dicta Bezered, per predecessores predictorum Petri filii Johannis, Galli et Petri filiorum Ladislai eidem ecclesie legatam et donatam, ac perveniret secus eandem terram ipsius ecclesie ad magnam arborem ilicis cruce signatam, deinde adhuc ad occidentem perveniret ad magnam viam, saliretque ipsam viam ad tres arbores prunorum, adhuc similiter ad occidentem ad spacium longitudinis unius iugeris terre arabilis transeundo, et in diverticulo eiusdem unius iugeris terre declinando, ad meridiem parumper procedendo, caderet in rivulum Verheulchepataka dictum, et in eodem rivulo ad eandem plagam meridionalem currendo fere ad spacium longitudinis unius iugeris terre arabilis exiretque de ipso rivulo et tenderet ad occidentem, ascendendo montem perveniret ad arborem ilicis cruce signatam, abhinc autem modo simili ad occidentem transiret usque terram quondam Ladislai filii Lazari, et deinbe flectendo transiret ad aquillonem ad arborem piri silvestris, et prope eandem arborem intraret in predictum rivulum, ac contra ipsum rivulum in eodem rivulo flectendo et transeundo ad partem orientalem, perveniret ad priorem locum pontem scilicet supradictum. Item aliam particulam taliter sequestrassent: quod primo inciperetur in predicto rivulo Verheulchepataka dicto, et exiret ipsum rivulum ad orientem ad dumos avellanarum et iuxta easdem dumos a parte aquilonis transeundo ad eandem plagam orientalem, perveniret ad arborem pomi supra locum cuiusdam vinee deserte habitam, ibique flecteretur ad meridiem et inter duas arbores cerasarum descenderet ad fontem Hydegkuth vocatum, deinde declinando ad occidentem ad spacium longitu-

dinis unius iugeris terre, in diverticulo eiusdem iugeris flecteretur ad meridiem, et longe eundo directe ad eandem plagam meridionalem, perveniret ad quandam arborem ilicis cruce signatam, secus quandam viam erbosam ab aquilone habitam, abhinc autem similiter ad meridiem transiret usque metas terre possessionis ecclesie de Kapornuk, abinde flectendo ad occidentem et secus metas predictae ecclesie de Kapornuk ad eandem plagam occidentalem longe currendo, perveniret ad arborem ilicis cruce signatam, ubi flecteretur ad aquilonem, perveniret ad terras arabiles, et in eisdem terris arabilibus diverteretur ad orientem, transeundo intraret ad predictum rivulum Verheulchepataka nuncupatum, ac in eodem rivulo transiret ad priorem locum unde egressi extitissent, et ibi terminus alterius particule terre finiretur. Item tertia particula dicte possessionarie porcionis annotati Gyarmani a iuribus aliorum in hunc modum sequestraretur et distingueretur: quod in predicto rivulo Verheulchepataka dicto inciperetur et de eodem exiret versus occidentem ad dumum spinarum vulgo tyuysbokur dictum, prope eundem rivulum habitum, et deinde egrediendo ad eandem plagam occidentalem perveniret ad arborem piri silvestris bramosam, adhuc ad occidentem ascendendo montem, et de ipso monte descendendo, et ad spacium longitudinis unius iugeris terre transeundo, perveniret ad terram quondam prefati Ladislai filii Lazari ubi flecteretur ad aquilonem, non longe eundo diverteretur ad orientem et perveniret ad distinciones spinosas tyuyske megye dictas, et per easdem distinciones spinosas currendo similiter ad orientem, perveniret et intraret ad predictum rivulum Verheulchepataka dictum, ac in eodem rivulo flectendo et currendo versus partem meridionalem, perveniret ad priorem locum unde primo incepissent. Quartam vero particulam premissae possessionarie porcionis tria iugera terrarum in se continentem, iuxta terram prelibati Nicolai filii Dominici ab occidente adiacere et existere, ac a terra prelibatorum filiorum Ladislai rufi similiter ab occidente habitata per quandam magnam arborem piri silvestris separari et distingui affirmarunt et allegarunt, ibique terminaretur. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes ad

petitionem prelibatorum Petri filii Johannis, Galli et Petri filiorum Ladislai filii Gyarmani concessimus literas privilegiales, pendenti sigillo nostro consignatas medioque alphabeto intercisas. Datum decimo die diei statucionis prenotate, anno domini ut supra; discretis viris domino Jodoco preposito et speciali capellano excellentis principis domini Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri, magistris Hermano custode, Dominico cantore et Damiano decano ecclesie nostre existentibus et iugiter famulantibus regi semper eterno.

Függő pecsét nyomaival; eredetije a M. T. Akadémia könyvtárában. Nagy Imre.

380. *I. Lajos király Bánd fia István hegyesdi várnagynak meghagyja, hogy a keszthelyi kir. jobbágyokat és hospeseket a Vállus nevű erdő használatában ne háborgassa. Visegrád, 1359. aug. 31.*

Lodovicus dei gracia rex Hungarie fideli suo magistro Stephano filio Band rufi castellano de Hegesd, salutem et graciam. Sepe sepius populi et hospites nostri de villa Keztel nobis ac domine regine genitrici nostre karissime gravi detexerunt cum querela, quod tu ipsos ab usibus silve Valus vocate, qua semper et ab antiquo ipsi usi fuissent, prohiberes, et nec ligna nec gramina in ipsa silva eis recipere permitteres, contra plurima nostra literatoria mandata tibi iniuncta in facto silve memorate, imo literas nostras quas pridem in facto premissis tibi recordamur direxisse, ab eisdem populis abstulisses; unde qua cordis crudelitate tam multis nostris mandatis contraire et literas nostras patentes auferre fuisti ausus nimium ammiramus, verum cum, ne dicta villa nostra desoletur, velimus ut dicti hospites his utilitatibus quibus ab antiquo usi fuerunt et nunc uti possint, fidelitati vestre firmissime precipientes mandamus, quatenus dictos hospites et iobagiones nostros de Keztel ab usu dicte silve Valus vocate prohibere non audeas, sed ipsos hospites eadem silva eodem modo uti admittas, sicut ipsa ab antiquo usi extiterunt, aliud enim pro nostra gracia in premissis non factururus. Et hoc idem iniungimus vicecastellano tuo de dicta Hegesd ac aliis castellanis et vicecastellanis in eodem castro consti-

tuendis in futurum, dantes eis firmo sub precepto. Datum in Vysegrad, tercio die festi Decollacionis beati Johannis Baptiste, anno domini M° CCC° L° nono.

Hátlapján gyűrűs pecsét nyomaival; alatta e szavak: «commissio domine regine propria»; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában. Zaladien. Nr. 34. a. Nagy Imre.

381. *A zalavári convent előtt Hahóti Mihály fia János, Szerdahely, Dezyeh, Bachta és Chostay nevű birtokairól rendelkezik. 1360. febr. 16.*

Nos conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala, omnibus Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, presentem paginam inspecturis, salutem in omnium salvatore. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nobilis vir magister Johannes filius Michaelis de Haholth coram nobis personaliter constitutus, per modum protestacionis et confessionis nobis recitare curavit viva voce, quod quia mundi huius labilis est condicio et in perpetuum nequit perdurare, ipseque opinans melius prevenire quam preveniri, excogitansque de re salubri futura post mortem pro quiete anime sue remedium anhelare, ut precium fructuum suorum in alio seculo percipere valeret; ideo ipse universas possessiones et possessionarias porciones tam emticias acquisitas, quam eciam impignoraticias et obligaticias, quoquomodo sibi per cuiuscunque condicionis homines tam nobiles quam ignobiles impignoratas et obligatas, per eum rite et legitime haecenus possessas, videlicet Zeredahel, Dezyeh in comitatu Zaladiensi, Zandrinitas et Kakanya in comitatu Simigiensi, Bachta, Chostay et (aliam) Chostay similiter in predicto comitatu Zaladiensi existentes et adiacentes, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis earumdem, specialiter vero molendinis, tributis vinearum, montanis ac aliis fructuositatibus suis, eo modo, si ipsum ab hac luce volente deo iudice vivorum ac mortuorum, absque liberis vel filiis decedere contingerit, nobilebus dominabus Elizabeth, matri Elene consorti ac Anne filie sue, usquedum ipsis dominabus vita comes fuerit, dedisset donasset et contulisset, imo coram nobis dedit donavit et contulit possidendas tenendas et haben-

das, si vero ipse domine ante Annam filiam suam vitam finierint, extunc medietas predictarum possessionum et possessionariarum porcionum prenotate Anne filie sue remanebit, residua vero pars videlicet medietas earundem Petro filio Johannis de Berzenche et Anthonio filio alterius Johannis de Bala filiis sororum suarum, similiter cum omnibus utilitatibus suprascriptis, in filios filiorum suorum remaneret similiter possidenda. Si que vero parcium inter has duas, videlicet filiam suam ac filios sororum suarum, absque heredum solacio vita . . . . . permittente privarentur, extunc medietas predictarum possessionum et possessionariarum porcionum per ipsum magistrum Johannem eidem tradita, ac per ipsum legitime possessa, alteri parti superviventi remanebit similiter perpetuo possidenda; si autem domina Helena consors ipsius magistri Johannis supradicta, ipso magistro Johanne mortuo et ab hac luce decesso, e contra mari-
tari legitime voluerit, tunc de ipsis possessionibus et possessionariis porcionibus non ultra nec plus nisi prout ordo iuris et consuetudo ac iusticia regni expostulat, accipere pro iusticia sua valeat neque possit; et sic cum eadem iusticia sibi de iure devoluta, de ipsis possessionibus et possessionariis porcionibus exeundi liberam habeat facultatem; hoc eciam addito, quod ipse magister Johannes in predicta possessione Zeredahel, a parte aquilonis iuxta fluvium Bezenche vocatum, quandam curiam sive sessionem monasterio beate Margarethe virginis et martiris in predicta Haholth constructo et habito, cum censu, terragio, muneribus, ac usibus molen-
dini in eadem curia existentis, similiter dedit et contulit, pro eo, quia quondam comes Keled avus suus terram ad unum aratrum sufficientem in predicta possessione Bezenche eidem monasterio olim ob remedium anime sue dedisset et tradidisset, sed quia ipsa terra apud manus suos non haberetur, ideo in recompensam eiusdem tradidit ipsam curiam cum supradictis pertinenciis suis perpetuo et irrevocabiliter possidendam monasterio prenotato coram nobis; quascunque vero legaciones et donaciones prescriptus Michael pater suus ac Arnoldus frater eiusdem, ecclesie sancti Martini in pre-
memorata possessione Desych constructe fecissent, speciali-

ter vero curiam cum molendino iuxta fluvium Dezych vocatum, eidem ecclesie sancti Martini a parte meridiei adiacentem, cum montanis vinearum, easdem donaciones et legaciones eidem ecclesie ipse magister Johannes perpetuavit coram nobis, prout easdem hactenus legitime usque ad hec tempora possedisset, atque confirmavit; suprascripte autem possessiones et possessionarie porciones ac donaciones, ad manus quorumcunque devolventur possidende, continue remedium anime ipsius magistri Johannis de eisdem facere tenebuntur. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, presentes literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine concessimus roboratas. Datum in dominica Esto mihi, anno domini M^o CCC^o sexagesimo.

Vörös selyem zsinóron függött pecsét nyomaival; eredetije a N. Muzeumban. Nagy Imre.

382. *A zalavári convent I. Lajos királynak jelenti, hogy a néhai Rezneki Herbord által hátrahagyott nyolcz birtokot kétszáz márkára becsülték. 1360. marc. 21.*

Excellentissimo principi domino eorum Lodovico dei gracia inclito regi Hungarie conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala oracionum suffragia devotarum. Vestra noverit excellencia nos recepisse literas magnifici viri olim comitis Nicolai filii Ugrini iudicis curie vestre, formam sue iudicariæ deliberacionis in se continentes, omni quo decuit honore, et secundum continenciam earumdem unacum Jacobo filio Johannis de Wrs homine vestro, discretum virum Georgium presbiterum capellanum ecclesie nostre de Longavilla pro parte nobilis domine Katherine vocate filie Pauli filii Zeech relictæ vero Cosme actricis, pro parte vero Clementis filii Salamonis, Ladislai filii sui, Dominici filii Gregorii et Johannis filii Georgii nobilium de Reznuk in causam attractorum unacum Johanne filio Pauli de Irsa altero homine serenitatis vestre, fratrem Emericum virum religiosum unum ex nobis, ad omnia illa que in dictis literis comitis Nicolai continentur peragenda, pro testimoniis transmissimus fidedignos, qui tandem ad nos reversi, nobis uniformiter retulerunt, quod prescripti homines serenitatis vestre,

presentibus testimoniis nostris iamdictis, in octavis diei medii Quadragesime nunc proxime preteritis, ad facies quarundam possessionum et possessionariarum porcionum quondam Herbordi, Reznuk cum ecclesia sancte crucis, et Lyakfolua, Jacobfia-Janusfolua, Pousfolua, quas predicti nobiles de dicta Reznuk Fenyeseuld nuncupari asseruissent, Chyplok, Boxafolua, Zendandreas et Boryh vocatarum, vicinis et commetaneis earumdem legitime convocatis, ipsisque et partibus presentibus accessissent, easdemque regali mensura mensurare nequivissent, sed visa sui qualitate quantitate fructuositate et valore, unacum aliis probis viris deum ferendo pre oculis, favore amore et amicitia cuiuslibet partis non allecti, pro ducentis triginta novem marcis ipsas octo possessiones predictas, partibus benivole acceptantibus, regni consuetudine requirente estimassent. Datum quarto die diei estimationis antedictae, anno domini M^o CCC^o LX°.

Papíron, záró pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. kinest. oszt. N. R. A. 393. 15. dipl. oszt. 4936. Nagy Gyula.

383. *A vasvári káptalan előtt Pakodi Márton, Sarimásszeg nevű birtokában a Zala folyó mellett, egy jobbágytelket és harmincz hold földet Szentgróti Lászlónak elzálogosít. 1360. máj. 8.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei memorie commendamus, quod Martinus filius Johannis de Pokud comitatus Zaladiensis, coram nobis personaliter comparendo, confessus exstitit oraculo vive vocis eo modo, ut ipse unum fundum curie sue iobagionalem in possessione sua Sarymaszygh vocata iuxta fluvium Zala vocatum ante unum fontem habitum, nec non triginta iugera terrarum suarum arabilium in eadem possessione sua Sarymaszygh nominata, videlicet quatuor iugera retro hortum predicti fundi ab aquilone, et sedecim a nemore Zalaberke dicti incipiens versus occidentem in duobus diverticulis usque magnam viam, ac supra eandem magnam viam decem iugera terrarum in uno ordine existencia iuxta locum Hwzzeumegye vocatum adiacencia, et rubetum seu virgultum in longitudine eorumdem decem iugerum terrarum usque metas possessionis Tylay appellate habitum, ac fenetum in eadem Sarymazygh usui unius falcastri per diem

sufficiens, simulcum nemore et prato in diverticulo premissarum sedecim iugerum terrarum arabilium in latitudine earundem octo iugerum terrarum a parte predicti fluvii Zala vocati habitis, a festo Invencionis sancte crucis proxime preterito usque tredecimam eiusdem festi revolucionem annualem, scilicet ad spacium duodecim annorum integrorum, magistro Ladislao filio Philippi de Zenthgyrolth pro tribus marcis promtorum denariorum latorum viennensium, marcam quamlibet cum decem pensis computando, impignorasset imo impignoravit coram nobis eo modo, ut usque complecionem prescriptorum duodecim annorum integrorum redimere non possit, sed post quandocunque pro prescriptis tribus marcis similiter promtorum denariorum poterit et voluerit, liberam habebit redimendi facultatem, gravamine quolibet non obstante; hoc inserto, quod idem Martinus filius Johannis usque tempus redemcionis fundi, terrarum et feneti suorum supradictorum, eundem magistrum Ladislaum (ab omnibus) racione eorumdem molestare volentibus, et specialiter a Nicolao et Johanne filiis suis expedire, et contra quoslibet in eisdem conservare debebit, si vero id facere noluerit vel non poterit, tunc tantam et tam utilem in dicta alia possessione sua Pokud vocata eidem magistro Ladislao dare et in eadem conservare tenebitur, et si eciam id facere recusaverit, extunc premissas tres marcas denariorum cum duplo earundem eidem magistro Ladislao restituere debebit et tenebitur. Ad quod se idem Martinus filius Johannis sponte obligavit coram nobis. Datum feria sexta proxima post festum sancte crucis prenotatum, anno domini Millesimo CCC^o LX°.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije az orsz. lt. dipl. oszt. 30018. Közölve Kovács N. másolatából.

384. *Bebek István országbíró Rendesi Gergely birtokát Ecséri Benedek fia István ellen Rendesi András fiának Miklósnak ítéli. Visegrád, 1360. máj. 27.*

(N)os comes Stephanus Bebek iudex curie serenissimi principis domini Lodovici dei gracia incliti regis Hungarie, memorie commendantes significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Stephanus filius Benedicti de

Echyr personaliter iuxta continenciam literarum regalium prorogatoriarum, in quindenis festi beati Georgii martiris ad nostram accedendo presenciam, contra Nicolaum filium Andree de Rendus in figura nostri iudicii proposuit eo modo, quod quasdam possessionarias porciones (in predicta) possessione Rendus, ratione quorundam factorum videlicet dotis et rerum parafernaliū ac pro homicidio Gregorii filii Nicolai quondam mariti domine Judyth filie sororis uterine predicti Andree patris ipsius Nicolai, ad (dictum) Andream patrem suum devente et sibi perpetuate fuissent, et easdem nunc idem Nicolaus teneret (et possi)deret, que tamen possessionarie porciones sibi pretexto contigue commetaneitatis et vicinitatis, magis quam eidem Andree patri ipsius Nicolai deberent provenire, nam ipse in eadem possessione Rendus quandam porcionem haberet possessionariam hereditario iure ipsum contingentem, et ex eo ipse de premissis dote et rebus parafernali(ibus) ac homicidio, pecuniaria solucione mediante eidem Nicolao filio Andree satisfaciendo, easdem possessionarias porciones rehabere vellet iusticia mediante ab eodem; quibus perceptis, prenotatus Nicolaus filius Andree personaliter exurgendo respondit ex adverso, quod licet annotatus Stephanus quandam porcionem possessionariam in die(ta Rendus) habeat, attamen predictae possessionarie porciones, quas ipse in ipsa possessione Rendus conservaret, efficacissimorum instrumentorum vigoribus sibi pertinerent, que in instanti posset exhibere, et ibidem quasdam tres literas, duas conventus Tykoniensis, unam privilegiale et aliam patentem, ac terciam conventus ecclesie Zaladiensis (similiter) privilegiale nobis curavit exhibere. In quarum prime, videlicet dicti conventus Zaladiensis litere privilegialis, in anno domini M^o CCC^o vigesimo octavo emanate tenore inter cetera reperiebatur manifeste, quod Petrus filius Laurencii et Dionisius filius Jacobi nobiles de Rendus ab una parte, item magister Paulus, Dionisius Andreas et (Lucasius) filii Nicolai nobiles de Thomey ab altera, coram eodem conventu Zaladiensi personaliter constituti, iidem Petrus et Dionisius vocis vive oraculo fuissent confessi, totam porcionem Gregorii filii Nicolai de eadem Rendus proximi eorum in eadem exi-

stentem, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis universis, scilicet locis sessionalibus, silvis fenetis seu pratis, (vineis), terris arabilibus, racione dotis nobilis domine nomine Judyth sororis magistri Pauli et fratrum suorum predictorum filie Aniani relictæ predicti Gregorii, necnon pro terris eisdem magistro Paulo et fratribus suis primo per ipsum Gregorium in predicta possessione Rendus pro decem marcis pignori obligatis et non redemptis ab eisdem, dedisse contulisse et tradidisse magistro Paulo Dionisio Andree et Lucasio pretactis, per eosdem heredum perheredes irrevocabiliter sub condicionibus in eisdem literis privilegialibus contentis et expressis perpetuo possidendam tenendam et habendam. Alterius vero litere ipsius . . . . . conventus Tykoniensis similiter in anno domini M^o CCC^o XX° octavo patenter confecte serie edocebamur manifeste, quod magister Paulus et Andreas frater eiusdem pro se ipsis ac pro fratribus ipsorum, videlicet Dionisio et Luka ac sorore ipsorum relicta Gregorii filii Nicolai nomine Judyth, Petrus filius Laurencii, Dionisius filius Ja(cobi . . . . affine)s Gregorii filii Nicolai de Rendus ab una parte, Stephanus Gathal et Nicolaus filii magni Gregorii de eadem possessione Rendus ex altera, coram ipso conventu Tykoniensi personaliter constituti, uno animo ac pari voluntate propter bonum pacis, pro morte Gregorii filii Nicolai ac homicidio eiusdem, quem . . . . . Gregorii interemissent, iuxta arbitrium (proborum virorum) et nobilium in eisdem literis nominatim insertorum, ad talem pacis et concordie unionem se devenisse retulissent, quod medietatem totalis possessionis prenominate Rendus, quam prenotati videlicet magister Paulus et Andreas filii Nicolai ac fratres ipsorum, racione . . . . . racione dotis et dotaliciorum posse . . . . . videlicet Stephanus Gatal et Nicolaus filii magni Gregorii (eidem) videlicet magistro Paulo cum fratribus suis ac Petro filio Laurencii Dionisio filio Jacobi et domine Judyth perpetuo dedissent et confirmassent possidendam. Alterius vero totalis . . . . . que eosdem filios magni Gregorii attingeret iterum iuxta divisiones proborum et nobilium virorum, similiter in eisdem literis expressorum, terciam partem idem magister Paulus et

fratres sui ac Petrus filius Laurencii, Dionisius filius Jacobi dominaque Judith relictæ Gregorii pro homicidio mariti sui Gregorii . . . . . ac pacifice possiderent. Ex serie vero terciæ litere, videlicet dicti conventus Tykoniensis privilegialis, in anno domini M° CCC° XXX° emanate, extitimus edocti in hunc modum, quod constituti coram prefato conventu ecclesie Tykoniensis, magister Paulus filius Nicolai de Tame (*így*), Andreas frater eiusdem, tam pro se ipsis . . . . . Dionisio et Lucasio ac domina sorore . . . . . relictæ Gregorii filii Nicolai de Rendus nomine Judith, Petrus filius Laurencii, Dionisius filius Jacobi personaliter, affines et proximi Gregorii filii Nicolai de Rendus ab una parte, Stephanus Gatal et Nicolaus filii magni Gregorii de eadem Rendus ex altera . . . . . pari voluntate asseruissent viva voce . . . . . super per morte prefati Gregorii filii Nicolai de Rendus ac homicidio eiusdem, quem prenotati Stephanus Gatal et Nicolaus interfecissent, iuxta arbitrium proborum et nobilium virorum in dictis literis nominatim contentorum, ad talem pacis et concordie unionem devenissent . . . . . quod terciam partem possessionis eiusdem Gregorii, presentibus vicinis et commetaneis ipsius possessionis Rendus vocate, et ex permissione eorundem, dedissent donassent et contulissent cum omnibus utilitatibus et pertinentiis universis, exceptis edificiis domorum, perpetuo et irrevocabiliter possidendam et habendam, ita tamen . . . . . magister Paulus et Andreas ac fratres ipsorum, et domina Judith prenotata, edificia ac domos Gregorii interfecti, a dominica Invocavit usque ad revolutionem anni tunc presentis transferre tenerentur, Dionisius vero filius Jacobi et Petrus filius Laurencii cognati prefati Gregorii de eadem generatione se transferentes cum eisdem, divisione tali in eadem possessione Rendus per prenominatos nobiles viros cum metis et distincionibus inter partes ordinata, quod primo inciperet de via que progrediretur de Balatino de loco qui diceretur Zygethrew, et ibi essent due mete terreæ, et iret ad terram Munhoroughalya ubi essent due mete terreæ, inde . . . . . iret versus aquilonem et perveniret ad viam . . . . . am que diceretur Wasaruswth, et ibi essent due mete terreæ, inde adhuc versus aquilonem eundo veniret ad rubetum, ibi

eciam essent due mete terree, inde iret in eodem rubeto, et perveniret ad locum qui diceretur Keztelmezey, et ibi essent . . . . . mete terree, inde adhuc iret ad metas . . . . . que separarent de terra Cybrani Vrs vocata, et ibi terminarentur. Cuius terre medietas per metas prenotatas distincta, a parte orientis cessisset in ius et proprietates prefatorum Stephani Gatal et Nicolai filiorum Gregorii, a parte vero occidentis cessisset in ius et proprietates prefatorum magistri . . . . . et fratrum suorum prenominatorum ac Dionisii et Petri ac domine Judith, partibus perpetuo pacifice et quiete irrevocabiliter possidenda, sub obligacione in eisdem literis seriatim contenta et expressa. Quarum literarum exhibicionibus factis, cum nos annotatum Stephanum filium Benedicti in eo, utrum ipse tempore perpetuacionis dictarum possessionariarum porcionum et emanacionis dictarum literarum super premissis factis possessionario, aliquas fecerit prohibiciones vel ne, requisitum habuissemus, idem Stephanus allegavit eo modo, ut ipse tempore premissis possessionarie collacionis, nullam potuisset facere prohibicionem, sed tandem in quadam congregacione domini Nicolai (quondam) palatini in comitatu Zaladiensi per ipsum celebrata, super premissis prohibicionem facere procurasset, et ibidem quasdam literas ipsius domini Nicolai quondam palatini, in anno domini M^o CCC^o quinquagesimo primo, quarto die congregacionis eiusdem universitati nobilium comitatus Zaladiensis, feria secunda proxima ante festum (beatorum) Simonis et Jude apostolorum celebrata confectas, nobis demonstravit, in quibus ipse Stephanus in eadem congregacione dicti domini Nicolai palatini, Nicolaum filium Andree et Briccium filium Pauli nobiles de Tomey, a recepcione et emcione possessionis Rendus vocate, et sibi perpetuacione, racione contigue vicinitatis et commetaneitatis, et quoslibet alios contradicendo prohibuisse cernebatur manifeste; hisque exhibitis, partes predictae iuxta continencias literarum predictarum sibi in premissis per nos iudicium et iusticiam precabantur elargiri. Verum quia tota possessionaria porcio in dicta possessione Rendus existens, quondam predicti Gregorii magni filii Nicolai, primo per Petrum filium Laurencii et Dionisium filium

Jacobi nobiles de Rendus, annotatis Andree patri scilicet prefati Nicolai, ac magistro Paulo Dionisio et Lucasio fratribus eiusdem, ratione dotis et rerum parafernaliū prenotate domine Judith sororis eorundem magistri Pauli et fratrum suorum, relicte scilicet predicti alterius Gregorii, ac eciam ex eo, quia . . . . . quedam ipsius Gregorii eisdem magistro Paulo et fratribus suis prius impignorate et tandem non redemte fuissent, perpetuo data et collata fuisse, ac tandem prenotati Stephanus Gathal et Nicolaus filii prenotati Gregorii magni, in presencia predicti conventus Tykoniensis, medietatem totalis possessionis Rendus predictae, quam videlicet prenotati magister Paulus et Andreas filii Nicolai titulo impignoracionis ac eciam pro dote et rebus parafernalibus predictae domine Judith sororis ipsorum possedissent, ac eciam terciam partem alterius medietatis, eisdem magistro Paulo et fratribus suis, ac Petro filio Laurencii, Dionisio filio Jacobi et domine Judith, pro morte et homicidio prefati Gregorii filii Nicolai mariti scilicet prenotati domine Judith appellati sororis prefatorum Pauli Andree Dionisii et Lucasii filiorum Nicolai de Tomey per ipsos interfecti, perpetuo et irrevocabiliter dedisse, demumque similiter in presencia prenotatis (*igy*) conventus iidem filii Gregorii magni super morte et homicidio prenotati Gregorii filii Nicolai mariti ipsius domine Judith, iuxta arbitrium proborum virorum taliter concordasse, quod terciam partem possessionis eiusdem Gregorii prenotatis Paulo et Andree filiis Nicolai ac fratribus ipsorum, Dionisio videlicet et Lucachio, ac prenotate domine Judith sorori eorundem, nec non Petro filio Laurencii ac Dionisio filio Jacobi cum omnibus pertinenciis et utilitatibus suis perpetuo et irrevocabiliter dedissent et contulissent, ex serie preexhibitarum literarum manifeste reperiabantur, et sic predictae possessionarie porciones ad predictum Andreā patrem prenotati Nicolai ad causam attracti et fratres eiusdem Andree, pro morte et homicidio prescripti Gregorii filii Nicolai mariti ipsius domine Judith sororis scilicet ipsorum, nec non pro rebus dotaliciis eiusdem domine devente fuisse, et a tempore collacionis earundem predicti filii Nicolai et domina Judith, ac per consequens ipse

Nicolaus filius Andree, usque ad hec tempora, semper in dominio dictarum possessionariarum porcionum pacifice extitisse cernebatur, ex eoque huiusmodi perpetue possessionarie tradiciones et collaciones, ratione dotis et rerum parafernaliū, nec non eciam pro morte seu hominis interfeccione facte, pro eo quia si premissa possessionaria donacione mediante super premissa morte et interfeccione prenotati Gregorii inter ipsas partes tunc concordia fieri nequivisset, tunc forte ipsius mortis seu interfeccionis perpetratores, iidem Paulus Andreas Dionisius et Luka fratres annotate domine Judith, nec non Petrus filius Laurencii, Dionisius filius Jacobi affines et proximi prefati Gregorii interfecti (consimilis mortis tormentum subire per formam iuris coegissent, per quempiam pretextu vicinitatis non posse immutari nec eciam rerum satisfaccione impensa huiusmodi possessionarie porciones per quoscunque premissa caucione rehaberi, nobis prelati et baronibus ac nobilibus regni nobiscum pro tribunali iudiciario assedentibus agnoscebantur, ideo ex causis rationabilibus preallegatis, predictas porciones possessionarias quondam predictorum filiorum Gregorii magni et alias, pro premissa morte et homicidio prefati alterius Gregorii interfecti, nec non pro dote et rebus parafernalibus predictę domine Judyth, eidem ac annotatis Paulo Andree Dionisio et Luka fratribus ipsius domine, nec non prescriptis Petro et Dionisio affinibus prenotati Gregorii interfecti datas et collatas, eidem Nicolao filio Andree, et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, adiudicavimus et commisimus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas pariter et habendas, sine tamen preiudicio iuris quorumlibet aliorum, predicto Stephano filio Benedicti perpetue taciturnitatis silentium imponentes de eisdem. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, presentes literas nostras privilegiales, pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas, duximus concedendas. Datum in Wisegrad, vigesimo die quindenarum festi beati Georgii martiris predictarum, anno domini M^o CCC^o sexagesimo.

Függő pecsét nyomaival; eredetije Keszthelyen a gr. Festetics cs. Itárában, Zaladien. 35. a. Nagy Imre.

385. *Az alispán és a szolgabírák előtt Kiskallósi Dénes, szöllerének megszüretelésétől Kanizsai Jánost tiltja. Kapornak, 1360. sept. 3.*

Nos magister Simon de Monak vicecomes magistri Johannis comitis Zaladiensis filii Nicolai condam palatini et iudices nobilium eiusdem comitatus damus pro memoria, quod Dionisius filius Martini de Kyskolus ad nostram accedens presenciam, nobis dixit eo modo, quod magister Johannes filius Laurencii de Kanisa vineam Michaelis literati in eadem possessione Kyskolus existentem, vindempnari seu colligere niteretur in ipsius preiudicium et iacturam; petens nos ut hominem nostrum transmittere deberemus, qui eundem magistrum Johannem a vindempnacione pretacte vinee prohiberet; nos enim dignis iustis et legitimis petitionibus eiusdem annuentes, Simonem filium Laurencii de Bezdered hominem nostrum destinavimus ad premissam prohibitionem faciendam; qui demum ad nos reversus nobis retulit, quod ipse feria tertia proxima ante festum beati Egidii confessoris proxime preterita accedendo, predictum magistrum Johannem et ad ipsum pertinentes ac alios quoslibet universos a vindempnacione prelibate vinee prefati Michaelis literati prohibuisset manifeste, iuris ordine observato. Datum in Kapornuk, feria quinta proxima post festum beati Egidii confessoris, anno domini Millesimo CCC^o LX°.

Papíron, pecsétek maradványaival; eredetije az orsz. kincst. oszt. lt. N. R. A. 38. 65. dipl. oszt. 4981. Nagy Gyula.

386. *Kont Miklós nádor ítélete Csehi, Eger, Kyzin és Galambokteleke nevű birtokokról, Chernel fia István országbírói ítélőmester részére. Visegrád, 1360. dec. 2.*

(N)os Nicolaus Konth regni Hungarie palatinus et iudex comanorum memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod magister Stephanus filius Chernely prothonotarius viri magnifici comitis Stephani Bubeek iudicis curie serenissimi principis domini Lodovici dei gracia regis Hungarie domini nostri, vigesimo

secundo die festi beati Jacobi apostoli, iuxta continenciam literarum evocatoriarum conventus Zaladiensis, in figura nostri iudicii comparendo, contra nobiles dominas Margaretham Nicolai filii Belye, et alteram Margaretham Nicolai filii Sauli, ac Elenam Gregorii de Sehter, nec non Chuka alio nomine Elisabeth vocatam Galli de Zwrehuk consortes, sorores scilicet Johannis filii Ladislai de Cheh, primo easdem literas evocatoriales dicti conventus de regio literatorio edicto nobis rescripcionales, tenoremque earundem literarum regalium exinde dicto conventui transmissarum de verbo ad verbum in se habentes, et demum tria paria literarum, unum videlicet dicti domini nostri regis patencium, et aliud annotati conventus Zaladiensis, tercium vero nostrarum, asserens accionem et propositionem suam adversus iamdictas nobiles dominas proponendam literis contineri in eisdem, nobis presentarat; quarum quidem literarum patencium imprimis domini nostri regis tercio die festi Penthecostes anno in presenti proxime preteriti in Wysegrad sub sigillo suo autentico confectarum series, inter cetera per ipsum dominum nostrum regem possessionem Johannis filii Ladislai hominis sine herede decessi Cheh vocatam in comitatu Simigiensi existentem, approbata regni sui consvetudine requirente manibus suis regiis devolutam, cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis, sub eisdem metis et terminis quibus eadem per eundem Johannem habita extitisset et possessa, omni eo iure quo eadem ad suam pertineret collacionem, pro fidelitatibus et serviciorum laude dignis meritis dicti magistri Stephani, eidem magistro Stephano et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam datam et collatam extitisse declararat; tenor vero ipsarum literarum conventus Zaladiensis formam possessionarie recaptivacionis et contradictorie inhibicionis ac citacionis in se continendum, secundo die festi sancte Trinitatis anno in presenti proxime transacti confectarum, tenorem literarum regalium eidem conventui directarum de verbo ad verbum in se continendum inter alia denotabat, quod cum Ladizlaus filius Mathei homo regius, presente Stephano sacerdote de Rada

testimonio dicti conventus, de regio literatorio mandato, sabbato proximo ante dictum festum sancte Trinitatis proxime preteritum, ad faciem dicte possessionis Cheh, vicinis et cometaneis eiusdem legitime convocatis et presentibus accessisset, eandemque premisse nove donacionis regie titulo prelibato magistro Stephano perpetuo possidendam statuere voluisset, domina consors Nicolai filii Belye, soror videlicet *prescripti* Johannis in sua, nec non aliarum trium nobilium dominarum sororum similiter eiusdem Johannis, quarum nomina referre recusasset, in facie eiusdem possessionis astans, statucioni eiusdem possessionis Cheh, et nobilis domina relicta predicti Johannis filii Ladislai statucioni quorundam trium fundorum et aliorum iurium suorum sicut dixisset in eadem Cheh habitorum et ipsam tangencium, eidem magistro Stephano faciende, contradiccioni velamine obviassent; ob quam contradiccione eedem domine, contra annotatum magistrum Stephanum ad quindenam dicti sabbati diei in regiam presenciam citate extitissent; continencie autem premissarum literarum nostrarum inter cetera declarabant, quod cum dictis quindenis sabbati diei premissi occurrentibus, prelibatus comes Stephanus iudex curie regie ipsam causam, eo quod idem magister Stephanus filius Chernely suus existeret protonotarius, nostram in presenciam transmisisset iudicandam; tandem prenotatis dominabus Elisabeth scilicet relicta dicti Johannis Chuka, Margareta et altera Margareta nostri in presenciam personaliter astantibus, pro ipsa vero domina Elena assumptore termini comparante, eodem eciam magistro Stephano personaliter astante, et dicte inhibicionis racionem a dominabus prenotatis assignari postulante, quia eadem domina relicta Johannis tum pro premissis suis iuribus, tum autem pro eo, ut a dicto Johanne marito suo tercii mensis pregnans existeret, cetero vero prefate domine pro eorum iuribus in possessione Cheh predicta eis provenientibus prohibicionem fecisse prenotatam asseruissent, ideo ipsam causam ad octavas festi Epiphaniarum domini tunc venturas peremptorie duxissemus prorogandam, ut medio tempore habito partu ipsius domine relicte Johannis, discernere valeremus in premissis quid fieri de-

buisset iusticia exigente. Series autem premissarum literarum evocatoriarum eiusdem conventus Zaladiensis, inter alia eo modo nos informarat, ut quia ipse dominus noster rex ex relatione dicti magistri Stephani annotatam dominam relictam Johannis, per cuius pregnacionem causa premissa prorogata extitisset, post ipsam prorogacionem decessam fore percepisset, ideo non in dictis octavis festi Epiphanie domini ad quas ipsa causa prorogata extitisset, sed in breviori termino iudicium fieri voluerat et iusticiam in facto possessionario prenotato dominus noster rex annotatus; precipiens igitur idem dominus noster rex conventui annotato, ut eorum mitterent hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Chakou de Ond homo suus regius prefatas dominas sorores ipsius Johannis, ac dominam matrem diete domine relicte Johannis cum omnibus earum literalibus instrumentis in facto ipsius possessionis Cheh habitis, ad vigesimum secundum diem festi beati Jacobi apostoli tunc venturum, in nostram evocaret presenciam, iudicium indilatum assumpturas in premissis; et abhinc premissorum seriem ut fieret opportunum nobis fideliter rescriberet conventus annotatus. Ipse itaque conventus preceptis ipsius domini nostri regis aquiescens ut tenetur, una cum predicto Chakou homine regio fratrem Nicolaum unum ex ipsis ad premissa exequenda pro testimonio duxisset transmittendum; qui demum ad ipsum conventum reversi, concorditer retulissent, quod ipsi tercio die festi beati Jacobi apostoli proxime tunc preteriti, in possessione Cheh predicta prenotatas nobiles dominas sorores ipsius Johannis, excepta ipsa domina matre ipsius domine relicte Johannis, eo quod eadem medio tempore similiter decessa extitisset, cum omnibus earum literalibus instrumentis in facto ipsius possessionis (Cheh) habitis, contra annotatum magistrum Stephanum ad premissum vigesimum secundum diem in nostram presenciam evocassent, iudicium indilatum assumpturas in premissis. Quarum literarum exhibicionibus factis et expositis continenciis earumdem, idem magister Stephanus ex parte dominarum predictarum iudicium et iusticiam in premissis a nobis sibi impertiri postularat, equitate svadente. Quibus perceptis, Gallus filius

Laurentii de Zurchuk et Nicolaus filius Belye prenotati pro prefatis consortibus ipsorum, nec non pro domina consorte Gregorii de Sehter cum procuratoriis literis regalibus in nostram exurgentes presenciam, prefata domina consorte Nicolai filii Sauli non veniente nec mittente seque mediantibus aliis literis nostris iudicialibus onere iudiciali aggravari permittente, primo pro premissis exhibendis instrumentis in personis dominarum predictarum, quasdam tres literas, unam privilegalem conventus monasterii sancti Salvatoris de Kapornuk, et aliam similiter privilegalem conventus monasterii Zaladiensis transcribentem quasdam patentes literas eiusdem conventus, feria sexta proxima post festum beati Mathei evangeliste in anno domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto emanatas, nec non terciam patentem eiusdem conventus Zaladiensis die dominica proxima ante festum Nativitatis beate virginis in anno domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto confectam, nostro iudiciario examini presentarant; in quarum quidem unius scilicet dicti conventus de Kapornuk litere privilegalis tenore, sabbato proximo post festum Ascensionis domini anno eiusdem millesimo tercentesimo quadragesimo septimo confecti inter cetera habebatur, quod Johannes filius Ladizlai filii Ambrosii de Cheh una cum Kemen filio Petri de Ogh cognato suo ab una, item Jacobus filius Ladislai gener eiusdem Johannis parte ab altera personaliter coram eodem conventu constituti, idem Johannes quandam particulam terre de possessione sua hereditaria, prout eciam primitus per predictum Ladislaum patrem suum asseruisset dedisse et donasse, modo simili sub metis et terminis in eisdem literis privilegalibus conscriptis dicto Jacobo filio Ladislai genero suo, nec non eciam medietatem possessionis Kyzyn vocate a parte possessionis Egry nominate existentem, cum omnibus earum utilitatibus iure perpetuo et irrevocabiliter dedisse et donasse confessus extitisset coram conventu prenotato, sub moderatis condicionibus literis declaratis in eisdem; in alterius vero scilicet ipsius conventus Zaladiensis litere tenore in dicto transscriptionali privilegio eiusdem expresso habebatur, quod Ladislao filio Ambrosii de Cheh unacum Johanne filio suo ab una parte,

item Gallo filio Laurencii de Zurchuk ab altera, in ipso conventu personaliter constitutis, idem Ladislaus quasdam possessionarias porciones suas in possessionibus suis hereditariis, ex permissione predicti Johannis filii sui, videlicet in eadem Cheh sub metis infrascriptis habitas, quarum scilicet prima meta inciperet in fine cuiusdam fossati, inde flecteretur versus occidentem, perveniretque ad duas arbores nucum, adhuc ad eandem plagam eundo veniret ad magnam arborem ilicis, inde flecteretur versus meridiem ad arborem piri, inde iret ad aliam arborem piri, adhuc ad meridiem indirecte parumper eundo perveniret ad medium platee eiusdem ville, inde exeundo de villa iret ad occidentem, in via eundo iret ad arbores salicum, ubi procederet in quendam fluvium, et in eodem fluvio curreret ad orientem, inde exiret in eodem fluvio, ascenderetque quendam monticulum versus meridiem, et in medio ipsius monticuli currendo perveniret ad primum locum ubi prius inceperat, ibique terminarentur; ecclesiam vero communiter haberent; in altera vero possessione eorum Egry vocata, a parte Cheh existenti, duas partes eiusdem a parte orientali adiacentes cum suis utilitatibus et pertinentiis universis; item in tercio loco trans fluvium predictae Egry, que terra Cheralia vocaretur, similiter duas partes eiusdem preter terragium montanum vinearum montis eiusdem, hoc declarato, quod predictam terram Cheralia vocatam cum universis utilitatibus preter terragium vinearum ut preferatur, item medietates terragiorum duorum moncium vinearum in metis dicte Cheh existencium, quibus mete Folkus vicinarentur, cum domina Elizabeth filia sua uterina matrimonialiter tradita, prefato Gallo genero suo et per eundem heredum per heredes inrevocabiliter possidendas tenendas et habendas confessi fuissent dedisse donasse et contulisse, hoc non pretermittendo, quod si predictus Ladislaus de possessionariis porcionibus predicto Gallo genero suo condonatis prout ad hoc se obligasset, alicui vel aliquibus quolibet modo alienasset vel distraxisset, excepta potencia, extunc de suis hereditatibus totidem qualitate quantitate et utilitate consimiles dicto Gallo genero suo dare teneretur et assignare. In terciæ vero litere patentis ipsius conventus Zaladiensis, in

dicto anno domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto confecte tenore videramus contineri, quod Ladislaus filius Ambrosii de Cheh unacum Johanne filio suo ab una parte, item Nicolaus filius Belye de Vasarhel ab altera, coram ipso conventu constituti, idem Ladislaus cum filio suo per modum protestacionis dixisset et retulisset, quod predicto Nicolao genero suo cum filia sua Margareta vocata, tres curias sive mansiones, seu tria loca sessionalia contigua et sub una meta existencia, versus orientem iuxta viam magnam, versus meridiem iuxta arborem pruni, versus aquilonem iuxta arborem cerasi in villa Cheh existencia, cum terra arabili et feneto et cum omni usu fructu atque utilitatibus ad easdem pertinentibus, item dimidietatem possessionis sue Kyzyn vocate, nec non dimidietatem terragii quod dinoscerentur habere in monte iuxta metas ville Folkus, propter contractum cum eodem Nicolao, amiciciam atque consanguineitatem, dedisset donasset et contulisset cum eadem filia sua iure perpetuo in filios filiorum suorum nullo penitus contradicente, pacifice possidere et tenere. Dehinc idem Nicolaus filius Belye nomine suo proprio exhibicione quarundam literarum sepius dicti conventus Zaladiensis, pridem in octavis festi Epiphaniarum domini patenter confectarum, inter cetera declararat, quod ipse a Gyurke filio Demetrii de Ond alterum dimidium fundum curie in possessionaria porcione Johannis filii Ladislai in dicta possessione Cheh in inferiori platea in fine eiusdem a parte meridiei habitos, ipsi Gyurke per dictum Johannem filium Ladislai quondam aliis prioribus literis eiusdem conventus in festo beate Lucie virginis in anno domini millesimo tercentesimo quinquagesimo octavo patenter emanatis, similiterque in nostri presencia presentatis mediantibus impignoratos, qui incipiendo a fundo curie Sebeuk filii Martini versus eandem partem meridiei usque fundum curie Johannis filii Balase in fine eiusdem habitum, simul cum omnibus utilitatibus suis, insuper eciam viginti duo iugera terrarum arabilium in uno ordine iuxta vallem Henchgudur vulgariter dictam, ac quoddam fenile duorum hominum falcature per diem sufficientis, iuxta rivulum Akarpataka nuncupatum existens, pro quatuor marcis

denariorum plene ut dixisset persolutis, similiter titulo impignoratorio sibi recepisset, prelibato Johanne filio Ladislai coram eodem conventu tunc astante ac ipsi obligationi et impignoracioni consensum prebente et assensum, necnon ipsum Nicolaum in predictis altero dimidio fundo, viginti quinque iugeribus terrarum et fenilibus, contra omnes impetitores conservare assummente coram conventu prenotato, tali modo, quod quocunque temporis in processu a data earundem literarum predictus Johannes filius Ladislai pro ipsis quatuor marcis predictos alterum dimidium fundum, viginti duo iugera terre et fenilia ab ipso Nicolao filio Belye ac filiis suis redimere poterit vel voluerit, ipse Johannes redimendi liberam haberet facultatem, predictus vero Nicolaus ipsa remittere teneretur et resignare. Quarum quidem premissarum literarum conventus de Kapornuk revisis continenciis, quia ipsam possessionariam collacionem per ipsum Johannem heredum solacio iam destitutum, annotato Jacobo cum sorore sua nunc consorte dicti Gregorii de Sehter factam, eundem Johannem nobis et regni baronibus ac nobilibus nobiscum in iudicio adherentibus facere non valuisse videbatur, dummodo iura quartalia eiusdem domine prolibus eiusdem a dicto Jacobo procreatis, eo quod idem Jacobus homo extitisset impossessionatus, cum possessione proveniri debere agnoscebatur; igitur unacum eisdem baronibus et nobilibus regni iudicantes commiseramus, quod homines nostri partibus utrisque dati, in presentibusque infra declarandi, sub testimoniis capituli ecclesie Albensis in quindenis festi beati Michaelis archangeli tunc venturis et aliis diebus subsequenti-
bus ad idque sufficientibus, partibus predictis vel earum legitimis procuratoribus ad faciem dicte possessionis Cheh vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocacionibus habitis accedendo, primo annotatas possessionarias porciones per annotatum Ladislaum unacum dicta domina Elisabeth filia sua dicto Gallo ex permissione prefati Johannis filii sui datas, iuxta cursus metarum premissarum eidem domine consorti Galli, demumque premissas alias possessionarias porciones per eundem Ladislaum, similiter dicto Johanne filio suo annuente ipsi domine Margarete consorti Nicolai

fili Belye condonatas, similiter iuxta premissarum metarum in dictis suis instrumentis contentarum, titulo premissa quo eis dinoscerentur pertinere, committerent possidere et habere; posthec premissum alterum dimidium fundum seu sessionem cum premissis suis utilitatibus ac viginti quinque iugeribus terrarum et feneto, apud annotatum Nicolaum filium Belye titulo impignoratio habitam, una cum aliis probis viris debuerant estimare lege regni requirente; factaque ipsa estimacione, idem magister Stephanus ibidem eiusdem estimacioni partim in denariis partim vero in estimacione condigna si infra ipsas quatuor marcas estimarentur, si vero ultra, tunc easdem quatuor marcas similiter partim in denariis et partim in estimacione eidem Nicolao ibidem persolvere teneretur, ut assumserat; qua solucione facta, premissum alterum dimidium fundum simul cum dictis suis utilitatibus, ac ipsis viginti quinque iugeribus terrarum et feneto, nec non totam residuitatem eiusdem possessionis Cheh condam dicti Johannis filii Ladislai hominis sine herede decessi, cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis universis, sub eisdem metis et terminis quibus eadem habita extitisset et possessa, salvis tamen porcionibus ut prefertur dictis dominabus consortibus Galli et Nicolai premissa modo devolutis in eadem, iuxta premissam regiam collacionem eidem magistro Stephano et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus statuerent perpetuo possidendam, contradiccione quorumlibet non obstante. His itaque peractis, quia annotatus Ladislaus filius Ambrosii quinque filias habere dinosceretur, annotataque domina consors Gregorii de Sehter, una ex filiabus ipsius Ladislai prius dicto Jacobo, ut asserebatur homini inpossessionato copulata fuisse, ac ab eodem proles habere referebatur, ex eoque ius quartale eiusdem domine cum possessione eidem extradari debere adinveniebatur, ideo de totali ipsa possessione Cheh tam ipsi magistro Stephano quam dictis dominabus consortibus Galli et Nicolai devoluta, quintam partem ipsius quarte partis puellaris eidem domine relicte Jacobi cum suis pueris si essent cum possessione in loco seu locis competentibus committere deberent atque tenerentur, eandem ab aliorum porcionibus per signa metalia

sequestrando, modo simili contradiccione quorumlibet non obstante; ceterum quia annotatus Gallus dotem et res parafernales dicte domine relictæ Johannis sororis sue sibi attineri debere retulerat, et de eisdem ex parte ipsius magistri Stephani satisfaccionem impendi postularat, ideo totam ipsam possessionem Cheh condam ipsius Johannis filii Ladislai, ut prescribitur hominis sine herede decessi, regali mensura mensurando vel visu considerando, unacum aliis probis viris deberent estimare regni lege requirente, ut habita reportacione seriei ipsius estimacionis, de solucione premissarum dotis et rerum parafernalium faceremus quid iuri videretur expediri; si qui vero alii quipiam, specialiter vero alie due filie ipsius Ladislai que in ipsa causa non extiterant aliquod ius in possessione predicta Cheh se habere sperarent, postmodum ordine iuris exequerentur; scribentes igitur annotato capitulo Albensi, eorum amicitiam pecieramus reverenter, quatenus ipsorum mitterent homines utrisque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Johannes filius Pauli de Belye pro parte dicti magistri Stephani actoris, item Nicolaus filius Briceii de Hugy pro parte prenominatorum in causam attractorum, aliis absentibus homines nostri, in predictis quindenis festi beati Michaelis archangeli ad faciem prenotate possessionis Cheh nuncupate premissis modo legitime accedendo, omnia premissa et quevis singula premissorum, odio amore vel favore cuiuslibet partis procul abiectis, absque scrupulo cuiuslibet falsitatis, deum et eius iusticiam ferentes pre oculis, facerent et exequerentur suo modo iure et iusticia mediante; et post hec omnium premissorum seriem, cum tocius illic peragendi negotii processu, ad octavas festi Omnium Sanctorum similiter tunc venturas, per partes nobis amicabiliter rescribi postularamus per capitulum Albense prenotatum. Tandem octavis festi sancti Martini confessoris ad quas reportacio seriei premissorum de regio mandato extiterat dilata occurrentibus, annotatus magister Stephanus personaliter, prescripti vero Gallus filius Laurencii et Nicolaus filius Belye pro annotatis dominabus consortibus eorum, ac Gregorii de Sehter, cum procuratoriis literis regalibus in nostram accedentes presenciam, duo paria literarum

annotati capituli Albensis super premissis, sub una forma verborum rescripcionalium nobis presentarunt, inter cetera exprimencia, quod idem capitulum Albense nostris iuridicis petitionibus aquiescens, unacum annotatis hominibus nostris partibus deputatis, magistrum Stephanum socium et conca-nonicum eorum pro parte prelibati magistri Stephani filii Chernely, et magistrum Martinum chori ecclesie eorum cleri-cum pro parte dominarum predictarum ad premissa exe-quenda pro testimoniis fide dignos transmisisset; qui demum ad eos reversi, partibus predictis presentibus, concorditer re-tulissent, quod ipsi in predictis octavis festi Omnium Sancto-rum, ad quas premissorum executio de regio literatorio man-dato mediantibus literis eiusdem capituli extitisset prorogata, ad faciem possessionis Cheh vocate, vicinorum et commeta-neorum suorum legitimis convocacionibus habitis et eisdem ac partibus utrisque, necnon Gallo filio Laurencii et Nicolao filio Belye prenotatis presentibus accessissent, et primo an-notatam possessionariam porcionem per dictum Ladislaum unacum annotata domina Chuka alio nomine Elisabeth vo-cata dicto Gallo traditam, a dicta prima meta incipiendo usque ad finales metas per signa premissa et arbores pro signis metalibus inibi existentes reambulando circuissent, et exclusis ipsis arboribus pro signis metalibus commissis, om-nia ea que intra ipsa signa metalia containerentur, simul cum premissis duabus partibus dicte possessionis Egry a parte Cheh et a parte orientali adiacentibus, nec non duabus par-tibus prescripte terre Cher (*igy*) preter tributum montis vi-nearum seu cubulorum moncium ac medietatibus tributorum duorum moncium vinearum in metis dicte Cheh existencium, quibus mete ville Folkus vicinarentur, ipsis Gallo et domine consorti eiusdem, item premissa tria loca sessionalia in fine eiusdem ville a parte meridionali ex utraque parte duabus metis terreis sequestrando, cum (h)ortis et feneto ac terra arabili retro eadem usque metas vinearum ibidem versus occidentem habitatum existentibus, ac dimidietate possessio-nis Kyzyn vocate, necnon dimidietate terragii quod dinosce-retur haberi in monte iuxta metas ville Folkus esistenti, prescriptis Nicolao filio Belye et domine Margarete consorti

eiusdem iuxta premissam collacionem prenotati Ladislai, nostramque iudiciariam commissionem, simul cum decem et octo iugeribus terrarum, secundum quod aratores usque meridiem solent arare, commisissent possidere et habere; demum quedam loca sessionalia in eadem Cheh a parte orientali et a parte montis existencia, a via per quam itur ad ecclesiam versus meridiem usque arborem nucis vulgariter mezgergya nuncupatam adiacencia, simul cum centis (*igy*) et septuaginta septem iugeribus terrarum et feneto iuxta eadem situato, ac tertia parte feneti iuxta fluvium Eger prope molendinum Fabiani, que annotati Nicolaus et Gallus titulo empcionis ratione tertiae partis ipsius possessionis Cheh eis pertinere asseruissent, super qua tertia parte literalia eorum instrumenta coram nobis exhiberent, et si per eorum instrumenta eis pertinere pe . . . . . ere tunc ipsis remaneret, alioquin remaneret statuta magistro Stephano annotato; locum autem sessionalem annotati Johannis filii Ladislai iuxta ecclesiam a parte septentrionali habitum cum (h)orto ac universis aliis locis sessionalibus terrisque arabilibus et campatribus atque pratis, ac aliis quibilibet suis utilitatibus quovis nomine vocitatis et molendinis intra meta . . . . . possessionis Cheh habitis et terra Galambuktelekw vocata, iuxta annotatam regiam collacionem statuissent magistro Stephano predicto perpetuo possidendam; ecclesiam vero et virgulta ac silvas et nemora eis iuxta quantitatem porcionis parcium utrarumque communiter percipere commisissent; premissa autem omnia dicto magistro Stephano statuta visu considerando, ratione dotis et rerum parafernaliu annotata domine relictæ (Johannis) . . . cum aliis probis viris in viginti marcis, marcā quamlibet cum decem pensis computatis estimassent, partim in denariis partim in estimacione condigna more regni consveto persolvendis; prout omnia premissa partes voluissent sponteque assumsissent; qua siquidem estimacione facta, idem magister Stephanus decem marcas singulas decem pensis computatas, sex videlicet in estimacione . . . . . marcas promptis in denariis Gallo prenotato, qui pro se personaliter, item pro Johanne, Nicolao filio Michaelis filii Laurencii de Cheh, fratribus uterinis dicte domine

relicte Johannis cum procuratoriis literis honorabilis capituli ecclesie Castriferrei astitissent, persolvendo, protestatus extitisset, ut quia in dictam possessionem non tantum ipsa domina relicta Johannis sed et cetera domine dotes . . . . . perceperant et res parafernales, ideo quid de hoc fieri deberet, nostre committeret deliberacioni atque discussioni; item in monte prope dictam possessionem Cheh a parte occidentali habito, duarum vinearum eorundem Galli et Nicolai ut asserebatur emticiarum, ceterum in monte Cherheg a parte possessionis Ond sex vinearum cultarum et trium desertarum propius ad easdem adiacen . . . . . moncium cessisset ad premissam emticiam possessionariam porcionem modo annotato per eosdem Gallum et Nicolaum eorum instrumento comprobare assumtam; cetera vero universe vinee culte et inculte, inter metas ipsius possessionis Cheh habite, titulo annotato pervenissent et statute fuissent magistro Stephano supradicto, preterea Ladislao filio dicti Jacobi pro quarta . . . . . sue Gallus antedictus cum domina consorte sua de porcione sua per dictum Ladislaum modo prefato ei devoluta, quartam partem unius sessionis in fine a parte septemtrionali habitam, cum tribus iugeribus terrarum in Cheralya, cum feneto in fine eorundem a parte orientali habito, item ipse Nicolaus in loco Pyncehel dicto duo iugera terrarum, insuper ipse magister Stephanus unum locum sessionalem prope premissam arborem nucis mezgergya dictam, eidem magistro Stephano cum una lata via seu platea ad silvam versus orientalem se extendente cessum, ad partem meridiionalem adiacentem, nec non sex iugera terrarum, tria scilicet in Chenkerzele a parte aquilonis, et tria circa vineam filiorum Cosme cum feneto in fine eorundem habito, nec non tributum montis unius vinee Fabiani filii Thome in monte Cher in fine a parte meridionali habite, eidem Ladislao personaliter adherenti et pro plenaria satisfaccione dicti sui iuris recipienti dedissent, et per eosdem homines nostros ac dicti capituli statuta extitissent; que omnia premissa partes sponte assumissent; his itaque peractis, idem magister Stephanus in redemcione unius loci sessionalis et dimidii ac cuiusdam feneti, necnon viginti quinque iugera terrarum in presentibus supe-

rius expressarum, quatuor marcas, marcam quamlibet decem pensis computando, plene persolvisset Nicolao filio Belye prenotato. Ipsarum itaque literarum tenoribus visis et partibus suo modo expositis, cum nos easdem partes in eo utrum premissam possessionariam sequestrationem et statucionem ac omnia ea que in presentibus superius declarantur suo modo, velint in perpetuum observare nec ne, ut nostro incumbit officio, requisitas habuissemus, prelibatus magister Stephanus personaliter, annotati eciam Gallus et Nicolaus pro se similiter personaliter, pro prelibatis vero consortibus eorum ac coniuge dicti Gregorii auctoritate literarum procuratoriarum predictarum, nec non idem Gallus pro annotatis Johanne et Nicolao filiis Michaelis cum sufficientibus literis procuratoriis capituli Castriferrei, pro fratre vero Andrea ordinis fratrum minorum filio eiusdem Michaelis sine literis procuratoriis, cuius onus et gravamen si idem in premissis ac in infradenotandis quovis quesito colore persistere nollet, ac predictos fratres eiusdem auctoritate earundem literarum procuratoriarum et ad se sponte assumsit, omnia premissa secundum quod in presentibus superius declarantur suo modo, in perpetuum observare velle affirmarunt; idem eciam magister Stephanus prefatis Gallo et Nicolao benigne acceptantibus, premissa loca sessionalia in eadem Cheh a parte orientali, exclusa curia sacerdotis, ad suam porcionem possessionariam premissam devoluta, per signa premissa, scilicet a via per quam iretur ad ecclesiam versus meridiem usque premissam arborem nucis mezerghya dictam, ubi eedem partes nunc sub ipsa arbore unam metam terream erexisse indicarunt, cum premissis (h)ortis et septuaginta septem iugeribus terrarum ac feneto iuxta eadem situato, ac tertia parte feneti iuxta fluvium Eger ut est prehabitu adiacenti, simul cum tertia parte ecclesie sancti Ladislai regis ac possessionum Egry et Kyzyn vocatarum, que idem Gallus et Nicolaus tempore premissae possessionarie reambulacionis ratione tercie partis ipsius possessionis Cheh titulo empcionis eis attinere asseruerant, et super qua literalia eorum instrumenta coram nobis exhibere assumserant, ut dixit, vigore instrumentorum annotatorum Galli et Nicolai

ac filiorum Michaelis sibi per eosdem exhibitorum exindeque confectorum agnoscens emcionis titulo eis attinere, cum premissis vineis in dicta possessionaria reambulacione ad easdem sequestratis, annotatis Gallo et Nicolao ac filiis Michaelis, nec non prelibatas possessionarias porciones dictis dominabus consortibus eorumdem Galli et Nicolai condonatas eisdem dominabus, cetera vero seu totam residuitatem earumdem possessionum Cheh Egry et Kyzyn vocatarum cum tota possessione Galambukteleke vocata, et quibuslibet utilitatibus earumdem quovis nomine vocitatis, iure ad dictam residuitatem ipsarum possessionum spectantibus, iuxta directos cursus metales eiusdem possessionis Cheh, idem Gallus et Nicolaus pro se personaliter, pro annotatis vero dominabus et filiis Michaelis auctoritate literarum procuratoriarum predictarum astantes, iuxta premissam regiam collacionem eidem magistro Stephano et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus commiserunt pacifice et quiete alternatim perpetuo possidere tenere pariter et habere; ceteras vero porciones dictarum possessionum Cheh Egry et Kyzyn vocatarum, quas eedem partes erga manus alienas esse indicarunt, dum easdem rehabere possent, communiter prout unicuique earum secundum quantitatem porcionis sue congrueret inter se dividere . . . assumerunt; adhuc eciam idem Gallus sua et dictorum filiorum Michaelis in personis, premissas viginti marcas ratione dotis et rerum parafernaliu dictae domine sororis ipsorum filiorum Michaelis et sue, per eundem magistrum Stephanum plene persolutas extitisse asserens, eundem magistrum Stephanum super ipsa dote et rebus parafernalibus eiusdem domine . . . . . salvis iuribus aliarium (*igy*) si que essent, reddidit nostri in presencia expeditum atque satisfactum; postulantes nos eedem partes, ut omnia ea que in presentibus superius declarantur, acceptare nostroque literarum privilegialium patrocinio eis confirmare dignaremur; nos igitur tum ex serie premissarum literarum capituli . . . . . parciu assercione agnoscentes omnia annotata rite et legitime peracta extitisse, omnia que in presentibus declarantur, acceptamus, approbamus, presenciumque nostrarum literarum privilegialium patrocinio in

perpetuum valere confirmamus. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes eisdem magistro . . . . . literas nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri et autentici munimine roboratas. Datum in Wysegrad, quinto decimo die octavarum festi beati Martini confessoris predictarum, anno domini Millesimo tercentesimo sexagesimo.

Violaszinű selyem zsinóron függött pecsét nyomaival ; eredetije Sopron vármegye Itárában. Nagy Imre.

387. I. Lajos király beleegyezését adja, hogy néhai Lendvai Miklós fiaí, Csörnőcz és Cserneföldre nevű birtokokat, nagyanyjuk néhai Dénes nádor leánya leány-nygyedi jogán bírassák. 1361. aug. 28.

Lodovicus dei gracia Hungarie Dalmacie Croacie Rame Servie Gallicie Lodomerie Comanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis sancti angeli dominus, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris salutem in omnium salvatore. Favorabilis peticio supplicancium devotorum plenum debet consequi effectum, ut nos viso hi qui fideles sunt fideliores efficiantur, et ad exercenda fidelitatis opera fervencius animentur; proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magister Stephanus filius condam magnifici viri Nicolai bani filii Stephani de Lyndua aule nostre miles, celsitudinis nostre adiens conspectum, exhibuit nobis quasdam literas patentes olim magistri Nicolai filii Petri de Ludbreg, inter cetera continentes, quod prefatus magister Nicolaus pro quadam satisfaccione quarte puellaris matris prenotati Nicolai bani, filie olim Dionisii palatini avie scilicet ipsius magistri Stephani, quasdam suas villas Chernuk et Chernefulde vocatas, nunc pacifice in eiusdem magistri Nicolai manibus in comitatu Zaladiensi existentes, cum omnibus earum utilitatibus et pertinenciis universis quovis nomine vocitatis, prefato Nicolao bano et per eum suis filiis et heredibus iure perpetuo possidendas et habendas dedisset tradidisset et contulisset. Quarum quidem literarum facta exhibicione, idem magister Stephanus suis et dicti sui patris ac fratrum suorum fidelitatibus et serviciis in memoriam nostre celsitudinis reductis, a nostra humiliter peciit maiestate, ut premissae donacioni

possessionum pretectarum, per eundem magistrum Nicolaum ipsis facte, consensum regium prebere dignaremur benivolum et assensum. Nos itaque pensatis fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis prefati Nicolai bani et filiorum suorum, quibus idem banus condam inclite recordacionis domino Karolo regi patri nostro karissimo ac nobis cum dictis suis filiis in plerisque nostris et regni nostri negociis, sicut prosperis sic et adversis, agilitate strennua, virtute eximia et indesinenti sollicitudinis studio, non parcens rebus nec personis, continue vestigia nostre maiestatis immitando studuerunt complacere et se reddere gratiosos utique et acceptos, licet iidem multo plura antidota premia a nobis mererentur, tamen ad presens voto eorumdem aliquantis per respondere videamur, premisse possessionarie tradicioni et collacioni, pro iuribus predictae domine ipsis facte, nostrum regium consensum benivolum prebentes et assensum, omne ius nostrum regium quod ex sine herede decessionis vel alio quovis iusto titulo nostram in dictis duabus villis contingere dinosceretur maiestatem, prefato magistro Stephano, item Johanni Nicolao et Ladislao fratribus suis eorumque heredibus et posteritatibus universis dedimus donavimus et contulimus iure perpetuo possidendum tenendum et habendum, salvo iure alieno. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras privilegiales, pendentis et autentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CCC^o XL° primo, quinto kalendas Septembris, regni autem nostri anno vicesimo; venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Jadrensi archiepiscopis; Nicolao Agriensi, Demetrio Waradiensi, Dominico Transsilvano, Colomanno Jauriensi, Stephano Zagradiensi, Ladislao Wesprimiensi, Michaele Vaciensi, Dominico Chanadiensi, Villermo electo confirmato Quinqueecclesiensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Sirimiensi, Johanne Tininiensi, Demetrio Nonensi, Valentino Macariensi, Stephano Farensi,

Matheo Sibinicensi, Michaelae Scardonensi, Portiva Sennensi ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Ragusiensi Traguriensi et Corbaviensi sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Kont palatino, Dionisio voivoda Transsilvano, comite Stephano Bubek iudice curie nostre, Johanne magistro tavarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmacie et Croacie, Leustachio regni Selavonie, Nicolao de Machou banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum Emerico agasonum, Johanne ianitorum nostrorum magistris, ac magistro Konya comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Belől I. Lajos király 1365. jan. 6-án kelt ismeretes megerősítő jegyzékével s az előbbi és újabbi függő pecséttekkel ellátott eredetije meg van az Orsz. Lt. kincés. oszt. N. R. A. 583. 9. dipl. oszt. 5077. Nagy Imre.

388. *A zalavári convent előtt Balázs és Péter szentlászló-cörsi nemesek, Chibrientelek nevű birtokukat Pakod mellett, Szentgróti Fülöp fainak eladják. 1361. nov. 18.*

Conventus monasterii beati Adriani martiris de Zala, omnibus Christi fidelibus presentem paginam intuentibus salutem in omnium salvatore. Temporales actus simul fluunt cum tempore, nisi curet eos auctor sigillatis apicibus eternare, quia acta modernorum idcirco privilegiis roborantur ne ut quandoque fieri solet maleficiose valeant irritari. Eapropter ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod magistri Ladislaus et Nicolaus filii Philippi de Zenthgerrolth ab una, item Blasius filius Petri et Laurencius filius Michaelis nobiles de Wrs Sancti Ladislai parte ex altera, coram nobis personaliter constituti, iam dicti Blasius et Laurencius protestati exstiterunt organo vive vocis et confessi, quod ipsi quandam possessionem ipsorum hereditariam Chibrienteleke nuncupatam, in comitatu Zaladiensi in vicinitate possessionis prefatorum magistrorum Ladislai et Nicolai Pakod nuncupate habitam et existentem, cum duabus vineis ipsorum propriis in promontorio seu territorio eiusdem possessionis adiacentibus, nec non ceteris utilitatibus ac utilitatibus integritatibus, videlicet fundis, terris cultis et incultis, silvis pratis fenilibus nemoribus ac aliis pertineniciis suis universis, ad eandem de

iure spectantibus et spectari debentibus, prememoratis magistris Ladislao et Nicolao filiis Philippi dedissent, donassent et vendidissent, imo coram nobis iidem Blasius et Laurencius dederunt donarunt et vendiderunt prenotatis magistris Ladislao et Nicolao pro quadraginta marcis denariorum promtorum, marcam quamlibet cum decem pensis computando, plene ab eisdem habitis et receptis ac per eosdem persolutis coram nobis, perpetuo et irrevocabiler in filios filiorum suorum tenendam possidendam pariter et habendam, nil sibi iuris vel proprietatis in eadem reservando, sed totum ius et dominium eiusdem possessionis iidem Blasius et Laurencius in prefatos filios Philippi, demumque superstites et posteritates eorundem transferendo, assummentes eosdem ac heredes ipsorum universos in dominio prescripte possessionis Chibrienteleke pacifice et quiete contra omnes eosdem ratione iamdictae possessionis molestare volentes conservare; si vero eosdem magistros Ladislaum et Nicolaum ac heredes ipsorum in eadem possessione sepius nominata Blasius et Laurencius ac posteritates ipsorum conservare nollent aut non possent, extunc aliam possessionem ipsorum hereditariam, dictae possessioni equivalentem, ipsis Ladislao et Nicolao ac filiis ipsorum dare et assignare tenebuntur Blasius et Laurencius vel filii ipsorum supradicti; ad que se iidem spontanea ultroneaque coram nobis obligarunt voluntate. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas ad petitiones parcium duximus concedendas. Datum in octavis festi beati Martini confessoris, anno domini Millesimo CCC^o sexagesimo primo; religiosis viris fratribus Nicolao abbate et prelato nostro, Theodoro priore, Thobia custode, Benedicto cantore presentibus et existentibus in predicto monasterio nostro ac deo iugiter famulantibus in eodem.

A pecsét hártja szalagon függött, de elveszett; eredetije az orsz. ltár dipl. oszt. 30019. Közölve Kovács Nándor másolatából.

389. *A veszprémi káptalan előtt Lukács János és András monoszlai nemesek, Katych asszony ingatlanban kiadott hitbérét és hozományját kész pénzen visszaváltják. 1362. máj. 7.*

Nos capitulum ecclesie Wesprimiensis memorie commendamus per presentes, quod cum Luca filius Nicolai, Johannes filius Stephani et Andreas filius Benedicti nobiles de Monozlow, unacum aliis nobilibus de eadem iuxta continentiam aliarum literarumstrarum obligatarum, in facto redemptionis quarundam possessionariorum porcionum, quas olim domine Katych relicte Dominici filii Demetrii dicti Kaba in satisfaccione dotis et rerum paraphornalium donaverant et assignaverant, in octavis festi beati Georgii martiris proxime nunc preteriti, triginta unam marcas eidem domine Katych coram nobis persolvere seu complere debuissent, tandem ipsis octavis occurrentibus, dicti Luca Johannes et Andreas personaliter coram nobis comparendo, ex ipsas (*így*) triginta una marcas quilibet eorum singulas tredecim pensas denariorum, ipsi domine Katych complerunt et persolverunt ut debebant; super quibus eisdem prefata domina Katych reddidit penitus expeditos et per omnia satisfactos, nullam sibimet aut suis posteris reservans accionem, de dictis tribus possessionariis porcionibus, per prefatos Lucam Johannem et Andream modo prefixo redemtis. Datum septimo die octavarum predicti festi beati Georgii martiris, anno domini Millesimo CCC^o sexagesimo secundo.

Hátlapján pecsét maradványaival; eredetijét Czigány Károly közölte velem Kővágó-Eörsön. Nagy Imre.

390. *A zalavári convent előtt Orbán fia András és Erenyei László fia Lőkös, Csicske-Szentmárton nevű birtokot maguk közt felosztják. 1362. júl. 26.*

Nos conventus monasterii sancti Adriani martiris de Zala tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod accedens ad nostram presenciam Andreas filius Urbani de Chychke-Zenthmartun ab una, parte vero ex altera Leukus filius Ladizlai de Enyeruh comitatus Zaladiensis, dixerunt et coram nobis vive vocis oraculo sunt confessi, quod

ipsi volentes in possessionariis eorum iuribus pacifice et in evum gratulari, prescriptam possessionem Chychke-Zenthmartun vocatam in dicto comitatu Zaladiensi existenti (*igy*) et habitam, iure hereditario ipsos contingentem, ob amorem fraternum inter ipsos annexum, taliter inter se divisissent in duas partes coequales: primo recta et equalis dimidietas prefate possessionis Chychke-Zenthmartun a parte aquilonari et iuxta ecclesiam in honore sancti Martini confessoris ibidem constructam adiacens, cum omnibus utilitatibus suis et pertinentiis universis provenisset eidem Andree et suis heredibus iure perpetuo et irrevocabiliter possidenda, tenenda pariter et habenda; alia vero recta et equalis pars prefate possessionis a parte meridionali, et similiter penes prefatam ecclesiam existens, simili modo cum universis utilitatibus suis cessisset eidem Leukus filio Ladizlai perpetuo et irrevocabiliter possidenda; alias eciam utilitates et terras eiusdem possessionis, usuales, simul cum iure patronatus ecclesie predictae, eodem partes communi usui inter se deputantes. Qua sic divisione super ipsa possessione Chychke-Zenthmartun inter partes facta, eodem partes contenti extiterunt, se et suos heredes firmiter obligando, ut in aliis possessionibus et iuribus possessionariis nullam divisionem quovis colore quesito facere vel petere valeant modo aliquali, sed in pacifico dominio aliarum possessionum et porcionum possessionariarum nondum inter se ipsos divisarum mutua vicissitudine gratulari permittendo; voluerunt eciam eodem partes, ut si qua parcium nutu divino absque heredum solacio ab hac vita decedere contingat, quod absit, extunc porcio possessionaria talis partis modo quo supra sibi per forman divisionis devoluta, alteri parti que super vixerit et suis heredibus devolventur eo facto. Presentibus autem nobis reportatis, nostrum super premissis privilegium conferimus. Datum in festo sancte Anne matris Marie, anno domini M^o CCC^o LX° secundo.

Ugyancsak a zalavári conventnek 1363-ben kiadott átiratából, melynek eredetijét Keszthelyen a gr. Festetics cs. ltárában őrzik: Zaladien. 36. A N. Muzeumban pedig meg van a vasvári káptalan bizonyosságlevele 1363. nov. 19-ről a mely szerint I. Lajos királynak Visegrádon 1363. oct. 10-én kiadott rendeletéből a káptalan kiküldöttje Bertalan kanonok, Erenyei László fiát Lököst Chychke-Szentmárton nevű

birtokba. beiktatta. Királyi emberekül kijelelve voltak: «Michael filius Petri de Zerenche, Petrus filius Bodor de Chafurd, Demetrius de Chaob, Nicolaus filius Ivanka de Enereh»; a beiktatás minden ellenmondás nélkül történt meg. Nagy Imre.

391. *A vasvári káptalan előtt Szepetki Demeter fiai, Apáti Tamás és Henyei Mátyás utódainak nagyanyjuk illetve dédanyjuk lednyegyedi illetőségeit Szepetk birtokból kiadják. 1362. aug. 18.*

Nos capitulum ecclesie Castriferrei, memorie commendamus, quod Ladislaus filius Demetrrii de Zepethk in sua et Stephani fratris sui uterini in personis, cuius honus et gravamen in hoc facto infrascripto super se assummens ab una, parte vero ab altera Emericus filius Thome de Apaty ac Clementis et Laurencius filii Nicolai filii predicti Thome de eadem Apaty, item Stephanus filius Mathie de Henee coram nobis personaliter constituti, per eundem Ladislaum filium predicti Demetrii de dicta Zepethk confessum extitit pariter et assertum ministerio vive vocis eo modo, ut ipse totam seu rectam quartam partem de dicta possessione seu possessionaria porcione sua Zepethk appellata, videlicet totam possessionariam porcionem condam Chef (*igy*) fratris ipsius patrueis in dicta possessione Zepethk nominata habitam et existentem, Emerico filio Thome ac Clementi et Laurencio filiis predicti Nicolai filii Thome de dicta Apaty, item Stephano filio Mathei de iam nominata Henee, pro quarta filiali domine Elene matris predictorum Emerici filii Thome memorati et Stephani filii Mathei iamdicti, ac ave Clementis et Laurencii filiorum Nicolai prelibatorum, item pro dote et rebus pararphanalibus (*igy*) alterius domine Margarete ave predictorum Emerici filii Thome et Stephani filii Mathei, ac protave Clementis et Laurencii filiorum memorati Nicolai filii Thome, cum omnibus suis utilitatibus et utilitatum integritatibus in superfici-eque eiusdem existentibus ad eandemque pertinentibus, dedisset donasset tradidisset et contulisset perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam pariter et habendam in filios filiorum et heredum per heredes, imo dedit donavit tradidit et contulit coram nobis vigore et testimonio presencium mediante, hoc intercepto, ut quarumlibet iura de predicta pos-

sessione seu possessionaria porcione condem Chef predicti Zepethk vocata, Emericus filius Thome, Clemens et Laurencius filii Nicolai filii prelibati Thome ac Stephanus filius Mathei de predicta Henee, iusticia mediante aquirentibus et aquirere volentibus solvere et expedire tenebuntur, si vero id facere nollent vel non curarent, extunc ante litis ingressum salva et excepta iudicis porcione, in una marca denariorum deponendorum remanerent et convincerentur eo facto, ad quod se eedem partes sponte obligarunt coram nobis. Datum feria quarta proxima post festum Assumcionis virginis gloriose, anno domini Millesimo CCC^o sexagesimo secundo.

Hátlapján pecsét nyomaival; eredetije a gr. Festetics cs. keszt-helyi ltárában Zaladien. 36 a. Nagy Imre.

392. *A székesfehérvári keresztesek conventje I. Lajos királynak jelenti, hogy Eörsi Miske fia Pál leányait, Vágó-Eörs, Lovas és Fajsz nevű birtokokba beiktatta. 1362. aug. 25.*

Serenissimo principi domino Lodovico dei gracia inclito regi Hungarie domino ipsorum, conventus cruciferorum domus hospitalis ecclesie beati regis Stephani de Alba orationes in domino cum perpetua fidelitate. Literas vestre excellencie annulari sigillo vestro consignatas omni qua decuit reverencia et honore noveritis nos recepisse in hec verba: Lodovicus dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis conventui cruciferorum ecclesie sancti regis Stephani de Alba salutem et gratiam. Dicitur nobis in personis nobilium dominarum Margaretha et Katherina vocatarum filiarum Pauli filii Myske de Wrs, quod ipse in dominium universarum possessionum prefati Pauli patris earum, quarum ut asserunt veri heredes tanquam filii naturales prenotati Pauli, ex nostra regia annuencia essent procreate, legitime vellent introire, si contradicio cuiuspiam non obviaret in hac parte; super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas filius Laurencii vel Thomas filius Stephani aut Blasius filius Petri de Bokon sive Paulus filius Lorandi de Hydegkwth aliis absentibus homo noster, ad facies dictarum universarum possessionum dicti Pauli, vicinis et commetaneis

earum universis legitime convocatis et presentibus accedendo, prefatas dominas in dominium introducat earumdem, ipsas eis statuendo, eo iure quo ad easdem dinoscuntur pertinere, si non fuerit contradictum, contradictores autem si qui fuerint, citet contra ipsas dominas in nostram presenciam ad terminum competentem; et post hec seriem ipsius possessionarie statucionis cum nominibus contradictorum et citatorum et termino assignato, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, feria quinta proxima ante festum beati regis Stephani, anno domini M^o CCC^o LX° secundo. Nos igitur mandatis vestre celsitudinis semper obedire cupientes ut tenemur, unacum predicto Andrea filio Laurencii de Bokon homine vestro, unum ex nobis videlicet fratrem Dominicum dicti ordinis nostri, hominem nostrum fidedignum, ad exequendum premissa pro testimonio duximus destinandum; qui tandem ad nos exinde reversi nobis concorditer retulerunt, quod prefatus homo vester dicto nostro testimonio presente, feria quarta videlicet in festo beati Bartholomei apostoli, ad facies quarumdam possessionum ipsius Pauli filii Myske in comitatu Zaladiensi habitarum et existencium, scilicet Wagowrs et Loas, ac Fayz in comitatu Vesprimiensi vocatarum, ad easdem possessiones ubilibet habitas et quovis nominis vocabulo vocitatas pertinentes, ipsum solum iure hereditario contingentes, vicinorum et commetaneorum inibi legitimis convocacionibus factis et presentibus accedendo, legitima earumdem prius reambulacione prehabita, ipsas cum omnibus iuribus et universis utilitatibus earumdem possessionum predictarum, sub suarum metarum distinccionibus, quibus eodem per prefatum Paulum filium Myske de Wrs et suos predecessores habite fuissent et possesse, iuxta dictarum literarumstrarum continenciam, eo iure quo eis dinoscuntur pertinere, ipsis dominabus Margarethe et Katherine filiabus videlicet predicti Pauli filii Myske, ab omni iure et dominio earumdem possessionum prefatus Paulus filius Myske se excipiendo, earumque heredibus et successoribus, nullo penitus contradictore existente, statuisset iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas tenendas pariter et habendas. Datum secundo die dicti termini prenotati, anno domini supradicto.

I. Lajos királynak Budán 1366. febr. 18-án «Nicolaus literatus dictus Zeuke castellanus de Debregezt» kérésére kiállított átiratából, melyet ugyancsak I. Lajos király 1366-ban febr. 23-án privilegialis alakban átír és megerősít. Ugyan ebben a király átírja Budán 1362. apr. 12-én kiadott praefectionalis levelét is, melyben Eörsi Pál leányai Margit és Katalin mint «Nicolai filii Thome et Nicolai literati dicti Zeuke» nejei neveztetnek meg. A privilegium eredetijét Körmenden a hg. Batthyány cs. ltárában őrzik. Véghely D.

393. *Az alispán és a szolgabírák előtt Rezneki Miklós és társai, Salamonvári Jánost és társait, Csütörtökkel és Fernekág nevű birtokok haszonélvezésétől tiltják. Kapornak, 1363. aug. 17.*

Nos magister Simon de Monak vicecomes et iudices nobilium comitatus Zaladiensis damus pro memoria, quod Nicolaus filius Michaelis, Herbordus filius Dominici et Ladislaus filius Clementis de Reznuk ad nostram accedentes presenciam, per modum protestacionis nobis dixerunt, quod Johannes filius Salamonis, Philippus filius Johannis ac Nicolaus filius Stephani de Salamonuara, usus fructus et omnes utilitates quarumdam possessionum eorum Chuturtukhel et Fernukhag vocatarum ipsos contingencium, perciperent et percipi ac uti facerent incessanter; unde iidem nobiles de Reznuk eosdem de Salamonvara a detencione et ab usu percepcione fruuctum ac omnium utilitatum predictarum possessionum prout ipsos nobiles de Reznuk tangencium, necnon magistrum Laurencium filium Stephani de Nadasd et ad ipsum pertinentes, ab usu et percepcione fructuum ac omnium utilitatum cuiusdam Feufeniesfelde vocate ac filios Bathiz a cultura eiusdem prohibuerunt coram nobis contradicendo et contradixerunt prohibendo manifeste iuris ordine observato. Datum in Kapornak, feria quinta proxima post festum Assumpeionis beate Marie virginis, anno domini M^o CCC^o LX° tercio.

Papíron, zárlatán három pecsét maradványaival; eredetije az orsz. ltárban N. R. A. 1698. 121. dipl. oszt. 5230. Nagy Imre.

394. *A zalavári convent I. Lajos királynak jelenti, hogy Baczonaki Mihályt és fiát, Vajdai György egyik jobbágya ellen megidéztette. 1363. aug. 21.*

Excellentissimo principi domino Lodovico dei gracia illustri regi Hungarie domino ipsorum naturali, conventus

monasterii beati Adriani martiris de Zala, oraciones in domino debitas et devotas. Noverit vestra precelsa maiestas nos receptis literis vestris citatoriis pro Thoma filio Thyuan iobagione Georgii de Voyda, unacum Nicolao filio Beke de Voyda homine vestro regio in literis precelse maiestatis vestre inter alios expresso, nostrum hominem Petrum sacerdotem capellanium ecclesie nostre de Vruzton, ad infrascriptam citacionem faciendam duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis uniformiter retulerunt, quod ipsi in vigilia beati Stephani regis ad possessionem Bachanag pariter accessissent et ibidem Michaellem filium Dionisii de eadem et Nicolaum filium suum in sua possessionaria porcione idem homo maiestatis vestre, presente dicto nostro testimonio, ad vestram citasset presenciam, ad octavas festi beati Michaelis archangeli nunc proxime venturas, contra Thomam filium Tyvan prenotatum. Datum tercio die citacionis prenotate, anno domini M° CCC° LX° tercio.

Papíron, zárlatán pecsét nyomaival, eredetiye az orsz. ltárban N. R. A. 50. 30. dipl. oszt. 5231. Nagy Imre.

395. *A győri káptalan jelenti I. Lajos királynak, hogy Köcski Jakab és társai panaszára, ezeknek István zágrábi püspök kehidai emberei által elpusztított Kis-Kallós nevű birtokukban vizsgálatot és szemlét tartottak. 1363. nov. 9.*

Serenissimo principi domino Lodovico dei gracia (illustri) regi Hungarie, domino eorum, capitulum ecclesie Jauriensis, oraciones in domino. Literas vestre serenitatis reverenter recepimus hunc tenorem continentes: Lodovicus dei gracia rex (Hungarie, fidelibus s)uis capitulo Jauriensi, salutem et gratiam. Dicit nobis Jacobus filius Dionisii de Kuchk sua, Johannis filii Le(ukus) proximorum suorum in personis, quod venerabilis pater dominus Stephanus Zagradiensis ecclesie episcopus, Johannes et Benedictus fratres eiusdem, possessionem ipsorum (Kyskol) us alio nomine Karachfalua vocatam desolassent, et per Michaellem dictum Contra famulum et iobagionem ipsorum de Keedhyda desolari fecissent, populos (et ioba) giones eorumdem Jacobi Johannis et alterius Johannis (a facie) ipsius possessionis Kyskolus vocate affugando,

et expellissent; terras eciam arabiles (ipsorum per) populos dicte possessionis Keedhyda perarari, fructusque et utilitates percipi faciendo; et eo non contenti, tributum montis de quinquaginta (vin)eis iobagionum suorum in territorio eiusdem possessionis Kyskolus adiacentibus, per suos iobagiones dare consuetum, propria eorum potencia persolvi facere recusassent (omni sine) causa, lite tamen pendente inter ipsos. Quare fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Michael filius Petri de Lanch, vel Jacobus filius Benedicti de eadem, sive Paulus filius Laurencii de Somlyo aliis absentibus homo noster, ab omnibus quibus decet et licet, diligenter de premissis investigando, sciat et inquirat omnimodam veritatem; et posthec prout vobis veritas constiterit premissorum, nobis fideliter rescribatis. Datum in Wysegrad, die dominico proximo post octavas festi beati Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^o LX° tertio. Nos itaque edicto vestre maiestatis parentes ut tenemur, una cum predicto Paulo filio Laurencii de Somlyo homine vestro, ad premissam inquisitionem faciendam hominem nostrum, videlicet dominum Johannem chori nostri presbiterum pro testimonio transmisimus fidedignum; qui demum ad nos reversi, concorditer nobis retulerunt, quod ipsi feria sexta et sabbato post festum Omnium Sanctorum proxime elapsum, in Zaladiensi et Castriferrei comitatibus procedendo, specialiter in villis circumiacentibus, a nobilibus et ignobilibus ac ab aliis cuius(vis) status et condicionis eorundem comitatum hominibus, demum feria secunda proxima post pretactum festum Omnium Sanctorum in congregacione nobilium et ignobilium per comitem et iudices nobilium dicti comitatus in Castroferreo celebrata, ab eisdem palam et occulte diligenter inquirendo, hanc rescivissent de premissis veritatem, quod predictus dominus Stephanus episcopus Zagradiensis ac magister Johannes et Benedictus fratres eiusdem, possessionem prefatorum Jacobi filii Dionysii de Kuchk, Johannis dicti Chuka et alterius Johannis filii Leukus de Karmach, Kyskolus alio nomine Karachfalva vocatam desolassent, et per Michaellem dictum Contra famulum et iobagionem ipso-

rum de Kedhyda desolari fecissent, ac populos et iobagiones eorumdem a facie dicte possessionis Kyskolus affugando et expellendo, terras arabiles ipsorum per populus memorate possessionis Kedhyda perarari, fructusque et utilitates eiusdem percipi fecissent; eo non contenti, tributum montis de quinquaginta vineis iobagionum suorum in territorio eiusdem possessionis Kyskolus adiacentibus, per suos iobagiones dare consuetum, persolvere non admisissent, omni sine causa, lite tamen pendente inter eos; iidem etiam vester et noster homines retulerunt, quod cum ipsi ad videndam desolacionem possessionis Kyskolus personaliter accessissent, fide oculata conspexissent, quod populi de Kedhyda edificia de dicta possessione deportassent et in terris arabilibus eiusdem possessionis aratra et aratores de dicta Kedhyda fuissent et extitissent. Datum feria quinta proxima ante festum beati Martini confessoris, anno prenotato.

Eredetije papíron, részben elrongyolva, zárlatán kerek pecsétel. Orsz. lt. N. R. A. 447. 26. dipl. oszt. 5252. Nagy Gyula.

A vármegye pecsétje. 1559.

